

เล่ม

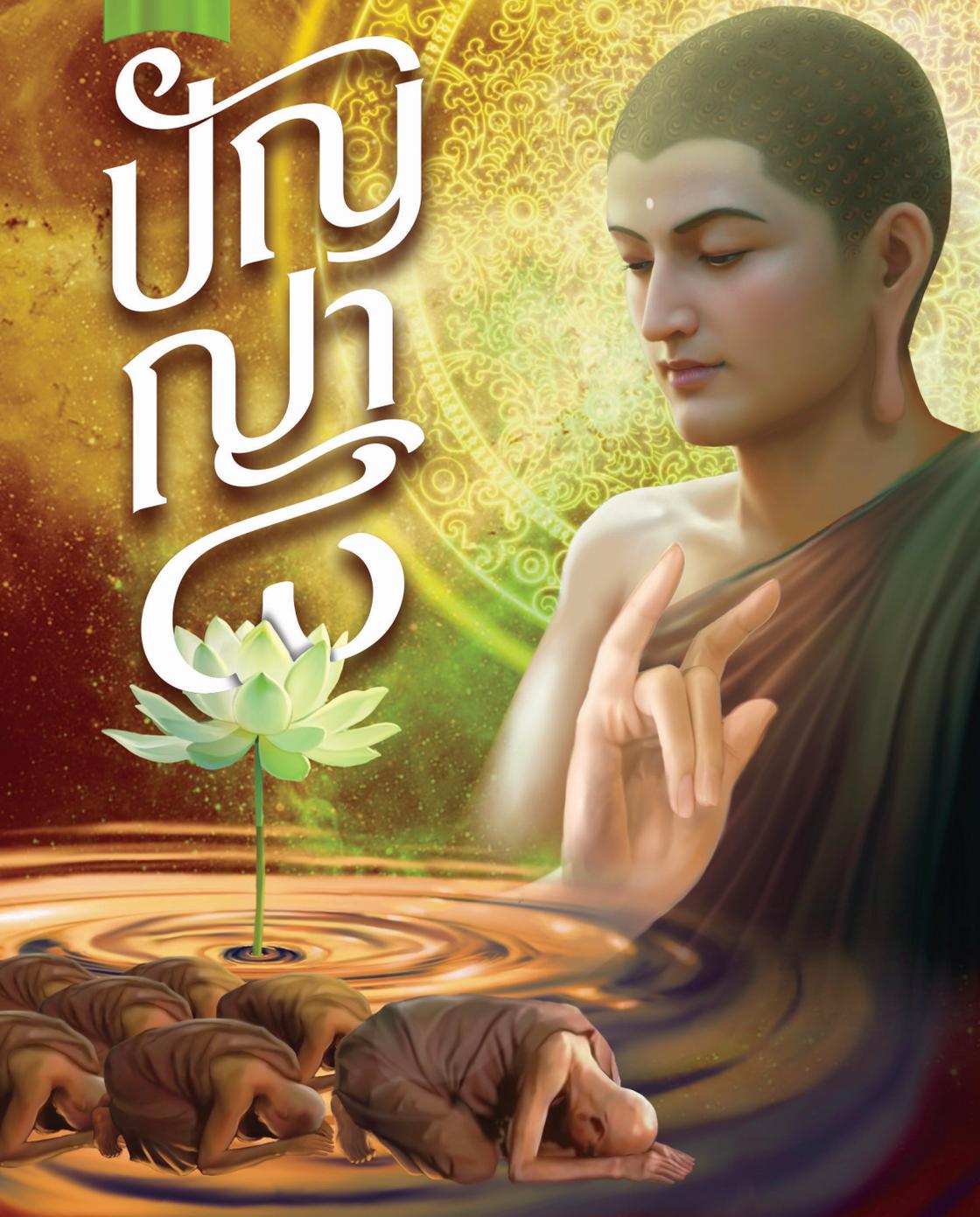
๓

โดย สมณะ
โพธิรักษ์

หนังสือพิมพ์เราคิดอะไร สำนักพิมพ์กัลณกัน
ถวายเป็นโพธิบูชาแด่พ่อครูสมณะโพธิรักษ์
— ผู้เป็นสัมมาสัมพุทธสาวก —

ปัญญา

ในสังคมคนควรเป็นสังคมที่มีธรรมะ
จึงจะเป็นสังคมเจริญอยู่เย็นเป็นสุข

เล่ม

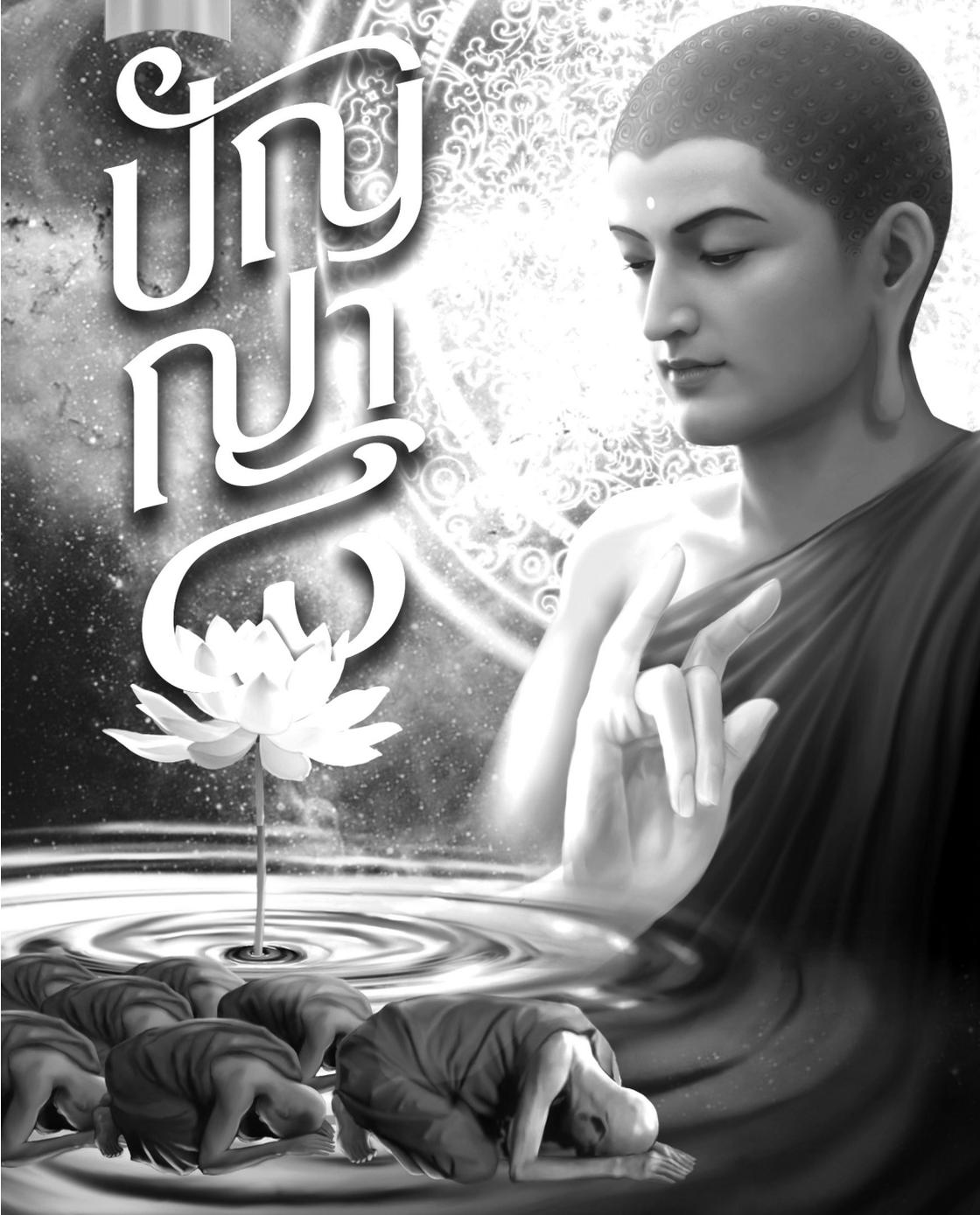
๓

โดยสมเด็จพระ
โพธิธรรมาจารย์

หนังสือพิมพ์เราคิดอะไร สำนักพิมพ์กัลป์กัน
ถวายเป็นโพธิบูชาแด่พ่อครูสมณะโพธิธรรมาจารย์
— ผู้เป็นสัมมาสัมพุทธสาวก —

ปัญญา

ปัญญา ๘ (เล่ม ๓)

สมณะโพธิรักษ์

- พิมพ์ครั้งแรก : กรกฎาคม ๒๕๖๘
- จำนวนพิมพ์ : ๕,๐๐๐ เล่ม
- ออกแบบปก : แสงศิลป์ เดือนหงาย (ภาพ)
กิตติ เดือนหงาย (ภาพ)
เพชรพันธ์ศิลป์ มูณีเวช (ตัวอักษร)
- จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์กัลป์นัฏ
- โทรศัพท์ : ๐๘ ๖๔๘๖ ๗๘๖๘
- พิมพ์ที่ : อุษาการพิมพ์
๑๗๘/๒๕ ซ.วุฒิพันธ์ ถ.ราชปรารภ
มักกะสัน ราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๒ ๐๔๔๘
- ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นางวนิดา อุษณกรกุล
- เผยแพร่โดย : สำนักพิมพ์กัลป์นัฏ
๖๔๔ ซ.นวมินทร์ ๔๔ ถ.นวมินทร์
คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐
- โทรศัพท์ : ๐๘ ๖๔๘๖ ๗๘๖๘
- ราคาบุญนิยม (ระดับ ๔) : ๐ บาท (แจกฟรี)

❖ คำนำ ❖

พ่อครูสมณะโพธิรักษ์ได้เขียนหนังสือ“ปัญญา ๔ เล่ม ๓” ต่อเนื่องจาก“ปัญญา ๔ เล่ม ๒” ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ไปแล้ว เล่ม ๓ นี้มีเนื้อหาแก่นสารยาว ๘๐๐ กว่าหน้า ซึ่งพ่อครูสมณะโพธิรักษ์ยังไม่ได้ตัดแบ่งตอนส่งให้จัดพิมพ์

หลังจากพ่อครูสมณะโพธิรักษ์ละสังขาร ถวายเพลิงกลับคืนสู่ธาตุแล้ว สำนักพิมพ์ได้รับต้นฉบับเพื่อจัดทำเป็นรูปเล่ม โดยแบ่งเนื้อหาเป็นปัญญา ๔ เล่ม ๓ และ เล่ม ๔ (เป็นเล่มสุดท้าย) เพื่อความสะดวกในการอ่านเรียนรู้ศึกษา

พ่อครูสมณะโพธิรักษ์แสดงธรรมว่า “คนมักจะพยายามหาทางลัดเอาปัญญาลัด ๆ โดยไม่พยายามรู้จักปัญญาเป็นขั้นตอนเป็นระดับ มีผู้สอนพรวดพราดเอาระดับ ๘ มาสอนก่อน เพราะดูโก้ดี ยิ่งใหญ่ดีและเผยแพร่ยินดีปริตากัน” (“ปัญญาสูตร ๘ ประการ” ๑ มิ.ย. ๒๕๒๗ พุทธสถานสันติอโศก)

แท้จริงแล้ว การจะได้ปัญญาแม้ข้อแรกก็ไม่ใช่เป็นเรื่องตื่นเขิน เพราะปัญญาข้อที่ ๑ นี้ ในฐานะสาวกภูมิต้องอาศัยพระศาสดา หรือเพื่อนพรหมจรรย์ เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว ก็ต้องอาศัยเพื่อนพรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่งผู้ตั้งอยู่ในฐานะครู...

จะหาครูผู้นั้นเจอหรือไม่ ครูผู้ซึ่งมีสัมมาทิฐิแท้ เป็นสัตบุรุษ เป็นสยง อภิญา ถ้าหาไม่เจอจะไม่สามารถมี“ปัญญาโลกุตระ”ได้อย่างเด็ดขาด

ถ้าเจอ จะเข้าไปตั้งความละอาย ความเกรงกลัว ความรัก ความเคารพ อย่างแรงกล้าหรือไม่

อย่างไรที่เรียกว่า“อย่างแรงกล้า” เพราะนี่คือเงื่อนไขที่จะทำให้เกิดปัญญาข้อที่ ๑ เพื่อที่จะต่อเนื่องสอดร้อยไปยังปัญญาข้อต่อๆ ไปตามลำดับ

ปัญญาพุทธนี้จึงลึกซึ้งและต้องลงมือปฏิบัติจริง ไม่เหยาะแหยะ เพื่อจะได้ปัญญาข้อที่ ๑ ไปจนกระทั่งถึงปัญญาข้อที่ ๘ อันไม่ใช่ได้โดยนิกๆ คิดๆ

ขอน้อมกราบนมัสการขอบพระคุณพ่อครูสมณะโพธิรักษ์เป็นอย่างสูงที่อุตสาหะพากเพียรสื่อภาษาถ่ายทอดธรรมะโลกุตระ ผাগโลกไว้ด้วยกรุณาถึง

ขอมอบ “ปัญญา ๔ (เล่ม ๓)” แต่ทุกท่านด้วยจริงใจไมตรี

ด้วยความปรารถนาดี

สำนักพิมพ์กัลณแก่น

สารบัญ

(๓๔๖) “เฉโก”ยังเป็น“โลกียธรรม”ที่หลง“โลกธรรม ๘”	๑๗
(๓๔๗) “เทวนิยม”กับ“พุทธโลกุตระ”จึงเดินคนละทิศ	๒๐
(๓๔๘) ศาสนา“พุทธ”ทุกวันนี้“เสื่อม”จริงยืนยันทัดเจน	๒๒
(๓๔๙) “พุทธโลกุตระ”นั้น มี“บุคคล ๙”ยืนยันทัดเจน	๒๕
(๓๕๐) ยากที่“ศรัทธาวิมุตติ”จะมี“ปัญญา”เป็น“ทิฏฐิปัตตะ”	๒๙
(๓๕๑) กว่าคนผู้“ศรัทธาวิมุตติ”จะมี“ปัตตะ”เป็น“ทิฏฐิปัตตะ”	๓๑
(๓๕๒) “จริต”นั้น แยกเป็น“ตระกูล”ได้“๒ ตระกูล”ใหญ่	๓๓
(๓๕๓) “ความเป็น ๒”ที่แยกกันกับการยึด“ความซื่อ”ผิด	๓๖
(๓๕๔) ความเป็น“ซื่อหรือซึพ”ของ“๒ ตระกูล”ใหญ่	๓๘
(๓๕๕) “ปัญญา”นั้นไม่ใช่“เฉโก”เท่านั้นแต่มี“อื่น”ยิ่งกว่า	๔๑
(๓๕๖) ชาวพุทธไม่ใช่“สุขนิยม” ไม่ยึด“สุข”ได้จริงๆ	๔๕
(๓๕๗) “พุทธคุณ”คือ อะไร? ไฉน? ที่ชัดๆ เจนๆ กันจริงๆ	๔๘
(๓๕๘) ผู้ทำ“กาย”ให้“มี”หรือให้“ไม่มี”ใน“จิตนิยาม”	๕๐
(๓๕๙) ผู้“หลับตา”ปฏิบัติไม่มี“กาย”คือ ผู้เป็น“นิกาย”	๕๓
(๓๖๐) “เหตุ”เพราะ“มีฉนาทิฏฐิ”คำว่า“กาย”เป็นจุดเริ่ม	๕๕
(๓๖๑) ผู้มีสัมมาทิฏฐิใน“กาย”จึงจะหมดสิ้น“อาสวะ”ได้	๕๘
(๓๖๒) “กาย”จึงสำคัญสุดๆ ที่จะทำ“อากิญจัญญายตนะ”	๖๐
(๓๖๓) คำว่า “สังวาส”ใน“พุทธศาสนา”นั้นสำคัญยิ่ง	๖๓
(๓๖๔) ผู้“ปาราชิก”นั้นไม่มี“สังวาส”ใน“ศาสนาพุทธ”	๖๗
(๓๖๕) “ปาราชิก”นั้น“อสังวาส”ซับซ้อนเชิงซ้อนที่ลึกซึ้ง	๗๒
(๓๖๖) “ความซับซ้อนที่หมุนรอบเชิงซ้อน”ของ“สังวาส”	๗๕
(๓๖๗) ผู้ทำ“นानาสังวาส”ด้วย“ความรู้”ตามธรรม-วินัย ของพระพุทธเจ้านั้นไม่บาป	๗๗
(๓๖๘) แยกความเป็น“สังวาส”ดูกันให้ชัดๆ เจนๆ ขึ้น	๘๐
(๓๖๙) “นานาสังวาส”เป็น“ความอิสระ”สูงสุดของมนุษย์ เป็น“เสรีภาพ”เลิศยอดที่พระพุทธเจ้า“ตรัสรู้”	๘๒

(๓๗๐)	ผู้มี“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“กาย”ก็ได้แต่“ความมืดดำ”	๘๕
(๓๗๑)	“สังวาส”ของ“กาย”ก็ต้องรู้ได้ด้วย“ปัญญา”อันยิ่ง	๘๘
(๓๗๒)	ผู้ที่เข้าใจ“กาย”สัมมาทิฏฐิ จึงไม่ทำ“นิกาย”	๙๒
(๓๗๓)	“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“กาย”จึงไม่กลัวการทำ“นิกาย”	๙๔
(๓๗๔)	ผู้ทำ“นานาสังวาส”ไม่ได้ทำ“กาย”ให้เป็น“นิกาย”	๙๖
(๓๗๕)	“ศรัทธาจริต”กับ“ความยึดถือ”ใน“ความเที่ยง”	๙๙
(๓๗๖)	“ความยึดถือ”ว่า “เที่ยง”จึงแตกต่างกับผู้มี“อ”	๑๐๑
(๓๗๗)	“ความแตกต่าง”ของภาวะ“เที่ยง”กับ“ไม่เที่ยง”	๑๐๔
(๓๗๘)	“พระเจ้า”ยืนยัน“ความเที่ยง” เป็น“๑”ไม่มี“๒”	๑๐๖
(๓๗๙)	“ความรู้”ในความเป็น“๒”นั้น “เทวนิยม”รู้ยากมาก	๑๑๐
(๓๘๐)	“ความเชื่อ”ที่แยกกันชัดของ“ศรัทธา”กับ“ปัญญา”	๑๑๓
(๓๘๑)	สาย“ศรัทธา”รู้ตามได้ยากมากคือ “ความเป็น ๒”	๑๑๘
(๓๘๒)	“รู้ตามได้ยากมาก(ทุรุษโพธา)”ในความเป็น“อาสวะ”	๑๒๑
(๓๘๓)	“พระเจ้า”คือ“จิตวิญญาณ” แต่ต้องลัทธิ“กาย”	๑๒๔
(๓๘๔)	ศึกษา“บุคคล ๙”ให้ถ่องแท้แยกกายกันดี ๆ เล็ด	๑๒๗
(๓๘๕)	ขั้นต้นถ้าไม่“พันลักกายทิฏฐิ” ชั้นกลางพิจารณา“กายในกาย” ก็ไม่อาจรู้จักรู้แจ้ง“กาย”ที่มีอีกมากมายหลากหลาย ได้ และขั้นปลายสุดก็ใช้“วิญญาณฐิติ ๗”ตรวจสอบไม่เป็น	๑๓๐
(๓๘๖)	“หลับตา”ปฏิบัติขั้นนี้เก่งสุดได้แค่“อสังขยีสัตว์”	๑๓๓
(๓๘๗)	“วิญญาณฐิติ”นั้นเป็น“ฉานพุทธ”ในขณะ“ลิมตา”	๑๓๕
(๓๘๘)	“ฉานพุทธ”ที่มี“เจโตปริยญาณ ๑๖”ใช้กำจัดกิเลส	๑๓๙
(๓๘๙)	“นิพพาน”เป็นประโยชน์ซึ่งต่อตนทั้งต่อโลกครบ“เทว”	๑๔๒
(๓๙๐)	การแยกแยะ“จิตในจิต”ที่ครบ“เจโตปริยญาณ ๑๖”	๑๔๔
(๓๙๑)	“ฉานวิสัย”ของพุทธ“ลิมตา”มี“เจโตปริยญาณ ๑๖”	๑๔๗
(๓๙๒)	แยกแยะ“จิตในจิต”ที่ครบ“เจโตปริยญาณ ๑๖”	๑๕๑
(๓๙๓)	ฉานพุทธ“ลิมตา”ปฏิบัติมีครบวิสัยที่คนนอก-ใน	๑๕๔
(๓๙๔)	“ฉานเตียรถีย์”มีขณะ“หลับตา”จึงไม่วิเศษอะไรเลย	๑๕๖
(๓๙๕)	ฉานของพุทธใน“วิญญาณฐิติ ๗”มีขณะ“ลิมตา”	๑๖๑
(๓๙๖)	จริตคนแยกเป็น“ตระกูล”ได้“๒”ตระกูล”ใหญ่	๑๖๖
(๓๙๗)	“เทว”คู่สำคัญในคนสาย“ศรัทธา”กับ“ปัญญา”	๑๖๘

(๓๙๘) ฟังธรรมนั้นต้องฟังให้มากจนเรียกได้ว่า“ปริบูรณ์”	๑๗๑
(๓๙๙) “การหลับตา”ปฏิบัตินั้น ไม่พาให้เกิด“ปัญญา”แท้	๑๗๓
(๔๐๐) “เซน”คือ“ตัวอย่าง”ที่ติด“สุข”หลง“พุทธรกิริยา”	๑๗๖
(๔๐๑) “ศาสนาพุทธ”มี“พระโพธิสัตว์”สุดล้าค่ายยิ่งยอด	๑๗๘
(๔๐๒) “เทวนิยม”แม้แต่พุทธผู้เลื่อมไม่รู้ “พระโพธิสัตว์”	๑๘๑
(๔๐๓) “ความจริง”ล้มผลได้ ผู้เลื่อมไม่รู้ “พระโพธิสัตว์”	๑๘๔
(๔๐๔) “ศาสนาพุทธ”จึงตกอยู่ในสภาพ“น่าสงสาร”สุดๆ	๑๘๗
(๔๐๕) “ลัจจะ”ที่ต้องเกิดมาเป็น“ของจริง”ก็ต้อง“จริง”	๑๘๙
(๔๐๖) “ความจริง”ที่เป็น“สิริมทามายา”อัน“สุดวิเศษยิ่ง”	๑๙๒
(๔๐๗) “ความเป็นลำดับ”มี“ขั้นต้น-ขั้นกลาง-ขั้นปลาย”	๑๙๕
(๔๐๘) คนที่พาผู้อื่นหลงผิดตามนั้นบาปหนักสาหัสจริงๆ	๑๙๘
(๔๐๙) “หลับตา”ปฏิบัตินี้แหละ พากันหลง“นรก”หนักยิ่ง	๒๐๐
(๔๑๐) ปฏิบัติด้วย“ทางผิด” มันก็พากันหลง“นรก”จริงๆ	๒๐๓
(๔๑๑) คนตั้งใจปฏิบัติธรรมแท้ๆ จะได้“นรก”อย่างไร?	๒๐๕
(๔๑๒) “นรก”คืออะไร? เรียนรู้ และกำหนดสภาวะกันดีๆ	๒๐๘
(๔๑๓) “กาย”นี้แหละที่มีทั้ง ๒ คือ ภายนอกและภายใน	๒๑๐
(๔๑๔) “ฌานแบบพุทธ”สุดวิเศษยิ่ง(อุตตระ) เป็น“อจินไตย”	๒๑๔
(๔๑๕) “ความลึกซึ้งซับซ้อนซ่อนเชิง”ที่เป็น“ปฏินิลลัคคะ”	๒๑๖
(๔๑๖) ภูมิธรรม“อภิภู”ที่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”ขึ้นไปมี	๒๑๙
(๔๑๗) “พระเจ้า”ก็คือ“ตัวพระศาสนาเอง”แท้ๆ แน่ๆ	๒๒๑
(๔๑๘) “อัญญาธาตุ”คือ“ธาตุแห่งความรู้ที่รู้สุข-ทุกข์”	๒๒๓
(๔๑๙) “คุณวิเศษ”ที่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๓”เจริญขึ้นๆ	๒๒๕
(๔๒๐) “ความวน”ที่เป็น“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ยิ่งขึ้น	๒๒๗
(๔๒๑) “พระโพธิสัตว์”ในพุทธกับความเป็น“โลกุตระธรรม”	๒๒๙
(๔๒๒) ยุคนี้ ชาวพุทธเลื่อมจาก“โลกุตระ”ไปสิ้น เหลือแต่“โลกียธรรม”	๒๓๓
(๔๒๓) พระโพธิสัตว์มี“โลกุตระธรรม”จริงยิ่งกว่าอรหันต์	๒๓๕
(๔๒๔) เหมือนเมืองไทยยุคปัจจุบันนี้ที่เลื่อม“โลกุตระ”ไป	๒๓๗
(๔๒๕) “ความเลื่อม”ก็จะเลื่อมไปจนถึงที่สุด และฉิบหาย	๒๔๐
(๔๒๖) “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ของความเป็น“โพธิสัตว์”	๒๔๓
(๔๒๗) “พระโพธิสัตว์”คือ ผู้เปิดเผย“ลัมมาทิล्ली ๑๐”	๒๔๕

(๔๒๘) “อมตโพรหัสตร์”คือ ผู้อยู่เหนือ“การเกิด-การตาย”	๒๔๘
(๔๒๙) “อมตบุคคล”คือ“พระโพรหัสตร์”ที่มีนัยสำคัญยิ่ง	๒๕๑
(๔๓๐) “เตียรถีย์”แท้คือผู้ไม่เคยบรรลู่“อรหัตต์”มาเลย	๒๕๓
(๔๓๑) “พระโพรหัสตร์”จึงคือ“อรหัตต์”ผู้ผ่าน“อมตะ”แท้	๒๕๗
(๔๓๒) “เตียรถีย์แท้”คือ ผู้ไม่มี“นิพพาน”เลยสักครั้ง	๒๖๐
(๔๓๓) “อนุสาสนีปาฏิหาริย์”คือ “จรรณะ ๑๕ วิชชา ๘”	๒๖๓
(๔๓๔) “ฌาน”ของศาสนาพุทธ“สัมมาทิฐิ”ที่ถูกแท้ที่สุด	๒๖๕
(๔๓๕) “ปัจจุบัน”ของศาสนาพุทธ“สัมมาทิฐิ”ที่ถูกแท้	๒๖๗
(๔๓๖) จุดแรกที่ทุกคนจะต้อง“สัมมาทิฐิ”นั้นคือ“กาย”	๒๖๙
(๔๓๗) “ฌานของพุทธ”มี“กาย”ภายนอก ๕ สัมผัสปกติ	๒๗๑
(๔๓๘) “สมาธิโต”คือความเป็น“สมาธิ”แบบพระพุทเจ้า	๒๗๔
(๔๓๙) “ฌาน”แบบพระพุทเจ้า มี“แบบเดียว”เท่านั้น	๒๗๖
(๔๔๐) “ปัจจุบัน”จริง สำคัญยิ่งกว่า“อดีต-อนาคต”ไหน?	๒๘๐
(๔๔๑) “ฌาน”ของผู้มี“ปัญญา”ยังมีรายละเอียดอีกมาก	๒๘๒
(๔๔๒) ผู้มี“ปัญญา”แท้ๆ ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ฌาน”ของพุทธ	๒๘๔
(๔๔๓) “ศรัทธาจาริต”กับ“พุทธิจาริต”ต่างก็เป็น“ตถตา”	๒๘๗
(๔๔๔) “อรหัตต์”เป็นผู้ทำ“สมดุล”ได้“จริงวิเศษยิ่ง”	๒๘๙
(๔๔๕) “ศรัทธาวิมุตติ”นั้น จึงแยกงายๆ มีอยู่ ๒ แบบ	๒๙๒
(๔๔๖) ความเป็น“เทว”ของ“เทวนิยม”จึง“อวิชชา”อยู่นาน	๒๙๔
(๔๔๗) แม้“ความเลื่อม”ของ“ชาวพุทธ”ที่เลื่อมไปก็จริงแท้	๒๙๗
(๔๔๘) “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ของความเป็น“เทว”	๒๙๙
(๔๔๙) ผู้รู้ว่า ตนเองเป็น“ไถ่ตัวพี”เพราะมี“อาสกะ”จริง	๓๐๑
(๔๕๐) เรายังมี“พระไตรปิฎก”ยืนยัน“ความจริง”กันได้	๓๐๕
(๔๕๑) “ความรู้โลกุตระ”ไม่“ลึกลับ”มีมนุษย์เป็น“เจ้าของ”	๓๐๗
(๔๕๒) “ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“โลกุตระ”คือ“ปัญญา”	๓๐๙
(๔๕๓) ในยุคที่ไม่มี“พระพุทเจ้า” ก็ต้องพึ่ง“สัตตบุรุษ”	๓๑๒
(๔๕๔) คนผู้“อวิชชา”ก็ต้องพึ่ง“อาหาร”จาก“สัตตบุรุษ”	๓๑๕
(๔๕๕) ปฏิบัติ“ศีล”จึงจะมี“ปัญญา”พาพ้น“อจินไตย”ได้	๓๑๘
(๔๕๖) “ศีล”เป็น“ข้อๆ”พาเกิดผลตามลำดับอย่างอัศจรรย์	๓๒๑
(๔๕๗) ผู้“สัมมาทิฐิ”ใน“ศีล”แล้วแต่ไม่พาเกิดผลเป็นไหน	๓๒๔

(๔๕๘) คนหรือมนุษย์เป็นผู้มี“จิตสูง” คือผู้มี“ศีล”ปกติ	๓๒๘
(๔๕๙) “ทิวาลี”เป็น“เหตุ”เริ่มต้นสำคัญยิ่ง ต้องให้ถูกต้อง	๓๓๐
(๔๖๐) “ลัทธิขงจื้อที่ ๑” คือ“พันลักกายทิวาลี”นั่นลึกซึ้ง	๓๓๓
(๔๖๑) “ศีล”ที่บริสุทธิ์แล้วจากกิเลสลาละ “จิต”ก็บริสุทธิ์	๓๓๕
(๔๖๒) “กาย”นี้แหละที่ต้อง“ล้มมาทิวาลี”ให้สำคัญกันจริงๆ	๓๓๗
(๔๖๓) ผู้หลงผิดในความเป็น“กาย”นั้นมีหลายนัยะมากมาย	๓๔๐
(๔๖๔) “มาน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี ไม่มี“พ่อ-แม่”พาเกิดกันแล้ว	๓๔๓
(๔๖๕) “ศีล”ไม่ได้เป็น“แม่”พาเกิด เพราะ“จิต”ไม่มี“ล้มผัส”	๓๔๖
(๔๖๖) “ศีล”นั้น มีผลทำให้เกิดความเป็น“อรหันต์โดยลำดับ”	๓๔๙
(๔๖๗) “เมตตาลัทธิ”จึงไม่ใช่แค่“คิดอยู่ในจิต”เท่านั้น	๓๕๑
(๔๖๘) “ศีล”นั้นสำคัญ“ยิ่งใหญ่”ที่ละเอียดไม่ได้เด็ดขาด	๓๕๕
(๔๖๙) “ศีล”ที่ไม่ประกอบด้วย“ปัญญา”ก็เป็น“ศีลเฉโก”	๓๕๗
(๔๗๐) ผู้จะมี“ฉันทะ”ใน“ศีล”นั้นต้องได้“ปัญญา”จากมิตริติ	๓๖๐
(๔๗๑) “ปัญญา”จาก“มิตริติ”ของพุทธนั้น เป็น“โลกุตระ”	๓๖๓
(๔๗๒) “มิตริติ”สามารถจะทำให้“บุญ”เป็น“ไฟเผาภิเลส”	๓๖๕
(๔๗๓) “มานวิสัย”แบบพุทธนั้น“เทวนิยม”ยัง“อจินไตย”อยู่	๓๖๗
(๔๗๔) “ปัญญา”นั้น“เจริญงอกงาม ไพบูลย์”ขึ้นตามลำดับ	๓๖๙
(๔๗๕) ขั้นตอนของ“อารยบุคคล”นั้นยาก เป็น“อจินไตย”	๓๗๒
(๔๗๖) “ราก”แรกเริ่มของ“ความรู้-ความจริง”คือ“มิตริติ”	๓๗๔
(๔๗๗) “ฉันทะ”นี้สำคัญยิ่งที่จะนำพา“อิทธิบาท ๔”เต็มพลัง	๓๗๘
(๔๗๘) “มนสิการ”จึงสำคัญเป็น“รากเหง้า”ข้อที่ ๒ ตามมา	๓๘๑
(๔๗๙) “มูลสูตร ๑๐”จึงสำคัญยิ่ง เป็น“รากของเหง้า”จริงๆ	๓๘๔
(๔๘๐) ชื่อว่า“ความจริง”นั้นต้องมี“รากของเหง้า”ยืนยัน	๓๘๗
(๔๘๑) “อายตนะ”นั้นคือ“เหตุ”ที่ยืนยัน“ความจริง”ได้แท้	๓๙๐
(๔๘๒) ลำคัญมากนั่นคือ“กาย”ที่จะทำให้เกิด“ปัญญา”ได้	๓๙๓
(๔๘๓) “มูลสูตร ๑๐”นี้เป็น“บัญญัติ”มิไว้ให้“การปฏิบัติ”	๓๙๖
(๔๘๔) “ปัญญา”นี้เป็นเรื่องสุด“สำคัญ”ที่จะต้องเกิดต้องมี	๓๙๙
(๔๘๕) เพราะ“ปัญญา”นี้เป็น“ความรู้-ความฉลาด”พิเศษ	๔๐๓
(๔๘๖) “ความยินดี”นี้เป็น“ข้อต้น”แห่ง“รากเหง้าทั้ง ๑๐”	๔๐๕
(๔๘๗) “บัญญัติ”เหตุใน“มูลสูตร ๑๐”กับเหตุ“อารยสัง ๔”	๔๐๘

(๔๘๘) “การปฏิบัติ”นั้นต้องมี“เหตุ”กับ“ปัจจัย”ที่เป็น“๒”	๔๑๑
(๔๘๙) “ปัญญา”สามารถรู้จักผู้แจ้งรู้จริง“อุเบกขา”ที่วิเศษ	๔๑๔
(๔๙๐) “ปัญญา”ที่รู้จักผู้แจ้งรู้จริง“พระเจ้า”อันพิสดารได้	๔๑๗
(๔๙๑) “กาย”กับ“จิต”อันเป็น“ภาวะ ๒”ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด	๔๑๙
(๔๙๒) “ศาสนาเทวนิยม”ยังไม่มี“ปัญญา”ที่จะพิสดารได้	๔๒๓
(๔๙๓) ผู้สร้าง“สันติภาพ”กันจริงๆ นั้น ที่แท้คือใคร?	๔๒๖
(๔๙๔) ผู้ยังไม่มี“ปัญญา” ยังคงความเป็น“นิกาย”อยู่แฉะ	๔๒๘
(๔๙๕) แต่ก็ยังมีคนวิปลาสหลงตนว่า “ตนใหญ่”อยู่บ้าง	๔๓๑
(๔๙๖) ผู้ไม่มี“ปัญญา” ย่อมไม่รู้จัก“โพธิสัตว์”นั้นแน่นอน	๔๓๓
(๔๙๗) ซึ่ง“ปัญญา”จะเกิดได้ต้องเริ่มจาก“ปัญญาข้อ ๑”	๔๓๗
(๔๙๘) “คน”ที่สัมพันธ์กับ“คน”มีทวาร ๕ เริ่ม“ปัญญาข้อ ๑”	๔๔๐
(๔๙๙) ซึ่งเป็น“จิตนิยาม”ที่สามารถพิสดารได้ตั้งแต่มีชีวิต	๔๔๒
(๕๐๐) “ความลึกกลับ”ในโลก กับ“ความเปิดเผย”ในโลก	๔๔๔
(๕๐๑) “ความลึกกลับ”ในโลกนั้นก็คือ “ไตรลักษณ์”นี้เอง	๔๔๖
(๕๐๒) “ไตรลักษณ์”ยังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง	๔๔๙
(๕๐๓) “ไตรลักษณ์”ทั้ง ๒ แบบมีนัยสำคัญยิ่ง ดังนี้	๔๕๑
(๕๐๔) “ความจริง”ที่มีนัยสำคัญยิ่ง “ความจริง”นั้นคืออะไร?	๔๕๓
(๕๐๕) “นัยสำคัญ”ของ“เอกัคคตา”ที่แตกต่างกันยิ่ง ๆ	๔๕๖
(๕๐๖) เตียรถีย์ทำ“เอกัคคตา”เป็น“๐”ทั้ง ๓ กาลไม่ได้	๔๕๗
(๕๐๗) เตียรถีย์ทำ“เอกัคคตา”เป็น“๐”ที่ไม่“จบกิจ”	๔๕๙

ปัญญา ๘ นี้ คือความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

๑. อาศัยพระศาสดา หรือเพื่อนพรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่ง ผู้ตั้งอยู่ในฐานะครู ซึ่งเข้าไปตั้งความละเอียดความเกรงกลัว ความรักและเคารพไว้ อย่างแรงกล้า

๒. เข้าไปหาแล้วได้ถาม สอบถามเป็นครั้งคราวว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ภาชิตนี้เป็นอย่างไร เนื้อความแห่งภาชิตนี้เป็นอย่างไร ท่านเหล่านั้นย่อมเปิดเผยข้อที่ยังไม่ได้เปิดเผย ทำให้แจ้งข้อที่ยังไม่ได้ทำให้แจ้ง และบรรเทาความสงสัยในธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความสงสัยหลายประการแก่เธอ

๓. ฟังธรรมนั้นแล้ว ย่อมยังความสงบ ๒ อย่าง คือความสงบกาย และความสงบจิต ให้ถึงพร้อม

๔. เป็นผู้มี 'ศีล' สำรวมระวังในพระปาฏิโมกข์ถึงพร้อมด้วย อารยะและโคจร มีปรกติเห็นภัยในโทษแม้มีประมาณน้อย สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบททั้งหลาย

๕. เป็น 'พหูสูต' ทรงจำสูตระ สังคมสูตระ เป็นผู้ได้ยินได้ฟังมาก ทรงจำไว้ คล่องปาก ขึ้นใจ แทงตลอดด้วยดี ด้วยทิวี่ ซึ่งธรรมทั้งหลายอันงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด ประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถ ทั้งพยัญชนะ บริสุทธิ์ บริบูรณ์สิ้นเชิง

๖. พิจารณาความเพียร(วิริยารัมภะ) เพื่อละอกุศลธรรม เพื่อความพร้อมมูลแห่งกุศลธรรม เป็นผู้มีความบากบั่น มั่นคง ไม่ทอดธุระในกุศลธรรม

๗. เข้าประชุมสงฆ์ไม่พูดเรื่องต่าง ๆ ไม่พูดเรื่องไม่เป็นประโยชน์ ย่อมแสดงธรรมเองบ้าง ย่อมเชื่อเชิญผู้อื่นให้แสดงบ้าง ย่อมไม่ดูหมิ่นการนิ่งอย่างพระอริยเจ้า

๘. พิจารณาเห็นความเกิดขึ้นและความเสื่อมในอุปาทานชั้น ๕

(๑) ปัญญา ๘ ในพระไตรปิฎก เล่ม ๒๓ ข้อ ๙๒

๑. ดูกรภิกษุทั้งหลาย ภิกษุในธรรมวินัยนี้ อาศัยพระศาสดา หรือเพื่อนพรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่งผู้ตั้งอยู่ในฐานะครู ซึ่งเข้าไปตั้งความละอาย ความเกรงกลัว ความรักและเคารพไว้ อย่างแรงกล้า

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุปัจจัยข้อที่ ๑ ย่อมเป็นไปเพื่อได้ ‘ปัญญา(ปัญญายะ)’ ฯลฯ* เพื่อความบริบูรณ์แห่ง ‘ปัญญา’ ที่ได้แล้ว ฯ [ฯลฯ* ข้างบนนั้น คือ คำความที่กล่าวถึงมาก่อนแล้วได้แก่.. อันเป็นเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์ที่ยังไม่ได้ เพื่อความองงาม ไพบูลย์ เจริญ บริบูรณ์ แห่งปัญญาที่ได้แล้ว ๘ ประการนี้เอง]

๒. เธออาศัยพระศาสดา หรือเพื่อนพรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่ง ผู้ตั้งอยู่ในฐานะครู ซึ่งเป็นที่เข้าไปตั้งความละอาย ความเกรงกลัว ความรัก และความเคารพไว้อย่างแรงกล้านั้นแล้ว เธอเข้าไปหาแล้วได้ถาม สอบถามเป็นครั้งคราวว่า

ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ภาชิตนี้เป็นอย่างไร เนื้อความแห่งภาชิตนี้เป็นอย่างไร ท่านเหล่านั้นย่อมเปิดเผยข้อที่ยังไม่ได้เปิดเผย ทำให้แจ้งข้อที่ยังไม่ได้ทำให้แจ้ง และบรรเทาความสงสัยในธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความสงสัยหลายประการแก่เธอ

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๒ ย่อมเป็นไปเพื่อได้ 'ปัญญา' ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง 'ปัญญา' ที่ได้แล้ว ฯ

๓. เธอพึงธรรมนั้นแล้ว ย่อมยังความสงบ ๒ อย่าง คือ ความสงบกาย และความสงบจิต ให้ถึงพร้อม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุเป็นปัจจัย ข้อที่ ๓ ย่อมเป็นไปเพื่อได้ 'ปัญญา' ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง 'ปัญญา' ที่ได้แล้ว ฯ

๔. เธอเป็นผู้มี 'ศีล' สำรวมระวังในพระปาฏิโมกข์ ถึงพร้อมด้วยอาจาระและโคจร มีปรกติเห็นภัยในโทษแม้มีประมาณน้อย สมาทานศึกษาอยู่ในสิกขาบททั้งหลาย

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๔ ย่อมเป็นไปเพื่อได้ 'ปัญญา' ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง 'ปัญญา' ที่ได้แล้ว ฯ

๕. เธอเป็น 'พหูสูต' ทรงจำสุตะ สัมสมสุตะ เป็นผู้ 'ได้ยินได้ฟังมาก ทรงจำไว้ คล่องปาก ขึ้นใจ ทางตลอดด้วยดี ด้วยทิล्ली ซึ่งธรรมทั้งหลายอันงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด ประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถ

ทั้งพยัญชนะ บริสุทธ์ บริบูรณ์สิ้นเชิง

ดูกรภิกษุทั้งหลายนี้เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๕ ย่อมเป็นไปได้เพื่อได้‘ปัญญา’ ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง ‘ปัญญา’ที่ได้แล้ว ฯ

๖. เธอย่อม‘ปรารภความเพียร(วิริยารัมภะ)’เพื่อละ อกุศลธรรม เพื่อความพร้อมมูลแห่งกุศลธรรม เป็นผู้มี กำลัง มีความบากบั่นมั่นคง ไม่ทอดธุระในกุศลธรรม

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี้เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๖ ย่อมเป็นไปได้เพื่อได้‘ปัญญา’ ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง ‘ปัญญา’ที่ได้แล้ว ฯ

๗. อนึ่ง เธอเข้าประชุมสงฆ์ไม่พูดเรื่องต่าง ๆ ไม่พูด เรื่องไม่เป็นประโยชน์ ย่อมแสดงธรรมเองบ้าง ย่อม เชื้อเชิญผู้อื่นให้แสดงบ้าง ย่อมไม่ดูหมิ่นการนั่งอย่าง พระอริยเจ้า

ดูกรภิกษุทั้งหลายนี้เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๗ ย่อม เป็นไปได้เพื่อได้‘ปัญญา’ ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง‘ปัญญา’ ที่ได้แล้ว ฯ

๘. อนึ่ง เธอพิจารณาเห็นความเกิดขึ้นและความ เสื่อมในอุปาทานขันธ์ ๕ ว่า รูปเป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่ง รูปเป็นดังนี้ เวทนาเป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่งเวทนาเป็นดังนี้ สัญญาเป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่งสัญญาเป็นดังนี้ สังขารทั้งหลายเป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่งสังขารเป็นดังนี้

วิญญูณมเป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่งวิญญูณมเป็นดังนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุ เป็นปัจจัยข้อที่ ๘ ย่อมเป็นไปเพื่อได้ 'ปัญญา' ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่ง 'ปัญญา' ที่ได้แล้ว ฯ

เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมสรรเสริญภิกษุรูปนั้นอย่างนี้ ว่า ท่านผู้มีอายุนี้ อาศัยพระศาสดาหรือเพื่อนพรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่ง ผู้ตั้งอยู่ในฐานะครุ ซึ่งเป็นที่เข้าไปตั้งความละอาย ความเกรงกลัว ความรักและความเคารพไว้อย่างแรงกล้า ท่านผู้มีอายุนี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้ ย่อมเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เข้าไปเพื่อความรัก ความเคารพ ความสรรเสริญ เพื่อการบำเพ็ญสมณธรรม เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมสรรเสริญภิกษุรูปนั้นอย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุนี้ อาศัยพระศาสดา หรือเพื่อนพรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่ง ผู้ตั้งอยู่ในฐานะครุ ซึ่งเป็นที่เข้าไปตั้งความละอาย ความเกรงกลัว ความรัก และความเคารพไว้อย่างแรงกล้า ท่านได้เข้าไปหา แล้วไต่ถามสอบถามเป็นครั้งคราวว่า ท่านผู้เจริญ ภาษิตนี้เป็นอย่างไร เนื้อความแห่งภาษิตนี้เป็นอย่างไร ท่านเหล่านั้นย่อมเปิดเผยข้อที่ยังไม่ได้เปิดเผย ย่อมทำให้แจ้งข้อที่ยังไม่ทำให้แจ้ง และย่อมบรรเทาความสงสัยในธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความสงสัยหลายประการ แก่ภิกษุนั้น

ท่านผู้มีอายุนี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้ ย่อมเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เข้าไปเพื่อความรัก ความเคารพไว้อย่างแรงกล้า เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมสรรเสริญภิกษุรูปนั้น อย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ได้ฟังธรรมแล้ว ย่อมยังความสงบ ๒ อย่าง คือ ความสงบกาย และความสงบจิตให้ถึงพร้อม ท่านผู้มีอายุผู้นี้ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้ ย่อมเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เข้าไปเพื่อความรัก ความเคารพไว้อย่างแรงกล้า เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมสรรเสริญภิกษุรูปนั้น อย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ เป็นผู้มึสติล... สมาทานศึกษา อยู่ในสิกขาบททั้งหลาย ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้ ย่อมเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เข้าไปเพื่อความรัก... เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมสรรเสริญภิกษุรูปนั้น อย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ เป็นพหูสูต... แห่งตลอดด้วยดี ด้วยทิสฺสุ ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้ ย่อมเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เข้าไปเพื่อความรัก... เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมสรรเสริญภิกษุรูปนั้น อย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ปรารภความเพียร... ไม่ทอดทิ้ง ฐานะในกุศลธรรมทั้งหลาย ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้

ย่อมนเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เกินไป
เพื่อความรัก... เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมนสรรเสริญภิกษุรูปนั้น
อย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ เข้าประชุมสงฆ์... ไม่ดูหมิ่นความ
นิ่งอย่างพระอริยเจ้า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้
ย่อมนเห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เกินไปเพื่อ
ความรัก... เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ฯ

อนึ่ง เพื่อนพรหมจรรย์ย่อมนสรรเสริญภิกษุรูปนั้น
อย่างนี้ว่า ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ย่อมพิจารณาเห็นความเกิดขึ้น
และความเสื่อมไปในอุปาทานชั้น ๕ ... ความดับแห่ง
วิญญานเป็นดังนี้ ท่านผู้มีอายุผู้นี้ ย่อมรู้สิ่งที่ควรรู้ ย่อม
เห็นสิ่งที่ควรเห็น เป็นแน่แท้ แม้ธรรมข้อนี้ก็เกินไปเพื่อ
ความรัก ความเคารพ ความสรรเสริญ เพื่อการบำเพ็ญ
สมณธรรม เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

ดูกรภิกษุทั้งหลาย เหตุ ๘ ประการ ปัจจัย ๘ ประการ
นี้แล ย่อมเป็นไป เพื่อได้‘ปัญญา’อันเป็นเบื้องต้นแห่งพรหม-
จรรย์ที่ยังไม่ได้ เพื่อความงอกงาม ไพบูลย์ เจริญบริบูรณ์
แห่ง‘ปัญญา’ที่ได้แล้ว ฯ

หมดจบคำตรัสของพระพุทธเจ้าใน“ปัญญาสูตร”

[ข้อ ๑ นี้คือ คำตรัสของพระพุทธเจ้าทั้งหมด ต่อจากนี้ไป
ที่เริ่มข้อ ๓๔๖ ก็เป็น“ปัญญา ๘” เล่ม ๓ ที่อาตมาเขียน ต่อจากเล่ม ๒]

(๓๘๖) “เอโก”ยังเป็น“โลกียธรรม”ที่หลง“โลกธรรม ๘”

ผู้จะมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โลกุตระธรรม”ได้ ต้องมี“อัญญาธาตุ”แล้วจึงจะเจริญเป็น“อัญญา(พหูพจน์ของ อัญญา)” แล้ว“สัญญา”ก็เป็น“สัญญาโลกุตระ”เต็มตัว ก็เป็น “ปัญญา”

“สัญญา”นี้ ชาว“โลกียะ”เขาก็มีแบบของเขาอยู่แล้ว เป็นธรรมชาติของ“จิตนิยาม” แต่เป็น“สัญญาโลกียะ” เท่านั้น ต้องคนผู้เริ่มมี“อัญญาธาตุ”จึงจะเข้ากระแส“โลกุตระ” แล้ว“สัญญา”ที่มี“อัญญา”จึงจะเจริญเป็น“ความรู้-ความฉลาด” ที่เป็นของพุทธเต็มรูปของ“ปัญญา” เป็น“สัญญาโลกุตระ”กันเต็มตัว

“อัญญา”ที่แปลว่า“อื่น”นี้เป็น“ธาตุอื่น”ของจิตที่คนไม่เคยมีมาก่อน เพิ่งจะได้“รับรู้”เป็น“ธาตุรู้แบบใหม่”ของคนที่ไปในโลกียภูมิ “อัญญาธาตุ”นี้เป็น“โลกุตระธาตุ”ของพุทธ

ในศาสนาทั้งหลายทั่วไปประดามีในโลกมีแต่“โลกีย-ธาตุ”กันทั้งนั้น ไม่มี“โลกุตระธาตุ”จนกว่าจะได้เริ่มมาได้ยิน ได้ฟัง ได้สัมผัสความจริงในชาว“โลกุตระ”ทั้งหลายกันจริง ๆ

แล้วจึงจะเริ่มได้เพิ่ม“ความรู้”ที่เป็น“โลกุตระธรรม”ไปเรื่อย ๆ มากขึ้น ๆ จนกระทั่งสามารถ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ความเป็น“โลกุตระธรรม-โลกุตระบุคคล-สังคมคนโลกุตระ”

จนกว่าคนผู้นั้นจะเป็นคนมี“ปัญญา(ธาตุรู้ของโลกุตระ)”

ซึ่งแตกต่างจาก“ความรู้-ความฉลาดแบบเงโก”ของคนโลกีย์
ผู้มี“ปัญญา”จึงจะเป็นผู้สามารถใช้“สัญญา”ทำงาน
“กำหนดหมาย”อะไรต่างกันอีกที ได้อย่างดียิ่ง(กัมมัฏฐา)

ผู้มี“ปัญญา”จริงจะไม่ยอมให้ตนเอง“หลงวน”จม
อยู่กับ“ลาภยศสรรเสริญสุข” ที่ชาวโลกียชนเขาปรนเปรอกัน
แน่ๆ จะถอดถอนตนเองออกมาจากการอวยลาภ อวยยศ
อวยสรรเสริญ อวยสุขตามแพ้นโลเกียะ จะไม่หลงใน“สุข
อันเป็นมายา”นั้นอยู่ จะไม่มอบตนในทางผิด จะไม่ไป
ทำงานที่เป็นอาชีวะมี“รูป”มี“นาม”ตาม“โลกสมมุติ”กัน

“ปัญญา”คือ “ความรู้-ความฉลาด”ที่หลุดพ้น“วงวน”
ของ“โลเกียะ”ได้แล้ว และคำว่า“ปัญญา”นี้เป็นภาษาเรียก
ความฉลาดที่“รู้”เฉพาะของศาสนาพุทธเท่านั้น อันเป็น
ความรู้ชนิด“อื่น(อัญญะ)”ซึ่งแยกแตกต่างออกไปจากความรู้
ที่วนแล้ววนเล่าอยู่แต่ในวงวนของ“กรอบโลเกียะ”ไปได้
ชนิดที่มี“สัมมาทิฏฐิ”พัฒนาไปตามลำดับเป็น“โสดาบัน”
ไปกระทั่งเป็น“อรหันต์” แล้วต่อขั้น“โพธิสัตว์”สุด“พุทธภูมิ”

คนผู้หลุดออกจาก“โลกธรรม ๘”ไม่ได้ ก็จะมี“รูป”
เห็นได้ว่า ยังไม่พ้น ยังหลงวนติดลาภ-ยศ-สรรเสริญ-
สุขอยู่นั่นเอง ซึ่งสัมผัสได้ง่ายด้วยตาหูจมูกกลิ่นกายใจ

และผู้“หลุดพ้นจากการติดลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข”
แล้วแท้อันเป็น“สัมมาทิฏฐิ”นี้ก็จะยังอยู่กับสังคมโลกีย์ที่เขา
ก็มีลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุขดั้งเดิมนั้นแหละ แต่“จิตใจ”ของผู้มี

“ปัญญา”ที่บรรลุนิพพานแล้วจะ“ไม่เสพลิงกีบรถ”ในลาภ-ยศ-
สรรเสริญ-สุขนั้นเลยเด็ดขาด

“จิตใจ”ของพระอรหันต์มีแต่“วิมุติรส” ซึ่งเป็น“รส”
ชนิดเรียกว่า “อุเบกขา” คือ รสที่“ไม่มีรสสุข-ไม่มีรสทุกข์”

ซึ่งเป็น“รสกลาง ๆ-ว่าง ๆ-เฉย ๆ จากรสสุข-รสทุกข์”
นั้นแหละ อันเป็นรสของ“อรหันต์”ใน“โลกุตระธรรม”

ดังนั้น ผู้ที่มี“จิต”หลุดพ้น“โลกธรรม”ได้จริง ก็จะมี
อิทธิพล“อยู่เหนือ(อุดตระ)”ลาภยศสรรเสริญสุข ไม่มี“รส
อร่อย”ที่เสพรสทางใจไปกับลาภยศสรรเสริญสุขนั้นในจิต
ตนอยู่ เพราะจะมี“ปัญญา”รู้แท้ว่า “ลาภ”ก็มี“รูป”ของลาภอยู่
แต่“จิตใจ”ของท่านผู้บรรลุนิพพานเป็น“นาม”ที่“ไม่เสพรสของรูป”
นั้นแล้วจริง เมื่อเห็น“รูป”นั้นก็เห็นเช่นเดียวกับคนอื่นเขาเห็น
แต่ใน“จิตของท่าน”ไม่มี“รสสุข-รสทุกข์”เสพลิงในจิตใจท่านแล้ว

ยศก็ดี สรรเสริญก็ดี สุขก็ดี ถ้าขึ้นยังมี“นาม”ของ
การเสพติดอยู่กับลาภยศสรรเสริญสุข มันก็แสดงถึง“จิต”
ของคนผู้นี้ยังเกี่ยวเกาะ ยังไม่ขาด ยังไม่หลุดพ้น

ดังนั้น แม้แต่ขั้น“รูปธรรม”ของ“โลกธรรม ๘”ผู้มี
“จิตหลุดพ้น”ได้สนิทจริง ก็จะมี“ปัญญา”ไม่ไปมี“นาม”ที่
เสพรสของลาภยศสรรเสริญสุขนั้น ๆ อยู่ เด็ดขาด

ตนเองจะเห็น-จะรู้แจ้งรู้จริงในจิตของตนได้ชัด ๆ

ดังเช่น พระพุทธเจ้านี้แหละ เมื่อพระองค์ทรงรู้ว่า
พระองค์เป็นพระพุทธเจ้าแล้วนั้น “นาม”ของพระองค์

“ดับสนิท”ไม่เสพติดรสของลาภยศสรรเสริญสุข พระองค์ก็รู้ ก็ทรงเห็น“รูป” สัมผัส“รูป”ของลาภน้อยใหญ่ อิศริยยศสูงส่ง ลักการะ สรรเสริญมากมาย ที่ผู้คนมีให้พระองค์

แต่ใน“จิตใจ(นาม)”ของพระองค์ไม่ได้มี“การเสพรส ‘สุข-ทุกข์’ใด ๆ ในลาภยศสรรเสริญ”นั้นอย่างเด็ดขาด ไม่เหลือเยื่อใยในจิตอีกเลย แบบที่ใคร ๆ ก็เห็นด้วยตาหู จมูกลิ้นกายสัมผัสได้ชัด ๆ ที่เป็นภายนอก ทั้งเป็นภายใน ถ้าใครสามารถมี“ปัญญา”ขั้น“อภิปัญญา”หยั่งรู้ได้แท้ ก็จะมีรู้จะเห็นได้จริง ๆ

คนผู้ที่ยังเป็น“โลกียะ”ก็มี“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“เฉโก”ที่ยังหลงวนเกี่ยวเกาะติดยึดอยู่กับลาภกิตติ ยศกิตติ สรรเสริญกิตติ สุขกิตติ ก็จะสัมผัสได้ชัดเจนอยู่แท้ ๆ

“ปัญญา”กับ“เฉโก”จึง“รู้-ฉลาด”ที่เป็นจริง คนละโลก

(๓๔๗) “เทวนิยม”กับ“พุทธโลกุตระ”จึงเดินคนละทิศ

“ความรู้-ความฉลาด”ที่เรียกด้วยภาษาว่า“ปัญญา”นี้ ไม่ใช่“ความรู้-ความฉลาด”ที่“เฉโก”เลย ทวนกระแสกันด้วย

ดังนั้น “เทวนิยม”กับ“พุทธโลกุตระ”จึงเดินคนละทิศ

อาตมาสาธยาย“ปัญญา”กับ“เฉโก”นี้ ว่ามันแตกต่างกัน เป็น“คนละโลก-คนละทิศ”มากี่นักษัตรแล้ว ถึงวันนี้ก็ ๕๒ ปีแล้ว ก็ยังมีผู้รู้ได้ เข้าใจได้ กระทั่งปฏิบัติสำเร็จผล ออกจาก“โลกียะ” หลุดพ้นมาเป็นชาว“โลกุตระ”ชื่อว่า

“ชาวอโศก” ที่เจริญเป็นโสดาบัน-สกิทาคามี-อนาคามี-อรหันต์ได้จริงแท้กันมาถึงวันนี้ ก็ยังมีจำนวนไม่มากนัก

ผู้ยัง“มิจฉาทิฏฐิหรืออวิชชา”อยู่ จะไม่เชื่อหรือกว่า “สมณะ ๔ เหล่า”ที่เป็นจริงตรงตามพระพุทธเจ้านั้น คือ ผู้บรรลุนิพพานแบบที่อาตมาพาศึกษาปฏิบัติมีมรรคมีผลกันนี้ ที่เป็นแบบ“ชาวอโศก”มีกันเป็นกัน ดำเนินชีวิตกันอยู่

คนยุคนี้ เขายังหลงผิดกันอยู่ว่า โนน..สายหลับตา ออกป่าปฏิบัติ โนนแหละ คือ “สมณะ”แบบพุทธ

แต่จริง ๆ แล้วแบบหลับตาเข้าป่าปฏิบัตินั้นเขาไม่มี “สมณะ ๔ เหล่า”กันหรอก เพราะเขาอ่าน“เจตสิกที่ต่างกัน (ลึงคะ)”ไม่ได้ เพราะเขา“ไม่มีความรู้”ตั้งแต่“กายในกาย”แล้ว เป็นข้อต้นของ“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”อันเป็น“โลกุตระ ๓๗”แท้ ๆ (พระไตรปิฎก เล่ม ๓๑ ข้อ ๖๒๐)

ที่อาตมาอธิบายและชี้ลงไปถึงอาการ ลึงคะ นิमित อุเทศของเจตสิกต่าง ๆ เช่น กายิกเวทนาก็ดี เจตสิกเวทนาก็ดี และ“กาย ๒-เวทนา ๑๐๘-เจโตปริยญาณ ๑๖-โลก ๒(โลกียะ กับโลกุตระ)” ก็ยังยากที่ผู้ยังไม่สัมมาทิฏฐิหรืออวิชชาจะเข้าใจ

แม้แต่ชาวพุทธหมู่ที่ เรียนภาษาอภิธรรมกัน เก่งกาจ นั้นก็เถอะ ก็ยังได้แต่พยัญชนะ เรียนอภิธรรม แล้วก็ไปนั่งหลับตาทำสมาธิกัน พวกนี้หลงทิศผิดทางเป็น เดียรถีย้อยู่

มันไม่ใช่ทางของพุทธ “หลับตา”มันทางของเดียรถีย์

ผู้ที่ชัดเจนใน“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”จึงจะ“สัมมาทิฏฐิ”
ตั้งนั้น คนผู้จะเข้าใจความเป็น“ฉาน”ที่เกิดจากการ
ปฏิบัติอันเกิดจาก“ศีล”ตาม“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”นั้นยังหายาก
เพราะ“ฉานวิสัย”ที่เป็นของพุทธนั้น“อจินไตย”จริงๆ
เรากำลังพูดถึงประเด็นว่า “ฉน”เป็น“ความรู้-ความ
ฉลาด”แค่ใน“วงกรอบ”ของ“โลกียธรรม” ยัง“ออกจาก
วงกรอบแห่งความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“โลกียธรรม”ไม่ได้
ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“กิเลส”ยังไม่มี“ปัญญา ๘” ยังไม่มี
หลักธรรมที่ถูกต้องเป็น“ข้อปฏิบัติ”เพื่อบรรลุเป็น“อรหันต์”
จึงยังเป็นคนผู้“ไม่หมดสิ้นอาสวะ” แล้วเริ่มนับว่า
ผู้“อรหันต์” ถึงขั้นเป็นคน“ผู้สิ้นอาสวะ” ซึ่งเป็นอาริยบุคคล
“ระดับที่ ๔” และยังสามารถเพิ่มภูมิเป็น“อรหันตโพธิสัตว์”
พัฒนาสูงขึ้นไปอีกจนกระทั่งถึงที่สุดเป็น“อรหันตสัมมา-
สัมพุทธเจ้า”ได้

ผู้สนใจตรวจสอบจากพระไตรปิฎก เล่ม ๓๖ ข้อ ๑๕๑
“นวนกนิทเทส”ดูเถิด

(๓๔๘) ศาสนา“พุทธ”ทุกวันนี้“เสื่อม”จริงยืนยันชัดเจน

“เทวนิยม”หรือเดิยรติย์นั้น ยังหลงผิดการปฏิบัติ ไป
“หลับตา”เข้าป่าเพื่อให้เกิด“สมาธิ”หรือเกิด“ฉาน”กันอยู่

“ความรู้-ความฉลาด”ที่เรียกด้วยภาษาว่า“ปัญญา”นี้
จึงเดินทางกันคนละทิศกับ“พุทธ”ที่“สัมมาทิฏฐิ”

พระพุทธเจ้าตรัสพยากรณ์ไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๙
ข้อ ๑๖๓-๑๖๖ “อัมพัมภูสฺสูตฺร” ถึง “ความเสื่อม ๔ ประการ” คือ
ความเข้าใจผิดที่หลงผิดว่า อาจารย์ผู้มี “จรรยา ๑๕ วิชชา ๘”
นั่นคือ อาจารย์ผู้เข้าป่า อยู่ในป่า เป็นผู้มี “วิชาจรรยา”

แต่แท้จริงแล้ว เป็นผู้ “เสื่อม” ต่างหาก

ในยุคพระพุทธเจ้า พระองค์ก็ต้องสอนคนผู้เสื่อมกัน
แล้วที่อยู่ในป่านั้นแหละให้ “สัมมาทิฏฐิ” กลับเข้าสู่เมืองหรือ
เข้าสู่นิคม ไม่ใช่ออกไปอยู่ในป่า แล้วแถมผิด “หลับตา” ปฏิบัติ

ดังที่ชาวพุทธในยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ที่เสื่อมกันอย่าง
ชัดเจนจริงๆ อาตมาต้องกอบกู้ทำความ “สัมมาทิฏฐิ”
กันมา จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ก็ยังต้องพูดตำหนิ “หลับตา-
ออกป่า” กันอยู่นี้แหละ ... มิฉญาทิฏฐินี้ช่างยากเย็นแสนเข็ญ
จริงหนอ!

ซึ่งความเสื่อม ๔ ประการนั้น ในพระไตรปิฎก ว่าไว้ว่า

๑. ดูกรอัมพัมภูสฺสูตฺร สมณพราหมณ์บางคนในโลกนี้
เมื่อไม่บรรลุนิพพานสมบัติและจรณสมบัติอันเป็นคุณ
ยอดเยี่ยมนี้ หาบบริหารดาบสเข้าสู่ราวป่า ด้วยตั้งใจว่า
จักบริโภคผลไม้ที่หล่น สมณพราหมณ์นั้นต้องเป็น
คนบำเรอทานที่ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรรยาโดยแท้
นี้เป็นทางเสื่อมข้อที่หนึ่ง

๒. ดูกรอัมพัมภูสฺสูตฺร อีกข้อหนึ่งสมณพราหมณ์บางคน
ในโลกนี้ เมื่อไม่บรรลุนิพพานสมบัติและจรณสมบัติอันเป็น

คุณยอดเยี่ยมนี้ ไม่สามารถจะหาผลไม้หล่นได้ จึงถือเสียม และตะกร้าเข้าสู่ราวป่า ด้วยตั้งใจว่า จักบริเวณแหง้าไม้ รากไม้และผลไม้ สมณพราหมณ์นั้นต้องเป็นคนบำเรอ ท่านที่ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะโดยแท้ นี่เป็นทางเสื่อม ข้อที่สอง

๓. คุณอัมพัฏฐะ อีกข้อหนึ่งสมณพราหมณ์บางคน ในโลกนี้ เมื่อไม่บรรลुวิชาสมบัติและจรณสมบัติอันเป็น คุณยอดเยี่ยมไม่สามารถที่จะหาผลไม้หล่นได้ และไม่สามารถจักหาแหง้าไม้รากไม้และผลไม้บริเวณได้ จึงสร้าง เรือนไฟไว้ใกล้บ้านหรือนิคมนักแล้วบำเรอไฟอยู่ สมณพราหมณ์ นั้นต้องเป็นคนบำเรอท่านที่ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะ โดยแท้ นี่เป็นทางเสื่อมข้อที่สาม

๔. คุณอัมพัฏฐะ อีกข้อหนึ่งสมณพราหมณ์บางคน ในโลกนี้ เมื่อไม่บรรลुวิชาสมบัติและจรณสมบัติอัน เป็นคุณยอดเยี่ยม ไม่สามารถจะหาผลไม้ที่หล่นบริเวณ ได้ ไม่สามารถจักหาแหง้าไม้รากไม้และผลไม้บริเวณได้ และไม่สามารถบำเรอไฟได้ จึงสร้างเรือนมีประตูสี่ด้าน ไว้ที่หนทางใหญ่สี่แพร่งแล้วพำนักอยู่ด้วยตั้งใจว่าผู้ใดที่ มาจากทิศทั้ง ๔ นี้ จะเป็นสมณะหรือพราหมณ์ก็ตาม เรา จักบูชาท่านผู้นั้นตามสติกำลัง สมณพราหมณ์นั้นต้อง เป็นคนบำเรอท่านที่ถึงพร้อมด้วยวิชาและจรณะโดยแท้ นี่เป็นทางเสื่อมข้อที่สี่

ทั้ง ๔ ข้อนี้ล้วนหมายถึงคนผู้มี“ความเสื่อม”ไปแล้ว
จาก“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ทั้งนั้นนะ!

“ความเสื่อม”นั้นหมายถึง ไม่มีความเจริญ มีแต่
ความตกต่ำล้มเหลว เสียหายล่มสลายไปเรื่อย ๆ

(๓๔๙) “พุทธโลกุตระ”นั้น มี“บุคคล ๙”ยืนยันชัดเจน

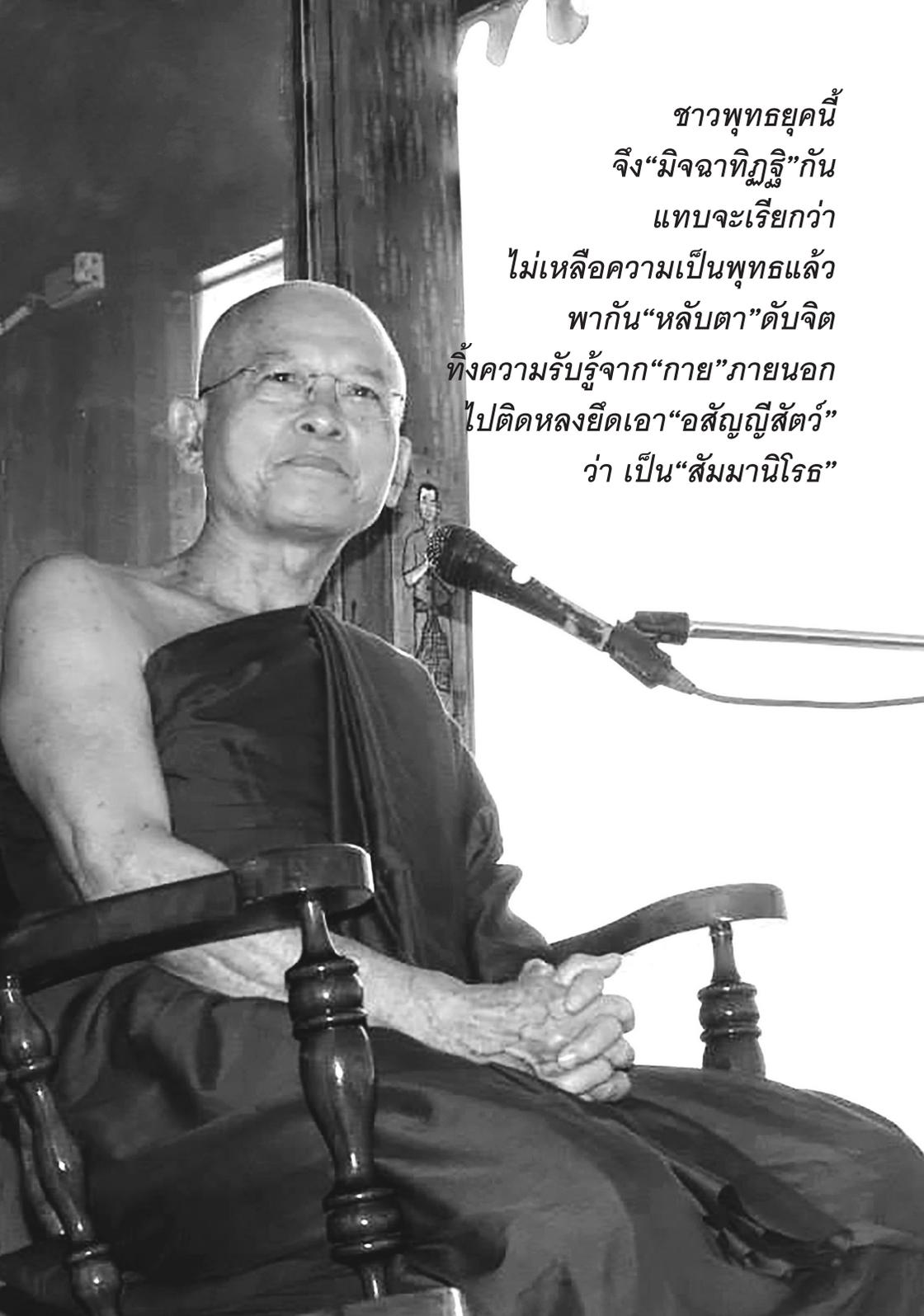
นั่นคือ คนๆคนนั้น ในกาละนั้น มีแต่ความไม่เจริญ
เต็มไปด้้วยความตกต่ำเสียหายล่มสลาย ล้มเหลวกัน

ข้อ ๑ จึงหมายถึงความล้มเหลว เพราะเมื่อไม่มีจรณะ
สมบัติ ไม่มีวิชาสมบัติ กันแล้ว ก็มีแต่การปฏิบัติที่“ไม่ใช่
จรณะ ๑๕ ไม่มีวิชา ๘”กันเลย จึงได้แต่“ผล”ที่เป็น“สมบัติ
นอกศาสนาพุทธ-สมบัติที่ไม่ใช่พุทธ”แล้ว

ก็มีกันแต่“สมบัติผิด-สมบัติพิษ-สมบัติที่ผลาญ
ทำลายความเป็นพุทธให้ฉิบหาย”กันนั่นเอง

เช่น เริ่มตั้งแต่“ศีล” มันไม่มีมรรคผลกันแล้ว “ศีล”
ปฏิบัติกันก็ได้แค่ควบคุมกายกับควบคุมวาจาเท่านั้น
ต่อไปเป็น“สมาธิ”ก็ไป“หลับตา”ปฏิบัติเอาอีกต่างหากจาก
“ศีล” แยก“ศีล” แยก“สมาธิ”ไปจากกันผิด ๆ ออกไปจาก
ศาสนาพุทธไปเป็นเดียรฉัตรตามเดิม แล้วก็ปฏิบัติผิดตาม ๆ
กันมาจนกระทั่งเป็นจารีตประเพณีจบเลย

“สมาธิ”หรือ“ฌาน”ทำ“อธิจิต”กัน จึง“มิจฉาทิฏฐิ”ไป
“หลับตา”ปฏิบัติเป็นแบบเดียรฉัตร

ชาวพุทธยุคนี้
จึง“มิจฉาทิฏฐิ”กัน
แทบจะเรียกว่า
ไม่เหลือความเป็นพุทธแล้ว
พากัน“หลับตา”ดับจิต
ทิ้งความรู้จาก“กาย”ภายนอก
ไปติดหลงยึดเอา“อสังขณีสัตว์”
ว่า เป็น“สัมมานิโรธ”

ซึ่งมันไม่ใช่“สมาธิ”หรือ“ฌาน”ที่ทำ“อธิจิต”เพราะมี
“อปปีณกปฏิปทา ๓”แล้ว เกิด“สังขธรรม ๗-ฌาน ๔” ตาม
“วิชาจรรณสัมปันโน”กันเลยสักนิด ผิดไปจนสนิทสนมแล้ว

ชาวพุทธในยุคนี้จึง“มิจฉาภิภูสิ”กันไปหมด แทบจะ
เรียกกันว่า ไม่เหลือความเป็นพุทธเลยแล้ว ก็ได้

ที่เหลือ ยังปฏิบัติจิตให้เป็น“สมาธิ”ก็ดี เป็น“ฌาน”ก็ดี
ตาม“จรณะ ๑๕ วิชา ๘”กันนั้น หมดสิ้นไปแล้วจริง ๆ
เพราะไป“หลับตา”ปฏิบัติกัน แม้แต่ความเป็น“กาย”
ไม่มีอยู่แท้ ๆ

พากัน“หลับตา”ดับจิต เป็น“คนพิการ”ที่มีความเป็น
“คน”ไม่บริบูรณ์ แล้วทิ้งความรู้จาก“กาย”ภายนอกไป
ติดหลงยึดเอา“อสังขณัฐ”ว่า เป็น“สัมมานิโรธ”

มันก็บกพร่อง ผิดเพี้ยนไปจากพุทธแล้วแน่นอน

ศึกษากันดี ๆ เกิด จะสามารถรู้จักผู้แจ้งผู้จริง“บุคคล
๙”อันเป็นความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์

บุคคลผู้เป็น“พระสัมมาสัมพุทธเจ้า”คือ บุคคลที่ ๑ ผู้
เลิศประเสริฐแล้วสูงสุดสำหรับความเป็นมนุษย์ที่มีใน“กาล”

บุคคลผู้เป็น“พระปัจเจกสัมมาสัมพุทธเจ้า”คือบุคคล
ที่ ๒ ผู้รองลงมาจาก“พระสัมมาสัมพุทธเจ้า”

บุคคลผู้เป็น“อุภโตภาควิมุติ” คือ บุคคลที่ ๓ รอง
ลงมาจาก“พระปัจเจกสัมมาสัมพุทธเจ้า”

บุคคลผู้เป็น“ปัญญาวิมุติ” คือ บุคคลที่ ๔ รองจาก

ผู้มี“อุภโตภาควิมุตติ”

บุคคลผู้เป็น“กายสักขี”คือ บุคคลที่ ๕ ซึ่งเป็นคนผู้มี“ปัญญา” ผู้รู้ชัดในความเป็นจริงใน“อารยสัจ ๔” สามารถปฏิบัติให้“อาสวะบางส่วน” หหมดสิ้นไปได้แล้ว

“กายสักขี”คือ ผู้มีความหลุดพ้นสิ้นอาสวะบางส่วนได้แล้ว แต่ยัง“ไม่หมดอาสวะ”สิ้นเกลี้ยง นั่นเอง

“ทิวฐิปัตตะ”คือ ผู้มี“สัมมาทิฐิ” ผู้ได้บรรลุมรรคผลของพุทธได้บ้าง เป็นบุคคลที่ ๖

“ศรัทธาวิมุตติ”คือ ผู้“วิมุตติตามที่ตนศรัทธา” ยังไม่บรรลุ“วิมุตติ”ที่มี“สัมมาทิฐิ” เป็น“สัมมาวิมุตติ”กันได้

เพราะยังไม่“สัมมาทิฐิ”ในความเป็น“กาย”นี้เอง จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“อาสวะ” ซึ่งจะเริ่มทำ“อาสวะ”ให้สิ้นบางส่วนลงไปได้ สักส่วน จึงเป็นบุคคลที่ ๗

ผู้ที่พยายามตามหาความถูกต้องถ่องแท้ของพุทธ ชื่อว่า “ธรรมนุสสารี”ก็คือ บุคคลผู้ยึดได้ในความเป็น “ธรรม” ที่ถูกต้องถ่องแท้ใน“สัมมาทิฐิ” เป็น“บุคคลที่ ๘”

และสุดท้ายบุคคลที่เป็น“ศรัทธานุสสารี”ก็คือ ผู้มีศรัทธาเป็นจริตเป็นที่ตั้ง แต่ก็พากเพียรพยายามตามหาความถูกต้องถ่องแท้ของพุทธ ชื่อว่า “ศรัทธานุสสารี”ก็คือ บุคคลผู้ยึดใน“ความศรัทธา”ที่มีต่อพุทธศาสนานั้นคงจริง เป็น“บุคคลที่ ๙” ในกาลที่มีโลกก็หมุนเวียนอยู่กับความมี “บุคคล ๙ ชนิด”ยืนยันชัดเจนอยู่ขณะนี้แล

(๓๕๐) ยากที่“ศรัทธาวิมุตติ”จะมี“ปัญญา”เป็น“ทิฏฐิ- ปัตตะ”

ดังนั้น ทั้งสาย“ธรรมานุสาริ”ก็ดี “ศรัทธานุสาริ”ก็ดี ที่พากเพียรพยายามตามหาเนื้อหาแก่นสารที่เป็นพุทธชนิด ที่ถูกต้อง“โลกุตระ”ต้องแท้“สัมมาทิฏฐิ”นั้นมันจึงไม่ใช่เรื่อง ตื้น ๆ เชน ๆ กันเด็ดขาด

มันยากสุดยากกันทีเดียว เพราะมันจะเป็นไป ไม่ได้เลย ถ้าแม้ใครยังไม่มี“ปัญญา”ที่เริ่ม“สัมมาทิฏฐิ” ตั้งแต่ข้อแรก รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“กาย”ของ“ตน” คือ “ผัสสัฌกายทิฏฐิ”ข้อที่ ๑ ในสังโยชน์ ๑๐ กันแท้ ๆ คนผู้นั้น ก็ไม่สามารถจะเริ่มปฏิบัติแบบพุทธให้บรรลุ“โลกุตระ”มีผล แน่ เหมือนนกกัดกระดูกเม็ดแรกผิด กระดูกเม็ดอื่นที่ต่อจาก นั้นไปเป็นลำดับ ๆ มันก็ผิดตามกันไปหมด

ดังนั้น เริ่มแรกคนผู้นั้นจึงต้อง“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น “กาย”ของ“ตน”ในความเป็น“สังขาร”ที่เป็น“นามรูป”

“กาย”ต้องมี“ภาวะ ๒”เสมอ คือ มีทั้ง“ภายนอก” กับมีทั้ง“ภายใน” ต้องมี“นาม”กับ“รูป” ต้องมี“กาย”กับ“จิต” เป็นต้น ดังนั้น“จิตนิยาม”ของผู้ที่บรรลุธรรมได้นั้น ก็จะต้องมี“ภาวะ ๒” ตั้งแต่“กาย”ที่เป็น“ภายนอก”และ “ภายในกาย” และ“เวทนา”ก็มี“๒ ภาวะ”จึงจะสามารถทำ “เวทนาเจตสิกบางส่วนของตน” คือ ทำ“เวทนาในเวทนา”ให้ ไม่มี“ความรู้สึก”เป็น“๒”หรือไม่มี“ความรู้สึก”ถูกต้องต้องแท้

ใน“เวทนา๒” ให้เป็น“เวทนา ๑”ได้แท้จริง ก็จะสามารถทำให้
ให้“จิตนิยาม”ของตนให้เป็น“พีชนิยาม”สำเร็จกันจริง

หรือที่สุดทำได้ถึงขั้น“อุตุนิยาม”สิ้นความเป็น
“ชีวะ” มี“เวทนา”เป็น“๐”ได้สำเร็จสัมบูรณ์ได้แท้อีกด้วย
ก็เป็นอันบรรลุดรรรมสูงสุดที่เดียว

กว่า“ศรัทธาวิมุตติ”จะเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”นั้น จึงยาก
มากตรงที่กว่าตนเองจะมี“ปัญญา”ปล่อยวาง“ความศรัทธา”
ที่ตน“ยึดมั่นถือมั่นเท่า”ที่ตนยึดมั่นตาม“จริต” ตาม“นิสัย”
ตาม“วิสัย”จริงได้ มันยากมันเย็นแสนเข็ญกันสุด ๆ

ดังนั้น “ศรัทธาจริต”ต้องมี“อัญญาธาตุ”ที่มากเพียงพอ
พอ จึงจะสามารถเรียนรู้“อาริยสัจ ๔”ได้ ต้องมี“ธาตุจิต”
ที่เป็น“ธาตุใหม่”ของจิตสายปัญญา”มากเพียงพอเหมือน
“โกณฑัญญะพราหมณ์” บุคคลแรกในศาสนาพุทธที่เกิด“รู้”

จึงจะสามารถเรียนรู้เรื่อง“กาย”เป็น“สัมมาทิฏฐิ”ได้
ความเป็น“พีชนิยาม”ไม่มี“กาย”เพราะไม่ใช่
“จิตนิยาม”แล้ว เป็นแค่“พีชนิยาม”ที่ยังไม่มี“เวทนา”ยังไม่ใช่
“วิญญาณ” เพราะ“พีช”คือ“พีชนิยาม”นั้นมี“ชีวะ”แต่ยังไม่ใช่
“วิญญาณ” จึงยังไม่มี“เวทนา” ก็“ไม่รู้สึกรู้หาย”เหมือน“จิตนิยาม”
ที่“รู้สึก”กัน จึงไม่เจ็บ ไม่ปวด ไม่ทุกข์ไม่สุข ไม่มีกรรมวิบาก
ที่สั่งสม คน“กินพีช”จึงไม่มี“ผล”ที่จงเวรจงกรรมใดๆ
เป็น“วิบาก”แก่กันและกันเลย

ฉะนั้นคือ “ความบรรลุดุโลกุตระธรรม”ในศาสนาพุทธ

ซึ่งภาษาคำว่า“ความบรรลุ” บาลีก็ว่า “ปัตตะ” ตามทิวฎี
เต็มคำก็คือ“ทิวฎีปัตตะ” จึงไม่ง่ายเลย ที่จะสามารถปฏิบัติ
จนบรรลุ“ผล”กันได้สำเร็จ และตนเองก็รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงด้วย
ว่า ตนเอง“บรรลุแล้ว”

(๓๕๑) กว่าจะคนผู้“ศรัทธาวิมุตติ”จะมี“ปัตตะ”เป็น“ทิวฎี- ปัตตะ”

“ปัตตะ”แปลว่า บรรลุแล้ว

กกว่าผู้ใดจะบรรลุแล้ว ก็คือ ผู้นั้นหมดสิ้น“ความยึด-
มั่นถือมั่น”นั้น มันต้องมี“ปัญญา”ถึงขั้นพลังฤทธิ์ที่เพียงพอ
จึงจะจัดการใน“อารยสัจ ๔” คือ“ทุกข์” ต้อง“รู้จัก”กิเลส โดย
แยกแยะเอาเฉพาะที่เป็นกิเลสในจิตให้ได้ ตัวนี้คือ“เหตุ”
ต้องลดจนดับตัวนี้ ที่สุด“กิเลสดับ”หมดได้จริง หรือ
กำจัด“ความยึดมั่นถือมั่น”ที่ตนยึดอยู่นั้น ๆ ลงเกลี้ยงสิ้นได้
ด้วย“ปัญญา”

การบรรลุเข้าขั้น“ทิวฎีปัตตะ”จึงชื่อว่า“ปัญญา”แท้
เพราะ“จิตนิยาม”ของสัตว์ที่ยัง“อวิชชา”อยู่นั้น
ยังมีเชื้อของเวรของกรรมเป็น“วิบาก”กันไม่“ลดละ”
และไม่ “ปล่อยวาง”เด็ดขาด เพราะ“ไม่มีปัญญา”กันนี่เอง
จึงมีความยึดมั่นถือมั่น“ตน”-ยึดมั่นถือมั่นใน“ของตน”อย่าง
มีดบอดอยู่แน่น ก็เพราะยังไม่มี“ปัญญา”คือยังมี“อวิชชา”

ซึ่งตามสัจจะนั้น จริตทั้ง ๒ คือ “ศรัทธา”กับ“ปัญญา”

มีลักษณะเป็นของ“ตัวเอง”จริง ๆ ที่เดินทางคนละทิศทาง

เริ่มตั้งแต่ยึดมั่นถือมั่นในความเป็น“เทว”ที่ผิด ๆ

ซึ่ง“เทว”คำนี้นั้น มันยิ่งใหญ่สุด ๆ นักรกว่านักร ที่คน

จะสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้บริบูรณ์สัมบูรณ์ จากเริ่มต้นคือ

“พ้นสัทกกายทิฏฐิสังโยชน์” จนกระทั่งถึงที่สุดแห่งที่สุดตรวจ

ตัวเองด้วย“วิญญานฐิติ ๗”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วย“กาย”กับ

“สัตตวาสา ๙” โดยการตรวจตนเองว่า ตนนั้นพ้นความเป็น

“สัตตวาสา ๙”ได้บริบูรณ์สัมบูรณ์แท้จริงหรือยัง

ดังนั้น “อาสวะ”จึงดับสิ้นจนกระทั่งเกลี้ยง..ไม่ยั้งแน่

บุคคลผู้เป็น“ทิฏฐิปัตตะ”คือ บุคคลที่ ๖ ก็คือ

ผู้เริ่มมี“สัมมาทิฏฐิ”ได้แล้ว ใน“อารยสัจ ๔”เพราะ “เห็นชัด

ด้วยปัญญา ดำเนินไปด้วยดีแล้วด้วยปัญญา อนึ่ง อาสวะ

บางอย่างของผู้นี้ ก็หมดสิ้นแล้วเพราะเห็นด้วยปัญญา”

ผู้“ทิฏฐิปัตตะ”จึงเริ่มสามารถทำให้“อาสวะ”สิ้นไปได้

บ้างแล้ว เพราะ“เห็นด้วยปัญญา” เน้น“สิ้นอาสวะ”นะ!

“เพราะเห็นด้วยปัญญา” ประโยคนี้น่าคัญมาก

อย่าลืมนะว่า “อาสวะ”จะหมดสิ้นได้นั้น ต้องหมดสิ้น

ได้ด้วย“ปัญญา” ถ้าแม้ยังไม่มี“ปัญญา”ก็จะไม่สามารถทำ

“อาสวะ”ให้หมดสิ้นไปได้แม้“อาสวะบางอย่าง”กันจริง ๆ

ดังนั้น ศาสนา“เทวนิยม”หรือผู้ยังมี“ความรู้ที่ฉลาด”

ไม่เข้าขั้นเป็น“ปัญญา” ก็จะไม่“ดับอาสวะ”สิ้นไปไม่ได้

หรือจะเป็นสาย“ศรัทธา”ของศาสนาพุทธนี้เอง

ถ้ายังมี“ความรู้-ความฉลาด”ไม่เข้าขั้นแค่“ฉาน”แค่“รู้จัก”
รายละเอียดของ“จิต”ที่แจกเป็น“เจตสิก”ก็ยังไม่ได้ แยก“รูป”
แยก“นาม”ก็ยังไม่เป็น ยังยึด“วิญญาณ”ว่าเป็น“เพอ”อัน
เต็มภาวะ“อตตา”ที่หลงผิดว่า “๑ เดียว”กันอยู่แท้

เช่น สาย“ศรัทธา”ที่ไม่มี“ปัญญา” ไปหลงผิดปฏิบัติ
“หลับตา”ตั้งแต่เบื้องต้นแล้ว นั่นคือ เริ่มต้นก็“ไม่มีกาย” แล้ว
เพราะ“หลับตา” ไม่มี“ภายนอก”ร่วมกับ“ภายใน”

มันก็ไม่มี“ภายนอก”ที่ครบความเป็น“กาย” ก็แสดงว่า
คนผู้นี้ยังไม่พ้นแม้แต่“สักกายทิฏฐิ”ที่เป็น“สังโยชน์ข้อ
ที่ ๑”ใน“สังโยชน์ ๑๐ ข้อ”คือยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น
“กาย”

สาย“ศรัทธา”ที่หลับตาปฏิบัตินั้นไม่มี“สัมผัสกาย”ที่
เป็น“ภายนอก”ก็ไม่สามารถจะปฏิบัติ“อารยสัง ๔”ได้แน่นอน
เพราะไม่มี“ปัญญา”แค่“สัมมาทิฏฐิ”ก็ยังเอาแต่“หลับตา”ให้
ตนเองไม่มี“กาย”เป็นภายนอกครบครัน จึงยังเป็นคนผู้ไม่
“พ้นสักกายทิฏฐิ”ข้อที่ ๑ ของ“สังโยชน์ ๑๐”

แสดงว่า ต่อให้คนที่“ศรัทธา”มีมากมีแรงเท่าใด
ก็ตาม ถ้ายังไม่มี“ปัญญา”จะปฏิบัติให้ตายขนาดไหน ก็
“ดับอาสวะให้สิ้นหมดไป”ไม่ได้ เพราะยังไม่มี“ปัญญา”

(๓๕๒) “จริต”นั้น แยกเป็น“ตระกูล”ได้“๒ ตระกูล”ใหญ่
ประเด็นนี้ชัดมาก คือ หนึ่งก็เป็นตระกูล“ปัญญา”

มี“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“พุทธ” หรือ“รู้”แบบ“ปัญญา”
ที่มีความเฉพาะตัว ซึ่งจะทำให้“อาสวะ”หมดสิ้นลงไปได้

ส่วนอีกตระกูล ๒ นั้น“ความรู้-ความฉลาด”ของเขา
ยังเป็นแบบ“ศรัทธา”กันอยู่คือ “เชื่อ” ยังเป็น“ปัญญา”ไม่ได้

ซึ่ง“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“ศรัทธา”นั้น“รู้”เฉพาะ
“เชื่อ”ที่ยังไม่ใช่“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“ปัญญา” เพราะ
“เชื่อ”มีความรู้“วน”อยู่ในกรอบของโลกียธรรมเท่านั้น ยัง
“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”อยู่ ยังไม่มี“ปัญญา”รู้ความ
เป็น“กาย”ครบ“เทว”บริบูรณ์ จึงไม่สามารถทำ“อาสวะ”ให้
หมดสิ้นเกลี้ยงสนิทเด็ดขาดไปจากจิตวิญญาณของตนได้
แน่ๆ

เพราะสายศรัทธานั้นเริ่มตั้งแต่“พระเจ้า”ก็ดี
หรือเป็นชาวพุทธก็ตาม ก็ไม่มีการ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ความ
เป็น“กาย”ของตนเอง เพราะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น
“๒”ตั้งแต่“เทว”หรือ“กาย”กันอย่างถูกต้องแก่เลย

นั่นคือ“พระเจ้า”หรือ“เทวนิยม” ยัง“ลึกลับ”อยู่
เพราะไม่ศึกษา“การสัมผัส”ของจริงที่มี“นามกับรูป”ครบ
“๒” ได้แก่“กาย”กับ“จิต” ที่มี“สัมผัส”ทั้งภายนอก-
ทั้งภายใน จึงยัง“ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ครบไป? เพราะยังไม่มี
ความรู้ใน“ภาวะ ๒ หรือความเป็น ๒” ได้แก่“ความรู้-ความ
ฉลาด”แบบที่ยังเป็นแค่คำว่า“กาย”นี้แหละ

ไม่รู้ก็คือ ไม่รู้“ความเป็น ๒”นั่นคือ ไม่รู้ความเป็น

“เทว” ไม่รู้ความเป็น“พระเจ้า”ที่บริบูรณ์ นี่ตระกูล ๑
ที่แท้คือ เขายังไม่รู้“อตต”หรือ“ตัวเอง”กันเลย
ชาว“เทวนิยม”นั้น เขายังไม่รู้จักความเป็น“เทว”ที่
ตนเองก็เป็น“จิตวิญญาณ”แท้ ๆ ที่สามารถเป็นทั้งเล็กทั้ง
ใหญ่ได้ด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่“ภาวะ ๒”ของตนเองมี“กาย”
กับ“จิต”ที่เป็น“ธาตุรู้ร่วมกัน”คือ“สรีระภายนอก”คู่กันกับ
“จิตภายใน”ของตน ก็คือ “กาย”อันเป็น“เทว”คือ“ภาวะ ๒”
ในความเป็น“นาม-รูป”ในตนเองนี่เอง เพราะเขาไม่มี
“การสัมผัสพระเจ้า”ได้ด้วย“ตาหูจมูกลิ้นกาย”ของตนคู่กับ
“จิต”ของตน จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริงไม่ถึงขั้น“ปัญญา”ตนเอง

เพราะ“พระเจ้า”อยู่ที่ไหนก็ยังไม่“ลึกลับ” ยังไม่มี
“สรีระคือร่างกาย”ที่เป็น“ภายนอก”ประกอบด้วย“มหา-
ภูตรูป ๔”ให้“สัมผัส”ได้เลย “ทวารใจ”ของคนที่เป็น“ภายใน”
มีครบความเป็น“๒”รวม“ภายนอก” มีธาตุรู้ของตนเอง
“สัมผัส”ไม่ได้

นี่คือ ประเด็นที่แปลกแตกต่างกันคนละชั่วมา
แต่ไหนแต่ไร แม้ทุกวันนี้ก็ยังแตกต่างอยู่แท้ดำรงเช่นนี้อยู่
ตลอดกาลนาน ชี้บ่งความแยกเป็น“๒ จริต”ใหญ่

ในความเป็น“ศรัทธา”กับ“ปัญญา” หรือในความเป็น
“เทวนิยม”ซึ่งแตกต่างกับ“พุทธ”ชนิดที่มีนัยสำคัญยิ่ง

ใน“ความเห็น”ใน“ความรู้สึก”ใน“รสนิยม”มันแยกกัน
เป็น“จริต”ก็แยกเป็น“ตระกูล”ได้“๒ ตระกูล”ใหญ่

โดยเฉพาะ“เทวนิยม”ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อัตตา”
ซึ่ง“อัตตา”ก็คือ“ตัวของตนเอง” ที่เป็น“วิญญูณ”
หรือ“จิตนิยาม”แต่ละหน่วยในความเป็น“คน”หรือ“สัตว์”

แม้แต่“พระเจ้า”ก็คือ“หน่วยหนึ่ง”หรือ“พระเจ้าองค์
หนึ่ง”ของแต่ละศาสนา ซึ่งก็เป็น“ตัวของตนเอง”หนึ่งองค์

แต่ไม่มี“ปัญญา”รู้ว่า “พระเจ้า”ก็คือ“ตัวเอง”แท้ ๆ

การรู้จัก“ตนเอง” คือ รู้จัก“ภาวะ ๒” ซึ่งมี“รูป”กับ
“นาม”ที่จะต้องรู้แจ้งรู้จริงให้ได้ว่า มี“ปฏิจจสมุปบาท”
เป็น “ความวน”ไป-มา อันมีความเกิดแล้ววนไปหาดับ ;
ดับแล้วก็วนไปหาเกิด ที่ชาว“เทวนิยม”ยังไม่“ปัญญา”รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงครบ“ความเป็น ๒”บริบูรณ์สัมบูรณ์ดี

ชาว“เทวนิยม”หรือสาย“ศรัทธา”ยังไม่“ปัญญา” มี
แต่“เชิงโก”มีแต่“ความรู้ของโลกียธรรม”อย่างเดียวอยู่

“จริต”จึงยังแยกเป็น“ตระกูล”ได้“๒ ตระกูล”ใหญ่

(๓๕๓) “ความเป็น ๒”ที่ แยกกันกับการยึด “ความ ซ้อน”ผิด

เมื่อ“ความรู้”กับ“ความเป็น-ความมี”ของตนมันยังไม่
ครบ“๒” มันก็ไม่ครบ“เทว”แปลว่า“๒”ตามที่เป็นจริงไง!

นั่นคือ ชาว“เทวนิยม”หรือศาสนาพระเจ้านั้น แค่
“ความเป็น ๒”คือ “เทว” ที่ตน“ยึด”อยู่แท้ ๆ ก็ยังไม่“รู้จัก”เลย
จึง“รู้แจ้ง”ใน“ความเป็น-ความมี”ยิ่งขึ้นไม่ได้แน่ ๆ

ดังนั้น จะ“รู้จริง”ใน“สัจจะ”ทั้งหมดก็เป็นไม่ได้
เด็ดขาด

“เทวภาวะ”นั่นคือ ความเป็น“๒”ก็ตรงตาม“ภาษา
หรือพยัญชนะ” แต่คนผู้หลงยึดเป็น“๑”ได้ตาม“ความไม่มี
ปัญญา” ก็มี“อุปาทาน”แท้ดังเช่นชาว“เทวนิยม”ผู้ยึดถือ
“พระเจ้า”นั่นเป็นกันอยู่ และ“เทวนิยม”ไม่มีความเป็น“๐”

ซึ่งบริบูรณ์ครบถ้วนสุดก็คือ ผู้มี“ปัญญา”จะรู้รอบ
ทั้งในสายนับถือ“พระเจ้า”ที่เขามี“อุปาทาน”ยึดแน่น“ความ
เป็น ๒”ของ“กาย”แห่ง“วิญญาณ”ซ้อนกันเป็น“๑”อยู่แน่นแน่ว

แต่ผู้มี“เชโก”ที่เป็น“เทวนิยม”อยู่นั้นจะยังคงอยู่แต่
กับ“ความเป็น ๒”ที่หลงผิดยึดว่าเป็น“๑”อยู่ โง่โง่งโง่โง่

ส่วนผู้มี“ปัญญา”จะรู้รอบทั้ง“ความจริง”ที่เป็นจริง
ทั้งของ“๐”ก็ดี ทั้ง“๑”ก็ดี ทั้ง“๒”ก็ดี ทั้ง“๓”ก็ดี ทั้ง“๔”ก็ดี
และทั้ง“หาที่สุดมิได้”ก็ดี ครบจนกระทั่งถึงขั้นรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงภาวะ“สัมผัสได้”และทั้งภาวะ“สัมผัสไม่ได้”ตามที่จริง

ความเป็น ๒ คือ อะไร? ความซ้อน คือ อย่างไร?

“ความเป็น ๒” คือ “เทวนิยม”กับ“อเทวนิยม” หรือ
“เดียรถีย์”กับ“พุทธ” หรือ“ศรัทธา”กับ“ปัญญา” หรือ“สุข”
กับ“ทุกข์” หรือ“มี”กับ“ไม่มี” เป็นต้น ..ชัดเจนนะ!

ทุกภาวะที่กล่าวมานั้นคือ“เทว” คือ“ความเป็น ๒”
ที่มีทั้งผู้“รู้จริง” และมีทั้งผู้“ไม่รู้จริง”ใน“ความจริง”ที่ยิ่งใหญ่
มากนี้ ซึ่งผู้อาวุโศหรือมิถุนาภิภูจะยังไม่รู้“ความจริง”นี้

แต่ผู้มี“ปัญญา”นั้น “พ้นอวิชชา-พินิจฉาทิฏฐิ”แล้ว
จึง“รู้ความจริง”นี้ถ่วงรอบละเอียดลเอียดทั้งรูปละของ

ส่วน“ความซัอน”นั้นคือความเป็น“๑ ใน ๒”หรือ
ความเป็น“๒ ใน ๑” ซึ่งมี“๒”แต่ใน“ความรู้”และ“ความ
จริง”ที่เป็น“๒”อยู่ไหนไหนๆนี้ ก็สามารถแยกให้เป็น“๑” มี
ความเป็น“๑”ที่แตกต่างจาก“๒”ไปได้อยู่แท้ แม้แต่“ความรู้-
ความจริง”ที่อยู่ในคนละ“กาละ-เทศะ-ฐานะ” ว่า

ไม่มีอะไร“คงที่”หรือ“เที่ยง”ตายตัวอยู่เลย

แต่มีอะไรแปลกเปลี่ยนไปอยู่นิรันดร ไม่ว่าจะ “กาละ”
หรือ“เทศะ”หรือ“ฐานะ” ซึ่งมันขึ้นอยู่กับ“องค์ประกอบ”ที่
เป็น“เหตุ”เป็น“ปัจจัย”ในกันและกันแห่งความเป็น“ชีวะ”ที่
มันต้องมีตั้งแต่“๒ ภาวะ”ขึ้นไปทั้งนั้น นับว่า เป็น“จิต-
วิญญาณ” แต่ก็มี“๑” อันแยก“ความรู้-ความมี”ได้เป็น“๒”

จึงสามารถกำหนดรู้ทั้ง“ภาวะ ๑” และ“ภาวะ ๒”
ในแต่ละ“กาละ-เทศะ-ฐานะ” ซึ่ง“ไม่คงที่-ไม่เที่ยง”ทั้งนั้นได้

สำคัญยอดก็คือ ความจริงที่มี“ภาวะ ๐”อันตรงกัน
ข้ามกับ“ความมีอยู่”นิรันดร อย่างชัดเจนชัดแจ้งยิ่ง

(๓๕๔) ความเป็น“ชีวะหรือชีพ”ของ“๒ ตระกูล”ใหญ่

“จิตวิญญาณ”นั้นเป็น“ธาตุรู้”แน่นอน ที่เชื่อกันว่า
เป็น“ชีวะหรือชีพ”อยู่ และ“พระจิต”ของชาว“เทวนิยม”ใน
ศาสนา“พระเจ้า”ก็เชื่อว่า “จิตวิญญาณ”เป็น“ธาตุรู้”เช่นกัน

อันนี้ไม่แย้งกัน ไม่แตกต่างกันกับศาสนา“พุทธ” ...ใช่มั๊ย?

แต่พุทธนั้นจัดการ“พระเจ้า”หรือ“เทว”ที่ตนมีอาศัย ให้สลายกลายเป็น“ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ”ไปเลย ไม่เหลือความเป็น “ชีวะหรือชีพ” ที่สุดไม่เหลือ“จิตวิญญาณ”กันอีกคือสามารถ ทำ“ชีวะ”ของ“พระเจ้า” หรือ“ชีวิตินทรีย์”ของ“จิตวิญญาณ” ให้ไม่มี“เวทนาที่เป็นสุข-เป็นทุกข์”ได้แม้ในขณะที่มีชีวิต อยู่ได้สำเร็จ และที่สุดสามารถดับสูญ“จิตนิยาม”สลายสิ้น กลายเป็น“ดินน้ำไฟลม”กันเป็น“๐”ไปเด็ดขาดได้จริง ๆ

ประเด็นนี้“แย้งกัน”ชัดเจนแท้ของสาย“พระเจ้า”กับ สาย“พุทธ” มันตรงกันข้ามกันเลย โดยเฉพาะ“๐”กับ“นิรันดร”

ความเป็น“ชีพ”หรือเป็น“ชีวะ”ของชาว“เทวนิยม” หรือสาย“ศรัทธา”นั้น ต่างเชื่อแท้และยึดแน่นกันเด็ดมั่นว่า “จิตวิญญาณ”นั้นหมดไปสิ้นไปไม่ได้ ต้องมีไป“นิรันดร”

“พระเจ้า”ก็ดี “จิตวิญญาณ”ก็ดี “ชีพหรือชีวะ”ก็ดี ของชาว“เทวนิยม”ที่มีแต่“ศรัทธา”นั้น ไม่มีดับ ดับไม่ได้ ทุกอัตราแต่ละคน แม้ตายแล้วก็ต้องไปอยู่กับ“พระเจ้า”

แต่แท้จริงแล้ว “จิตวิญญาณ”มันไม่ได้จมอยู่กับ “พระเจ้า”เป็นที่สุดเลย แต่มันเคลื่อนไป มันเกิด-ตาย ; ตายเกิด “วนเวียน” ตามกรรมวิบากของตนเป็นผู้พาเกิด พาเป็นไป(กัมมโยนิ) มันไม่ใช่จบอยู่กับ“พระเจ้า” แล้วก็ไม่มี อะไรไปต่อตามความเชื่อของชาว“เทวนิยม”หรอก

แต่ความรู้ของ“เทวนิยม”เขา“รู้เช่นนั้น” เขาก็มีเท่านั้น

“เทวนิยม”เขาไม่มี“ปัญญา”ที่จะรู้“เทว”ได้ยิ่งกว่านี้
“เทว”นี้แหละที่ชาว“เทวนิยม”ยึดมั่นถือมั่น“ความ
เป็น ๑ เดียวเด็ดเดี่ยว”ว่า “พระเจ้า”ของตนๆ มี“ความรู้”
และมี“ความจริง”เต็มที่แล้ว ตามคำสอนของศาสดาที่แต่
ละพระเจ้า“กำหนดไว้เท่านั้น” เป็นที่สุดแล้ว! ในแต่ละ
ศาสดา แต่ชาว“เทวนิยม”ก็ยังมีแยกแตกต่างกันไปหลาย
หลากนัย แต่ละศาสดา จึงแยกได้หลากหลายศาสนาอีก
ตามที่มีที่เป็นกันอยู่ในโลก

นั่นก็คือ มันยังมี“ความรู้-ความจริง”แตกต่างกันไปอีกอยู่
“ศาสดา”ของ“เทวนิยม”หรือศาสนาที่มี“พระเจ้า”ต่าง
ยังยึดความเป็น“เทว”ภาษาคือ“๒” แต่ยึดเป็น“๑”ของตนๆ
กันอยู่ทั้งนั้นๆ และยังมีการแข่งขันชิงดีชิงเด่นกันอยู่ในที่

ที่ว่า“จิตวิญญาณ”หรือ“เทว”ในความเป็น“ตนเอง”
แท้ๆ ก็ยังแยกแยะไม่ได้ ตนเองยังอ่าน“ตนเอง”ไม่ออก

เพราะ“เทวนิยม”ที่ยังนับถือ“พระเจ้า”ยังมี“ความ
รู้-ความฉลาด”วนอยู่ในกรอบของ“โลกิยะ”เท่านั้น ยังออก
จากรอบของการเสพติดที่เป็น“โลกิยะธรรม”ยังไม่ได้

กรอบ“ความรู้”สามัญของปุถุชนคือ “เชโก”

ส่วน“ความรู้”วิสามัญของอารยชนนั้น เป็น“ความรู้
อื่น(ปร.อัญญ)”อีก คือ“ปัญญา”เป็น“อาริยะ” เป็น“โลกุตระ”

ซึ่ง“พระเจ้า”ของแต่ละศาสนาทั้งหลายนั้นไม่รู้ความ
เป็น“อื่น(อัญญ)”นอกจาก“เชโก”ของตนๆ เท่าที่แต่ละศาสดา

ของ“เทวนิยม”มีกัน แถมต่างห้าม“มีอื่น”เด็ดขาดอีกด้วยนะ!

ถือว่า “ความรู้”เท่าที่“พระเจ้ามี”นั้นเต็มที่สุดแล้ว จะไม่มี“ความรู้อื่น”อีกเด็ดขาด ทั้ง ๆ ที่“ความรู้อื่น”มันก็มี อยู่อีกแตกต่างกันมากมาย แม้ในแต่ละ“ศาสนา”ชาวเทวนิยม นั้นเองก็แตกต่างกัน และต่างมีอยู่แท้ ๆ ยึดของแต่ละ ตนเองอยู่!

“พระเจ้า”ของ“เทวนิยม”มี“ความรู้-ความฉลาด”ที่ อยู่ในกรอบของ“โลกียะ”เท่านั้น ยังไม่มีความรู้-ความฉลาด ที่เป็น“โลกุตระ”อันเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่แตกต่างอย่าง “อื่น”นอกออกไปจาก“เจโก” ยังไม่ใช่“ปัญญา”

เห็นชัดเจนมัยว่า “ความรู้-ความฉลาด”นั้น มี ๒ แบบ ๒ ชนิด ซึ่งดำรงอยู่ดำเนินไปในความเป็น“ชีวะหรือชีพ” ของ ๒ ตระกูลใหญ่

ความเป็น“ชีวะหรือชีพ”ของเขาอยู่ใน“ตระกูล”ที่ เรียกว่า “ศรัทธาจริต”คือ เจโก“ยึดสุข”

(๓๕๕)“ปัญญา”นั้นไม่ใช่“เจโก”เท่านั้นแต่มี“อื่น” ยิ่งกว่า

“ปัญญา”เป็น“ความรู้-ความฉลาด” แบบใหม่มาก ยากที่ใครจะมีได้ เรียกว่า“ปัญญา” ความรู้-ความฉลาดชนิดนี้ มีเฉพาะในพุทธที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ได้ด้วยพระองค์เอง

“ปัญญา”จึงเป็น“ความรู้อื่น”ที่แตกต่างจาก“ความรู้”

ที่เป็น“เชิงโก”แบบ“โลกียะ”เท่านั้น สุดสำคัญทีเดียว

“ความแตกต่าง”คือ“ลึงคะ”หรือความเป็น“เพศ”
นี่เองที่สามารถเรียนรู้กระทั่ง“รู้จักรู้แจ้งรู้จริงรู้จบ”กันได้แท้ๆ

“ความแตกต่าง”ของ“เทว”หรือ“ภาวะ ๒”คือ นัย
สำคัญที่ใช้ศึกษาให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สังขธรรม”ได้บริบูรณ์
สัมบูรณ์ ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงให้ศึกษาจาก“อาการ ลึงคะ
นิमित อุเทศ”อันเป็น“เทว ธรรมา” เช่น ศึกษาจาก“เวทนา๒”
บาลีก็ ว่า “ทวเณนะ เวทนายะ เอกสโมสธนา ภวันติ”

“ภาวะ ๒”นั้น มีมากมายหลากหลายยิ่งที่จะใช้
เปรียบเทียบกัน แล้วจะตัดสินใจได้ ว่า ภาวะใดจริงที่สุด
ควรที่สุด

พุทธจึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“ภาวะ ๒” และใช้“ภาวะ ๒”
ศึกษาตัดสินใจได้เป็นที่สุด“จบกิจ”ได้ ถึงขั้นทำความเป็น“๒”
ให้เป็น“๑” และทำความเป็น“๑”ให้เป็น“๐”สำเร็จสัมบูรณ์

แต่“เทวนิยม”ทุกศาสนาของแต่ละศาสดาทั้งหลาย
ก็ยังคงคือ “เชิงโก” ล้วนยึดติดความเป็น“๑” และหลงเสพรส“สุข”
อันมีรส“โลกียธรรม”กันอยู่ทั้งนั้นๆ เป็น“สุขนิยม” ความเป็น
“ชีวะหรือชีพ”ของ“เทวนิยม”ทั้งหลายอยู่ใน“ตระกูล”ที่เรียก
ว่า “ศรัทธาจริต”

ทั้งๆ ที่“คำสอน”ของแต่ละศาสดา“เทวนิยม”ทั้งหลาย
ก็แตกต่างกันกว่า“๒”ซึ่งเป็น“คำสอน”ของ“พระเจ้า”ผู้ยิ่งใหญ่
สุดในศาสนา“เทวนิยม”แต่ละศาสดาที่มีอยู่หลากหลายเต็ม

โลก และแต่ละศาสนาก็“แตกต่างกัน”กันไปอยู่เห็น ๆ กันได้

ส่วน“พุทธ”มี“ปัญญา”เป็นตระกูลที่เรียกว่า
“พุทธิจริต” ซึ่งเป็น“อื่น”ไปแล้วจาก“เจโก” ไม่ยึด“สุข”

เพราะพุทธมีปัญญา รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงว่า “สุข-ทุกข์”
เป็นมายา เป็น“อารมณ์ลวง ความรู้สึกเก้” เป็นอุปาทาน

แต่ชาว“เทวนิยม”ยังหลงติดยึด“สุข”อยู่นิรันดร

ฉะนั้นแหละ ของชาว“เทวนิยม”กับของชาว“พุทธ”ที่
แยกแปลกแตกต่างกันสำคัญคนละนัย เป็นคนละ“ความรู้”
คนละ“ความจริง” ก็ตรง“ความยึดสุข”หรือ“ความไม่ยึดสุข”

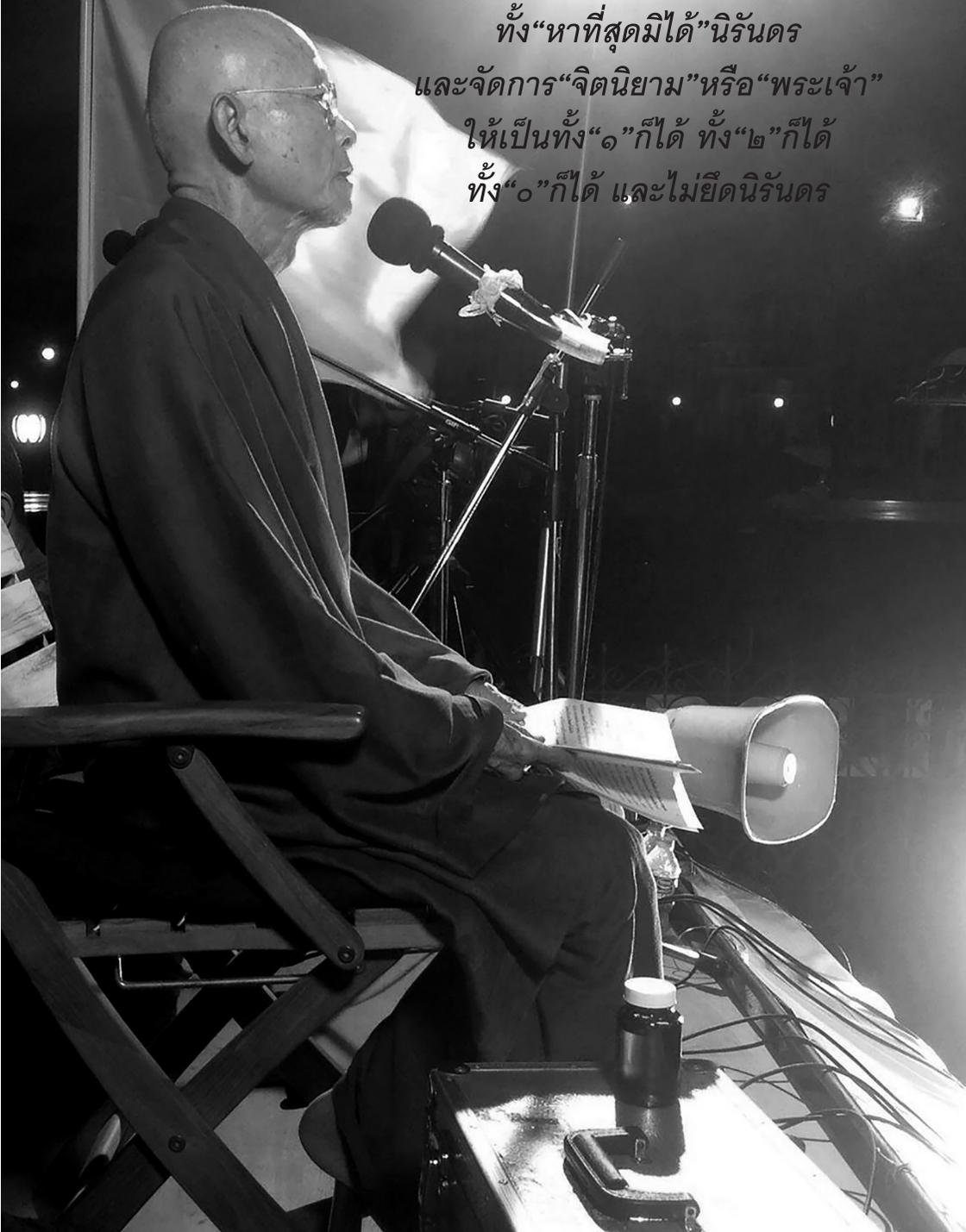
ความไม่ยึด“สุข”และ“หมดสุข-ทุกข์”นี้ยอดยิ่งใหญ่มาก
พุทธจึงมี“ความรู้-ความจริง”ที่เป็น“อื่น(อัญญ)”แตก-
ต่างกันไปจาก“ความรู้-ความจริง”ของ“เทวนิยม”ทั้งหลาย
ชนิดที่มีนัยสำคัญยิ่งยอดใหญ่มาก เพราะใน“ความ
หาที่สุดมิได้”นั้น พุทธทำความเป็น“๒-๑-๐” ซึ่งเป็นการจัดการ
“จิตในจิต”ที่เป็น“เทว”คือ“๒”ให้เป็น“๑”เป็น“๐”ได้สำเร็จ
มีที่สุด

“เทวนิยม”หรือ“พระเจ้า”มี“นิรันดร” แต่พุทธมี“๐”

ซึ่งประเด็น“นิรันดร”กับ“๐”นี้ก็ชัดเจนที่สุดอยู่แล้ว
ที่แตกต่างกันคนละขั้ว หรือแม้แต่แค่ว่า ชาว“เทวนิยม”
ยึดมั่นถือมั่น“สุข” ซึ่ง“เทวนิยม”ทุก“ศรัทธาจริต”นั้นล้วน
เป็น“สุขนิยม”นิรันดรกันทั้งนั้น

ความมีแต่“๑”ยิ่งใหญ่มากไม่มีที่สิ้นสุดนิรันดร “เจโก”ยึด

“ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง
ทั้ง “๑” ทั้ง “๒” ทั้ง “๐”
ทั้ง “หาที่สุดมิได้” นิรันดร
และจัดการ “จิตนิยาม” หรือ “พระเจ้า”
ให้เป็นทั้ง “๑” ก็ได้ ทั้ง “๒” ก็ได้
ทั้ง “๐” ก็ได้ และไม่ยึด นิรันดร

“พระเจ้า”ว่า เป็น“๑”ยิ่งใหญ่ที่สุดนิรันดร ที่แยกไม่ได้เด็ดขาด

แต่“ปัญญา”นั้น ไม่ใช่“เอก”ไม่ได้ยึด“๑”นิรันดร
อยู่เท่านั้น แต่มี“อื่น”ยิ่งกว่าพิเศษเยี่ยมยิ่ง

นั่นคือ “ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงทั้ง“๑” ทั้ง“๒”
ทั้ง“๐” ทั้ง“หาที่สุดมิได้”นิรันดร และจัดการ“จิตนิยาม”
หรือ“พระเจ้า” ให้เป็นทั้ง“๑”ก็ได้ ทั้ง“๒”ก็ได้ ทั้ง“๐”ก็ได้
และไม่ยึดนิรันดร

(๓๕๖) ชาวพุทธไม่ใช่“สุขนิยม” ไม่ยึด“สุข”ได้จริงๆ

ชาวพุทธนั้นใน“จิตวิญญาณ”ขณะมีชีวิตเป็นๆ นี้ก็
สามารถพิสูจน์ไม่ยึดสุขได้แล้ว ว่า “ความสิ้นสุข-สิ้นทุกข์”
จริงนั้นทำสำเร็จได้จริง ด้วยการพิสูจน์ภาวะของ“เวทนาใน
เวทนา”ชนิดถ่วงรอบ“เวทนา ๑๐๘”และ“จบกิจ”กัน
ชัดเจนด้วยภาวะของ“เนกขัมมสติอุเบกขาเวทนา”นั้นแล
ตามความเกิด-ความเป็น-ความมีจริงของ“กายในกาย-
เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ที่มี“สัมผัส”อยู่
อย่างรู้ยิ่งเห็นจริง

และได้พิสูจน์กันรอบถ่วงด้วยความเป็น“โพธิ-
ปักขิยธรรม ๓๗” ที่มีทั้ง“สติปัญญา ๔-สัมมัปปธาน ๔-
อิทธิบาท ๔-อินทริย์ ๕-พลละ ๕-โพชฌงค์ ๗-มรรคองค์ ๘”
รู้ยิ่งเห็นจริงใน“อาการของสุข-ของทุกข์”ที่เป็น“อาริยสัจ
๔”ปฏิบัติบรรลุดครบถ่วงทั้ง“ความเป็นทุกข์(ทุกข์ภาวะ)-

เหตุแห่งทุกข์(ทุกข์สมุทัย)-ความดับทุกข์(ทุกข์นิโรธ)-ข้อปฏิบัติที่เป็นวิธีการให้ออกจากความดับทุกข์(สัมมาบรรคอันมีองค์ ๘)”

จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”อย่างบริบูรณ์สัมบูรณ์ว่า“สุข”เป็น“มายา” เป็น“ของเก๊” เป็น“สุขเท็จ(สุขลลิกะ)” และมีหลักปฏิบัติเพื่อกำจัด“เหตุ”ที่มัน“โง่-อวิชชา”จนกระทั่งเกิด“ปัญญา”ขึ้นมารู้ว่า “สุข”กับ“ทุกข์”เป็น“เทว”คู่หูตัวแองแห่ง“ความโง่”ของคนที่มันในตนมาสูดนานแสนนานแท้

ตระกูลคนที่ยังยึด“สุข”อยู่ นั้นมีมากกว่ามากในโลก แม้ทุกวันนี้ก็ยังหลงติดยึด“สุข” นิยมสุขกันอยู่ไม่ถอดถอน

ส่วน“พุทธ”นั้นพิเศษยิ่ง เป็นตระกูลที่“ไม่ยึดสุข” รู้เท่าทัน“สุข” ไม่เป็น“สุขนิยม”แน่นอนจริงจังกั้นสำเร็จแล้ว

เพราะพระพุทเจ้าทรงค้นพบ“ความจริงที่ยิ่งใหญ่” ไม่มีใครใคร่เหมือน เป็น“อาริยะ” เป็น“โลกุตระ” ซึ่งเป็นความตรัสรู้อันพระพุทเจ้าเท่านั้นที่จะเป็นได้มีได้

ชาว“เทวนิยม”เป็นไม่ได้มีไม่ได้ และยังไม่สามารถ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ความเป็น“โลกุตระ”นี้ด้วย

พระพุทเจ้าเป็นผู้ตื่นแล้วจาก“ความโง่-งมงาย”ที่หลงโง่มาตลอดกาลนานยาว โง่จมปลักหนักหนาสาหัสอยู่กับ“ความสุข”อันเป็นสิ่งไม่เป็นจริงเลย หมดไปจากคนได้

เมื่อพระพุทเจ้าทรงค้นพบแล้วก็นำมาตรัสบอกแก่ชาวโลก ทรงเป็นสารทิฝีกบุรุษที่ควรฝีกได้ไม่มีใครยิ่งกว่าเป็นศาสดาของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย

“อาริยะ”ที่เป็น“โลกุตระ”จึงเป็นของยากสุดยาก ยิ่งยอดที่มี“พระพุทธเจ้า”เท่านั้นที่จะมี“ความรู้-ความจริง”นี้

“พุทธ”จึงเป็นมนุษย์วิเศษอีกตระกูลหนึ่ง ที่แยกแตกต่างออกไปจากมนุษย์ส่วนใหญ่ของโลกเป็นพิเศษอีก “ตระกูล”หนึ่ง

ส่วนใหญ่นี้มีได้อยู่แค่“โลกิยะ”เท่านั้น

นี่คือ คน ๒ ตระกูลที่มีในโลก ในเอกภพ ในกาล

ความเป็น“เทว”คือ “๒ ตระกูล” จึงยิ่งใหญ่จริง ๆ

ตระกูลที่“มี”การยึดสุข จึงแตกต่างไปจากตระกูลที่ “ไม่มี”การยึดสุข พิเศษยิ่งใหญ่ สำคัญสุดยอดแล้ว

นัยะแห่ง“ความมีสุข”ของ“เทวนิยม”กับ“ความไม่มีสุข”ของ“พุทธ” ต่างกันอยู่แท้จริงยังมีนัยสำคัญล้ำลึก

“เทวนิยม”ทั้งหลายนั้นเป็นพวก“สุขนิยม”ทั้งสิ้น

และศาสนา“เทวนิยม”ทั้งหลายทั้งปวงในโลกนั้นมีมากมายศาสนา หลากหลายลัทธิ แม้ในยุคเดียวกัน กัปปี้ เดียวกัน ดังที่เห็นที่เป็นกันอยู่ ยุคทุกวันนี้ ก็มีศาสนา“เทวนิยม”ที่นับถือ“พระเจ้า” หรือลัทธิต่าง ๆ อยู่มากหลายหลาก

ซึ่งแตกต่างจากศาสนา“พุทธ” เพราะความเป็น“พุทธ” ในยุคเดียวกัน หรือกัปปี้เดียวกันต่างนับถือ“พระพุทธเจ้า” พระองค์เดียวเท่านั้น สำหรับผู้ที่เป็น“พุทธ”สัมมาทิฏฐิแท้

ผู้“สัมมาทิฏฐิ”แท้จึงจะสามารถทำ“ปัญญา”ให้แจ้งได้

หากไม่เริ่ม“พันสักายทิฏฐิ”ก็จะไม่สามารถมี“อัญญ-

ธาตุ”สะสมใส่จิตมากเพียงพอที่จะเกิด“ปัญญา”ได้เด็ดขาด

“อัญญ”คือธาตุ“อื่น”ที่เป็น“ความรู้”แบบใหม่ซึ่งมี“คุณสมบัติ”แตกต่างไปคนละอย่าง จาก“เฉโก”ชนิดคนละชั่วแท้ๆ

“เฉโก”นั่นคือ “ความรู้-ความฉลาด”วนอยู่แต่ในกรอบของ“โลกียะ”แค่นั้น ยังไม่สามารถมีธาตุ“อื่น(อัญญะ)”ที่เป็นธาตุแห่ง“ความรู้”ชนิดใหม่เข้าไปเปลี่ยนแปลง“ความเห็น-ความรู้-ความฉลาด”ให้แตกต่างออกไปจาก“เดิม”ได้

“เฉโก”ยังไม่ใช่“ปัญญา”ที่เป็น“ความรู้-ความฉลาด”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”อันเป็น“พุทธคุณ”เลย

(๓๕๗) “พุทธคุณ”คือ อะไร? ไฉน? ที่ชัดๆ เจนๆ กันจริงๆ

“ปัญญา”นี้ไม่ใช่“เฉโก”แน่นอน แต่“ปัญญา”มี“อื่น”ยิ่งกว่าที่“เฉโก”มีอยู่แท้แน่ นั่นก็คือ มี“ความรู้-ความฉลาด”ที่ชื่อว่า “พุทธ”หรือ“พุทธิ”

“พุทธ”คือ ผู้ตรัสรู้ ผู้ตื่นแล้ว ผู้เบิกบานแล้ว ในการเป็นผู้ออกไปจากโลกที่ยังหลงจมวนอยู่ใน“ความสุข-ความทุกข์”อันเป็น“ภาวะ ๒”ของชาว“โลกียะ”ได้สำเร็จแล้วจริง

“พุทธิ”คือ ความรู้อื่น ที่ใหม่แบบ“ปัญญา” เพราะมี“ความรู้-ความเห็น-ความฉลาด”แยกไปคนละทาง ต่างออกไปจากความรู้แบบ“เฉโก”เช่น “เฉโก”ยังติดยังเสพ“โลกียสุข”อยู่ แต่“ปัญญา”หมดติดหมดเสพ“โลกียสุข”ไปแล้ว

ผู้มี“พุทธคุณ”คือ ผู้พุทธิ คือคนผู้มี“วิชชาจรณสมบัติ”

แล้วจริง จึงชื่อว่า พุทธิ หรือผู้พุทธิ

“พุทธิคุณ”ของพระพุทธเจ้าทั้ง“๙ ข้อ”นั้น ลองไล่เรียง
เกิด ได้แก่ ๑.อรหัง ๒.สัมมาสัมพุทโธ ๓.วิชชาจรณสัมปันโน
๔.สุคโต ๕.โลกวิทู ๖.อนุตตโร ปุริสทัมมสารถิ ๗.สัตถา
เทวมนุสสานัง ๘.พุทโธ ๙.ภควา

ทุกคำ “๘ คำ”นั้นล้วนเป็นคำยกย่องเชิดชู“คุณอัน
เลิศ”ของพระพุทธเจ้า นอกจากคำเดียวคือ “วิชชาจรณ-
สัมปันโน”เท่านั้นที่ชี้บ่งว่า เป็นเนื้อหาสาระของ“ความรู้”
คือ“วิชา” และ“การประพตติ”คือ“จรรยา” อันมี“จรรยา ๑๕
วิชา ๘”

“จรรยา”คือ “การประพตติปฏิบัติ” ก็ต้องใช้ทั้ง ๑๕ ข้อ
ที่มี“จรรยา ๑๑”กับ“ฌาน ๔”รวมเป็น“๑๕” และมีทั้ง“วิชา”
อีก“๘”เป็น“ความรู้-ความฉลาด”ช่วยทำให้รู้ฉลาดรอบร้อม
ไปด้วยจึงบริบูรณ์ถ้วนครบครัน ไม่ขาดตกบกพร่อง

“จบกิจ”ครบเป็น“พุทธิคุณ”สัมบูรณ์ คือไม่มีอะไร
“เหลือ”ให้“ไม่รู้”อีกแล้ว ในความเป็น“จิตวิญญาน”ที่หลง
ติด“สุข”กันอยู่ในความเป็นคนทั้งหลายประดามีในโลก
ในกาล

ผู้จบกิจเป็น“อรหันต์”ขึ้นไปนั้นมี“พุทธิคุณ”ที่
ถูกต้อง่องแท้จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“จิตวิญญาน” และทำให้
“จิตวิญญาน”แม้จะยังมีชีวิตอยู่ในโลกในกาลก็“ไม่สุข-
ไม่ทุกข์”กันแล้ว และแม้จะ“ตายไป”ทำ“ปรินิพพานเป็นปริโย-

สถาน”แยกธาตุจิตของตนให้สลายกลายเป็น“ดินน้ำไฟลม”
ไม่เกิดมามี“จิตนิยาม”อีกก็ได้แล้วจริง

จึงเป็นคนที่“รู้จบ”ที่“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”กันสำเร็จถาวรสิ้น
ส่วนผู้“หลับตา”ปฏิบัตินั้น ไม่ใช่“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
จึงเกิด“ปัญญา”ไม่ได้ จะได้ก็แต่“เฉโก”

“เฉโก”คือ ความรู้ความฉลาดผู้หลงว่า“สุขเป็นคุณ”
อยู่

ซึ่งเทียบกับ“ปัญญา”คือ ความรู้-ความฉลาด ผู้พ้นจาก
ความหลง“สุขเป็นคุณ”ได้แล้ว จึงเป็นผู้มี“พุทธคุณ”แน่นอน

“เฉโก”หรือ“เทวนิยม”นั้น เป็นผู้ที่ยังไม่มี“พุทธคุณ”

“พุทธคุณ”ที่ใช้เป็นข้อปฏิบัติคือ “จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
ผู้ปฏิบัติบรรลु“วิชาจรณะ”นี้ก็จะเป็นผู้มี“พุทธคุณ”ได้

“เฉโก”หรือชาวพุทธแท้ๆ ก็ตาม ที่ไม่ได้“พุทธคุณ”ก็คือ
ไม่มี“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ปฏิบัติตนเอง

เช่น ชาวพุทธพวกที่หลงไป“หลับตา”ปฏิบัติก็ได้
แต่ความรู้ความฉลาดที่เป็น“เฉโก”อยู่เท่านั้น เพราะไม่มี
“ธรรมวิชัยสัมโพชฌงค์” ไม่มี“สัมมาทิฐิ” ไม่มี“มรรคองค์ ๘”
ก็ไม่มี“ปัญญา” ไม่มี“ปัญญาธิริย” ไม่มี“ปัญญาพละ” ตาม
ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๘

(๓๕๘) ผู้ทำ“กาย”ให้“มี”หรือให้“ไม่มี”ใน“จิตนิยาม”

“เฉโก”กับ“ปัญญา”จึงเป็น“ความรู้-ความเห็น-

ความฉลาด”แยกแตกต่างกันไปคนละแบบ คนละทิศทาง เป็น“๒”

“พุทธ”จึงแตกต่างจาก“ชาวโลก”เก่าแก่แต่เดิมที่ล้วน “ไม่รู้”ในสัจจะความจริงยิ่งใหญ่

ชาวพุทธที่“สัมมาทิฐิ”ศึกษาและปฏิบัติพิสูจน์ตาม คำสอนของพระพุทธเจ้า แล้วบรรลุตามจึงรู้จักแจ้งรู้จริงตาม

ชาว“พุทธ”ผู้ไม่ศึกษา หรือแม้ศึกษาแต่ยังมี“มิจ- ฉาทิฐิ”ผิดเพี้ยนจากพุทธแท้เดิม จึงเห็นแตกต่างออก นอกริตไปเป็นผู้มี“พระพุทธเจ้า”มีอยู่ในกาลนิรันดรไป เลย เป็นผู้หลงผิดเห็นว่า พระพุทธเจ้าไม่“ปรินิพพาน เป็นปริโยสาน”อีกด้วย ทุกองค์ยังคงความเป็น“พระ- พุทธเจ้า”ยืนยงคงเที่ยงใน“พุทธเกษตร”เป็นต้น อันยัง เป็น“ภพ”เป็น“ชาติ”นิรันดรอยู่ ซึ่งไม่“๐”ไปจาก“กาล”กันได้ ได้แก่พวกที่เป็น“มหายาน”สุดโต่ง

ขณะนี้เองคือ “นิกาย”ของผู้ที่เข้าใจผิดในความเป็น “กาย”ไปแล้ว ซึ่งไม่ใช่“กาย”ของ“พุทธกาย”เดิม

ก็ไม่ใช่“กาย”ตาม“พุทธคุณ”ของพระพุทธเจ้า

“พุทธคุณ”จึงมี“ปัญญา”ที่รู้จักแจ้งรู้จริง“กาย”ที่ ถูกต้องไม่ผิดเพี้ยน อันเป็น“คุณ”เป็น“โทษ”ได้อย่างถ่องแท้

คำว่า “กาย”จึงยิ่งใหญ่มากในความเป็น“พุทธคุณ”

เพราะเป็นคนที่“ไม่มีสัมมาทิฐิ”ใน“กาย”นี้เอง จึง เป็นผู้ไม่สามารถมี“พุทธคุณ”ได้สำเร็จสัมบูรณ์

คนผู้นี้ก็ไม่มีมรรคผลที่เป็น“คุณธรรม”แบบ“พุทธ”
ที่ชัดที่สุดก็คือ “หลับตา”ปฏิบัตินี้แหละ ที่ผิติดอยู่แท้
ซึ่ง“เหตุ”ก็คือ เข้าใจ“กาย”ยังไม่ได้ หรือเข้าใจ
ผิติดเพี้ยนไป เป็นผู้มิจฉาทิฎฐิอยู่ ก็เป็นผู้จัดการกับ“กาย”
ให้“มีกาย” หรือให้“ไม่มีกาย”ขึ้นใน“จิตนิยาม”ของตนไม่ได้
เลยสักอย่าง

แต่“กาย”คือ“ภายนอก” ก็“หลับตา” ภายนอกก็ไม่มี
“กาย”ก็“มิจฉาทิฎฐิ”เสียแล้ว มันก็มี“ปัญญา”ไม่ได้
เพราะจะมี“ปัญญา”ที่จะทำ“ฉาน”ก็ดี ทำ“บุญ”ก็ดี
ให้ถูกต้องต้องแท้ตามแบบพุทธก็ไม่ได้ นั่นคือ คนผู้นี้“มิจฉา-
ทิฎฐิ”ไปแล้วแน่นอนตั้งแต่คำว่า“กาย”เป็นจุดเริ่มต้น มันยัง
ไม่พ้น“สักกายทิฎฐิ” จึงปฏิบัติพิจารณา“กายในกาย-
เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ผิติดต่อกันทั้งหมด
เมื่อมีแต่“มิจฉาทิฎฐิ” “กาย-เวทนา-จิต-ธรรม”ก็รู้ผิติด
ทำ“บุญ”มิจฉาทิฎฐิ ก็ได้แค่เป็น“กุศล” ยังทำ
“บุญ”ไม่เป็นการกำจัดกิเลส”ให้ออกไปจาก“กายในกาย”
จาก“เวทนาในเวทนา” จาก“จิตในจิต” จาก“ธรรมในธรรม”
“ธรรมในธรรม”ก็มีได้แต่“โลกียธรรม” ทำให้เป็น
“โลกุตระธรรม”ไม่ได้เด็ดขาด เพราะกายมันผิติด เวทนามันก็ผิติด
จิตมันก็ผิติด

“กาย-เวทนา-จิต-ธรรม”นี้ มันมีการเกี่ยวเนื่องกันไป
เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่กันและกัน คือ อิทัปปัจจยตา

ผู้ที่เริ่มแค่“กาย”ไม่ถูกต้องนั้น ทำอื่นต่อไปก็ไร้ผล
“กาย”นี้จึงสำคัญอดยิ่งอย่างแท้จริง
“ปัญญา”ต้องทำ“เหตุ”ให้“มีกาย”หรือให้“ไม่มีกาย”

(๓๕๙) ผู้“หลับตา”ปฏิบัติไม่มี“กาย”คือ ผู้เป็น“นิกาย”

ก็น่าสงสารผู้ที่หลงไป“หลับตา”ปฏิบัติ ซึ่งมันทั้ง
“ภายนอก”ที่เป็น“กาย”กันไปอยู่ซัด ๆ มันจึงปฏิบัติไปก็
เปล่าตาย ไม่เกิดผลที่เป็นพุทธธรรมเลย

จะนี่คือ ผู้ไม่มี“พุทธคุณ”เลย หรือมี“พุทธคุณ”
ผิดเพี้ยนไปแล้ว เป็นคนผู้แตกแยก“นิกาย”ไปแล้วซัด ๆ

คนผู้ทำให้สงฆ์แยกเป็น“นิกาย”นั้น เป็นคนผู้ออกนอก
ขอบเขต“บุญ”ของพุทธไปเป็น“นิกาย” ก็คือ“มิจฉาทิฏฐิ”ใน
“บุญ”นี้เอง ซึ่ง“นิกาย”นั้นแตกต่างจาก“นानาสังวาส”กันแล้ว

เพราะผู้นี้ยังเข้าใจ“บุญ”ว่า เป็นอาวูฐฆ่ากิเลสไม่ได้
แต่เข้าใจว่า เป็น“กุศล”เท่านั้น จึงทำ“กาย”ในนัยยะต่าง ๆ
หรือทำ“กาย”ในประเด็นต่าง ๆ ให้ผิดวิปริตไปจาก“สังฆธรรม
ของพุทธ”ไปเรื่อย ๆ จึงเป็นผู้มีแต่“กุศล”หรือ“อกุศล”แค่นั้น

จะเป็นคนปฏิบัติ“จิต”ให้เป็น“อาวูฐ”ที่ชื่อ“บุญ”ไม่ได้
กิเลสมันติด“สุข” อวิชชามันโง่ใน“สุข-ทุกข์” จึงต้อง
มี“ทุกข์”เพราะยังหลงไหลติดยึดใน“สุข”อยู่ ก็มี“กรรม”ที่
ทรมาณในการแสวงหา“สุข” จึงยังมี“ทุกข์”อยู่ด้วย

การติดยึดเป็น“อุปาทาน” การยัง“อยากเสพสุข”เป็น

“ตัณหา”คือ คนผู้ยังมี“อุปาทาน”หรือมี“ตัณหา” ก็คือ
กิเลสแท้

คนผู้ยังมี“ตัณหา-อุปาทาน”นี้แหละคือ มี“บาป”จริง
“บาป”คือ อาการของ“ความโง่” เป็นความไม่ฉลาดที่
เป็น“ปัญญา” ยังมีได้แต่“เฉโก” มันจึงเป็นความทุกข์อยู่
บาปนี้มันมีอำนาจมีฤทธิ์กระทำความรุนแรงโหดร้ายได้นะ

“บาป”หากสะสมไปจริงเรื่อย ๆ มันจะโง่จนกระทั่ง
ทำ“บาป”ที่เป็นโทษร้ายแรงหนักหนาสาหัสถึงขั้นถึงขีดต่ำ
เลขขั้น ๑.ฆ่าแม่ตนเอง ๒.ฆ่าพ่อตนเอง ๓.ฆ่าพระอรหันต์
๔.ทำร้ายพระพุทธเจ้าถึงขนาดพระบาทห้อเลือด ๕.ทำสงฆ์
ให้แตกแยกเป็นฝักเป็นฝ่าย ๕ อย่างนี้นับเป็น“อนันตริยกรรม”

ความชั่วขั้น“อนันตริยกรรม” ๕ อย่างนั้น แบบไหน
ก็พอเข้าใจได้ง่าย ว่ามันคือบาป คือชั่ว

แต่ที่“ทำสงฆ์ให้แยกแตกกันเป็นนิกาย เป็นฝัก
เป็นฝ่ายคนละอย่างคนละพวก”เท่านั้นเอง นับว่าเป็น
ความผิดชั่วร้ายแรง ปานกันกับความผิดอื่น ๆ อีก ๔ ขั้นนั้น
มันไฉนกัน

ผู้ทำ“สงฆ์”หมู่เดียวให้แตกแยกเป็น“๒ กาย” หรือ
เรียกด้วยภาษาปฎิเสธว่า “นิกาย” ซึ่ง“นิ”แปลว่า“ไม่”
และคำว่า “กาย”ที่อาตมากำลังสาธยายอยู่อย่างสำคัญนี้
ผู้ยังเข้าใจไม่ได้ถ้วนรอบครบครันละเอียดลออพอ ก็รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงถูกต้ององแท้ไม่ได้ง่าย ๆ แน่นอน

ผู้เข้าใจ“กาย”อย่าง“สัมมาทิฏฐิ”เพียงพอ จึงจะสามารถเข้าใจความเป็น“นิกาย”ได้ถูกต้องถ่องแท้

“นิกาย”คำนี้ เกิดจากคนที่“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”นี้เอง เริ่มตั้งแต่“ไม่พ้นสักกายทิฏฐิสังโยชน์”ที่เดียว เป็น“เหตุ”หลักให้คนร่วมกัน-พากันทำ“คณะสงฆ์”แตก แยกออกเป็น“นิกาย”สำเร็จ ทั้งๆที่คนเหล่านั้นไม่มีเจตนา กันด้วยซ้ำที่จะให้เกิด“นิกาย” เพราะรู้ดีว่า ถ้าใครผู้ใดทำ ให้สงฆ์แตกเป็น“นิกาย”มันเป็น“อนันตริยกรรม”เชียวนะ!

พวกที่“หลับตา”ปฏิบัติจึงคือ ผู้เริ่มทำ“นิกาย”

(๓๖๐) “เหตุ”เพราะ“มิจฉาทิฏฐิ”คำว่า“กาย”เป็นจุดเริ่ม

แต่เพราะเป็นผู้ไม่มีปฏิภาณ“ปัญญา”เพียงพอที่จะ รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กาย”นี้แหละ เป็นจุดสำคัญยิ่งยวด

จึงยัง“กำหนดหมาย(สัญญา)”ความเป็น“สงฆ์(หมู่)”อันมี “กาย(หมู่)”ที่“ต่างกัน”ตามภาวะจริงนั้นไม่ถูกต้องถ่องแท้

จึงเป็นคนผู้มี“กายต่างกัน”และมี“สัญญาต่างกัน” อยู่ ก็เป็นผู้มี“มิจฉาทิฏฐิ” ตาม“วิญญาณฐิติ”ข้อที่ ๑ จริงๆ

ผู้“มิจฉาทิฏฐิ”ในข้อที่ ๑ นี้ จึงเป็นคนผู้“มิจฉาทิฏฐิ” ครอบถ้วนบริบูรณ์ใน“ความไม่รู้(อริชา)”อยู่สมบูรณ์แบบ

ผู้“สัมมาทิฏฐิ”ครบสูงสุดจึงจะเป็นผู้ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “สงฆ์(หมู่บุคคล)”ที่มีทั้ง“กาย(คือ รูปและนาม)อย่างเดียวกัน” และมี

“สัญญา(การกำหนดหมายอะไรทั้งหลายต่างๆได้ทุกสภาวะธรรม)อย่างเดียวกัน” ก็ครบตาม“วิญญาณฐิติ”ทั้ง ๔ ข้อต้น

แล้วคนผู้เป็น“อาริยะ”จึงจะกำหนดหมายรู้“อรุบ” ต่อจากนี้ถูกต้องต้องแท้ตาม“ความจริง”ที่มันมีจริง เป็น “หนึ่งเดียวกัน” ตรงกันหมด จึงจะเป็นอรหันต์ทุกองค์

ส่วนผู้ที่“มิจฉาทิฏฐิ”นั้น เริ่มจาก“กายภายนอก”เขาก็“มิจฉาทิฏฐิ”แล้ว แคะ“รูป”หยาบขึ้น“กาม”เขาก็หลงผิด ยังไม่เริ่ม“กาย”ที่เป็นลำดับต้นเลย เขาก็“ผิด”ไปตั้งแต่เริ่ม

เช่น ผู้ที่ยัง“หลับตา”ปฏิบัติก็“ปิดตา”ไม่เห็น“กายภายนอก”แล้วอยู่ใต้งๆ ก็เป็นคน“ไม่มีกาย” จึงคือ ผู้เป็น “นิกาย”กันเห็นได้ง่ายๆแล้ว ตื่นๆ กันอยู่แต่เช่นนี้เอง

เพราะคำว่า “นิกาย”แปลว่า “ไม่มีกาย”ที่เขาทำเอง เขา“หลับตา”ไปแล้ว “กายภายนอกก็ไม่มีแล้ว”

“กาย”นั้นไม่ขาด ๒ ต้องมีพร้อม“ภายนอก-ภายใน” มีแค่“อย่างเดียว”ผิดจากความเป็น“กาย”แล้วนะ!

เริ่มความเป็น“กาย”ผิดลำดับ “มิจฉาทิฏฐิ”ไปแล้ว

ผู้“สัมมาทิฏฐิ”ย่อมมี“ปัญญา”รู้แจ้งเห็นจริงง่าย ๆ

แต่ผู้หลง“มิจฉาทิฏฐิ”ที่ไปเชื่อผิดๆ แล้วยึดเอา “การหลับตา”ปฏิบัติ จึงได้ชื่อว่า ผู้เป็น“นิกาย”ก็เป็นเดียร- ติยแล้วในตัว คือ ทั้งหลงผิดและทั้งปฏิบัติผิดในความเป็น “กาย” มันก็ได้แต่มีจฉามรรค-มีจฉาผลที่ไม่มี“กาย”ยิ่งๆขึ้น หนักขึ้นๆ หรือยังมี“กาย”ที่เปล่าดายคือไป“โง่”งมงายอยู่

กับ“กาย ๓”ได้แก่ “นิรมลกาย-สัมโภคกาย-อภิสสมานกาย”
มันแค่“ในห้วงคิดของตนเฉพาะตนเอง”เพื่อ ๆ พก ๆ ลม ๆ
แล้ง ๆ กันไปอยู่ใน“ภวังค์”ของตนเท่านั้นเองไปตลอดกาล

มันเป็นแค่“สัมภเวสี” ที่ไม่มี“วิญญานฐิติ”อยู่ใต้ง ๆ
นั่นคือ คนผู้นี้ จะรู้ก็“ไม่ได้” จะ“มี”ก็“ไม่มี” เมื่อ
“ไม่ได้”จึงไม่มีอะไรจะ“มี” ก็เป็นคนโหมะเต็มเทวบริบูรณ์
คนผู้นี้จึง ๑.“เข้าใจกาย”ผิด และ ๒.“ทำกาย”ก็ผิด
“เหตุ”เพราะ“มิจฉาทิฏฐิ”คำว่า“กาย”นี่เองเป็นจุด
เริ่มต้น

ก็เป็นคน“สูญเปล่า”เป็น“นิกาย”ที่โหมะสนิทสุด ๆ
ทั้ง“รู้”ก็ไม่ได้ และทั้ง“มี”อะไร ก็“ไม่มี”สักอย่าง

มันจึง“สูญเปล่า”ที่“เปล่าตาย”ครบ“ภาวะ ๒”จริง ๆ
ฉะนั้นคือ “นิกาย”ที่ผู้ทำ“นิกาย”เองแท้ ๆ แต่ตน
ไม่“รู้”คือ“โง่” และทั้ง“ไม่ได้-ไม่เป็น-ไม่มี”อะไรเลยครบ
“๒ ภาวะ” มัน“อะไรก็ไม่สักอย่าง” ทั้ง“นาม”กับทั้ง“รูป”
หรือทั้ง“โลก”กับทั้ง“อัตตา” ทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต”ทั้ง“ชีวะ”ทั้ง
“ไม่ใช่ชีวะ” ฯลฯ หรือทั้งไม่ว่า“ภาวะ”อันเป็น“เทว”ทุกสภาพ
นั่นคือ “เทวนิยม”ที่ทั้ง“ลึกลับ”ใน“เทว”ด้วย ทั้งไม่มี
“วิธีปฏิบัติที่ลืมหัด”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงรู้จบ”ใน“เทว”ด้วย

ผู้“หลับตา”ปฏิบัติ หรือ“เทวนิยม”ผู้มี“พระเจ้า”ที่
“ลึกลับ”ใน“เทว”อยู่ จึงเป็น“นิกาย”สนิทครบ“ภาวะ ๒”ทั้งนั้น
ทั้งสิ้น ไปกับ“ชีวิต”ที่เกิดมาทั้ง“ไม่รู้”และทั้ง“ไม่มี”อะไรเลย

“กาย”ภายนอก ตนก็ไม่มีรู้ได้ด้วยตนเอง
“กาย”ภายใน ใคร ๆ ก็รู้กับตัวเอง ไม่ได้เลย
เกิดมามี“ชีวิต”แล้วตายไป“สูญเปล่า”แท้ แต่ได้“ใจ”
คือ “ไม่รู้”เป็น“อวิชชา”ยิ่ง ๆ หนักหนาสาหัสเพิ่มขึ้น ๆ ใส่
“อาสวะ”ของตนสะสมใน“อัตตา”ของตนติดไปภพหน้าอีก
เริ่มตั้งแต่“กาย”ก็ยังมี“มิจฉาทิฏฐิ-อวิชชา”ติดตัวไป

(๓๖๑) ผู้มีสัมมาทิฏฐิใน“กาย”จึงจะหมดสิ้น“อาสวะ”ได้

ดังนั้น คนผู้ใดที่ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในคำว่า “กาย”อยู่จริง
ก็จะยังเข้าใจความเป็น“ชีวิต”ไม่ได้จริง จึงจะมี“ความรู้”
ใน“ธรรมนิยาม ๕” ที่มีความเป็น“อตุ”ก็รู้ไม่ได้จริง ทั้ง“ความมี
ชีวิตพีช”ก็รู้ไม่ได้ และ“ความมีชีวิตสัตว์”กระทั่ง“ความมี
ชีวิตของคน”ก็รู้ไม่ได้จริง จึงจะเป็นผู้“กระทำ(กรรม)”โดยเฉพาะ
“ทำใจในใจ(มนสิการิต)”ตาม“กรรมนิยาม”ให้เป็น“ธรรม-
นิยาม”ที่สิ้นอาสวะคือ ดับ“อาสวะ”ให้หมดสิ้นไม่ได้แน่นอน

กาย ก็แปลว่า“หมู” สงฆ์ ก็แปลว่า“หมู”ที่มีนัยสำคัญ
แตกต่างกันอยู่อย่างสุขุมละเอียดซับซ้อนยิ่ง

ภาวะของ“สงฆ์”นั้นอันหมายเอา“หมู”ของตัวบุคคล
ที่เป็นนักรบวช”เท่านั้น “สงฆ์”จึงไม่ใช่“ตัวคน”ที่เป็นชาว
พุทธทั้งหลาย

ชาวพุทธทั้งหลายคือ คนที่นับถือ“พุทธศาสนา”
ก็มีชื่อ เท่านั้นที่เป็น“พุทธร่วมกัน” เรียกว่า “พุทธศาสนิกชน”

ความเป็น“กาย”หมายเอาความเป็น“หมู่”ที่เป็น
“องค์ประชุม”กันอยู่ ของส่วนที่มี“รูปร่างนอก”กับ“จิตภายใน”
ที่เป็น“สังวาส”คือ“ร่วมกัน” เป็นเครื่องชี้บ่งความเป็น
“หมู่”กันอย่างชัดเจนถูกต้องแก่

ถ้าแม้ใครไต่ยังมี“ปัญญา”ไม่ชัดเจนถูกต้องกันอยู่
เพราะยังสับสน ยังเบลอ ๆ ยัง“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ไม่คมแม่นยำตรง
ถูกต้องแก่ในความเป็น“กาย”ได้ ก็“ดับอาสวะ”ไม่ได้

ผู้ทำ“กาย”ทำ“จิต”นั้น จึงมีได้ทั้ง“ร่วมกัน” ทั้ง“ไม่
ร่วมกัน”มากมายหลากหลายชั้นเชิงซับซ้อนยิ่งนัก

“สังวาส”มี ๕ ประการคือ ๑.“พุทธสังวาส”นั้นเป็น
“พุทธ” ที่มี“กาย”มี“จิต”ร่วมกันหรือไม่ร่วมกันอย่างไร?
๒.“นิกาย”ในศาสนาต่าง ๆ คืออย่างไร? ๓.“สมานสังวาส”ของ
พุทธคือ“กาย”อย่างไร? ๔.“นานาสังวาส”ของพุทธคือ “กาย”
อย่างไร? ๕.“อสังวาส”ของพุทธคือ“กาย” อย่างไร?

ผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ก็ต้องมี“สัมมาทิฏฐิ”บริบูรณ์ครบ
ถึงขั้น“ปัญญา ๘”สามารถกำหนดรู้“กาย”นี้เอง ด้วย“สัญญา”
ของตนในขณะที่มี“วิญญาณฐิติ”ครบถ้วนทั้ง“วิญญาณฐิติ ๗”

“วิญญาณฐิติ”คือ คนผู้มี“ที่ตั้ง(ฐิต)”ภาวะ ๒ ของตน
คือ มี“ตากับรูป-หูกับเสียง-จมูกกับกลิ่น-ลิ้นกับรส-โผฏ-
ฐัพพะภายนอกกับภายในจิตสัมผัสกัน”เป็น“กาย”มาตลอด
ภายนอก และ“มานายตนะกับธรรมาตนะ”อันเป็นภายใน
เป็นที่สุดอยู่ใน“ปัจจุบันชาติ(ภพกาล)”นั้นแหละ ๗ โต้ ๆ โทหนโท

ยืนยันกันกับคนผู้อื่นได้ทีเดียว

จึงจะสามารถมี“สัมมาทิฏฐิ”ใน“กายอย่างเดียวกัน” กับ “สัญญาอย่างเดียวกัน” ตรวจสอบด้วย“วิญญาณฐิติ ๗” ว่า “หมดสิ้นอาสวะ”แล้วมี“ภาวะ ๒”คือ “กาย”กับ“สัญญา” ยืนยันได้จริงถึงขั้นผ่าน“กาย”ภายนอกทั้งหมดและผ่าน“จิต” ทั้งหมด ไปถึง“อรุป”ที่มีทั้ง“อากาสนัญญาตนะ”คือ“ภาวะ รูปที่ถูกรู้”เป็นที่สุด กับ“วิญญาณัญญาตนะ”คือ“ภาวะนาม ตัวเราเองเป็นผู้รู้” และ“อากิญจัญญาตนะ”คือ“ความไม่มี กิเลสอาสวะเหลือเลยแม้แต่ชนิดน้อยในจิตของเรา”

ก็ต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วย“กาย”ที่ใช้“สัญญา” เป็นตัวกำหนดรู้รอบถ้วนไปทั่วทั้งหมดได้ว่า “อาสวะ”ดับ สิ้นแล้วบริบูรณ์ จึงจะ“จบกิจ”ได้สำเร็จ สมบูรณ์จบครบถึง “อากิญจัญญาตนะ”

(๓๖๒) “กาย”จึงสำคัญสุดๆ ที่จะทำ“อากิญจัญญาตนะ”

ผู้ยังมีจณาทิฏฐิในความเป็น“กาย”นั้นหมดสิทธิ์ที่จะ บรรลุธรรมเป็น“อารยธรรม”ที่เป็น“โลกุตระ”ของพุทธ

เพราะจะหมดสิทธิ์ที่จะ“ทำใจในใจ(มนสิกโรต)”ของตน ให้บรรลุที่สุดถึงขั้น“อากิญจัญญาตนะ”

“อากิญจัญญาตนะ”นี้เป็น“อายตนะ”ขั้นสูงสุดของ “ฉานวิสัย”ที่ผู้ศึกษาศาสนาพุทธจะต้อง“สัมมาทิฏฐิ”จริง ๆ

จึงจะปฏิบัติให้“สัมมาปฏิบัติ-สัมมาปฏิเวธ”ได้สำเร็จ
ครบถ้วนรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“วิญญูญาณฐิติ ๗”

ผู้ไม่“สัมมาทิฏฐิ”คือ“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ตั้งแต่ความเป็น
“กาย” อันเป็นเบื้องต้นแห่งการเรียนรู้ปฏิบัติธรรมของพุทธ
ผู้นั้นจึงปิดประตูบรรลุลोकุตระธรรม”ของพุทธเด็ดขาด

“หลับตา”ปฏิบัติที่มิจฉาทิฏฐิความเป็น“กาย”แล้ว
ดังนั้น พระพุทธเจ้าจึงต้องมี“สักกายทิฏฐิสังโยชน์”
เป็นข้อแรกข้อต้นที่จะต้องมีความรู้-ความเห็น(ตถุฐิ)”หรือ
“ความเข้าใจ(ตถุฐิ)”ให้“สัมมาทิฏฐิ”ก่อนใดอื่น จึงจะศึกษา
ความเป็นพุทธศาสนาได้สำเร็จจรรพผล

ยิ่งจะเป็นภิกษุหรือผู้บวชเข้ามาเป็นคนที่จะเดินทางไป
ไปบรรลุนิพพานกัน ก็ยิ่งจะต้อง“แยกกาย-แยกจิต”ออก
ให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วย“ปัญญา”ว่า อย่างไรเป็น“อุตุนิยาม”
อย่างไรเป็น“พีชนิยาม” อย่างไรเป็น“จิตนิยาม” อย่างไร
เป็น“กรรมนิยาม” อย่างไรเป็น“ธรรมนิยาม”กันแท้

ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงให้ศึกษาได้จาก“กรรมฐาน ๕”
ได้แก่ “ผม,ขน,เล็บ,ฟัน,หนัง” ใครจะเรียนรู้จากอวัยวะใด
อวัยวะหนึ่งก็ได้ ใน ๕ นี้ สามารถเรียนรู้“แยกกาย-แยกจิต”
ได้ว่า เมื่อใด“อาการจิต”ของเรามาจะมีอาการเป็น“อุตุนิยาม
(สสาร,พลังงาน)” เมื่อใด“อาการจิต”ของเรามาจะมีอาการเป็น“พีช-
นิยาม(พีช)” เมื่อใด“อาการจิต”ของเรามาจะมีอาการ“จิตนิยาม
(สัตว์)” เมื่อใด“อาการจิต”ของเรามาจะมีอาการ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง

ด้วยการกระทำ(กรรมนิยาม)” เมื่อใด“อาการจิต”ของเราจะมี
อาการ“ทรงไว้ให้ตนเองอาศัยอยู่และได้เรียนจนกระทั่งรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงรู้จบบรรลุดุจธรรมสัมบูรณ์(ธรรมนิยาม)”

ผู้เรียนรู้ศึกษาปฏิบัติจึงต้องสามารถใช้ความเป็น
“กาย”และ“สัญญา”ของตน เรียนรู้กำหนดรู้ได้ว่า ตน
สามารถ ทำความเป็น“อาการของอตุในจิตของตนได้
แล้ว-อาการของพีชในจิตของตนได้แล้ว อาการของสัตว์ใน
จิตของตนได้แล้ว” และสามารถแยกความเป็น“สัตว์”ต่าง ๆ
เป็น“มนุษย์”ต่าง ๆ เป็น“เทวดา”ต่าง ๆ ได้ด้วยกรรมของตน
ที่สุดสามารถ“ทำใจในใจของตน”ให้เลิกจาก“ความทรงไว้”
จากความเป็น“สัตว์”อย่าง“สัมมาทิฏฐิ” ที่เป็น“โลกียธรรม”ให้
เปลี่ยนมามี“ความทรงไว้”ที่เป็น“โลกุตระธรรมสำเร็จได้
สัมบูรณ์”ตามลำดับอย่างน่าอัศจรรย์

ผู้“สัมมาทิฏฐิ” ครบเต็มร้อย จึงปฏิบัติเรียนรู้“กาย”
ด้วย“สัญญา”ครบถ้วน ตาม“วิญญาณฐิติ ๗”

และจบกันลงที่“อากิญจัญญายตนะ”ได้แล้ว ไม่ต้อง
ไปทำ“เนวสัญญานาสัญญายตนะ”

ส่วนผู้“ไม่สัมมาทิฏฐิ”เต็มร้อยในความเป็น“กาย”
จึงยังต้องมีการปฏิบัติกันจนครบ“อนุปปพวิหาร ๙”
ซึ่งใน“อนุปปพวิหาร ๙”นั้นมี“เนวสัญญานาสัญญายตนะ”
ข้อที่ ๘

ผู้ไม่“สัมมาทิฏฐิ”ใน“กาย”เต็มร้อยนั้นจะใช้“สัญญา”

ตรวจสอบ“ภูมิ”ของความเป็น“สัตตवास ๙”ด้วย“วิญญาณฐิติ ๗” แล้วจบกันที่“อากิญจัญญายตนะ”ไม่ได้

“กาย”จึงสำคัญสุด ๆ ที่จะต้องมี“สัมมาทิฏฐิ”อย่างบริบูรณ์จริง ๆ จึงสามารถเป็นผู้มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “วิโมกข์ ๘”ก็ดี หรือ“อนุப்புพวิหาร ๙”ก็ดี โดยเฉพาะ “สัตตवास ๙”ได้แท้ว่า ภาวะที่ไม่ต้องมี“เนวสัณญานาสนัญญายตนะ” ด้วยการใช้“วิญญาณฐิติ ๗”ตรวจสอบ “ภูมิสัตตวิทางจิต(โอบาติกัสตฺร)”ทั้งของตนและของคนอื่นได้เสร็จจบกันที่ “อากิญจัญญายตนะ”

นักศึกษาปฏิบัติทุกคนจึงต้องมี“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น “กาย”สำคัญสุด ๆ ด้วยประการฉะนี้

(๓๖๓) คำว่า “สังวาส”ใน“พุทธศาสนา”นั้นสำคัญยิ่ง

คนผู้มี“สัมมาทิฏฐิ”เต็มร้อยในความเป็น“กาย”เท่านั้นที่จะปฏิบัติกรรมตรวจสอบ“ความเป็นสัตตวิทางจิตทั้ง ๙ ภูมิ”ได้ ด้วย“วิญญาณฐิติ ๗”แล้วก็“จบกิจ”สัมบูรณ์

ดังนั้น คนผู้หลงผิดไป“หลับตา”ปฏิบัติกันนั้น เมื่อไม่มี“กาย”ภายนอก จึงปฏิบัติจบลงกันที่“วิญญาณฐิติ ๗” ด้วย“อากิญจัญญายตนะ”ไม่ได้เลยเด็ดขาด

“หลับตา”ปฏิบัติจึงเป็นเดียดรึกันทั้งนั้น เพราะปฏิบัติเช่นเดียวกับกับอาหารดาดส-อุทกดาดส ชัดเจนนะ!

เมื่อ“มิจฉาทิฏฐิ”ก็ปฏิบัติได้ผลเป็น“ฉาน”ที่เป็นแบบ

“มิจจมาณาน” ได้ผลเป็น“สมาธิ”แบบ“มิจจาสมาธิ”กัน
อยู่ ตามเดียรถีย์ดาบสทั้ง ๒ นั้น ที่ไม่มี“กาย”ภายนอก
เพราะ“หลับตา”ปฏิบัติ มันไม่มี“กายภายนอก” มันก็ทำ
“ฌานวิสัย”ที่จะ“จบ”ลงที่“อาภิญญัญญายตนะ”ไม่ได้เด็ดขาด
เพราะไม่มี“กาย”ที่“สัมมาทิฏฐิ”ปฏิบัติกันตั้งแต่
เบื้องต้นกันไปแล้ว ทำความเข้าใจดี ๆ เกิดผู้“หลับตา”ทั้งหลาย
เอ๋ย!

“ฌานวิสัย”ของพุทธนั้น ทั้ง“รูปฌาน”และ“อรูปฌาน”
ล้วน“ลืมตา”ปฏิบัติ และบรรลุลหรรณีในภาวะของ“การลืมตา”
อยู่ทั้งนั้น จะไม่ใช่“ฌาน”ในภาวะที่“หลับตา”กันเลย

ดังนั้น “วิญญูญาณฐิติ ๗”ข้อที่ ๒ ที่ว่า “กายต่างกัน”
และ“สัญญาอย่างเดียวกัน”นั้น จึงมีอยู่แค่“สัญญาอย่างเดียวก
กัน” คือ กำหนดกันว่า ไม่มี“นิรวรณ ๕” แล้วต่างก็ทำให้จิตตน
“ไม่มีนิรวรณ ๕”กันได้ทั้งผู้มิจจาทิฏฐิ และทั้งผู้สัมมาทิฏฐิ

แต่ผู้ยัง“มิจจาทิฏฐิ”อยู่ “กาย”ของผู้“หลับตา”ปฏิบัติ
นั้น“ไม่มี” เพราะไปปฏิบัติ“หลับตา”มันก็ไม่มี“กาย”ภายนอก
ฉะนี้เอง ที่“มิจจาทิฏฐิ”กับ“สัมมาทิฏฐิ”ที่ต่างกันแท้
นั่นคือ คนผู้“มิจจาทิฏฐิ”นั้น“หลับตา”ไม่มี“กาย”
แต่ผู้“สัมมาทิฏฐิ”นั้น“ลืมตา” มี“กาย”ครบทวาร ๖
ก็ชัดเจนในความเป็นจริงอยู่ง่าย ๆ ไต้ง ๆ โทนโท
ความเป็น“พุทธศาสนา”ก็คือ คนที่ถือถือว่า ผู้นับถือ
ศาสนาพุทธ ที่มี“สมมุติ”กันไว้แล้วในโลก จะเพียงแค่ตาม

คำว่า “พุทธ” อยู่ในยุคนั้น ๆ พุทธแต่ปากหรือตามทะเบียน หรือตามตระกูลนับถือตกทอดกันมา หรือตามจารีตประเพณี ซึ่งจะยึดถือปฏิบัติมากน้อยเท่าใด ผิดก็ตาม ถูกก็ตาม ได้ผลโลกียธรรมเท่านั้นหรือได้ผลโลกุตระธรรมก็ตาม จะได้มรรคได้ผลมากหรือน้อยก็ตาม ก็นับว่า เป็น “พุทธ” มั่นก็ พุทธ ๆ กันไป ต่างก็ยึดถือ “พุทธ” ทั้งนั้น ๆ “ร่วมกัน” ไป ภาษาว่าสังวาส

แต่ “สภาวะจริง” จริง ๆ นั้น ในยุคนี้มันแตกแยกกัน ออกไปต่างคน-ต่างหมู่-ต่างนิกาย มากมายเหลือเกิน

ซึ่งมีรายละเอียดที่พากันหลงผิดปรุงแต่งให้เลอะเทอะ ออกไปนอกศาสนาพุทธกันจริง ๆ อาตมาก็ขอสาธยาย “ความจริง” ออกมาศึกษากัน เท่าที่อาตมาจะมีภูมิก็แล้วกัน ด้วยใจที่บริสุทธิ์จริงที่สุด ไม่มีความหวังร้ายใด ๆ

“พุทธสังวาส” ประเด็นแรกคือแค่คำว่า “พุทธ” เท่านั้น ก็ต้อง “สัญญา” ให้แน่นมัน ด้วยถือว่า ตัวเองเป็น “พุทธ” ใครมี “สัญญา” ตามภาษาคำว่า “พุทธ” แล้ว ก็ “ร่วมได้แต่แค่ภาษา” เฉพาะที่เขายึดอยู่โดดเดี่ยวคนเดียว “กาย” จึงต่างกัน และ “สัญญา” แน่นอนต่างกัน ต่างกับใครได้อื่นในโลกไปทั้งหมด

เขาผู้นี้จึงเป็น “พุทธ” ที่ “มิจฉาทิฏฐิ” ในความเป็น “พุทธ” ไปจากคนใดในโลกแต่ผู้เดียว แทบจะเรียกว่า “ร่วม” ไม่ได้เลย แต่เขาเองคนเดียวที่เขาสมมุติตัวเองว่า “พุทธ”

ตาม “สัญญา” ของเขาคนเดียว ส่วน “กาย” เขาไม่ได้

“รวม”เป็น“กายอย่างเดียวกัน”กับชาวพุทธคนใดเลย

โดยเฉพาะต้องขอรหัสอย่างยิ่ง ต่อทั้งกลุ่มพุทธ
กระแสหลัก ทั้งส่วนตัวของผู้ที่อาตมาได้ระบุนามว่าผิด
เช่นนั้นเช่นนี้ ซึ่งก็เพื่อเป็นการบ่งบอกถึงความมีจริงเป็น
จริงนั่นเอง มิได้เกลียดชัง หรือต้องการข่มแต่อย่างใดเลย
แค่เพื่ออ้างอิงว่า นี่คือ“ความเกิดจริงมีจริงในยุคนี้ในกาล”กัน
จริง ๆ เท่านั้น เพื่อประกอบยืนยันว่า“จริง ๆ แท้ ๆ”

“สังวาส”ข้อ ๑ “พุทธสังวาส”คือ ผู้กำหนดกันว่า เป็น
“พุทธร่วมกัน”ที่นับเอาภาษาคำว่า “พุทธ”เป็น“ภาษารวม”

แต่แท้ ๆ นั้นยังเป็น“มิจฉาทิฏฐิ”ต่างมี“สภาวะธรรม”
แยกกันไปแตกต่างกัน มีรายละเอียดลึกซึ้งอีกมากมาย

“พุทธสังวาส” ประเด็นแรก คือ “ความเป็นพุทธรวม
กัน”ของ“คนผู้สมมุติกันขึ้น” ถือว่า“พุทธ” เป็นคำกลาง ๆ

แต่ตนเองมี“กายต่างกัน”และมี“สัญญาต่างกัน”
อยู่แท้ คนผู้เป็นเช่นนี้ คือ ผู้กำหนดหมายแตกต่างกัน
กับคนทั้งหลายไปหมด แต่เขาสำคัญตนว่า “เป็นพุทธ”อยู่
ทว่าคนผู้นี้มี“สัญญา”ยังมี“มิจฉาทิฏฐิ”แท้ แต่เขาไม่รู้ตัวเอง
ว่า เขาเป็นผู้“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่จริง ๆ แม้จะมีผู้รู้จริงเป็น
“สัตตบุรุษ”แท้ ๆ บอกเขาตรง ๆ เขาก็ยังยึดทิฏฐิตนเองอยู่
ด้วยอวิชชา เขาก็ยังไม่สามารถรู้จักผู้แจ้งรู้จริงสาระแท้

เพราะ“กาย”เขาก็ยัง“มิจฉาทิฏฐิ” และ“สัญญา” เขา
ก็ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”หรือ“วิปลาส”อยู่

คนผู้นี้จึงคือ คนผู้ถือตนเองเป็นใหญ่เต็ม“อัตตา”
อยู่ในโลก เขาจะไม่เชื่อใคร ไม่ยอมใคร เขายก“ตัวเอง”
เท่านั้นว่าเป็น“พุทธ”ที่ถูกต้องที่สุด ใครอื่นทั้งหลายไม่ว่าใคร
ทั้งหมดก็ไม่มีใครจะเป็น“พุทธ”ถูกต้อง่องแท้เทียบเขาได้

ดังนั้นความเป็น“กาย”ของเขาก็แตกต่างกันกับผู้อื่น
และ“สัญญา”ของเขาก็แตกต่างกันกับผู้อื่นอยู่แท้!

“พุทธสังวาส”ของคนผู้นี้จึงได้แก่ ผู้มี“กายต่างกัน-
สัญญาต่างกัน”กับชาวพุทธทุก ๆ คนแน่นอน เขาผู้เดียว
เท่านั้นที่ถูกต้อง่องแท้ นอกนั้นในโลกไม่มีใครเลยที่จะ
มี“ความถูกต้อง”เท่าเขา เขามีแต่คำพูดว่า “พุทธ”ที่ร่วม

เขาจึง“ร่วมกัน”แค่ภาษาคำว่า“พุทธ”เท่านั้นเฉพาะตัว
เขาเองคนเดียวโดดเดี่ยว ไม่มีใครสักคน ที่มี“กาย”เหมือนเขา
และ“สัญญา”เหมือนเขา “กายของเขา”ไม่เหมือนใคร และ
“สัญญาของเขา”ก็ไม่เหมือนใครใดสักคนในโลก

นั่นคือ เขาจะเห็นในความเป็น“สัตว์นรก”ก็ตี
ความเป็น“มนุษย์”ก็ตี ความเป็น“เทวดา”ก็ตี แตกต่างจาก
คนใดใครอื่นไปทั้งหมดในโลก

ซึ่งความเป็น“กาย”ของผู้ที่นับว่า“พุทธสังวาส”ข้อ ๑
นี้แตกต่างกันไปได้สารพัด แตกต่างกันไปเดี่ยว ๆ โดด ๆ ดังที่
กล่าวผ่านมานั้นเป็นคนผู้“มีจฉาภิภูจฺฉิ”หนักร้ายสุดร้าย

(๓๖๔) ผู้“ปาราชิก”นั้นไม่มี“สังวาส”ใน“ศาสนาพุทธ”

ผู้ที่ถูกฆ่าทิ้งไปจาก“พุทธสังฆาส”
คือ“สมิ”ผู้“อสังฆาส”
ที่ทำ“ปาราชิก”ทุกคน
เท่ากับตายไปจากพุทธทั้งชาติ
แม้สมิจะยังมีชีวิตอยู่
ก็ต้องปฏิบัติกับสมิเช่น“ผี”
ที่“คน”ไม่พึงเข้าใกล้“ผี”เด็ดขาด

ที่นี้มาสาธยาย“สังวาส”ละเอียด ๆ ครบ ๆ ชัด ๆ เจน ๆ
ได้เกริ่นถึงความเป็น“พุทธสังวาส”มาแล้วนิดหน่อย
นั้น เป็นขั้นต้น

ซึ่ง“สังวาส”แตกต่างกันขั้นต่อมาก็คือ “นิกาย” และ
ที่แตกต่างกันเป็น“นานาสังวาส” ที่ต้อง“ลงพรหมทัณฑ์”
และ“สมานสังวาส”

ยกเว้นคนผู้ทำตนเป็น“อสังวาส”คือ ผู้ที่“ปาราชิก”
ไปด้วยตนเองเท่านั้น ที่ไม่นับว่าเป็น“พุทธสังวาส”แล้ว ทั้ง
“กาย”ทั้ง“สัญญา”ในชาตินี้ไปทั้งชาติ ซึ่งชาวพุทธทุกคน
ต้องตัดขาดกับ“สมิ(คนผู้ปาราชิก)” ไม่นับเป็น“พุทธ” ชาวพุทธ
ต้อง“ปิดตาย”เด็ดขาดที่จะให้“ความรู้อันเป็นพุทธ”แก่“สมิ”
คือ ผู้“ปาราชิก”ไปแล้วทุกคน ตลอดชาตินี้ที่“สมิ”มีชีวิตอยู่

“อสังวาส”นี้โทษหนักสุดแล้ว หนักที่สุดแห่งที่สุด
คือ หนักยิ่งกว่าคนผู้มีโทษถูกลงพรหมทัณฑ์และอัปเปหิ

ใน“พุทธสังวาส”นับเอา“ผู้ถูกลงพรหมทัณฑ์”เป็นที่
สุดในคนที่ยังชื่อว่า “พุทธ”

ดังนั้น ผู้ที่ถูกฆ่าทิ้งไปจาก“พุทธสังวาส” คือ“สมิ”ผู้
“อสังวาส”ที่ทำ“ปาราชิก”ทุกคนเท่ากับตายไปจากพุทธ
ทั้งชาติ แม้สมิจะยังมีชีวิตอยู่ ก็ต้องปฏิบัติกับสมิเช่น“ผี”ที่
“คน”ไม่พึงเข้าใกล้“ผี”เด็ดขาด ชาวพุทธต้องปฏิบัติกับ“สมิ”
ฉะนี้ที่เดียว

คนผู้มีโทษถูกลง“พรหมทัณฑ์” คือ ผู้มีความผิดถึง

ชั้นถูก“คว่ำบาตร” เป็นผู้ที่เพื่อนพรหมจรรย์ทุกคนห้ามบอก ห้ามสอนเขาผู้นี้ ปล่อยเขาตามยถากรรมของเขา

หรือแม้อัปเปหิ ก็คือ ผู้ที่ถูกขับไล่ออกจากหมู่สงฆ์ เท่านั้น การคบหาสมาคมเกี่ยวเนื่องใน“ธรรมะ”ยังทำได้

ส่วน“ผู้ปาราชิก”นั้นร้ายแรงหนักสุด ๆ ยิ่งกว่า“ผู้ถูกลงพรหมทัณฑ์” จึงเป็นเรื่องน่ากลัวสุด ๆ แห่งที่สุดของพุทธ

แต่ความเสื่อมของชาวพุทธทุกวันนี้ได้ปฏิบัติกับ “สมิ”ผู้“ปาราชิก”ย่อหย่อนกันหนักหนาสาหัส จนเป็นการเสียหายร้ายแรงทำลายศาสนาพุทธกันไม่เหลือเชื้อดีแล้ว

เพราะทุกวันนี้ชาวพุทธไม่เข้าใจว่า โทษ“ปาราชิก” เป็น“โทษร้ายแรง”สุดร้ายนั้นอย่างไรที่ถูกต้องถ่วงแท้กันแล้ว จึงไม่มีใครเกรงกลัวโทษ“ปาราชิก”กันอย่างที่ควรจะเป็น

ทั้ง ๆ ที่โทษ“ปาราชิก”นั้นคือ คนผู้“ฆ่าตัวตาย”ไป จากศาสนาพุทธแล้วทั้งชาติในชาตินี้ ซึ่งชาวพุทธทุกคนจะต้องปฏิบัติกับ“สมิ”เท่ากับ“คนตาย”ที่เป็น“ผี” ถ้า“สมิ”ปรากฏตัวเข้ามาในหมู่คน ทุกคนก็จะต้องระวังอย่างยิ่งในเรื่อง“ธรรมะ”

แต่ทุกวันนี้วงการพุทธยังคลุกคลี“สมิ”เกี่ยวข้องอยู่กับชาวพุทธ แม้แต่ให้“สมิ”ทำหน้าที่ร่วมประเพณีอยู่ในวงการสงฆ์ด้วยซ้ำ จึงเป็นความเสียหายร้ายแรง เป็น“การเนาในหมักหมม”กันสุด ๆ แล้วในศาสนาพุทธ คนผู้“ตายเนาแล้ว”ยัง“เอามาร่วมเนาปะปนอยู่กับคนเป็น”

“คนเป็น ๆ”ก็ช่างอะไร “ไม่รู้ของเนา”เอาเลยจริง
ความว่า “ความหมักหมมเนาโน”นี้เป็นคำตรัส
ของพระพุทธเจ้า ที่ตรัสถึง “ความไม่สะอาดของผู้อาบัติ”ที่
คนผู้นี้คือ “คนเนา” ดังนั้นหากยังยอมให้สมีคลุกคิลีกับคน
มันก็ “หมักหมมเป็นของเนา” กันไปใหญ่ เอา “ผีเนา” ที่เป็น
“ปาราชิก” มาคลุกคิลีอยู่นี้ มันจะ “เนาเหม็น” ขนาดไหนล่ะ?!
ซึ่งชาวพุทธทั้งหลายต้องเข้มงวดอย่างเด็ดขาดใน
ข้อนี้ นั่นคือ ต้อง “อย่าให้ ‘สมี’ แต่ละตนได้รับความรู้ที่
เป็นพุทธศาสตร์” กันอีกเหมือนคนที่ตายจากกันไปเลย
เป็น “ผีเนา” แล้วจริง ๆ ผู้ “ปาราชิก” จึงเป็นผู้ห้าม “สังวาส”
เด็ดขาด

หนักหนาสาหัสกันปานนั้น คือ โทษ “ปาราชิก”
ความเป็น “สังวาส” เริ่มข้อแรก ก็ละเอียดยิ่ง ๆ ยาก
ที่จะรู้ตามได้แล้ว ตั้งแต่ความเป็น “สัญญา” ยิ่งความเป็น
“กาย” ก็ยิ่ง “ลึกล้ำ”

ดูเดียวกับ “พระเจ้า” ของชาว “เทวนิยม” ที่ปานนี้ก็ยิ่ง
“ลึกลับ” อยู่ ยังไม่มีใคร “สัมผัส” ได้ด้วย “กาย” เลย แต่ชาวเทว-
นิยมต่างก็ “ร่วม” กันนับถือว่า “มี” กันอยู่แบบ “อภิสสมานกาย”
คือ “กาย” ที่ไม่มีกายกันเลยจริง ๆ ลม ๆ แล้ง ๆ แท้ ๆ

แต่ต่างคนต่างเนรมิตเอาของตน ๆ แต่ผู้เดียว มี
ของตนแต่ผู้เดียว ชื่อว่า “นิรมานกาย”

ก็พากันหลงสมมุติกันว่า “มีกายพระเจ้า” ที่ “ร่วมกัน”

เป็น“สัมโภคกาย” ทั้ง ๆ ที่“พระเจ้า”ไม่มี“กาย”เลย

“เทวนิยม”ทั้งหลายทั้งหมดจึงจมมอยู่กันไปกับ
ลม ๆ แล้ง ๆ กันอยู่ตลอดกาล

แม้“สัญญา”ก็ต่างกันไปของใครของมัน ไม่เคย
มีใครสัก“๑ คน”แม้แต่“พระศาสดาที่เป็นพระบุตร”แท้ ๆ
ก็ไม่เคยเห็นหรือไม่เคยสัมผัส“กายพระเจ้า”

และแต่ละ“พระเจ้า”ของแต่ละ“ศาสดา”ของศาสนา
แต่ละศาสนาที่เป็น“เทวนิยม”ทั้งหลาย ต่างศาสดาต่างก็มี
แต่“สัญญา”ของตน ๆ ไม่มี“สัญญา”อย่างเดียวกันเลย

แต่ชาว“เทวนิยม”ทั้งหลายมากมายในโลกนั้นก็ยังมี
“สัญญา”ร่วมกันอยู่แน่นมั่นสนิทใจ ว่า มี“พระเจ้า”กันทุก
ศาสนาจริง ๆ จัง ๆ

แต่“สัญญา”ของแต่ละศาสดาในแต่ละศาสนา
และทั้งศาสนิกชนแต่ละคนต่างก็มี“สัญญาต่างกัน”ไปทั้งนั้น
ไม่ตรงกันเลยสักคน ไม่ว่าแต่ละศาสดา แต่ละศาสนิกชน

(๓๖๕) “ปาราชิก”นั้น“อสังวาส”ซับซ้อนเชิงซ้อนที่ ลึกซึ้ง

คล้ายกันกับชาวพุทธ ผู้“ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ในโทษ
ภัยร้ายแรงของความเป็น“ปาราชิก” ซึ่ง“ลึกล้ำ”มากยิ่งขึ้นเรื่อย
นี้ภิกษุผู้ทำตน“ปาราชิก”ไปนั้นร้ายแรงเท่ากับ“ผู้นั้นตายไป
จากศาสนาพุทธ”ในชาตินั้น ๆ กันเลยทีเดียว

ชาวพุทธทุกคนจะต้องไม่โอภาปราศรัยหรือไม่ทำ
ไม่พูด“ธรรมะ”กับ“สมิ”คนผู้ปาราชิกนี้กันเลย ถือว่า“สมิ”ผู้
เป็น“ผี”ที่น่าเกลียดน่ากลัวสุด ๆ นับเป็นซาก“ศพ”ของคน
ตายไปแล้วจาก“ศาสนาพุทธ” ในชาตินี้ และชาวพุทธทุก
คนจะต้องช่วยกันกีดกันไม่ให้“สมิ”ผู้มีโทษหนักสาหัสที่สุด
ในความผิดของ“ภิกษุของศาสนาพุทธ”ผู้นี้ได้รับ“พุทธธรรม”
จากใคร ๆ อีก ปิดกั้น“ธรรมะ”แก่สมิกันเด็ดขาด

แม้จะอยู่ในร่างฆราวาสแล้ว ฆราวาสด้วยกันก็ต้อง
กีดกันกันเด็ดขาด ไม่ให้ได้รับ“ความรู้ที่เป็นพุทธศาสตร์”
ไม่ว่าในแบบใด ๆ อีกเลยตลอดชาติของสมิผู้นี้ จนกว่า“สมิ
ผู้นี้”จะตายไปจากโลกชาตินี้

โทษ“ปาราชิก”นี้ มันหนักร้ายที่สุดแห่งที่สุดใน
ความเป็น“ภิกษุของพุทธ” หนักร้ายแรงสุดยิ่งกว่า“ถูกลง
พรหมทัณฑ์(อุกคว่าบาตร)” หรือ“ถูกขับออกไปจากหมู่สงฆ์
(อัปเขต)”กันทีเดียว

โทษ“ถูกลงพรหมทัณฑ์”นั้นคือ ชาวพุทธทุกคน
ต้องคว่ำบาตรเขาผู้นั้น ต้องไม่พูดไม่จากับคนผู้นี้ เหมือน
กับไม่มีคนผู้นี้อยู่ในสังคม ไม่บอกไม่สอนธรรมะแก่บุคคล
ผู้“ถูกลงพรหมทัณฑ์”นี้ ปล่อยให้เขาเป็นหมาหัวเน่าไป จนกว่า
คนผู้นี้จะแก้ไขปรับปรุงตนเองดีขึ้นจนกระทั่งหมู่สงฆ์ยอมรับ
ว่าเขาดีขึ้นเพียงพอแล้ว หมู่สงฆ์จึงจะยกโทษอภัยให้แก่เขา
จึงจะรับผู้ผิดนี้กลับเข้าสู่หมู่เป็นภิกษุผู้บริสุทธิ์ปกติกันใหม่

แต่โทษผู้ทำตน“ปาราชิก”นั้นเป็นโทษที่ร้ายแรงเลว
ต่ำสุด ๆ ไม่มีโทษใดจะร้ายจะเลวยิ่งกว่าอีกแล้ว โทษนั้นจึง
เป็นโทษร้ายสุด ๆ เท่ากับเขาได้ฆ่าตัวตายไปแล้วในชาตินี้
จากพุทธศาสนา ชาวพุทธทุกคนต้องตัดขาดเด็ดขาด ไม่ให้
คนผู้ปาราชิกเข้ามาร่วมธรรมะใดของ“ศาสนาพุทธ”ไป
ทั้งชาติ

คนผู้“ปาราชิก”คือ คนผู้“อสังวาส” เป็นผู้ร่วมใด ๆ
กับ“ความเป็นพุทธธรรม”ไม่ได้ไปตลอดทั้งชาตินี้

สมิจึงเป็นแค่คนทั่วไปอยู่ในโลกนี้เท่านั้น ไม่ใช่พุทธ
คนผู้ปาราชิกชื่อว่า เป็น“คน”ที่ชาวพุทธสมรวาสทั่วไป
ก็ต้องตัดขาดเขาจากธรรมะที่เป็น“พุทธ”ตลอดชีวิตด้วย ไม่ใช่
แค่คนผู้นี้“บวช”ไม่ได้เท่านั้น “สมิ”หรือคนผู้ปาราชิกไปแล้วจะ
ร่วมกรรมกรงานจาริตประเพณีของศาสนาพุทธใด ๆ ไม่ได้

ส่วนเรื่องความเป็นอยู่เป็นคนมีชีวิตที่ไม่เกี่ยวกับ
ศาสนาพุทธหรือเกี่ยวกับ“พุทธธรรม”นั้น ก็แล้วแต่ที่จะ
คบหากัน แต่ละคนที่จะคบค้าสมาคมกันไปตามควร

ซึ่งความรู้ใน“ธรรมวินัย”ประเด็นที่อาตมากล่าวมาแล้ว
นี้ ทุกวันนี้ชาวพุทธไม่มีแล้ว ต่างหย่อนยานกันไปหมดแล้ว
สมิก็คลุกคลีกันกับทุก ๆ กรณีในวงการพุทธศาสนา ยกเว้น
“บวชไม่ได้”เท่านั้น มันจึงยิ่งกว่า“ของเน่า” ที่หมักหมม
เน่าเฟะกันหนักหนาสาหัสร้ายกาจสุด ๆ แล้ว

ชาวพุทธจึงไม่กลัวความผิดที่เป็น“ปาราชิก”ตาม

ธรรมวินัยแท้จริงของพระพุทธเจ้ากันแล้วทุกวันนี้

คนผู้ที่จะสามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ในความเป็น
“อสังวาส” หรือ “ปาราชิก” นั้น จึงยากสุดยากยิ่งจริง ๆ แท้ ๆ

(๓๖๖) “ความซับซ้อนที่หมุนรอบเชิงซ้อน” ของ “สังวาส”

ชาวพุทธที่ไม่รู้ “โทษภัย” ตามที่พระพุทธเจ้าทรงตัดทิ้ง
“สมิ” ออกไปเป็นคนผู้ “อสังวาส” จึงเหมือนกับคนที่ไม่รู้จัก
รู้แจ้ง รู้จริง ความเป็น “พระเจ้า” ที่ “หลอกตนอยู่” จึง “ลึกลับ”
ซับซ้อนของชาวเทวนิยมทั้งหลาย

แค่ “ตนเอง” พระศาสดาทั้งหลาย ก็ไม่รู้จักแล้ว

นั่นคือ “พระศาสดาของเทวนิยม” ยัง “ไม่รู้ตนเอง” ว่า
ที่จริงนั้น “ตนเองนั้นแลคือเจ้าของความรู้-ความจริง” ที่ตนเอง
ได้สะสมมาเองแต่ละชาติมากมายนับไม่ถ้วนกว่าจะมี
“ความรู้-ความจริง” เท่าที่ตนมีมาประกาศความเป็น “ศาสดา”
องค์หนึ่งขึ้นในโลก เพราะพระศาสดาทุกองค์ยังไม่รู้จัก
“อัตตา” ไม่รู้จัก “กรรมวิบาก” ของตนเอง

จึงเท่ากับ “พระศาสดา” ยังไม่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ความรู้-
ความจริง” ที่ตนมีแล้วว่าเป็น “ของตน” จึงยัง “ไม่รู้” ตนอยู่ ว่า
“ความรู้-ความจริง” ที่ตนนำมาเผยแพร่สั่งสอนผู้คนอยู่นั้น
เป็นของ “ของตน” ยัง “หลงผิด” ว่าเป็นของ “พระเจ้า” ที่ลึกลับ
“ความลึกลับ” นี้คือ “สังวาส” ชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็น “ความ

ร่วมกันอยู่”ของ“พระศาสดากับพระเจ้า”ที่“พระศาสดา”เอง
ยัง“ไม่รู้จริง” ยัง“อวิชชา”ใน“ความจริง”นี้ซึ่งเป็น“ความร่วม
กันอยู่หนึ่งเดียวกัน”แท้ๆ เป็น“สังวาส”กันจริง ๆ

ซึ่ง“พระเจ้า”กลายมาซับซ้อนกับ“พระศาสดา”อัน
เป็น “เจ้าของความรู้-ความจริง”ของตนเองแท้ ๆ แต่“พระ
ศาสดาเอง”กลับ“ไม่รู้ตนเองของตนเอง”

มันจึงเป็น“ความซับซ้อนที่หมุนรอบเชิงซ้อน”จน
กระทั่งความเป็น“๑ เดียว”กันแท้ ๆ แต่หลงลึกกลับว่า มี“๒”
คือ มี“พระเจ้า”กับมี“พระศาสดา”

“อวิชชา”คือ พระศาสดาไม่รู้จริง ๆ ว่า “พระเจ้านี้คือ
ตัวพระศาสดาเอง”นั่นเอง ที่ตนเองสะสมสัมภารวิบาก
“ความรู้-ความจริง”ของตนเองมานับชาติ จึงมี“ความรู้-
ความจริง”นี้มาประกาศแก่มนุษย์ในโลก

แต่“พระศาสดาเอง”ไม่รู้จักรู้แจ้ง“ความจริง”นี้

เพราะ“พระศาสดาเทวนิยม”ยังไม่มี“ปัญญา”ที่จะ
รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ตนเอง” ทั้ง ๆ ที่“ตนเอง”ก็คือ“พระเจ้า”ของตน
เองนั่นเอง“ร่วมกัน”เป็น“สังวาส”เดียวกันแท้ ๆ

เริ่ม“สังวาส”ใน“พุทธศาสนา”ข้อแรกก็ละเอียดนักแล้ว

แต่ชาว“เทวนิยม”ที่หลากหลายมากมายในโลกจึงไม่
มี “ปัญญา”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“๑” เป็น“๐”กัน

ก็เพราะคำว่า “กาย”นี้เองที่แต่ละคนต่างก็จะมี“กาย
ต่างกัน”มี“สัญญาต่างกัน” หรือมี“สัญญาอย่างเดียวกัน” ก็

นับเอา“สัมมาทิฏฐิ”กับ“มิจฉาทิฏฐิ”เป็นตัวตัดสินกัน“สูงสุด”
ตรวจสอบกันได้ด้วย“วิญญูณฐิติ ๗”นี้แล ทั้ง“ต้น-กลาง-
ปลาย”จนครบจบที่สุด

ว่า ที่สุด จะเป็น“สังวาส”ชนิดไหนกันแน่?

หรือจะเป็น“เพศ”ก็แบ่งกันเป็น“๒” เป็นต้นว่า
เพศหญิง เพศชาย แต่ก็คือ คนนั่นเอง“ร่วมกัน”อยู่ แต่มีเพศ
ซึ่งมี“ความซับซ้อนหมุนรอบเชิงซ้อน(คัมภีรภาพาส, ปฏี-
นิสสัคคะ)”ของความเป็น“สังวาส”ที่ต้องศึกษาพิจารณากัน
อย่างพิถีพิถันละเอียดลออสุดสำคัญยิ่งยอดจริง ๆ

(๓๖๗) ผู้ทำ“นานาสังวาส”ด้วย“ความรู้”ตาม ธรรมวินัยของพระพุทธเจ้านั้นไม่บาป

“ชาวพุทธ”ที่“ไม่สงสัยในความลึกลับแล้ว”แถมยัง
ชัดเจนชัดแจ้งรู้จักจริงในความเป็น“๒”ที่ซับซ้อนกันอยู่
ร่วมกันเป็น“๑”ของความเป็น“พระเจ้า”กับ“พระศาสดา”
และความเป็น“๒”ที่“พระศาสดา”ไม่รู้ว่า เป็น“๑”เดียวกันกับ
“พระเจ้า”กันจริง ๆ แท้ ๆ สัมบูรณ์ยิ่งตรงไหน? อย่างไร?

“พุทธ”กับ“เทวนิยม”จึงยังมีความแตกต่างกันจริง ๆ
นั่นคือ “ชาวเทวนิยม”ล้วนก็ยัง“ลึกลับอยู่”กับความเป็น
“พระเจ้า”ของเขาเอง ยังไม่สามารถแยกแยะ“ภาวะ๒”และ
รวมลงเป็น“ภาวะ ๑”อย่างไร ยิ่งที่สุดถึงขั้น“๐”นั้นรู้ไม่ได้แน่
ในโลกจึงยังแยกกันเป็น“๒ ศาสนา”เด็ดขาดไปตาม

ธรรมชาติแท้ คือศาสนา“เทวนิยม” กับศาสนา“พุทธ”

ชาว“เทวนิยม”นั้นมีมากมายหลากหลายศาสนาที่
แก่งแย่งกันแก่ง แข่งกันสูงส่งอยู่ในแต่ละยุคกาล เพราะเขา
ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงรู้จบกันได้เลยมาตลอดกาล จึงยังมีมาก
หลากหลายศาสนาและยังแยกกันเป็นหลายศาสนา

ส่วนชาว“พุทธ”นั้นไม่แยกศาสนา มีก็เพียงแค่ศาสนา
เดียวเท่านั้น ไม่แข่งกันเลยในแต่ละยุคกาล จะมีก็เกิด
“นิกาย”และหรือ“นানাสังวาส”เท่านั้นเอง

คนผู้มีจิตปฏิญญาก็ยึดความเป็น“นิกาย” ส่วนผู้สัมมา-
ปฏิญญาก็เข้าใจคนที่เขายึด“นิกาย” จึงมีแต่“นานาสังวาส”

คนในโลกที่ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“พระเจ้า”นั้นมีมากมาย
กว่ามากนัก แม้แต่ชาวพุทธแท้ๆ จึงต่างก็มี“พระเจ้า”ที่มี
“กายต่างกัน-สัญญาต่างกัน”หลากหลาย ก็เป็น“ศาสนา
เทวนิยม”มากมายหลากหลาย“พระเจ้า”แข่งดีแข่งเด่นกันไป
แม้ในโลกยุคเดียวกัน จึงมี“ศาสนาเทวนิยม”กันมากมาย
หลายหลากหลาย ต่างยัง“อวิชชา”

ซึ่งล้วนเกิดจาก“ความไม่รู้”หรือ“อวิชชา”ในเรื่องของ
ความเป็นคน“ร่วมกัน”อยู่ในโลก แต่มีความซับซ้อนที่“หมุน
รอบเชิงซ้อน”กันอยู่ใน“ความร่วมมือ”ที่บิดาว่า“สังวาส”นี้แล
แต่มี“ความแตกต่างกัน(เพศ)”แต่“ร่วมกัน”อยู่อย่างหมุนรอบ
เชิงซ้อนกันอยู่ที่แสนยากยิ่งที่จะสามารถมีปัญญาารู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงในความเป็น“คน” และความเป็น“โลก”

ส่วนศาสนาพุทธนั้นมี“ศาสนาหนึ่งเดียว”เท่านั้นในโลกยุคเดียวกัน เพียงแต่ต่าง“นิกาย” หรือ“นานาสังวาส”กันไปเท่านั้น ส่วน“อสังวาส”นั้นได้แจกแจงละเอียดมาแล้ว

“นิกาย”ก็คือ เกิดจากคนบาป ที่ยัง“อวิชชา”หรือ“มิจฉาทิฏฐิ” ผู้ทำหรือพากันทำก็บาปกันไปตามที่ทำกรรมนั้นเป็น“นิกาย”จริง ตรงตาม“ความจริง”ที่จัดสรรไว้

ส่วนผู้ทำ“นานาสังวาส”ด้วย“ความรู้”ตามธรรมวินัยของพระพุทธเจ้านั้นไม่บาป เพราะมันเป็น“วิสัย”ของผู้รู้ธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าถูกต้อง่องแท้ หรือผู้“สัมมาทิฏฐิ”จริง

ผู้รู้ธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า“ไม่ถูกต้อง่องแท้”หรือยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในธรรมวินัยอยู่เท่านั้น จึงทำ“นิกาย”และมี“นิกาย”

แต่ผู้รู้ธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าถูกต้อง่องแท้ก็ทำ“นานาสังวาส”และมี“นานาสังวาส”แค่นั้น ไม่มี“นิกาย”

ใครยังยึด“นิกาย”ก็มี“นิกาย”ตามภูมิธรรมของเขา มันก็มี“อนันตริยกรรม”ไปตามธรรมชาติ

ส่วนใครที่เข้าใจ“นานาสังวาส”ไม่มี“นิกาย” ตามภูมิธรรมของเขา ก็ไม่มี“อนันตริยกรรม”ก็เป็นธรรมชาติแท้

ก็อยู่ที่ความเป็น“กาย”กับ“สัญญา”ของแต่ละคน

ซึ่งผู้มี“กายอย่างเดียวกัน”และมี“สัญญาอย่างเดียวกัน”ก็จะเห็น“ความมืดดำ”และตามความเป็น “สัมมาทิฏฐิ”หรือ“มิจฉาทิฏฐิ”ของแต่ละคน จึงเป็น“ความเห็นดี-

เห็นงาม”กันไปคนละทางเรียกว่า “สุภ”

สุดท้ายต่างก็จะเลือกหรือจะสรุปเอาเองของแต่ละคน ที่มีคนละ“ทิวฐิติที่แตกต่างกันไป” ตามที่ชอบ ๆ

“ความร่วมมือกัน”ก็จบลงที่ต่างก็“แยกกันยึดของตน ๆ”

ดังนั้น “ความแยกกัน”กับ“ความร่วมมือกัน”จึงมี“ความซับซ้อนที่หมุนรอบเชิงซ้อนของสังวาส”กันอยู่ฉะนี้ ๆ

(๓๖๘) แยกความเป็น“สังวาส”ดูกันให้ชัด ๆ เจน ๆ ขึ้น

ถ้า“ร่วมมือกัน”เป็น“หมู่เดียวกัน” พุทธเรียกว่า“หมู่สงฆ์” ที่มี“การทำสังฆกรรมร่วมกันได้อยู่”ชื่อว่า“พุทธ” ก็ต่างอยู่ต่างเป็นไปด้วยดี ก็เรียกว่า “สังวาสเดียวกัน”

แต่ที่เป็น“พุทธ”ต่าง“นิกาย” แต่ละต่างก็ยืนยันตนเองเป็น“พุทธ” นีลิ!...ที่ไม่ควรเป็น

ซึ่งถ้าทำ“สังฆกรรม”ร่วมกันไม่ได้แล้ว คนผู้นั้นยึดถือว่าถึงขั้นแตกแยกกันแบบเป็น“นิกาย”คนผู้นี้ก็เป็น“นิกาย”เอง ซึ่งไม่ควรทำใจในใจของตนเป็นความแตกแยกกันอย่างนี้เลย

ความเป็น“นิกาย”ของความเป็น“หมู่สงฆ์”ในพุทธศาสนานั้น มีความแตกต่างกระทั่งแยกกันไปของ“หมู่ภิกษุสงฆ์” ที่แยกหมู่กันเด็ดขาด เรียกว่า เป็น“นิกาย” เพราะมี“ศีล”หรือเข้าใจ“ศีล”ต่างกัน จึงมีจารีตประเพณีแตกต่างกัน ซึ่งต่างกันทั้งความเข้าใจ และต่างกันทั้งการปฏิบัติ ก็มี

มรรคมีผลต้องแตกต่างกันแน่นอน ถ้าแตกต่างกันถึงขั้นนี้ ก็คือ มี“กายต่างกัน” มี“สัญญาต่างกัน”อย่างเด็ดขาดสมบูรณ์ แบบ ถ้าอย่างนี้ก็ทำ“สังฆกรรม”ไปด้วยกันไม่ได้เลย มัน ขัดแย้งกันไปหมดทุก“กาย”ทุก“สัญญา”

ถึงขั้นทำ“สังฆกรรมร่วมกันไม่ได้”นี้ เป็นเรื่องที่มีน ต้องมีจนได้ตามธรรมชาติแห่งกิเลส พระพุทธเจ้าจึงทรง บัญญัติธรรมวินัยข้อ“นानาสังวาส”ขึ้นเพื่อให้ปฏิบัติความ เป็น“นานาสังวาส”เสีย คือ ตกลงกัน ประกาศกันให้เป็น ที่เรียบร้อยว่า “ทำสังฆกรรม”ยากยิ่งแล้ว แยกกันนะ!

การทำ“นานาสังวาส”จึงทำได้ ๒ ประเภท คือ ฝ่าย หนึ่งน้อยประกาศตนขอแยกเป็น“นานาสังวาส”ก็ได้ หรือ ฝ่ายหมู่ใหญ่ประกาศขอกับหมู่น้อยก็ได้ เหมือนอย่างที่พระ- พุทธเจ้าทรงประกาศว่า พระเทวทัตก็เป็นอย่างพระเทวทัต ส่วนพระพุทธเจ้าก็เป็นอย่างพระพุทธเจ้า ต่างเป็น “นานาสังวาส”กัน ด้วยพระมหากรุณาธิคุณอันสูงส่งสุดยอด

แต่คนเข้าใจเรื่องนี้ยากมาก ในยุคพระพุทธเจ้าที่ พระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพยังไม่มี“นิกาย”

ซึ่ง“พระเทวทัต”มี“กายต่างกัน”และมี“สัญญาต่างกัน” กับ“พระพุทธเจ้า” พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติธรรมวินัย ว่าคือ “นานาสังวาส”ตามที่แต่“พระเทวทัต”เขามิ

จึงไม่ชื่อว่า“นิกาย” แต่เรียกว่า“นานาสังวาส”ตาม หลักธรรมวินัยของพระพุทธเจ้าก็ต่างหมู่ต่างมี“ธรรมวาที”

ของตน พิสูจน์ประพจน์ความเป็นความมีของตนๆไป ย่อม
ได้มรรคผลของตนๆ แตกต่างกันไปเป็นที่สุด

มันเป็นเรื่อง“สุดวิสัย”ชนิดหนึ่งในธรรมชาติ

ในโลกมันจึงมี“ความต่างกัน”กับ“ความเป็นอย่าง
เดียวกัน” ซึ่งพระพุทธเจ้าให้ใช้ความเป็น“กาย”กับ“สัญญา”
นี้เองเป็นเครื่องแบ่งให้เห็นความจริงของคนที่สามารถรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงได้ด้วย“การสัมผัสวิโมกข์ ๘”ด้วย“กาย”

จึงจะสามารถมี“ปัญญา”ทำ“อาสวะหมดสิ้นได้”
เป็นอรหันต์

พระเทวทัตยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”กับ
“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“สัญญา”อยู่เต็มที่ ก็หมดสิทธิ์ที่จะ
เรียนรู้ปฏิบัติให้สิ้น“อาสวะ”ได้ตลอดกาลนาน

ดังนั้นคนผู้ใดยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”จึง
ทำตนเป็น“นิกาย” แต่ผู้ที่“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”ก็
ทำตนเป็น“นานาสังวาส”เท่านั้น ไม่มีอนันตริยกรรม

ก็“บาปหรือไม่บาป”ไปตาม“ทิฏฐิ”ที่ต่างมีจริงกันไป

**(๓๖๙) “นานาสังวาส”เป็น“ความอิสระ”สูงสุดของ
มนุษย์ เป็น“เสรีภาพ”เลิศยอดที่พระพุทธเจ้า“ตรัสรู้”**

ผู้ไม่ทำ“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“วิญญาณฐิติ ๗”ให้บริบูรณ์ จะ
ปฏิบัติให้หมดสิ้น“อาสวะ”จนกระทั่งเป็นอรหันต์ ไม่ได้

เริ่มตั้งแต่“วิญญาณฐิติข้อที่ ๑-๒-๓”ตามที่สาธยาย

มาวนเวียนซ้ำซากนั้น ชัดเจนแจ่มแจ้งเพิ่มขึ้นอีกมั๊ย?

แม้แต่“วิญญูณฐิติข้อที่ ๔” ที่ว่า “กายอย่างเดียวกัน-สัญญาอย่างเดียวกัน” นั้นก็ยังมีผู้“มีมิจฉาทิฏฐิ” และผู้“มีสัมมาทิฏฐิ”เป็นที่สุด ก็ยัง“แตกต่างกัน”อยู่เป็นท้ายสุด

“กายอย่างเดียวกัน”และ“สัญญาอย่างเดียวกัน”แล้วนะ! แต่“ทิฏฐิ”ยังแตกต่างกันอยู่ ที่“สัมมา”กับ“มิจฉา”

นั่นคือ “ความมืดดำ(กิณฑา)”ของแต่ละ“ทิฏฐิ”ต่างก็ยึดของตนๆ ที่ยึดเองว่า “ดี”ทั้งคู่ ก็เป็น“นานาสังวาส”..จบ

“ดี”บาลีคือ “สุภ” ต่างก็ยึดของตนว่า ดี,งาม กันไป

ก็แยกกันไป ต่างคนต่างอยู่ ต่างทำตามที่ตนเห็นว่า “ดี”ของตนๆ ไม่ทะเลาะกัน ยังต่างก็สงบกัน ร่วมกันในความเป็น“พุทธสังวาส”กันอยู่ คือ ต่างก็ยึดฝ่ายตนเองเป็น“พุทธ”

แล้วต่างก็ใช้ภาษาว่า เป็น“ชาวพุทธ”ร่วม(สังวาส)กันไป ทว่าฝ่ายผู้“สัมมาทิฏฐิ”นั้นรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“ความมืดดำ(กิณฑา)”ที่ถูกต้องถ่องแท้ นั่นก็อย่างหนึ่ง ส่วน“นิโรธนิพพาน”ก็อีกอย่างหนึ่ง ไม่หลงผิดว่า ความเป็น“กาย”คือ “ความมืดดำ(กิณฑา)”เท่านั้นเอง ตาม“วิญญูณฐิติ ข้อที่ ๔”

เช่น หลับตา ก็มีมืดดำ หรือกลางคืน ไม่มีแสงสว่าง ก็มีมืดดำ ก็เป็น“สุภกิณฑา”เป็นต้น ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”

“กิณฑา”ก็คือ“ความมืดดำ” ไม่ใช่สภาวะ“นิโรธ”

เพราะผู้“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย” มีปัญญาใน

ความเป็น“จิต-พีช-อุตุ”ก็สามารถแยก“ความแตกต่าง”ของ
อาการ-ลึงคะ-นิมิต-อุเทศใน“จิต”ได้ จึงทำ“อาสวะ”หมดสิ้นได้
จึงสามารถทำ“นิโรธ”ให้แก่จิตตนจริง

แต่ผู้ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”คือ รู้ผิดในความเป็น“กาย” ก็ไป
หลงผิดยึดเอา“ความมืดดำ(คิณฑา)”ในจิต เป็น“นิโรธ-นิพพาน”
เพราะ“ทิฏฐิ”ยังผิด ยังมีไม่พอ จึงไม่หมดสิ้น“อาสวะ”ได้แน่
เมื่อ“นานาสังวาส”แล้ว เขาก็ได้ของเขาอย่างนั้น เขา
หลงว่า“งาม”ของเขาคือ “สุภกิณฑา” จึง“นานาสังวาส”กัน

“นานาสังวาส”คือ “ร่วมกัน”แต่มีภาวะที่“ต่างกัน”
มีชื่อเป็น“พุทธ”กันไปทั้งคู่แต่ละฝ่าย ไม่ทะเลาะกัน
“ร่วมใช้ภาษาว่า‘พุทธ’เรียกตนเองไป” ส่วนสภาวะ
ก็เป็นคนละมรรค-คนละผล ฉะนั้นคือ“พุทธสังวาส”

มันก็จบลงด้วยฝ่ายหนึ่ง“สัมมาทิฏฐิ”และอีก
ฝ่าย“มิจฉาทิฏฐิ” ต่างคนก็ต่างเป็นไปของตนๆ แยกกันไป
แบบ“นิกาย” กับแบบ“นานาสังวาส”

ผู้ไม่มี“ปัญญา”ก็ยึดตนเองเป็น“นิกาย”ด้วยตนเอง
ส่วนผู้มี“ปัญญา”ก็เป็น“นานาสังวาส”ด้วยปัญญาของตน

ผู้มี“ปัญญา”สามารถแยก“กาย”แตกต่างกัน และ
แยก“สัญญา”แตกต่างกันได้บริบูรณ์ด้วย“สัมมาทิฏฐิ”แท้

ส่วนผู้“มิจฉาทิฏฐิ”ก็มีแตกต่างกันไปตามหลักธรรม
ของ“วิญญาณฐิติ ๗” ที่แต่ละคนมี“ภูมิ”ของตนแต่ละขั้น

“นานาสังวาส”นี้เป็น“ความอิสระ”สูงสุดของมนุษย์

นับเป็น“เสรีภาพ”ที่เลิศยอดยิ่งใหญ่ที่พระพุทธเจ้า“ตรัสรู้”

เป็นการจัดสรรค์“ความสุดจบ”ให้แก่สังคมมนุษยชาติ นั่นต้องจบลงด้วยหลัก“นานาสังวาส”เป็นดีเยี่ยมสูงสุดแล้ว

(๓๗๐) ผู้มี“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“กาย”ก็ได้แต่“ความมืดดำ”

ส่วนผู้ที่ยังไม่“สัมมาทิฏฐิ”หรือ“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่เริ่มตั้งแต่ความเป็น“กาย”ก็ต้องจมอยู่ในความไม่รู้คือ“อวิชชา”ต่างยังคงลึกลับดำมืด หรือมืดมนอนธการไปตั้งแต่ความเป็น“กาย”นี้เองเป็นจุดแรกที่สุดที่คน“มืดดำ”กัน

และเป็นไปอยู่นาน“อนธกาล”มาตลอดเวลา ต่างคนต่างหมู่ต่างยึด“ความมืดดำ”ของตนๆ แต่ละหมู่พวกอยู่

“อนธกาล”หมายเอา ความมืดดำ ไม่สว่างแจ้งของกาลเวลาที่มีอยู่ในโลก มันมืดดำอยู่อย่างนั้น ไม่มีแสงสว่าง คนที่มี“ธาตุรู้”จะ“รู้”อย่างสว่างแจ้ง แต่ผู้มืดก็ไม่รู้-ไม่เห็นด้วย“ธาตุรู้”ของตนๆ แม้รู้ก็ผิดไปตลอดกาลเวลา

“อนธการ”คือ ความโง่ ความเขลา หมายเอาคนที่ มี“ความโง่ ความเขลา” ก็เหมือน“ความมืดดำ”ของคนผู้ตาบอด หูหนวก ก็ไม่รู้-ไม่เห็น-ไม่ได้ยินอะไรเลย แม้ในโลกจะมีรูปมีภาพ มีเสียง ก็ยัง“โง่” มืดดำ คลั่งมจมน้ำหนัก ตกเป็น“ทาส”รูป“ทาส”เสียง ฯลฯ นั้นๆ อยู่

นั่นคือ มีแต่“ความไม่รู้”อนธกาลและอนธการอยู่

ชาว“เทวนิยม”ทั้งหลายยังมี“อนธการ”อยู่อย่างนั้น
แล และที่“อนธกาล”นานมาตั้งแต่ไหนแต่ไร トラบกระทั่ง
บัดนี้ก็ยังมี“อนธการ”อยู่ตลอดไปอีกเป็น“อนธกาล” ตามที่
ชาว“เทวนิยม”ทั้งนั้น ๆ พึ่ง“มี”และยังคง“มี”ต่อไป

ที่“มี”คือ“ความรู้” และที่“มี”อีกก็คือ“ความมืดดำ”
ของชาว“เทวนิยม”

“ความรู้-ความไม่เห็น”คือ อนธการจึงเป็น“วิบัติ”
อย่างหนึ่งของชาว“เทวนิยม”มาอย่างนั้น และอนธการจึง
เป็น“สมบัติ”อีกอย่างหนึ่งต่อไปที่ชาว“เทวนิยม”มีนิรันดร

“ความรู้-ความไม่เห็น”เป็น“วิบัติ”นั้นคือ ความผิด
ความฉิบหาย ที่ชาวเทวนิยมยังจะต้อง“มี”ไม่เลิก ไม่จบ ไม่
หายสูญไปจาก“ความยึดถือ”หรือ“ความยึดมั่นถือมั่น”ไปได้

ส่วน“สมบัติ”คือ สิ่งอันเขาถึงพร้อม ความสมบูรณ์
ก็คือ เขาได้“ความมืดดำ”สมบูรณ์ไปตลอดกาลนิรันดร

เพราะเทวนิยม“ไม่มีความรู้”ที่เป็น“ปัญญา”(ซึ่งเป็น
“โลกุตระ”)นี่เอง เพราะเขามีกันแต่“เฉโก”ซึ่งเป็น“โลกียะ”อยู่

“ความรู้”นั้นตั้งแต่“กายต่างกัน-สัญญาต่างกัน”ไป
ทั้งนั้นตามข้อที่ ๑ ของ“วิญญาณฐิติ ๗” ที่ชาว“เทวนิยม”
แม้แต่ชาวพุทธที่ยัง“มิจฉาทิฏฐิ” และจะ“มีความไม่รู้”ไป
ตลอดกาลนาน สำหรับผู้ที่ไม่เริ่มมี“ปัญญา” ซึ่งจะเริ่มมี
“อัญญาธาตุ”หน่วยที่ ๑ ขึ้นไป กระทั่งมีจำนวนมากเพียงพอ
ที่จะเป็น“สุาน”แห่ง“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“โลกุตระ”กว่า

จะนับว่าเป็น“ปัญญา”ได้

“ปัญญา”กับ“เจโก”จึงเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่มีประสิทธิภาพ มีนัยภาพที่แตกต่างกันคนละโลกทีเดียว

ซึ่งเริ่มมี“กาย”แตกต่างกัน และ“สัญญา”แตกต่างกัน

ผู้“มีจชาติภูมิ”นั้นจะมี“ความมืดดำ”ทั้ง“๒ ภาวะ”

“มืดดำ”จึงหมายถึงทั้ง“ความไม่รู้”หมายเอา“จิต”ภายใน และทั้ง“ความไม่เห็น”หมายเอา“กาย”ภายนอก

คนผู้“มืดดำ”ที่“มีจชาติภูมิ”เขาก็ยึดว่า“ดี(สุภ)”ของเขาเป็นแบบของเขา เขาก็สอนกัน ทำกัน จึงมีผลกันอย่างนั้น

มันที่สุดจะสงสารในความมี“มีจชาติภูมิ”ของเขา

“สงสาร”คือ ผู้มี“ความวนเวียน”อยู่กับ“เหตุ”ที่เป็น“ภาวะ ๒” คือ“การเกิด-การตาย”นิรันดร หรือ“วนเวียน”อยู่กับความดี-ความชั่ว”ที่ตนต้องมีต้องเป็น“ไม่เที่ยงแท้”จะต้องเกิดมา“ดี” เกิดมา“ชั่ว”วนเวียน“ไม่เที่ยง” แม้แต่“พระเจ้า”ก็ต้อง“วนเวียน”ไม่เที่ยงอยู่ทั้งสิ้น

และวิ่งไล่ล่าเสพ“สุข” และได้“ทุกข์” ซึ่งมันเป็น“คู่หู”กันอยู่นิรันดร เป็น“มายา”หลอกคนในความเป็น“ภพ”เป็น“ชาติ” ที่ต้องเกิดแล้วก็ตาย-ตายแล้วก็ต้องเกิดตามวิบากที่ไม่รู้จักที่“จบ”ลงได้

“เหตุนิยม”ทั้งหลายนั้น แม้จะเป็น“ศาสดา”มีภูมิขั้น“พระเจ้า”ก็ไม่พ้นสงสารที่“วนเวียน”เกิด-ตาย แล้วก็ตาย-เกิดอยู่ “ชาติ”แล้ว“ชาติ”เล่านิรันดร ไม่มี“จบการ

วนเวียน”ลงได้โดยหากไม่พบศาสนาพุทธมี“โลกุตระธรรม”

อย่างเก่งก็จะจมมตายและหลงว่า“จบ”อยู่ที่“ความมืดดำ”แล้วหลงผิดว่าเป็น“นิโรธ” เหมือนอย่างกับ“อาฬารดาบส”กับ“อุทกดาบส”นั่นแล ที่สุดที่พระพุทธเจ้าจะช่วยให้

ส่วนผู้“สัมมาทิฏฐิ”ก็รู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วยปัญญาว่า “มืดดำ”มันก็ลักษณะหนึ่ง ที่ไม่ใช่“นิโรธ-นิพพาน”เลย

ซึ่งก็คือ ผู้“สัมมาทิฏฐิ”กันจริง ๆ ในความเป็น“กาย”

(๓๗๑) “สังวาส”ของ“กาย”ก็ต้องรู้ได้ด้วย“ปัญญา” อันยิ่ง

๑.“สังวาส”ของ“กาย”ที่เป็น“พุทธ”มีความเป็นหมู่สงฆ์ ในพุทธศาสนาด้วยกัน แต่เป็น“กาย”ที่ยังไม่“สัญญา”กำหนด หมายตรงกัน ก็เป็น“นิกาย”ที่หมายถึงหมู่สงฆ์แยกกันเป็น พวก ๆ ถึงขั้น“ทะเลาะกัน”อยู่บ้าง แต่ศาสนาพุทธไม่เคยมี สงครามทำหั่นลงมือเป็นสงคราม“ทำร้ายกัน”ถึงขั้น“ตีกัน” ลงมือลงไม้กัน-ฆ่ากันทำร้ายร่าง“กาย”ที่เป็นภายนอกกันเลย

มีแต่“กระทบแรงขนาดไหน”ก็มีแค่“ปากหอก(มุข- สัตติ)” แรงกันตามภาษาที่ว่า “ปฏิโกสนา(ค้ำด้วยภาษาคำพูดอย่าง ดั่ง-อย่างแรงขนาดไหนก็ได้..เชิญเต็มที)”กันเท่านั้น

“สังวาสเดียวกัน”ของความเป็น“หมู่สงฆ์” เรียกว่า เป็น“พุทธศาสนาด้วยภาษาเดียวกัน ร่วมชื่อเดียวกัน”อยู่ แต่ “กายต่างกัน”และ“สัญญาต่างกัน”ชนิดที่แยกแตกต่างกันไป

ตลอดกาล กระทั่งต่างคนต่างตายกายแตกจากกันไปเป็นชาติ ๆ ก็ใช้ภาษาว่า “พุทธสังวาส” อันเป็น“สังวาส”ที่ ๑

นั่นคือ มี“การร่วมกัน”แค่ภาษา คำว่า “พุทธ”เท่านั้น แต่“สภาวะธรรม”ที่เป็น“๒”ขึ้นไปนั้น จะไม่มีอะไรตรงกันเลย ต่างคนต่างมี“นิรมานกาย”กันไปใน“ห้วงความคิด”ของแต่ละคนเอง ต่างคนต่างแตกต่างกันไปหลากหลาย

และแต่ละคนต่างไม่มีใครเห็นของใคร“ร่วมกัน”ได้เลย(อภิสสมานกาย) ทว่าสามารถมี“ความยึดมั่นถือมั่นร่วมกัน(สัมโภคกาย)”เป็น“อุปาทานหมู่”ที่“สมมุติด้วยภาษากันไป”หมายความว่า ยอมรับว่า“มี”อะไรอันหนึ่งที่“สมมุติไว้กลม ๆ แล้ง ๆ ในวงค์ของตนเองแต่ละคน” แต่“ภาวะจริงแท้”ไม่มีเลย ในที่ไหน ๆ ของ“กาล” เช่น ความเป็น“พระเจ้า”

ความเป็น“โลกียะ”ในเทวนิยมทั้งหลาย จึงไม่เป็น“พุทธสังวาส”แม้แต่น้อยแต่นิด

เริ่มตั้งแต่ความเป็น“กาย” ก็ยังไม่“ร่วมกัน”ไม่ตรงกันสักมูม สักเหลี่ยม สักมิติ สักนัยยะเลยที่เทวนิยมเป็น

“กาย”นั้นต้องเป็น“ภาวะ ๒ ร่วมกันอยู่เสมอ”

“กาย”จะไม่ใช่“๑ ภาวะ” เช่น “กาย”มีแต่“ภายนอก” ๑ เดียว หรือ“กาย”มีแต่“ภายใน” ๑ เดียวเท่านั้นเด็ดขาด

ชาวพุทธจึง“ต้องมีปัญญา”รู้ว่า ศาสนาพุทธนั้นต้องมี“สังวาส”ของ“กาย”อยู่เสมอ คือ“กาย”ต้องมี“๒ ร่วมกัน”ขึ้นไปเสมอ จึงเป็นที่รู้กันว่า ต้องไม่มี“นิกาย” คือ

ศาสนาพุทธส่วนใหญ่
หรือกระแสหลักยังมี“ศีล”
ก็แค่“ศีล ๕-ศีล ๘-ศีล ๑๐”เท่านั้น
“จุลศีล ๒๖-มัชฌิมศีล ๑๐-มหาศีล ๗”
ที่เป็น“ศีล ๔๓ ข้อ”
อันเป็น“ศีล” ทั้งหมด
ของพระพุทธเจ้า
ภิกษุทุกวันนี้ไม่นับถือกันแล้ว
จะมีก็แต่“วินัย ๒๒๗”เท่านั้น
ที่นับถือวาคือ “ศีล”

ต้องรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ความเป็น “กาย” อย่างถูกต้อง ต้องแต่ง
แบบคាយยิ่ง แล้วต้อง “ไม่ให้มีกาย”

คำพูด หรือ ภาษาก็คือ “นิกาย” นั้นเอง ที่ไม่ให้มี

แต่ในโลกก็ต้องมี “คนยังไม่รู้” หรือคนที่ “อวิชชา” มัน
บังคับกันไม่ได้ ในศาสนาพุทธก็ไม่ละเว้น จึงยังมี “นิกาย” อยู่
ในศาสนาพุทธจนได้ หรือในศาสนาใด ๆ ก็มี “นิกาย” ทั้งนั้น

๒. “นิกาย” นั้นจึงเกิดกับผู้ “มีจรรยาปฏิญญา” ใน “กาย” นี้เอง
ที่คนยึดถือไม่ทำ “ความร่วมมือกัน” ก็แตกแยกกันเป็นพวกใคร
พวกมัน ทั้งทาง “กาย” ทั้งทาง “จิต” ของตน ทั้ง ๆ ที่เป็น
ศาสนาเดียวกัน คัมภีร์เดียวกัน ศาสดาเดียวกันแท้ ๆ

เช่น ชาว “พุทธ” ที่นับถือคำสอนตาม “พระไตรปิฎก”
ฉบับสยามรัฐด้วยกัน เป็นต้น แต่เข้าใจความหรือดีความ
ไม่ตรงกัน จึงสำคัญมันหมายกันไปคนละทาง

จะเห็นได้ว่า แต่ละ “นิกาย” นั้นต่างเข้าใจศีลและ
ประเพณีปฏิบัติศีลก็ต่างกันไป กำหนดต่างกัน ปฏิบัติต่างกัน
จึงมี “ผล” แยกกันไปคนละอย่าง มันก็สุดวิสัยไปเป็นธรรมดา

เช่น ทุกวันนี้ ศาสนาพุทธส่วนใหญ่หรือกระแสหลัก
ยังมี “ศีล” ก็แค่ “ศีล ๕-ศีล ๘-ศีล ๑๐” กันเท่านั้น “จุลศีล ๒๖-
มัชฌิมศีล ๑๐-มหาศีล ๗” ที่เป็น “ศีล ๔๓ ข้อ” อันเป็น “ศีล”
ทั้งหมดของพระพุทธเจ้า ภิกษุทุกวันนี้ไม่นับถือกันแล้ว
จะมีก็แค่ “วินัย ๒๒๗” เท่านั้นที่นับถือก็คือ “ศีล” เป็นต้น

(๓๗๒) ผู้ที่เข้าใจ“กาย”สัมมาทิฏฐิ จึงไม่ทำ“นิกาย”

“สังวาส”หรือ“ความร่วมมือกัน”ของ“กาย”ชาวพุทธ แม้แต่ภิกษุก็ไม่รู้กันแล้ว จึงเกิด“นิกาย”กันจนได้

ทุกวันนี้ “ศีล”กับ“วินัย”ชาวพุทธก็แยกกันไม่ออก “ศีล”นั้นเป็นอิสระเสรีภาพ ส่วน“วินัย”นั้นเป็นข้อบังคับให้ ต้องปฏิบัติ นี่คือ ประเด็นแตกต่างกันที่ยิ่งใหญ่

ทั้ง ๆ ที่“ศีล”กับ“วินัย”นั้นมันแตกต่างกันมีนัยสำคัญ จะต้องมีความรู้ทั้งใน“ศีล”ทั้งใน“วินัย”กันอย่างดีถูกต้อง ถ่องแท้ ไม่เช่นนั้นก็พินเฟือ สับสน ปนเปเละกันไปหมด

“ความร่วมมือกัน”คือ “กาย”ที่แยกกันไม่ได้ นั่น ต้องมี “ภาวะ ๒ ร่วมกันขึ้นไป”เสมอ ไม่ใช่ ๑ จึงจะชื่อว่า “กาย”

“กาย”คำนี้สำคัญยิ่งใหญ่อิงยวด

ผู้ที่“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย” ก็จะยึดถือไป กำหนดหมายความเป็น“กาย”ผิด ๆ ก็ปฏิบัติกับผู้อื่นตาม ความรู้ที่ตนมีว่า ผู้อื่นที่เป็น“พุทธ”ต้องอย่างที่ตนยึด ผู้ที่ไม่ตรงกับที่ตนยึด ก็“ทำตน”แยกทั้งทาง“กาย”ทั้งทาง“จิต” คนผู้นี้เข้าใจผิดหรือมิจฉาทิฏฐิจึงเข้าข่ายเป็น“ผู้ทำนิกาย” ด้วยตนเองครบ เพราะแยก“สังวาส”ไปทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต” บริบูรณ์

นี่คือ ผู้มี“อนันตริยกรรม”ครบถ้วนทั้งกายทั้งจิตใน ประเด็นที่ทำ“สังฆเภท” คือ ทำ“ความร่วมมือกัน”ให้แตกกัน

แต่ผู้ที่มี“นานาสังวาส”ก็จะไม่แยกความเป็น“พุทธ-

สังวาส”ให้เป็น“นิกาย” จะเห็นคนผู้ยังนับว่ามี“สังวาส”ที่เป็น“พุทธ”กันอยู่ ก็ยังเป็นพุทธ แต่เขาไม่มี“กาย”ตรงกับที่เรามีความรู้ความเข้าใจอยู่ มันก็มี“กายต่างกัน” ก็จริง

เพราะเป็น“วิสัย”ที่“สุดวิสัย” ห้ามกันไม่ได้ จึงต่างยึดถือแตกต่างกันไป เรียกว่า “นานาสังวาส”

ผู้ที่เข้าใจ“กาย”สัมมาทิฏฐิ จึงไม่ทำ“นิกาย”

ผู้ที่“สัมมาทิฏฐิ”จึงจำนนกับหมู่พวก“มิจฉาทิฏฐิ”ที่ทำ“นิกาย”กัน จำยอมกับ“ความแตกแยก”อันเป็นส่วน“กาย”ภายนอกที่พวกผู้“มิจฉาทิฏฐิ”เขาทำ“สังฆเภท”

ส่วนภายใน“จิต”ของผู้มี“สัมมาทิฏฐิ”นั้นจะยึดถือแค่เป็น“นานาสังวาส”เท่านั้น(ด้วยเข้าใจความเป็น“นิกาย”ของคนที่ทำ) สำหรับคนผู้ยังยึดถือพุทธวณะที่เป็นคำสอนจาก“พระไตรปิฎก”ฉบับเดียวกัน แต่ผู้ทำ“นิกาย”เขาตีความแตกต่างกันไปเอง มันก็เห็นเป็น“คนละธรรมวาทิ” ต่างก็ปฏิบัติไปของแต่ละคนที่เข้าใจของแต่ละคน มันบังคับ“ความเห็นความเข้าใจ”ของคนใดใครอื่นกันไม่ได้!

ผู้มี“ปัญญา”เห็นความจริงที่แตกต่างนี้จึงสามารถมีส่วน“ร่วมกัน”ทาง“จิต”อยู่ตามควร ก็จะจำนนคนพวกที่เขา“ทำนิกาย”นี้ที่เขาแยก“กาย”ของเขาออกไปเอง

ผู้ทำ“นิกายเอง” จึงเป็นผู้รับ“อนันตริยกรรม”เอง

ส่วนผู้ทำ“นานาสังวาส” ไม่ได้มี“บาปกรรม”ใดๆ

๓.“นานาสังวาส”จึงเป็นความจำนนเป็นที่สุด

เป็นเรื่องที่“สุดวิสัย”แล้ว ที่ต้องยอมจบกันตรงนี้แล้ว

๔.“สมานสังวาส”นั้น ก็เป็น“ความร่วมมือกัน”ความเป็น
หมู่สงฆ์ที่มี“กายสักขี” คือ สามารถมีพยานหลักฐาน
ทางตาหูจมูกลิ้นกายที่“ร่วมกัน”ใครๆ ก็สัมผัสรับรู้เป็น
“สังวาส(ร่วมกัน)”เดียวกันอยู่ เห็นๆกันใต้งๆ หลัดๆ เป็น
ปัจจุบันนี้ ตามที่ทุกคนที่มีตาหูจมูกลิ้นกาย นั่นคือ มี
“ภายนอกของโง่ฐฐัพพะ”กระทบสัมผัสอยู่“ตีน(ชาคร)”
รับรู้เต็มที่ ต่างก็ทำงานอยู่เต็มสภาพของแต่ละสภาพเอง
ไม่หรี ไม่ตกภวังค์ ไม่หลับตา ไม่“หลับใน” ที่เรียกว่า
“ไม่มีตินมิทระ” และไม่ฟุ้งซ่าน ไม่ล่องลอยไปกับห้วงแห่ง
ความคิดในส่วนตน จนไม่รับรู้กับผู้อื่นภาวะอื่น ที่เรียกว่า
“ไม่อุทธัจจะ” และรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“จิต เจตสิก รูป”ของตนว่า
ยังไม่สำเร็จถึงขั้น“นิพพาน” หรือสำเร็จเป็นขั้นๆ ได้บ้างแล้ว
หรือตนมีที่สุดบรรลุ“นิพพาน”สำเร็จแล้ว

เพราะรู้แจ้งจริงจิตตนหมดสิ้น“อาสวะ”เด็ดขาดแล้ว

(๓๗๓) “มิจฉาทิฏฐิ”ใน“กาย”จึงไม่กลัวการทำ“นิกาย”

“กาย” หมายถึง “องค์ประชุมของเจตสิก; เวทนา-
เจตสิก, สัญญาเจตสิก, สังขารเจตสิก” เป็นต้น

กับ“สังวาส”อีกคำหนึ่งที่มีความหมายถึง“ประชุมกัน, ร่วมกัน
อยู่” ซึ่งในความเป็นธรรมจะต้องชัดเจนแม่นยำตรงแท้

ดังนั้น ถ้าผู้ใด“เจตสิก”ไม่เป็น“ภาวะ๒”ขึ้นไป หรือ

ไม่มี“องค์ประชุมของภาวะ ๒”นั่นคือไม่เป็น“นาม-รูป”แล้ว
ก็ไม่มีทั้ง“กาย” ไม่มีทั้ง“สังขาร”

ที่สำคัญนั้นถ้าผู้ใดมีแต่“ความเป็นจิตหรือเจตสิก”
หรือมีแต่“รูปภายนอก”แค่นั้น ว่าเป็น “กาย” ก็ผิดทั้ง ๒ นัย
นั่นคือ ทำตนให้เป็น“นิกาย”แล้วใน“ปรมาตถสัจจะ”

“ตนเอง”ก็“ไม่มีกาย”ด้วยมิจฉาทิฏฐิ จึงเป็น“นิกาย”
สำหรับตนเองผู้เดียว กรรมก็ไม่มีประโยชน์ มีแต่โทษ

ผู้ทำ“สงฆ์”ให้เป็น“นิกาย”นั้นมี“อนันตริยกรรม” ถือเป็นโทษหนักเพราะ“มิจฉาทิฏฐิ”เพราะทำ“กาย”ที่ต้องเป็น
หมู่ ต้องมีภาวะร่วมกันให้แตกกันด้วย“ความโง่”ของตน ๆ

คนผู้“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“กาย” จึงไม่กลัวการทำ“นิกาย”
เพราะไม่มีความรู้“กาย”นี้เอง คือผู้ยังไม่พ้น“สัทธิกกายทิฏฐิ”

ก็กล้าทำ“อนันตริยกรรม”เพราะความไม่รู้ จึงกล้าทำ
เช่น กล้าทำการฆ่าพ่อ-ฆ่าแม่-ฆ่าพระอรหันต์-
ทำร้ายพระพุทธเจ้าถึงพระบาทห้อเลือด-ทำลายสงฆ์
ให้แตกกัน

สิ่งสำคัญทั้ง ๕ นั้นต้องมี“ร่วมอยู่”ในโลก อย่าไป
ทำลายเป็นอันขาด ยิ่งแค่ทำให้พระบาทพระพุทธเจ้าห้อเลือด
ยิ่งเป็นโทษร้ายกาจที่ผู้เป็นมนุษย์ไม่ควรทำอย่างยิ่งสุดยิ่ง

ความเป็น“กาย”เป็น“องค์ประชุม”หรือเป็นภาวะของ
“หมู่” หรือภาวะของ“กลุ่ม” หรือภาวะของ“ฝูง” ภาวะร่วมกัน
“กาย”จึงไม่ใช่“๑”เดี่ยว ๆ เดี่ยว ๆ เป็นอันขาด

ไม่ว่าจะเป็น“รูป”เดียว ๆ หรือเป็น“นาม”เดียว ๆ

“กาย”ต้องมีทั้ง“รูป”และ“นาม”รวมกันอยู่เสมอ และ
เน้นหนักไปในความเป็น“นาม”ด้วยซ้ำ

“กาย”พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัดแจ้งยิ่งว่า คือ “จิต-มโน-
วิญญาณ”ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๒๓๐ โดยถือเอา
“นามธรรม”เป็นประธานยิ่งกว่า“รูปธรรม”

“สังวาส”ก็ต้องมี“กาย”มี“จิต” และเน้น“จิต”เป็นสำคัญ
ผู้ทำ“สังฆเภท”คือ ผู้ทำ“สงฆ์”ให้แตกจากการรวมกัน
ส่วนผู้ทำ“อสังวาส”นั้นไม่ได้ทำ“สงฆ์”แต่ทำ“ตนเอง”
ให้“ตนหมดสังวาส”เป็นคน“ไม่มีสังวาสที่เป็นพุทธแล้วใน
ชีวิตชาตินั้น ๆ” เรียกว่า ผู้“ปาราชิก”แล้ว ไทยเรียกผู้นี้ว่า“สมี”

“ปาราชิก”ที่เป็นโทษชั้น“อสังวาส”นี้จึงเป็นคนผู้ทำ
“ความร่วมมือกันอยู่”ของตนเองกับ“พุทธศาสนา”เท่านั้น
ที่แตกแยกไปเอง ตนก็แตกแยกไป หรือหายไป นับว่าตายไป
จากการร่วมกับ“ธรรมะหรือศาสนาพุทธ”ไปตลอดชาตินั้น ๆ

นี่คือ ผู้ได้ชื่อว่า ทำ“กาย”ให้ไม่มี“ร่วมอยู่”ในโลก
เรียกว่า“นิกาย” มันจึงเป็นโทษร้ายแรงสุด ๆ แล้วที่มนุษย์ใด
ก็ไม่ควรทำเลยเป็นอันขาด ไม่ว่าจะสังคมหรือศาสนาใด ๆ

ผู้ทำจึงต้องรับบาปที่มหามหันต์แท้จริง

ผู้ไม่กลัวในการทำ“นิกาย”ก็จะยังทำ“นิกาย”กันอยู่

(๓๗๔) ผู้ทำ“นานาสังวาส”ไม่ได้ทำ“กาย”ให้เป็น

“นิกาย”

แต่ผู้ทำความเป็น“นานาสังวาส” โดยเฉพาะทำ
อย่างถูกต้องไปตามเหตุปัจจัยที่เป็นจริง ถูกต้องถ่องแท้ตาม
ธรรมวินัยด้วยนั้น มันเป็นธรรมชาติที่ย่อมเกิดได้เป็นได้
ตาม“ภูมิปัญญา”ของคนผู้ไม่ผิดไปจาก“พุทธ”ที่สัมมาทิฐิ

ผู้ทำ“นานาสังวาส”จึงไม่มีบาป ไม่มีผิดใด ๆ

เพราะไม่ได้ทำ“กาย”ให้เป็น“นิกาย”แต่อย่างใด

เช่น ที่อาตมาทำมาตั้งแต่ต้นจนกระทั่งปัจจุบันนี้
อาตมาไม่ได้ผิดธรรมวินัยใดๆเลย และอาตมาไม่เคยยึด
ความเป็น“นิกาย” อาตมาถือแต่ว่า เป็น“นานาสังวาส”กัน

ผู้“มิจฉาทิฐฐิ”ก็จะสลับสับสนในความเป็น“นิกาย”
กับ“นานาสังวาส”ก็ยึดผิดได้ และถ้าทำผิดไปจากธรรม-
วินัยก็จะทำ“นิกาย”แยกแตกต่างจากผู้ทำ“นานาสังวาส”ได้
เพราะไม่มี“ปัญญา”ในความเป็น“กาย”นี้เอง จึงทำ“นิกาย”
ด้วย“มิจฉาทิฐฐิ”หรือ“อวิชชา” คือทำ“หมู่” หรือ“สงฆ์” หรือ
“ความร่วมมือกัน”ให้แตกกันไม่เป็น“กาย”ของสงฆ์หรือของหมู่
“กรรม”ที่ผู้ทำ“นิกาย”นั้นหนักขึ้น“อนันตริยกรรม”

แต่“กรรม”ของผู้ทำ“นานาสังวาส”ถูกต้องตามธรรม-
วินัยนั้นไม่มี“บาป”ใดเลย นอกจากมี“วิบาก”ไปตามมถากรรม

ที่อาตมาสาธยายธรรมทั้งหลายนี้ อาตมาไม่ได้ไป
กล่าวโทษผู้ใด เป็นแต่เพียง“กล่าวธรรมตามธรรม”เท่านั้น

แต่ผู้ใดทำ“กรรม”อย่างใด ก็ย่อมเป็น“อันทำอย่างนั้น”

อาตมาก็ได้แต่สงสารผู้ที่ทำผิดไปด้วยใจจริง ซึ่งอาตมาก็พยายามสาธยายอธิบายช่วยกันให้เข้าใจให้ได้รับ “สัมมาทิฏฐิ” ไปให้ยิ่ง ๆ ขึ้นอยู่เสมอ เท่าที่อาตมายังพูดได้ มีชีวิตอยู่

เช่น ยังเข้าใจคำว่า “บุญ” มีจกาทิฏฐิกัน หรือแม้แต่คำอื่น ๆ เป็นต้นว่า “กาย” ก็ดี “ฌาน” ก็ดี “สมาธิ” ก็ดี ฯลฯ

เฉพาะอย่างยิ่ง คำว่า “กาย” นี้แหละ ที่สำคัญมาก เพราะความเป็น “กาย” นั้น จะต้อง “สัมมาทิฏฐิ” ให้ “สัญญา” สามารถกำหนดรู้ได้ทั้ง “ภายนอก-ภายใน” เสมอ และจะต้องมี “ปัญญา” ทำ “กาย” นี้แล ปฏิบัติไปตลอดกัน ตั้งแต่ต้น จนกลาง และปลาย บรรลุอรหัตตกันทีเดียว

ตั้งแต่ขั้นต้นคือ “ผัสสัฏกาทิฏฐิ” ต่อมาขั้นกลางคือ พิจารณา “ภายในกาย” ซึ่งจะเกี่ยวเนื่องไปถึง “เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม” มีความเกิดของ “กาย” ไปต่าง ๆ สารพัด เช่น “กายกิลิ” คือ สิ่งชั่วช้าที่อยู่ในกาย กิเลสนั่นเอง และต่อไปถึงขั้นปลายคือ ต้องตรวจสอบความบริบูรณ์ด้วย “วิญญูญาณฐิติ ๗” ซึ่งต้องใช้ “กาย” กับ “สัญญา” เป็นเครื่องตรวจสอบ จึงจะรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ได้สมบูรณ์ ถ้วนครบ

หากผู้ใดเข้าใจคำว่า “กาย” ไม่สัมมาทิฏฐิบริบูรณ์จริง ก็ไม่สามารถจะทำ “กิลิส” ที่เป็น “อาสวะ” ให้หมดสิ้นไปได้

ต้องมี “กายสักขี” เป็นต้นไป จึงจะเป็นผู้ทำ “อาสวะ”

ดับได้ทีละ“อาสวะ” เป็นผู้มี“บางอาสวะ”หมดสิ้นไปได้ตามลำดับ ๆ หรือต้องเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”ซึ่งเป็นผู้บรรลุด้วย“ทิฏฐิ”ที่เป็น“สัมมาทิฏฐิ”ตาม“สายปัญญา”ของตน

แต่กระนั้นศาสนาพุทธก็เรียกว่า“พุทธิจิต”คือสาย“ปัญญา”ที่แยกกันคนละตระกูลกับ“ศรัทธาจิต”จึงยังมีนัยสำคัญแตกต่างกันอยู่ตลอดเวลา

ความเป็น“ชีวะหรือชีพ”ของ“๒ ตระกูล”ใหญ่ในโลกจึงแยกกันอยู่จริงชัด ๆ ฉะนี้

(๓๗๕) “ศรัทธาจิต”กับ“ความยึดถือ”ใน“ความเที่ยง”

“ศรัทธาจิต”คือ คนที่มีจิตยึดถือ“ความเชื่อ”เป็นหลักใหญ่ มี“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“เฉโก”ที่อยู่ในกรอบของ“โลกียะ”เท่านั้น “นำความเป็นอยู่-นำชีวิต-นำสังคม”

และ“ศรัทธาจิต”นั้น มี“ความยึดถือ”ว่า “เที่ยง”

ส่วน“พุทธิจิต”คือ จิตทาง“ปัญญา”ก็จะยึดถือ“ความรู้-ความฉลาด”อันมี“อื่น(อัญญะ)”ที่แตกต่างไปเป็น“โลกุตระ”นำ “ความอยู่เหนือโลก-เหนืออตตะ”เป็นหลักตาม“ปัญญา”ที่มีนำความเป็นอยู่-นำชีวิต-นำสังคม

และ“พุทธิจิต”นี้ เห็นจริงใน“ความไม่เที่ยง”

“จิต”ของคน จึงแยกเป็น“๒ จิต” ฉะนี้เอง

จิต ๑ นั้นคือ “ศรัทธาจิต” นับถือ“พระเจ้า”เป็น“๑ เดียว-เที่ยงแท้-คงที่” ไม่มี“ความเป็นอื่น”ไปจากความ

เป็น“พระเจ้า”เด็ดขาด “กาละ”ก็ดี “เทศะ”ก็ดี “ฐานะ”ก็ดี “พระเจ้า”เป็นผู้กำหนดไปหมดทั้งนั้น โดยเชื่อว่า ตนเป็นใหญ่ เป็นผู้สร้างผู้บงการทั้ง“กาละ-เทศะ-ฐานะ”ทีเดียว

แต่เป็นเช่นนั้นจริงหรือ ...ก็ช่วยกันศึกษาพิสูจน์

“ศรัทธาจาริต”หรือ“เทวนิยม”เชื่อกันว่า “พระเจ้า”เป็น “เจ้าของ”หรือเป็นผู้สร้างผู้บงการ“โลก”และ“อวดตา”ทั้งหมด ทั้งหลาย ทุกสรรพสิ่งเป็นไปตามพระประสงค์“พระเจ้า” อย่าง“เที่ยงแท้”ตามอำนาจ เป็นใหญ่ ๑ เดียว ในโลก ในเอกภพ ในมหจักรวาล ...เป็นเช่นนั้นจริงหรือ?

“พระเจ้า”จะเป็น“๑”อยู่อย่างนั้น ๆ และยิ่งใหญ่ อยู่อย่างนั้น ๆ มีอำนาจเด็ดขาดใหญ่ยิ่งแต่ผู้เดียว “เที่ยงแท้” ไม่เปลี่ยนแปลงเลยคงที่นิรันดร จริงหรือ?

“ความไม่เที่ยง”ก็ดี “ความแปลกเปลี่ยนไป”ก็ดี หรือ “ความไม่เป็นอยู่อย่างนั้น ๆ คงที่เด็ดขาด”ก็ดี มันจริงหรือ?

แม้กาละของ“กาละ”เองจะเคลื่อนที่ไปแล้ว มันก็แปลกเปลี่ยนไปแล้ว “เทศะ”ที่เป็นภูมิประเทศสถานที่เอง จะแตกต่างแยกกันอยู่แต่ละแห่งไปแล้ว มันก็แปลกแหล่ง เปลี่ยนที่ไปแล้ว “ฐานะ”ของภูมิธรรมที่คนแต่ละคนมีของ แต่ละคนต่างคนต่างทำของตน ๆ มันก็แปลกแยกเป็นของ คนแต่ละคนต่างดีต่างชั่วของแต่ละคน มันก็คือ“กรรม”คือ “การกระทำ”ของเขาแต่ละคนของตน ๆ นะ!

ทุกสิ่งอย่างคือ“ธรรมชาติ” มันคือการเกิดตามธรรม

ต่างหาก ซึ่งคนแต่ละคนก็มี“การกระทำเป็นของตนเอง”
ซึ่งต่างก็เป็นกุศลกรรมหรืออกุศลกรรมของแต่ละคนเอง

พุทธรู้จักู้แจ้งรู้จริงว่า กรรม คือ God คือ พระเจ้า
“กรรม”นี้ “เป็นของตน” ไม่ใช่ของ“พระเจ้า” หรือ
ไม่ใช่ของใครเลย “กรรม”ที่ตนทำเป็นของตนเองแท้ๆไม่เอา
ก็ไม่ได้

“กรรม”คือ“การกระทำ”ที่ใครคนใดทำเองล้วนเป็น
“ของตนเองทั้งสิ้น” “ทำดี”ก็คือ เป็น“ดี”ของตน “ทำชั่ว”
ก็เป็น“ชั่ว”ของตน ปฏิเสธว่า ไม่เป็นอันทำไม่ได้

ผู้มีภูมิธรรมชั้น“เทวนิยม”คือ สายนับถือพระเจ้า
มีได้แค่“โลกียธรรม”เท่านั้น ยังมี“โลกุตระธรรม”ไม่ได้

“โลกุตระธรรม”สามารถรู้จักู้แจ้งรู้จริง“จิต เจตสิก รูป
นิพพาน” และมี“ปัญญา”รู้จักู้แจ้งรู้จริง“อุปนิ ๓”คือ“กิเลส
ขั้น ๓ อภิสังขาร” จึงสามารถจัดการกำจัดกิเลส“ดับกิเลสให้
หมดสิ้นไป”จาก“ขั้น ๕”ได้สำเร็จบริบูรณ์ กิเลส“๐”ไปจากจิต

แล้ว“ตนเอง”แต่ละคนต่างก็ทำ“ตนเอง”ให้“๐”ไปได้
จริงไม่ไปอยู่กับ“พระเจ้า” เพราะ“จิตวิญญาน”นั้น“อนัตตา”

แต่“เทวนิยม”หรือ“ศรัทธาจริต”ยังมี“ความยึดถือตนเอง”ว่า
“เที่ยง” ไม่มีทางจะทำ“ตนเอง”ให้“๐”ไปได้

(๓๗๖) “ความยึดถือ”ว่า “เที่ยง”จึงแตกต่างกับผู้มี“๐”
ผู้“เห็น”ว่า “ไม่เที่ยง” และมี“๐” จึงคือ ผู้มี“ปัญญา”

นี่เป็น“โลกุตระ”ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เพราะ“ตนเอง” หรือ“อตฺตา-วิญญฺาณ”แต่ละคนไม่ใช่“สมบัติ”ของพระเจ้าเลย

ศาสนาพุทธพิสูจน์“ความจริง”นี้ได้สำเร็จ โดย “การทำใจในใจของตนเอง(มณสิการ)” คือ ทำ“กายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ให้“ดับไป-สลายไป”ถึงที่สุดเป็น“๐”ได้สำเร็จจริง ถึงขั้น“ดับ‘เหตุ’ที่เป็นตัวการนำเกิด”ได้ ด้วยการรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”ละเอียดครบ

พิสูจน์ได้จริงตั้งแต่“ความเป็นสุข”นั้นไม่จริง มันเป็นมายา พุทธทำให้“ไม่มีสุขไม่มีทุกข์”สิ้นความเป็น“๒”นี้ได้แท้ จึงสิ้นความเป็น“เหตุ” และทำ“เหตุ”เป็น“๐”ไปได้จริง ความเป็น“เหตุ”ในตนจึง“ดับสิ้น”เป็น“๐”ไป เป็น การพิสูจน์ได้ว่า ไม่มีใครเป็น“พระเจ้า”ที่เป็น“เจ้าของ”วิญญฺาณเราเลย เราเป็น“เจ้าของ”วิญญฺาณของตนเองแท้ๆ เราเองทำ“วิญญฺาณ”ของตนเองให้“๐”ไปจากกาลได้ แต่ละคนทำเองคือ “กรรม” ต่างหากเป็นตัวของตน คนมี“กรรม”เป็นของตัวเองอยู่เพราะตนเองทำ อยู่โทนโท แต่ละคนที่ต่างคนต่างทำ และต่างคนต่างรับ มรดกกรรมของตนเองอยู่จริง ๆ ก็ใต้ง ๆ ตนทำตนเองเป็นไปเองตามที่ตนทำทั้งนั้น กรรมวิบากก็เป็นเผ่าเป็นพันธุ์ของตน ตนต้องพึ่งตนเองที่ตนทำกรรมทั้งหลายเอง

ผู้ทำสำเร็จก็ยืนยัน“ความจริง”ชื่อว่า“วิญญูณ”ได้
แท้

พุทธเชื่อ“กรรม”ไม่ได้เชื่อว่า God หรือพระเจ้ากำหนด
แต่ชาวเทวนิยมหลงเชื่อว่ามี“พระเจ้า”เป็นผู้กำหนด
อยู่ เทียงแท้เป็น“เจ้าของวิญญูณ”ทุกคน มันจะจริงหรือ?

“พระเจ้า”เป็นผู้กำหนดเองให้คนทำทั้งหมดแน่หรือ?
ชาว“เทวนิยม”นับถือ“พระเจ้า”กัน“เทียง”อย่างนี้!!!

ซึ่งลัทธิศาสนาที่นับถือ“พระเจ้า”เขายังยึดมั่นอยู่ว่า
“พระเจ้า”เป็น“๑”ผู้กำหนดเด็ดขาด“เทียง”แท้ทั้งหมดทั้งสิ้น

แม้แต่“ความเสื่อม-ความเจริญ” มันก็คือ“ภาวะ ๒”
ของคนทั้ง“ร่างกาย”และ“จิต”มันก็“ไม่เทียง”อยู่ไหนไหน มันขึ้น
กับองค์ประกอบที่“ปรุ่งแต่งกันอยู่”แท้ แต่ลัทธิศาสนา“พระเจ้า”ยังยึดมั่นถือมั่นว่า “พระเจ้า”คือผู้กำหนดบงการ“ความ
เสื่อม-ความเจริญ”อันเป็น“ภาวะ ๒”นี้ ด้วยพระองค์เองทั้งนั้น
จริงหรือ? ไม่ใช่“คน”แต่ละคนเขาทำของเขาเองหรือ?

ทุกสรรพสิ่ง “พระเจ้า”ทำเอง ทั้งนั้นเลยหรือ?

ไม่มีอะไร“อื่น”แยกเป็น“๒”ไปได้เลย แน่แท้หรือ?

“การทำ”หรือ“กรรม”นั้นไม่ใช่ของ“คน”แต่ละคนเขา
“ทำเอง”หรือหรือ?

ซึ่ง“การทำ”นั้นมันมี“๒”นะ นั่นคือ “ผู้เป็นผู้กระทำ”
นั่น ๑ และ ๒ คือ“ปรากฏการณ์แห่งการทำเกิดขึ้น”

แม้ที่สุด เป็น“๐”ก็สามารถทำให้แก้ตนได้จริง

“การทำ”นั้นคนทุกคน“ทำ”เองแท้ ๆ แต่ไปหลงเชื่อว่าเป็น“เจตนา”ของพระเจ้า หรือพระเจ้าสั่งให้“ทำ”ทั้งนั้น ซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้น มันก็ยังมีถึง ๒ ถึง ๓ ยิ่งขึ้นอีก เป็น“การบงการ”ของพระเจ้าทั้งนั้น มันจริงหรือ? และ“ศรัทธาจริต”มี“ความยึดถือแน่มั่น”อีกว่า นี่จริงอย่าง“เที่ยง”และ“แท้”ตามนี้เด็ดขาด ไม่ผิดเป็นอื่นเลย

(๓๗๗) “ความแตกต่าง”ของภาวะ“เที่ยง”กับ“ไม่เที่ยง”

พุทธนั้นไม่ได้ยึดถือว่า ทุกภาวะ“เที่ยง”
พุทธยึดถือว่า ทุกภาวะ“ไม่เที่ยง”ด้วยซ้ำ
ทุกภาวะเป็น“ปรากฏการณ์”ให้“จิตวิญญาน”สัมผัสรับรู้ แล้วสามารถเรียนรู้จัดการให้สำเร็จด้วยตนเองได้เอง
พุทธนั้นมี“สัปปุริสธรรม ๗-มหาปเทศ ๔”ซึ่งบังคับศึกษาที่แน่ ๆ “พระเจ้า”ไม่มี“สัปปุริสธรรม ๗-มหาปเทศ ๔”
แต่“พระเจ้า”ยึดว่า “ตนเที่ยง” และเป็น“เจ้าของ”ทุกสิ่งอย่างแต่ผู้เดียว กำหนดทุกสรรพสิ่งเอง บงการทุกสรรพสิ่งเองทั้งหมด เป็นผู้จัดการทุกสรรพสิ่ง“๑”เดียวเด็ดขาด
“พระเจ้า”จึงงมมีดจมอยู่แค่แต่กับ“๑”ที่เป็น“๑”กับ“ตนเอง” คือ มีแต่“ตนเอง”เท่านั้นจมอยู่ ๑ เดียวที่ตนยึดอยู่นั่นคือ “พระเจ้า”ไม่รู้“๒” ไม่มี“๒” ไม่มี“อื่น”จาก“๑”
“พระเจ้า”จะมีแต่“คงที่-เที่ยง-เป็น ๑ เท่านั้น”

เพิ่มก็ไม่ได้ หรือจะลดหดหายสลายไปจาก“ตัวเอง”ก็ไม่ได้
“โลกอื่น”หรือ“แบบอื่น”หรือ“อะไรอื่นที่แตกต่างไป
อีก”นอกกรอบที่“พระเจ้ารู้-พระเจ้านิยาม” ไม่มีอีกแล้ว
เทวนิยามเขารู้แต่“๑”จริงๆ เขายึดมั่นว่าไม่มี“อื่น”
ความเป็น“พุทธ”นี่ไง! ที่ยืนยันว่า มี“อื่น” และ“รู้อื่น”
ไม่ว่าจะต่างกาลละ(เวลาจะเลื่อนไป) หรือจะต่างเทศะ
(ภูมิประเทศจะแปลกเปลี่ยนไปแล้ว) หรือจะต่างฐานะ(ภูมิธรรมจะแตกต่างกัน
ไปแล้ว) จะอย่างไร? “พระเจ้า”ก็“ไม่รู้” แยกไม่ออก

มันจมมมมิดอยู่แต่ใน“ที่ที่มี ๑” จบอยู่ที่“๑”เท่านี้
แต่“พุทธ”แยกออก แยกได้ชัดเจนละเอียดลออ
โดยเฉพาะ“อิตตา”หรือ“ปรมาตมัน”ไม่เที่ยง ไม่คงที่
เท่าที่“พระเจ้า”รู้ อยู่ในกรอบจำกัดเท่าที่“พระเจ้า”มีแค่นั้น
เช่น ประเด็น“วิญญาน”เป็น“อิตตา” จะต้องมี“๑”
อยู่เช่นเดิมตลอดกาลนาน ไม่มีวันเป็น“๒” ไม่มี“อื่น”เด็ดขาด
“พระเจ้า”ยังยืนยันเป็นอยู่อย่างเดิมเท่าเดิมเที่ยงแท้
หรือยิ่งเป็น“๐”นั้น ยิ่งเป็นไปไม่ได้เป็นอันขาด
ซึ่ง“พระเจ้า”ก็เป็น“จิต”เป็น“วิญญาน”นะ!!!

“จิตวิญญาน”เป็น“ธาตุ”แห่ง“ความรู้”นี้รู้ตรงกันอยู่
ทั้งคนที่นับถือ“พระเจ้า” ทั้งชาว“พุทธ” ว่า จิตเป็น“ธาตุรู้”

“เทวนิยาม”ยึดมั่นถือมั่นว่า ความเป็น“จิตวิญญานของ
ตน”หรือ“อิตตา”มีเท่าที่พระเจ้า“รู้”อยู่เท่านั้นเป็น“๑ เดียว”
ไม่มีคนอื่นที่จะรู้เป็น“๒”เท่าตนได้อีกแล้วได้เลย

แต่“พุทธ”เห็นต่างไป เห็นว่า คน“อื่น”ก็มีสิทธิ์ที่จะรู้
อย่าง“พระเจ้า”รู้มันได้ หากสามารถบำเพ็ญให้บรรลุถึง

ยิ่ง“จิตวิญญูณ”หรือ“อตตตา”นั้น “พระเจ้า”ไม่มี“๐”
พระเจ้า“มีอยู่ ๑ แท้”ตลอดกาลนาน ยึด“เที่ยง”นิรันดร

เพราะ“พระเจ้า”นั้นไม่มี“ปัญญา”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“อตตตา”หรือ“ความเป็นตัวเอง”ในตนเองว่า“ไม่เที่ยง”

“จิตวิญญูณ”ที่เป็น“ตัวเอง(อตตตา-ปรมาตมัน)”เขาก็ยึด
ว่า“เที่ยง” ยิ่งเป็น“พระเจ้า”ยิ่งเป็นเจ้าของแห่ง“ความเที่ยง-
คงที่-ไม่มีอะไรแปลกใหม่” ไม่มีอื่นที่ยิ่งใหญ่กว่า “พระเจ้า”
จะเพิ่มหรือจะลดไปจากที่“พระองค์มีอยู่-เป็นอยู่”อีกไม่ได้
เลย เขายึด ๑ เดียวเด็ดกันขาดกันอยู่เท่านั้น

“พระเจ้า”หรือชาว“เทวนิยม”รู้ได้“เที่ยงแท้”อยู่แค่นี้
นี่คือความเป็น“๑”ที่ยึดมั่น“ความเที่ยง”ไม่เป็น“อื่น”

ทั้ง ๆ ที่สสาร-พลังงาน รูปธรรม นามธรรมทั้งหลาย
ต่างก็แปรเปลี่ยนไปเป็น ๒ เป็น ๓ เป็น ๔ ฯลฯ แปรเปลี่ยน
ไป ให้เห็น ๆ อยู่เต็มโลกอยู่ตลอดเวลาแท้ ๆ

ไม่มี“ความเที่ยง”กันจริง ๆ เลย แต่เขาก็สับสนเอง

(๓๗๘) “พระเจ้า”ยืนยัน“ความเที่ยง” เป็น“๑”ไม่มี“๒”

ทั้ง ๆ ที่“กาล”หรือเวลาก็เลื่อนเคลื่อนไปเรื่อย ๆ มัน
ไม่เคยหยุดอยู่เที่ยงแน่แท้หนึ่ง เป็น“๑” ไม่มี“๒” ไม่เป็นอื่น

ไม่ใช่มันจะเป็น“อื่น”ไปไม่ได้เลย กันเมื่อไหร่

เวลาหรือ“กาล”มันก็เลื่อนไปจาก ๑ เป็น ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐ หรือ ๑๐ และเติมต่อนับต่อ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ได้อีกเรื่อย ๆ เพิ่มหลัก ๓ หลัก ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐ ฯลฯ ไม่มีที่สิ้นสุด อนันตัง นับเพิ่มไปได้อีกหาที่สิ้นสุดมิได้

“พระเจ้า”ก็คือ“วิญญูณ”ซึ่งเป็น“อื่น”หรือไม่ใช่จะเป็น“๑”เพียงแต่อยู่ ไม่เปลี่ยนแปลงนิรันดร

“พระเจ้า”ยืนยันยึดความเป็น“๑”ที่ชื่อว่า“วิญญูณ”ของตน และยึดว่า“นิรันดร”ด้วย แต่ไม่สามารถรู้ความเป็น“๒”ในความเป็น“จิต”เป็น“วิญญูณ”ของตนที่รุ่มแต่งกันอยู่ คือ“๒”ของ“กาย”ของ“จิต”เป็นต้น แม้แต่ใน“จิต”หรือใน“นาม-รูป”ของตน ซึ่ง“นาม”กับ“รูป”มันก็“๒”แล้ว

และ“นาม-รูป”นี้ก็“วนเวียน”อยู่แต่ ไม่ได้อยู่“เพียง”

ซึ่งมีความ“วนเวียน” คือ เคลื่อนไป หรือ“เกิด-ตาย ; ตาย-เกิด” ไม่มีสิ้นสุดลงได้เลยสำหรับ“วิญญูณ”ของผู้ยังอวิชชา ถ้าไม่มี“ปัญญา”ทำ“ปรีนิพพานเป็นปริโยสาน”ให้แก้“จิตตนเอง”สลายกลายเป็น“อตุ”คือ“ดินน้ำลมไฟ”จบ

แต่ผู้ที่มีความรู้แค่“เฉโก”ในกรอบขอบเขต“โลกียะ”เท่านั้น มันรู้แค่ ๑ เดียว ก็ไม่รู้“อื่น” ไม่สามารถแยกแยะและทำให้“จิตตนเอง”แตกตายเป็นสูญหายไปได้เด็ดขาดแท้

“พุทธ”ยืนยัน“ความไม่เที่ยง” และ“๐”ได้

“พระเจ้า”ยืนยัน“ความเที่ยง” เป็น“๑” ไม่มี“๒”

เพราะชาวเทวนิยมยึด“พระเจ้า”นับถือกันว่า เป็น “เทวผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด” เป็น“๑”ที่สุดอยู่นิรันดร

เทวนิยมยึดว่า “พระเจ้า”เท่านั้นจะให้“มี”อะไรต่ออะไรได้ ยึดมั่นเลยว่า ใคร“อื่น”ไม่มีอำนาจเด็ดขาดเท่าพระเจ้า “ความมี”ในมหาจักรวาลหรือในกาลนี้ มี“พระเจ้า” เป็น“เจ้าของ” ๑ เดียว เทียงแท้แต่ผู้เดียว ที่จะรู้ที่จะมีอยู่ “นิรันดร”ด้วย

ยึดหรือ“ปิดสนิทความรู้”ที่จะ“รู้”ความเป็น“๒”เลย แต่พุทธนั้นรู้จักรู้แจ้งรู้จริงทั้ง“๑” ทั้ง“๒” ทั้งอื่น ๆ ด้วย แต่“เทวนิยม” รู้แค่“๑”ไม่มี“๒”ไปจาก“พระเจ้า”..จบ ยิ่งความรู้ในจิตวิญญาณว่า “๐”เทวนิยมรู้ไม่ได้เด็ด ๆ ผู้มีความรู้“๑ เดียว”นั้นจำนวนมากในโลก มากจริง ๆ มากเกือบทั้งโลก เป็นตระกูลที่ ๑ ตระกูลใหญ่ เปรียบได้กับ ส่วนที่เป็นไปทาง“ฐานล่างของพีระมิด”

มีพุทธเท่านั้นที่แตกต่างไปก็เป็น“ตระกูลที่ ๒” ซึ่งมีผู้รู้น้อยยิ่ง เพราะส่วนนี้เปรียบได้กับส่วนที่เล็กลงน้อยลง เป็นไปทาง“ยอดพีระมิด”

ตระกูลที่ ๒ คือ“พุทธ”ที่เป็น“อื่น”จึงแตกต่างไป ยิ่งแท้

ความแตกต่างยิ่งยอดของศาสนา“พุทธ”กับศาสนา “พระเจ้า”นั้น เพราะว่า“พุทธ”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น “๒” ที่แตกต่างได้ ตามศัพท์ตามภาษาคือ“เทว”นั่นเอง

ที่มันแปลว่า“๒” อันแปลกแตกต่างพิเศษเป็น“อื่น”ไปได้อีก
จริง ๆ

และไม่ยึดความเป็น“๑” ใครก็มีสิทธิ์ความเป็น“๑”
แต่ชาว“เทวนิยม”ยึด“พระเจ้า”เป็น ๑ ใคร ๆ ไม่มีสิทธิ์
ส่วน“เทว”คือ“๒”นี้แหละ ที่“พระเจ้า”ห้ามแตะต้อง
จึงแบ่งแยกกันไม่ได้ ถ้าแยกออกเป็น“๒”ได้ก็ไม่ใช่“พระเจ้า”
“พระเจ้า”จึงจมงามอยู่กับ ๑ ที่ไม่รู้ ๑ ในความเป็นตน
“พระเจ้า”ของแต่ละศาสนาจึงยืนยั้นและแย้งกันว่า
พระเจ้าของ“ตนเอง”เท่านั้น จริงที่สุด เป็น“๑ เดียว”กว่าใคร
แต่ศาสนา“พระเจ้า”ก็มีมากมายกว่า“๑”เห็น ๆ เป็น ๆ
กันอยู่เต็มโลก ทว่าพระเจ้าไม่เห็น ไม่ศึกษา“อื่น”กันให้
“รู้จริง”

“พระเจ้า”จึงจมงามอยู่กับ“๑”แค่“ตนเอง”มาตลอด
กาล

ทั้ง ๆ ที่“พระเจ้า”ก็เป็น“เทว”แท้ เพียงแต่ว่าต่างก็ยึด
ตนเอง“ยิ่งใหญ่กว่าใคร ๆ”เท่านั้น มันก็มีแต่แข่งแย้งกัน

ความเป็น“๒”นี้ มันคือ “๑ + ๑”แท้ ๆ หรือแยกออกเป็น
“๒”อยู่แท้จริง ๆ “พระเจ้า”มากกว่า ๒ ศาสนาด้วยซ้ำ

เฉพาะอย่างยิ่งความเป็น“๑”กับความเป็น“๐”ก็คือ
“๒ ภาวะ”ที่แยกกันได้ แต่“พระเจ้า”ยังไม่มี“ปัญญา”รู้กันเลย
ทั้งประเด็น ๑ กับ ๒ นี้ โดยเฉพาะ“๐”มีในศาสนาพุทธเท่านั้น
เพราะ“พระเจ้า”ยืนยั้น“ความเที่ยง” เป็น“๑”ไม่มี“๒”

(๓๗๙) “ความรู้”ในความเป็น“๒”นั้น “เทวนิยม” รู้ยากมาก

แค่นี้“พระเจ้า”หรือชาวเทวนิยมก็ไม่มีความรู้กันแล้ว
ว่ามันแยกกันได้ มันคือ“๒”ก็“เทว”แท้ๆ ที่แปลว่า“๒”ไง!

ไม่ว่า“จิตวิญญาณ”หรือ“อัตตา”หรือ“พระเจ้า”จะยิ่ง
ใหญ่แค่ไหนก็ตาม ทั้งหมดทั้งนั้นไม่ละเว้นทุกสรรพสิ่งล้วน
แยกกันได้ ไม่มีอะไรที่เป็น“๑”เที่ยงแท้เท่านั้นนิรันดรดอก!

แม้แต่“๐”กับ“๑” หรือแม้“มี”กับ“ไม่มี” มันก็คือ“๒”แล้ว
นอกจาก“๐”ของ“สูญญตา”เท่านั้นที่เป็น“๑”แท้จริง
ผู้รู้ความเป็น“๐”ของ“จิตวิญญาณ”จึง ต้องมี“ปัญญา”
ที่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ทั้งหมด ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙
๐ ที่มีความเป็น“๑”ก็ดี “๒”ก็ดี ในความเป็น“วิญญาณ”ในโลก

สำหรับ“ความรู้”ขั้นที่มี“จิตนิยม”เป็นสัตว์โลกแล้ว
ก็คือ “ภาวะ ๒”คือ “นาม”กับ“รูป”ของ“วิญญาณ”ที่จะมี“๐”
ผู้ยัง“อวิชชา”อยู่ก็ยังไม่มี“๐” ดังที่ชาว“เทวนิยม”เขาเป็นกัน

“วิญญาณ”ต้องมี“นาม”กับ“รูป” คือ “ภาวะ ๒”ขึ้นไป
“วิญญาณ”เป็น“๑”เดียว ๆ โดด ๆ ไม่ได้ ไม่ว่าจะ
แต่“รูป” ๑ เดียว หรือไม่ว่าจะมีแต่“นาม” ๑ เดียว

แม้“พระเจ้า”ก็ต้องมี“๒”คือ ต้องมี“มนุษย์”ในโลก
ถ้าไม่มี“มนุษย์”เลยในโลก “พระเจ้า”ก็ไม่มีเลย
“พระเจ้า”จะยิ่งใหญ่เป็นนิรันดรเป็น“๑ เดียว”ไม่มี ๒
นั้นไม่ได้เด็ดขาด เพราะความเป็น“พระเจ้า”คือ “วิญญาณ”

ต้องมี“นาม”กับ“รูป” และต้อง“เคลื่อนที่”อย่างมีปฏิสัมพันธ์
กับ “กาละ” กับ“เทศะ” กับ“ฐานะ” เป็น“๒”เสมอ

ผู้สามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง แยก“จิตวิญญาณ”ให้เป็น
“๒”ได้ ว่า เป็น“๒”กับ“๑” หรือเป็น“๑”กับ“๐” และผู้สามารถ
ทำ“จิตวิญญาณ”หรือ“พระเจ้า”ให้หมดสิ้นเป็น“๐”ได้จริงนั้น
ผู้นั้นก็สามารถพิสูจน์ได้จริง ๆ ทั่วด้วย คือ สามารถรู้ ๑ ๒
๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐ ซึ่งเป็นผู้มี“ปัญญา”ที่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง
“อัตตา”กับ“อนัตตา” อันเป็นการยืนยัน“ความมี”ทั้งหลายที่
ไม่สิ้นสุดในมหาจักรวาลของผู้“ไม่รู้” และความ“๐”ของผู้“รู้”

สำหรับผู้ยังไม่สามารถมีปัญญาสำเร็จความเป็น“๐”
ใน“กาละ-เทศะ-ฐานะ”กันจริง ก็ไม่รู้จบ ไม่มีที่“จบ”กันได้

จึงต้องเป็น“เพทุบาย”ที่“วิญญาณ”ไม่มี“จบ”นิรันดร
ผู้ทำ“วิญญาณ”ให้“จบ”ได้ ก็เป็น“อมตะ” ที่สามารถ
พิสูจน์ได้ว่า “จิตวิญญาณ”เป็นของตนเอง ตนเองจัดการได้
ว่า จะให้“ตน”เกิด หรือให้“ตน”ตาย ที่สุดให้“ตน”สูญสิ้นไป
เป็นดินน้ำลมไฟไม่เหลือ“วิญญาณ”ของ“ตน”นิรันดร

“จบ”การเป็น“ตน”ไม่มี“การเปลี่ยนแปลงใดๆ” อีกละ
ทุก“กาละ” ทุก“เทศะ” ทุก“ฐานะ”เปลี่ยนไปทั้งนั้น
เป็น“ปรากฏการณ์”ที่ยืนยันให้เห็นให้สัมผัสได้ใน
โลก

ทั้ง ๆ ที่“กาละ”คือ เวลาจะเลื่อนไปเรื่อย ๆ “ไม่เคยหยุด”
เลย นั่นคือ “กาละ”ไม่เที่ยงแท้-ไม่คงที่-ไม่อยู่ที่เดิมตลอดกาล”

ไม่ใช่ ๑ คงที่ ชัดเจนยิ่งแท้เลย “เวลา”นี้แหละคือ “ความหมุน” หรือ “ความวนเวียน” ของความเป็น “โลก”

อะไรก็ยึดเป็น “๑” คงที่ไม่ได้ มันไม่เที่ยง มันเลื่อนไป หมุนเปลี่ยนไปอยู่ตลอด แต่ “พระเจ้า” ก็ยึดว่า ทุกอย่าง “พระเจ้า” กำหนด บงการตามประสงค์ได้ “เที่ยงแท้” เป็น ๑

แต่ “พระเจ้า” บังคับ “กาละ” ให้ “คงที่-ไม่เลื่อนไป” ไม่ได้ “ความเป็น” “กาละ” นั้นไม่นิ่งแช่อยู่กับที่เดียวเด็ดขาด

“พระเจ้า” ทำให้ “กาล-เวลา” ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเลย ให้ “เที่ยง-คงที่-เท่าเดิม” อยู่หนึ่ง ๆ ที่เดิม หยุดอยู่ ไม่เคลื่อนเลย นิรันดร หรือแม้หยุด ๑ วินาที ไม่มี “อื่น” ไม่เป็น “อื่น” ได้มั๊ยล่ะ?

“เทวนิยม” ยึดว่า “ไม่มีความรู้-ไม่มีความจริง” “อื่น” เพิ่ม ไปจากที่พระเจ้า “มี” ยึดเป็นความรู้-ความจริงของพระเจ้า เท่าที่พระองค์ “มีอยู่” เท่านั้น ใครจะมี “อื่น” ที่เกินกว่านี้-จริงกว่านี้ แปลกแตกต่างไปจากเท่าที่พระองค์ “มี” นี้ไม่ได้เลยเด็ดขาด “พระเจ้า” ของ “เทวนิยม” นั้นล้วนยึดกันอย่างนี้

นั่นคือ “พระเจ้า” หรือ “เทวนิยม” ไม่มี “อัณฺณชฺชาตุ” “พระเจ้าหรือเทวนิยม” จึงไม่มีโอกาสที่จะมี “โลกุตตรธรรม”

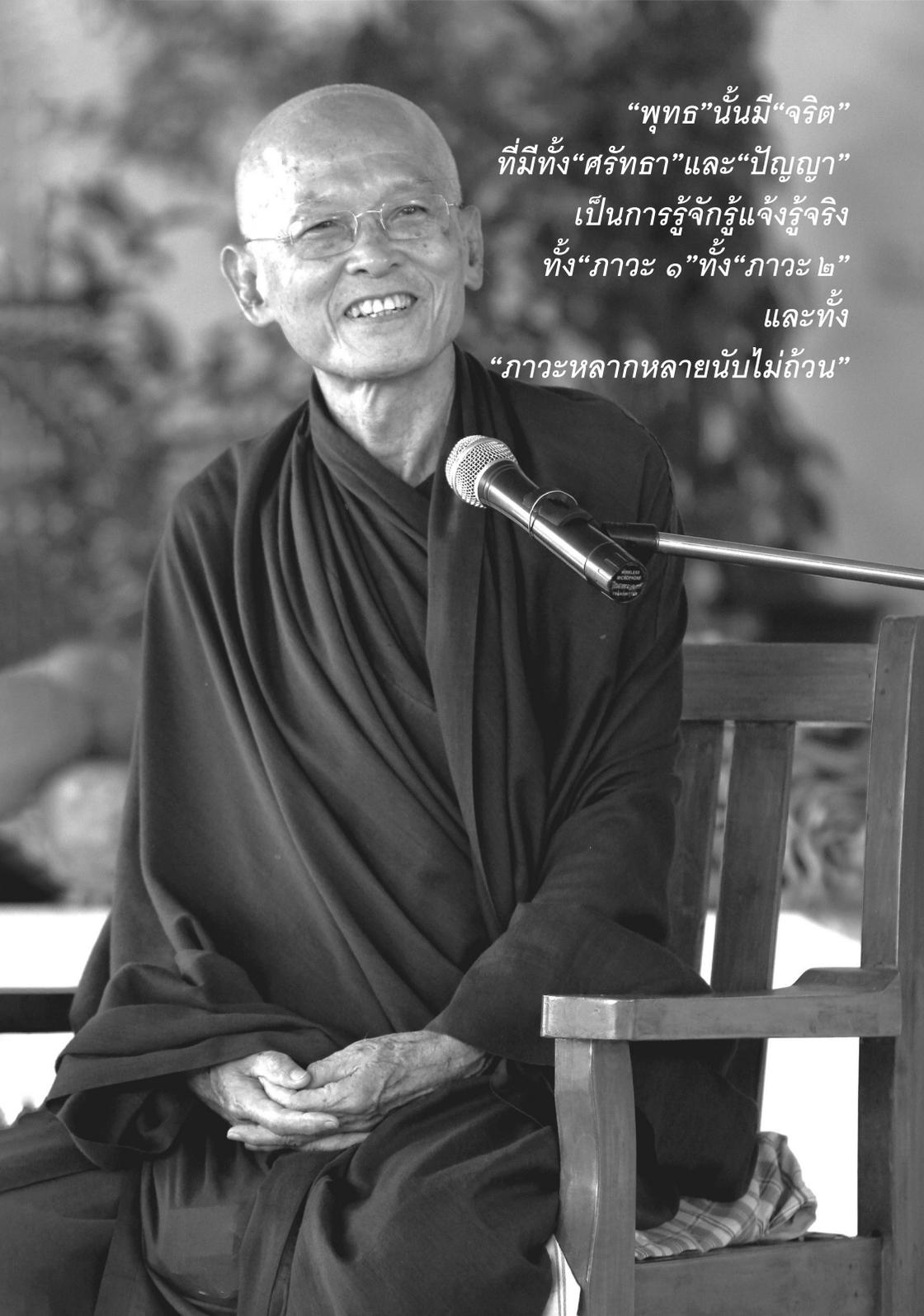
แต่ชาว “เทวนิยม” ก็ยึดมันอย่างแน่นหนาแท้เที่ยงว่า ไม่มีอะไร “อื่น” ที่จะ เป็น “ความรู้อื่น” เกินพระเจ้าไปได้เด็ดขาด “ความเป็น” “พระเจ้า” ยึด “ความรู้-ความจริง” ว่ามีอยู่องค์เดียว ยิ่งใหญ่ที่สุด แต่ละศาสนา “ยึดมันถือมัน” กันอย่างนี้เลย

ฉะนี้แลคือ “อุปาทาน” หรือ “อภินิเวส” นิรันดรใน

ประดาศาสนาทั้งหลายมากมายที่เป็น“เทวนิยม” ซึ่งแต่ละ
“เทวนิยม”ก็ยังมีความแตกต่างกัน ในความเป็น“พระเจ้า”
หรือ God ของตน ๆ แต่ละศาสนา แต่ละศาสนา
อันเป็น“การซ้อน”ของ“๒”ยึดเป็น“๑”ที่ไม่มีการแยก
“เทวนิยม”จึง“รู้”และ“แยกความจริง”นี้ไม่ได้

(๓๘๐) “ความเชื่อ”ที่แยกกันชัดของ“ศรัทธา”กับ “ปัญญา”

“เทวนิยม”ทั้งหมดมี“จิต”เป็น“ศรัทธา”แท้คือ“๑”
เท่านั้น ที่เป็น“๑”อยู่ ยังยึดมั่นถือมั่นแน่นหนาในความเป็น
“๑”ของ“พระเจ้า”อยู่แรงอยู่แน่นแน่มาก หรือยึด“ความรู้-
ความจริง”นั่นเองปักมั่น(อกถโรปน) จึงเติมเพิ่ม“ธาตุรู้อื่น”
ลำบากสุดสาหัสยิ่งยวด “เทวนิยม”นั้นจะ“รู้”ใหม่ไม่ง่ายเลย
เพราะเขาไม่ถนัดที่จะรับรู้ศึกษาปฏิบัติในความเป็น
“การขยายออก” ตาม“จิต”เดิมของเขาที่ติดยึดความเป็น
“๑”แน่นเหนียวหนักหนาสาหัสอยู่ จึงเจริญยาก หรือซ้ำที่จะ
รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“๒” จะให้แยก“๒”เป็น“๑”หรือจะให้
เพิ่มเป็น“๓-๔-๕-๖-๗-๘-๙-๐” ฯลฯ ซึ่งจะทั้งหมดทั้งเพิ่มแตก-
ต่างกันไปอีกได้มากมายหลายหลากเหลี่ยมมุม แปลกมิติ
ประหลาดนัยะพิสดารประเด็นที่ความเป็นคนจะสามารถ
เห็น จะสามารถสัมผัสรู้ภาวะที่อาศัยกันอยู่ทั้งหลายได้แท้
ยิ่งทำให้เป็น“๐”นั้น แทบจะเลิกพูดกันไปได้เลย เหตุ

“พุทธ”นั้นมี“จริต”
ที่มีทั้ง“ศรัทธา”และ“ปัญญา”
เป็นการรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
ทั้ง“ภาวะ ๑”ทั้ง“ภาวะ ๒”
และทั้ง
“ภาวะหลากหลายนับไม่ถ้วน”

เพราะเหตุนี้ยมนั้นจมติดอยู่ตาม“จิต”เดิมของตน คือ “๑” ส่วน“พุทธ”นั้นมี“จิต”ที่มีทั้ง“ศรัทธา”และ“ปัญญา”เป็นการรู้จักรู้แจ้งรู้จริงทั้ง“ภาวะ ๑”ทั้ง“ภาวะ ๒”และทั้ง“ภาวะหลากหลายนับไม่ถ้วน” ที่วิเศษพิเศษยิ่งก็คือ รู้จักรู้แจ้งรู้จริงภาวะของ“๑”กับ“๐”ด้วย ซึ่งก็คือ “ภาวะ ๒”ในความเป็น“จิตนิยาม”หรือในความเป็นโลก หรือในความเป็นอดีตหรือใน“ความวน”และ“ความไม่วน”ของ“เหตุ”ได้สำเร็จจริง แต่ชาว“เทวนิยม”ที่เป็นสาย“ศรัทธา”ไม่มี“ปัญญา” ก็เลยไม่สามารถจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”และ“ความจบ”คือ “๒” นี้ได้

นี่ยืนยันว่า สาย“ศรัทธา”นั้น“ยึดมั่นถือมั่นเด็ดเดี่ยว”อยู่แต่“๑ เดียว”เท่านั้น แน่วแน่ จึง“ไม่รู้จัก ๒”คือ ความเป็น“เหตุ”ดีพอ มันก็ไม่ครบ“ความเป็นเหตุ”บริบูรณ์กันแล้ว มันก็ทำ“ความหมดสิ้นอาสวะ”เกลี้ยงสัมบูรณ์ไม่ได้

มันต้องมี“ปัญญา”เข้าไป“สัมผัส”ด้วย“ภาวะ ๒”แท้ๆ ครอบคลุมทั้ง“กาย-จิต”เป็นต้น ซึ่งครบ“เหตุ”ที่มี“ภาวะ ๒”แท้ๆ ไม่ลืกลับ ไม่ลังเลสงสัย จึงจะทำ“นิพพาน”สำเร็จ เสร็จกิจจบลงได้บริบูรณ์สัมบูรณ์ถ้วนสิ้นกันจริงๆ คือมี“จิต-เจตสิก”เป็น“นาม”กับ“กายภาวะภายนอก”เป็น“รูป”คือต้องมี“เหตุ”ครบ“ภาวะ ๒”ทั้ง“ภายนอก”กับทั้ง“ภายใน”

ลักษณะ“ความรู้-ความจริง”ที่“ศรัทธา”กับ“ปัญญา”หรือ“ศรัทธาจิต”กับ“พุทธิจิต”แตกต่างกันยิ่งยวดสำคัญ

มากยากจะแก้ไขกันจริง ๆ ก็คือ ความมี“กาย”หรือไม่มี
“กาย”นี้แล ซึ่ง“กาย”นั้นจะต้องเป็น“๒ ภาวะ”เสมอ ต้องมี
“กายภายนอก”สัมผัสกับ“จิตภายใน”จึงจะครบ“เทว”แท้

ชาว“เทวนิยม ๑๐๐ %”หรือชาวพุทธแท้ ๆ ผู้ยังมีเชื่อ
ของ“เทวนิยม”อยู่ก็เพราะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กาย”นี้เองยังไม่
บริบูรณ์ด้วย“ปัญญา”อันยิ่ง หรือยังไม่“สัมผัสวิโมกข์ ๔
ด้วยกาย”ที่สัมบูรณ์ ก็“ดับอาสวะสิ้นหมดเกลี้ยง”ไม่ได้

“เทวนิยม”หรือสาย“ศรัทธา” ก็จะมี“พระเจ้า”ซึ่ง
“ลึกลับ”อยู่ เป็น“๑”อยู่ หรือหลงไป“หลับตา”ปฏิบัติให้ตน
ไม่มี“ตา”เห็น“รูปร่างนอก” ไม่ครบ“๒”อยู่ใต้ง ๆ อย่างนี้

มันจึงไม่ครบถ้วนความเป็น“๒”ที่ชื่อว่า“เทว”แท้

ศรัทธานั้นใครจะทำให้เข้าใจในความเป็น“๑”ใน“๒”
หรือจะทำให้เข้าใจในความเป็น“๑”เทียบกับ“๐” ที่ศึกษา
“เทว”แท้ ๆ นั้นยากมาก เขาก็ไม่รู้ หรือไม่ตั้งใจเรียน

เพราะสายศรัทธาจะหลงมจมนักอยู่แต่กับ“๑”
นั่นแหละว่า มีแต่ความเป็น“๑”ในความเป็น“๑”ที่ตน
“ยึดได้”นั่นเท่านั้นอยู่

เป็นต้นว่า ศาสนาที่เป็น“เทวนิยม”ทั้งหลายที่เชื่อ
และยึดมั่นว่า มี“พระเจ้า”หรือ God ที่มนุษย์ในโลกสัมผัส
ไม่ได้ด้วย“ทวาร ๕”ภายนอกแท้ ๆ กับภายในกันเลยทีเดียว เป็น
“ความจริง” ที่เป็น“๑”เดียว

แต่“ปัญญา”จะรู้“อื่น”ได้ยิ่งกว่านั้น

ซึ่ง“พระเจ้า”หรือ God ก็ยังเป็น“ภาวะลึกลับ”กันอยู่
ตลอดกาล ๑.มนุษย์ ๒.พระเจ้า สัมผัสกันไม่ได้

แล้วก็“เชื่อมั่นสนิทแน่น”กันอยู่ กับ“ความลึกลับ”ที่
“สัมผัสไม่ได้” ที่มีแต่ใน“จินตนาการ”หรือมีแต่ใน“ห้วงแห่ง
ความคิด”อันไม่สามารถสัมผัสด้วยตาหูจมูกลิ้นกาย”ของ
มนุษย์ที่มีชีวิตเป็น ๆ กันได้เลยนี่อยู่เท่านั้น หรือไม่ก็ยึดแบบ
ผู้ที่“หลับตา”ปฏิบัติทั้งหลาย ก็หลง“สัมภเวสี”กันอยู่

แม้แต่“พุทธ”ที่มีแต่“ความเชื่อ”นำ” ก็หลับตาปฏิบัติ
จึงมี“ความลึกลับ” ไม่สามารถจะมี“สติปัญญา”ที่จะสามารถ
กำหนดรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กาย”กันอย่างบริบูรณ์สมบูรณ์

“ความจริง”ของ“สายศรัทธา”หรือ“เทวนิยม”จึงเป็น
แค่มี“ความเชื่อ”เท่านั้น ยังเป็นแค่“๑”เดียว ยังไม่มี“ปัญญา
เป็นหลักสำคัญ”ในความรู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วย“การสัมผัส”ที่
ครบ“ความเป็น ๒”คือ“เทว,กาย”มีทั้ง“๑”กับ“๒”เป็นภาวะ“คู่”

และสาย“ศรัทธา”จะไม่ระแวงเลยว่า “เทว”จะมีความ
เป็น“คู่” หรือจะมีความเป็น“๑”ในความเป็น“๒” หรือจะมี
ความเป็น“๑”ในความเป็น“๐” อันมีความเป็น“๒”ยื่นพื้นอยู่
ให้เรียนรู้ นั่นคือ มี“เทว”นี่เองที่เป็น“ความไม่ลึกลับ” เพราะ
มี“๒”ให้เรียนรู้บริบูรณ์สมบูรณ์ในความเป็น“มนุษย์”

ซึ่งมันเป็นความรู้และความจริงที่มี“การเทียบกัน”
ให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงตั้งแต่“ความเป็น ๒” แล้วก็มี“ความมากมาย
มากเหลือ้ม มากประเด็น มากมิติ มากนัยยะกว่ากันอีก

อย่างลึกซึ้งยิ่งนัก ที่“ศรัทธาจริต”จะไม่เห็นว่า“สำคัญยิ่ง”กัน
ที่เป็นจุดแยกกันของ“ศรัทธา”กับ“ปัญญา”ชัดที่สุด

(๓๘๑) สาย“ศรัทธา”รู้ตามได้ยากมากคือ “ความเป็น ๒”

ใครจะพยายามอธิบายขยายความทำความเข้าใจ
ให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“๑”ในความเป็น“๒”ก็ดี หรือ
ทำความเข้าใจให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“๑”ในความเป็น
“๐”ก็ดี นั้นยากมาก สายศรัทธาจะไม่ค่อยสนใจเรียนรู้อย่าง
เขาจะยึดความรู้อยู่กับ“๑”กันอย่างมั่งก่าย ซึ่งมันก็ง่าย ๆ
ที่จะ“เข้าใจ” ที่จะ“เชื่อ”ใน“๑” เพราะมัน“ชั้นเดียว”เท่านั้น

“ชั้นเดียว”ในความเป็น“รูป” และ“ชั้นเดียว”ในความเป็น
เป็น“นาม”แยกขาดกันไปเลย เช่น แยก“กาย”กับ“จิต” จะ
ไม่สามารถปฏิบัติสัมพันธ์กันเลย เขาจะตัด“กาย”ไปเป็น“วัตถุ”
เท่านั้น ความเป็น“กาย”ของเขาจะไม่มีส่วนที่เป็น“จิต”เลย

เพราะ“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”และเป็น“จิต”
จึงแยก“ภาวะ ๒”ที่มีความเป็น“จิต”และเป็น“เจตสิก”ไม่ได้

ชาว“เทวนิยม”จึงยังไม่มีทางที่จะรู้“ทุกขอาริยสัง”

ซึ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ชาวเทวนิยมยังไม่เป็น“อาริยะ(ยัง
ไม่เป็นผู้เจริญ)”ใน“สังขะ”นี้ ยังเป็น“มีลักษณะ(ยังเป็นผู้ไม่เจริญอยู่)” นั่นคือ
ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“สุข”กับความเป็น“ทุกข์”
จึงยังหลงเสพความเป็น“สัตว์สวรรค์”กันอยู่เป็น“สุขนิยม”
ไม่สามารถมี“อาริยธรรม”ใน“สังขะ”ที่เป็น“สัตว์นรก”กันอยู่

ชาวเทวนิยมหรือแม้ชาวพุทธผู้ที่ยัง“หลับตา”ปฏิบัติกันอยู่ก็เถอะ ที่ไม่มี“กาย”อันมี“จิต”เป็น“ภาวะ ๒”ร่วมอยู่ จึง“รู้ตามได้ยากมาก” ที่มันคัมภีรา(ลึกซึ้ง) ทุทสา(เห็นตามได้ยาก) ทูรณูโพธา(รู้ตามได้ยาก) สันตา(สงบอย่างโลกุตระ) ปณินตา(สุขุมยิ่ง) อตักกาจรา(ขบคิดเอาไม่ได้) นิปุณา(ละเอียดชั้นนิพพาน) ปัตติตเวทนียา(บัณฑิตที่เป็นโลกุตระแท้จึงรู้จริง) เพราะมีความซับซ้อนหมุนรอบเชิงซ้อนยิ่งนัก

ชาวพุทธที่ยังยึด“การหลับตา”ปฏิบัติจึงยัง“ลึกลับ” ก็เป็นเช่นเดียวกันกับชาว“มิลักขะ”อยู่แท้ หมดโอกาสที่จะมีปัญญา รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ความจริง” ที่เป็น “ทุกขเวทนา” ได้สนิท เพราะจะไม่สามารถมีปัญญา รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “มโนปวิจาร ๑๘” ที่เป็นทั้ง “โลกียธรรม” และทั้ง “โลกุตระธรรม” เพราะไป “หลับตา” ปฏิบัติ ความเป็น “กาย” ภายนอก ๕ ทวารที่จะเกิด “กามคุณ ๕” ไม่มีให้ปฏิบัติอันเป็น “เบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์” ยังไม่ได้จัดการ “ขั้นต้น” นี้ก่อน เป็นขั้นต้น-ขั้นกลาง-ขั้นปลายไปตามลำดับ

“ภาวะ ๒” ของ “โลกียะ” กับ “โลกุตระ” ไม่มี กิซัด ๆ อยู่แท้ “ภาวะ ๒” คือ “เทว” นี้แหละที่มันเป็น “ความจริง” ของ “ความเป็น ๒” ซึ่งต้องศึกษาให้เป็น “อารยธรรม” ที่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ทั้งขั้น “โลกียธรรม” ทั้งขั้น “โลกุตระ” ให้สัมบูรณ์

ความจริงของมนุษย์นั้น มันมี “๒ ภาวะ” แล้ว มันคือ “รูป” กับ “นาม” ของความเป็น “วิญญาณ” นั้นเป็น “เทว” ต้อง

เป็น“๒”สัมผัสได้ชัด ๆ โด่ง ๆ โทงโท่ ในปัจจุบัน ร่วมกันกับ
มนุษย์ด้วยกัน รู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วยกัน ยืนยันด้วยตาหูจมูกลิ้น
กายใจกันได้ในภาวะ“ตื่นอยู่” มี“ความรับรู้”มี“ความรู้สึก”อยู่

จึงจะไม่ลึกลับ ไม่คลุมเครือ ชัดเจนแจ่มแจ้ง“ความรู้”
ที่มี“กาย”มี“จิต” มี“ภายนอก”มี“ภายใน”ครบ“๒”สัมผัสกัน
อยู่จริง ๆ จึงจะชื่อว่า “ความจริง”ที่เป็นปัจจุบันกันหมด ๆ แท้

แต่“พระเจ้า”นั้นชาวเทวนิยมรู้จักกันอยู่เพียงภาวะใน
“ห้วงความคิดภายในจิตมนุษย์”หรือใน“จินตนาการ”กัน
เท่านั้น ชาวเทวนิยมยัง“สัมผัส”ความเป็น“พระเจ้า”ที่มีตาหู
จมูกลิ้นโณภูจัพพะพร้อมไปด้วย“กายภายนอก”กับ“กายภายใน”
และลึกเข้าไปสู่“จิตภายใน”ถึงขั้น“อาสวะ”ไม่ได้แน่

เพราะผู้จะมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น
“เทว”อันมี“ภาวะ ๒”คือ“นาม-รูป”หรือ“ภายนอก-ภายใน”
หรือ“กาย-จิต” สำคัญยิ่งคือ “สุข-ทุกข์” จึงจะศึกษาปฏิบัติ
ดับ“อาสวะ”กันได้จริงแท้ ก็สามารถมี“นิพพาน”สำเร็จ

สิ่งใดที่มนุษย์ยังไม่สามารถ“สัมผัส”ชัดด้วยตาหู
จมูกลิ้นกายใจด้วยกันโดยมีภายนอกครบ“ภาวะ ๒”คือ
“ภายนอก”กับ“ภายใน”ได้จริง จึงยังไม่ใช่“ความจริง”ที่
ต้องครบ“ภาวะ ๒”กันแท้ ตามความเป็น“เทว”แท้ ซึ่งเป็น“จิต
นิยาม”ที่มี“จิตวิญญาณ”เป็น“ภายใน” และมี“ร่างกาย”อัน
เป็น“ภายนอก”ด้วยจึงจะครบ“ความจริง”ที่ยืนยันกันโด่ง ๆ

มันไม่ใช่“ภาวะอวกาศ”หรือแค่“ดินน้ำลมไฟ”เท่านั้น

แต่เป็นภาวะที่มี“ธาตุรู้ร่วมกันอยู่”ครบ“๒”ซึ่งจะสามารถ
แตะต้อง“สัมผัส”ได้ มนุษย์รู้จักรู้แจ้งรู้จริงกันได้ด้วย“การมี
ภายนอก-ภายใน”พร้อมทั้ง“กายกับจิต”อยู่ เป็น“๒ ภาวะ”
ในความเป็น“เทว”ถ้วนบริบูรณ์

ไม่ใช่“ความรู้”หรือไม่ใช่จะ“รู้”ได้แค่พูดถึง“๑”เฉพาะ
“ภายใน”เดียว ๆ แค่“๑”เดียว ๆ เท่านั้น แต่มันมี“ภายนอก”
ด้วย เป็น“ภาวะ ๒”ทำให้“วิญญูณธาตุ”เกิด“รู้”

ซึ่งคนจะ“รู้”ใน“ความจริง”ที่เป็นแค่“๑”เดียว พูดว่า
“วิญญูณ”ด้วยพูดด้วยคิดก็รู้ได้ แบบนั้นมันไม่ยากเลย
พูดได้-คิดได้ แต่นั่นใคร ๆ ก็“รู้”ได้ง่าย ๆ

ทว่ายัง“ลึกลับ”อยู่นะ!

มันยังไม่ครบ“๒” “กาย”ภายนอกกับ“จิต”ภายใน
ถึงจะเรียกว่า “ความจริง”ที่ครบสมบูรณ์แท้ได้

ซึ่งสาย“ศรัทธา”จะรู้ตามได้ยากมากถ้าไม่มี“อัญญ-
ธาตุ”ของความเป็น“ปัญญา” จึงหมดทางจะ“ดับอาสวะ”

(๓๘๒) “รู้ตามได้ยากมาก(ทุรณูโพธา)”ในความเป็น “อาสวะ”

แต่มีอีกแบบหนึ่งที่แตกต่างออกไป มันเป็น“ความ
รู้”และ“ความจริง”ที่เรียนรู้จากความเป็น“๒”หรือจาก“เทว”
แท้ ๆ ไปตลอด ซึ่งมีความเป็น“๒”อยู่ในกระบวนการแห่ง
“การรู้”และ“การสัมผัสแตะต้องได้ด้วยทวาร”คือ “กายภายใน”

นอก ๕”และ“จิตภายใน ๑”เสมอ นั่นต่างหากที่จริงกว่า

มันไม่ใช่“ความรู้”และ“ความจริง”ที่มีแค่“๑”อย่างเดียว
เดี่ยว ๆ โดยไม่มี“๒”หรือไม่มี“คู่เทียบ”เป็นอันขาด

จึงไม่เหมือน“พระเจ้า”ที่ยกให้เป็น“๑”ซึ่ง“ลึกลับ” อยู่
จนบัดนี้ ไม่มีคนใดใครไหนสัมผัสได้ หรือแม้แต่ศาสดาผู้เป็น
พระบุตรแท้ ๆ ก็ยัง“รู้”ไม่ได้ด้วยทวาร ๕ ภายนอกเลย

“พระเจ้า”ก็คือ “วิญญาณ”ที่มี“นาม-รูป”คือภาวะ ๒
สาย“ศรัทธา”รู้ตามได้ยากมากคือ “ความเป็น ๒”ที่
กระจะกระจ่าง ทั้งความเป็น“๑”เป็น“๒” และวิเศษสุด“๐”

สายปัญญานั้นจะชัดเจนว่า การรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น
เป็น“๑”ในความเป็น“๒”ก็ดี หรือความเป็น“๑”ในความเป็น
“๐”ก็ดี นั่นมันคือ ความบริบูรณ์และความสมบูรณ์ ของ
“ความรู้”และ“ความจริง”ทั้ง“ความลึก”และ“ความลับ”หรือ
ไม่เหลือ“ความลึกลับ”ใด หหมด“ความสงสัย” ไม่ขาดหกตก
หล่น“ความเป็นกาย” หรือ“ความเป็นรูปกับนาม” อันเป็น
เรื่องของโลกแห่ง“จิตวิญญาณ”หรือโลกแห่งสัตว์-มนุษย์
หรือโลกแห่งความมี“ธาตุรู้”ที่เรียกว่า“จิตนิยาม”กันแล้ว

“ภาวะ ๒”นี้แหละที่จะทำให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ธรรม-
นิยาม ๕” ซึ่งสามารถแยกแยะออกได้ชัดเจน และสามารถ
รู้ในสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ร่วมปรุงแต่งกันอยู่แจ่มแจ้ง

“ธรรมนิยาม ๕”นั้นต้องศึกษาด้วยความเป็น“ภาวะ
๒”คือ ภาวะ“กาย”กับภาวะ“จิต”ว่า เมื่อใดมีภาวะ“กาย”

อยู่ในจิต และเมื่อใดไม่มีภาวะ“กาย”แล้วใน“จิต” ผู้สามารถมี“ธรรมวิชัยสัมโพชฌงค์”ที่เป็น“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ภาวะ ๒” แล้วแยกแยะภาวะ ๒ ที่เป็น“กาย”กับ“จิต”นั้นๆ ได้แยกแยะ“จิต”กับ“พีช”ก็ได้ แยกแยะ“พีช”กับ“อุตุ”ก็ได้ อันมี“กรรม”กับ“ธรรม”ที่ก็เป็น“ภาวะ ๒” ให้ผู้ปฏิบัติจัดการกับ“โลกียธรรม”ให้สำเร็จเสร็จ“จบ”เป็น“โลกุตระธรรม”ได้

ดังนั้น ผู้ทำให้“จิต”ไม่เป็น“กาย”แล้วในความเป็นชีวิตอยู่ก็สามารถทำให้“อาการในจิต”คือ “เวทนาในเวทนา” แยกออกเป็นเพียง“พีช”เท่านั้นได้จริงด้วย“ปัญญา”

แม้ที่สุดสามารถทำให้“อาการที่เป็นพีชในจิต”ตนไม่มี“เวทนาในเวทนา”ได้จริงแท้ในจิตตน แยกออกเป็นเพียง“อุตุ”เท่านั้นได้สำเร็จจริงอีก คนผู้นี้ก็คือ ผู้ทำ“จิตนิยาม”ของตนให้“ปรีนิพพานเป็นปริโยสาน”ได้สัมบูรณ์

“อุตุ”คือ ภาวะที่เป็น“ดินน้ำไฟลม”เป็นมหาภูต ๔

ซึ่งการจะมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้เท่านั้น ต้องรู้จัก“ภาวะ ๒”คือ “๒”กับ“๑”ก็ดี และ“๑”กับ“๐”ก็ดี ซึ่ง“๑”กับ“๐”นี้ก็เป็น“ภาวะ ๒”ที่ใช้“เปรียบเทียบ”กันไปเสมอแล้วแยก“๒”เป็น“๑”ก็ได้ และแยก“๑”เป็น“๐”ได้ ก็เป็นการทำ“สุญญตา”สำเร็จ นั่นคือ ทำ“จิต”เป็น“มหาภูตรูป ๔”ได้แท้

พุทธจึงมีการศึกษาด้วย“ความรู้”จาก“ความจริง”ของ“ภาวะ ๒”ทั้งนั้น จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“๑”กับความเป็น“๐”จากความเป็น“๒”นี้แล ในความเป็น“พระเจ้า”หรือ

“จิตวิญญาณ”หรือ“อัตตา”หรือ“ปรมาตมัน”หรือ“เทว”

จึงรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “อาสวะ” ได้โดยไม่ยากใน “ฌาน
ทั้ง ๔” ที่เป็น “อจินไตย” กันจริง ๆ เพราะปฏิบัติ “สัมมาทิฐิ”
ตาม “จรณะ ๑๕ วิชชา ๘” ถูกต้องถ่องแท้ มี “จักขุ ปัญญา
ญาณ วิชชา อาโลก” ที่ “ลืมนตา” สว่างแจ้งชัดเจนด้วยแสง
พระอาทิตย์ ทั้งมรรคทั้งผลจึงรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ชัดครบ “อาสวะ”

ไม่ไปหลง “หลับตา” ปฏิบัติเป็น “มิจฉาทิฐิ” กันอยู่
“ฌานทั้ง ๔” ที่ได้กันโดยยาก เพราะทำให้มันดับมีดม ๆ
คลำ ๆ เคา ๆ ไม่มี “ปัญญา” ที่เป็น “จักขุมาปรีนิพพุโพติ” คือ
ได้ปรีนิพพานกันแบบลืมนตาต่าง ๆ เป็นสามัญมีแสงตะวัน
แจ้ง ๆ ลืมนตา รู้ ๆ เห็น ๆ สัมผัสได้ทุกมิติ ทุกมุม เหลี่ยม ๆ ฯลฯ

(๓๘๓) “พระเจ้า” คือ “จิตวิญญาณ” แต่ต้องสัมผัส มี “กาย”

“พระเจ้า” คือ “จิตวิญญาณ” แท้ ๆ ที่เป็น “ผู้รู้” หรือ
“ธาตุรู้” สูงสุด พุทธก็เข้าใจดีในประเด็นนี้ จึงตรงกันกับชาว
“เทวนิยม” หรือสาย “ศรัทธา” ที่มี “ความรู้” แค่เป็น “เง็ก” อยู่
เท่านั้น แต่ “เง็ก” ยังไม่ใช่ “ปัญญา” จึงยังไม่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง
ในความเป็น “๒-๑-๐” ในความเป็น “จิต เจตสิก รูป นิพพาน”
นั่นคือ “เง็ก” ยังไม่มี “ปัญญา” ที่จะรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ใน
“อภิธรรม ๔ (จิต เจตสิก รูป นิพพาน)” จึงยากมากที่จะรู้ “อาสวะ”
ซึ่ง “ปัญญา” จะสามารถ รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ภาวะที่เป็น

“๒” และศึกษา“ภาวะ ๒”หรือศึกษา“เหตุ”ได้ชนิดที่ถูกต้อง
ถ่องแท้ จึงมีความกระจ่างแจ้ง“สัมผัสได้ด้วยทวาร ๕ ที่
มีภายนอก”เชื่อมต่อไปเป็น“กาย”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงไม่ขาดกัน
กับ“จิตภายใน”เสมอตลอด พุทธจึงพร้อมไปด้วย“ความมี”
กับ“ความไม่มี” ไม่ลืกลับเลย เป็น“ภาวะ ๒”คือ“เหตุ”หรือ
“วิญญูณ”ที่ครบความรู้ได้ด้วย“รูป”กับ“นาม”ตามที่คนจะ
ฟังมีกันได้บริบูรณ์สมบูรณ์ในโลกในเอกภพมหจักรวาล

“พระเจ้า”ในศาสนาพุทธไม่ใช่มีแค่“๑”ที่ยังไม่มี“๒”
สัมผัสไม่ได้ ดังที่“พระเจ้า”ของสาย“ศรัทธา”หรือ“เทวนิยม”
ที่ยัง“ลืกลับ”สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกายกันไม่ได้อยู่นั้นเลย

แต่ตรงข้ามกันอย่างสิ้นเชิง พุทธมีความกระจ่าง
ชัดแจ่มแจ้งด้วยแสงสว่างสอดส่อง“สัมผัส”ได้ด้วยตาหู
จมูกลิ้นกายใจมี“ภายนอก-ภายใน”ครบถ้วนในความเป็น
คนที่“ตื่นเต็ม” ทั้ง“ภายนอก-ภายใน”เป็น“ชาครตา” สามารถ
รู้จักรู้แจ้งรู้จริงกันได้บริบูรณ์สมบูรณ์ ไม่เหลือเศษธุลีใด
เป็นวิจิกิจฉานุสัยอีกในความเป็น“จิตวิญญูณ”ก็ดี เป็น
“อตตตา”หรือ“พระเจ้า”ก็ดี แม้ที่สุดเป็น“นิพพาน”ก็รู้กันชนิด
ตื่นเต็มพร้อมภายนอก-ภายในสัมผัสกันอยู่ครบ“ภาวะ ๒”
ชัดเจนแจ่มแจ้งที่มี“กาย”ภายนอกด้วย“จิต”ภายในด้วย

จึงจะชื่อว่า “พระเจ้า” ที่สัมผัสวิโมกข์ ๘ ได้ด้วยกาย
ความมี“กาย”นั้นสุดสำคัญที่ต้องมี“สัมผัส”อยู่จริงจึง
จะสามารถมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”ทั้งหมด

เช่น มี“ปัญญา”ใน“ความเกิด-ความดับของขันธ ๕” หรือความเกิด-ความดับใน“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”หรือที่สำคัญยิ่งใหญ่อุดมคติคือ รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ภายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม” ที่เป็น“โลกุตระ”

ซึ่งศึกษาจาก“เวทนาในเวทนา”อย่าง“สัมมาทิฏฐิ” จึงสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สุข-ทุกข์”ที่เป็น“ภาวะ ๒”ใน“เวทนา” และสามารถทำให้“๒”เป็น“๑” และที่สุดทำความเป็น“๑” ให้เป็น“๐” ก็ได้พบภาวะที่“ไม่สุข-ไม่ทุกข์”จากการดับ“เหตุ” อันเป็น“กิเลส”นั่นเอง เมื่อ“ดับเหตุถูกภาวะจริง”จิต จึงบริสุทธิ์จาก“กิเลส”ได้ถึงขั้นหมดสิ้น“อาสวะ”บริบูรณ์ ตรวจจบได้จาก“องค์ธรรม ๕”ของ“อุเบกขา” อันได้แก่ “ปริสุทธา-ปริโยทตา-มุกุ-กัมมัฏฐา-ปภัสรา”(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๖๙๐)

ที่สุดความทำให้สิ้นสูญ“อาสวะ”ไปได้สำเร็จนี้แหละ ยากมาก ซึ่งสาย“ศรัทธา”หรือชาวเทวนิยมจะรู้ตามได้ยาก มาก(ทฤษฎี)ที่จะทำให้“อาสวะ”ดับสูญหมดสิ้น

ซึ่งเป็นการ“ดับสุข-ดับทุกข์”ในจิตหมดสิ้นเกลี้ยงได้ ด้วย“ปัญญา”นี่เองที่จะสามารถทำ“อาสวะ”ดับสูญหมดได้แท้

มันก็ต้องมี“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”ชนิดที่ถูกต้องถ่องแท้ละเอียดลออบริบูรณ์ กับมี“สติปัญญา”ทำงานร่วมกันมาตลอดทั้งหมด จนที่สุดตรวจจบด้วย“วิญญูญาณฐิติ ๗”

ชาว“เทวนิยม”นั้นหมดสิทธิ์ที่จะ“ดับสิ้นอาสวะ”เป็น

แน่นอนเด็ดขาด เพราะเริ่ม“กาย” พระเจ้าก็ไม่ให้“สัมผัส”

เมื่อ“กาย”ภายนอกก็ไม่ให้“สัมผัส” ไม่ว่าจะทเวนิยม หรือชาวพุทธที่“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“กาย”ก็ดี “หลับตา”ปฏิบัติก็ดี ก็“ดับอาสวะหมดสิ้น”ไม่ได้บริบูรณ์แน่นอน

“การดับอาสวะบางอย่าง”ได้บ้างนั้น สาย“ศรัทธาจริต” ส่วนมากจะได้เพราะ“ปุพเพกตปุญญตา”เก่าก่อนที่มีมาเดิม จะไม่ใช่เพราะมี“ปัญญา”ที่เจริญงอกงามขึ้นในชาติ ปัจจุบันใหม่นี้ จึง“โพบูลย์”เป็นผู้“ดับอาสวะหมดสิ้น”ยังไม่ได้

(๓๘๔) ศึกษา“บุคคล ๙”ให้ถ่องแท้แยกคายกันดี ๆ เกิด

ดังนั้น ชาวพุทธที่เป็นตระกูล“ศรัทธาจริต”ก็จะต้อง “สัมมาทิฏฐิ”มาตามลำดับอย่างละเอียดถี่ถ้วนบริบูรณ์จริง ๆ

เช่น “ศรัทธาจริต”นั้นกว่าจะมี“ปัญญา”ทำตนให้บรรลุ เป็น“บุคคลลำดับที่ ๕”ของ“ทักษิณียบุคคล ๙”คือ“กายสักขี” ได้นั้น ก็ต้องมี“ปัญญา”เจริญ งอกงาม เพิ่มความโพบูลย์ยิ่งขึ้น ๆ จากเดิมที่ผู้“ศรัทธาจริต”มี“ความเชื่อ”และได้“ปัญญา” มาแล้ว เติมยิ่งขึ้น ๆ ไปอีก แม้จะได้“ผล”ที่ตนมี“ปัญญา” แล้วในชั้น“กายสักขี”นั้น ๆ มากก็ตาม ก็ยัง“จบกิจ”เป็นอรหันต์ ชั้น“อุภโตภาควิมุตติ”ไม่ได้ (พระไตรปิฎก เล่ม ๓๖ ข้อ ๑๔๙)

ถ้ายังไม่มีความรู้ที่เป็น“ปัญญา”เพิ่มเข้าไปร่วมทำ ความกระจ่างแจ้งจนกระทั่ง เจริญ งอกงาม ถึงขั้น“โพบูลย์” ในคนผู้มี“ศรัทธา”อยู่เท่านั้นแล้วละก็ คนผู้“ศรัทธาจริต”ก็

ยังไม่สามารถจะทำ“อาสวะ”ให้สิ้นไปได้แน่ๆ

“บุคคลที่ ๓” คือ “อุภโตภาควิมุตินั้น” เป็นผู้มีธรรมที่คนผู้“ศรัทธาจริต”ต้องมี“ปัญญา”เข้าไปช่วย จึงจะเป็นผู้“อาสวะหมดสิ้น” ชื่อว่า อรหันต์ ได้

แต่“ปัญญาวิมุตติ”สามารถทำ“อาสวะหมดสิ้น”ได้แล้ว ชื่อว่า อรหันต์ ตั้งแต่เป็น“บุคคลที่ ๔”เท่านั้น

ส่วน“กายสักขี”ที่เป็น“บุคคลที่ ๕”นั้นยังไม่หมดสิ้นอาสวะ เพียงแต่เป็นผู้“อาสวะบางอย่าง”หมดสิ้นไป จนกว่าจะ“ถูกต้องวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”อันเป็น“ปัญญา”เข้าไปช่วย จึงจะสามารถบรรลุถึงขั้นทำ“อาสวะหมดสิ้น”ได้

แต่“ปัญญาวิมุตติ”ที่เป็น“บุคคลที่ ๔”นั้นตื่นลืมตาปฏิบัติมาตลอดด้วยหลัก“จรรณะ ๑๕ วิชชา ๘”จึงไม่ต้องไปกล่าวกันเลย(น เทว โท)ว่า จะต้อง“สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”เพราะผู้“ปัญญาวิมุตติ”ปฏิบัติ“ฉาน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี “นิโรธ”ก็ดี “วิมุตติ”ก็ดี ก็ลืมตาปฏิบัติสัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วย“กาย”ที่มี“จิต”ร่วมปฏิบัติมาครบถ้วน ไม่ได้“หลับตา”ง!

ความเป็น“ปัญญา”จะต้องเจริญงอกงาม จนกว่าจะ“ไพบูลย์” จึงไม่ใช่ไม่มีลำดับ “ปัญญา”ก็ต้องมีลำดับ

เห็นความเป็นลำดับที่น่าอัศจรรย์ ตามคำตรัสกันมั๊ย?

ที่รู้กันได้ยากมากอยู่ ก็ตรงที่ความเป็น“กาย”นี้เอง ที่ชาวศรัทธาจริต พัน“สักกายทิฏฐิ”ไม่ได้ง่าย ๆ

คนผู้หลงผิด“หลับตา”ปฏิบัติอยู่ มันก็ไม่มี“กาย”

ภายนอก ก็ชัด ๆ กันอยู่แล้วว่า มันไม่บริบูรณ์ครบด้วย“ภาวะ
ลิมตา” อันมีภาวะ ๒ ที่มี“กาย”ครบภายนอก-ภายใน

“หลับตา”ปฏิบัติจึงเป็นการสูญเปล่าไปทั้งชาติ

ศึกษากันดี ๆ เถิด ชาวพุทธเอ๋ย! “หลับตา”ปฏิบัตินั้น
มันไม่ใช่“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘” มันไม่มี“อปฺปนณกปฏิปทา ๓”
แล้วจะเกิด“สัทธรรม ๗” และ“ฌาน ๔”แบบลิมตายังไง?

มันไม่มีความรู้ทั้ง“กายในกาย เวทนาในเวทนา
จิตในจิต ธรรมในธรรม”ไปตลอดด้วย“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”
บริบูรณ์สัมบูรณ์ครบ“โลกุตระธรรม ๓๗”(พตปฎ.เล่ม ๓๑ ข้อ ๖๒๐)

ซึ่งยุคนี้ชาวพุทธได้“เสื่อม”ไปแล้วจริง ๆ ตรงตามที่
พระพุทธเจ้าได้ทรงพยากรณ์ไว้ใน“อาถิสสูตร” พระไตรปิฎก
เล่ม ๑๖ ข้อ ๖๗๒ อาตมาไม่ได้ชี้ตัวเองหรอกนะ!

เห็นกันได้ชัดเจนมัยว่า คนผู้จะหมดสิ้น“อาสวะ”
นั้นไม่ใช่จะรู้จักเล่น ๆ ตื้น ๆ ง่าย ๆ โต้ ๆ แค่ว่า
“ต้องสัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย” ก็เชื่อว่า จะเข้าใจและปฏิบัติ
กันตรงมรรคตรงผลกันได้ง่าย ๆ トラบที่ยังไม่“สัมมาทิฐิ”
ในคำว่า “กาย”ถ่องแท้แยกคายกันจริง ๆ

“หลับตา”มันมี“กายภายนอก”ตรงไหนกันล่ะ?

“หลับตา”มันไม่มี“กาย”ครบกันแล้วนะ! แค่นี้ก็ยัง
หลงผิด“มิจฉาทิฐิ”กันอยู่ได้...โธ่เอ๋ย!!!ชาวพุทธทุกวันนี้
จะมีตมงามกายกันอยู่วันตรงไปถึงไหนกันหนอ!!!
ซึ่ง“หลับตา”ปฏิบัตินั้น มันไม่ใช่“ทิฐุธรรมนิพพาน

ทิวฏฐิ์”เลย มันไม่มี“ทิวฏฐิกาล” อันเป็น“ปัจจุบันชาติ” ที่ครบ
“กายภายนอก”กับ“จิตภายใน” ก็ชัด ๆ กันอยู่ไหนที่ ไต้ง ๆ
ยังจะโง่งงพากันมีดบอดไป เมื่อไหร่จะ“ตื่นรู้”สักที

**(๓๘๕) ขั้นตอนถ้าไม่“พันสัักกายทิวฏฐิ์” ชั้นกลางพิจารณา
“ภายในกาย”ก็ไม่อาจรู้จักรู้แจ้ง“กาย”ที่มีอีกมากมาย
หลากหลาย ได้ และขั้นปลายสุดก็ใช้“วิญญูณฐิติ ๗”
ตรวจสอบไม่เป็น**

คำว่า“กาย”นี้มันมีทั้งเริ่ม“ต้น”เรียนรู้ ทั้ง“กลาง”อีก
หลากหลายมากมาย ทั้ง“ปลาย”เป็นที่แจ้งสุดจบครบถ้วน

การปฏิบัติที่ขาด“กาย”ก็ดี หรือ“มิจณาทิวฏฐิ์”ในความ
เป็น“กาย”ก็ดี เช่น การ“หลับตา”ปฏิบัติ จึง“โมฆะ”บริบูรณ์
เป็นการสูญเปล่า ตั้งแต่เริ่ม เสียชาติไปทั้งชาติเปล่า ๆ แท้ ๆ

ไม่สามารถ“ดับอาสวะ”ได้หมดสิ้นเป็นอันขาด

แม้จะเป็นคนผู้มี“ปุพเพกตปุญญตา”มาแต่ชาติ
ก่อน ๆ ก็เถอะ หากชาตินี้มา“พลอยหลงผิดไป”กับเดียรถิ์ย์
ผู้มีฤทธามาก กลายเป็นคนผู้“ลึงลมอมข้าวพอง” เมามืด
ไปกับเดียรถิ์ย์ ไม่ยอม“ตื่น”ลื้ตามามี“สัมมาทิวฏฐิ์”ในชาตินี้
ได้ ก็เสียชาติเกิดในชาตินี้ฟรี ๆ อีกไปทั้งชาติ แน่นนอน

อย่างนี้ก็เป็นไปได้ ในผู้ที่“อินทริ์ย์”อ่อน

นั่นก็เพราะความไม่ออกมาจาก“เจโก” ไม่“พันสัักกาย-
ทิวฏฐิ์”ก่อนอื่น ในความเป็น“กาย”นี้แหละที่ยากยิ่งใหญ่นัก

ตั้งแต่ต้น ถ้าขึ้นไครยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”อยู่
มันก็ปฏิบัติต่อไป ก็สูญเปล่าทั้งนั้น ท่านผู้“หลับตา”เอ๋ย!

กัลดกระดุมเม็ดแรกผิดแล้ว ขึ้นต่อไปมันจะถูกต้อง
ต่อแท้ ต่อเนื่องไปได้อย่างไรกันล่ะ?

ปฏิบัติ“หลับตา” กับปฏิบัติ“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
มันคนละเรื่อง คนละ“ทิฏฐิ”ได้“ผล”ไปกันคนละโลกเชียวนะ!

ดังนั้น ขึ้นไป“หลับตา”ปฏิบัติ“สติปัฏฐาน ๔”มันก็
พิจารณา“กายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรม
ในธรรม”มีแต่ภาษา เพราะมันไม่เป็น“ปัจฉยาการ”ไม่ถูกต้อง
ต่อแท้ได้แยกคายลงไปถึงที่เกิด(โยนิโล)เด็ดขาด

“หลับตา”ปฏิบัติมันจะไม่มี“วิปัสสนาญาณ”กันเลย

เพราะมันไม่มี“จักขุ ปัญญา ญาณ วิชชา แสงสว่าง”
มันไม่มี“ภายนอก”กับ“ภายใน”เป็น“ภาวะ ๒”ของ“คนตื่น” ที่
สามารถ“รู้ด้วยสติสัมปชัญญะ”ครบถ้วนเต็ม ๆ ๑๐๐ %

คำว่า “นอกกับใน” มันจึงต้องมี“๒”ไปตลอด “กาย
ในกาย”นั้นมันต้องมี“กายนอกกาย”อยู่ให้ปฏิบัติด้วยเสมอ
ถ้าไม่มี“กายภายนอก”แล้วจะมี“กายภายใน”ไหนกันเล่า?

“อย่างเดียว”ของคนนั้น มันคือ “คนพิการ” มันเป็น
ความหลง“๑ เดียว”ที่“มิจฉาทิฏฐิ”หรือ“อวิชชา” เป็นเดียวยถีย์

และแม้จะทำความ“จบกิจ”ให้สัมบูรณ์กันเป็นขั้น
สุดท้าย ก็ต้องตรวจตราสอบทานกันด้วย“กาย”นี้แลกับ
“สติปัญญา”คือ“ภาวะ ๒”คู่สำคัญของ“วิญญาณฐิติ ๗”

จึงจะบริบูรณ์รอบถ้วนครบ จบชั้น“วิมุติญาณทัสสนะ”

ขั้นต้นถ้าไม่“พันสักกายทิฏฐิ” ชั้นกลางพิจารณา “ภายในกาย”ก็ไม่อาจรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กาย”ที่มีความเป็น “กาย” อีกมากมายอาการ หลากหลายลักษณะได้อย่าง ถูกต้องถ่องแท้แน่ เช่น จะไม่รู้จักแม้แต่“กายกรรม”อันเป็น “การกระทำทางกาย” ได้แก่ ความเคลื่อนไหวภายนอกที่มี “ใจเป็นประธาน” ซึ่งจะเกิดอยู่เป็นอยู่ด้วย“สัญญา”เริ่ม ตั้งแต่“สัญชาติญาณ”ว่า “กายกรรม”ที่มี“สัญญา”ของตน แต่เก่าก่อนติดตัวมา มันก็ทำงานเป็น“อัตโนมติ”แล้ว

ยังมี“กาย”อื่นๆ มากมายหลากหลายจริง ๆ ที่จะต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“อาการ”หรือ“ลักษณะ”ของ“กาย” ต่าง ๆ อีก เป็นต้นว่า กายกสิ, กายกัมมัฏญญาตา, กายคต, กาย ทุกซ์, กายทุจจริต, กายปัสสัทธิ, กายปาคุญญาตา, กายภาวนา, กายมุฑตา ฯลฯ และ“กาย”อื่นๆ อีกมากมายหลากหลาย เหลือเกิน ที่มันแตกต่างจากจิตกสิ, จิตกัมมัฏญญาตา, จิตคต, จิตทุกซ์, จิตทุจจริต, จิตปัสสัทธิ, จิตปาคุญญาตา, จิต- ภาวนา, จิตมุฑตา ฯลฯ ซึ่งมากมายกล่าวในนี้ไม่ไหว

การแยก“กาย”แยก“จิต”ที่ต้อง“สัมมาทิฏฐิ”ใน“ธรรม- นิยาม ๕” ว่า เมื่อใด“จิต”ของตนอาศัยอาการของ“อตุ- นิยาม” เมื่อใดได้อาศัย“พีชนิยาม” เมื่อใดทำ“จิตนิยาม” ด้วย“กรรมนิยาม”ให้“ทรงไว้”ด้วย“กรรมนิยาม”จึงต้องรู้จัก รู้แจ้งรู้จริง “กาย”ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”อย่างถ่องแท้แยกกาย

กันจริงๆ

(๓๘๖) “หลับตา”ปฏิบัตินั้นเก่งสุดได้แค่“อสังขณีสัตว์”

ถ้าไม่ศึกษาและปฏิบัติให้บรรลุผลกันจริงๆ ก็จะไม่รู้ “ความจริง”นี้กันแน่ ก็ขอยืนยันว่า การศึกษาของพุทธต้องมี “กาย” ขาด“กาย”ไม่ได้

“กาย”นั้นละเอียดลออสุด ๆ ยิ่งยอดมัย?

การปฏิบัติของพุทธที่“สัมมาทิฏฐิ”จึงต้อง“ลืมตา”ปฏิบัติ มีการเรียนรู้ตั้งแต่“กาย”ที่มี“ภายนอก-ภายใน”ตลอดการปฏิบัติ แล้วปฏิบัติเรียนรู้“ภายในกาย”เข้าไปตามลำดับ จนกระทั่งรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ลึกเข้าไป ๆ ต่อเนื่องกัน อย่าหลงไป“หลับตา”ปฏิบัติ แล้วทิ้งความเป็น“กาย”ภายนอกไปเป็นอันขาด

ดังนั้น ผู้หลง“หลับตา”ปฏิบัติไม่มี“กาย”ภายนอกนั้น สะกดจิตตนเองให้ดับเข้าไป ๆ แล้วก็ได้แค่“ดับสังขญา”ที่แท้ ๆ มันคือ“อสังขณีสัตว์” แล้วหลงว่าเป็น“นิโรธนิพพาน”

ซึ่งสาย“ศรัทธาจริต”นั้นจะต้องมี“ปัญญา”เข้าไปเติมเพิ่มไปเป็นลำดับ ๆ เจริญงอกงามขึ้นเป็นขั้น ๆ ตลอดแต่ละขั้น ๆ ก้าวหน้าไปเป็นขั้น ๆ เป็นลำดับ ๆ เสมอ จนไพบูลย์สาย“ศรัทธาอนุสารี”ก็จะต้องเกิด“สัมมาทิฏฐิ”ใน“จิต”

ก่อน จึงจะพ้น“สັกกายทิฏฐิ”ก้าวขึ้นเป็นธรรมที่มี“สารัสัจจะ” ตามชาว“ธรรมานุสารี”เป็นขั้นต้น จึงจะสามารถเรียนรู้ “ทุกขอารยัสัจ ๔”ได้ ซึ่งก็ต้องเริ่มจาก“กาย”นี้เองแท้ ๆ

หาก“หลับตา”มันไม่“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น “กาย” ซ้ำไปหลงเสพ“มิจฉาวิมุติ”ในภวังค์ที่เป็น“ศรัทธา- วิมุติ”ของเดียรถีย์จมมลายไปอยู่นาน เหมือน“อาหาร- ดาบส”กับ“อุทกดาบส”ก็จะ“ฉิบหาย”กันจริง ๆ ดังที่พระพุทธ- เจ้าต้องตรัสอุทาน เมื่อพระพุทธเจ้าจะไปโปรด“อาหาร- ดาบส”กับ“อุทกดาบส” เมื่อพระองค์ทรงทราบว่า ดาบส ทั้ง ๒ นั้นได้ตายไปเสียก่อนแล้ว พระพุทธเจ้ามาไม่ทัน จึงเป็นอันสิ้นทางที่จะช่วยดาบสทั้ง ๒ ได้ ดาบสทั้ง ๒ จะไปจม“งมมิด”อยู่ใน“ภพมิด”

เพราะคนผู้“หลงผิดติดภพ”อันเป็น“ภวังคจิต”คือ หลงผิดติดยึดว่า“หลับตา”เข้าไปแล้วทำตนให้มีแต่อารมณ์ ภายใตจิตได้สำเร็จนั่นเองเป็น“ฉมาน” มันจึงเป็น“ความหลง ติดอย่างสนิทเนียนใน” ตามเดียรถีย์มานานแสนนานแล้ว

ผู้ทำ“ฉมานเดียรถีย์”แบบนี้ได้ก็จะหลงจมมลายอยู่ กัน“นานสุดแสนนาน”กับ“มิจฉาฉมาน”นี้ เพราะ“มิจฉาฉมาน” นั้นไม่มี“สัมผัสภายนอก” ไม่มี“กาย”ยืนยันอยู่ตั้ง ๆ ใคร ๆ ก็ช่วยไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่เป็น“ทุกข์”ต้น ๆ ต้น ๆ จะช่วยได้ก่อนอื่น แท้ ๆ มันเป็น“ทุกข์”ที่จะรู้จะสัมผัสกันได้ง่าย ๆ หยาบ ๆ

แต่ไม่เรียนเป็น“เบื้องต้น”แล้วปฏิบัติกำจัดกิเลสที่

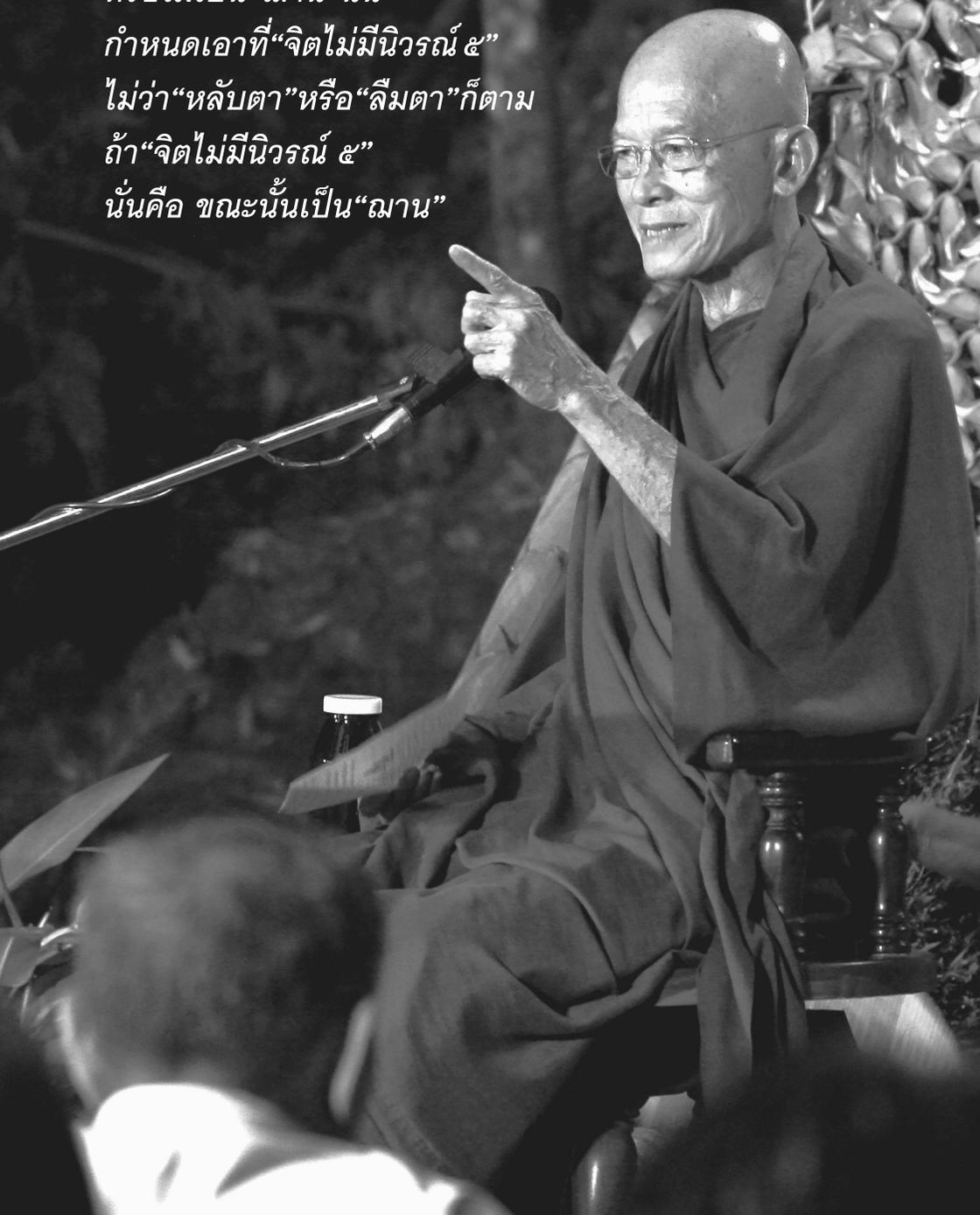
เกิดจาก“ภายนอก”ให้ได้สำเร็จก่อน มันก็ผิด“แบบพุทธ”ไป
คนผู้“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”ภายนอกที่
หยาบใหญ่เบื้องต้นนี้ จึงเป็นคนที่“มีด ๘ ด้าน”ครบถ้วนเลย
“มีด ๘ ด้าน”คือ มีดทั้ง“ตา-หู-จมูก-ลิ้น-กาย-ใจ”
และมีดทั้ง“ภายนอก-ภายใน”รวมเป็น ๘ ครบ“ความมีด”
สุดแล้ว

เพราะดาบสทั้ง ๒ นั้น“หลับตา”ปฏิบัติจึงหลงจมใน
“มิจฉาณาน”หรือ“มิจฉาสมาธิ”ของตนๆ อยู่ เมื่อตายลงไป
ก็จะผิงมงาย หลงยึด“อัสัญญีณาน”นั้นว่า เป็น“ผล”อยู่
ในภวังค์ของตนนานสุดแสนนาน ด้วยความเก่งกาจในการ
“ดับสัญญา”ของตนได้ตามที่ฝึกมา จึงจมมีดอยู่ใน“ภวังค์จิต”
ของตนทนนานหลงยึดติดจัดจ้านไปกับความเก่งกาจยิ่งๆ
ของตนเองแท้ ก็เป็น“อัสัญญีสัตว์”จมเดี่ยวดัดดานอยู่ใน
“ภวังค์ของตน” ไม่มีใครช่วยได้เลย แม้แต่พระพุทธรเจ้า

**(๓๘๗) “วิญญานฉฐิติ” นั้นเป็น“ฉานพุทธ”ในขณะ
“ลืมตา”**

“ฉานพุทธ”หรือ“ฉานวิสัย”แบบพุทธที่“สัมมาทิฏฐิ”
เป็น“อจินไตย”แท้ๆ คือ เกินกว่าที่จะใช้แค่การขบคิดเอาได้
คนผู้ไม่มี“ปัญญา”กันจริงๆ ก็จะไม่สามารถรู้จักผู้แจ้งรู้จริงได้
ว่า “ฉานวิสัย”ของพุทธนั้นต้องมี“กาย”ภายนอก มีอริยาบถ
ทางกายกรรมภายนอก ทางวจีกรรมภายนอกอยู่ตามปกติ

จิตจะเป็น“ฉาน”
หรือไม่เป็น“ฉาน”นั้น
กำหนดเอาที่“จิตไม่มีนิวรณ์ ๕”
ไม่ว่า“หลับตา”หรือ“ลืมตา”ก็ตาม
ถ้า“จิตไม่มีนิวรณ์ ๕”
นั่นคือ ขณะนั้นเป็น“ฉาน”

ชีวิต

“ฉานพุทธ”ใน“วิญญูณฐิติ ๗”นั้นมีขณะ“ลืมตา” มี
“กายกรรม”มี“วจีกรรม” ทำงานทำการอยู่ตามสามัญคนปกติ
จิตจะเป็น“ฉาน”หรือไม่เป็น“ฉาน”นั้นกำหนดเอาที่
“จิตไม่มีนิวรรณ์ ๕”ไม่ว่า“หลับตา”หรือ“ลืมตา”ก็ตาม

ถ้า“จิตไม่มีนิวรรณ์ ๕” นั่นคือ ขณะนั้นเป็น“ฉาน”
เมื่อใดขณะใดที่จิตไม่มี“นิวรรณ์ ๕”เมื่อนั้นคือ “ฉาน”
ดังนั้น จะ“หลับตา”หรือ“ลืมตา”ก็ไม่ใช่อปัญหาเลย
ผู้มี“ฉาน”ต้องมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า จิตของ
เรา“ขณะนั้น ๆ” โดยเฉพาะขณะลืมตามี“สัมผัสภายนอก”
อยู่ทั้ง ๕ ทวารครบ มีการรับรู้เรื่องราวทางตาหูจมูกลิ้นกายใจ
ไปด้วย ทำงานทำการต่าง ๆ ตามปกติคนธรรมดาสามัญไป
ด้วยทำ“ฉาน”ไปด้วยพร้อมกัน

ไม่ได้วรรคเว้นเวลา ไม่ได้หยุดกายกรรมวจีกรรม ไม่
ต้องหยุดการงาน แล้วจึงจะไปนั่งหลับตาทำฉาน

“ฉานพุทธ”ไม่แยกการปฏิบัติไปจากการมีชีวิต
สามัญปกติธรรมดาแต่อย่างใดเลย เพียงแต่ปฏิบัติตาม
“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ให้สัมมาทิสฐิกันเท่านั้นเอง

ซึ่งปฏิบัติในขณะมี“วิญญูณฐิติ ๗”เป็น“ฉานพุทธ”
ในขณะ“ลืมตา”ใช้“กาย”กับ“สัญญา”เป็นเครื่องตรวจสอบ

ในความเป็น“ฉานของพุทธ”นั้น คือ“ภาวะจิตไม่มี
นิวรรณ์ ๕”อยู่ในจิต ไม่ว่าจะเวลาไหนเวลานั้นคือ “ฉาน”แล้ว

ก็เพียรพยายามทำให้จิตเราไม่มีนิวรณ์ ๕ ตลอดเวลาให้ได้ก็แล้วกัน ดังนั้น จึงอยู่ที่“วิธีการ”ที่จะทำให้“จิตไม่มีนิวรณ์ที่ถาวร”ได้ด้วยวิธีอันแก่งอย่างใดละ?

สำหรับของพุทธนั้น พระพุทธเจ้าตรัสรู้ให้ทำด้วยวิธี“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘” หรือ“ศีล สมาธิ ปัญญา” ทำให้เกิด“อธิศีล อธิจิต อธิปัญญา อธิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ”ที่มี“ศีล อปัลลณกปฏิบัติ ๓ สัทธรรม ๗ ฌาน ๔ ที่มีวิชชา ๘”บริบูรณ์
ความเป็น“ฌาน”ในจิต จะเกิดได้ไม่ใช่ว่าต้องมีเวลาต่างหาก ต้องไปอยู่นิ่งๆ กายกรรม-วจีกรรมไม่ทำอะไรที่เป็นกรรมภายนอก ชีวิตต้องมีพิเศษเพื่อจะทำจิตให้เกิด“ฌาน”

นั่นมันคือ วิธีของเดียรฉัตรทั้งหลายเขาทำกันทั่วไป
ซึ่ง“ฌานพุทธ”นั้นไม่ใช่เช่นนั้น คนผู้มี“ฌานพุทธ”นั้นไม่ต้องแยกการทำ“ฌาน”ให้ต่างหากแตกต่างออกไปจากการมีชีวิตสามัญธรรมดาเลย ทำ“ฌาน”อยู่ในชีวิตสามัญปกติ
ไม่ได้หนีออกไปจากการดำเนินชีวิตธรรมดาปกติแต่อย่างใดเลย แต่เรียนรู้ฝึกฝนในชีวิตประจำวันที่มีชีวิตสามัญปกตินี้เอง แล้วสะสมความเป็น“ฌาน”ด้วยการปฏิบัติให้“จิตไม่มีนิวรณ์ ๕”ให้ได้ จนกระทั่งจิตเป็น“ฌาน”ที่บริสุทธิ์จากกิเลส และอุปกิเลส ไม่เหลือเศษเลย ตลอดเวลาในชีวิตปกติสามัญอัตโนมัติตั้งมั่นถาวรยั่งยืนเที่ยงแท้ตลอดกาล ไม่แปรเป็นอื่นอีกเลย ไม่มีอะไรหักล้างได้ ไม่กลับกำเริบ

วิธีปฏิบัติที่จะสำเร็จผลดังว่านี้ได้ ก็ต้องปฏิบัติด้วย “จรรยา ๑๕ วิชชา ๘” นั่นเอง “ลัมตา” มีชีวิตปกติปฏิบัติไปได้ สำเร็จบริบูรณ์เป็น “ฌานพุทธ” จิตก็จะมี “ฌานทั้ง ๔” อยู่ในตนประจำไปกับชีวิต เพราะมีผล “จบกิจ” เป็นผลสำเร็จ เต็ดขาด แล้วจิตจะ “ปริสุทธา ปรีโยทาทา มุทุ กัมมัณฺญา ปภัสรา” สัมบูรณ์

(๓๘๘) “ฌานพุทธ” ที่มี “เจโตปริยญาณ ๑๖” ใช้กำจัดกิเลส

“ฌานพุทธ” มีความรู้ใน “เจโตปริยญาณ ๑๖” ใช้กำจัดกิเลสไปตามลำดับ จิตจึงสะอาดหมดจดเกลี้ยงเกลา ทั้งกิเลส อุปกิเลส แม้แต่ธุลีละอองใหญ่ น้อยของกิเลสหมดสิ้นได้แท้

แต่ “การหลับตา” ปฏิบัติจะไม่มี “เจโตปริยญาณ ๑๖” ให้เราได้กำจัดจริงเลย เริ่มตั้งแต่ “กาม” ก็ไม่มี “ปฏิฆะ” ก็ไม่รู้

เพราะ “หลับตา” ไป ไม่มี “กายภายนอก” กระตุกเม็ดแรกคือ “กาม” นีวรณข้อ ๑ ก็ไม่มีเกิดให้เราดับ และ “ปฏิฆะ” นีวรณข้อ ๑ ก็ไม่มีเกิดให้เราดับ

“กาม” และ “ปฏิฆะ” กิเลสที่เกิดจริงไม่มี “ความจริง” เลย

มีแต่ “กิเลส” ใน “ความจำ” ที่เกิดมาแล้วในอดีต และกิเลสที่คิดขึ้นในจิตตนเองคนเดียวที่ยังไม่เกี่ยว

กับคนอื่น หรืออะไรอื่นเลย เมื่อเลิกคิดมันก็หายไปอยู่ใน “ความจำ” หรือ “การกำหนดขึ้น” ของตนคนเดียวเท่านั้น ไม่มากก็น้อย

มันจึงยังไม่ใช่ “ความจริง” ที่ปรากฏออกมาให้ “คนอื่น” อันอยู่ใน “โลกข้างนอกจิตนอกใจ” ของตนคนเดียวด้วยเลย
จึงจะเรียกว่า “ความจริง” ที่ไม่ “ลึกลับ” กันได้แท้แน่
ที่สุด

มีคนอื่นรับรู้ รับเห็น รับสัมผัส เป็น “ภาวะ ๒” ครอบจบ
ความเป็น “เหตุ” ที่ถูกต้องต้องแท้ ยืนยันกันเลย แย้งไม่ได้แล้ว
จึง “ไม่ลึกลับแล้ว” เป็นที่สุดแห่งที่สุด ก็คือ อรหันต์
อรหันต์ แปลว่า ไม่ลึกลับแล้วเป็นที่สุด
เพราะจัดการกับ “โลก ๓” ทั้ง “ปรโลก” ทั้ง “ปรตตา”
และ “ปรตตะ” สำเร็จเสร็จ “จบกิจ” เป็นอรหันต์

ซึ่ง “กิเลสสภาวะ” หมดยุติได้ด้วย “ฉานพุทธ” ที่มี “เจโต
ปริยญาณ ๑๖” ใช้กำจัดกิเลสสำเร็จเกลี้ยงเจริญ “อุเบกขา ๕”

“ฉานพุทธ” นั้นกำจัดกิเลสเกลี้ยงสิ้นหมดตามลำดับ
ขั้นของ “เจโตปริยญาณ ๑๖” จึงแตกต่างจาก “ฉาน” ที่ “มิจฉา-
ทิฎฐิ” อันเป็น “ฉานเดิรถีย์” ที่ “หลับตา” ปฏิบัติกันตรงนี้แท้ ๆ

“ปรโลก” คือ โลกอื่น ที่ไม่ใช่ “โลก” ในตัวตน มันก็เป็น
มายาหลอกตนได้ ผู้มี “ปัญญา” สามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง และ
หลุดพ้นจาก “โลก” หรือ “เลิกความหมუნวน” นั้น ๆ ได้สำเร็จจริง

“ปรตตา” คือ ตัวตนอื่น ที่อยู่ใน “โลก” แฝงเป็น “ตัว

มายา”ของตนเอง มันหลอกในตนเองอยู่ ผู้มี“ปัญญา”จึงจะสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง และหลุดพ้นจาก“ตัวตนอื่น” ที่ไม่ใช่ตัวตนเองจริง ๆ ที่มันเป็น“โลก”แฝงหลอกตนนั้น ก็“ดับโลก (คือดับความวน)”ในตนเองนี้ได้สำเร็จจริง

ส่วน“ปรตตะ”คือ ประโยชน์ของผู้อื่น หรือประโยชน์ในที่อื่น หรือประโยชน์ในโลกหน้านั้น ก็สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“ประโยชน์”ได้อย่างถูกต้องถ่องแท้ละเอียดจริงว่า มันคือ การใช้ การประกอบขึ้นมาใช้ ตามจุดมุ่งหมายของแก่นสารเนื้อหานั้น ๆ ที่กำหนดกันในมนุษย์ ในโลก ในกาล

ผู้ไม่มี“ปัญญา”คือชาวเทวนิยมทั้งหลาย หรือชาวพุทธที่ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่เท่านั้น จะมีแต่“เงโก” จึงรู้จัก“ปรโลก”ก็ดี “ปรตตะ”ก็ดี “ปรตตะ”ก็ดี ชนิดที่“รู้แจ้งรู้จริง”ไม่ได้เลย

ผู้มี“ปัญญา”ที่“สัมมาทิฏฐิ”แท้จริงจึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงทั้ง“ปรโลก-ปรตตะ-ปรตตะ”อย่างเป็น“คุณ” ผู้ไม่มีปัญญา หรือผู้หลงว่าตนมี“ปัญญา”ที่แท้ยังมีฉฉาทิฏฐิก็จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงทั้ง“ปรโลก-ปรตตะ-ปรตตะ”อย่างเป็นโทษเป็นทุกข์ หรือแ่งที่สุดก็หลงมาয়াว่าเป็นสุข เสพสมจมนานเท่านั้น อยู่ในวัฏสงสารนิรันดร ไม่รู้เลิก ไม่รู้จบ เพราะไม่รู้ความจริงว่า ที่แท้“อตตะ”นั้นมันมีที่สุดได้คือ “อนตตะ”หรือ“นิพพาน”

ผู้ไม่มี“เจโตปริยญาณ ๑๖” ไม่มีหลักกำจัดกิเลส ที่ จะพาบรรลุนิพพานได้บริบูรณ์แน่ ๆ

(๓๘๙) “นิพพาน” เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนทั้งต่อโลก ครบ“เทว”

ผู้บรรลุ“นิพพาน”คือ ผู้รู้จริง-รู้จบ ก็จัดการกับ“ตน”
ให้อยู่ใน“โลก”อย่างดีที่สุดประเสริฐสุดได้ มี“ประโยชน์”
สูงสุดทั้งต่อตน ทั้งต่อโลก จะ“ทรงอยู่”ก็อยู่ไปกับ“คน”ใน
โลกอย่างมี“ธรรม”ที่เป็นโลกุตระ ไม่มี“ตัวตน” ขยันทำงาน
เสียสละแก้อกุศลมวลมนุษยชาติ เป็น“อายุ ๓”ชนิดที่“ฟ้า
ปกกัน”กันจริงๆ

“โลกุตระ”มีปัญญา รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง รู้จบ “เทว” ครบถ้วน
เพราะจัดการกับ“อธิปไตย”ของ“โลกที่เป็นความวุ่น
ส่วนที่ตนเกี่ยวข้องอยู่(โลก)” และจัดการกับ“อธิปไตย”ของ
“ตน(อัตตา)”ได้บริบูรณ์ทั้ง ๒ ด้วย“ธรรมาธิปไตย”สัมบูรณ์ที่สุด
“ธรรมาธิปไตย”นี้คืออธิปไตยที่เป็น“ธรรม”ชั้น
โลกุตระ

“โลกุตระ”คือ ผู้“อยู่เหนือ(อุตตระ)”โลกแบบโลกียะ
“อยู่เหนือ”ไม่ใช่“ข่มเบ่ง”ผู้อื่น ไม่ใช่“เอาเปรียบ”ไม่ใช่
ผู้มีเล่ห์ร้ายที่ทำลายสังคม ไม่ใช่คนเลวหนักแผ่นดินถ่วงโลก
แต่เป็นคนที่มี“ปัญญาแท้”ผู้รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงความเป็น
“พระเจ้า-วิญญาณ-อิตตา-ปรมาตมัน-นิพพาน-เทว ฯลฯ”

“เทว”คือ “ภาวะ ๒”ที่ในความเป็น“คน”จะมี“เทว”
เสมอได้แก่“นาม-รูป” เพราะคนมี“วิญญาณ”ในตนทุกคน
อยู่แล้ว

ผู้รู้ครบ“เทว”ภาวะ ๒ แท้ๆ ได้แก่ “โลก”และ“อตฺตตา”
นั้น คนจัดการความเป็น“โลก”และ“อตฺตตา”ได้จนบรรลุ
“นิพพาน”

นั่นคือ “อตฺตตา”นั่น“จบกิจ”ตน เป็นผู้หมดสิ้นกิเลส
ผู้มี“นิพพาน” จึงมี“กรรม”ที่ทำแต่ประโยชน์เพื่อ“ผู้อื่น”อยู่
เท่านั้น

เพราะผู้“นิพพาน”นั่นประโยชน์“ตน”หมดเสร็จแล้ว
คนผู้นี้มีชีวิตอยู่ใน“โลก”จึงไม่เป็นภัยไม่เป็นโทษใด ๆ
ตนกับโลก หรืออตฺตากับโลก ก็คือ “ภาวะ ๒”ที่ยิ่งใหญ่
ความเป็น“ภาวะ ๒”นี้คือ“เทว” สำคัญครอบเอกภพ
มหจักรวาลในกาลทีเดียว การเรียนรู้“เทว”จึงจะมี“นิพพาน”
ศาสนาพุทธเรียนรู้“ความเกิด”และ“ความดับ”ซึ่งก็คือ
“ภาวะ ๒” เฉพาะอย่างยิ่ง“ความเกิด-ความดับ”ของ
“วิญญูณ”หรือของ“อตฺตตา”หรือของ“พระเจ้า” จนสำเร็จ
สมบูรณ์แบบ

ก็ด้วยการปฏิบัติที่“ลึมตา”จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริงรู้จบ
ชนิดที่มี“การสัมผัสสภาวะ”กันแท้ๆ เริ่มตั้งแต่รู้จักที่มี“การ
สัมผัส”ทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต” ทั้ง“ภายนอก”ทั้ง“ภายใน” และทั้ง
“โลก”ทั้ง“อตฺตตา” ทั้ง“ภาวะ ๒”อื่นๆ ต่างๆ ครอบถ้วนความเป็น
“เทว” ซึ่งรู้แจ้งใน“เทว-มาร(ซาตาน)-วิญญูณ-พระเจ้า”ว่า ที่จริง
ที่เท่านั้นๆ ว่า มันอย่างไร? ไฉน? ได้จบกิจบริบูรณ์สมบูรณ์
จึง“รู้จบ”กันชนิดที่เด็ดขาดได้ เรียกว่า “นิพพาน”

“นิพพาน”เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนทั้งต่อโลกครบ
“เทว”

“หลับตา”ปฏิบัติไม่บริบูรณ์“ภาวะ๒” นั่นคือ ไม่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“เทว”หรือ“พระเจ้า”บริบูรณ์ได้ เพราะยัง“ลึกลับ”
แค่“กาย”ภายนอกก็ไม่มีอยู่แท้ จึง“สัมผัส”หรือแตะต้องไม่ได้
ด้วยประการอย่างนี้ “หลับตา”ปฏิบัติจึงไม่“ครบ๒”ไป!

แม้ผู้“หลับตา”ปฏิบัติ จะทำให้“นิรวณ ๕”ระงับได้ ก็
ได้ชนิดที่“ไม่ยั่งยืนถาวรนิรันดร”เด็ดขาด เพราะไม่ได้“ดับ
เหตุ”ที่จะเกิดนิรวณ ๕”แต่ละอย่าง ที่เป็นกามบ้าง ปฏิฆะบ้าง
ทินมิทระบ้าง อุทธัจจกุกกัจจะบ้าง วิจิจฉนาบ้าง ชนิดที่มี
“เหตุ”ภายนอกสัมผัสอยู่แท้ๆ ไม่ได้ “หลับตา”แค่กดข่ม
“จิตในจิต”ไว้เท่านั้น

จึงดับสนิทอย่างถูกฝาถูกตัว ละเอียดลออ ไม่เหลือ
แม้ละอองธุลีตามคำสอนพระพุทธเจ้าให้บริบูรณ์ครบถ้วน
เกลี้ยงสิ้น ชนิดที่ทำจนเป็น“นิรันดร”แบบโลกุตระ ไม่ได้

(๓๙๐) การแยกแยะ“จิตในจิต”ที่ครบ“เจโตปริยญาณ ๑๖”

เพราะ“หลับตา”ปฏิบัตินั้นไม่มีการแยกแยะ“กายใน
กาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”บริบูรณ์
ครบถ้วน

เริ่มตั้งแต่“กาย” ก็ไม่มี“กาย”ภายนอกเสียแล้ว กิเลส

หยาบที่มีอยู่คือ “กามคุณ ๕” อันเป็นเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์
ยังไม่ได้กำจัดออกไปให้หมดสิ้นก่อน เป็นขั้นต้นเลย

แล้วมันจะเอาข้างในออกมาใช้มากินได้ยังไงกันล่ะ?

เหมือนการจะเอา“เนื้อมะพร้าว น้ำมะพร้าว จาว
มะพร้าว” มากินมาใช้นั้น ก็ต้องตัดหรือเจาะ หรือตัดเฉาะ
จัดการทำลายหรือลอกปอกเปลือกข้างนอกออกเสียก่อน

คนตื่น“ลืมนตา”มีสติอยู่กับ“กาย”ภายนอกมันสามารถ
ทำ“กายกรรม-วจีกรรม-มโนกรรม”ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษอยู่
กับคนทั้งหลายในสังคม เราก็จะต้องเรียนรู้ปฏิบัติตนโดย
กำจัด“เหตุ”ที่มันก่อให้เกิดโทษภัยให้ได้ก่อน อันเป็น“เหตุ”ให้
เกิดโทษภัยแก่ตนแก่ผู้อื่นอันยังเป็น“ภายนอก”ให้สำเร็จเสร็จ
จริงกันก่อน แล้วจึงจะมีส่วนที่เหลือที่แท้ ที่มันอยู่ต่อไปหา
ข้างในเป็นลำดับ ๆ คือ กิเลสที่“หยาบ-กลาง-ละเอียด”เป็นต้น

ก็กำจัดกันไปเป็นขั้น ๆ ตามลำดับตามจริงมีจริง

แล้วไป“หลับตา”ปฏิบัติ มันจะกำจัดกิเลส“กามคุณ
๕” ที่เกิดจากสัมผัสทาง“กาย”ภายนอกให้หมดสิ้นไปได้
ไฉนกัน?

“ฌานพุทฺธ”นั้น จึงต้อง“ลืมนตา”ปฏิบัติไปตามลำดับ

“หลับตา”ปฏิบัติ มันก็ไปได้“ฌานเดิยริตฺถิ”อยู่เท่านั้น
ที่ยังไม่ได้ทำการกำจัดกิเลส“กาม”ที่เกิดจาก“กาย”เป็น“เหตุ”

เริ่มตั้งแต่“ฌาน ๑”ที่สามารถทำจิตให้“ไม่มีนิวรณ์ ๕”
ในจิตได้เป็น“ปริสุทธา”ขั้นที่ ๑ นี้คือ “ความบริสุทธิ์”จาก

“กิเลสนิรณัน ๕”ระดับต้นนั้น มันเริ่มต้นตั้งแต่“กาม”หรือ “ปฏิฆะ”อันเป็นกิเลสหยาบใหญ่จาก“กาย”ภายนอกที่มี ผัสสะจริง

จึงเป็น“การดับกิเลส”ถูกต้องตาม“ฉานวิสัย”แบบ พุทธที่สัมมาทิฏฐิ คือ ปฏิบัติ“สัมตา”ด้วย“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘” เริ่ม“ศีลข้อ ๑”เป็นลำดับต้น เกิดตัวอย่างให้เจ้าตัวได้รู้จัก รู้แจ้งรู้จริง“สังกรรม”เป็น“ปัจจัยตัดตั้ง”แล้วในการ“ดับกิเลส”

ซึ่งมีภาวะจริง“จิตในจิต”ที่กำจัดกิเลสไปตามหลัก “เจโตปริยญาณ ๑๖”สำเร็จมีลำดับกันโทนโท หลัด ๆ ไต้ง ๆ เจริญจริงจนกระทั่งเป็น“สมาหิต(จิตตั้งมั่น)”เป็น“วิมุตติ(ความหลุด พ้น)”ครบ“ภาวะ ๒”ที่ยิ่งใหญ่ตามความตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า

นี่คือ “เอกัคคตา”ขั้นที่ ๑ เพราะ“สัมมาทิฏฐิ”ทั้ง ความเป็น“กาย”และทำ“จิตในจิต”ก็ทำให้“กิเลส”ดับได้ด้วย ปัญญา

ซึ่งแตกต่างจาก“การหลับตา” ปฏิบัติที่ไม่รู้จักรู้แจ้ง รู้จริงทั้ง“สติปัญฐาน ๔”ที่เริ่มด้วย“กาย”มันก็ไม่มีเสียแล้ว การปฏิบัติ “กายในกาย”ข้อแรกก็ไม่มีเลยแล้ว“เวทนาใน เวทนา”อีก ซึ่งมันจะต้องเรียนรู้ปฏิบัติทั้ง“เวทนา ๑๐๘” มันก็ไม่มีให้ทำ

เพราะ“หลับตา”มันไม่มี ตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย มีแต่ใจ จึงไม่ใช่“เอกัคคตา”สำเร็จเป็น“สัมมาทิฏฐิ”ใน“ฉาน ๑” ที่กำจัด“กิเลสลดลงได้จริง”ขั้นต้น ครบ“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”

อันทั้งรู้ทั้งเห็นด้วยตาครบ“กาย”ครบ“จิต”เป็น“ภาวะ ๒” และ
ทั้ง“โลก”ทั้ง“อัตตา” เป็น“ธรรม”แบบพุทธคือ “โลกุตระ”แท้
“ฉาน”จึงมี“๒ ชนิด”ในโลก “ฉาน”ที่ไม่มี“เจโตปริย-
ญาณ ๑๖” กับ“ฉาน”ที่มี“เจโตปริยญาณ ๑๖”อย่างบริบูรณ์

(๓๙๑) “ฉานวิสัย”ของพุทธ“สัมมา”มี“เจโตปริยญาณ ๑๖”

และ“ฉานวิสัย”ของพุทธนั้น ละเอียด บริสุทธิ์สะอาด
หมดสิ้นไปจาก“อุปกิเลส” เช่น ไม่ว่าจะมามี“วิตกวิจารณ์ หรือปิติ
หรือสุข แม้แต่เอกัคคตา”เป็นต้น

ก็ต้องเก็บละเอียดกำจัดให้ครบถ้วนกิเลส-อุปกิเลส
เริ่มต้น“ฉาน ๑”คือ สามารถทำให้จิตไม่มี“นิวรณ์ ๕”
นั้น ผู้“สัมมา”ปฏิบัติมี“กาย”ภายนอก ทำให้“นิวรณ์ ๕”ชั้น
ต้นไม่มีได้เป็น“ฉาน ๑”

“ฉานหลับตา”เขาก็ทำให้ไม่มี“นิวรณ์ ๕”ได้ เป็น“ฉาน
๑” แต่เขาไม่มี“กาย”ที่เป็นทวารให้เกิด“กาม” “ฉานหลับตา”
จึงเป็น“ฉาน”แบบเดิรถีย์ ที่ใช้วิธี“กวดลดการกำหนดรู้
(สัญญา)”ให้ไม่ทำหน้าที่ของมันเต็มสภาพลงไปเรื่อย ๆ อยู่
ภายในจิตภวังค์

จึงยังมี“อุปกิเลส”อื่นอยู่เต็มครบไม่ได้ดับกิเลสใด ๆ
เลย กลับเป็น“ผู้ไม่รู้รายละเอียดของจิต-เจตสิก”ใด ๆ ยิ่ง ๆ ขึ้น
“หลับตา”ปฏิบัติไม่มีรายละเอียด“เจโตปริยญาณ ๑๖”

แยกแยะ“จิตในจิต”ไม่เป็น มีแต่“ลดพลังรู้ของสัญญา”ลงไปเรื่อยๆ จนที่สุดก็เป็น“อัญญาสัตต”เต็มสภาพ คือ “สัตตาวาส”ขั้นที่ ๕ ใน “สัตตาวาส ๙” ต่อจากนั้นก็ยังเป็น“สัตต”ผู้มี “นิรมาณกาย”ตามแต่ตนจะเนรมิตเอาเองจะมีจะเป็นอะไรก็เพื่อไป

“มิจจกกาย ๓”จึงคือ “มิจจกาทิฏฐิ ๒๒”ครบถ้วนตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน“พรหมชาลสูตร”ที่ได้ทรงสรุปไว้ชัดแล้ว

การหลับตาปฏิบัติ จึงได้อย่างเก่งก็ตาม“มิจจกาทิฏฐิ ๒๒”นั้นแล อย่าดันทุรังปฏิบัติกันอยู่เลย ใช้เป็นอุปการะก็พอ

ทำ“สัมมาทิฏฐิ”กันตั้งแต่“พินสัถกายทิฏฐิ”ให้ได้เกิด

“ฉาน ๑”ของผู้“หลับตา”นั้นแม้จะทำ“จิต”ให้“ไม่มี

นิรวรณ ๕”ได้จริง แต่“กาย”เขา“หลับตา” เขาก็ไม่มี“กาย”แล้ว

มันก็“ผิด”แท้แน่ๆ ไม่ใช่แบบพุทธแล้ว “ฉานพุทธ”

มันต้อง“ลืมนตา”กันจริง ๆ มี“สติ”ตื่นเต็มทั้ง“กายภายนอก-ภายใน” จึงจะทำให้“ปัญญา ๘”ครบถ้วนได้บริบูรณ์

สัมบูรณ์

นั่นคือ “หลับตา”ปฏิบัติมันไม่มี“กายภายนอก”กัน

แล้ว การเรียนรู้“กามคุณ ๕”ฝึกฝนกำจัด“กาม”ที่มี“อาการจริง” เกิดขึ้นในจิตขณะมี“ตาหูจมูกลิ้นกาย”อัน“สัมผัส”

ภายนอกและมี“ใจ”เชื่อมต่อรับรู้กันอยู่หลุด ๆ โด้ง ๆ โทนโทมันไม่มีให้กำจัด“ของจริง”กันแท้“ฉานหลับตา”จึงกดข่มแค่

“ดับสังขญา”

อันไม่ใช่ดับ“เหตุแท้”คือ “ดับกามกิเลส”กันเลย
ส่วนคนผู้“ลืมนตา”มันมี“ทวาร ๕”ภายนอก“สัมผัส”
อยู่หลุด ๆ โทงโท “กิเลสกาม”เกิดหรือไม่ ก็อ่านกันจริง ๆ
ในขณะที่สัมผัสอยู่โต้ง ๆ นั้นเลย มันก็“แตกต่างกัน”อยู่ชัด ๆ
อย่างนี้

คนผู้“หลับตา”ปฏิบัติทำให้“นิรอรณ ๕”ไม่มีในจิตได้
นั้น เขาสะกดจิตตนด้วยการ“ดับสังขญา” เขาก็ทำให้จิต
ไม่รับรู้อะไรเป็น“อสังขญา”ได้ “หลับตา”จิตมันเป็น“สัมผัสเวสี”
“สัมผัสเวสี”นั้น จิตอยู่ในภพภายใน คือใน“ภวังค์”ไม่มี
“กามภพ”อันเป็นภายนอก หรือไม่มี“กาย”ที่จะเกิด“เวทนา”
จึงชื่อว่า ผู้ไม่มี“วิญญาณฐิติ”

“นิรอรณ ๕”ไม่มีในจิตนี้ “วิญญาณฐิติ ๗”อยู่ใน“ข้อ
ที่ ๒” คือ “กายต่างกัน”แต่มี“สังขญาอย่างเดียวกัน”

คนผู้“ลืมนตา”มี“สติ”ตื่นเต็มทั้ง“กายภายนอก”ทั้ง
“จิตภายใน”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงมี“ตาหูจมูกลิ้นกาย”และ“ใจ”เต็ม
จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กิเลส”แท้ ๆ จับมันคั่นตาย ก็กำจัด“กิเลส”ได้
แต่ผู้ไม่มี“กิเลสตัวจริง”ให้กำจัด ก็ปฏิบัติไปสูญเปล่า
เพราะมันไม่ได้สัมผัสกิเลสจริง มัน“หลับตา”อยู่แท้
ทั้ง“เหตุ”ทั้ง“ผล”มันก็ต้องแตกต่างกันแน่ยิ่งกว่าแน่
“หลับตา”ไม่มี“กายสัมผัส”อันเป็นขั้นต้น ก็ไม่ได้
กำจัดกิเลส“กามคุณ” ที่เป็น“กามคุณ ๕”ที่เกิดอยู่หลุด ๆ

สัมผัสได้ต้ง ๆ ในขณะที่ปัจจุบันนั้นโทนโท มันทันถึง“๕ กิเลส”
เชียวนะ!

มันเป็นกิเลสที่เกิดจาก“ตา”กระทบ“รูป” มีทั้ง“รูป(ภาพ)”
ที่เกิดจาก“ธาตุรู้(นาม)”รับรู้ได้จริงเป็น“ของจริง”ครบ“กาย”
ครบ“เทว” ครบ“ภาวะ ๒” ไม่“ลึกลับ” ตาม“วิโมกข์ ๘”
ข้อที่ ๑”ที่ต้องมี“รูป(รูป)” มีคน“ผู้สามารถเห็นรูป(รูปาณ)” เมื่อ
“สัมผัส”กันขึ้นจึงจะ“เห็น(ผัสส)”

และ“วิโมกข์ ๘ ข้อที่ ๒”

และ“กิเลสปฏิฆะ”ที่เป็นเบื้องต้น อันเป็น“กิเลสจริง”
ที่เกิดในขณะที่“สัมผัส”ครบ“อายตนะภายนอก”กับ“อายตนะ
ภายใน”

จนกว่าจะได้ฝึกฝนมี“กาย”แล้วกำจัด“กาม”กันจริงๆ
กระทั่ง“กามราคะ”ลดละจางคลายลง “จิต”ก็เจริญงอกงามขึ้น
เพราะ“กามราคะ”ภายนอกได้หมดไป ก็เป็น“ฌาน ๑”

“ฌาน ๒”ก็ต้องทำ“วิตก-วิจารณ์”ลดละลงไปให้ได้

“วิตกวิจารณ์”คือ อะไร?

วิตก คือ เห็นจิตของตนที่ดำริขึ้นมาแล้ว เราเริ่มรู้ได้
“วิตก”เป็น“แก่นแกน”ของจิต “วิจารณ์”เป็น“การเคลื่อน”ของจิต

วิจารณ์ คือ อาการของจิตที่มีพฤติกรรมอยู่ มันเป็นไหน?

กิเลส“กาม”เป็นไหน? และ“จิต”แท้ๆเป็นอย่างไร?
มันไม่ใช่สิ่งเดียวกันหรอกนะ!

เราก็ตรววจสอบอ่าน“วิตก-วิจารณ์”ของตน แยกแยะคือ

“ธรรมวิชัยสัมโพชฌงค์” แยก“กิเลส”ออกจาก“จิต”ให้ชัดเจน เพราะ“จิตแท้”อย่างหนึ่ง “กิเลส”มันก็อีกอย่างหนึ่ง ต่างกัน ต้องมี“ธรรมวิชัย” ว่า มันมี“กิเลส”อะไร? หรือไม่? แล้วจึงจะจัดการกับ“กิเลส”นั้น ๆ กำจัดมันลดละลงให้ได้ จนกระทั่งทำได้ ก็“ปิติ”ดีใจที่เห็น“อุปกิเลส”มันลดได้ ลด“ปิติ”ลงได้ก็เป็น“ฌาน ๒” ก็ต้องลดอุปกิเลส“ปิติ”อีก แม้ลด“ปิติ”ได้ก็ยัง“สุข”อยู่ ความเป็น“ฌาน”ก็เลื่อนขึ้นไปเป็น“ฌาน ๓” “อุปกิเลส”ที่เป็น“สุข” ก็จะต้องลด ต้องดับให้หมดอีก ต่อเมื่อลด“สุข”ได้ จึงจะเลื่อนขึ้นไปเป็น“ฌาน ๔” ไม่มี“สุข” และมันก็ไม่มี“ทุกข์”ด้วย เพราะ“สุข-ทุกข์”มันเป็น“มายา”

“มายา”คือ “ความหลอก” มันไม่มีจริงเลย แต่มันหลอก คน“โง่”ที่ยังอวิชชาได้ว่า คนโง่ จึงหลง“ยึดเอาตาม”ว่า“จริง” พระพุทธเจ้าองค์เก่าองค์ก่อนได้ทรงค้นพบมาแล้ว ว่า ต้องทำ“ปัญญา”ให้แจ้งแท้จริง จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า “ความสุข-ความทุกข์”มันไม่จริง แต่คนผู้โง่ยังหลงว่าจริงอยู่

(๓๙๒) แยกแยะ“จิตในจิต”ที่ครบ“เจโตปริยญาณ ๑๖”

และพระพุทธเจ้าทรงค้นพบอีกว่า จะลด“ความโง่”ได้ก็ต้องสร้าง“ปัญญา”ขึ้นมาให้ได้ จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า “สุข-ทุกข์”มันไม่จริงเลย มันอยู่ที่คน“หลงโง่”ไปเชื่อว่ามัน

“จริง”

ดังนั้น ต้องทำให้“ความโง่”นี้แหละให้หมดสิ้น“โง่”ให้ได้
พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ“วิธี”ทำให้“ความโง่”คือ“อวิช-
ชา”หมดสิ้นไปจากจิต เกลี้ยงสะอาด ชนิดยั่งยืนนิรันดรได้ด้วย
นั่นคือ สร้างจิตให้เป็น“ฉาน”นี้เอง “ฉาน”คือไฟ
เป็นอุณหธาตุ พลังงานทางจิต ที่สามารถกำจัด“ไฟ”อันเป็น
“กิเลส” ที่เป็น“เหตุ”แห่ง“ความโง่”ที่แท้ ได้สำเร็จจริง

แต่“ฉาน”ที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบของพระองค์นั้น
มาประกาศให้แก่พุทธศาสนิกปฏิบัติกันได้ตามเป็นจริง

และแล้วเมื่อนานไป“ฉานวิสัย”ที่เป็นของพระพุทธ-
เจ้า คนก็พากันเข้าใจ“ฉาน”ของพระองค์ เพี้ยนผิดไปเรื่อย ๆ

กระทั่งกลายเป็น“ฉานเดิวยธิ์”ที่ไม่ใช่“ฉาน”ของ
พระพุทธเจ้ากันจนหาที่ถูกต้องกันไม่ได้เลย ในยุคปัจจุบันนี้

พระพุทธเจ้าตรัสยืนยันว่า “ฉานวิสัย”ของพระองค์
นั้นเป็น“อจินไตย” นั่นคือ เดาเอาไม่ได้ แต่ใครจะใช้ความคิด
ของตนเดาเองนั้นไม่ได้เด็ดขาด ผู้จะมี“ฉาน”ต้องมี“ปัญญา”

ผู้ที่“สัมมาทิฐิ”ในความเป็น“ฉานของพระพุทธเจ้า”
นั่นคือ ผู้มี“ธาตุรู้”ที่เกินกว่า“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“ฉนโก”
นั่นคือ มี“ความรู้-ความฉลาด”ที่เข้าขั้น“ปัญญา” ที่เริ่มเรียน
รู้ตั้งแต่ความเป็น“กาย”ไปทีเดียว ชนิดที่ต้อง“สัมมาทิฐิ”แท้

ความเข้าใจของคนสามัญชนทั่วไปนั้น จะเข้าใจได้
แค่“ฉาน”ที่ยังไม่ใช่“ฉานพุทธ”ซึ่งเป็นแค่“ฉานเดิวยธิ์”คือ

“ฌานนอกแบบพุทธ” อันเป็น“ฌาน”ที่ต้อง“หลับตา”เข้าไปมี แต่“จิตในภายใน”เท่านั้น ไม่มี“กายภายนอก” มันจึงแตกต่างกัน ไปคนละชั่ว หันหลังชนกันตรงกันข้ามกันเลย

เช่น “ฌานสามัญทั่วไป”หมายถึง“อาการของจิตใน จิตเฉพาะ”ไม่มี“ความรับรู้ใด”ออกมารับรู้เกี่ยวกับ“กายภายนอก”เลย “ฌาน”หลับตาจึงอยู่ในวงศ์เท่านั้น

ผู้มี“ฌาน”หลับตาไม่มีกิริยาที่ทำกรรมภายนอก ซึ่งเป็น“กรรม”โจ่งแจ้งชัดเจนที่คนทั้งหลายร่วมรู้ร่วมยินยันได้

“ฌานหลับตา”นั้นยังมีนัยะอื่นที่“แตกต่าง”กันอีก

เป็นต้นว่า คนที่ต้อง“เข้าฌาน”แล้วก็“ออกจากฌาน” คนจะมี“ฌาน”ก็ต้อง“เข้า-ออก”ไม่รู้แล้ว ไม่มีการ“จบกิจ” กันได้เลยนั้น มันไม่มีทางเป็น“อรหันต์”ได้สักทีหรอก

กิเลสที่เกิดในภาวะ“ปัจจุบันมีภายนอก”เท่านั้นที่เป็น“ของจริง” ถ้า“ดับได้”ก็เป็น“ทิฏฐธรรมนิพพาน”

ฌานที่มันดับกิเลสขณะมีภายนอก“ทางกาย-ทางวิ” ไม่ได้ นั่นคือ “ฌาน”ที่มันยังมี“อารมณ์สุข”เป็น“อุปกิเลส” เพราะยังเสพลोकียรสที่เป็น“อาการสมณะภายในจิตของตน”อยู่ จึงยังเป็น“อตตตา”อยู่แท้ ซึ่งเป็น“ฌาน”เดิวยถียโลกิย์ และเป็นของชาวเทวนิยมทั้งหลาย

แต่ถ้าปฏิบัติเจริญยิ่ง ๆ ขึ้นไป “อุเบกขา”ก็มีคุณวิเศษ ๕ ประการ คือ บริสุทธา ปริโยทตา มุทุ กัมมัฏญา ปกัสร่า เพราะการแยกแยะ“จิตในจิต”ที่ครบ“เจโตปริยญาณ

๑๖”อย่างเป็นทางการลำดับละเอียดลอออย่างแท้

(๓๙๓) ฌานพุทธ“ลิมตา”ปฏิบัติมีครบวิสัยทัศน์ นอก-ใน

“ฌานพุทธ”เป็นภาวะที่ล้างละเลิก“เสพอารมณ์ที่มี
ภพ”ได้ไปตามลำดับ นั่นคือ “ฌาน ๑-ฌาน ๒-ฌาน ๓”นั้นยัง
เสพ“สุข”อยู่ ต่อเมื่อเป็น“ฌาน ๔”แล้วก็หมดสิ้น“สุข”ไปจาก
อารมณ์สนิท “ไม่มีสุขไม่มีทุกข์”เพราะจิตเป็น“อุเบกขา”

“ฌานพุทธ”ต้องมี“กายภายนอก”เป็นสามัญของชีวิต
ตั้งนั้น ใน“วิญญานฐิติ ๗” แม้จะต่างก็มี“สัญญา
อย่างเดียวกัน”ก็ตาม คือ กำหนดรู้“จิตในจิต”ที่ไม่มี“นิรณ
๕”เป็น“ปฐมฌาน”ได้เหมือนกัน เช่นใน“วิญญานฐิติข้อที่
๒”หรือข้อที่ ๔ นั้นก็เถอะ ก็ยังแตกต่างกันด้วย“ทิวฐิติ”อยู่ดี

คนผู้“มิจจาทิวฐิติ”กับ“สัมมาทิวฐิติ” ก็จะมี“ความแตกต่าง
กัน”อยู่แน่แท้ นั่นคือ “มิจจาทิวฐิติ”จะเป็น“ฌานหลับตา”
ที่ไม่มี“กายภายนอก” ส่วน“สัมมาทิวฐิติ”นั้นเป็น“ฌานลิมตา”
ที่มี“กายภายนอก” และใช้“พลังฌาน”อันเป็น“ปัญญา”
ทำงานได้อย่างแคล่วคล่องชนิดที่มี“กายปาคุญญตา”และ
“จิตตปาคุญญตา”เอาด้วยซ้ำ

คำว่า“ปาคุญญตา”หมายความว่า ความชำนาญ,ความ
ฉลาด,ความว่องไว,ความคืบเคย,ความเป็นผู้แคล่วคล่อง
ตั้งนั้น ทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต”ของผู้มี“ฌานวิสัย”อันเป็น

“คุณวิเศษ”แท้ถูกต้องจริงของพุทธนั้น จึงเป็น“ฉานลิมตา” มีทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต”ที่ครบ“ความแคล้วคล่องว่องไวและ แข็งแรงมั่นคง”อันวิสุทธิวิสุทธิวิเศษเกินกว่าจะขบคิดเอา ได้ เพราะเป็น“คุณสมบัติยอดเลิศ”แท้จริงคือ ๑.บริสุทธิ์ สิ้นอาสวะ(บริสุทธิ์) ๒.บริสุทธิ์และตั้งมั่นยิ่งขึ้นไปเรื่อยๆ ตาม ความชำนาญของประสพการณ์ที่ยังทำกรรมในชีวิตปัจจุบัน ทุกขณะ(ปรโยหตา) ๓.คุณลักษณะของจิตจึงมีทั้ง“ภาวะ ๒ ตกผลึกแน่นผนึกกันขึ้นในตัวทัพบทวิ(มฤตเด)”คือ มีทั้ง“ศรัทธา วิมุตติ”และมีทั้ง“ปัญญาวิมุตติ”เป็น“เทพยิ่งใหญ่”สูงสุดวิเศษ

แต่คนผู้“หลับตา”ปฏิบัติให้เกิด“ฉาน”นั้น คือคนที่ไม่ มี“กาย”ภายนอกก็เห็นอยู่หลุดๆ ไต้งๆ มีแต่“จิตภายใน”ที่“รู้”อยู่แต่ในภวังค์ ขณะที่“หลับตา”อยู่ในปัจจุบันนั้น และ ปฏิบัติชนิดที่มีแต่“แนบแน่น”เข้าไปๆ ถ้ายเดียว นั่นคือ การ ปฏิบัติแบบ“หลับตา”มีแต่“อปปนสมาธิ”เท่านั้น

ไม่เหมือนแบบพุทธที่มีครบทั้ง“ตักกะ-วิตักกะ-สังกัปะ-อปปนา-พยุปปนา-เจตโส อภินิโรปนา-วจีสังขารา” อันเป็น“๗ คุณลักษณะ”ที่เดียวที่ยังพัฒนาปฏิภาคนทวิทั้ง ความกระจะกระจ่างแจ้วสว่างไปเป็นปัญญาอันยิ่งด้วย และ ทั้งความควบแน่นกันเป็นศรัทธาอันยิ่งด้วย มันจึงเป็น“ฉาน วิสัย”แตกต่างกันของพุทธกับของเดียรถีย์ที่มีนัยสำคัญยิ่ง

เพราะ“ไม่มีกาย”ปฏิบัติ“ลิมตา”เป็น“ภายนอก”นี้เอง ผู้“หลับตา”ปฏิบัติจึง“ผิด”มันไม่มี“กายภายนอก”ก็

ชัด ๆ ไต้ง ๆ ว่า ต่างกันกับผู้ปฏิบัติ“ลืมตา”ที่มี“กายภายนอก”

“หลับตา”ไม่มี“กายภายนอก”นั่นจึงเป็นคนผู้“มิจฉา-
ทิมฺหิ”แท้ ตามที่พระพุทธเจ้าทรงระบออยู่ชัด ๆ ศึกษากันดี ๆ

“ฌาน”ของพุทธใน“วิญญูณฐิติ ๗”มีขณะ“ลืมตา”
และมีทั้ง“กาย” มีทั้ง“สัญญา” แต่“ฌาน”ของเดียรถีย์ถ้าตรวจ
ด้วย“วิญญูณฐิติ ๗”ก็จะไม่มีทั้ง“กาย” ไม่มีทั้ง“สัญญา”

เพราะเดียรถีย์“หลับตา”ปฏิบัตินั้น ไม่มีทั้ง“กาย” และ
ทั้งแถม“ดับสัญญา”กลายเป็น“อสังขณีสัตว์”ไปเลยอีกด้วย

ซึ่งแตกต่างจาก“ฌานพุทธ”ใน“วิญญูณฐิติ ๗”
ที่มีขณะ“ลืมตา”ทั้ง ๗ ข้อ ถึงที่สุด“ข้อ ๗ อากิญจัญญายตนะ”

(๓๙๔) “ฌานเดียรถีย์”มีขณะ“หลับตา”จึงไม่พิเศษ อะไรเลย

ประเด็น“ฌาน”เดียรถีย์“หลับตา”ไม่มี“กายภายนอก”
มันไม่ครบถ้วนความเป็น“คน” ที่จะต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“ภาวะ ๒”เช่น ไม่มี“ภายนอก-ภายใน”ไม่มี“รูป-นาม”ไม่มี
“กาย-จิต” ไม่มี“โลก-อตตะ” เป็นต้น

ซึ่งแตกต่างจาก“ฌานพุทธ”ของพระพุทธเจ้า

เพราะมันทำให้กิเลสภายนอกหมดสิ้นตั้งแต่“กิเลส
เกี่ยวกับทวารภายนอก”ไปให้ป็นลำดับต้นก่อน ยังไม่ได้

มันก็จะ“กำจัดกิเลส”ต่อไป“ภายใน”ที่“เหลือ(เศษ)”กัน
อีกทีไม่ได้ มันไม่เป็นลำดับ ซึ่งจะต้องหมดกิเลสขั้นต้น

ก่อน แล้ว“เหลือ”เศษกิเลสชั้นกลางก็ทำกิเลสชั้นกลางให้หมดอีกที แล้วจึงจะ“เหลือ”เศษกิเลสชั้นปลายให้กำจัดได้

ความเป็น“วิ(คือ ไม่เห็นได้อย่างยิ่ง)”ที่จะถึงขั้น“ไม่มีเศษ”เลย(เศษ แปลว่า เหลือ) จึงจะเกิด“คุณ”อัน“วิเศษ”ครบ“วิ”หมด “เศษ”ก็เป็น“คุณวิเศษ(อุตตริมนุสสรธรรม)”จากกิเลสหายไปในขั้น “กามาวจร”อันเป็นภายนอก แล้วจึงจะถึงขั้นกิเลสกลางต่อไป คือ “รูปาวจร”อันเป็นภายใน

และที่สุตกิเลสชั้นปลายภายในสุดต่อคือ “อรูปาวจร” ก็เป็นอันสิ้น“อาสวะ”ได้ ตามขั้นตามตอนที่มี“ภายนอก”ด้วย เป็น“กาย”คู่ไปกับ“จิต” ครบครันขั้นต้น-ชั้นกลาง-ชั้นปลาย

จึงจะชื่อว่า ได้กำจัด“กิเลสอันเป็นเหตุสำคัญที่มันอยู่ในจิตภายใน”ครบ“ภาวะ ๒”ทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต”อีกด้วยตลอดทางที่ปฏิบัติ

“หลับตา”มันไม่มี“การสัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”ที่“วิเศษ”อะไรเลย

“หลับตา”มันไม่มี“กายภายนอก ๕ ทวาร”มันมีแต่“จิตในภายใน ๑ ทวาร”เป็นการปฏิบัติที่“ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ภายนอกเลย กิเลสภายนอกก็ไม่หมดสิ้นไปก่อนได้ เพราะไม่ได้กำจัด“กิเลส”อันเกี่ยวกับ“ภายนอก”ให้หมดสิ้นไปตามลำดับมาก่อน จึงไม่วิเศษอัศจรรย์แต่อย่างใด

“ฉานหลับตา”นั้นทำกันตื่นตาอยู่ทั่วไป มันง่าย ๆ ไม่ลึกซึ้งอะไร ไม่มีความซับซ้อนที่หมุนรอบเชิงซ้อนใด ๆ

แต่“ฌาน”พุทธนั้น“ลิมตา” มี“กายภายนอก”และ
มีอยู่ตลอด จึงเป็น“ฌานวิเศษ” สามารถรู้จักู้แจ้งรู้จริง
กิเลสทั้งภายนอก-ภายในที่สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วย“กาย”ครบ
ตลอดการปฏิบัติ กำจัดธุลีละอองของ“อาสวะ”ไม่เหลือเศษ
ใดๆเลย สิ้นหมดเศษของกิเลสในกามาวจร แล้วจึงจะสิ้น
หมดเศษของกิเลสในรูปาวจร แล้วจึงจะกำจัดกิเลสใน
อรูปาวจร ได้สิ้นหมดเศษอาสวะสุดท้ายกันอย่างเป็นลำดับ
นำอัศจรรย์

ใน“วิญญูญาณฐิติ ๗”ที่“ลิมตา”เป็น“สัมมาทิฏฐิ”จึง
หมดสิ้น“อาสวะ”สำเร็จ ได้ชื่อว่า อรหันต์(ผู้ไม่กลับเป็นที่สุด)
ไปตั้งแต่“บุคคลระดับ ๔”(ในบุคคล ๙ ระดับ)คือ“ปัญญาวิมุตติ”
(พระไตรปิฎก เล่ม ๓๖ ข้อ ๑๕๑)ก่อน“บุคคลระดับ ๓”ที่ได้ชื่อว่า
“อุกโตภาควิมุตติ”ก็ต่อเมื่อมี“ปัญญา”เข้าไปช่วยให้สิ้นอาสวะ

เพราะ“ศรัทธาวิมุตติ”ที่เป็น“บุคคลระดับ ๗”นั้น ก็ต้องมี
“อัญญาธาตุ”ที่เป็น“อัญญา” กว่าจะเป็น“ปัญญาวิมุตติ”ได้
ก็ต้องมี“อัญญา”จึงจะสามารถ“สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”
ไต่เต้า ค่อยๆ พัฒนาดนเจริญ งามงามไปบุลย์มาตาม
ลำดับจาก“บุคคลระดับ ๗”ขึ้นเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”อันเป็น
“บุคคลระดับ ๖” แล้วจึงจะไต่ขึ้นเป็น“กายสักขี”อันเป็น
“บุคคลระดับ ๕” แล้วจึงจะไต่ขึ้นเป็นผู้อาสวะสิ้นหมดได้
เท่าเทียม“ปัญญาวิมุตติ”อันเป็น“บุคคลระดับ ๔”

ความสลบไปสลบมาของ“ภาวะ ๒”มันซับซ้อนซ่อน

เชิงมากมายหลากหลายทบไปทวนมากัน จึงยากยิ่งจริง ๆ

“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน” ที่ดูเหมือนเป็น “มายา” นั้น แต่ที่แท้ไม่ใช่เลย ที่แท้แล้วเป็น “สิริมหามายา” ต่างหาก

“สิริมหามายา” นั้น จึงเป็นผู้ทำ “ความเกิดสิทธัตถะ”

“สิทธัตถะ” นั้นคือ “มีความต้องการสำเร็จแล้ว”

แต่สามารถปฏิบัติ “กำจัดความต้องการ” อันเป็น “กิเลส” ของตน ที่เอามาบำเรอตนให้กิเลสตนใหญ่ขึ้น-มากขึ้น-แน่นขึ้นนั้น มันลดลง มันหมดไปสำเร็จจริงเป็น “สิทธัตถะ” แท้

“สิทธัตถะ” ก็ดี “สิริมหามายา” ก็ดี จึงทั้งมี “กายที่เป็นรูปร่าง” และทั้งมี “สภาวะจิตที่เป็นตัวตน” ของคนแต่ละคน

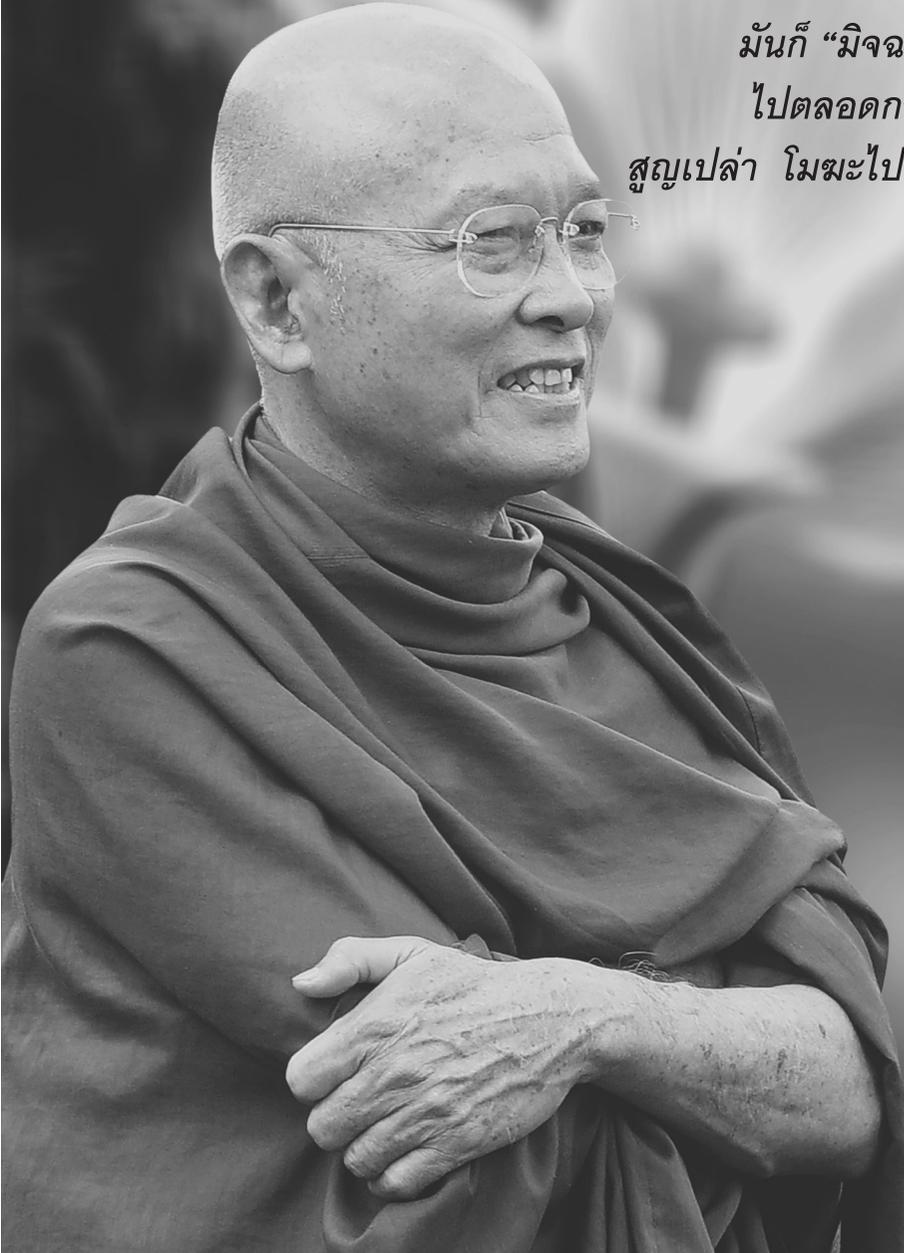
พยายามทำความเข้าใจ “ภาวะ ๒” นี้ดี ๆ

ทว่าคนผู้ยังมี “ปัญญา” ไม่พอก็จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง ความ “ซับซ้อนที่หมุนรอบเชิงซ้อน (คัมภีร์วาทาโล)” นี้ไม่ได้

ดังนั้น คนผู้มี “ศรัทธาวิมุตติ” หากไม่ผ่าน “การสัมผัส วิโมกข์ ๘ ด้วยกาย” จนกระทั่งเป็น “บุคคลระดับ ๕” มี “กาย-สักขี” อัน ถ้าแม้ไม่มี “ปัญญา” เข้าไปร่วมช่วยเพิ่มขึ้นอีก จนกระทั่งมีประสิทธิภาพเพียงพอ มันก็ไม่สามารถทำ “อาสวะบางอย่างให้หมดไป” ได้สำเร็จเสร็จจบเป็นอันขาด

ส่วนผู้ “ปัญญาวิมุตติ” อันเป็น “บุคคลระดับ ๘” นั้น เพราะ “สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย” ที่ “สัมมาทิฏฐิ” มาตลอด ในการปฏิบัติ จึง “ทำอาสวะ” ให้หมดสิ้นเกลี้ยงเป็นอรหัตต์ ได้ก่อนผู้ “อุกโตภาควิมุตติ” ด้วยประการฉะนี้แล

“หลับตา”ปฏิบัตินั้น
เป็น“ฌาน”เดียรถีย์นอกพุทธ
ขึ้นหลงผิด“หลับตา”
จะให้เกิด“ฌาน”แบบพุทธ
มันก็ “มิจฉาทิฏฐิ”
ไปตลอดกาลนาน
สูญเปล่า โมฆะไปทั้งชาติ

(๓๙๕) ฌานของพุทธใน“วิญญานฐิติ ๗”มีขณะ “ลัมตา”

ใน“วิชาจรณสัมปันโน”ก็ยืนยันอยู่ใต้ง ๆ โทนโทว่า
“ฌาน”นั้น ต้องปฏิบัติ“จรณะ ๑๕ วิชา ๘”โดยมี“ศีล”เป็น
หลักต้นและมี“อัปณณกปฏิปทา ๓”เป็นข้อ“ปฏิบัติที่ไม่ผิด
ของพุทธ” แล้วจะเกิด“สัทธรรม ๗”

จึงจะมี“ฌาน ๔”ที่ประกอบด้วย“วิชา ๘”กันจริง ๆ

“หลับตา”ปฏิบัตินั้นเป็น“ฌาน”เดียรถีย์นอกพุทธ
แน่แท้ ขึ้นหลงผิด“หลับตา”จะให้เกิด“ฌาน”แบบพุทธ มันก็
“มิจฉาทิฏฐิ”ไปตลอดกาลนาน สูญเปล่า โหมะไปทั้งชาติ

“มิจฉาทิฏฐิ”นั้น ถ้าแน่นหลงผิดไปตั้งแต่ต้นชั้น“กาย”
แล้ว มันก็จะมีทิศทางผิดเดินวนหมุนออกไปสู่ทางผิดเป็น
ปากกรวย “บานปลาย”ออกไปไม่มีที่สิ้นสุดกันทีเดียว จะ
หันทิศเข้ามาหาทางที่“ถูกต้อง”ไม่ได้ง่าย ๆ เลยนะ!

กว่าจะเข้าใจความเป็น“ฌาน”ของพุทธ หรือเข้าใจ
วิธีปฏิบัติให้เกิด“ฌาน”ของพุทธที่“สัมมาทิฏฐิ”แบบพุทธนั้น
ได้ถูกต้องถ่องแท้ว่า ฉะนั้น ๆ ต่างหากคือ “ฌาน”ของพุทธนั้น
มันเป็น“อจินไตย”จริง ๆ ยากมากที่คนจะเข้าใจได้ง่าย ๆ

“สัมมาทิฏฐิ”คือ “ความเห็น-ความเข้าใจ”นี้ มัน
ไม่ใช่ว่าจะเกิด“ทีเดียว-ครั้งเดียว”ก็จะมี“สัมมาทิฏฐิ”สัมบูรณ์
ทันที แต่“ความเห็น-ความเข้าใจ”มันค่อย ๆ เพิ่มขึ้น ๆ
เป็นลำดับ ๆ

“ทิวฏฐิ”คือ “ความเห็น-ความเข้าใจ”นั้น มันจะค่อย ๆ เพิ่ม “สัมมาทิวฏฐิ”ไปตามลำดับ เจริญงอกงามไปที่ละขั้นทีละคราว มีอานิสงส์ถึง ๕ ประการทีเดียว นั่นคือ ๑) ได้ฟังสิ่งที่ไม่เคยฟัง ๒) เข้าใจชัดสิ่งที่ได้ฟังแล้ว ๓) บรรเทาความสงสัยเสียได้ ๔) ทำความเห็นให้ถูกต้อง ๕) จิตของผู้ฟังย่อมเลื่อมใส (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๒ ข้อ ๒๐๒)

ดังนั้น การฟังธรรมพระพุทธรเจ้า หรือฟังจาก “สัตตบุรุษ” เสมอ จะมีแต่เพิ่มความรู้อะไรงอกงาม ไพบูลย์ได้จริง ๆ

ผู้ “สัมมาทิวฏฐิ” จึงจะฟังธรรมจาก “ผู้รู้แท้จริง” เสมอ ๆ ส่วนสาย “ศรัทธา” นั้นจะช้านานก็เพราะไม่มีลำดับ

ไม่เช่นนั้น สาย “ศรัทธา” ก็จะหลงจมอยู่ในความเป็น “มิจฉาวิมุตติ” ที่ตนหลงเป็น “ศรัทธาวิมุตติ” แบบของตนอยู่จริง

ถ้า “ศรัทธาอนุสาริ” ผู้ใฝ่ยังหลงติดเสพอยู่ใน “ศรัทธาวิมุตติ” แบบ “มิจฉาทิวฏฐิ” ตามเตียรถีย์ ก็ จะจม “เสพติด” อยู่ใน “ภพ” นั้นนาน จนกว่าจะมี “สัมมาทิวฏฐิ” ได้ จึงจะเป็นการเติม “ปัญญา” ขึ้นไปตามขั้น ตามตอน

จึงจะเริ่มเข้าขั้น “ทิวฏฐิปัตตะ” ได้ ซึ่งจะต้องมี “กาย” อันเป็น “ภายนอก” ร่วมอยู่ในขั้นหยาบไปตามลำดับ

แต่ถ้าผู้ “ศรัทธาวิมุตติ” ใด ไม่มี “กาย” เป็น “สัมมาทิวฏฐิ” เช่น ผู้ “ศรัทธาวิมุตติ” ที่หลง “หลับตา” เสพติด “มิจฉาวิมุตติ” อยู่ใน “ภพภายในภวังค์ของตน” เป็นต้น ก็ จะหลงจมอยู่นานกว่าจะมี “สัมมาทิวฏฐิ” ในความเป็น “กาย” ขึ้นตอนใหม่ได้

ผู้“ศรัทธาวิมุตติ”จึงจะเลื่อนขึ้นเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”
ได้ แล้วก็จะปฏิบัติในภาวะที่มี“กาย”ที่ตนรู้จัก“รู้แจ้งรู้จริง”ได้
เรียนรู้“อารยสังข ๔”ที่มี“สัมผัส”เกิด“เวทนา”ให้ศึกษา

ส่วน“กายสักขี”นั้นก็มิหลักฐาน“กาย”เป็น“รูป”แล้ว
แต่ก็ต้องมี“ปัญญา”ร่วมเป็น“นาม”ซึ่งเป็น“ธาตุรู้”ตัวที่เป็น
“ผู้รู้จัก”ด้วย“การสัมผัส”เข้าไปสมทบอีก แล้วจึงจะครบ
“รู้แจ้ง-รู้จริง”บริบูรณ์สมบูรณ์ได้แท้เต็ม“๓ เส้า” ได้แก่
“๑.ประธาน ๒.อิตถีภาวะ ๓.ปริศสภาวะ”

ซึ่งเป็น“cyclic order”ในความเป็น“ISH”

๑. I(ไอ) นั้นได้แก่ ประธาน ๒. S ได้แก่ She และ
๓.H ได้แก่ He ครบ“๓ เส้า” รวมเป็น“ตัวตน” นั่นคือ “Self”
คนผู้ใดมีความเป็น“Selfish”ครบ จึงครบ“ความเห็นแก่ตัว”
ตามที่คนผู้นั้นยังไม่มี“ปัญญา” หรือยังมีแค่“โฉง”

สำหรับสาย“ปัญญา”นั้นจะ“จบกิจ”เป็นอรหันต์ได้
ก่อนสาย“ศรัทธา” ด้วยการกำจัด“อาสวะ”สิ้นหมดได้ครบ
ถ้วน ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”เป็นหลักแท้ เว้นแต่กรณีพิเศษ

“ปัญญา”จึงคือ“กำลังหรืออำนาจ”ที่ยิ่งใหญ่ตั้งแต่
ขั้นต้นถึงที่สุด ที่จะทำ“ความบรรลุลุทธิธรรมสัมบูรณ์”ได้สำเร็จ
“จบกิจ”กันไปเป็น“รอบ ๆ” และไปหมดเกลี้ยงถ้วนทุก“รอบ”

เช่น ผู้ที่ทำ“วิมุตติ”ได้แล้วนั้น ก็ยังต้องมี“วิมุตติญาณ-
ทัตสนะ”หยั่งเข้าไป“รู้จัก”สัมผัสมีขของจริงให้ครบ“รูป-นาม”
จึงจะถ้วนรอบ“๓ เส้า” คือ ๑ มี“ปัญญา”เป็น“ประธาน”ที่รู้จัก

รู้แจ้งรู้จริง“ภาวะอีก ๒ คือ เทว”นั่นเอง ครอบถ้วนแท้จริง

ตรงนี้แหละที่ยืนยันว่า “ความรู้-ความสามารถ”ของ
คนผู้ที่มีสมรรถนะ หรือคุณภาพ หรือประสิทธิภาพก็ตาม
ที่ไม่เป็น“ความรู้-ความฉลาด”ชนิดที่ถึงขั้นหรือเข้าเขต
“ปัญญา”อย่างแท้จริง “ความรู้-ความฉลาด”นั้น ๆ ไม่มีสิทธิ์
ที่จะสามารถจัดการกับ“อาสวะ”ให้หมดไปได้เลย

เพราะ“ปัญญา”ที่บริบูรณ์จะต้องประกอบไปด้วยทั้ง
องค์ ๓ หรือ“๓ เสา”คือ“ประธาน-รูป-นาม” แล้วก็“องค์ ๕”
หรือขยายเป็น“จักขุ-ปัญญา-ญาณ-วิชา-อาโลก”คือมี
องค์ ๕ เป็นต้น “ปัญญา-ญาณ-วิชา”คือ “๑”กับ“จักขุ”
และ“อาโลก คือ แสงสว่าง”ก็เป็นอีก“๒” รวมเป็น“๓”

นั่นคือ ตา(จักขุ)กับแสงสว่างของภายนอกจึงจะเกิด
“ปัญญา-ญาณ-วิชา”ครบ“องค์ ๕”

หูกับเสียง-จมูกกับกลิ่น-ลิ้นกับรส-กายภายนอก
กับโณฐัพพะ จึงจะเกิด“ปัญญา-ญาณ-วิชา” ครบ“องค์ ๕”

ถ้ามีไม่ครบ“องค์ ๕” ก็ไม่บริบูรณ์

ไม่สามารถทำให้“อาสวะ”หมดสิ้นไปจากจิตใจชนิด
เด็ดขาด อย่างแท้จริงกันได้

ดังนั้น ชาว“เทวนิยม”ทั้งหลายทั้งนั้นในโลก ที่มี
แค่“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็นโลกียภูมิ อันยังอยู่ในวงวน
หรืออยู่ในกรอบของ“เชโก”เท่านั้น ยังออกจาก“กรอบ”
หรือออกจาก“วงวน”ของโลกียะไม่ได้ ก็ยังไม่เป็น“ปัญญา”

เพราะมันยังเป็นแค่“เงโก” จึงล้วนหมดสิทธิ์ที่จะกำจัด
“อาสวะ”

เพราะเหตุนี้เองที่คนตระกูล“สายศรัทธา”จึงยาก
และนานกว่า“สายปัญญา”ตามสัจจะเป็นจริง

บุคคลผู้เป็น“ศรัทธาวิมุตติ” คือ “บุคคลที่ ๗” ผู้ติดยึด
ความสงบแบบ“สมณะ”มากยิ่งขึ้น เพราะไปหลง“เจโตสมาธิ”
ที่เป็นเดียรฉัตรมี“ฌาน”แบบ“โลกียวิสัย” จึงยังเสียเวลาเป็น
คน“จมชีวิตอยู่กับมิจฉาทิฏฐิซ้าซ้อนนับชาติไม่ถ้วน” ติดยึด
“การหลับตาปฏิบัติ”ที่ยังไม่เป็นไปตามทฤษฎี“จรณะ ๑๕
วิชา ๘” อันเป็น“ข้อปฏิบัติ”แท้ของพระพุทธเจ้าได้ง่าย ๆ
จึงยาก-จึงนานกว่าที่ควรอยู่มาก ที่จะมี“ความรู้-ความ
ฉลาด”เข้าขั้น“ปัญญา”เข้าใจและสามารถปฏิบัติอย่าง
สัมมาทิฏฐิกำจัด“อาสวะ”เดินไปสู่“นิพพาน”ได้

เพราะจะทำ“อาสวะ”ให้สิ้นไปแม้บางส่วนก็ไม่ได้
ง่าย ๆ เลยตามที่มี“จริต”เป็นตระกูลที่ตนมีจริงเป็นจริง

จึง“หลงวนเวียน”อยู่กับการปฏิบัติแบบ“หลับตา”
ไม่พ้น“มิจฉาสมาธิ”ที่ตนเสพติดอ้อยอิ่ง อยู่ในกรอบของ
“สมาธิเดียรฉัตรโลกียวิสัย”นั่นเอง กว่าจะมี“ปัญญา”เต็ม
หลุดพ้นออกมาจาก“โลกียภูมิ”ได้

จึงต้อง“เวียนเกิด-เวียนตาย” ไม่รู้กี่ชาติต่อกี่ชาติ
เป็นหมื่น เป็นแสน เป็นล้าน ๆ ชาติ

เพราะไม่มี“กาย” ก็ไม่สามารถจะ“ดับสิ้นอาสวะ”ได้

จึงยากมากและนานมากกว่าผู้นี้จะพ้นจาก“เฉโก”
มามี“สัมมาทิฐิ” แล้วจึงจะพอได้“ปัญญา” และกว่าจะ
ปฏิบัติเป็น“สัมมาปฏิบัติ” จนกระทั่งบรรลุ“สัมมาปฏิเวธ”
บริบูรณ์เป็น“อรหันต์”สำเร็จ นั้นไม่ใช่่ง่ายจริง ๆ

ก็จะดูได้จะเห็นได้แม้ทุกวันนี้ในปัจจุบันยุค พ.ศ.
๒๕๐๐ นี้แหละ จากที่อาตมานำ“โลกุตระ”มาเปิดเผยอยู่
นี้แหละ นี้ก็ทำมา ๕๐ กว่าปีแล้ว ยังได้แค่นี้

แค่จะเจริญจาก“ศรัทธาวิมุตติ” เป็นคนผู้มี“ปัญญา”
บรรลุสู่“ทิฐิปัตตะ” ก็สุดแสนยาก และนานมากยิ่งอยู่

ก็เพราะแม้แต่ความเป็น“กาย”เท่านั้น ยังยากสุด
แสนยากที่เขาจะ“สัมมาทิฐิ”ในความเป็น“กาย”กันได้
ก็เห็น ๆ แล้ว จึงยังพ้น“สักกายทิฐิ”กันไม่ได้ง่าย ๆ จริง ๆ

(๓๙๖) จริตคนแยกเป็น“ตระกูล”ได้“๒ ตระกูล”ใหญ่

โดยธรรมชาติสามัญนั้นธรรมดาโลก คนในโลก
มีอยู่ ๒ สาย หรือ ๒ ตระกูลใหญ่ ซึ่งได้แก่ สาย“ศรัทธา
(ศรัทธาสุต)”กับสาย“ปัญญา(อัมมานุสสุต)” เป็น“เทว”คู่ใหญ่

แต่ก็ยังมีคนผู้มากไปด้วย“ความช่างสงสัย” จึงทำ
ตนเองนั้นเองเป็นผู้สะสม“วิจิกิจฉา”ใส่จิตตนเอง ด้วย
“อวิชชา”ของตน จึงติดนิสัย“ขี้สงสัย”อยู่จริง

ใน“อนุสัย”คนผู้นี้จึงมีแต่“ความไม่รู้แจ้งรู้จริงอะไร
ได้สักที”นั้นเองหนาแน่นมากหลาย กลายเป็นคน“วิตกก-

จวิต” ผู้หนักไปทางนึกคิดจับจดฟังชานหนักหนาสาหัส
ก็กลายเป็นคนผู้มากไปด้วย“ความช่างสงสัย” ศัพท์
วิชาการคือ “วิตกกจวิต”

คนผู้“วิตกกจวิต”นี้ กว่าจะบรรลุธรรมได้ ก็ต้องใช้เวลาปฏิบัติมากถึง ๓ เท่า ที่ได้ยว

เช่น “พุทธิจวิต(ตระกูลพุทธที่มีจวิตปัญญาโดยตรง)” กว่าจะ
บรรลุธรรม“จบกิจ”แต่ละขั้น ๆ ใช้เวลาเพียง ๑ รอบ(กัณฑ์)

“ศรัทธาจวิต”จะ“จบกิจ”ต้องใช้เวลารั้ง ๒ รอบ(กัณฑ์)

ส่วน“วิตกกจวิต” จะต้องพากเพียรมากอย่างเย็นเยื่อ
ยาวนาน เป็นผู้“วิริยาคิกะ”ใช้เวลาถึง ๓ รอบ(กัณฑ์)

ดังนั้น ผู้“ศรัทธาจวิต” นั่นคือ “ศรัทธาอนุสาวรี”หรือ
คนสาย“ศรัทธา”นั่นเอง กว่าจะได้“สัมมาทิฏฐิ”แล้วปฏิบัติ
ให้มี“ปัญญา” เป็น“ทิฏฐิปัตตะ”ได้นั้น ก็นานแสนนาน
สุดแสนมากกว่ามาก

เพราะเหตุใหญ่ ก็คือ มี“อดีต-มานะ”มาก ไปหลง
มัวเมาติดอยู่ใน“อุปกิเลส”ที่เป็น“วิปัสสนูปกิเลส ๑๐”
ได้แก่ ๑.โอภาส(แสงสว่าง) ๒.ญาณ(ความรู้แจ้ง) ๓.ปีติ(ความอิมใจ)
๔.ปัสสัทธิ(ความสงบจากกิเลส) ๕.สุข(ความสบาย) ๖.อิโมกข์(ความน้อมใจ
เชื่อ) ๗.ปีคคหะ(ความเพียร) ๘.อุปปัฏฐานะ(ความตั้งมั่น) ๙.อุเบกขา
(ความวางเฉยที่ยังเป็นที่มีจฉภาทิฏฐิ) ๑๐.นิกันติ(ความตั้งนรบรรณ) ผู้สนใจ
ศึกษาค้นคว้าได้จากพระไตรปิฎก เล่ม ๓๑ “ยุคนันทกถา”
ข้อ ๕๔๒

จึงยากมากอย่างไรใหญ่ยิ่งยวด ที่“ศรัทธาวิมุตติ”จะมี“ปัญญา”เจริญขึ้นสู่ความเป็น“ทิวฏฐิปัตตะ”ได้
นั่นก็คือ คู่ที่ ๑ สาย“ศรัทธา”ก็จะหลงติด“โสมภัส”
ส่วนสาย“ปัญญา”ก็จะหลงติด“ญาณ”
หรือ คู่ที่ ๒ สาย“ศรัทธา”ก็จะหลงติด“ปัสสัทธิ”
ส่วนสาย“ปัญญา”ก็จะหลงติด“ปีติ”
หรือคู่ที่ ๓ สาย“ศรัทธา”ก็จะหลงติด“สุข”
ส่วนสาย“ปัญญา”ก็จะหลงติด“อธิโมกข์”
หรือคู่ที่ ๔ สาย“ศรัทธา”ก็จะหลงติด“อุปปัญฐานะ”
ส่วนสาย“ปัญญา”ก็จะหลงติด“ปัดคหะ”
หรือคู่ที่ ๕ สาย“ศรัทธา”ก็จะหลงติด“อุเบกขา”
ส่วนสาย“ปัญญา”ก็จะหลงติด“นิกันติ”
ก็เป็นธรรมชาติธรรมดาของคนย่อมมี“จริต”ที่เป็นจริงไปตาม“ตระกูล”

“จริต”ที่เป็น“ตระกูล”จึงแบ่งเป็น ๒ ตามสามัญชนของความเป็น“คน” ย่อมมี“เทว(๒)”ที่ยิ่งใหญ่อยู่ ดังนี้แล

(๓๙๗) “เทว”คู่สำคัญในคนสาย“ศรัทธา”กับ“ปัญญา”

เหตุที่ทำให้เกิด“วิปัสสนูปกิเลส”ก็คือ คนผู้ซึ่งสงสัย หรือไม่ก็คนผู้หลงใหลในการศึกษาเกินไป จึงเป็นผู้ตะกอละความรู้ไม่อิมในความรู้ จึงไม่รู้จักจุด“จบ”ของ“ความรู้”กันอย่างๆ จึง“สรุปสภาพธรรม”ให้แก่ตน“ไม่ได้”ง่าย ๆ เสียที”

ซึ่ง“เหตุใหญ่”ก็เพราะไม่มี“ข้อปฏิบัติ”ที่“สัมมาทิฏฐิ” ก็ยัง“หลงไหลเสพสุข-ได้รับทุกข์”หมุนวนอยู่ในโลกแห่งความเป็น“เทวนิยม”อยู่ นั่นคือ ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“เทวธัมมา” ไม่สามารถมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ทุกขอาริยสัจ ๔”ได้ถูกต้องถ่องแท้แบบคายน(โยนิโส) แต่“ศีล”ก็ยังไม่ มีแม้มีก็ปฏิบัติไม่พ้น“ศีลพทุปาทาน” หรือไม่พ้น“ศีลพทุปพรามาส” ก็ไม่สามารถบรรลุมรรคผลอยู่นั่นเอง

ดังนั้น คนผู้นี้จึงไม่มีการปฏิบัติ“อปถณกปฏิปทา ๓” ที่เป็น“ข้อปฏิบัติไม่ผิดของศาสนาพุทธ”แท้ ๆ ซึ่งเป็นหลักสำคัญยิ่งของ“จรณะ ๑๕ วิชา ๘”ได้ไม่เต็มที่แน่ ๆ

เพราะ“วิจิกิจฉา”ที่ตน“เิง(อริชชา)”สะสมมาเองนั่นเองแท้ ๆ ไม่มีใครทำให้ตนเลย จึง“อโยนิโสมนสิการ”อยู่

“มนสิการ”นี้ ไม่ใช่จะหยั่งรู้ลงไปถึง“ราก(มูลกา)” และจะสามารถมี“การทำใจในใจ(มนสิการ)”ของตนกันได้ง่าย ๆ

ผู้มี“ปัญญา”ที่“พ้นอวิชา”ดีพอเท่านั้น จึงจะปฏิบัติ“อปถณกปฏิปทา ๓”อย่างเป็นทางการจะลักษณะ แล้วก็เกิด“สัทธรรม ๗” จึงจะได้“ฌาน ๔”ที่“สัมมาทิฏฐิของพุทธ” และรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ทุกขอาริยสัจ ๔”จริง แล้วปฏิบัติ“สิ้นสุขทุกข์เป็นอรหันต์”สำเร็จได้เร็ว ได้ง่าย

ซึ่งคนผู้นี้ยังเป็น“เดิยรถีย์”หรือเป็น“เทวนิยม”เต็มตัว ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์อยู่ หรือยังไม่เคยพบศาสนาพุทธเลย แต่ชื่อ“พุทธ”ก็ยังไม่เคยได้ยินนั้น ผู้เป็น“เทวนิยม”หรือผู้เป็น

“เดียรลีย์” แท้ทั้งหลายนี้ และแม้จะเป็นชาวพุทธที่เคร่ง“หลับ
ตา”ปฏิบัติเอาเป็นเอาตายกันทีเดียว ก็จะไม่มี“ปัญญา”ได้
ง่าย ยังมีแค่“เฉโก”นั้นแหละไปอีกนาน

จะยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“เหตุ”ที่ตนหลงว่า
“เป็นใหญ่ยิ่งยอด ๑ เดียว” ตามแบบ“ศรัทธา”ที่ตนยึดอยู่แน่น-
เหนียวปักมั่นกันอยู่เท่านั้น จะยังไม่เริ่มเกิด“ปัญญา”หรือ
ซึ่ง“พุทธศาสนิกชน”ทั้งหลายทั้งหมดในยุคนี้
ผู้ยังมีหนักใน“เฉโก”อยู่ นั่นคือยังไม่สามารถมี“ปัญญา”
นั่นเอง

“ศรัทธาวิมุตติ”จึงมี“ปัญญา”สู่ผู้“ทิฏฐิปัตตะ”ยากยิ่ง
ตามที่ได้สาธยายมาแล้วนั้น

เพราะเป็นคนผู้ยังมี“ความรู้-ความฉลาด”อยู่ก็แค่
“เฉโก”เท่านั้น ยังไม่ได้เริ่มมี“สัมมาทิฏฐิ” หากยังไม่ได้ยิน
ได้ฟัง“คำสอนจากพระโอรสผู้พระพุทเจ้า” หรือยังไม่ได้ยิน
ได้ฟังจากปาก“สัตตบุรุษ”หรือผู้อยู่ในฐานะครูที่มี“สัมมา-
ทิฏฐิ”แล้วอย่าง“บริบูรณ์” จึงยังยึดมั่นถือมั่นใน“เฉโก”ของ
ตนอยู่ ไม่ถอดถอน

เพราะจะเรียนรู้แค่“ฟังธรรม”เท่านั้น แต่ยังไม่ทำ
ให้“บริบูรณ์”ได้เพียงพอ ตามที่พระพุทเจ้าทรงสอน ตาม
“ปัญญาสูตร”ก็ดี(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๓ ข้อ ๙๒) ตาม“อวิชชาสูตร”
(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๖๑)ก็ตาม ต้องทำ“ความบริบูรณ์”นะ!

คนสาย“ปัญญา”จึงจะ“บริบูรณ์”ได้ละเอียดลออจริง

ส่วนคนสาย“ศรัทธา”ก็จะ“บริบูรณ์”ไม่ได้เท่า“ปัญญา”แท้
“เหตุ”ก็เพราะคนผู้นั้น ยังไม่มี“อัญญาธาตุ”เกิดใน
จิตเพียงพอ หรือยังไม่มี“ปัญญา”ได้ง่ายๆ นั่นเอง
“อัญญาธาตุ”จึงยิ่งใหญ่สำคัญมากที่จะเปลี่ยนแปลง
คน หรือทำให้คนเกิด“ปัญญา”เข้าสู่“โลกุตระ”ได้บริบูรณ์

(๓๙๘) ฟังธรรมนั้นต้องฟังให้มากจนเรียกได้ว่า “บริบูรณ์”

แม้ผู้ใดจะพอได้ยินได้ฟังธรรมที่เป็น“โลกุตระ”บ้าง
แต่ถ้าไม่พยายามฟังแล้วฟังอีกให้“บริบูรณ์”จากพระพุทธเจ้า
หรือจากสัตตบุรุษหรือจากผู้อยู่ในฐานะครูที่มีสัมมาทิฏฐิ
ให้มี“ปัญญา”เจริญขึ้นๆ อีก ผู้นั้นยังไม่มี“ปัญญาข้อที่ ๒”
ในกระบวนการธรรม“ปัญญา ๘”ของพระพุทธเจ้า เพิ่มขึ้นๆ
นั่นแหละแท้ๆ มันจึงจะสามารถ“บริบูรณ์”อย่างเป็นทางการ

“ความรู้-ความฉลาด”ที่ไม่“บริบูรณ์”ได้นั้นก็ยังไม่เป็น
“ปัญญา”เข้าเขตที่จะเห็น“ความแตกต่าง”ได้ละเอียดลออ
“บริบูรณ์” “ความแตกต่าง”นี้แหละที่ลึกยิ่งใหญ่

เช่น “ความแตกต่าง”ระหว่าง“ความสงบ ๒ แบบ”
ที่เป็น“ความสงบของโลกียะ”ทั่วไปแบบสมณะสามัญกับ
“ความสงบของโลกุตระ”ก็อีกแบบหนึ่ง ที่วิเศษพิเศษ เพราะ
“กิเลส”ถูกกำจัดออกไปจากจิตได้อย่างแท้จริง

แต่“ความสงบ”ของ“โลกียะ”นั้นจะยังไม่“บริบูรณ์”

มันได้แค่“ความสงบ”ที่เป็น“ภายนอก”เป็น“ความรู้-
ความฉลาด”ผิว ๆ เฝิน ๆ แบบ“เฉโก”เท่านั้น ยังไม่มี“ปัญญา”
รู้จักรู้แจ้งรู้จริงแม้แค่“ความสงบ”ที่เกิดจาก“จิตไม่มีกิเลส”
หรือสามารถทำให้“กิเลส”ตัวสำคัญที่ทำให้“ไม่สงบ”ตัวแท้
ตัวจริง ลดลงได้ จึงเท่ากับคนผู้ฟังธรรมนั้นยังไม่พ้น
“มิจฉาทิฏฐิ”กันถึงขั้น“บริบูรณ์”

ผู้นั้นก็จะไม่มี“ความบริบูรณ์”ของ“อาหาร ๑๐”
ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสใน“อวิชชาสูตร”(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔
ข้อ ๖๑)หรือไม่มี“ความบริบูรณ์”ใน“ปัจจุจสมุปบาท”
ไม่มี“ความบริบูรณ์”ใน“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘” ก็เท่ากับไม่มี
“ความบริบูรณ์”ใน“พุทธธรรม”ของพระพุทธเจ้าทุกประการ
นั่นเอง

ผู้ฟังธรรมที่ยัง“ไม่บริบูรณ์”นั้น ก็ไม่สามารถจะปฏิบัติ
ธรรมที่เป็น“โลกุตระ”ให้ถึงนิพพาน“บริบูรณ์”ได้แน่นอน

เพราะคนผู้นั้นยังไม่ถึงขั้นมี“ฉันทะ”ที่ซาบซึ่งลึกล้ำ
หยั่งเข้าไปถึง“รากเหง้า(มูลก)”ของจิต ชนิดประทับใจดูดีมี
เยียมยั้ง กระทั่งยอมเปลี่ยน“การทำใจในใจ”ที่เป็นโลกียะ
ของตน ที่ตนยึดมั่นถือมั่นอยู่ ก็วยัง“เิง”อยู่

เช่น ยัง“ทำใจในใจ”กันอยู่กับ“การหลับตา”ปฏิบัติอยู่
นั่นแหละ ไม่เปลี่ยนจิตเปลี่ยนใจ ไม่เปลี่ยนการปฏิบัติแนว

เพราะคนผู้นั้นยังไม่มี“อัญญาธาตุ”มากพอที่จะทำ
ให้เขาเปลี่ยน“ความเห็น-ความยึดมั่นถือมั่น”อย่างเก่า มา

เป็นอย่างไรใหม่ ที่เป็น“โลกุตระ”อัน“สัมมาทิฏฐิ” หรือ เปลี่ยน“ศาสนา”มาเป็นพุทธ ได้เด็ดขาด

เพราะ“ความบริบูรณ์”นี้สำคัญมากที่จะต้องมีทั้งใน ภาคมรรค ทั้งในภาคผล ทั้งในภาค“รูปธรรม” โดยเฉพาะใน ความเป็น“ปัญญา”ที่“บริบูรณ์”ด้วย“นามธรรม”ครบทั้ง “๒ ภาวะ”ที่เป็น“เหตุ”บริบูรณ์

ภาษาคำว่า “ปัญญา” จึงหมายถึง“สภาวะธรรม”ที่เป็น “ความรู้-ความฉลาด”คนละอย่างซึ่งแตกต่างกันกับ “เจโก” ชนิดพลิกหลังมือมาเป็นฝ่ามือ หรือแตกต่างกันไปคนละโลก ดาวคนละดวงกันทีเดียว

ผู้มี“ปัญญา”จึงจะทำ“ความสงบ”อย่างไรใหม่ ที่มุ่ง หมายเอาตรง“ความสงบของกิเลสภายในจิต”เป็นเอก เป็นสำคัญ ไม่ใช่ไปมุ่งหมายเอา“ความสงบ”แค่ภายนอก ที่เป็นเพียง“ความเคลื่อนไหว”ของ“กายภายนอก”กับ“วจี” เท่านั้นที่จะให้“สงบ” มันก็ไม่“บริบูรณ์”แน่นอน

เหมือนอย่างพวก“หลับตา” เขาปฏิบัติกันได้อยู่แท้

(๓๙๙) “การหลับตา”ปฏิบัตินั้น ไม่พาให้เกิด“ปัญญา”แท้

“การหลับตา”ปฏิบัติจึงไม่พาให้เกิด“ปัญญา”แท้ มันได้แค่“เจโก”อยู่กับ“ความรู้-ความฉลาด”กันไป ก็จม อยู่กับ“เหตุ”หรือ“พระเจ้า” พุทธก็“มิจฉาทิฏฐิ”ยิ่งขึ้น ๆ

เหตุนิยมหรือเดิยรติย์ก็งมงายเต็มเต็ม“อวิชชา”หนัก

หน้าไม่หยุด ติดอยู่ใน“วงวนของโลกียภูมิ”นับชาติไม่ถ้วน
เมื่อ“ความรู้-ความฉลาด”ของคนผู้ใดยังไม่ได้แก่
“เจอโก”บริบูรณ์อยู่ ยังไม่มี“อัญญาธาตุ”ที่จะเจริญขึ้นเป็น
“ปัญญา”กันเลย มันก็ไม่มี“ความเจริญใน“ปรมาตม์”แน่ๆ

เพราะหลงกันอยู่แต่“ภายนอก” เนื่องจากความรู้
เรื่อง“กาย”นี้เอง ที่มัน“มิจฉาทิฏฐิ”กันอยู่จริง ๆ

“พันมิจฉาทิฏฐิ”ไม่ได้ จึงปฏิบัติให้บรรลุ“นิพพาน”
ไม่สำเร็จ ก็ไม่มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ธรรมนิยาม ๕”

“เจอโก”นี้เป็น“ความรู้-ความฉลาด”ของเดียรถีย์ชาว
“เทวนิยม” คือ บรรดาคนผู้ยังไม่ออกจาก“โลกียะ”ยังมี
แค่ “อารยธรรม(ธรรมที่เจริญแบบโลกชาวฆราวาส)”หรือไม่มีก็แค่
“อริยธรรม(ธรรมที่เจริญแบบผู้ปฏิบัติเพื่อนิพพานแต่ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”)” จึงได้
แต่“มิจฉาผล”เท่านั้น ยังไม่ใช่“สัมมามรรค”ที่“สัมมาทิฏฐิ”
อย่างผู้เจริญ“อารยธรรม”ที่เป็นของพระพุทธเจ้าบริบูรณ์

คำว่า “บริบูรณ์”นี้จึงไม่ใช่“สำคัญ”เฉพาะใน“การ
ปฏิบัติ”เท่านั้น แต่“สำคัญมาก”ทั้งใน“ปริยัติ”และ“การ
ปฏิบัติ” ถ้าไม่มีพระพุทธเจ้าผู้ตรัสรู้“อารยธรรม(ธรรมของ
คนผู้เจริญมี“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“ปัญญา”)ที่เป็นโลกุตระ”ทรงนำ
มาประกาศความเป็น“พุทธศาสนา”ให้แก่มนุษย์“รู้จักรู้แจ้ง
รู้จริง”โลกก็คงมีแต่“ความรู้ที่วนอยู่ในวงกลมของเทวนิยม”
เดิม ๆ คือ “โลกียธรรม”อันมีแต่“เจอโก” ออกจากเจอโกไม่ได้

“ไม่มีความรู้“อิน(อัญญา)”ที่จะออกจาก“วงกลมเจอโก”

“เทวนิยม”ยังเสพ“โลกธรรม ๘” ซึ่งมีครองโลก ไม่หมดไปจากโลกนิรันดร แม้ทุกวันนี้ก็ยังมีมากมายเต็มโลก

แม้แต่ชาวพุทธแท้ๆ ทุกวันนี้ ก็เห็นแล้วว่า พุทธกระแสหลักแท้ๆ ก็ยังจมมกายนอกอยู่กับ“โลกธรรม ๘”อยู่

ชาว“เทวนิยม”สามารถปฏิบัติด้วย“หลักธรรม”ของ“พระเจ้า”หรือ“ศาสดาของตน”ที่เชื่อว่า“ธรรมของตนดีสุดสูงสุด” ซึ่งอาจจะถึงขั้นสามารถถละเลิกลาภ-ยศ-สักการะได้นานในชีวิตนี้ก็มีกลุ่มลัทธิหรือศาสนาพิสุจน์ตนเองอยู่เหมือนอย่างเช่น พวกศาสนา“เซน” ที่ปัจจุบันนี้ก็ยังมีอยู่ในอินเดีย แต่“เซน”ยังไม่มี“ปัญญา” เพราะยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“เทว”บริบูรณ์

นักปฏิบัติธรรมชาว“เซน”เขามีพฤติกรรมมักน้อยสันโดษ ไม่เอาอะไร ไม่ยึดติดอะไรเลย ในชีวิต แม้แต่ผ้าก็ไม่นุ่ง ร่างเปลือยล่อนจ้อน มีแค่“กาน้ำ”กับ“แตร”

นักบวช“เซน” เปลือยกาย สบายชีวิตกันสูงสุด

ซึ่งชาว“เซน”ที่ทำตนมีพฤติกรรม“ทิ้งวัตถุสมบัติ”กันได้ถึงปานนี้ นี้ก็ยัง“ไม่เที่ยง”ดอก! ยังจะวนเกิด-วนตายกันอยู่ ยังจะ“เวียนกลับมาเกิด-มาตายในกายที่เป็นคน”อยู่อีกแน่นอน เพราะมีแต่“ใจโก”ที่จัดจ้านซับซ้อนไม่รู้เชิงซ้อน

ชาวเซน เขายังไม่สามารถ“ดับสิ้นอาสวะ”ของตนได้ เขายึดมั่นถือมั่นได้แค่“ความสงบ”หรือ“ความจบ”

ของลัทธิกันแต่“รูปธรรม”ภายนอกที่มี“ความรู้-ความฉลาด”
ที่เป็นแค่“เฉโก”เท่านั้น ยังไม่มี“ปัญญา”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“ความสงบ”ที่เป็น“ปรมาตถสัจจะ” อันเป็น“จิต เจตสิก รูป
นิพพาน” กันอย่างแท้จริงเลย

(๔๐๐) “เซน”คือ“ตัวอย่าง”ที่ติด“สุข”หลง“ทุกกร- กิริยา”

เพราะ“เซน”ไม่มี“ปัญญา”จะรู้จักรู้จริง“วงวน”หรือ
ความเป็น“โลก”ที่เป็น“โลกุตระธรรมได้”เพราะยัง“สุด
โต่ง”ไปมาก หลงติด“เสพ”อย่างลึกซึ้งสุดๆ อยู่ในโลกคนป่า
คนเถื่อน เข้าป่าหลงป่า ต้อง“อยู่โลกที่เป็นป่า”หรือสถานที่
ที่ไม่มีผู้คนมาก ยังยึดติดสถานที่และองค์ประกอบภายนอก
อยู่ เพราะไม่มี“ปัญญา”ที่จะรู้จัก“ความเสพติด”ว่า “สุข”คือ
“มายา”ที่เป็น“นิกมายากล”ตัวฉกาจ

เขายังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สุข”อันเป็น“มายา”แท้ได้
ลัทธิ“เซน”จึง“ไม่เป็นโลกุตระธรรม”นั้นแน่นอน

เพราะ“เซน”ยังไม่มี“ปัญญา”ใน“สุข”ใน“ทุกกรกิริยา”

“สุข”เป็น“ภาวะที่ตนเองเสพตามที่พอใจสมใจ”

“ทุกกรกิริยา”คือ ผู้มี“กิริยา”ที่“ทำได้ยากยิ่ง”

“กิริยา”คือ “การทำ-การกระทำ”

“ทุกข์”คือ ผู้ทำ“ทุกกรกิริยา” ยิ่งสุดโต่งยิ่งเท่าใด ก็ยิ่ง
เป็น“การกระทำที่ทำได้ยากมาก” แต่“เซน”ทำได้สุดโต่งยิ่ง

ดังนั้น “เซน” จึงเป็น “ผู้ทำทั้งสุข” และ “ผู้ทำทั้งทุกข์”
ใส่ตน ชนิดที่ “สุดโต่ง” สุด ๆ ทั้ง ๒ อย่าง ไม่มีใครเทียบเท่า

“เซน” จึงคือ คนผู้ไม่มี “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “สุข”
กับ “ทุกข์” เลยว่า เป็น “เทว” หรือ “ภาวะ ๒” ที่แยกกันไม่ได้

เขาจึงมีแต่ “เอโก” เต็มสุด เป็น “ความรู้-ความฉลาด”
แบบ “โลกียะ” หรือ แบบ “เทวนิยม” ที่ติด “สุข” อยู่ เอียงโต่ง
หนักจัด จึงต้องจมอยู่กับ “ทุกข์” ในป่าดงพงพี เป็น “คนเถื่อน”
เป็นคน “มีลักษณะ (คนป่าเถื่อน, คนที่ยังไม่เจริญ)” จัดจ้าน

ส่วน “อริยกะ” ก็คือ “คนสุดโต่งที่ติดสุข-ชังทุกข์”
ทำตนเป็นชาวเมือง ที่หลงแสวงหา “สุข” แต่แท้จริงได้ “ทุกข์”
เท่านั้นที่ “เกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป” วนเวียนอยู่ด้วยอวิชชา

จึงเป็นผู้ “หลุดพ้นทุกข์อริยสัง ๘” ไม่ได้

ประชากรชาว “เทวนิยม” นั้นมีมากกว่าประชากร
ชาว “โลกุตระ” มาแต่ไหนแต่ไร เพราะ “โลกียะ” เหมือนส่วนล่าง
ของฐานพีระมิดขึ้นไป ยิ่งใกล้กสิยัคก็ยิ่งสูงยิ่งมีมาก

แต่ “โลกุตระ” เป็นส่วนบนของยอดพีระมิดลงมา
ยิ่งใกล้กสิยัค ยิ่งสูงเท่าใด ๆ ก็ยิ่งน้อยลง ๆ เท่านั้น ๆ

“โลกียะ” ยังมี “ความรู้-ความฉลาด” ที่ยังไม่หลุดพ้น
จากความเป็น “อัตตา” หรือ “อาตมัน” จึงยังพากันหลงเสพ
“สุข” กันอยู่ เพราะยังไม่มีความรู้ที่เป็น “โลกุตระ” เลย

ยังไม่มี “ความรู้-ความฉลาด” ที่พอจะรู้จักความเป็น
“เทว” หรือ “ภาวะ ๒” ในนัยสำคัญของ “โลกียะ” กับ “โลกุตระ”

ดังนั้นโลกก็จะมีครองโลกนิรันดรเป็นจำนวนมาก ในเอกภพมหาจักรวาล “ศาสนาเทวนิยม” จึงมีแยกกันอยู่ ต่างแข่งแย่งกัน “ใหญ่” มี “พระเจ้า” คนละองค์ ไม่มี “ปัญญา” จึงฆ่ากันหนักมากมายหลากหลายในโลก

ส่วน “โลกุตระ” นั้นมีขึ้นมาในโลกเป็นยุค ๆ เป็น กัป ๆ แต่ละกัปของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ ซึ่งพุทธศาสนา ก็มีอายุอยู่ในโลกตามกฎไตรลักษณ์ นั่นคือ “พุทธศาสนา” ของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ ก็ “เกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป” ในกาละ “กัป” หนึ่ง ๆ ของพระพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง ๆ เรียกว่า “พุทธกัป” หนึ่ง ๆ ของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์

ถ้ายังไม่ถึงขั้น “พุทธกัปดับไป” เด็ดขาด ไม่มีทางฟื้นขึ้นมาได้ ก็เป็นแค่ขั้น “โลกุตระรวมเสื่อมไป” ในแต่ละยุคเท่านั้น

“พุทธกัป” ของพระพุทธเจ้าบางพระองค์ มียาวนาน ถึง ๑๐,๐๐๐ ปี ก็มี ๘,๐๐๐ ปี ก็มี มากกว่าหรือน้อยกว่านี้ก็มี

(๔๐๑) “ศาสนาพุทธ” มี “พระโพธิสัตว์” สุดสำคัญยิ่งยอด

“พุทธกัป” ของพระสมณโคดม นั้น มีแค่ ๕,๐๐๐ ปี

“พุทธกัป” หมายความว่า ในกาลของอายุขัยยาวนานอยู่ช่วงหนึ่งของศาสนาพุทธศาสนาพระองค์หนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหา “โลกุตระรวม” ทั่ว ๆ ของพระพุทธเจ้าองค์ใด ก็มีระยะเวลายาวนานเฉพาะขององค์นั้นแต่ละพระองค์ เช่น

“พุทธกัปป์”ของ“พระพุทธเจ้าสมณโคดม”จะมีอายุ ๕,๐๐๐ ปี
เป็นต้น ตั้งแต่วันทรงประกาศไว้ และดำเนินเจริญไปใน“กาล”
กระทั่ง“โลกุตตรธรรม”ของพระองค์เสื่อมไป

ถ้าไม่มี“พระโพธิสัตว์”เป็นผู้นำ“โลกุตตรธรรม”ที่เป็น
“เอกลักษณะ”ของความเป็น“พุทธศาสนา”โดยเฉพาะหนึ่ง
เดียวในโลก มาสืบทอดไว้แล้วไซ้

“ศาสนาพุทธ”ก็จะสั้นกุดจุนจ้วงกว่าที่ควรจะเป็น
หรือหมดสิ้น“โลกุตตรธรรม”ไปก่อน“กัปป์”อย่างมากจริง ๆ

เพราะความเป็น“โลกุตระ”ที่วิเศษพิเศษกว่าศาสนา
ใด ๆ มันหายสิ้นลงก่อน“พุทธกัปป์”ของพระพุทธเจ้าองค์ใด
องค์หนึ่ง หากไม่มี“โพธิสัตว์”สืบทอดกัน

ขนาดมี“โพธิสัตว์”สืบทอดกันจริง ๆ จัง ๆ ปานฉะนี้อยู่
แท้“โลกุตตรธรรม”ก็ยังเสื่อมหายไปจากคนได้ แม้แค่“กึ่งพุทธ-
กาล” อันคือ ยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ ก็ยืนยันความจริงนี้

ก็จะเหลือแต่ชาวพุทธพวกมิจฉาทิฎฐิเป็น“อุจเฉท-
ทิฎฐิ”ที่เชื่อว่า ผู้บรรลุนั้น“อรหนต์แล้ว”ทุกอย่าง เมื่อตายกาย
แตกลงในชาตินั้น ๆ จะต้อง“สูญ”ไปหมดทุกอย่าง ไม่ละเว้น

เพราะเขาเชื่อว่า ไม่มี“พระโพธิสัตว์”สนใจแต่อรหนต์
ไม่เชื่อใน“โพธิสัตว์ภูมิ” จึงเป็น“มิจฉาทิฎฐิ”ที่ร้ายกาจยิ่งนัก

ผู้มี“ทิฎฐิ”เช่นนี้ จะไม่มีความรู้เรื่อง“นิพพาน-
ปรีนิพพาน-ปรีนิพพานเป็นปรีโยสาน”อย่าง“สัมมาทิฎฐิ”ไม่มี
ความรู้เรื่อง“โพธิสัตว์” มีแต่จิตมุ่ง“อรหนต์”สุดโต่งถ้ายเดียว

จะไม่มีปฏิภาณรู้เรื่อง“ความเป็นลำดับอย่างน่าอัศจรรย์”เลย แม้แต่“ความเป็นลำดับของการบำเพ็ญโพธิสัตว์ภูมิ”ของคนผู้ที่จะเป็นพระพุทธเจ้าองค์ต่อไป หรือการสืบทอดพระศาสนาด้วยคนผู้มี“ภูมิธรรมโลกุตระ”

“ศาสนาพุทธ”ถ้าแม้ไม่มี“พระโพธิสัตว์”มาสืบทอด“โลกุตระธรรม”ของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ไว้ ก็เท่ากับพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นจะต้องเสื่อมสิ้นไปก่อน“พุทธกัป”ของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น

มันจะสั้นกว่าที่ควร มากกว่ามากทีเดียว

“ความเสื่อม”นี้ ดูได้จาก“ความเป็นจริง”ของศาสนาพุทธของพระพุทธเจ้าสมณโคดม ในยุค พ.ศ.๒๕๐๐ นี้ กิ่งพุทธกาลก็จะเห็นจริงในความจริงว่า เสื่อมจากโลกุตระจริง

ถ้าอาตมาไม่มาเกิดในชาตินี้ แล้วพยายามแจกแจงสาธยายธรรม จำแนกธรรม ให้ชาวพุทธรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “โลกุตระธรรม” จนกระทั่งมีผู้สามารถรับช่วงความรู้โลกุตระธรรม เกิดกลุ่มชาวอโศก ซึ่งเป็นคนผู้บรรลุลोकุตระธรรมจริง ที่จะสืบทอดต่อไปในอนาคต จนกว่าจะครบ ๕,๐๐๐ ปี

ถ้ามีแต่“มหาเถรสมาคม”ที่มีดังที่เป็นอยู่ใน พ.ศ.ยุค ๒๕๐๐ ปีนี้เท่านั้นที่พาคนไทยนับถือปฏิบัติ“พุทธศาสนา”กันไป ตามจารีตประเพณี และมี“ทิฏฐิ”ดังที่เป็นกันอยู่ นี้ มันมี“สัมมาทิฏฐิ”ใน“โลกุตระธรรม”กันมั๊ย?

ก็ลองไตร่ตรอง และตรวจสอบดูสาระสังเขปจะดูดี ๆ

หรือจะมีปราชญ์เอกคนใดในศาสนาพุทธยุคนี้
ฟื้นคืน“โลกุตระธรรม”ขึ้นมาได้มั๊ย?

ถ้า“ไม่มีอาตมา”เป็น“พระโพธิสัตว์”จริง ๆ เกิดขึ้น
มาสถาปนาโลกุตระธรรมในยุคเสื่อม พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ และ
มี“พระโพธิสัตว์”จริงอื่น ๆ อีกหลายท่านร่วมด้วยช่วยกัน
กอบกู้“โลกุตระธรรม”ให้มีอยู่ในโลกยุคนี้ต่อไป ไปได้

“ศาสนาพุทธ”มี“พระโพธิสัตว์”จึงเป็นจริงที่สำคัญ
มาก ซึ่งในยุคที่ไม่มีพระพุทธเจ้าอยู่ในโลกแล้ววันแหละ

“พระโพธิสัตว์”จึงคือ ผู้“รักษาโพธิ”หรือ“รักษาความรู้-
ความจริง”ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้แต่ละพระองค์ทรงค้นพบ
และนำมาประกาศไว้ให้แก่โลกนี้ ให้มวลมนุษยชาติรู้จัก“ความ
จริงอันแท้จริงของทุกสรรพสิ่ง” โดยเฉพาะ“ธรรมนิยาม ๕”
อันเป็นสุดยอดแห่ง“ความรู้-ความจริง”ที่พึงมีอยู่ใน“กาล”

(๔๐๒) “เทวนิยม”แม้แต่พุทธผู้เสื่อมไม่รู้ “พระโพธิสัตว์”

คนจะ“พิสูจน์ความรู้-ความจริง”ได้จากคำสอนที่
เป็น“โลกุตระ”ของพระพุทธเจ้า และจะสามารถพิสูจน์
“โลกุตระธรรม”ได้ด้วยตนที่ปฏิบัติบรรลุ“ความรู้-ความจริง”
นั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง และทำที่สุดให้แก่ตนเองได้สำเร็จจริง

เสื่อมถึงขนาด“พระโพธิสัตว์”แสดงตัว บอกตัวเองว่า
เป็น“พระโพธิสัตว์” คนยุคเสื่อมนั้นทั้งหลายส่วนใหญ่ก็ไม่
เชื่อ ไม่รู้จัก “พระโพธิสัตว์” จึงเป็น “ความเสื่อม” ที่จริง

เมื่อ“เนื้อหาแท้ ๆ คือโลกุตระธรรม”ของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์เจริญมีขึ้นมาปรากฏได้ แล้วก็ต้องเสื่อมไปตามลำดับ ไม่เที่ยง ในกาล กระทั่งหมดสิ้นไปจากคนที่ เป็นพุทธศาสนิกชนแล้วในวันเวลาใดวันเวลานั้น กาลช่วงนั้น ก็ขาดช่วง“สาระสัจจะ”ของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้นไป เหลือแต่“ชื่อ”ในสังคมโลกว่า เป็น“สังคมศาสนาพุทธ”ก็แค่“ชื่อ”ว่า “พุทธ”เท่านั้น ส่วนความจริง “ไม่มีสัจจะสาระ”ของ“โลกุตระธรรม”ไปแล้ว ก็ชื่อว่า“เนื้อหาแท้ ๆ ของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น”ที่เป็น“โลกุตระ”ไม่มีแล้วในกาลช่วงนั้น แม้จะยังไม่สิ้น“พุทธกัมป์”ของ“พระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง”จนสนิทไปจริง ๆ แล้วก็ตาม มันก็ยอมเป็นไปตามสามัญลักษณ์

เป็นดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๖๗๒ “โลกุตระธรรม”จะเสื่อมไป คั่นเวลาของพุทธศาสนา คล้ายกับชื่อกลอง“อานกะ”ใน“อาถิสสูตร”

ซึ่งในยุคนี้ ปรากฏการณ์ก็ยืนยัน“ความจริง”นี้อยู่

นั่นคือ ศาสนาพุทธจะ“มีแต่เนื้อหาของโลกียธรรม” แม้จะมีชื่อเรียกว่า“ศาสนาพุทธ”อยู่ก็เรียกกันตาย ๆ ไปกัน แต่ปาก ส่วน“สาระสัจจะพุทธที่เป็นโลกุตระธรรม”ไม่มีอยู่เลย พุทธก็มีแต่ชื่อ เหมือนกลอง“อานกะ”ที่ถูกเปลี่ยนเนื้อแท้ เปลี่ยนไม้ที่ทำกลอง-เปลี่ยนหนังกลองจากความเป็นกลอง“อานกะ”เดิมออกไปหมดสิ้น แล้วเอาไม้อื่นที่เก้ ๆ-

หนังสือใหม่ ก็เก็บมาใส่แทน ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๖๗๒ นี้ มันก็กลายเป็น“กลองอานกะ”แต่ชื่อเท่านั้นมีอยู่ “เนื้อแท้”แต่เดิมไม่มีเลย

เมื่อมันเสื่อมก็ต้องมีการพยายามทำคืน ขึ้นมาอีก

อาตมาเป็น“โพธิสัตว์”ผู้กอบกู้“โลกุตระ”จริง จึงออกมาทำงานกู้“พุทธโลกุตระ”กลับคืนมา ผู้ยังข้องใจสงสัยโปรดติดตามและสอบถามตรวจสอบอาตมาให้ถ่องแท้แบบคาย แดกฉานกันให้ได้เถิด ที่พูดนี้ไม่ใช่“ทำทนาย”อย่างอวดดี แต่พูดกันด้วยความจริงดี ๆ ปกติที่จริงใจ

“เทวนิยม”แม้แต่พุทธผู้เสื่อมไม่รู้“พระโพธิสัตว์”แน่ แม้จะรู้ก็อย่าง“มิจฉาทิฎฐิ” ดังที่คนในยุคนี้เป็นกันนั่นเอง

นั่นคือ ศาสนาพุทธของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สมณโคดมนี้เอง ตามที่พระองค์เองได้ทรงพยากรณ์ไว้แล้ว ดังที่อ้างอิงมานั้น ว่า จะมี“ชาวพุทธเสื่อมไปจากเนื้อหารสาระสัจจะโลกุตระของพระพุทธเจ้า” ตามคำพยากรณ์

คนไม่รู้จักอาตมาว่า เป็น“พระโพธิสัตว์”ที่แท้จริง

ก็คือ ยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้เอง ที่เห็นชัดรู้ชัดกันอยู่แท้ ๆ แม้กระทั่งในทุกวันนี้ ก็ยังเห็นได้อยู่ว่า ยุคนี้ชาวพุทธคณะใหญ่ ส่วนใหญ่เสื่อมจาก“โลกุตระธรรม”จริง ๆ ก่อน พ.ศ. ๒๕๐๐ ก่อนอาตมาออกมาแสดงตัวยืนยันตนเองว่า เป็น“โพธิสัตว์”ผู้กอบกู้“โลกุตระธรรม”อย่างเต็มตัว

โดยการประกาศตัวอาตมาเองว่า เป็น“พระโพธิสัตว์”

อย่าง“เต็มรูป-เต็มตัว” และสาธยายธรรมตาม“ทิวฐิติ”ของ
อาตมาเอง ซึ่งย้อนแย้ง-ค้านแย้งกับชาวพุทธเดิมส่วนใหญ่
“คณะใหญ่” ดังที่เกิดกรณีมีคดีความเรื่องราวหนักหนาสาหัส
กันขึ้นจริง ตามประวัติอาตมานั่นเอง ตรวจสอบ “ความจริง”
นี้ได้ ยังมีครบทั้ง“ตัวตนบุคคล”ก็มีจริง ทั้งคำบรรยายสาธยาย
หลักฐานก็มีจริง มีบันทึกไว้มากมายอยู่

นี่คือ เครื่องยืนยัน“ความจริง”ว่า“เสื่อม” เมื่ออาตมา
นำ“โลกุตระ”มาประกาศขึ้น ก็ไม่รู้ ไม่ยอมรับ นี่คือ สัจจะ

(๔๐๓) “ความจริง”สัมผัสได้ ผู้เสื่อมไม่รู้ “พระโพธิสัตว์”

ก่อนอาตมาจะแสดงตัวในความเป็น“โพธิสัตว์”นี้
มีใครในประเทศไทยบ้างล่ะ? ที่ทำจริงจึงครบรูปนามให้
เกิดปรากฏการณ์จริง พร้อมทั้งวัตถุประสงค์และนามธรรมดังที่
อาตมาได้กระทำขึ้นมาจริงในโลกในสังคมคนยุคนี้

อาตมาประกาศตนเองอย่างเต็มรูป จริง ๆ จัง ๆ ใน
ความเป็น“โพธิสัตว์” ชนิดที่ไม่มี“มังกุ(เก๋ยาก)”ไม่มี“อุทัจจะ
(เหนียมตนเองเลย)” มีแต่ความจริงใจที่ซื่อสัตย์แสดงออกอย่าง
มั่นใจยิ่ง ที่เป็น“ความแก้แค้นล้างอาชญา”ยืนยันความเป็น
“อาสโภ”แท้จริง

ในเมืองไทยก็มีผู้ประกาศตนว่าเป็น“พระโพธิสัตว์”
อยู่เหมือนกัน ก็ลองตรวจสอบเทียบกับอาตมาดู จะชัดเจน
ความจริงที่มีจริงกันได้ ว่า จะจริง จะมี จะมาก จะชัด จะ

ยืนยันตรวจสอบกับคำสอนของพระพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกได้ ยิ่งเป็นพระไตรปิฎกของมหายานยิ่งจะชัดยิ่ง

ในโลกชาว“มหายาน”เขามีกันเยอะอยู่ แต่ยังมี“มิชฌาทีฏฐิ”กันเป็นส่วนใหญ่ มีเป็น“โพธิสัตว์”จริงส่วนน้อย และยังไม่สามารถแสดงความเป็น“โลกุตระธรรม”ได้ดังที่อาตมาประกาศ“โลกุตระธรรม”อยู่ในประเทศไทยนี้ กระทั่งไทยมีกลุ่ม“อาริยบุคคล”บรรลุนิพพานมารวมตัวกันเป็น“ชุมชนคนโลกุตระ”ที่แสดงออกปรากฏถึงขั้นมี“สาราณียธรรม ๖”ยืนยันกันได้ถึงขั้น“สาธารณโภคี”กันได้ชัดเจนจริงจัง ซึ่งสามารถที่จะตรวจสอบได้ว่า เป็น“เอหิภิกขุ”จริงแท้

ผู้ที่ได้ประกาศตนว่าเป็น“พระโพธิสัตว์”แล้วยืนยันตนเองและแสดงสาธยาย“โลกุตระธรรม”ให้ปรากฏเป็นขึ้นเป็นอัน เป็นกอบเป็นกำ กระทั่งทำให้เกิด“คนผู้ปฏิบัติตามคำสอน”ของผู้ประกาศนั้นๆ แล้วบรรลุนิพพานตามกระทั่ง“บรรลุนิพพานเกิดสมณะ ๔ เหล่า”ขึ้นมายืนยันกันได้จริงๆ มี“พุทธบริษัท ๔” ดังที่อาตมาได้เป็นผู้ประกาศตน และได้สาธยายธรรมมาถึง ๕๐ กว่าปีแล้วนี้

กว่าอาตมาจะนำ“ความจริง”ออกมายืนยันต่อผู้ด้วย“ความจริง”ของอาตมา“ที่มี”มาแล้วจากชาติก่อนๆ ก็ได้ยืนยันว่า อาตมาเป็น“สยง อภิญา”ตามคำตรัสของพระพุทธเจ้าสมณโคดมที่ตรัสไว้ในพระไตรปิฎก“มหาจัตตาริสกสูตร” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๗) ตามที่ผ่านมานั้นเอง

ชาตินี้อาตมาไม่มีครูบาอาจารย์ ไม่มีสำนัก

แม้จะมี“พระโพธิสัตว์”บางรูปท่านเกิดก่อนอาตมา
จะได้พยายามปฏิบัติ“โพธิกิจ”ของท่านในประเทศไทยนี้ ก็
ยังไม่มีชาวพุทธที่บรรลุ“โลกุตระธรรม” เกิดขึ้นมาให้เห็น
เป็นตัวเป็นตน เป็นกอบเป็นกำ มี“รูปธรรม”ปรากฏ ทั้งใน
“ความเป็นพุทธชั้นโลกุตระธรรม”ที่ตรวจสอบได้ทั้งทรงธรรม
ทรงวินัย ตามพระพุทธรูปพระพุทธรูปเจ้าอ้างอิงยืนยัน

เพิ่งจะมี“โลกุตระธรรม”พื้นคืนมาไม่กี่ปีนี่เอง ถึงวันนี้
ก็ประมาณ ๕๐ กว่าปี ที่อาตมาเกิดมาในโลกยุคนี้ และได้
มาแสดงตัวประกาศตัวเอง ว่าอาตมาคือ“โพธิสัตว์”

และได้เปิดตัวอธิบายสาธยายพุทธธรรม ที่เป็น
“โลกุตระธรรม”ให้ชาวพุทธได้ยินได้ฟัง จนกระทั่งผู้มีดวงตา
เห็นธรรมสามารถรับรู้และเกิด“ปัญญา” มาปฏิบัติตาม
แล้วบรรลุธรรมตาม เกิดกลุ่มชน“ชาวอโศก”ขึ้นมายืนยัน

แต่ชาวพุทธส่วนใหญ่ที่มีอยู่ก่อนนั้น ได้พากันเสื่อม
จริง ๆ ได้หลงผิดกันต่อเนื่องจนถึง พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้

เมื่ออาตมาเกิดมาแสดงตัว“โพธิสัตว์”เขาก็ไม่รู้จัก

ชาวพุทธได้เปลี่ยนตนเองเป็นเดียรถีย์ หรือผิดเพี้ยน
เต็มไปด้วยนักบวชนอกศาสนาพุทธ ทั้งประชาชนชาวพุทธ
ก็เป็นเดียรถีย์เต็มสังคมศาสนาพุทธ ดังที่เห็น ๆ เป็น ๆ กัน

พากันมีแค่“เงโก”ที่ยังเป็น“โลกียธรรม” ต่างก็บอดมืด
หลงมัวเมาอยู่กับ“โลกธรรม ๘”กันอยู่ ไม่มี“ปัญญา”

“ความจริง”จึงพิสูจน์ได้ด้วย“ความเสื่อม”ของชาวพุทธ
ทั้งหลายที่ไม่รู้จัก“โพธิสัตว์”นี้เอง ยืนยันอยู่ให้เห็นแท้จริง

(๔๐๔) “ศาสนาพุทธ”จึงตกอยู่ในสภาพ“น่าสงสาร”สุดๆ

ศาสนาพุทธเป็น“กลองอานกะเก้” มันเป็นของใหม่
ที่ชาวพุทธไทยได้ปลอมแปลงประยุกต์ไปจาก“กลองแท้
โบเก่า”

ที่ยังเรียกว่า“ศาสนาพุทธ”กันอยู่ ก็ไม่ใช่“พุทธ”มี
เนื้อหา“โลกุตระธรรม”แล้ว นักบวชที่จะปฏิบัติเพื่อไป
“นิพพาน”ก็ไม่มี...มีแต่เดรัจฉานวิชา(วิชาที่ขวางทางนิพพาน)
มีแต่ไสยศาสตร์หนาหนักยิ่งขั้น มีแต่พิธีกรรมทิ้งมกายเลอะ-
เทอะบานปลายเป็นจารีตประเพณีอาศัยเป็นอาชีพ ทั้ง
นักบวชทั้งพุทธศาสนิกชนชาวพุทธใช้เลี้ยงชีวิตแย่งลาภ
ยศสรรเสริญสุขกันสุดหน้าอายขายขี้หน้าความเป็นพุทธที่สุด

บัญญัติภาษาของทฤษฎีพระพุทเจ้ายังมีอยู่นะ!
แต่ไม่มี“ความรู้-ความฉลาด”ชื่อว่า “ปัญญา”ที่จะรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริง“สัมมาทิฏฐิ”พาไปสู่“นิพพาน”ได้จริงกันแล้ว

มีแต่“เงโก”อันเป็น“ความรู้-ความฉลาด”แบบโลเกีย
กันเท่านั้น ซึ่งมันก็วนอยู่ใน“สงสาร”หรือ“สังสารวัฏฏ์”ที่
พาไปได้ก็แค่“สวรรค์”และ“นรก”อันเป็นภพ-เป็นชาติ ซึ่ง
คนผู้มี“อวิชชา”อยู่ ก็ยัง“อุปาทาน” ยึด“เป็นสุข-เป็นทุกข์”
เสพติด“โลกียรส”กันอยู่ ไม่กระดิกหูในโลกุตระธรรมกันเลย

มัวเมาหลงแสวงหา“สุข” แสวงหา“สวรรค์”ที่เป็น “ของเก๋(อลิเกะ)” เป็นแค่ลมๆ แล้งๆ ที่ผู้หลง“อุปาทาน”มีติดบอด อย่างไม่น่าเชื่อ จนไม่ฉุกคิดว่า ทำไมชาวพุทธแท้ๆ ที่พระ- พุทธเจ้าทรงค้นพบ“การดับทุกข์” แต่ชาวพุทธก็ยังคงพากัน จมอยู่กับทุกข์กันไม่ยอมออกไม่เงย ไม่สมกับที่มี“พระพุทธเจ้า ผู้ตรัสรู้การดับทุกข์”ที่แท้จริงให้แก่มนุษยชาติเลย

“ศาสนาพุทธ”จึงตกอยู่ในสภาพ“สุดสงสาร”ยิ่งจริงๆ ศาสนิกชนในสังคมพุทธ ก็มีแต่“เชื่อ”ว่า สังคมที่ นับถือ“ศาสนาพุทธ”กันไป แต่แท้ๆ จริงๆ “สิ้นสาระสัจจะ” ของพระพุทธเจ้าไปแล้วในสังคมพุทธทุกวันนี้ เพราะไม่ เหลือ“เนื้อหาแท้ๆ ของโลกุตระธรรม”แล้ว เพียงแต่ยังมีชื่อ เรียกสังคมไทยว่า “สังคมที่นับถือศาสนาพุทธ”อยู่แค่นั้น

ส่วน“เนื้อหาแท้ๆ ของโลกุตระธรรม”ใน“สังคมพุทธ”นั้น ได้สูญสิ้นไปแล้ว ยังเหลือ“พุทธ”ก็แต่ปากเรียกกันไปเท่านั้น “เนื้อหา”ที่เป็น“โลกุตระธรรม”สิ้นขาดช่วงแล้ว จึงมกมายอยู่กับ “สุข”ที่เป็น“ความเท็จ(อลิเกะ)” ซึ่งเป็น“มายา”กันแท้ๆ จริงๆ เพราะยัง“อวิชชา”จึงหลงเสพติด“เทวดคือสุข-ทุกข์”นี้กันอยู่

“ศาสนาพุทธ”จึงตกอยู่ในสภาพ“น่าสงสาร”สุด ๆ

“สงสาร”นั้น คือ “คนผู้เวียนวน”อยู่กับ“ทุกข์-สุข”นี้เอง ที่ยังหลง“เสพติด”กันยังไม่มีการ“ที่สิ้นสุด” ที่พระพุทธเจ้าทุก พระองค์ได้“รู้ความจริงอันยิ่งใหญ่”นี้ แล้วนำมา“ตรัสประ- กาศ”ให้คนในโลก“รู้”ตาม คนจึงได้พากันปฏิบัติตนให้“สิ้นสุด

ความเป็นสงสาร”กันได้สำเร็จชนิดที่เป็นจริงอย่างแน่แท้ คน
ผู้นั้นจึงจะหมดสิ้น“สงสาร”สำหรับตน

ศาสนาพุทธของพระสมณโคดมผ่านกาลเวลา ๒,๕๐๐
กว่าปีมาแล้ว ขณะที่อาตมาเขียนสาธยาย“พุทธที่เป็นโล-
กุตระ”อยู่นี้คือ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๕ มันเลยครึ่ง“พุทธกัป”
มาได้ ๖๕ ปีแล้ว อาตมาเขียนด้วยความ“สุดสงสาร”

“พุทธกัป”นั้นเป็นภาษาหรือพยัญชนะบ่งบอกถึง
ช่วง“กาละ”นานประมาณเท่าใดของพระพุทธรเจ้าแต่ละ
พระองค์ เช่น ความเป็นศาสนาพุทธของพระพุทธรเจ้า
สมณโคดมจะมีอยู่นาน ๕,๐๐๐ ปี เป็นต้น

ดังนั้น หากเนื้อหาสาระสำคัญของ“โลกุตระ”หมด
ลงก่อน ๕,๐๐๐ ปี เนื้อหาของ“สังขะสาระ”แท้ๆ ของพระ-
พุทธรเจ้า สมณโคดมก็หมดไปก่อน“พุทธกัป”ของท่าน
เท่านั้นเอง

กาละเช่นนี้ จึงต้องมี“สังข์ อภิญาญา”หรือสัตว์บุรุษ
เกิดขึ้นมาเป็น“ผู้สืบสาน”ต่อเชื้อ“โลกุตระ”กันอยู่แน่นอน
อายุของ“พุทธกัป”พระพุทธรเจ้าสมณโคดมจึงจะยืนยาว
ต่อไปครบ“พุทธกัป” ๕,๐๐๐ ปีได้

(๔๐๕) “สังขะ”ที่ต้องเกิดมาเป็น“ของจริง”ก็ต้อง“จริง”

นี่คือ “ความจริง”ที่ต้องเกิดต้องเป็นในโลกมนุษย์
born to be อันมี“คน”ที่มี“จิตวิญญาณ”เวียนว่ายตายเกิด
อยู่ใน“สังขารวัฏฏ์”อยู่ตาม“ความจริง”ที่ต้อง“จริง”

“ความจริง”จึงเป็น“จริง”...ความจริงจะไม่จริงได้!

อาตมาก็บอก“ความจริง”ที่จริงใจ ส่วนใครจะเชื่อหรือไม่อาตมาบังคับไม่ได้หรอก เป็น“ความอิสระ”ของแต่ละคน

เช่น ความจริงของ“พุทธกัปป์” ก็ต้องเป็น“จริง”

มีพยัญชนะอื่น ๆ อีกเช่นว่า “พุทธกาล-พุทธกิจ-พุทธการกรรม-พุทธูปบาทกาล-พุทธศักราช ฯลฯ”ก็ต้อง“จริง”

เพราะเป็น“สัจจะ”คือ “ความจริงแท้” ก็ต้อง“จริง”แน่

คำว่า พุทธกาล ก็คือ ช่วงแห่งเวลาในขณะที่ยังมีพระพุทธเจ้าดำรงพระชนม์ชีพอยู่ ก็ทรงงานไปจนจบ“สิ้นพุทธกาล”ของท่าน พระพุทธเจ้าสมณโคดมก็ยืนยาว ๔๕ ปี

พุทธกิจ คือ หน้าที่ที่พระพุทธเจ้าจะต้องทรงกระทำพุทธสัจจะให้บริบูรณ์ เมื่อทรงเห็นว่า บริบูรณ์แล้วก็“จบกิจ”ของพระองค์ ซึ่งพระพุทธสมณโคดมก็ทรงกระทำอยู่ ๔๕ ปีเสร็จแล้ว พระองค์ก็บรินิพพานเป็นปริโยสานไป ต่อจากนั้นก็จะมี“พระโพธิสัตว์”หรือ“สัตตบุรุษ”มาทำหน้าที่ต่อไป

ยุคนี้จึงมีอาตมาเป็น“พระโพธิสัตว์”ที่อยู่ในขั้น“สัตตบุรุษ”จริง ๆ ผู้จะขึ้นมากอบกู้พุทธศาสนาให้มี“โลกุตระธรรม”ก็ต้องเป็น“จริง” อาตมาก็ทำมามีผลงานปรากฏมา ๕๒ ปีแล้ว

พุทธการกรรม คือ ธรรมยิ่งยอดที่ทำให้พระองค์เป็น“พระพุทเจ้า”ได้ พระองค์ก็ทรงสำเร็จเป็นจริงไปแล้ว

พุทธูปบาทกาล คือ ยุคกาลที่ถ้าพระพุทธเจ้าองค์ใด

องค์หนึ่ง ได้เกิดขึ้นมาในสังคมมนุษย์ยุคนั้น หรือกาละที่ พระพุทธเจ้าทรงประกาศตนเป็นพระพุทธเจ้าขึ้นในโลก ยุคนั้น ๆ ต่อสังคมมนุษย์ หรือกาละที่มีผู้นำ “โลกุตระธรรม” มาประกาศขึ้นต่อโลก กาละนั้นก็คือ พุทธูปบาทกาล ซึ่งเป็น “กาละที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศธรรมให้มีขึ้นในโลก”

พุทธศักราช คือ ปีที่นับ “๑” ตั้งแต่ปีที่พระพุทธเจ้า เสด็จสู่ “ปรินิพพานเป็นปริโยสาน” เป็นต้นไป สำหรับ “พระพุทธเจ้าสมณโคดม” ปีนี้ก็ยาวนานมาถึง ๒๕๖๕ ปี

ถ้าในยุคใดที่พระพุทธเจ้าไม่อุบัติหรือศาสนาพุทธ ไม่มี ก็เรียกยุคนั้นว่า “พุทธันดร” เป็นช่วงที่โลกว่างจาก ศาสนาพุทธ (อย่าไปเห็นผิดว่า “พุทธันดร” คือ ยุคที่มีศาสนาพุทธเข้าล่ะ!)

ซึ่ง “พุทธันดร” นั้นมีในโลกเพราะเหตุ ๒ ประการ

๑. โลกยุคนั้นสังคมมีความสุขสงบดีอยู่ ไม่เดือดร้อน ที่ต้องให้พระพุทธเจ้า “อุบัติ” นำหลักธรรมใดมา “ช่วยโลก” ช่วงนั้นหรือโลกช่วงนั้นจึงไม่ต้องมี “ศาสนา” ที่ชื่อ “พุทธ”

๒. โลกยุคนั้นเป็นกสิยุค คนในยุคนั้นเสื่อมเกินที่จะ สั่งสอนคนให้เกิด “โลกุตระธรรม” ได้ โลกมีแต่คนตกต่ำ ที่เป็น “อเวไนยสัตว์” ขึ้นสอนอย่างไรก็ไม่ภูมิพอที่จะรับได้

ความเป็น “ศาสนาพุทธ” นั้นก็อยู่ในกฎ “ไตรลักษณ์” เช่นกัน เมื่อ “มีเกิดขึ้น” ก็มี “การตั้งอยู่” ไประยะหนึ่ง พอมี “อายุ” นานเข้าคนก็เสื่อมไปจากศาสนาพุทธ คนรับเนื้อหา “โลกุตระ” ได้น้อยลง ๆ จนถึงขั้นเหลือแต่ชื่อ “ศาสนาพุทธ”

ที่ไม่มีเนื้อแท้ของ“โลกุตตรธรรม”เลย ชาวพุทธมีแต่“โลกีย-
ธรรม”กันเท่านั้น

แต่ชื่อศาสนาพุทธ ก็ยังอยู่ ยังเรียกกันว่า“พุทธ”

เช่น ยุคนี้ พ.ศ.๒๕๐๐ นี้ก็เป็นความจริงที่ชาวพุทธ
เห็น ๆ กัน พวกกันหลงยึด“ความเท็จ”เป็น“ความจริง”นี้อยู่

ซึ่งเปรียบได้เหมือนกลอง“อานกะ”ที่ยังมีชื่อกลองว่า
“อานกะ”อยู่ แต่เนื้อแท้และองค์ประกอบแท้แต่เดิมของกลอง
อานกะไม่มีเหลือแล้ว ถูกเปลี่ยนเนื้อแท้ออกเป็น“ของเกี”
หมดแล้ว ทว่าก็ยังขานชื่อว่า กลอง“อานกะ”อยู่นั่นเอง

(๔๐๖) “ความจริง”ที่เป็น“สิริมหามายา”อัน“สุดวิเศษ ยิ่ง”

ถ้าไม่มี“พระโพธิสัตว์”จริง ๆ ขึ้นมากอบกู้กันจริง ๆ
ตามที่พระพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ไว้ ศาสนาพุทธก็หมดสิ้น
เนื้อแท้“โลกุตตรธรรม”ไปจริง ๆ มีแต่ชื่อ แน่ยิ่งกว่าแน่

“ของจริง”ก็ต้อง“จริง” ตรวจสอบ“ความจริง”กันดู

แต่คนผู้ไม่มี“ปัญญา”ที่จะรู้จัก“พระโพธิสัตว์”อย่าง
แท้จริง ย่อมไม่เห็น“ความจริง”นี้ได้ ก็เป็นธรรมดา

ขอพูดถึง“สัจจะความจริง”ที่“จริงยิ่ง ๆ”ในภาวะ“สิริ-
มหามายา”ให้ลึกซึ้งอนันตชนไขเข้าไปละเอียด ๆ ขึ้น ดูกันบ้าง

ในโลกนี้มี“ความเหนือชั้นสุดวิเศษยิ่ง(อุดตระ)”อันเป็น
“ความจริง”ที่จริงยิ่งยอด“เกิด”ได้สำเร็จขึ้นมา“ปรากฏ”

แกโลก และเป็น“คุณประโยชน์”จริงเกินกว่า-เหนือกว่าปกติ
สามัญของคนธรรมดา ๆ จะทำได้เป็นได้

คำว่า “ความเกิด”นี้แหละ คือ “ความพิเศษ”ที่ผู้มี
ภูมิธรรมชั้น“สิริมหามายา”(มารดาผู้ยิ่งใหญ่) สามารถ“ทำ
ความเกิดหรือความไม่เกิดสภาวะธรรมของกิเลส”นี้เป็น
“ความจริง”ได้แล้ว ก็วนทวนกลับไป“ทำความเกิดสภาวะธรรม”
รอบใหม่ขึ้นอีกได้สำเร็จสุดพิเศษยิ่งใหญ่มาก แต่ก็ยืนอยู่
บนฐาน“ความจริง”อย่างน่าอัศจรรย์สุด ๆ ซึ่งเป็นการ“หมุน
รอบเชิงซ้อน(ปฏิสนธิสังกะ)”ที่พิเศษสูงส่งขึ้นไปเป็นชั้น ๆ มันจึง
ดูเหมือนความตลปตะแสงหลอกลวงในการวนกลับไปกลับมา
เป็น“มายา”ตามที่“นักมายากล”ทำหลอกลวงคน

อัน“คุณพิเศษสุดพิเศษยิ่งยอด”นี้นั้นเป็นลักษณะของ
ภาวะที่เรียกว่า“สิริมหามายา”ซึ่งเป็นผู้ทำ“ความเกิดวน
ทวนกลับไป-ทวนกลับมา”อยู่นั้น ระหว่าง“สภาวะธรรม”กับ
“บัญญัติพยัญชนะ”๒ ภาวะ กลับไป-กลับมา แต่“ยืนหยัด”
“ความจริง-ความถูกต้อง”เร็วไวปราดเปรื่องประดุจ“นักมายา-
กล”ผู้เชี่ยวชาญที่“เล่นกล”เก่งกาจ ด้วย“มายา”นั้นเที่ยว

ทว่า“คุณพิเศษยิ่งยอด”ที่เป็น“สิริมหามายา”นี้เป็น
“คุณธรรมชั้นสุดพิเศษเยี่ยมยอดกว่านักมายากล”ไกลลิบ

ตัวอย่างเช่น พยัญชนะว่า “นิจจัง”แปลว่า ยึดมั่น
ถือมั่น“กิเลส”นั้นไว้อย่าง“เที่ยง” ผู้ปฏิบัติสามารถทำให้เกิด
“ปัญญา”จนกระทั่งกระทำจิตตนบรรลุ“อนัตตารธรรม”ชัดแจ้ง

ชัดเจนจริงเห็นได้ใน“ความไม่เที่ยง-ความตั้งอยู่ของการมีตัวตน” ว่า“ไม่ใช่ตัวตน(อนัตตา)”สำเร็จ กิเลสนี้ก็ดับไปสนิท แต่คนผู้นี้ก็ยังอยู่กับ“เหตุแห่งกิเลส”นั้นอยู่ จึงดูเหมือนว่า ผู้นี้ยังกลับไปมี“กิเลส”นั้นอยู่อย่างเดิม

ไม่ได้“หลุดพ้น”ไปที่อื่นไหนเลย ยังดูเหมือนเป็น“คนโลกิยะ”ที่เป็นปุถุชนเต็มไปด้วย“กิเลส”อยู่เต็มที่

แต่ท่านผู้บรรลุ“ฉานโลกุตระ”นี้ ไม่มี“กิเลสสาสวะ”แล้ว “ฉาน”ของท่านสำเร็จ“ผล”เป็น“บุญ”ครบจบกิจแล้ว

ชีวิตของคนผู้นี้ก็เป็น“อรหัตต์”เป็นคนไม่มี“บุญ”กันต่อไปอีกแล้ว เพราะ“หมดสิ้นบุญสิ้นบาป(บุญญาบ-ปรกชโณ)กันบริบูรณ์แล้ว” ท่านก็เป็นคนไม่มี“บาป”อีกแล้ว เพราะท่าน“สิ้นบุญ”ไม่ต้อง“เข้า”ไม่ต้อง“ออก”ทำ“ฉาน”กันอีก เหมือนเดียรฉัตรทั้งหลายที่ท่านทำ“ฉานแบบเดียรฉัตร”กัน

นี่คือ ผู้ทำ“ฉาน”แบบพุทธ“สัมมาทิฏฐิ” ก็เป็นคน“หมดสิ้นบุญสิ้นบาป”กันอย่างเป็นจริง แล้วก็“จบกิจ”

เพราะท่านทำ“ฉาน”ที่ไม่ได้“หลับตา”หรือหนีไปหาสถานที่ทำ“ฉาน”ต่างหากจากหมู่คนปุถุชนในโลกเขาเลย

เช่น ต้องหาสถานที่สงบ หรือออกหนีไปอยู่ป่าเพื่อปฏิบัติ“ฉาน”กำจัดกิเลส นั้นมันไม่ใช่วิธีการของ“พุทธ”

“พุทธ”มีความจริงที่เป็น“ผู้ทำการเกิด”ให้แก่“จิต”ที่สุดพิเศษยิ่งกว่า“นักมายากล”จริง ๆ จึงชื่อว่า“สิริมหามายา”ที่ดี ที่ยิ่งใหญ่ ด้วยประการฉะนี้

ซึ่งคนผู้ใดที่เคยมี“กิเลส”ในจิตตนทั้งนั้น แต่ผู้นี้ได้ปฏิบัติชำระ“เหตุที่ก่อให้เกิดกิเลส”ให้หมดสิ้นไปได้สันทกายภายในจิต และก็ยังอยู่กับ“เหตุที่ก่อให้เกิดกิเลส”นั้นอยู่กับภายนอกอย่างเดิม เป็นผู้“อยู่เหนือความเป็นภายนอก”นั้นได้สำเร็จแล้ว...แล้วจึงจะทำ“ภายใน”ที่เหลือกันต่อไป

เป็น“การทำทาน”แบบพุทธ ที่ไม่เหมือนเดียรฉัตร

เพราะทำ“ทาน”ด้วย“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”จนบรรลุได้สำเร็จบริบูรณ์สมบูรณ์ มี“สมาหิต”คือ “จิตตั้งมั่นแล้ว”

ซึ่งเป็นการทำตามลำดับ“ขั้นต้น-ขั้นกลาง-ขั้นปลาย”ไม่หลงผิด“หลับตา”เข้าไปทำกันแต่“ภายใน”เท่านั้น

(๔๐๗) “ความเป็นลำดับ”มี“ขั้นต้น-ขั้นกลาง-ขั้นปลาย”

ความเป็น“ภายนอก”เป็นลำดับขั้นต้น คือ“กามราคะ”ที่ต้องทำให้ได้ก่อนอื่น ก็ต้องกำจัดเป็นขั้นแรกก่อนจริงๆ “กิเลสกามราคะ”หมดลงแล้ว จึงจะเหลือ“กิเลส”คือ “รูปราคะ”ที่เป็น“กิเลสในภายใน”ต่อไปเป็น“ขั้นกลาง” แล้วจึงจะทำกิเลส“อรูปราคะ”เป็น“ขั้นปลาย” ถูกต้องตามลำดับ

การปฏิบัติของพุทธนั้น การกำจัด“กามราคะ”ก็มีสัมผัสภายนอก และแม้“กิเลสกามราคะ”ลดลงหมดลงเหลือกิเลสที่เป็น“รูปราคะ”ขั้นต่อไปก็ตาม ก็ยังปฏิบัติกำจัด“กิเลสรูปราคะ”นี้ด้วยการ“ลืมนตาปฏิบัติอยู่”นั้นแหละ ไม่ได้

“หลับตา”ทำการลดกิเลสชั้น“รูปราคะ”แต่อย่างไรได้

แม้แต่กิเลส“อรูปราคะ”ชั้นปลายที่เหลือ ก็ปฏิบัติ
“ลืมตา”ทำอยู่อย่างเดิมปกติในชีวิตสามัญธรรมดา ไม่มีการ
ปฏิบัติ“หลับตา”ทำแต่อย่างไรเลย ในศาสนาพุทธ

ซึ่งเรียนกันมาทั้งนั้น ทำไมไม่ทำตามลำดับละ?

ขณะทำ“การหลับตา”นั้น เราจะใช้เป็นกรพักผ่อน
เป็นต้น หรือ“หลับตา”เพื่อคิดนึกทบทวนตรวจดูเรื่องราว
ของความเป็น“ธรรมต่าง ๆ” ซึ่งก็เป็นแค่ภาวะ“สัญญา”เท่านั้น
ด้วยคือ “การกำหนดหมายรู้”อยู่ในภายในเท่านั้นเอง มัน
ไม่ใช่“รู้เห็น”(ขสส)ความที่มี“โภภัสฐัพพะ”เป็น“ภาวะของตัว
กิเลสจริง”ที่เกิดที่เป็นตัวจริง มี“ภาวะจริงในปัจจุบันชาติ(ปัจ-
จุบันกาล)”สัมผัสอยู่หลุด ๆ นั้น ให้เรากำจัดกิเลสจริงนั้นกันเลย

ดังนั้น “หลับตาปฏิบัติ”จึงเป็นเพียง“อุปาทาน”
ที่ไม่มี“ตัวกามคุณ ๕” มันเป็นแค่“อิตตวาทุปาทาน”อยู่
เท่านั้น จึง“ไม่มีผล”ในการกำจัดกิเลส“ตัวจริงของกิเลส”เลย
แต่อย่างไร “หลับตา”ปฏิบัติไปจึงสูญเปล่า ก็โหมอะเปล่า ๆ
แถมได้แต่“อุปาทาน ๔”ครบ ตั้งแต่“มิจฉาในกามุปาทาน”
ก็ไม่ได้เรียนรู้ปฏิบัติเป็น“ขั้นต้น”กันให้เป็นที่ก็จะลักษณะ

ดังนั้น เมื่อไม่มีขั้นต้น ขั้นต่อไปมันก็มีไม่ได้เลย

มันเท่ากับ ไม่ได้ทำอะไรเลย นอกจากเสียเวลา
เปล่า ๆ เปลี่ ๆ ซินทำไปก็มีแต่“ความผิด”หรือมีแต่“ความเป็น
กายของลม ๆ แล้ง ๆ ภาวะที่เพ้อ ๆ พก ๆ”เป็น“มิจฉากาย ๓

(ได้แก่ นิรมลกาย-สัมโภคกาย-อิศสมาณกาย)”กันเท่านั้น

มันต้องได้ปฏิบัติกำจัด“กามราคะ”ตัวแท้ลดลงแล้ว เป็นขั้นต้นก่อน แล้วจึงจะปฏิบัติขั้นต่อมาคือ“รูปราคะ”ที่มี “กิเลสขั้นนี้”ให้ปฏิบัติจริงต่อไปได้ ส่วน“อรุปราคะ”นั้นยังไม่ต้องไปพูดถึงหรือสำหรับพวก“หลับตา”ปฏิบัติ เพราะไม่มีโอกาสได้ปฏิบัติแน่ ๆ ก็มันหลงผิดเลอะเทอะกันขนาดนี้

นั่นคือไปมกมาย“หลับตา”ปฏิบัติ มันก็ไม่มี“ขั้นต้น”กันแล้ว เพราะไม่มี“กายภายนอก”ก็ไม่มี“กามราคะ” หรือ “กามคุณ ๕”ให้ปฏิบัติ มันไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“รูป-เสียง-กลิ่น-รส-โผฏฐัพพะ” จึงหลงเสพติดใน“กามราคะ”อยู่ ด้วย “อวิชชา” ดังที่ท่าน“มหาบัว ญาณสัมปันโน”ติดหมากพลูอยู่นั้นแหละ แล้วก็หลงตนว่า ตนบรรลุสูงสุดแล้ว ไม่เกิดอีกแล้วชาตินี้ชาติสุดท้าย ศิษย์ก็หลงยกกันเป็นอรหันต์

อาตมาหยาบยกเอามหาบัวมายกตัวอย่าง เพราะมันมี “ความไม่จริง”ที่มหาบัวเป็นอยู่“จริง”ในมหาบัวยืนยันได้ และท่านก็เป็นผู้มีชื่อเสียงดังไปทั่วประเทศไทย แพรวหลาย จึงเป็น “ตัวอย่าง”ที่จะได้ประโยชน์ในการนำมาเป็น“ตัวอย่าง”เพื่อชี้จุดที่“ผิด”ต่าง ๆ ทั้งหลาย อันมีครบความผิดทั้งด้าน“รูปธรรม” และ“นามธรรม” ทั้ง “วัตถุ”ทั้ง“จิต”ทั้ง“ปริยัติทิวฐิติหลักการ” และทั้ง“พฤติกรรมจริง”ของท่าน ที่จะนำมาชี้ให้เห็นได้ ๆ ชัด ๆ ซึ่งอาตมานั้นสุดสงสารท่านจริง ๆ ที่ท่านทำกรรมจริง

(๔๐๘) คนที่พาผู้อื่นหลงผิดตามนั้นบาปหนักสาหัสจริง ๆ

โถ! ท่านมหาบัวเอ๊ย! แทนที่ตนจะตบคนรักคนเดียว ตนเองหลงผิดแล้ว ยังพูดมาก พูดสารพัดเก่งกาจพาคนหลงผิดตามด้วยคารมที่อวดอุตตริมนุสสธรรมแสนเก่ง ว่า ตนเอง บรรลุธรรมสูงสุดแล้วตั้งแต่วันนั้นคืนนั้น ตนเองวิเศษขั้นนั้น เก่งกาจอย่างนี้ พาคนหลงคารม“ผิดบาป”มีดีบอดโง่งมงายตาม มันก็วิ่งลงนรกจกเปรตล้นอเวจีกันหนักสาหัสจริง ๆ

ถ้ามหาบัว“หลงตน”สนิทจริงว่า ตนบรรลุธรรม ก็รอดตัวไป ไม่ปาราชิก ...อูย!!!! สุดหวาดเสียวจริง ๆ

แต่ถ้ามหาบัว รู้ทั้งรู้ว่า “ตนไม่ได้บรรลุธรรม” แต่อวดว่าตนบรรลุธรรม ขึ้นสูงด้วยนะ! ตบคนรักหมกไหม้แน่ ๆ !!!

ผู้ที่หลงผิดใน“อุปาทาน”ขั้นต้นมาก่อน มันก็จะพาผู้นั้นหลงผิดบานปลายออกไปใหญ่โต เพราะเมื่อไม่เริ่มต้นที่ “กามุปาทาน”ก่อนอื่น ดังเช่นมหาบัวปฏิบัตินั่นเอง ซึ่งเป็นกรปฏิบัติขั้นต้นแท้ ๆ จริง ๆ ตามความถูกต้องถ่องแท้ของ“ทิฏฐิ” ก็ไม่ได้เริ่มต้นตามลำดับของ“สัมมาทิฏฐิ”กัน เลย ตัด “ขั้นต้น”ทิ้งไปเฉย แล้วหลงมัวเมามุ่งมงาย“หลับตา”พากันปฏิบัติ มันก็มีดีบอดยิ่งยอดกันใหญ่ เพราะพากันผิด

“ทิฏฐุปาทาน”ที่ผิด ๆ คือ มีแต่“ความเห็น(ตมฺหิ)”ผิด ๆ จึงพากันมี“ศีลัพพตูปาทาน” คือ หลักปฏิบัติกันผิด ๆ ไม่มีศีล มีแต่ปฏิบัติหลับหูหลับตา หรือปฏิบัติอื่น ๆ นอกวิธกันตะพิด นับเรื่องผิดไม่ถ้วน ดังที่พากันผิดเลอะไปสารพัด

ที่สุดจึงมีแต่“อัตตวาหุปาทาน” นั่นคือยึดได้แต่แค่ พุดกันไป ยึดได้แค่“วาทะ”เท่านั้นเป็น“อัตตา” จะหาเนื้อหา “สัมมาทิฏฐิ”อะไรไม่ได้เลย แม้แค่คำว่า“กาย” จึงพากัน ทำผิดๆ ไปใหญ่ มันก็“ผิดครบ ๔ อุปาทาน”กันเลย

“หลับตา”นั่นเป็นแค่“อุปการะ”ที่พระพุทธเจ้าก็ ตรัสว่า “หลับตามีอุปการะมาก”จริงอยู่ แต่เป็นแค่“อุปการะ” คือ “ช่วยบ้าง”เท่านั้นนะ! ไม่ใช่“หลักแท้”เลย

ถ้าแม้คนผู้นั้น“สัมมาทิฏฐิ”ใน“การอุปการะ”ก็ดี ใน“หลักแท้”ก็ดี ก็ยังอมไม่ผิดเพี้ยนใน“สังขารมทั้งหลาย” ทั้งหมดแน่นอน จะไม่สับสนก็จะไม่หลง“ผิด”ว่าเป็น“ถูก”

ซึ่งอาตมาก็ขอยืนยันอย่างใจบริสุทธิ์ว่า “ปฏิบัติ หลับตา”นั่น ไม่อาจบรรลุ“อรหัตต์”ได้เป็นเด็ดขาด-ขาดเด็ด

เพราะมันไม่มี“การกำจัดกิเลสตามระคะ”กันเป็น “ขั้นต้น”ดังนี้ก็เห็นชัดอยู่โต้งๆ จึงไม่เริ่มต้น“ลดกิเลส” กันเลย เพราะ“ขั้นแรก” ก็ยังไม่ได้ทำ “กัลดกระดุมเม็ด แรกผิด”นั่นเอง มันก็“ผิด”ไปตลอดสายแห่งการปฏิบัติ ซึ่งมันได้แต่“มิจฉาผล”นะ! แล้วหลงผิด“มิจฉาผล”นี้ ประกาศยืนยันกับผู้คนปุถุชนทั้งหลายที่ยัง“อวิชชา”ด้วย กันอยู่ซ้ำเข้าไปอีก ว่า ตนบรรลุ“อรหัตต์” มันจึงมีแต่“อรหัตต์ เกี”หลอกกันอยู่นั่นเอง

ก็คือ คนยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้แน่แล ที่เสื้อมจาก“โลกุตระ” จริงๆ มีแต่“โลกธรรม ๘”ที่ครองศาสนากันอยู่ แล้วพากัน

ปฏิบัติผิดออกนอก“สัมมาทิฏฐิ”ของพระพุทธเจ้า ก็เห็นได้
เป็นกันอยู่จริง ยืนยันได้จริงๆ ปัจจุบันนี้ ไม่ได้หาเรื่องนะ!
ตรวจสอบ“ความจริง”กันให้ดี ๆ เถอะ อย่าทำเป็น“โง่”กันเลย

ท่านทั้งหลายก็แสนฉลาดเฉลียว ซื่อสัตย์สุจริตเถิด
มันต้องเริ่มต้นกำจัด“กิเลสกามราคะ”ก่อนอื่นให้
ลดละไปได้จริง โดยมี“ปัญญา”หรือมี“เจโตปริยญาณ ๑๖”
เป็นแผนที่ตรวจสอบนำไปได้ จนกระทั่งสามารถกำจัดกิเลส
“กามราคะ”ได้ก่อน แล้วจึงจะกำจัด“รูปราคะ”ต่อไปได้

“กาม”ต้องมาก่อนจริงๆ จึงจะต่อด้วย“รูปราคะ”
และท้ายสุดจึงจะกำจัด“อรูปราคะชั้นปลาย”สุดท้าย
หมด“กิเลสสวะ”ปลายสุดแล้ว ก็อยู่บนฐานที่เป็น
ปกติของคนผู้“ลอยตัวเหนือ”ภาวะของ“โลก”อยู่กับคน
ทั้งหลายกันนั้นแหละ แต่เราบรรลุ“ฌานโลกุตระ”แท้ๆ ที่เป็น
“ฌานวิสัย”ของพุทธ โดยไม่ต้อง“หลับตา”ทำฌานเลย ไม่
ต้องหนีเข้าป่าไป“อุตงค์”ให้ผิด ปฏิบัติอยู่กับชีวิตสามัญนี้เอง
ด้วยหลักธรรม“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”เป็น“พุทธคุณ”แท้

(๔๐๙) “หลับตา”ปฏิบัตินี้แหละ พากันลง“นรก”หนักยิ่ง

แต่ถ้าขึ้น“หลับตาปฏิบัติ” นั้น..มันไม่มี“กรรม ๓”
ไม่มี“สัมมาอาชีวะ-สัมมากัมมันตะ-สัมมาวาจา-สัมมา-
สังกัปปะ”ครบตามหลัก“มรรคองค์ ๘” มันก็ผิดทั้งนั้น ๆ

“กรรม”ทุกกรรม คือ “เหตุ”ที่จะเกิด“กิเลส”ไปกับ

“กรรม”จริงได้เสมอ สำหรับผู้“อวิชชา”ที่ยังไม่ใช่อรหันต์
จึงต้องกำจัด“กิเลส”ที่เป็น“เหตุ”นี้กันจริงๆ ไปตาม
ลำดับ ก็จะได้สำเร็จผลจริงไปตามลำดับได้ง่ายและเร็วที่สุด
“กิเลสหายาบ”นั่นคือ กิเลสที่เป็น“กายกรรม”และ
“วจีกรรม” ส่วนกิเลสที่เกิดเป็น“มโนกรรม”นั้นมันละเอียด
รู้ได้ก็ยากกว่ามาก จึงต้องเรียนรู้“กิเลสหายาบ”ก่อน แล้วจะ
มี“ปัญญา-ญาณ-วิชา”รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ยิ่งๆ ไปตามลำดับ

โดยไม่ต้อง“หลับตา”เรียนเลย “ลืมตา”เรียนนั่นเอง
แต่ต้นจนจบ จนกำจัดกิเลสหมดสิ้นก็“ลืมตา”อยู่ทั้งนั้น

เพราะ“หลับตา”ไม่มี“กรรม”สำคัญอันเป็น“เหตุ”ใหญ่
เหตุหายาบ ที่จะได้พบ“เหตุ”นี้จริงๆ แล้วจะได้ปฏิบัติฝึกกับ
“เหตุ”จริงนั้นๆ จึงจะเป็น“กิเลสจริง”ให้กำจัดไปตามลำดับ
“หายาบ-กลาง-ละเอียด” จึงจะเป็นความจริง

“เหตุ”ใหญ่ เหตุหายาบมันก็มีพลังแรงพลังหนักพลัง
มากจริงๆ มันจึงสามารถดูดดึง“จิตใจ”ที่ยังไม่รู้ ไม่ได้เรียน
ไม่ได้ฝึกฝนไปได้ง่าย ไปได้มาก หรือดึงไปได้หมดทั้งใจกันเลย
เพราะคนไม่รู้ว่า “กิเลส”มันเป็นตัวเลวร้าย เป็นชาตาน
เป็นผี เป็นสัตว์นรกแท้ๆ ที่มีอำนาจอยู่ในจิตของคนจริงๆ
ตั้งแต่เกิดจนตายทุกคน

ถ้าไม่ได้เรียนรู้ แล้วฝึกหัดกำจัดกิเลสกันให้ได้จริงๆ
แต่สามัญสำนึกคนก็รู้กันนะว่า กิเลสมันน่าละอาย
จึงมีปกติปกปิดกิเลสตน กดข่มกิเลสไว้อยู่เป็นธรรมดา

ไม่ให้มันแรงออกมา

อาตมาไม่ได้รังเกียจเด็ดฉันท์“การหลับตา”นะ!

เฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ต้อง“หลับตา”เลยทั้งปฏิบัติ
ทั้งบรรลุผล ยัง“ลืมตาตื่น ๆ(ซาคร)”อยู่กับชาวโลกคนปกติ
สามัญทั้งหลายที่เขามีกิเลสกันเต็มทีนั่นแหละ เพราะการทำ
“ฌาน”เป็น“การทำใจในใจ(มนสิการ)”ของพุทธที่ใช้วิธี“จรณะ
๑๕ วิชชา ๘”ปฏิบัติให้เป็น“ฌาน”กัน ไม่ใช่หลับตา

ซึ่งแตกต่างจากเดิรถีย็โลภียะที่เขา“หลับตา”ทำฌาน

ผู้ไม่มี“ปัญญา”ที่จะรู้จักู้แจ้รู้จริงได้จริง ๆ ว่า ผู้ปฏิบัติ
ธรรมแบบพุทธนั้นปฏิบัติอยู่กับ“คนสัตว์วัตถุพืชพันธุ์
ทั้งหลายภายนอกที่เขาสัมผัสอยู่”นั่นแหละ ไม่ได้พราวห่าง
ไปจาก“คนสัตว์วัตถุพืช”ที่เรามีการสัมผัส“ภายนอก”อยู่เป็น
สามัญชีวิตปกติหรือ และไม่ต้องเจาะจงสร้างเรื่องใหม่ไม่
ต้องเสริมวิธีปฏิบัติให้นอกเหนือไปจาก“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
เลย

การปฏิบัติธรรมแบบพุทธนั้น ก็ปฏิบัติกันในชีวิต
สามัญธรรมดาที่มี“อาชีพอยู่-ทำงาน-พูดจา-ใช้ความคิด”
ตาม“มรรคองค์ ๘”ที่เราเป็นอยู่นี่เอง แต่เรามีหลักปฏิบัติคือ
“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”หรือ“โพธิปักขิยธรรม ๓๗” ก็พยายาม
ปฏิบัติให้เป็น“สัมมาทิฏฐิ-สัมมาสังกัปปะ-สัมมาวาจา-
สัมมากัมมันตะ-สัมมาอาชีวะ” ก็จะสามารถกำจัด“กิเลส”
ออกได้ไปหมดสิ้น ด้วยกระบวนการของ“มรรคองค์ ๘”

และมี“โพชฌงค์ ๗”ร่วมด้วย แล้วปฏิบัติกันให้ครบถ้วนกระบวนธรรม“โพธิปักขิยธรรม ๓๗” ก็จะสำเร็จบริบูรณ์สัมบูรณ์ โดยไม่ต้อง“หลบตา”ปฏิบัติเลย มันเป็น“ทางผิด” ทางผิดก็คือ “นรก” ซึ่งบาลีว่า “ทุคติ” แปลว่า ทางผิด ผู้ปฏิบัติไปตาม“ทางผิด” มันก็คือ “ไปนรก” ก็เป็นจริง “หลบตา”ปฏิบัติจึงไป“นรก” เพราะเป็น“ทางผิด” ง่าย ๆ ก็ชัด ๆ อยู่แล้วว่า “หลบตา”มันคือ “ความมืด” มันไม่มี“ความสว่าง”ที่จะรู้อะไรได้ถ้วนทั่วครบครันนั้น แน่นนอน

อย่าหลงพากันลงนรกกันเลย มันหนักหนาสาหัสนะ!

(๔๑๐) ปฏิบัติด้วย“ทางผิด” มันก็พากันลง“นรก”จริงๆ

มาปฏิบัติ“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”อันเป็น“พุทธคุณ”จริงๆ แท้ๆ ของพระพุทธเจ้ากันเถิด

เมื่อปฏิบัติตามหลัก“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ก็จะเกิด “ฉาน”แบบพุทธ ที่แตกต่างจากการเอา“หลบตา”เป็นหลักปฏิบัติ “ผล”ที่ได้จึงเป็น“ฉาน”แบบ“ลืมตา”ก็เกิด“วิมุติ”แท้ มันจึงแตกต่างกันไปคนละมรรค คนละผลกับการ “หลบตาปฏิบัติ” ที่เขาก็ได้“ฉาน”แบบ“หลบตา”เท่านั้น

เขานั้นไม่รู้จัก“ฉาน”แบบพุทธ เมื่อไม่มี“ฉานพุทธ”ก็จะรู้ฉานพุทธได้อย่างไร? ในเมื่อ“ฉานพุทธ”เป็น“อจินไตย”ที่ไม่อาจสามารถจะรู้ได้ด้วย“ความรู้”หรือ“การขบคิด”ของ

คนสามัญปุถุชนเดียรถีย์ชาวโลกียะเทวนิยมทั้งหลาย เพราะ
เขาไม่มี“สัมมาทิฏฐิ” จนถึงขั้นเป็น“ปัญญา”กันเลย

โลกียะเทวนิยมเดียรถีย์นั้น เขาไม่รู้จัก“จิต เจตสิก
รูป นิพพาน” เขาไม่รู้“กาย-จิต”ที่เป็น“ปรมาตถธรรม”ซึ่งเป็น
“โลกุตระ”ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้หรือ

ชาวพุทธเองก็เถอะ แม้จะเรียนพระอภิธรรมจาก
ปริยัติกันมาด้วยนะ หากไม่“สัมมาทิฏฐิ”จนรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงความเป็น“กาย” หรือ“พื้นสัkkายทิฏฐิ”กันได้จริง
ก็ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”จริงกันได้แน่นอน

มันต้องคนที่“สัมมาทิฏฐิ”จริง ๆ ตั้งแต่คำว่า“กาย”ไป
เลยทีเดียว จึงจะเรียนรู้และปฏิบัติกันอย่าง“สัมมาปฏิบัติ”
แล้วจึงจะบรรลุ“สัมมาปฏิเวธ”บริบูรณ์สัมบูรณ์

คน“หลับตา”ที่“กาย”ภายนอกไปแล้วจึงโหมพะแท้ว สูด
เปล่าจากการเรียนรู้อุปนิสัยธรรม ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ไปเลย

“กาย”ภายนอกยืนยัน“ความจริง”ของความเป็นคน
ครบความเป็น“คน”แท้ ที่มี“ภาวะ ๒”ครบ“เทวะ”มี“รูป-นาม”
ขาด“กาย”ไปไม่ได้ ถ้าคนผู้ใดขาด“กาย”ไป ก็เป็น“คนพิการ”
ธรรมดาคนมี“กาย”ภายนอก มี“ทวาร ๕”สามารถสัมผัส
รับรู้ตามปกติสามัญคนในขณะที่ตื่นอยู่ มิใช่คน“นอนหลับ”
หรือคนที่“หลับตา”ไปเสีย

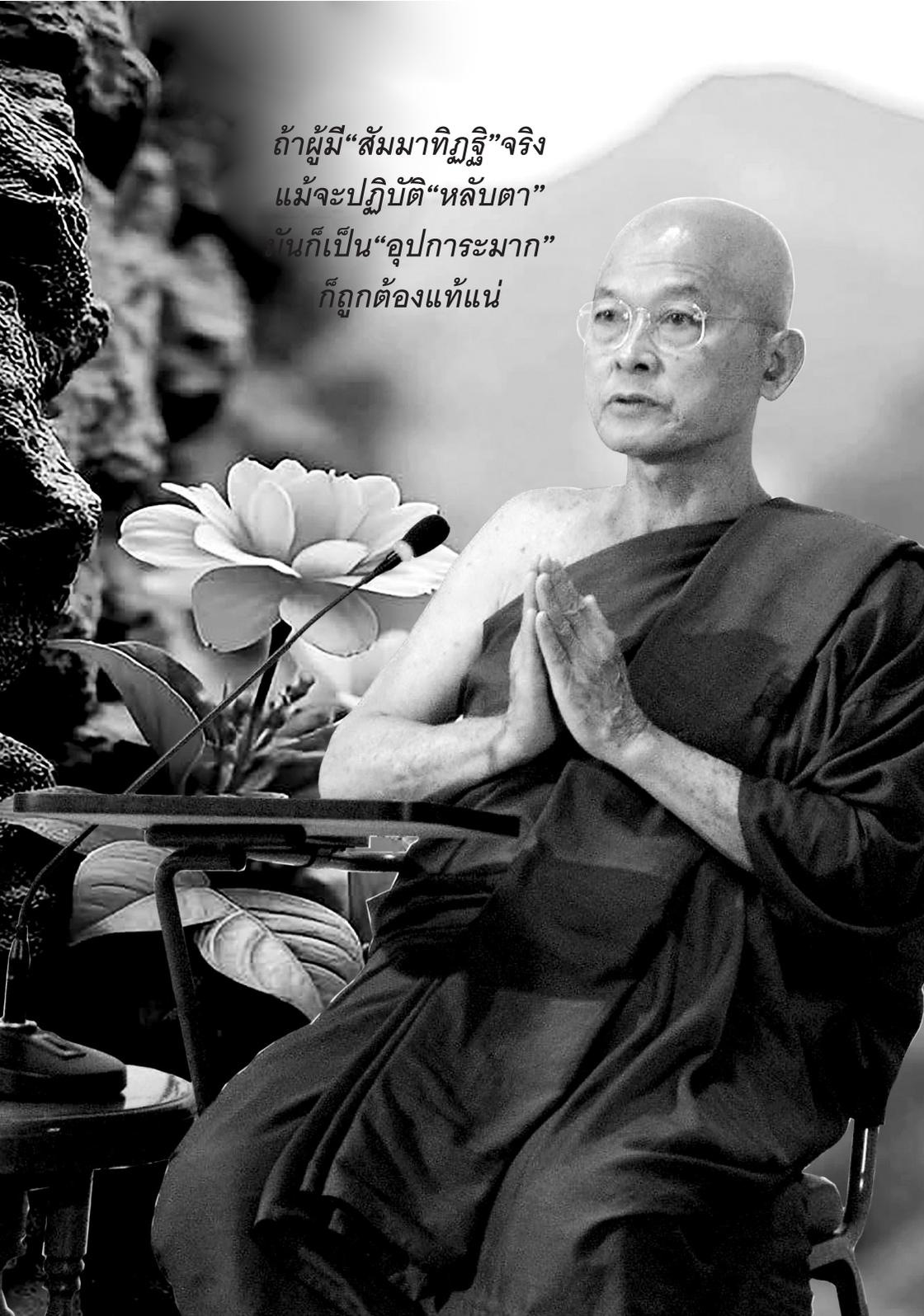
“การหลับตาปฏิบัติ”นั้น จิตวิญญาณขณะนั้นมัน
เป็น“สัมภเวสี” มันไม่เป็น“วิญญาณฐิติ”เพื่อให้เจ้าตัวเรียนรู้อัน

“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”ได้สำเร็จมรรคผลเด็ดขาด
ปฏิบัติด้วย“ทางผิด” มันก็พากันลง“นรก”จริง ๆ
“สัมภเวสี”ไม่มี“วิญญูญาณฐิติ” เพราะคนผู้นั้นไม่มี
“สัมผัส”เป็น“ปัจจัย” ก็จะไม่“ฐาน”คือไม่มี“ที่ตั้ง”ให้ปฏิบัติ
เรียนรู้ได้ เป็นคนปฏิบัติที่ไม่มี“กรรมฐาน”นั่นแล
นั่นคือ ไม่มี“เวทนา”ให้ศึกษา ก็หมดสิทธิ์ที่จะได้
เรียนรู้“ทุกขอารยสัง”กันเลย การเรียนรู้“หัวใจศาสนาพุทธ”
ก็ไม่มี ขึ้น“หลุดตาปฏิบัติ”ไปก็ได้แต่“นรก”คือทางผิด
เมื่อหลงผิดว่า ปฏิบัติธรรมที่จะได้มรรคผล เกิด
“ฉาน”เกิด“วิมุติ”นั่น ต้อง“หลุดตา”ปฏิบัติ จึงพากันไป
“นรก”จริง ๆ แล้วก็มีอาจารย์ลัทธิ“หลุดตา”ประยุกต์วิธีการกัน
ทับถม“มิจฉาทิฏฐิ”ลงไปอีก มีมากหนักหนาสาหัสยิ่ง

(๔๑๑) คนตั้งใจปฏิบัติธรรมแท้ ๆ จะได้“นรก”อย่างไร?

จริงอยู่ที่มีคำตรัสของพระพุทธเจ้าว่า “การหลุดตา”
นั้น จะเป็นการปฏิบัติธรรมที่ดี หรือไม่ปฏิบัติธรรมที่ดี ก็
เป็น“อุปการะมาก” คือได้พักผ่อน ได้ระลึกด้วย“สัญญา”
ทบทวนธรรม หรือได้ทำ“เตวิชโช” ก็ได้ประโยชน์ทั้งนั้น
จึงต้อง“สัมมาทิฏฐิ”กันให้ได้ จึงจะ“หลุดตา”ไม่ผิด
แต่ถ้าหลงฟังชานไปกับ“อนาคต ๔๔(ข้อ ๔๕)”หรือหลง
ไปกับ“อดีต ๑๘(ข้อ ๒๓)”ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน“พรหม-
ชาลสูตร”(พระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๑-๙๐)นั่น มันก็ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”

ถ้าผู้มี“สัมมาทิฏฐิ”จริง
แม้จะปฏิบัติ“หลับตา”
นั้นก็เป็น“อุปการะมาก”
ก็ถูกต้องแท้แน่

อยู่ดีนั้นแหละ

“หลับตา”ที่“สัมมาทิฏฐิ”มีอยู่จริง ๆ ...ศึกษาดี ๆ

ถ้าผู้มี“สัมมาทิฏฐิ”จริง แม้จะปฏิบัติ“หลับตา”มันก็เป็น“อุปการะมาก” ก็ถูกต้องแท้แน่

แต่“หลับตา”ที่“มิจฉาทิฏฐิ”อย่างนั้น ทำไปทำไมล่ะ? มันไม่มีประโยชน์ในการปฏิบัติธรรมที่จะทำให้ลดละกิเลสได้เลย แต่มันกลับสะสม“มิจฉาทิฏฐิ”ใส่“สัญญา”หนาหนักยิ่งขึ้น ๆ ไปทำให้มันซับซ้อนซ้ำซากให้หนำให้หนักทำไม?

“มิจฉาทิฏฐิ”ไป แล้วยัง“มิจฉาปฏิบัติ”ไป มันก็ยังได้“นรก”เพิ่มทับทวียิ่งขึ้น “หลับตา”ปฏิบัติจึงยิ่งได้“นรก”

“หลับตา”อย่างมี“สัมมาทิฏฐิ”ต่างหากเล่า ที่จะเป็น“อุปการะมาก”จริง ๆ จึงจะตรงตามที่พระพุทธเจ้าตรัส

ตั้งหลักดี ๆ ว่า จะ“หลับตา”อย่าง“มิจฉาทิฏฐิ”หรือจะ“หลับตา”อย่าง“สัมมาทิฏฐิ”กันแน่?

แต่ผู้ยัง“อวิชชา”เท่านั้น “หลับตา”ปฏิบัติธรรมมันก็จะได้แต่“นรก”หนักหนาขึ้นเรื่อย ๆ เท่านั้นแหละ

เพราะถ้าคนผู้ยัง“อวิชชา”เท่านั้น ก็จะมี“มิจฉาทิฏฐิ”ข้อที่ ๑ คือ เชื่อว่า การปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุธรรมให้เกิด“ฌาน” เกิด“สมาธิ” เกิด“วิมุตติ”นั้น ต้อง“หลับตา” ..นี่เชื่อผิด!

ต่อมาข้อที่ ๒ คือ..ลงมือทำ เมื่อ“หลับตา”ปฏิบัติก็“ผิด”เป็นขั้นที่ ๒ ซึ่งมันผิดตั้งแต่ข้อที่ ๑ ขึ้นความเห็น(ทิฏฐิ)ใน“สังโยชน์ ๑๐” แล้วก็ลงมือ“หลับตา”ปฏิบัติตาม“มิจฉาทิฏฐิ”

ของตน ทำตนไม่มี“กาย”อยู่ มันก็เป็นคน“ไม่มีกาย” ตนก็กลายเป็น“คนพิการ” เป็นคนไม่ครบ“ภาวะ ๒” ชัดเจนนัย?

คนบริบูรณ์สัมบูรณ์มันต้องมี“กาย”กับ“จิต”เสมอ

(๔๑๒) “นรก”คืออะไร? เรียนรู้ และกำหนดสภาวะกันดีๆ

“นรก”คือ “ทุกคติ” นั่นก็คือ “ทางผิด” อย่าปฏิบัติ

ศาสนาพุทธถ้า“หลับตา”ปฏิบัติมันก็“ผิด”ขั้น“ทิฏฐิ”ไปแล้วนี่“นรก”ขั้น ๑ แล้ว ต่อมาลงมือปฏิบัติมันไม่มี“กาย”คือไป“หลับตา”ทิ้ง“กายภายนอก”เป็น“นรก”ขั้นที่ ๒ มันก็โหมะ สูญเปล่าในมรรคผลไปเลย ไกลมาตั้งแต่ต้น มันจึงผิดต่อเนื่องกันไป เป็นเหตุเป็นปัจจัยแก่กันและกัน

มันก็ผิดไปหมดทั้ง“เชื่อผิด-ปฏิบัติผิด-ผลที่ได้ก็ผิด”

“นรก”คือ ไป“ทุกคติ” อย่างนี้เอง คือ กรรมสัจจะ

“กรรม”คือ ความจริงเป็นที่พึ่งของตน ที่ตนอาศัย

อย่าทำ“นรก” เป็นที่พึ่ง ที่อาศัย ให้แก่ตนเลย

ขอยืนยันว่า การปฏิบัติธรรมของพระพุทธเจ้าไม่ต้อง“หลับตา”ปฏิบัติ แต่ลืมหาปฏิบัติ“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”

“ธรรมะ”ของพุทธนั้น พระพุทธเจ้าตรัสสอน“ปฏิจ-สมุปปาท”อันคือ “เหตุ”กับ“ปัจจัย”ที่ส่งผลแก่กันและกันก็เป็น“สัจธรรม”ยอดยิ่งแล้ว ยิ่งอีกทั้งทรง“นิยาม”ไว้ชัดเจนเรื่อง“ธรรมนิยาม ๕” นี้แหละยิ่งสุดยอดแห่งยอด“ธรรม”เลย

“ธรรมนิยาม ๕”ได้แก่ “อุตุนิยาม พีชนิยาม จิตนิยาม

กรรมนิยาม ธรรมนิยาม” ก็ต้องเรียนรู้ แล้วปฏิบัติให้ได้ตาม
คำสอนจนบรรลุผล เช่น ภาวะของเจตสิก ที่หลุดพ้น“ทุกข์-
สุข”ไปได้จริง ไม่มี“ความรู้สึกทุกข์-สุข”ได้จริง

ซึ่งผู้ปฏิบัติก็จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ใน“เวทนา”ของ
ตนเองแท้ ๆ ที่“ความรู้สึก”มัน“ไม่มีความรู้สึก”ไปแล้วนั่นคือ
“อาการในจิตของตนเอง” เราก็กำหนดรู้ได้ว่าเป็นในไหน?

นั่นคือ มันก็เป็น“อุตุนิยาม”หรือ“พีชนิยาม”ไปไม่ใช่
ธาตุรู้ที่เป็น“คน”ที่เป็น“สัตว์”แล้ว เป็น“พีช”ไปแล้วเป็นภาวะ
ที่ไม่มี“กาย”แล้ว “พ้นสุข-พ้นทุกข์”แล้ว ไม่มี“สวรค์นรก”แล้ว

ความเป็น“คน”จึงต้องมี“กาย”ด้วยเสมอ และต้องมี
“สัมผัส”อีกด้วยถึงจะรับรู้ได้ครบทั้งหมดว่า “มี”หรือ“ไม่มี”

ไม่ว่า จะเป็น“ความรู้สึก”ไม่ว่าจะเป็น“กาย” ก็ต้อง
เรียนรู้“กิเลส”ที่เป็น“ตัวใจ”พาเจ้าตัวหลงติด“สุขทุกข์”อยู่

ซึ่งศึกษาเรียนรู้“กิเลส”นี้แหละต้องมี“กาย”ครบความ
เป็น“คน” จึงจะเห็น“กิเลส”ของ“คน”เพราะ“กิเลส”ของ“พีช”
ของ“อุตุ”แม้จะมีการกระทบสัมผัส ปฏิกงกันอยู่ มันก็ไม่มี

ความมี“กาย”นี้จึงสำคัญต้องมีให้เรียนให้รู้จักให้
สัมผัสรู้ว่าเป็น“ความจริง”ของคน ต้องมี“กาย”มี“จิต”เป็น
“ภาวะ ๒”อยู่แต่ที่คนต้องอาศัย นี่เป็นปกติสามัญคนทุกคน
รู้เป็นอัตโนมัติอยู่ ไม่ได้แคลงสงสัยเป็นธรรมชาติ

ซึ่งคนธรรมดาปกติสามัญ ก็ไม่ได้เฉลียวใจ ใน
ความเป็น“เครื่องอาศัย”ที่เป็น“กาย”เป็น“จิต”นี้อะไรนัก

มีแต่ “อวิชชา” หลงว่ามันเป็น “ของเรา” ที่เราต้องรัก ต้องหวง ต้องมีอยู่กับเราไปนิรันดร จะไม่ให้ “ตาย” ไป ก็เป็น “อวิชชา” ยิ่ง ๆ ขึ้น ก็ยังเป็นกิเลสทับถมตนซับซ้อนหนักไปใหญ่

มันมีแต่ “โง่” คืออวิชชา “โง่” ก็เป็น “นรก” ไปแล้วแต่ ตัน ไม่รู้ “โลก” และเรียนรู้ “อัตตา” ก็ไม่ได้ เพราะไม่ครบ “ภาวะ ๒” ที่เป็น “สังขาร” ของความเป็น “คน” ทั้ง “นาม-รูป”

ฉะนั้นไป “หลับตา” ปฏิบัติธรรม ทั้ง “กาย” ภายนอก เข้าไปอีก ก็เลยยิ่ง “ไม่รู้” ภายนอกที่หยาบที่รู้้ง่ายเป็นลำดับ ตันก่อน มันจึงจะดำเนินไปตามตัน-กลาง-ปลายกันจริง

แต่กลับไม่เรียน ไม่รู้ กลับ “หลับตา” เข้าไป “ภายใน” ก็เลย “โง่” ซับซ้อนทับทวียิ่งขึ้นไปอีก ก็ “โง่” เป็น “นรก” หนักยิ่ง

(๔๑๓) “กาย” นี้แหละที่มีทั้ง ๒ คือ ภายนอกและภายใน

“ความจริง” ของคนสามัญทั้งหลายทั่วไปนั้น “เหตุ” ที่ก่อให้เกิด “กิเลส” มันก็อยู่ที่ “กาย” ภายนอกของคนนั้นแหละ ที่มี “ทวาร ๕” เมื่อใดมี “สัมผัส” เป็น “ปัจจัย” ขึ้นมา เมื่อนั้นจึงจะมี “กิเลส” เกิดขึ้นใน “จิต” ของ “คน” ผู้ยังไม่ใช่ “อรหันต์”

อันเป็น “กิเลสหยาบ” กิเลสใหญ่ ที่แรงที่มากให้รู้ ได้ง่าย ๆ กว่ากิเลสที่เกิดเฉพาะอยู่ในจิตเท่านั้นของปุถุชน

ศาสนาพุทธจะเรียนรู้ “กิเลส” ที่เกิดขณะที่ไม่หลับตา ลงไป มี “สัมผัส” ภายนอกอยู่เป็นปัจจัยอยู่ตลอดครบ

แล้วก็เรียนรู้ปฏิบัติ “ดับกิเลส” ไปตามลำดับของ

“กามาวจร-รูปาวจร -อรูปาวจร”ไม่เคยทิ้งกายภายนอกเลย ซึ่งต้องเรียนรู้ในขณะที่“สัมผัส”ภายนอกอยู่ด้วยเสมอ จึงจะสามารถกำจัดกิเลสไปตามลำดับเสขบุคคล เป็น“โพธิสัตว์ระดับ ๑-๒-๓-๔” คือ มี“ภูมิตรัสรู้อาริยสังข์”ตามขั้นตอน

พระอรหันต์คือ โพธิสัตว์จบระดับ ๔ ขึ้นไป เท่านั้น ที่เมื่อมี“สัมผัส”เป็น“ปัจจัย”ของ“กาย”ภายนอกแล้ว จิตไม่มี“กิเลส”เกิดขึ้น

“จิต”ภายในของคนี่“อวิชชา”แม้จะเป็น“เสขบุคคล”ก็ยังมี“กิเลส”เกิดอยู่ จนกว่าจะเป็น“อเสขบุคคล”ผู้จบกิจ

“กิเลส”จึงเป็นสิ่งที่ต้องกำจัดหมดสิ้นดับไปให้สนิทเด็ดขาด ซึ่งมันมีแค่“สภาวะกิเลสภายใน”เท่านั้นที่“ไม่มีตัวตนที่เป็นกิเลสอยู่” นับตั้งแต่“กิเลสที่เกิดจากกายที่สัมผัสภายนอก”แล้วเราก็ยังอยู่กับ“เหตุที่ก่อให้เกิดกิเลส”นั้นอยู่นั่นแหละ ชนิดปกติสามัญคนที่ดำเนินชีวิตอยู่ของ“ปุถุชนโลกียะ”หรือชาว“เทวนิยม” ก็เป็นธรรมดาที่ยังมีกิเลสแล้ว คนก็หลงยึดว่า ล้วนเป็น“เรา” เป็น“ของเรา”ทั้งนั้นอยู่

คนจึงต้องปรุงแต่ง“จิต(อภิสังขาร)”ให้เป็นพลังงานไฟ เรียกว่า“ฌาน” เผากิเลสได้ จึงชื่อว่า“บุญ” เกิดขึ้นเป็น“จิตที่มีพลังงานพิเศษ”สามารถกำจัดกิเลสได้คือ เป็น“บุญญาภิสังขาร”ที่มี“ปัญญา”และสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”ที่เป็น“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”ได้ชัดเจนตรงคมแท้ทั้งหมดได้ รอบถ้วนครบถ้วน คือ บุญ“เผากิเลส”ได้สำเร็จ

เช่น รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “เวทนา” ที่มี “มโนปริจาร ๑๘” ทั้งในสภาพที่เป็น “โลภียะ” เรียกว่า “เคหสิตเวทนา ๑๘” และทั้งที่สามารถกำจัดกิเลสลงได้เป็นลำดับ ๆ ทำให้เป็น “โลกุตระ” เรียกว่า “เนกขัมมสิตเวทนา ๑๘” มีทั้ง “๒ ภาวะ”

“ฌาน” ของพุทธนี่เป็น “โลกุตระ” ที่ “อยู่เหนือ (อุตตระ)” ภาวะ “กาย” กับ “จิต” รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ภาวะ ๒” ได้จริง

เพราะ “ฌานแบบพุทธ” นั้น “จิตทำให้มีอำนาจอยู่เหนือ (อุตตระ) เหตุ นั้นแล้ว” แข็งแรง สัมบูรณ์ ตั้งมั่น เป็น “สมาหิโต” สัมมาทิฏฐิจริง ซึ่งผู้ปฏิบัติเกิดผลผู้นี้บรรลุดตาม “เจโตปริยญาณ ๑๖” สัมบูรณ์ด้วยปัญญา-ญาณ-วิชาถูกต้อง่องแท้

จะไม่ใช่แค่ “หลับตา” ปฏิบัติ แล้วไม่รู้รายละเอียดของ “จิต เจตสิก รูป นิพพาน” แบบเดียรฉัตร นั้นหรอก

“สมาธิ” แบบพุทธคือ “สมาหิโต” ที่เกิดอย่างมี “ปัญญา” รู้จักรู้แจ้งรู้จริงตาม “เจโตปริยญาณ ๑๖” ปฏิบัติไปตรวจสอบได้ตามหลัก “จิตในจิต” คือ “เจโตปริยญาณ ๑๖” นี้ จึงเป็น “ปัญญา” ที่สามารถรู้รายละเอียดของ “จิต เจตสิก รูป นิพพาน” ครบถ้วน “กายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม” ที่เรียนรู้ปฏิบัติได้ด้วยกระบวนการของ “โพธิปักขิยธรรม ๓๗” จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ปัจจุสมุปบาท” ทั้งด้าน “อนุโลม-ปฏิโลม” จบหมดรอบถ้วน จึงชัดเจนครบทั้งภาวะ “เกิด” และ “ดับ” สัมบูรณ์ เป็น “โลกุตรธรรม” ไม่มีกิเลส “อยู่เหนือ” โลกธรรม

ซึ่งเป็นการเรียนรู้ปฏิบัติด้วย“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
อย่าง“สัมมาทิฐิ”แบบลิมตาสามัญด้วย“มรรคองค์ ๘”

“ความรู้-ความฉลาด”ทุกอย่างจึงเป็น“โลกุตระ”ถูกต้อง
ตาม“วิสัย”ของ“พุทธ”ก็รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อจินไตย”ได้ ไป
ตามลำดับแห่ง“บารมี”ของ“โพธิสัตว์”แต่ละองค์ ที่เรียนรู้แบบ
“พุทธวิสัย” ก็เจริญพัฒนา งามงาม ไพบูลย์ ยิ่ง ๆ ขึ้นจริง

เริ่มตั้งแต่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงรายละเอียดของ“โลก
จินตา”ไปตามลำดับ และรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กรรมวิบาก”
แล้วก็“ฉานวิสัย”

ดังนั้น “ฉานวิสัย”นี้แล ที่เป็น“อจินไตย”จริง ๆ
ที่ชาวโลกก็ยะเทวนิยมทั้งหลาย เขาก็มีความเป็น“ฉาน”ของ
เขาแบบของเขาอยู่ แต่มันคนละเรื่องคนละอย่าง จะไม่
เหมือนกัน ไม่ตรงกัน ไม่แบบเดียวกันเลย

“ฉานวิสัย”ของพุทธนั้น เกิดจากการปฏิบัติ“จรณะ
๑๕ วิชชา ๘” แต่ของเดียรถีย์เทวนิยมโลกิย์นั้นเกิดจาก
การปฏิบัติ“สะกดจิตเข้าไปแต่ในภายในจิต” ก็ไม่รู้“กาย”

“ฉานวิสัย”ของเดียรถีย์นั้น “หลับตา”ปฏิบัติเกิดผล
จะไม่มี“กาย”ให้เรียนรู้เลย จึงไม่รู้เรื่องตั้งแต่“กายในกาย”
ไปเลย

“ฉานวิสัย”ของพุทธ จึงสามารถรู้“กาย”ที่มี“จิต”
ร่วมไปด้วยเสมอ จึงปฏิบัติกำจัดกิเลสที่เกิดครบทั้งกาย
ภายนอกและกายภายในจิตที่เหลือจนหมดสิ้นเกลี้ยง

ไม่เหลือในส่วนใดเลย

(๔๑๔) “ฌานแบบพุทธ” สุตวิเศษยิ่ง (อุตตระ) เป็น “อจินไตย”

การปฏิบัติ“ฌานแบบพุทธ”จึงเป็น“ความวิเศษยอดเยี่ยม”ชนิดที่“สุดพิเศษยิ่ง” มันแตกต่างกันไปคนละทิศทางตรงข้ามกันกับที่เกิดจากการปฏิบัติแบบทำ“ฌานโลกียะ”หรือทำ“สมาธิหลับตา” ชนิดดีลังกา “๑๐๐ ตลบ”ที่เดียว

จึงเป็น“อจินไตย”ตามสัจจะ ที่เป็นธรรมชาติของ“ความจริง”ซึ่งไม่มีใครบิดพลิ้ว“ความจริง”ให้เป็นอื่นไปได้

“ความยาก”ที่“ยาก”มากยิ่งขึ้นที่จะ“รู้”และยากจะ“มีฌานพุทธได้”นั้น มันเป็น“ความจริง”ที่“อจินไตย”กันจริง ๆ

ที่จริง“ฌานหรือสมาธิโลกียะนั้น”จะไม่สามารถมีที่สุดแห่งที่สุดเป็น“นิจัจจ”ที่“เที่ยงแท้ยั่งยืนตลอดกาล”ได้เหมือนผู้มี“ฌานหรือสมาธิโลกุตระ”ของพุทธได้จริงเลย

การ“หลับตา”ปฏิบัติ เขาก็จริงใจว่า เขาได้“ความตั้งมั่นของจิต”ที่“นิจัจจภายใน”ของเขาอยู่เต็มหัวใจแน่นอน

แต่ชาว“โลกียะ”ไม่บังอาจมี“ความตั้งมั่นของจิต”ที่ชื่อว่า “สมาธิโต”อันเป็น“จิตที่ตั้งมั่น”แบบพุทธ ซึ่งเป็น“โลกุตระธรรม” ที่ได้จาก“ฌานหรือสมาธิโลกุตระ”ของพุทธ

ผู้ยึดมั่น“นิจัจจภายใน”ที่เป็นของ“โลกียะ”จะเห็น“นิจัจจภายใน”ที่เป็นแบบ“โลกุตระ”ได้ยาก(ทุกทสา) รู้ตามได้

ยาก(ทฤษฎี)ยิ่ง เพราะความสงบนี้มันสงบพิเศษ(สันตา) มัน
ประณีตสุขุม(ปณิตา) ที่เดาเอาหรือขบคิดเอาไม่ได้(อดักทวารจา)
มันละเอียดถึงขั้นนิพพาน(ฌปัญา) รู้ได้เฉพาะบัณฑิตที่จริงแท้ๆ
เท่านั้น(บัณฑิตเวทนิยา) ใน“ความตั้งมั่นของจิตวิเศษสุดยิ่ง”นี้

“ความตั้งมั่นของจิตวิเศษสุดยิ่ง”แบบพุทธนี้ จึง
เป็น“อจินไตย”จริง ๆ แท้ ๆ แน่นอนสุด ๆ ที่คนปุถุชนหรือ
เดิยรติย์เทวนิยมจะไม่มี“ปัญญา”สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“ความจริง”ที่“จริง”ของพระพุทธเจ้าตรัสรู้นี้ได้หรอก

เพราะมันไม่เริ่มจาก“กาย”กันเป็นขั้นต้นกันจริง ๆ

ชาวพุทธที่เป็น“ศรัทธาจริต”นี้แหละ ไม่ต้องอินโกล
ที่ยังยากยิ่งกว่ายากนักที่จะมี“สัมมาทิฏฐิ”กระทั่งเข้าถึงขั้น
“ทิฏฐิปัตตะ” ผู้รู้จักรู้แจ้งใน“ความวิเศษสุดพิเศษยิ่ง”นี้

“ความวิเศษสุดพิเศษยิ่ง”นี้มันจึงเหนือชั้นเกินกว่า
คนโลกียะชั้น“กัลยาณชน”ของชาว“เทวนิยม” ที่ยังนับถือ
“พระเจ้า”กันอยู่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ง่าย ๆ ประเด็นนี้แนวยิ่ง
กว่าแน่ว่า คนผู้เป็นชาว“เทวนิยม”ที่เป็นศาสนา“เทวนิยม
๑๐๐ %”นั้น ยิ่งยากสุดยากแสน ที่จะ“ปัญญา”ถึงขั้นนี้ได้

เพราะ“เทวนิยม ๑๐๐ %”เขามี“อวิชชา”อยู่มาก จึงยัง
โกลแสนโกลที่จะมี“ปัญญา”สามารถรู้“ความจริง”เหล่านี้

เพราะ“คุณวิเศษสุด”แบบ“โลกุตระ”ของพุทธนี้มี
รายละเอียดแห่ง“ความแตกต่าง”ของ“ธรรม”ของ“ธาตุ” เป็น
“คุณวิเศษ”ที่“ศาสดาเทวนิยม”ยังไม่สามารถจะมีกัน

แค่ความเป็น“ฉานแบบพุทธ”นั้นชาวพุทธเองผู้เป็น “ศรัทธาจริต”แท้ หรือแม้แต่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ที่ภูมิยังไม่ถึงขั้น“อภิญญา”ของ“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘” ยังยากที่จะมี “ภูมิรู้”ใน“ความแตกต่าง”ขั้น“อภิญญา”ผู้มี“อายตนะ ๘” ได้ เพราะมันละเอียดสุขุมประณีตสูงขึ้นไปอีกยิ่งกว่ายิ่ง

แม้แต่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ก็ยังคงต้องพากเพียร เรียนรู้ศึกษาปฏิบัติเพิ่มภูมิธรรมกันไปอีก จึงจะเป็นผู้มี “ปฏิสัมภทาญาณ”หรือ“ปัญญาขั้นสูงขั้น” ผู้“อภิญญา”ได้

“พระโพธิสัตว์”ผู้ไม่มี“ปฏิสัมภทาญาณ”ถึงขั้นนี้ก็ยัง ไม่มี“ความวิเศษ”ชนิดที่สูงละเอียดปานนี้ นั่นแน่นอน

“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ก็เรียกว่า เป็น“ผู้มีเอง”ติดตัว มาเองข้ามชาติมาได้ คือ“สยง อภิญญา” แต่ผู้ที่เข้าขั้น “พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”จึงจะเรียกว่า “ผู้เป็นเอง”คือ“อภิญญา”

(๔๑๕) “ความลึกซึ่งซับซ้อนซ่อนเชิง”ที่เป็น“ปฏินิส- สัคคะ”

ผู้มี“ความวิเศษ”ขั้น“อภิญญา”จึงชื่อว่าผู้เป็นเองหรือ ผู้เห็นยิ่ง ซึ่งมี“ปฏิสัมภทาญาณ”ที่เป็น“สิริมหามายา”ที่ท่าน ได้แล้วนั้นท่านมีแล้ว ที่ไม่มีคือ ภูมิธรรมของความเป็น“สิริ- มหามายา”ที่จะเพิ่ม“การทำความเกิดมานอันวิเศษ”ที่มี รอบของ“ปฏินิสัคคะ” ซึ่งต้องเพิ่มภูมิใหม่ขึ้นไปอีก

ภูมิธรรมขั้น“ปฏินิสัคคะ”นี้คือ คนผู้นี้มี“ฉาน”

เจริญสูงเพิ่มขึ้นไปอีกลำดับหนึ่งจนถึงขั้น“อภิญญา”ได้นี่เอง

“ปฏินิตส์คคะ”ที่ว่านี่คือ เป็นผู้ทำ“ความสลัดคืน” หรือ“ความหมุนรอบเชิงซ้อนที่กลับทวน” จาก“มี(อตัล)”ไป เป็น“ไม่มี(นัตล)” หรือจาก“ไม่มี(น โหด)”ไปเป็น“มี(โหด)”แล้ว ๆ อีก ๆ เพิ่มเขยิบฐานะรอบสูงขึ้น ๆ ไปได้ยิ่ง ๆ ตามลำดับของ บารมีแต่ละท่าน นั่นคือ การเป็น“สิริมหามายา” ซึ่งได้แก่ คน ผู้“ทำใจในใจ”ของตนให้“เกิด”ความเป็น“ฌาน”ได้พิเศษยิ่งขึ้น

โดย“สิริมหามายา”แม้จะ“กลับไป-กลับมา”ใน“เพว” คือ “ภาวะ ๒”ของทั้ง“ความดี-ความชั่ว”หรือ“ความไม่มี-ความมี” หรือทั้ง“ความผิด-ความถูก”อย่างไร ปานใด ก็ไม่ใช่ “ความกลับกลอกหลอกหลวง” หรือไม่เป็น“มายา”เด็ดขาด แต่ เป็น“ความจริง”ที่เป็นภูมิธรรม“โลกุตระ”เพิ่มภูมิผู้“สิริมหามายา”มี“ความสุดวิเศษใหม่”เป็นพิเศษสูงขึ้น ๆ อีก

เพราะ“สมมุติธรรม”นั้นไม่มีอะไร“เที่ยงแท้”นิรันดร

“ฌาน”คือ“การมีปัญญา”ที่ทั้งตื่น(ชาครติ)ขึ้นมา รู้จัก รู้แจ้งรู้จริงความจริงใน“อาโลก(รัศมี,แสงสว่าง,ความรุ่งเรือง,ความเห็นแจ้ง)”ที่มีแสงของพระอาทิตย์สว่างเต็ม ซึ่งไม่ใช่“การหลับตา” เข้าไปให้“ไม่เห็นแสงสว่างของพระอาทิตย์เลย”เป็นอันขาด ผู้รู้“ความจริง”ประเด็นนี้ชัดแจ้งชัดจริงแล้วจะไม่ไปหลงผิด มงาย“หลับตาทำฌาน”เลยเด็ดขาดแน่นอนที่สุด

“ฌาน”ของพุทธ คือ ความตื่น-ความรู้-ความเบิกบาน จิตใจสว่างใสไปกับโลกอย่างเต็มที่ จึงจะชื่อว่า “พุทธ”

ซึ่งไม่ใช่“ความหลับ-ความไม่รู้-ความยิ่งหลับยิ่งดับ
ลงไปหาอัสถุญีสัตว์-ความมืดดำคร่ำครึไปกับโลกยิ่งๆ”
เลยแท้ๆ

“ฉาน”นี้ทั้ง“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“ปัญญา”
อันไม่ใช่“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“เชโก”นั้นแนวยิ่งกว่าแน

ซึ่งพระโพธิสัตว์ที่เป็นผู้มี“ปฏิสัมภิทาญาณ”ยิ่งยอด
นั้น จะเป็นผู้สามารถทำ“ความกลับไปทวนมา”อย่าง
หมุนรอบเชิงซ้อนที่ซับซ้อนชนิดที่พิเศษ ชนิดที่ไม่มี“อกุศล
เจตนา”ในจิตของท่าน เพราะจิตมีภูมิของ“วิภวัตถหา”ที่
เป็นอุดมการณ์อันวิสุทธิ คล้ายกับพระพุทธเจ้าได้แล้ว

จึงได้ชื่อว่าผู้“อภิกุ” เพราะสามารถทำ“ฉานวิสัย”
ชนิดที่“ทำใจในใจ”ของตนให้เกิด“ความแตกต่างกัน”ได้
ละเอียดสุขุมประณีตเป็น“อรหันตา”ยิ่งๆ ขึ้น ที่มีความเป็น
“โพธิสัตว์”เจริญต่อสู่“พุทธภูมิ” ขึ้นไปยิ่งขึ้นๆ ไปเรื่อยๆ จึง
ได้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความแตกต่าง”ในสังขารมยิ่งขึ้นๆ

“ฉานวิสัย”ของพุทธเป็น“อจินไตย”จริง ๆ คนทั่วไป
รู้จักกันได้บ้าง ก็แค่“อาศัย” แค่เรียน แค่ศึกษา

“ฉานวิสัย”ไม่ใช่แค่ฝึกปฏิบัติจากความรู้ความเห็น
ที่ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”แล้วเกิด“มิจฉาผล”มารู้มาเห็น

“ฉานวิสัย”ไม่ใช่แค่ผู้ปฏิบัติกันแค่สะสมเป็น“นิสัย”
ที่เป็นความประพฤติ จนกระทั่งเกิดความนอนเนื่องลงไป
ในสันดานกันแค่นั้น

แต่“ฉานวิสัย”นั้น หมายถึง “ฉาน”ที่เป็น“การผูก, การเสพ”ซึ่งมีลักษณะของจิตมีขอบเขต หรือมีแดนอันเป็น “วิสัย”เกินกว่าแค่“อาศัย” และเกินกว่าแค่“นิสัย”เท่านั้น

ความซับซ้อนของ“การหมุนรอบเชิงซ้อน”ของ“ฉาน” จึงเป็น“ปฏินิสัคคะ”ที่คนผู้ยังไม่“ปัญญา”เพียงพอ จะไม่บังอาจหยั่งรู้“ความจริง”นี้ได้แท้ เพราะมัน“อจินไตย”เกินกว่า“ความรู้”ของ“เชโก”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงกันได้จริง ๆ

(๔๑) ภูมิธรรม“อภิภู”ที่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”ขึ้นไปมี

ซึ่งภูมิธรรมชั้น“อภิภู”นี้มันเหนือชั้นเกินกว่า“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗” ที่เป็น“สยัง อภิภูญา”มี...ขึ้นไปอีก

“อภิภู”นั้นก็คือ ผู้“สยัง อภิภูญา”นั้นแหละที่เจริญ “อภิภูญา”สูงยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีกได้จริง จึงจะได้ชื่อว่า เป็นผู้“อภิภู” ดังนั้น จึง“สุดวิสัย”ที่“ความจริงของธรรม”ชั้นนี้จะใช้ “ตรรกะ” หรือใช้“บัญญัติ”เท่านั้นเพื่อ“รู้ความพิเศษ”นี้

ผู้“อภิภู”ก็คือ ผู้สามารถทำ“ความพิเศษที่สุดพิเศษใหญ่ขึ้นไป”เป็น“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘” จนกว่าจะสามารถทำ“ภูมิธรรม”ให้ยิ่ง ๆ ขึ้นสู่ที่สุดสูงที่สุดแห่งที่สุด จึงจะได้เข้าใกล้พระผู้“สยัมภู” แล้วที่สุดเป็น“พระพุทธเจ้า”ได้แท้

ความเป็นขั้นเป็นตอนในศาสนาพุทธนี้ เรียงลำดับกัน เป็นเรื่อง“นำอัศจรรย์ยิ่ง” ข้ามขั้นตอนไม่ได้ ตามที่พระพุทธเจ้าตรัส(ในพระไตรปิฎก “ปหาราทสูตร” เล่ม ๒๓ ข้อ ๑๐๙)

มนุษย์สามัญปกติ“เทวนิยม”นั้น คือ คนสามารถเป็น
ได้แค่ผู้มี“คุณธรรมเป็นคนดี-ทำแต่ดี-ไม่ทำชั่ว”กันเท่านั้น

ซึ่งมี“ความดีเป็นความสูง และความชั่วเป็นความต่ำ”
ของชาว“เทวนิยม”วนเวียนกันอยู่ใน“วัฏฏสงสาร”ตามความ
เป็น“เดิยรติย์”ผู้ยังไม่มี“ปัญญา”อยู่นานสุดนาน กว่าจะได้
“พบ”คนผู้มี“ปัญญา”และสามารถเรียนรู้อบรมศึกษาเป็นคน
มี“ปัญญา”ขึ้นมารู้จัก“ความสุข-ความทุกข์”ได้ด้วย “ปัญญา”
ที่เป็น“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน”

จนกระทั่งรู้แจ้งใน“อริยสัจ ๔” และได้ปฏิบัติตน
กระทั่งได้ปฏิบัติจัดการ“สุข-ทุกข์” และเป็นคนผู้“ไม่มีสุข-
ไม่มีทุกข์” จิตสะอาดเป็น“อุเบกขาธรรม ๕”สัมบูรณ์ และ
ที่สุดสามารถ“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน” ลีนทุกข์-ลีนสุข
ไปจาก“กาละ”

“เทวนิยม”มี“อุเบกขาเวทนา”ไม่ได้ “เทวนิยม”ทำได้
แค่ให้ตนมี“ความไม่ทุกข์”ชั่วคราวชั่วคราวแบบ“โลกียะ”
เท่านั้น และยังหลง“ติดยึดความสุข”อยู่ ซึ่งหมุนเวียนอยู่กับ
“ความไม่ทุกข์-ความไม่สุข(อทุกขมสุข)”อันไม่เที่ยงอยู่ตลอดเวลา
“โลกียะ”นั้นคือ แบบเดิยรติย์ที่ยังเป็น“เทวนิยม”

“เทวนิยม” ยังไม่รู้แม้แค่“รู้จัก”ตัวเองเลย นั่นคือ
ไม่รู้จัก“เทว” ดังนั้นที่จะ“รู้แจ้ง-รู้จริง”ความเป็น“เทว”อัน “รู้”
ละเอียดลึกซึ้งขึ้นใน“เทว”จึงยังไม่ต้องพูดถึงกันหรอก

“เทว”คือ “ตัวตน(อตตา)”ตั้งแต่“ตัวเล็ก”กระทั่งถึง“ตัว

ใหญ่”สุด ๆ ใหญ่กันถึงขั้นเรียกว่า “พระเจ้า” โน่นเทียว
ซึ่งยังล้วน “ติดสุข-ซังทุกข์” ไม่ละเว้นแม้ “พระเจ้า”
หรือแม้แต่ผู้ยังไม่เป็น “อรหันต์เต็มสภาพ” ขึ้นไป
ผู้ “อภิภู” คือ “คนผู้มีปัญญา” ผู้รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ความ
แตกต่าง” ของนัยสำคัญใน “เทว” ทั้ง “๒ คู่” นี้ยิ่งขึ้น ๆ
เฉพาะอย่างยิ่งคู่ที่เป็น “ความจริง” ของ “สุข” กับ “ทุกข์”
ที่คนยัง “ติด-เสพ-อยากได้-อยากมี-อยากเป็น” หรือ “หน่าย-
คลาย-ไม่อยากได้-ไม่อยากมี-ไม่อยากเป็น” อยู่

(๔๑๗) “พระเจ้า” ก็คือ “ตัวพระศาสดาเอง” แท้ๆ แน่ๆ

“ความดี-ความชั่ว” นั้นเป็น “ภาวะ ๒” หรือ “เทว” คู่
ที่ ๑ ของชาว “เทวนิยมโลกิยะ” เขาก็รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง กันอยู่
และสอนกัน “ทำดี-อย่าทำชั่ว” ให้ได้ ผู้ทำได้ดี ก็เป็น “คนผู้เจริญ-
เป็นผู้สูง” ผู้สูงสุด ก็เป็น “ศาสดา” ของศาสนา “โลกิยะ”
ที่ชาว “เทวนิยม” เขาสามารถทำได้ เป็นได้ก็แค่นี้

แต่ก็ยัง “ไม่เพียงพอ” อยู่ นั่นเอง ไม่ว่าจะสูงส่งขึ้นไหน

“พระเจ้า” ก็คือ “ตัวพระศาสดา” เอง นั่นแหละ
แต่ศาสดาท่าน “ไม่รู้จักตัวเอง” ท่านไม่เชื่อว่า ตัวเองจะมี
“ความรู้-ความฉลาด” ขนาดนี้ อีกด้วย จึง “ยกเมฆ” ว่า
“ความรู้-ความจริง” ของท่านไป เป็นของ “พระเจ้า” ที่ลึกลับ

ชาว “เทวนิยม” สามารถ “รู้จัก” แค่ “ความดี-ความชั่ว”
แต่ยังไม่สามารถ “รู้แจ้ง รู้จริง” ใน “ความสุข-ความทุกข์”

ที่เป็น“ภาวะ๒”คือ“เทว”คู่ยิ่งใหญ่คือ“เทว”คู่ที่ ๒ นี้เลย
แม้แต่“พระเจ้า”ก็ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สุข-ทุกข์”
ซึ่ง“ความดี-ความชั่ว”ของใคร มันก็“ไม่เที่ยง”ดอก!
แม้แต่“ความสุข-ความทุกข์”ก็“ไม่เที่ยง”

“เทวนิยม”เขายังไม่มี“ปัญญา”รู้จัก“ความไม่เที่ยง”
อีกแหละ ดังนั้นเขาจึงไม่รู้แจ้งรู้จริง“ความตั้งอยู่-ความดับ
ไป”ที่เป็น“ไตรลักษณ์”ของสรรพสิ่งสัตว์โลกสามัญเด็ดขาด

ซึ่งเรื่อง“ความดี-ความชั่ว”นั้น มันยังเป็น“โลกีย-
ธรรม”ที่ชาว“เทวนิยม”เขาก็ศึกษา ประพฤติดีตามที่เขา
สมมุติยึดถือกัน-ไม่ประพฤติชั่วตามที่เขาสมมุติยึดถือ
กัน ให้แก่ชีวิตสั่งสมเป็น“วิบาก” แล้วเขาก็เกิดมารับ
“วิบาก”กันไป จนถึงขั้นได้เป็น“ศาสดา” เป็น“สาวกของ
ศาสดา”กัน แต่เขาไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความสำคัญของ
“กรรม”ของ“วิบาก”ที่เขาได้เขาเป็นกันหรอกนะ!

เขาไม่รู้จักด้วยซ้ำว่า คนตายไปแล้ว“อัตตา”ของตน
ก็ต้อง“ยังต้องเกิด”มาตาม“วิบาก”ของตนแล้ว ๆ อีก ๆ

เขารู้เพียงแค่ว่า“ตายแล้ว”ก็ไปอยู่กับ“พระเจ้า” ก็จบ
จากนั้นก็แล้วแต่พระประสงค์ของ“พระเจ้า”จะบัญชา
ให้เป็นไป ตนไม่มีสิทธิ์จะรู้อะไรในความเป็นตน

“ตนเอง”ไม่มีสิทธิ์อะไรใน“จิตวิญญาณ”ของตน
จิตวิญญาณเขาจึงยังจะ“เกิด-ตาย”หมุนวนเป็น
“โลก”เป็น“วัฏฏสงสาร”อยู่ ตามยถากรรมตามสำนึกปกติ

ของเขา เนื่องจากชาว“เทวนิยม” ๑๐๐ % ยังไม่เริ่มที่จะมี “ความรู้-ความฉลาด”ที่เรียกได้ว่า “ปัญญา”อันสามารถ รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “เหตุ” และ “ปัจจัย” ที่เป็นของตน(กัมมัตถสกะ)-ตนเป็นทนายทของกรรม(กัมมทนายท)-และกรรมพาให้เราเกิด ให้เราเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้(กัมมโยนิ)-กรรมเป็นเผ่าพันธุ์ ของเราเอง(กัมมพันธุ์)-กรรมเป็นที่พึงให้เราอาศัยดำเนินชีวิต (กัมมปฏิสรโณ)

ซึ่งผู้ได้เป็น“พระศาสดา”ก็คือผู้ได้สั่งสม“วิบาก”ของ ตนมาเอง ดังนั้น“พระเจ้า”ก็คือ“ตัวพระศาสดาเอง”นั่นเอง แต่“พระศาสดา”ไม่สามารถรู้จัก รู้แจ้ง “ความจริง”นี้

(๔๑๘) “อัญญาธาตุ”คือ “ธาตุแห่งความรู้ที่รู้สุข-ทุกข์”

“เทวนิยม” ๑๐๐ % มีแต่“ความรู้-ความฉลาด”ที่ ต้องใช้ภาษาหรือคำพูดเรียก“ความรู้-ความฉลาด”แบบ นี้ว่า “เฉโก”อยู่ เพราะยังรู้-ยังฉลาดกันแค่เรื่อง“ดี-ชั่ว” ที่เป็น“เฉโก” ก็ยังมีแต่“โลกียภูมิ”ยังเป็น“เดิยรติย์”จึง ยังห่างไกลความเป็น“พุทธ” ยังไม่ใกล้จะมี“อัญญาธาตุ”

เพราะยังไม่สามารถมี“ความรู้-ความฉลาด”ในเรื่อง ของ“ความสุข-ความทุกข์”ที่ต้องเป็น“ปัญญาคือโลกุตระ”

ผู้“อภิกุ”นั้นใกล้สุดใกล้ที่ปุถุชนสามัญจะรู้จักได้ แค่ขั้น“โพธิสัตว์ระดับ ๗”ก็ยังไม่ไกลแสนไกลแล้ว ที่คน ผู้นับถือ“พระเจ้า”ของโลกีย์เทวนิยมจะรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง

“ความรู้-ความฉลาด”ชั้น“ปัญญา”นั้น ต้องเริ่มมี “อัญญาธาตุ” และต้องสะสมหน่วยกิจ(ในที่นี้ใช้“กิจ”)ของ“อัญญา-ธาตุ”เพิ่มขึ้นมาเป็น“อัญญา”จึงจะเริ่มรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ธรรม” มีคุณวิเศษเป็น“อาริยะ”มากพอ จึงจะเรียกได้ว่า“ปัญญา” ที่เป็นโลกุตระ

“ความรู้-ความฉลาด”ของชาว“เทวนิยม” ๑๐๐ % นั้น มีแค่“เฉโก”จึง“หม่นนอนอยู่”แต่ในโลกที่เป็น“โลกิยะ”

“เทวนิยม” ๑๐๐ % จึงเป็นได้แค่“วนเวียนอยู่”กับ “ความดี-ความชั่ว”นี้เท่านั้น แต่ยังไม่ได้เรียนรู้เรื่องสุดยิ่งใหญ่ “คู่ที่ ๒”คือ “ความสุข-ความทุกข์”กันเลย

ซึ่งใน“จิตวิญญาณ”นั้นยังไม่มีความรู้“คู่ที่ ๒” ที่เป็น ได้ทั้งผู้มี“คุณวิเศษอันเป็นคนไม่มีสุข-ไม่มีทุกข์”เพิ่มขึ้นมา บวกกันเป็น“๒ ประเด็น” คือ ทั้ง“ความดี”ก็ต้องมีให้ดีให้ได้ ก่อน และทั้งเรื่อง“ความไม่สุข-ไม่ทุกข์”ก็ต้องมีให้“วิเศษ”

ผู้ทำได้ทั้ง“๒ คู่”จึงเป็น“พุทธะ” คือ“ผู้รู้-ผู้ตื่น-ผู้เบิกบาน” เป็นยิ่งกว่าคนผู้มี“สุข” ที่บาลีว่า “ปรมมัง สุขัง”

ผู้ทำ“ความเกิดจิตตน”ให้แก่“ภาวะ ๒”คือ “เทว”ครบ ถ้วน“เทว”ที่“ยกกำลัง ๒” เป็น“๔”กันทีเดียวนี่วิเศษจริง ๆ

นั่นคือ ผู้ที่“ทำแต่ดี-ไม่ทำชั่วเลยได้แล้ว” นี่คือ เทว “คู่ที่ ๑” และเป็นทั้งผู้“หมดสิ้นสุข-สิ้นทุกข์” นี่คือ เทว“คู่ที่ ๒”

ส่วนคนในโลกปุถุชนเทวนิยมโลกิยะนั้นบรรลุสำเร็จ แค่นี้“ทำความดี-ไม่ทำความชั่ว”สูงสุดแค่นั้น คือ ทำได้แค่

“สมมุติธรรม”ที่ชาว“โลกียะปุถุชนเทวนิยม”เขามีกัน-เป็นกัน
แต่“ความวิเศษ”ถึงขั้นบรรลुธรรมที่เป็น“ความไม่
สุข-ไม่ทุกข์”นั้นเป็น“ปรมาตธรรม” คนผู้เป็นชาว“โลกุตระ”
เท่านั้นที่จะมี“สัมมาทิฏฐิ”บรรลु“ผล”ได้สำเร็จอย่างเป็น
“จริง” ของ“ความไม่มีทั้งสุข-ความไม่มีทั้งทุกข์”

และทำตนให้เป็น“ผู้ทำให้เกิด(มาตา,แม่)”ภาวะ“สุด
วิเศษยิ่ง” ที่ยิ่งใหญ่ยอดเยี่ยมนี้ได้สำเร็จเป็น“จริง”

จึงจะได้ชื่อว่า เป็นคนเข้าถึงความเป็นผู้“อภิกุ” ซึ่ง
นับเป็น“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”

ซึ่ง“ภูมิธรรม”ชั้น“อภิกุ”นี้เป็น“โพธิสัตว์ชั้น ๘” รอง
“สยัมภู”เท่านั้น อาตมาก็กำลังก้าวหน้าขึ้นมาได้บ้าง

(๔๑๙) “คุณวิเศษ”ที่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”เจริญขึ้นๆ

“อภิกุ”นี้ จึงเป็นผู้ที่มีความเป็น“สิริมหามายา”ใน
ระดับสูงเกินกว่า“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ขึ้นไปยิ่งๆ ขึ้น

หรือเป็นผู้มีมรรคผลของ“โพธิสัตว์ภูมิ”ที่ใช้ภาษา
เรียกว่า “สิทธิ์ตะ” นั่นคือ “มีความต้องการสำเร็จแล้ว”
และมี“ความเจริญองงาม”เพิ่มสูงขึ้นไปอีกเป็นลำดับๆ

เช่น มี“ความวิเศษ”คือ“ความไม่ทุกข์-ไม่สุข(อทุกขม
สุข = อารมณนิพพาน)”กับ“ความไม่มีตัวตน(อนัตตา)”ที่ปุถุชน
สามัญ โดยเฉพาะเดียรถีย์-เทวนิยม หรือแม้แต่“อารยชน”
ผู้เป็น“โพธิสัตว์ระดับ ๗”ขั้นต้น เขายัง“มี”ไม่ได้

ซึ่ง“คุณวิเศษ”ขั้นนี้มันเป็นความเจริญก้าวหน้าของ “พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ผ่านได้แล้ว ขึ้นเป็น“ระดับ ๘”

เมื่อพัฒนาขึ้นไปอีกเรื่อย ๆ ขึ้นไปหาธรรมระดับ “อภิญญา” ก็จะมี“คุณวิเศษ”ที่มีธรรมในความเป็น“สิริมหามายา” นี้แหละ ยิ่ง ๆ ขึ้นนั่นเอง

จนกระทั่งบรรลุธรรม“ภาวะ ๒ (เทว)”ที่เป็นทั้งผู้“มี”และ ทั้งผู้“ไม่มี”ในความเป็น“อนิจจัง-อนัตตา”ซึ่งเป็น“ภาวะ ๒” ได้ดียิ่ง ๆ ขึ้นในตนที่ถือว่าเป็นผู้เข้าขั้น“อนุปคัมมะ(ผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ภาวะ ๒”นี้ดียิ่ง,ผู้มีอิทธิพลเหนือ“ภาวะ ๒”นั้นเชี่ยวชาญยิ่ง ๆ ขึ้น,ผู้ไม่เข้าไป โกลั“ภาวะ ๒”นั้นตามต้องการ)” จึงชื่อว่า ได้ก้าวขึ้นสู่ผู้“อภิญญา”คือ “พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”ที่เป็น “มหาโพธิสัตว์”แท้ ๆ ยิ่งขึ้น ๆ ไปอีก เป็นต้น

บุคคลผู้“อภิญญา”นี้เองคือชื่อของผู้เป็น“มหาโพธิสัตว์” ที่เป็น“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”ผู้มีความเจริญที่เป็น“อภิญญา-กายตนะ ๘”อันสุดละเอียดสุขุมประณีตและ“หมุนรอบเชิง ซ้อน(ปฏิสนธิสละคะ,คัมภีรภาโล)”ในสภาวะธรรมยิ่ง ๆ

“พระโพธิสัตว์”ผู้นี้เจริญยิ่ง ๆ ขึ้นใน“คุณวิเศษ”ที่เรียก ในภาษาว่า “สิริมหามายา”ซึ่งเป็น“สภาวะธรรม”(มิใช่บุคคลตัวตน เราเขาตอกนะ)ก้าวหน้าใน“ความเป็นผู้ทำการเกิด(เป็นมารดา,มาตา, แม่)”ผู้สามารถ“สัมผัส”ภาวะ“อนิจจัง”แล้วทำความเกิดให้เป็น “นิจจัง(ความเที่ยง)”ได้ สำเร็จจริง และสามารถทำ“อนัตตา” ได้อีกอย่างเป็นจริงด้วย โดยยังมีชีวิตดำเนินไป“สัมผัส”

อยู่เหนือความเป็น“อนิจจังของโลก” นั้นสบายๆ “ไม่สุข-ไม่ทุกข์” ถึงขั้นมี“อุเบกขาเวทนา ๕” ยิ่งๆ ขึ้นไปอีกๆ สัมผัสลงใน“มุกุฏตธาตุ(ธาตุอ่อนไหวไวเร็วและเข้มแข็งมั่นคง ทั้ง ๒ ภาวะนี้เจริญก้าวหน้าขึ้น)”ของตน

“สิริมหามายา” นั้นมันเป็น“สภาวะธรรม”ของผู้ทำ “ความเกิดขึ้น(อุบัติหรืออุปบัติ)ทางจิตวิญญาณ”นั่นเอง “ความเกิดทางจิตวิญญาณ” ภาษาก็คือ “โอบปาดิกโยนิ”

“ปัญญาโลกุตระ” อัน“วิเศษ”นี้สูงขึ้นกว่าปัญญาของ “พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ไปอีก นั่นคือ สามารถทำ“จิต”ของตนให้มี“คุณวิเศษ”ที่มีคุณธรรมที่ชื่อว่า “สิริมหามายา(แม่, มาตา)” ซึ่งเป็นผู้ทำ“ความเกิด”ทาง“จิตใจ”ของตนเอง ให้“ไม่มีอาการสุข-ทุกข์”ไปกับ“ความเปลี่ยนแปลง”หรือ “ความไม่คงที่”หรือ“ความไม่เที่ยง(อนิจจัง)”ได้อย่าง“เก่งวิเศษยิ่งเยี่ยม”เกินกว่า“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗” จึงมี“ความเป็นได้”เขยิบขึ้นไปอีก เป็นลำดับๆ

(๔๒๐) “ความวน”ที่เป็น“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”
ยิ่งขึ้น

ความเปลี่ยนแปลงไป-ความไม่คงที่หรือ“ความไม่เที่ยง” นั่นคือ “อนิจจัง”อันเป็น“การเกิดความวน”ของ“โลก”ของ “อิตตา”ของ“เนื่อหาธรรมสภาวะ”ที่คนผู้เป็นชาวพุทธบรรลุนสูงได้จริงแล้ว ก็รักษาไม่ให้มี-ไม่ให้เป็นไปตามไตรลักษณ์

คือ ไม่ต้องมี“เกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป”ใน“จิตของเรา”อีก เป็น
“ความเที่ยง(คงจั่ง)”ที่สามารถพิสูจน์ความจริงสุดวิเศษนี้ได้

แต่เมื่อคนผู้ใดมี“ปัญญา”ซึ่งเป็นความรู้ขั้น“คุณ-
วิเศษ”แห่ง“การทำความเกิดทางจิต(โอบยาตโกโยนิ)”คือ“สิริมหา-
มายา(มาตาหรือมารดาหรือแม่)”นี้ได้ ก็เป็นผู้สามารถทำ“การ
เกิด”ให้แก่“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ที่มี“ความวน”สูงยิ่งขึ้น
สู่ภาวะ“ปฏินิสสัคคะ(การสลัดคืน,การตัดขาดภาวะเดิมแต่ละขั้น)”วนทวน
ขึ้นไป เสมือน“ความวนที่วนขึ้นไปของก้นหอย”ที่เดียว

ซึ่ง“คุณวิเศษพิเศษ(อุตตริมนุสสธรรม)”ขั้น“สิริมหามายา”
ขั้นนี้มัน “สูงยิ่งกว่าปัญญาโลกุตระเดิม”และเป็นคุณวิเศษ
ที่“อยู่เหนือ(อุตตระ)”พระโพธิสัตว์ระดับ ๗ (สยัง อภิญญา)ขึ้นไปอีก
ซึ่งเป็นผู้เจริญก้าวหน้าเขยิบขึ้นเข้าเขต“มหาโพธิสัตว์”อันได้
ชื่อว่าผู้“อภิญญา”ที่มีภูมิ“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘” ผู้สามารถ
มี“คุณธรรมอันวิเศษยิ่งๆ” ที่เรียกว่า “อภิญญาตนะ ๘”นี้
ละเอียดประณีตสุขุมยิ่ง จึงทำให้“มธุ”ของตนเจริญขึ้นยิ่ง
กว่า“คุณวิเศษอันเยี่ยม”ของ“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”เสียอีก

“ความสูง(อุพเพช)”กับ“อยู่เหนือ(อุตตระ)”นั้น มีความ
แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ลึกล้ำยิ่ง

ที่เรากำลังหมายถึงขณะนี้คือ “ความสูง”จะ“สูง”ขึ้นไป
ของ“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”สู่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”ผู้“อภิญญา”

ส่วน“อยู่เหนือ”นั่นคือ “พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”ซึ่ง
ผู้มี“คุณวิเศษ”ที่เกินกว่า-เหนือกว่า“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”

“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗” กำลังจะเดินทางสู่ “อภิกุ” ขึ้น
เป็น “พระโพธิสัตว์ระดับ ๘” ยังไม่ใช่ “อยู่เหนือ” ผู้ “อภิกุ”

“อภิกุ” คือ ผู้มี “คุณวิเศษ” ยอดยิ่งที่ชื่อว่า “อภิกายตนะ
๘” แล้ว ซึ่งมันไม่ใช่แค่ “อายตนะ ๑” และ “อายตนะ ๖” เท่านั้น

แต่เป็น “อภิกายตนะ ๘” ที่เป็น “คุณวิเศษ” เพิ่มสูงขึ้น
ไปกว่า “พระโพธิสัตว์ระดับ ๗” ที่มี “อายตนะ ๖” หรือ
มี “อายตนะ ๑” ของปุถุชนทั่วไป หรือ มี “อายตนะ ๖”
หรือ มี “อายตนะ ๑” ของ “อาริยชน” แต่ละคน ที่มี เป็น สามีญ

ทว่า เป็น “อภิกายตนะ ๘” เป็นของผู้ “อภิกุ” ที่มี “คุณ-
วิเศษ เฉพาะ พระโพธิสัตว์” เท่านั้น จึงจะสามารถ มี ได้

และเป็น “คุณวิเศษ” ที่ผู้ ยัง ไม่มี ภูมิธรรม ชั้น “พระ
โพธิสัตว์ระดับ ๗” มาก่อนแล้ว ก็จะมี “ภูมิธรรม” ชั้นนี้ ไม่ได้

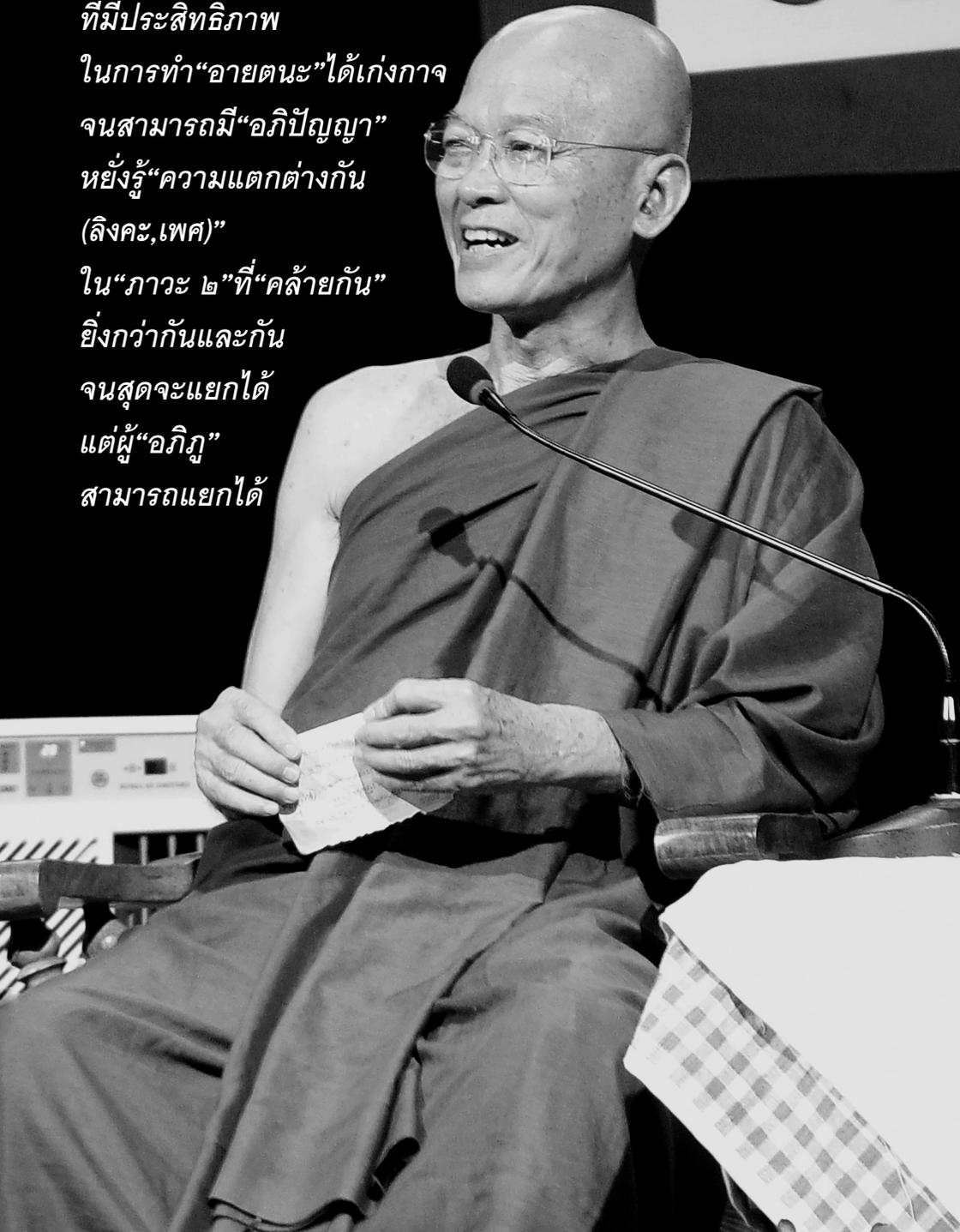
“อายตนะ ๘” จึงเป็น “คุณวิเศษ” ชั้นสูง ของ คน ผู้
“อภิกุ” ที่ได้บำเพ็ญบารมี มา จน สูง ถึง “โพธิสัตว์ระดับ ๘” แล้ว
ผู้นั้น ถึง จะมี “คุณวิเศษ” ที่เป็น “อายตนะ ๘” นี้ ได้

ผู้จะมี “ภูมิธรรม” ที่เป็น “คุณวิเศษ” อัน “หมุนรอบเชิงซ้อน”
ที่ หมุน สูง ขึ้น ไป จน ถึง ชั้น จะมี “อายตนะ ๘” ได้ นั้น ต้อง เป็น
“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗” ได้ แล้ว มาก่อน เท่านั้น จึงจะ เริ่ม “คุณ-
วิเศษ” ชั้นสูง ส่ง ที่ เรียกว่า “อายตนะ ๘” แบบ นี้ ได้

**(๔๒๑) “พระโพธิสัตว์” ใน พุทธ กับ ความ เป็น “โลกุตระ-
ธรรม”**

อภ

“อภิกายตนะ ๘”คือ คนผู้“อภิกู”
ที่มีประสิทธิภาพ
ในการทำ“อายตนะ”ได้เก่งกาจ
จนสามารถมี“อภิปัญญา”
หยั่งรู้“ความแตกต่างกัน
(สิงคะ, เพศ)”
ใน“ภาวะ ๒”ที่“คล้ายกัน”
ยิ่งกว่ากันและกัน
จนสุดจะแยกได้
แต่ผู้“อภิกู”
สามารถแยกได้

ดังนั้น “อารยชน”ทั้งหลายก็ดี ผู้ยังไม่ใช่ “พระโพธิ-
สัตว์ระดับ ๗”มาแล้วมาก่อนก็ดี จึงยังไม่ใช่ผู้บังอาจจะมี
ภูมิธรรมที่เรียกว่า “อภิกายตนะ ๘”นี้กันได้ออก

“อภิกายตนะ ๘”คือ คนผู้“อภิกู” ที่มีประสิทธิภาพ
ในการทำ“อายตนะ”ได้เก่งกาจ จนสามารถมี“อภิปัญญา”
หยั่งรู้“ความแตกต่างกัน(ลงคะ,เพค)”ใน“ภาวะ ๒”ที่“คล้ายกัน”ยิ่ง
กว่ากันและกันจนสุดจะแยกได้ แต่ผู้“อภิกู”สามารถแยกได้

และผู้“อภิกู”คือ ผู้แยกได้เก่งขึ้นละเอียดสุขุมประณีต
ขึ้นชนิดที่มี“ความเป็นอภิกายตนะ”ที่“ตั้งมั่นเที่ยงแท้”ด้วย

“ความวน”ที่สลับ“กลับไป-กลับมา”นี้แหละของคน
ทั้งหลายในโลก ที่คน“ปุถุชน”หรือ“อารยชนชาวเดียรถีย์ หรือ
เทวนิยม”ผู้ยังเป็น“อารยชน(คนเจริญด้วยลัทธิโลกธรรม)”อยู่! หรือ
เป็นแค่“อารยชน(คนเจริญด้วยลัทธิเดียรถีย์ เช่น พวกหลับตาปฏิบัติมานหรือ
สมาธิเป็นต้น)”อยู่ ยังไม่ใช่“อารยชน(คนผู้เจริญด้วยโลกุตระธรรม)”ดอก

“ความวน”ที่สลับ“กลับไป-กลับมา” ทั้งหลายนั้น
จะยังมี“ความกลับกลอกหลอกหลวง”อันเป็น“มายา”แท้ๆ
อยู่ เป็น“ความวน”ที่มี“ความกลับกลอกหลอกหลวง”ของ
“มายา”อยู่มากยิ่งขึ้น อีกนานเท่านั้น

ยังไม่ใช่“สิริมหามายา”เด็ดขาด ยังเป็น“มายา”ของ
“นักมายากล”อยู่ หรือของ“ผู้ไม่มีสิริมหามายาในตน”นั่นเอง

“สิริมหามายา”อันเป็น“สภาวะธรรม”ที่เป็น“ความ
จริง” สุดจริงยิ่ง เป็น“ความวิเศษพิเศษยิ่ง”นี้ มัน“แตกต่าง”

จาก“ภูมิธรรม”ของคนโลกียะ ที่เป็นปุถุชน เป็นเดิยริย เป็นเทวนิยม แม้จะเป็นอารยชนชั้นโพธิสัตว์ที่ต่ำกว่า “พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”

“โลกียะ”ยังคงคือ “ความวน”ที่ไม่มีจบเด็ดขาดลงได้หมุนเวียนอยู่อย่าง“ไม่เที่ยง(อนิจจัง)” นานเป็น“นิรันดร”

แต่“โลกุตระ”นั้น จะเลิก“ความวน(โลก,โลกียะ)” ไม่มี “ความวน”อีกแล้ว เพราะมีแต่“ความตรง”ถ้ายเดียวเท่านั้น

หากผู้บรรลุ“อรหันต์”แล้วจะทำ“ความวน”อยู่ ก็ เป็น “โพธิสัตว์”ที่ทำ“ความวน”อย่างมี“ปัญญา”จึงวนแบบ“ความวนของกันหอย” คือ วนจากต่ำไปหาสูง หรือ วนจากฐานไปหายอดสุดปลาย อยู่ในโลกจนกว่าจะถึงยอด เป็น“พระพุทธเจ้า”

หรือ“พระโพธิสัตว์”นั้น คือ ผู้สืบทอดธรรมโลกุตระต่อ กาละใด“ศาสนาพุทธ”เสื่อมถึงที่สุด นั่นคือหมดสิ้น “อารยบุคคล” ดังนั้น โลกกาละนั้นจึงจะต้องมี“พระโพธิ- สัตว์” เกิดขึ้นมาสืบทอด“โลกุตระธรรม”ให้แก่“ศาสนาพุทธ” ต่อไปได้อีก จนกระทั่งหมดสิ้น“พุทธกัป”ของพระพุทธเจ้า แต่ละพระองค์ ในปลาย“พุทธกัป”ของพระพุทธเจ้าแต่ละ องค์“ปรินิพพาน”ไปแล้วนั้น ก็เป็นหน้าที่ของ“พระโพธิสัตว์” ที่จะบำเพ็ญบารมีต่อ และเป็นผู้สืบทอด“โลกุตระธรรม”ไว้ ต่อไป

เพราะพระพุทธเจ้าท่าน“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”

ไปแล้ว จึงเป็นหน้าที่ของพระโพธิสัตว์เท่านั้น ที่จะช่วยกัน
รักษาสืบทอด“โลกุตระธรรม”ที่เป็นของพระพุทธเจ้าพระองค์ใด
ไปจนกว่าจะสิ้นสุด“พุทธกัปป์”ของพระพุทธเจ้าพระองค์นั้น

(๔๒๒) ยุคนี้ ชาวพุทธเสื่อมจาก“โลกุตระ”ไปสิ้น เหลือแต่“โลกียธรรม”

ถ้าโลกไม่มี“อาริยชน”แบบพุทธกันเลย ในกาละ
ของโลกที่ศาสนาพุทธยังไม่ครบ“พุทธกัปป์”ของพระพุทธ-
เจ้าแต่ละพระองค์ ศาสนาพุทธในกาละนั้นๆ “คนเสื่อม”จาก
“โลกุตระธรรม” จึงมีแต่ชื่อว่า“พุทธ”ในโลกก็มีแต่“โลกียธรรม”

ก็เป็นความจริงเช่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ของกาลยุคนี้
ชาวพุทธเสื่อมจาก“โลกุตระ”ไปสิ้น เหลือแต่“โลกียธรรม” จน
กระทั่งอาดมาและโพธิสัตว์ผู้นองๆ ของอาดมาผู้เป็น“ไก่อ
ตัวพี”ในยุคนี้ ต้องช่วยกันเกิดขึ้นมานำ“โลกุตระธรรม”มา
เปิดเผยทั้งสาธยายอธิบายทั้งพาชาวพุทธปฏิบัติกัน กระทั่ง
มีคนไทยรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โลกุตระธรรม”ได้อีก แล้วก็พากันมา
ศึกษาปฏิบัติเกิดมรรคผล และบรรลุ“อาริยธรรม”ได้แท้ๆ
มี“บุคคล” มี“ชุมชนสังคมโลกุตระ” เกิดในโลกกันขึ้นใหม่

ซึ่ง“พุทธกระแสหลัก”ในยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ได้เสื่อมกัน
จริง ๆ แต่ก็จะมีคนปฏิบัติกันอยู่นั้นแน่นอน ก็ได้พากันต่อ-
ด้านอาดมามาแล้วจริง ๆ มีเรื่องราวเป็นประวัติอาดมาแล้ว
ไม่แปลกประหลาดหรือที่ จะมีคนส่วนมากไม่

เห็นด้วยอาตมา ร่วมต่อต้านอาตมา ดังที่เป็น“เหตุการณ์จริง”ผ่านมาแล้วนั่นเอง แต่อาตมาก็ต้องนำธรรมะที่เป็น“โลกุตระ”อันเป็น“ความจริง”ที่ถูกต้องถ่องแท้เป็นเครื่องพิสูจน์ตลอดมา

อาตมาออกมาบวชเป็น“ภิกษุ” มี“อุปัชฌาย์”ตามแบบศาสนาพุทธในเมืองไทย ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๓ แล้วก็ทำหน้าที่สถาปนา“โลกุตระธรรม”ลงไปในโลกยุคนี้กันใหม่ กระทั่งสามารถพาคนไทยที่มี“ดวงตาเห็นธรรม” รับประทานได้ จึงเอาชีวิตของแต่ละคนออกมาปฏิบัติตาม และบรรลุ“โลกุตระธรรม”ตามจนเกิดหมู่บ้าน-ชุมชนชาว“โลกุตระธรรม”ชื่อว่า“ชาวอโศก” หรือชาว“สันติอโศก”

ดังที่เห็นและเป็นอยู่ในโลกปัจจุบันนี้ เป็นหมู่บ้าน-ชุมชนกระจายอยู่ในประเทศไทยทุกภาค ทั้ง ๔ ทิศ

ซึ่งชาวอโศกสามารถปฏิบัติธรรมของพระพุทธเจ้า บรรลุได้จริง จนเกิด“อาริยบุคคล ๔”มารวมกัน เป็นสังคมาชุมนุมคนเป็นอยู่ด้วย“เศรษฐกิจ”ถึงขั้น“สาธารณโภคี”ตรวจสอบดูได้ใน“สาราณียธรรม ๖” (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๒ ข้อ ๒๘๒)

คนที่รวมตัวกันเป็นสังคมาหมู่กลุ่ม แล้วมีวิวัฒนาการถึงขั้นเป็น“คนมักน้อย(อัปปจฉะ)”หรือ“คนจน”ที่“ใจพอ(สันโดษ)”มีคุณวิเศษตาม“วรรณะ ๙”(พระไตรปิฎก เล่ม ๑ ข้อ ๒๐)ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ได้เลย และช่วยตรวจสอบชาวอโศกด้วยว่าจะตรงตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้มั๊ย?

ผู้ใดก็สามารถตรวจสอบได้ ถ้ามี“ภูมิปัญญาพอ”ที่
จะรู้ได้จริง และตรวจสอบกันได้แท้ กับทั้งจากพระไตรปิฎก
หรือกับหลักฐาน ตำนานต่าง ๆ บุคคล พุทธิกรรม วัฒนธรรม
“มรรคผล”ที่ทั้งถูกต้อง และทั้งที่ไม่ถูกต้องทั้งหลาย
เทียบเคียงดูได้ มี“ของจริง” มี“ปรากฏการณ์”อยู่แท้

ก็จะสามารถรู้จักู้แจ้งรู้จริงความเป็น“โลกุตระธรรม”
ได้จากการตรวจสอบเอา“ความจริง”ที่เป็นได้จริง จาก“คน
จริง”นี้เอง เป็นเครื่องยืนยันกันได้ในโลก

ศาสนาพุทธจึงเป็น“ความจริง”ที่แย้งไม่ได้ ที่ต้องมี
“พระโพธิสัตว์”ผู้ทำหน้าที่รักษา“โลกุตระธรรม”สำคัญยิ่งสุด

(๔๒๓) พระโพธิสัตว์มี“โลกุตระธรรม”จริงยิ่งกว่าอรหันต์

คนผู้จะเป็นผู้สร้างมวลมนุษย์ให้เกิดเป็น“สังคมคน
โลกุตระ”ได้นั้นต้องเป็น“พระพุทธเจ้า” และ“พระโพธิสัตว์”
เป็นผู้สืบสาน“อารยธรรม”นี้ต่อ กระทั่งมี“สังคมคนโลกุตระ”
แสดงความเป็น“วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของตนเอง”
ซึ่งมี“คุณวิเศษ”ที่พิเศษยิ่งถึงระดับ“สาธารณโภคี” ตั้งแต่ยุค
พระพุทธเจ้าทรงพระชนม์ชีพ จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ก็ยังสามารถ
มีคน“โลกุตระ” ที่ยังชีพร่วมกันเกิดสังคมชุมชนหมู่บ้าน
สมบูรณ์ด้วย“สาราณียธรรม ๖”ได้อยู่

“สาราณียธรรม ๖”เป็นสังคมหมู่ชนที่เป็นอยู่ดำเนิน
ชีวิตร่วมกันเป็นความจริงของใจ ที่ประกอบด้วย ๑.เมตตา

กายกรรม ๒.เมตตาวจีกรรม ๓.เมตตามโนกรรม ๔.ข้าวของ
เงินทองวัตถุที่ได้มาโดยสุจริตก็นำมารวมกันเป็นสมบัติ
ส่วนกลางสาธารณะ ดูแลรักษากันใช้ร่วมกัน(สาธารณโภค)
๕.มีศีลเสมอสมากัน ๖.มีความเห็นเสมอสมากัน

ที่เป็นอยู่มีวัฒนธรรมตามนั้นได้เพราะในจิตใจแต่ละ
คนมีคุณธรรม ๗ ประการ ได้แก่ ๑.ความระลึกถึงกัน(สาราณียะ)
๒.ความรักกัน(ปิยภระณะ) ๓.ความเคารพกัน(ครุภระณะ) ๔.ความ
สงเคราะห์ช่วยเหลือกัน(สังคหะ) ๕.ความไม่ทะเลาะวิวาทกัน
(อริวาท) ๖.ความสามัคคีกัน(สามัคคียะ) ๗.ความเป็นเอกภาพ มี
น้ำหนึ่งใจเดียวกัน(เอภิกภวะ)

ก็จะมี“พระโพธิสัตว์”นี้แหละ ที่มี“คุณธรรมที่วิเศษ
๗ ประการ”นี้ นำพา รับผิดชอบความเป็น“ศาสนาพุทธ”ให้
เจริญยืนยาวกันต่อไปได้จริง จนกว่าจะครบ“พุทธกัป”
ทำให้ศาสนาพุทธไม่สิ้นกุดด้วน ผิดเพี้ยนไปง่าย ๆ

เพราะ“พระโพธิสัตว์”นั้นมีความเป็น“เทว ธัมมา”
คือ“ธรรม ๒”ดีครบ ส่วน“พระอรหันต์”มีแต่มุ่งความเป็น
“เอกธรรม” หลงมุ่ง“เอกัคคตา”เพื่อบรรลุธรรมเองคนเดียว

ถ้าศาสนาพุทธมีแต่ผู้เฒ่ามัวสุดโต่งอยู่แต่กับตัวเอง
จะเอาแต่“อรหันต์” ทำ“นิพพาน”ให้แก่ตนได้เท่านั้น หนีทิ้ง
สังคมไปเลย มันก็เป็นเดียรถีย์ไปหมด พุทธในโลกไม่มี“พระ-
โพธิสัตว์”ที่จะทำหน้าที่รับผิดชอบ“โลกุตระธรรม” ศาสนา
พุทธก็จะสิ้นกุดลงไปกว่าที่ควรจะเป็นกันอย่างมากมาย

ก็จะ“เสียของ”อย่างน่าเสียดาย“คุณธรรมอันวิเศษ (อุดมคุณธรรม)”ของพุทธ ซึ่งในโลกมีเฉพาะในศาสนาพุทธ เท่านั้น ศาสนาอื่นไม่สามารถมี“โลกุตระธรรม”ได้เด็ดขาด

คนผู้“สุดโต่ง”มี“มิจฉาทิฎฐิ”จัดจ้านเอาแต่มุ่งหน้า ตามที่วามานี้จริง พระพุทธเจ้าตรัสเรียกคนชนิดนี้ว่าผู้มี “อุจเฉททิฎฐิ” คือ เชื้อมั่นว่า ผู้เป็น“อรหันต์”แล้วทุกองค์ “ตายลงในชาตินั้นๆ” ต้อง“สูญ”ไปใน“ชาติเดียว”นั้นเลย จะไม่มีใคร“ตั้งจิตวนเวียน”กลับมาเกิดต่อไปใน“ชาติต่อไป” อีกได้เป็นอันขาด และจะไม่รู้ว่า“สูญไป” เป็น“พินนิยาม” หรือเป็น“อุตุนิยาม” หรืออย่างไรกันแน่?

คนผู้นี้ก็พิสูจน์ได้ว่า ไม่มีความรู้ในเรื่อง“โพธิสัตว์” เพราะไม่มีความรู้ในเรื่อง“โลกุตระ” หรือยัง“มิจฉาทิฎฐิ” ในความเป็น“ธรรมนิยาม ๕”อยู่ ไม่ต้องแท้บริบูรณ์นั่นเอง

“พระโพธิสัตว์”จึงเป็นคนผู้เป็นพุทธที่มีความรู้ใน “โลกุตระธรรม”แท้จริง ยิ่งกว่าผู้มีทิฎฐิสุดโต่งใน“อรหันต์”

(๔๒๔) เหมือนเมืองไทยยุคปัจจุบันนี้ที่เสื่อม“โลกุตระ” ไป

“พระโพธิสัตว์”นั้นเป็นคนที่ทำหน้าที่รักษา“โลกุตระ-ธรรม”ไว้ไม่ให้เสื่อมลงง่าย ๆ หากขาดพระโพธิสัตว์เสียแล้ว ศาสนาพุทธจะเสื่อมลง ๆ เร็วรี เร็วรวด อย่างน่าเสียดาย

เหมือนเมืองไทยในยุคปัจจุบันนี้ ศาสนาพุทธไม่มี

“โลกุตระธรรม” เพราะมีผู้ “สุดโต่ง” ไปข้าง “อรรถันต์” จึง “มิจฉาทิฏฐิ” เป็นเดิยรติย์หนีเข้าป่าหลบตาปฏิบัติผิดกันจริง ๆ

เหตุเพราะธรรมชาติของคน ของไตรลักษณ์ ย่อมมี “เกิดขึ้น ตั้งอยู่ เสื่อมไป” ตามธรรมดาของคนทำ “ความเจริญ” ขึ้นได้ถึงขีดสูงขีดหนึ่ง ระยะเวลาหนึ่งก็หมดฤทธิ์

“ความเจริญ” นั้นก็จะเสื่อม และถึงขั้นคนผู้เสื่อมนั้น ไม่รู้ว่า “ตนนั้นเสื่อมอยู่” แท้ ๆ แต่ไม่รู้ว่า “ตนเสื่อม”

ความเสื่อมคือ คนเสื่อมไปจาก “โลกุตระธรรม”

และจะหลงไหลใน “โลกียธรรม” จมปลักอยู่กับ “โลกียธรรมกันหนักสุด ๆ” อย่างหน้าตาเฉย ก็ดูได้ เห็นอยู่ มีแท้ ๆ

ถ้าศาสนาพุทธ “เสื่อมสุด” ถึงขั้น

กระทั่งแม้จะมี “พระโพธิสัตว์” เกิดในยุคนั้น ท่านก็ทำอะไรไม่ได้ เพราะ “คน” ยุคนั้น “โลก” ยุคนั้นมันเสื่อมสุด ๆ คนมีแต่ “อเวไนยสัตว์” ซึ่งเป็น “คนที่สอนไม่ได้กันแล้ว” ทั้งนั้น

โลกก็วิฤติร้อนหนัก ร้ายรุนแรง โหดอำมหิตเกินจะช่วย

กาลที่พุทธมีแต่ “โลกียธรรม” จนกระทั่ง “โลก” มีแต่ “เทวนิยม” เดิยรติย์ที่เสื่อมด้วยกันมากจนเกือบหมดสิ้น และกลายเป็น “กสิยยุค” ศาสนาพุทธจะมีแต่ชื่อว่า “พุทธ” เท่านั้น

คนมีแต่ “โลกียะ” นั้นแหละคือ “เสื่อมกันสุด ๆ”

แต่ยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ ปัจจุบันนี้ก็ยังมีคนรู้จัก รู้แจ้ง

รู้จริงมี“โลกุตระ”ได้อยู่ แม้จะมีจำนวนน้อยนิด แต่ก็ยังพอมี
พฤติกรรม“อาริยะ”ไม่เป็นทั้ง“เถื่อนกรุง-เถื่อนป่า” ยังพอมี
สังคมชุมชนที่เกิด“วัฒนธรรม”ของ“โลกุตระ”ถึงขั้นยังมีผู้คน
อาศัยดำเนินชีวิตสัมผัส“สาราณียธรรม ๖”ได้จริง ยืนยัน
ปรากฏการณ์ของคนเป็นรูปธรรมของคน“วรรณะ ๙”ได้อยู่

แม้สังคมพุทธส่วนใหญ่จะเด่นดั่งยินดีกันแต่เรื่อง
ของ“ลาภ,ยศ,สรรเสริญ,สุข”จัดจ้าน อู้อวดหนัก เต็มไปด้วย
วิชาการของเดิรถีย์ และ“นักมายากล”หลอกลอกกินอยู่ใน
ศาสนาพุทธเต็มสังคมก็ตาม

ไม่ว่าจะเป็น“วิชาคนเถื่อนในป่า”ที่หนีเข้าป่าหลบตา
มีดบอด(คณฑ)อยู่ป่า เป็นคนไม่เจริญ“มีลักษณะ”

ไม่ว่าจะเป็น“วิชาคนอริยกะ”ที่หลงไหลคลั่งไคล้กัน
แต่พยัญชนะหรือบัญญัติเป็น“อุปาทาน ๔”อยู่เท่านั้น แล้ว
หลง“ความยึดมั่นถือมั่นที่เป็นอัตตวาอุปาทาน”นี้ ว่า คือ
“สธณะ”ที่พึงอันเกษมหล่อเลี้ยงชีวิตเสื่อมสุด ๆ เป็น“คน
เถื่อนในกรุง”ที่หลงไหล“ตาบอดตาใส(อภัสสร)”อยู่กรุง

เพราะพุทธศาสนิกชนยุคปัจจุบันนี้ไม่มี“ปฏิภาณ
ไหวพริบ”ที่จะ“ฉุกคิด”ในความเป็น“โลกิยธรรม”กันเลย

จึงล้วนต่างก็“ยอมตน”จมมงายอยู่กับลาภยศสรรเสริญ
สุข อย่างหน้าตาเฉย เป็นอสังขีไม่เหนียมไม่อายแม้
นิดน้อย ต่างก็หน้าเฉยตาเฉยระรื่น ไม่รู้สึกรู้สาว่าจะแก้ไข
ไม่เสพ“โลกิยธรรม”หรือเลิกจาก“โลกิยธรรม”

กฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้แหละที่มีอยู่ให้เห็น ๆ กันอยู่
จะ ๆ

ชื่อว่า“พุทธ”ยังมี และมีแบบเต็มไปด้วยตรัสจรรยาวิชา
ชั้นดอกเตอร์ ชั้นเปรียญ ๙ อวดกัน แข่งกัน ถือว่านี่คือ
“ความเจริญ”เป็น“อริยกะ”แล้ว กับ“อริยกะ”อีกด้านก็
“เจริญ”ในไสยศาสตร์ ที่เต็มไปด้วยความมั่งงายมีติดบอด
อันจัดจ้าน ก็ปรุงแต่งวิถีกรรมพิธีการ เป็นโลกธรรมละละ
เน่าเฟะ เป็นความเสื่อม“หมุนรอบเชิงซ้อน”หลงเหลวเลอะ-
เทอะมากที่สุด ๆ ยกชูกันขึ้นมาเป็น“ดีมาก”สุด ๆ

จริงมั๊ย? ..ก็ตรวจสอบเมืองไทยยุคนี้ที่ยึด“ลาภ,ยศ,
สรรเสริญ,สุข”เป็น“วัฒนธรรม”กันอยู่ ไม่เคยแวบฉุกคิดว่า
มันเป็น“หายนธรรม”แต่อย่างใดกันเลย ก็จมมกกันอยู่

“เสพหายนะ”และส่งเสริม“ความเสื่อม”รุ่งเรืองสุด ๆ

(๘๒๕) “ความเสื่อม”ก็จะเสื่อมไปจนถึงที่สุด และฉิบหาย

“ความเสื่อม”ก็จะเสื่อมกันหนักข้อยิ่งขึ้น ๆ แล้วก็จะ
พากันหลงมจมปลักแห่ง“หายนะ”กันไปจน“ฉิบหาย”สุด ๆ

กระทั่งที่สุดแห่งที่สุด แม้คำว่า “พุทธ”ก็ไม่มีในโลก
โลกยุคที่ไม่มีแม้แต่“คำเรียกว่าพุทธ”นี่คือโลกกาละ
นั้น ไม่มีความเป็น“พุทธ”เหลือเลยทั้งภาษาคำว่า“พุทธ”ทั้ง
“เนื้อหาสภาวะ”ความเป็น“ศาสนาพุทธ”ใน“เทว”ใด ๆ สิ้น
กาละยุคนั้นแลโลก“ว่าง”จาก“ศาสนาพุทธ”สิ้นเชิงใน

“กาลของโลก”ช่วงนั้น โลกไม่มี“ศาสนาพุทธ” มีแต่ศาสนา
ต่าง ๆ ของ“เทวนิยม”มากมายแข่งกันครองโลกอยู่นิรันดร
แต่“ศาสนาพุทธ”นี้ไม่มี“ความตลอดกาล”ครองโลก
นิรันดร โลกบาง“กาละ”จึงไม่มี“ศาสนาพุทธ”อยู่ในโลกใน
ช่วงนั้น โลกกาละนั้นจึงเป็นยุค“พุทธันดร”นั่นเอง

นั่นคือ ความเป็นโลกสันนิบาต ไม่มี“ความเป็นพุทธ”
จึงเรียกว่า“พุทธันดร” โลกช่วงนั้นไม่มีพุทธศาสนา ทั้งไม่มี
พุทธที่เป็น“โลกุตระธรรม” ทั้ง“โลกียธรรม”ครบทั้ง ๒

แต่“พุทธ”ก็ไม่ใช่ว่าจะไม่เกิดขึ้นในโลก ที่ยังเป็นกาละ
พุทธเป็น“ศาสนา”ที่จะเวียนวนมาเกิดขึ้นในโลกที่เป็น
กาละอยู่แน่นอน เมื่อถึง“กาละ”อันเหมาะสมยิ่ง เพื่อประ-
โยชน์อันยอดเยี่ยมใน“เอกภพ”ที่มี“มนุษย์”เกิดใน“โลก”นั้น

เพื่อช่วยคนให้เป็น“มนุษย์สุดยอด”แห่งความเป็น
“คน”

จุดสุดสำคัญยิ่งยอดก็คือ “พุทธ”ดับความเป็น“อัตตา
หรือวิญญาณหรือเทวหรือพระเจ้า”ได้หมดสิ้น ไม่เหลือเชื่อ
ไม่เหลือความเป็น“จิตวิญญาณ”หรือ“จิตนิยาม”อีกเลยนิรันดร
“จิตนิยาม”ทั้ง“สภาวะ”และทั้ง“พยัญชนะ”สลายกลายเป็น
“ดินน้ำไฟลม”ไป ครอบคลุมจบ“เทว”เด็ดขาด ไม่มีแม้“อเทว”

“อัตตา”ไม่รวมตัว“วนกลับมา”เป็น“สังขาร”กันอีกเลย
“พุทธ”คือ ผู้ทั้งรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ภาวะ ๒ (เทว)”ยิ่งใหญ่
สุดยอดของ“คน”หรือของ“มนุษย์” ที่พิเศษและวิเศษสุดใน

ความเป็น“โลก”สมมุติสัจจะหรือโลกที่มี“โลกียธรรม” กับ
ความเป็น“อตตตา”ปรมาตตสัจจะหรืออตตตาที่มี“โลกุตระธรรม”

ทั้งรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ภาวะ ๒ (เทว)”ยิ่งใหญ่สุดยอดของ
“เอกภพมหাজักรวาล”กับ“คน” ที่พิเศษและวิเศษสุดเป็น
“คู่เอกใหญ่ยอด”จริงแท้ของ“คน” ก็คือ “กาล” กับ “กรรม”

ซึ่งมีคู่“กาล”กับ“เอกภพมหাজักรวาล” เป็น“รูป”
ส่วนอีกคู่คือ “โลก”กับ“อตตตา”นี่ก็เป็น“นาม”

นี่เป็น“ภาวะ ๒”คือ “เทว”ที่ยิ่งใหญ่สุด ๆ ของทั้งชาว
“เทวนิยม”และทั้งชาว“พุทธ” ต่างก็“มี”กันอยู่จริงทั้งนั้น
ในความเป็น“ชีวิต-จิตนิยาม”เป็นธรรมดาสามัญที่ต้องศึกษา

แต่ชาว“เทวนิยม”นั้นไม่มี“ปัญญา”ที่แม้แต่จะ“รู้จัก”
ก็ยังเลย ไม่ต้องพูดไปถึงขั้น“รู้แจ้งรู้จริง” เพราะ“เทวนิยม”มี
“ความรู้-ความฉลาด”ยังวนอยู่ในกรอบแค่“เชโก”เท่านั้น

ซึ่งชาว“เทวนิยม”แม้แต่“ตัวเอง”หรือ“อตตตาของตน”
แท้ ๆ ก็ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วย“ปัญญา”หรอก เพราะ
“เทวนิยม”ยังมีแต่“เชโก”เท่านั้นเป็น“ความรู้-ความฉลาด”

แต่พุทธมี“ปัญญา”จัดการ“ไตรลักษณ์”(ความเกิดขึ้น-
ตั้งอยู่-ดับไป)ใน“วิญญาณหรือจิต”ของตนได้เป็น“คุณวิเศษ”
ที่“อยู่เหนือ(อุตตระ)ความวน”ของ“ไตรลักษณ์” ก็คือ พุทธมี
“ปัญญา”นี้เองสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โลก”และรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงทั้ง“ที่สุดของโลก(หยุดความเป็น“โลก”หรือหยุด“ความวนเวียน”
ได้สำเร็จเด็ดขาด)”และรู้ทั้ง“ไม่มีที่สุด(อนันตัง)”ของสรรพสิ่งทั้งหลาย

ไม่ว่าจะเป็น“โลก” หรือเป็น“อัตตา” หรือเป็น“ธรรม”

(๔๒๖) “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ของความเป็น “โพธิสัตว์”

พุทธมี“ปัญญา” นั่นคือ มี“ความเป็นยิ่ง”ที่รู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงในสรรพสิ่งอย่างเป็น“สัจจะ” จริงแท้แน่แท้เป็นที่สุด
และพุทธสามารถมี“สติ”เป็น“อธิปไตย(อำนาจยิ่ง)”
และมี“ปัญญา”เป็น“อุตตระ(มีความอยู่เหนือสิ่งใด)”ด้วย
“อธิปไตย”นั่นคือ มี“ความเป็นใหญ่”ทั้งในตน และ
ทั้งในสรรพสิ่ง เป็น“อำนาจยิ่งจริง ๆ”ที่ชื่อว่า“สัจจะ”

มันก็ต้องมี“ของจริง”นั้น ๆ เป็นภาวะ“จริง”อยู่แน่แท้
“สัจจะ”หรือ“ความจริง”ที่กล่าวมานี้ ปรากฏขึ้นในโลก
ชนิดที่ชื่อว่า “โลกุตระ” มีใน“ศาสนาพุทธ”แท้ และทุกวันนี้ก็ยัง
มีอยู่ในมนุษย์ในสังคม“ปรากฏขึ้นมาให้ประโยชน์แก่มนุษย์
แก่สังคม”อยู่ในประเทศไทย อันเป็น“ชมพูทวีป” ณ ปัจจุบันนี้
ก็ยังเป็น“เอหิภิกขุ” นั่นคือ “เชิญมาดู-มาพิสูจน์ความจริง
ได้”ในหมู่“คนชาวอโศก” ซึ่งประเทศไทยบัดนี้มีอยู่“จริง”

จะนี่เองคือ “ความวิเศษที่พิเศษยิ่ง”ของ“ศาสนาพุทธ”
ที่มีได้ยอดเยี่ยมสูงสุด“เหนือกว่า(อุตตริมนุสสรธรรม)”สามัญทั่วไป
ที่มนุษย์หรือสังคมของคน สามารถ“เป็นไปได้(Possible)”จริง ๆ

“พุทธ”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“นิรันดร”ดีครบสุด
และทำ“นิรันดร”ได้ ทั้งในภาวะที่“มี”หรือทั้ง“ไม่มี”

ให้แก่“ตนเอง(อตต)”ได้เป็น“นิรันดร”สำเร็จเด็ดขาดทั้ง ๓ นัย
ไม่ว่าจะเป็นนัยะ ที่ยึดมั่นเชื่อมั่นใน“ตัวตน”นั้น“มี”
นานเท่านาน ตลอดกาล ไม่มีเสื่อม ไม่มีสูญ จนกระทั่ง
หลงว่า มัน“นิรันดร” ตามที่ชาว“เทวนิยม”เดิยรถียึดมั่น
หรือในภาวะ“ไม่มีตน”เป็น“นิรันดร”สุดสิ้นไปเลย
แยกธาตุ“จิตนิยาม”ของตน เป็นดินน้ำไฟลมไปเลย ก็ทำได้
และไม่ว่าในภาวะ“โลก”ที่ตนเองอยู่ร่วมเป็น“เทว” คือ
“ภาวะ๒”ของ“ตน”กับ“โลก”เท่าที่ตนเองจะอยู่ในโลก
เพราะกำหนด“นิรันดร”จะให้“มี”อย่างใดก็ได้เอง
ไม่ว่า“นิรันดร”แบบของ“เทวนิยม”ที่ยึดมั่นถือมั่น
กันสุด ๆ และไม่ว่า“นิรันดร”แบบของ“โลกุตระ”ที่ไม่ยึดมั่น
ถือมั่นได้ด้วย“ปัญญา” เพราะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงยิ่งใน“โลก”
ทั้ง“อยู่กับโลกไม่ติดโลก” ทั้งจะ“ดับโลก”ให้แก่ตนก็ได้
ซึ่งต้อง“เห็นด้วยปัญญา(ปัญญายะปสสะ ทิสวา)”ทั้งนั้น
ความเป็น“โพธิสัตว์”นี้แหละคือ ผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ได้จริงแท้และ“สภาพหมุนรอบ
เชิงซ้อน” ซึ่งมีทั้งในความเป็น“เณโก”ของคน“โลกียะ”มันมี
ทั้งในความเป็น“ปัญญา”ของคน“โลกุตระ” อันมีความแตก-
ต่างกันคนละชั่ว คนละโลก คนละดวงดาวกันทีเดียว
ความรู้“เณโก”ของคน“โลกียะ”นั้นไม่อาจจะแม้แค่
“รู้จัก”ความเป็น“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”หรอก ไม่ต้อง
กล่าวไปถึงขั้น“รู้แจ้ง-รู้จริง”เลย เพราะยัง“อวิชชา”

เช่น “ปฏิณิสต์คคะ”ก็จะรู้อยู่แค่ว่า การสลัดคีน, การสลัดทิ้ง, การเลิกละ, การสละ, การปฏิเสธ, การตัดขาด ที่ยังไม่ถึงขั้น “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน” อันวนสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไม่มีตกต่ำเป็นธรรมดา หรือที่วนตกต่ำยิ่ง ๆ ขึ้นไม่มีสูงขึ้นอีก หรือวกลงต่ำลง-สูงขึ้นกลับไป-กลับมา วิจิจจณาไม่รู้แล้ว จับจดอยู่นั้นแล้ว หาที่จับไม่ได้ ทำความจับไม่เป็น

แต่ “พระโพธิสัตว์” นั้นรู้จักรู้แจ้งรู้จริง “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน” ถึงขั้นเป็น “สิริมหายา” ที่เป็น “ปรมาตถธรรม” อันเป็น “คุณวิเศษ” ยิ่ง ด้วย “ปัญญา-ญาณ-วิชา”

(๔๒๗) “พระโพธิสัตว์” คือ ผู้เปิดเผย “สัมมาทิฏฐิ ๑๐”

ส่วนความรู้ “เชิง” ของคน “โลกียะ” นั้น ยังยากมากที่จะสามารถเกิด “สัมมาทิฏฐิ” ที่เป็น “โลกุตระธรรม”

ผู้ใดที่ยังไม่มี “สัมมาทิฏฐิ ๑๐” ก็จะไม่สามารถปฏิบัติธรรมให้เกิด “โลกุตระ” ด้วย “ปัญญาอันยิ่ง” ได้เป็นครบถ้วนเด็ดขาด ก็จะยังสาธยาย “ความตาย-ความเกิด” ที่เป็น “โลกุตระธรรม” ชนิดที่พาบรรลุดุธรรมถึงขั้น “จบกิจ” ไม่ได้

เพราะ “สัมมาทิฏฐิ ๑๐” นั้นคือหลักธรรมที่คนผู้ “มิจฉาทิฏฐิ” ก็จะได้แค่ “โลกียะ” แต่ต้องผู้ “สัมมาทิฏฐิ” จริงจึงจะได้ “โลกุตระ” เป็นคนผู้บรรลุดุธรรม ครบความเป็น “เทว” คือครบ “ภาวะ ๒” ของทั้งความเป็น “พระเจ้า” ที่ “ลึกลับ(รหัง)” ทั้งความเป็น “พระพุทธเจ้า” ที่ “ไม่ลึกลับเลย(อรหัง)” แต่

เปิดเผยแจ้งสว่างกระจ่างด้วยความครบถ้วน“รูป-นาม”
ที่“สังขาร”กั้นอยู่ และสามารถแยก..“เวทนา”กับ“สัญญา”..
ออกมาได้ว่า เป็น“มายา”ลึกลับหลอกลวง จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“สังขาร”เพราะมี“วิชา”แล้วจริง ที่ครบ“สัมมาทิฏฐิ ๑๐”

“สัมมาทิฏฐิ ๑๐”นั้นได้แก่ ๑.ทานที่ให้แล้วมีผล
๒. ยัญพิธีที่บูชาแล้วมีผล ๓.สังเวชที่บวงสรวงแล้วมีผล
๔.ผลวิบากของกรรมที่ทำดีทำชั่วแล้วมีอยู่ ๕.โลกนี้มี
๖.โลกหน้ามี ๗.แม่มี ๘.พ่อมี ๙.สัตว์ที่เป็นโอบปาดิกะ
มี ๑๐.พระโพธิสัตว์ที่รู้ยิ่งด้วยตนเองชั้นสยง อภิญญามี

“สยง อภิญญา”คือ “พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ขึ้นไป
ผู้มี“โลกุตระธรรม”ในตนเองติดตัวแล้วในชาติก่อน ข้ามชาติ
มาเกิดในโลกมนุษย์ในชาติใด ก็นำ“โลกุตระธรรม”มาประกาศ
แทนพระพุทธเจ้า ช่วยสืบทอด“โลกุตระธรรม”นี้แหละให้
ศาสนาพุทธของพระพุทธเจ้ายืนยาวต่อไปจนครบ“พุทธกัป”
ของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์

ยุคที่“โลก”ไม่มี“โลกุตระธรรม”แล้ว “พระโพธิสัตว์
ระดับ ๗”จึงจะนำ“โลกุตระ”มาประกาศขึ้นใหม่ เป็นการ
ฟื้นฟู“โลกุตระธรรม”แล้วสืบทอดให้แก่มนุษย์ในโลกได้รู้ตาม
โลกจึงจะมี“โลกุตระธรรม”ต่อ“เชื้อ”ให้เป็น“พุทธแท้”ไปได้

หาไม่แล้วก็จะยิ่งพากันงมงายใน“เดรัจฉานวิชา +
ไสยศาสตร์”ของโลกก็ยะ จมหนักเน่าเฟะละเทะไปใหญ่

“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ขึ้นไป จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง

“สัมมาทิฏฐิ ๑๐” ทั้งในเชิงที่เป็น“โลกียะ” ทั้งในเชิงที่เป็น “โลกุตระ” ไม่ว่าจะเป็น“การให้(ทาน)”ก็ดี “วิธีการปฏิบัติที่ เชื่ออย่างเถิดพูน(อัญญพิส)”ก็ดี “เสพรสการปฏิบัติที่ตนได้ กระทำอย่างเช่นไหว้แล้ว(สังเวทที่บวงสรวงแล้ว)”ก็ดี “เชื่อเรื่องผล วิบากของกรรมว่ามีอยู่”ก็ดี “เข้าใจความเป็นโลกนี้มี”ก็ดี “เข้าใจความเป็นโลกหน้ามี”ก็ดี “เข้าใจความเป็นแม่”ได้ แค่ที่เป็น“ตัวตนบุคคลเราเขา”ว่า“แม่”ที่ให้ความเกิดทาง “ร่างกาย”ของคนเท่านั้นก็ดี หรือ“แม่”ที่ให้ความเกิดทาง โอบปาดิกะมี ก็ดี “พ่อ”ที่ร่วมให้ความเกิดทาง“ร่างกาย” ของคนเท่านั้นมี ก็ดี หรือ“พ่อ”ที่ร่วมให้ความเกิดทาง โอบปาดิกะมี ก็ดี ความเป็นสัตว์โอบปาดิกะมี ก็ดี พระโพธิ- สัตว์ที่รู้ยิ่งด้วยตนเองชั้นสูง อภิญญามี ก็ดี

ในภาษาที่ว่า “มีผล”หรือ“มีอยู่”หรือ“มี”นั้นเป็น “นัยะ”แตกต่างกันทั้ง ๓ นัย ตามที่กำกับแต่ละ“ทิฏฐิ”ไว้ นั้นเอง ทั้ง“๑๐ ทิฏฐิ”

“มีผล”นั้นคือ สภาวะธรรมที่ได้ปฏิบัติสำเร็จ“ผล” ถึงขั้นบรรลู่ ก็อาจจะมิได้ทั้งที่“มีจกผล”หรือ“สัมมาผล”

“มีอยู่”นั้นก็คือ “มี”อยู่ประจำในขณะนั้นๆ ไม่ว่าจะ “มี”อย่างผิดเป็นโลกียะอยู่ หรือ“มี”อย่างถูกต้องแบบคาย ถ่องแท้ของพุทธเป็นโลกุตระอยู่

“มี”นั้นคือ ความ“มี”ที่เป็นกลางๆ ไม่ระบุเน้นลงไป ในภาวะใด เพราะยังไม่เป็น“ผล”ยังไม่ทรง“อยู่”เพียง

“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ขึ้นไปจึงจะทั้ง“มีผล-มีอยู่” และ“มี”ครบทั้ง ๓ นัย จึงจะเริ่มเป็นผู้สาธยายโลกุตระธรรมได้ กระจ่างแจ้งชัดเจนสืบทอดเนื้อแท้ของพุทธต่อไป

(๔๒๘) “อมตโพธิสัตว์”คือ ผู้อยู่เหนือ“การเกิด-การตาย”

ผู้บรรลุ“อาริยะ”ระดับ ๔ ได้จริงก็เป็น“อรหันต์” จึงจะทำ“การตาย”เฉพาะ“โอปปาติกสัตว์”ของตนเองให้แก่ตนเองได้ว่า จะ“ตาย”ชนิด“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”ไปเลย ไม่ต่อภพต่อภูมิ หรือจะต่อภพภูมิกันอีก ทำได้ทั้ง ๒

ผู้สามารถบรรลุ“วิมุตติ”ได้แล้ว จึงเป็นผู้“อมตะ”ที่จะตายทำกายแตกไปชนิด“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน” หรือจะ“ตาย”ชนิดที่เป็น“พระโพธิสัตว์”ที่ต่อภพภูมิไปได้อีก

ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน“มุลสูตร ๑๐”ว่า เป็นผู้“อมตะ”ในความเป็น“รากเหง้าของจิต”ขั้นที่ ๙ นี้จริง ในพระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๕๘ ยืนยัน“อมตะ”นี้ไว้ชัดเจน

“อรหันต์”ที่ไม่ใช่ผู้มี“ปฏิสัมภิทาญาณ”ก็จะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในข้อมูลความเป็น“อมตะ”นี้ ก็เป็นธรรมดา

เมื่อใดท่านผู้นี้บรรลุเป็น“อรหันต์”ได้จริงก็จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงมี“ปัญญา”รู้เองเมื่อตนบรรลุว่า มี“ภาวะ ๒”นี้

ซึ่ง“อรหันต์”ที่มี“ปฏิสัมภิทาญาณ”ก็จะสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงละเอียดลออใน“การตาย”อย่าง“ปรินิพพานเป็น

ปรีโยสาน” หรือจะ“ตาย”ชนิดที่เป็น“อรหัตต์”และมีภูมิ“โพธิ-
สัตว์”รู้จัก“การเกิด”อันเป็น“ภาวะ ๒”โดยไม่สุดโต่งไปแค่“๑”
จึงเป็น“อรหัตตโพธิสัตว์”ผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง ครบ“๒”ในความเป็น
“สิริมхамายา”ที่เป็นธรรมอันยิ่ง

ผู้จัดการ“การตาย”ของตนเองได้“๒”ครบ โดยจะ
“ตาย”อย่าง“ปรีนิพพานเป็นปรีโยสาน”ไปในชาตินั้นเป็น
แค่“อรหัตต์”เบื้องต้นธรรมดาๆ“๑”เดียว”ชนิดที่ไม่“ต่อภพ”
ไปอีกก็ได้ และที่จะยังมี“ภพภูมิพัฒนาต่อให้เจริญยิ่งๆ”
ต่อไปสู่“อรหัตตสัมมาสัมพุทธโธ”ซึ่งเป็นภูมิสูงยิ่งไปอีกก็มี
จึงเป็นผู้รู้ยิ่งทั้งภูมิ“โพธิสัตว์”และภูมิ“อรหัตต์”

เพราะภาวะ“อรหัตต์”นั้นไม่ใช่ว่ามีแค่“อรหัตต์”รอบ
เดียว ชนิดเดียวเท่านั้น แต่“อรหัตต์”ยังมีอีกหลายชั้น
หลายชั้น ที่จะสูงขึ้นได้อีกหลายชั้นหลายรอบในความ
เป็น“โพธิสัตว์” ที่จะสามารถต่อภพต่อภูมิขึ้นไปถึงที่สุด
แห่ง“โพธิสัตว์”สูงสุด เป็น“อรหัตตสัมมาสัมพุทธเจ้า”

ผู้หลงแต่“ตนเอง”มุ่ง“อรหัตต์”สุดโต่งนั้นจะ“มีจฉา-
ทิกฺขลิ” ที่หลงว่า การปฏิบัติด้วยวิธี“ปลีกตนไปอยู่แต่ผู้เดียว”
ไปผู้เดียว มาผู้เดียว กินอยู่แต่ผู้เดียว ปลีกตนอยู่แต่ผู้เดียว
บำเพ็ญโดดเดี่ยว ไม่มีสัมผัสกับใครเลย ฯลฯ อะไรๆ ก็
“ผู้เดียว” “ผู้เดียว” “ผู้เดียว” ไม่ช้าไม่นานก็จะบรรลุอรหัตต์

ผู้หลงเรียนรู้แต่“จิตในภายในเฉพาะของตนเอง”
และหลงผิดว่า “อยู่แต่ผู้เดียว” สนใจแต่ตนเองเดี่ยวๆ เท่านั้น

ไม่รู้อื่น ไม่สนใจองค์ประกอบอื่น ก็คือ ผู้“มิจฉาภิภูจฺฉิ”แท้
ซึ่งมันผิดธรรมดาธรรมชาติ ผิดไปจากพุทธแท้ (พระไตรปิฎก
เล่ม ๑๘ ข้อ ๖๖ ถึง ๗๐ จะช่วยให้กระจ่างได้)

แม้แต่ที่พระพุทธเจ้าตรัสแล้วว่า “มิตรดีสหายดีสิ่ง
แวดล้อมดี คือทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์” แค่นี้ก็ยืนยัน
ชัด ๆ อยู่แล้วว่า “คนนั้นอยู่ผู้เดียวผิดธรรมดาธรรมชาติ”
คนผู้นั้นก็หลงผิด ออกนอกพรหมจรรย์คือคนนอกศาสนา
พุทธแล้วแน่นอน เป็นเดิรเถียรไปแล้ว

เพราะธรรมดาธรรมชาติของคนนั้นเป็น“สัตว์โขลง”
ที่มีมวลใหญ่อยู่ในโลก จะต้องอยู่ร่วมกันพัฒนาชีวิตให้
เจริญไปร่วมกัน ไม่ใช่หลงผิดเลอะเทอะแยกไปอยู่เดี่ยว ๆ

และการปฏิบัติธรรมของพุทธ ก็ต้องมี“ผัสสะ”เป็น
ปฏิภินิยาให้ศึกษาธรรม ไม่ผิดไปจาก“อปถมกปฏิบัติ ๓”

โดยเฉพาะตนเองยังไม่ใช่เป็นผู้รู้ยิ่งมาก่อน แต่ชื่อว่า
ผู้รู้ตาม“พระพุทธเจ้า”ผู้ซึ่งเป็น“ครู”หรือ“ศาสดา”ในศาสนา
พุทธ“พระองค์แรก” ซึ่งมันแตกต่างไปจาก“ศาสดา”ของชาว
“เทวนิยม”ที่ยังไม่มี“ปัญญา”พอจะสามารู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“โลกุตระ”ใน“พุทธศาสนา”ได้ อันมีจำนวนมากมายกว่า
คนที่เห็นชาวพุทธเสียอีก จึง“มิจฉาภิภูจฺฉิ”หนีออกจากหมู่

ดังนั้น “ผู้ใดหนีออกจากหมู่มิตรดี ฯลฯ ปลีกตนไป
อยู่แต่ผู้เดียว” ปฏิบัติผู้เดียวก็สุดโต่งกลายเป็นเดิรเถียร
เชิญอ่านคำตรัสของพระพุทธเจ้า ตามที่ได้ยกมานั้นดี ๆ

(๔๒๙) “อมตบุคคล”คือ“พระโพธิสัตว์”ที่มีนัยสำคัญยิ่ง

ซึ่งผู้จะบรรลู่“อรหัตต์”นั่นคือ ผู้มี“ภาวะ ๒”แล้วทำ “๒”ให้เป็น“๑” แล้วจึงจะทำ“๑”ให้เป็น“๐”ได้จริง จึงจะเป็น ผู้บรรลู่ธรรม“นิพพาน”สำเร็จได้แท้ ๆ

ผู้ทำจุดนี้ได้ก็เป็นเพียงคนผู้ทำ“อรหัตต์”ได้ แต่ยังไม่ มี“ภูมิปฏิภาณ”ที่เป็น“โพธิสัตว์” ที่มี“อมตะ ๒ แบบ”อันเป็น ภาวะของ“สิริมหามายา”ที่ลุดวิเศษยิ่ง

ผู้มีทั้งภูมิ“อรหัตต์”ทั้งภูมิ“โพธิสัตว์”ก็ครบ “๒ นัยะ” จึงจะเป็นผู้“อยู่เหนือ”การเกิด-การตายได้จริง ได้ชื่อว่่า “อมตะ” ที่เป็น“บุคคล”สำเร็จผลของชีวิต“จบกิจ”ได้บริบูรณ์ ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน“มูลสูตร ๑๐”(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๕๘) ตั้งใจศึกษาปริยัติ-ปฏิบัติให้เป็นปฏิเวธ อย่างเป็นลำดับ ซึ่งเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์กันดี ๆ เกิด

“พระโพธิสัตว์”จึงจะเป็นผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น “อมตบุคคล”ที่เป็น“รากเค้า(มูลก้า)”ของคนมี“ปัญญา”หรือเป็น “ชาวพุทธผู้สัมมาทิฐิ”ที่มีนัยสำคัญยิ่งขั้น“สิริมหามายา” ผู้สามารถเป็น“ผู้ทำการเกิด‘สิทธิ์ตถะ’ได้จริงแท้”

แค่ผู้เป็น“อรหัตต์”ได้แค่นั้น แต่เป็น“อรหัตต์”ที่ยังไม่ มี“ภูมิโพธิสัตว์”ก็เป็นเพียง“อรหัตต์”ชนิดหนึ่งที่เป็นพุทธ ผู้สามารถปฏิบัติจนบรรลู่“นิพพาน”เป็น“อรหัตต์”ได้แล้ว ไม่ ต้องเกิดมามีชีวิต“มนุษย์”ในโลกกันอีก ซึ่งก็ได้ประโยชน์ “ตนถายเดียว”เท่านั้น แล้วจะชะง่อนน้อยไปแต่พอตัว ไม่

สามารถ“รู้จัก”ความเป็น“โพธิสัตว์”ด้วย

จึงไม่“รู้แจ้งรู้จริง”ความเป็นพุทธสูงสุดครบ“ไปไม่
ทั้งป่า” ก็ได้แค่“อรหันต์”ที่เป็น“ไปไม่กำมือเดียว”แค่นั้น

เพราะยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“อรหันต์”ที่
ยังมีอีกมากมายหลายชั้นหลายชั้นหลากลั่นยิ่งนัก ที่“ภูมิ-
ธรรม”ของ“อรหันต์”นั้นต้องพัฒนาตนเป็น“พระโพธิสัตว์”
สูงขึ้นๆ อีกหลายชั้นหลายชั้นตอน กว่าจะบำเพ็ญตน
ให้เจริญมี“ภูมิพระโพธิสัตว์”เพิ่มขึ้นต่อไปอีก กว่าจะถึง
ชั้นเป็น“อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า”นั้นอีกหนักกว่านั้น

“ความเกิด-ความตาย”ของชีวิตมนุษย์จึงยังมีความ
เป็น“อรหันต์”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความเกิด-ความตาย” ใน
ภูมิของ“การเป็นโพธิสัตว์”อีกมากมายหลายรอบไปอีก

เพราะจะต้องเป็น“อรหันตโพธิสัตว์”แต่ละชั้นๆ
ผู้เจริญสูงขึ้นๆ เพิ่มภูมิเป็น“โพธิสัตว์”ต่อๆ อีก เพื่อสู่“ภูมิ
พระพุทธเจ้า”ที่เป็น“สัมมาสัมโพธิญาณ”นั้น จึงจะมี“พระ
ปัญญาวิคุณ”เพิ่ม“วิสัย”ชั้น“พุทธวิสัย”กันอย่างมี“สภาวะ”
จริงครบความเป็น“อจินไตย” ทั้ง ๔ นั้นได้ไปตามลำดับๆ

เช่น จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โลกจินตา” ที่สารพัดคน
จะคิดกันไปได้หลากหลายหาที่สุดมิได้

จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กรรมวิบาก” ที่สารพัดคนจะทำ
ให้แก่ตน แล้วเวียนเกิด-เวียนตาย รับ“วิบาก”กันอยู่
ก็เห็นได้อย่าง“น่าสงสาร” จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น

“วิภูฏสงสาร”กันจริง ๆ ปัญญาจึงมี“ความสูงสุดสงสาร”แท้ ๆ
จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ฉานวิสัย”ที่คนทั้งหลายในโลก ไม่
สามารถมี“ปัญญา”เข้าถึง“ฉานพุทธ”ที่เป็น“โลกุตระธรรม”
กันได้ง่าย ๆ เลย มันยากสุดยากจริง ๆ ที่คนจะบรรลุ“ฉาน”
เป็น“พุทธวิเศษ” อันเกิดจาก“จรณะ ๑๕ วิเศษ ๘”ในคนยุคนี้
เพราะมีแต่ไปหลง“ฉาน”ของเดียรถีย์ที่“หลับตา”
ปฏิบัติกันเต็มสังคมพุทธ อย่างหน้าตาเฉย ไม่รู้สี่รู้สา

“พระโพธิสัตว์”จริง จึงจะเป็นผู้บำเพ็ญ“โพธิสัตว์ภูมิ”
ดังว่านี่กันจริง ๆ ใต้เต้าขึ้นไป ๆ ไปหา“พุทธภูมิ” ก็ต้อง“อาศัย”
ฐานะความเป็น“พระโพธิสัตว์”บำเพ็ญ“สัมภารวิปาก”กัน
แท้ ๆ จึงจะมี“พุทธนิสัย” จนกระทั่งเป็น“พุทธวิสัย”ที่จริงแท้
ได้สำเร็จ เป็นที่สุดแห่งที่สุด มี“สัมมาสัมโพธิญาณ”รู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงครบบริบูรณ์สัมบูรณ์ในทุกสรรพภาวะ ที่เป็น“อนุสัย”
ของความเป็นมนุษย์โลก

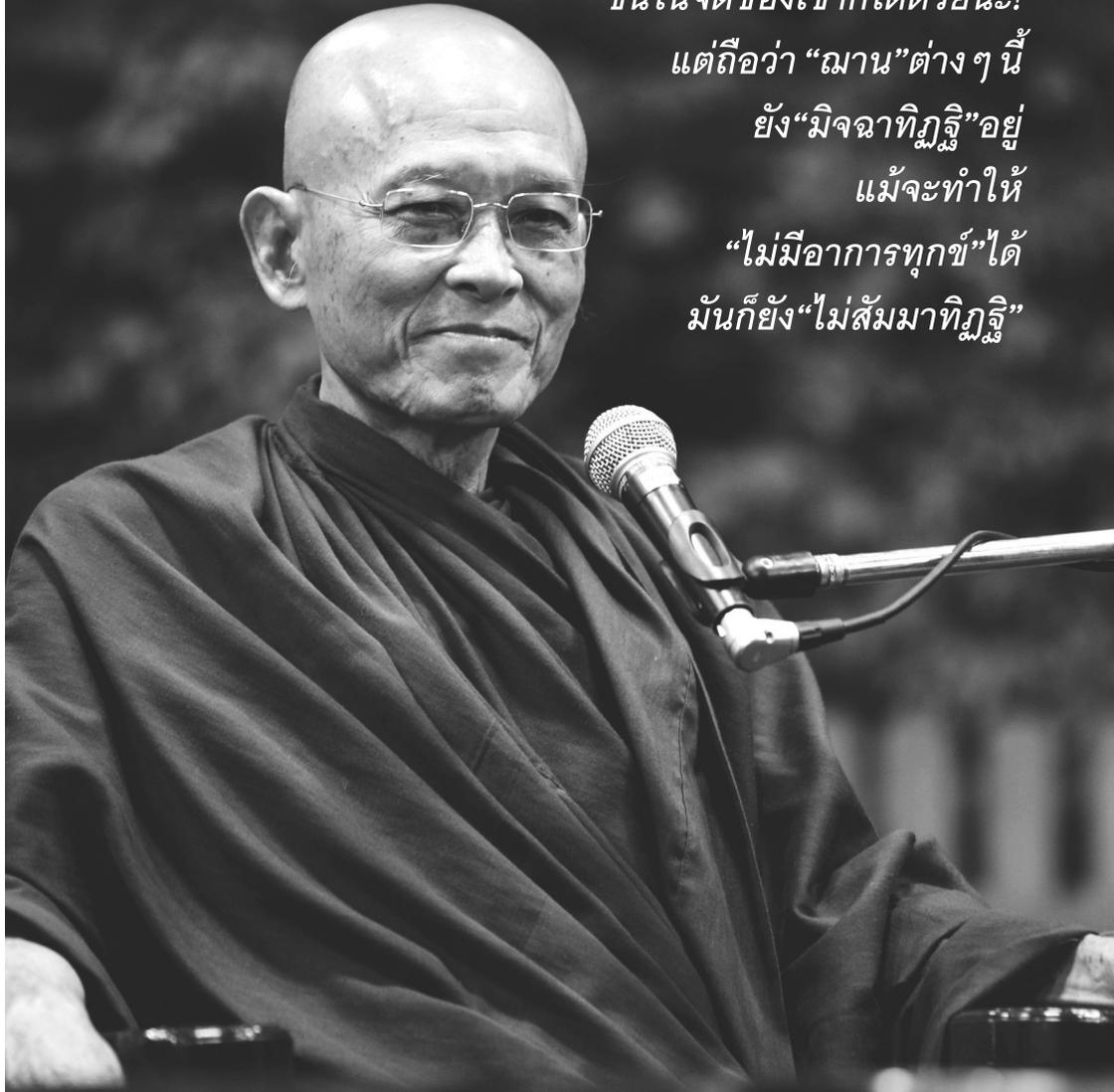
(๔๓๐) “เดียรถีย์”แท้คือผู้ไม่เคยบรรลุ“อรหัตต์”มาเลย

“พุทธวิสัย”จึงยกไว้ทีเดียว ไม่มีใครบังอาจจะอยู่ใน
“วิสัย”ของคนผู้ยังไม่ถึง“วิสัย”กันนั้น ๆ จริงแน่นอน

ผู้จะมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“อมาต-
บุคคล”แต่ละรอบ แต่ละขั้น จึงเป็น“อจินไตย”ที่ใครไม่บังอาจ
เดาเอาเด็ดขาด อาจจะคาดคะเนได้ ก็แค่ตรรกะ

“พระโพธิสัตว์”จริงแท้ จึงจะสามารถใต้เต้าขึ้นไป

“ฉาน”แบบเดียรถีย์นั้น
มีแตกต่างกันมากมายหลากหลาย
ที่เขาก็อำนาจของเขาได้
และทำให้เขา“ไม่มีอาการทุกข์”
ขึ้นในจิตของเขาก็ได้ด้วยนะ!
แต่ถือว่า “ฉาน”ต่าง ๆ นี้
ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่
แม้จะทำให้
“ไม่มีอาการทุกข์”ได้
มันก็ยัง“ไม่สัมมาทิฏฐิ”

“สมมุติธรรม”ที่ชาว“โลกียะปुरुชนเทวนิยม”เขามีกัน-เป็นกัน
แต่“ความวิเศษ”ถึงขั้นบรรลुธรรมที่เป็น“ความไม่
สุข-ไม่ทุกข์”นั้นเป็น“ปรมาตธรรม” คนผู้เป็นชาว“โลกุตระ”
เท่านั้นที่จะมี“สัมมาทิฏฐิ”บรรลุ“ผล”ได้สำเร็จอย่างเป็น
“จริง” ของ“ความไม่มีทั้งสุข-ความไม่มีทั้งทุกข์”

และทำตนให้เป็น“ผู้ทำให้เกิด(มาตา,แม่)”ภาวะ“สุด
วิเศษยิ่ง” ที่ยิ่งใหญ่ยอดเยี่ยมนี้ได้สำเร็จเป็น“จริง”

จึงจะได้ชื่อว่า เป็นคนเข้าถึงความเป็นผู้“อภิกุ” ซึ่ง
นับเป็น“พระโพธิสัตว์ระดับ ๘”

ซึ่ง“ภูมิธรรม”ชั้น“อภิกุ”นี้เป็น“โพธิสัตว์ชั้น ๘” รอง
“สยัมภู”เท่านั้น อาตมาก็กำลังก้าวหน้าขึ้นมาได้บ้าง

(๔๑๙) “คุณวิเศษ”ที่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”เจริญขึ้นๆ

“อภิกุ”นี้ จึงเป็นผู้ที่มีความเป็น“สิริมหามายา”ใน
ระดับสูงเกินกว่า“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ขึ้นไปยิ่ง ๆ ขึ้น

หรือเป็นผู้มีมรรคผลของ“โพธิสัตว์ภูมิ”ที่ใช้ภาษา
เรียกว่า“สิทธิ์ตะ” นั่นคือ“มีความต้องการสำเร็จแล้ว”
และมี“ความเจริญองงาม”เพิ่มสูงขึ้นไปอีกเป็นลำดับ ๆ

เช่น มี“ความวิเศษ”คือ“ความไม่ทุกข์-ไม่สุข(อทุกขมสุข=
อารมณ์นิพพาน)”กับ“ความไม่มีตัวตน(อนัตตา)”ที่ปุรุชนสามัญ
โดยเฉพาะเดิยรติย์-เทวนิยม หรือแม้แต่“อาริยชน”
ผู้เป็น“โพธิสัตว์ระดับ ๗”ขั้นต้น เขายัง“มี”ไม่ได้

“ฉาน”ที่เป็นแบบพระพุทธรูปนั้น “พระโพธิสัตว์”คือ ผู้รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ฉาน”แบบสัมมาทิฏฐิจริง เพราะต้องผ่านคนผู้มี “ฉาน”แบบพุทธรูป เป็น “อมตบุคคล” มาก่อนแล้ว ตามบารมีของฐานะพระโพธิสัตว์ แต่ละระดับ โดยเฉพาะผู้ผ่านความเป็น “อรหันต์” หรือ “พระโพธิสัตว์ระดับ ๔” ขึ้นไป คนผู้ผ่านการเป็น “อมตบุคคล” มาเองนี้แล ที่เป็น ผู้ซึ่งได้แท้จริงว่า เป็นผู้ผ่านการมี “ฉาน” แบบพุทธรูปมาเองแท้

ผู้ที่เป็น “อมตบุคคล” จริง ต้องผ่านความมี “อมตะ” แท้ นั้น ต้องเป็น “อรหันต์” และเป็น “พระโพธิสัตว์” ทั้ง ๒ ภาวะ

“อรหันต์” แต่ถ้อยเดียว ไม่ได้เป็น “พระโพธิสัตว์” นั้น อาตมาก็ได้สาธยายอธิบายมาแล้วหลายครั้งครา

ว่า “อรหันต์” ผู้ไม่ได้เป็น “พระโพธิสัตว์” ด้วยครบทั้ง “๒ ภาวะ” นั้นคือ “อรหันต์” ผู้ผ่านการเป็น “อรหันต์” ของตนชาติเดียว สุดโต่งเอาแค่ความเป็น “อรหันต์” ถ้อยเดียว มุ่งแต่เรียนรู้ “ดับกิเลสในตน” ให้ได้ ซึ่งจะถูกต้อง “สัมมาทิฏฐิ” แท้จริงหรือไม่... ก็ไม่สามารถตัดสินได้ จึงมีแต่ตนเองเท่านั้นตัดสินให้แก่ตนเองว่า “ถูกแล้ว” แล้วก็เชื่อว่า ตนได้เป็น “อรหันต์” ไปแล้ว จะจริงหรือไม่จริงก็ยังไม่มีการยอมรับรองเป็นองค์ประกอบที่จะชี้บ่งยืนยันว่า “ตัดสินได้” แท้

เพราะไม่เคยศึกษาให้สัมมาทิฏฐิ ไม่ได้เรียนรู้ “ภาวะ ๒ แบบ” ที่มีความแตกต่างกันที่มโนสำคัญยิ่งนี้

ผู้หลง“ความเป็น ๑” โดยเฉพาะหลง“ความไม่มีตาย
นิรันดร” เช่น “พระเจ้า” หลงยิ่งกว่าหลง“ความไม่เกิดนิรันดร”
นั่น คือ ผู้ไม่เคยเป็น“อรหันต์” ไม่มี“นิพพาน”

เป็นผู้ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ภาวะ ๒” คือ “ไม่รู้“เทว”

(๔๓๑) “พระโพธิสัตว์”จึงคือ“อรหันต์”ผู้ผ่าน“อมตะ”แท้
แต่“โพธิสัตว์”นั่นคือ “อรหันต์”ผู้ผ่าน“อมตะ”มาแท้
ยืนยันกันมาแล้วว่า “อมตะ”คือ “อันเป็นของไม่ตาย”
หรือคือ “ความไม่เกิด-ไม่ตายอีก” เป็นผู้จบ“ภาวะ ๒”

เพราะคนผู้ใดที่“ตัดสินเอง”แค่เอาแต่“ตน”บรรลु
เป็น“อรหันต์” มี“อัตตาจัด” จะเชื่อแต่“ตนเอง”ไม่ยอมเชื่อ
ผู้อื่น ไม่เชื่อใครอื่นว่าจะ“รู้ดีไปกว่าตน”ไม่ยอมรับ“ความ
เป็นโพธิสัตว์” จึงไม่เคยรู้จัก“พระโพธิสัตว์”ซึ่งเป็นผู้เคยผ่าน
“อรหันต์”มาแล้วด้วย เป็นผู้ผ่าน“ภาวะ ๒”ดีเยี่ยมแล้ว

ที่สำคัญคือ ผ่าน“การเกิด-การตาย”ผ่าน“สุข-ทุกข์”

“พระโพธิสัตว์”ที่เป็นผู้“ผ่านการตาย-การเกิด”มาเอง
และรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“การเกิด-การตาย”มาก่อนแล้ว จนได้
ชื่อว่า “อมตะ” คือ ผู้“ทำการเกิด-การตาย”ได้เอง

โดยเฉพาะผู้“สยง อภิญญา”ขึ้นไป เป็น“พระโพธิ-
สัตว์”ระดับสูง มี“ปัญญาโลกุตระ”มาเองแล้วแต่ชาติก่อน
ประเด็นที่อาตมากำลังสาธยายนี้ สำคัญยิ่งนะ!

เป็นต้นว่า “พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ขึ้นไป ผู้ระลึก

“ชาติตนเอง”ได้แท้ มีภูมิ“โลกุตระธรรม”ข้ามชาติมาเองได้จริง ซึ่งสามารถมีความรู้“อรหัตต์”ที่แท้จริงกันมาจริง ๆ ได้

จึงเป็นทั้ง“พระอรหัตต์” และเป็นทั้ง“พระโพธิสัตว์”

ซึ่งสิ่งที่ระลึกได้นี้ นั่นคือ “โลกุตระธรรม”มันสำคัญมากยิ่งขึ้นกว่า “การระลึกได้เพียงแค่ว่าความเป็นตัวตนร่างกายรูปธรรม” เช่น เคยเกิดเป็นคนนั้น มีชื่อว่าอย่างนั้น อายุเท่านั้น ตาย ด้วยโรคนั้น มีนิทานชีวิตเช่นนั้นเช่นนี้เป็นต้น

การระลึกทางร่างกายนั้นความสำคัญมันน้อยนิด

ยิ่งในยุคที่ไม่มี“พระพุทธเจ้า”อุบัติขึ้นมาในโลกยุคนั้น ๆ นั้นแหละ ก็ยังต้องพึ่ง“พระโพธิสัตว์”ผู้เป็น “โพธิสัตว์”แท้จริง ที่มี“โลกุตระธรรม”มีอรหัตต์แท้ ๆ จริง ๆ ที่ระลึกได้แม่นยำได้มาก ได้จริง มีสัมมามรรค-สัมมาผลแท้ ๆ

เมื่อในโลกยุคใดที่ชาวพุทธเสื่อมไปจาก“โลกุตระ”ก็ไม่มีใครจะเป็น“อรหัตต์”ได้เอง โดยไม่พึ่ง“พระโพธิสัตว์”เป็นเด็ดขาด “พระโพธิสัตว์ระดับ ๕”คือ ผู้รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “การเกิด-การตาย”ของความเป็น“ชาติ ๕”มาแล้ว “ทำความเข้าใจ”คือ“ชาติ”และทำ“ความตาย”คือ“นิพพาน”ได้แล้ว และได้ทำ“ความตาย”ให้ตนเองผ่าน“อภินิพัตติ”มาแล้ว

ซึ่งกว่าจะเป็น“พระโพธิสัตว์”ผู้รู้จัก“การเกิด-การตาย”ที่เป็น“การเวียนว่ายตาย-เกิด”ไม่ใช่ชาติเดียวเท่านั้น แล้วสามารถ“ระลึกชาติของตน”ได้ว่า ตนได้เกิด-ได้ตายกันมาแล้วจริง ว่า ธรรมะที่เกิดอย่างนั้น ธรรมะที่ตายอย่างนี้เป็น

อย่างไรกันแน่ ด้วยความเป็น“โพธิสัตว์”ชั้นสูงก็ยิ่งชัดเจน ตั้งแต่ขั้นผู้“สยง อภิญญา”ขึ้นไป เป็นต้น

ก็จะสามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “การเกิด-การตาย” ที่เป็น “อรหัตตตาย-อรหัตตเกิด” กันจริง ๆ แท้ ๆ ว่า “อมตะ” เป็นอย่างไร? จริงอย่างไร? เพราะตนเองได้ผ่านมาเองแล้ว

“พระโพธิสัตว์” จึงคือ “อรหัตต” ผู้ผ่าน “อมตะ” แท้

“ผู้สุดโต่ง” ไม่ยอมรับความเป็น “โพธิสัตว์” นั้น คือ ผู้จมอยู่ในความเป็น “เดิรถีย์แท้” ที่ไม่เคยบรรลุลูก “อรหัตต” มาเลย ไม่ว่าจะชาติใด ๆ จึงไม่รู้จัก รู้แจ้ง ความเป็น “อมตะ”

และไม่รู้จัก “พระโพธิสัตว์” แม้พบพระโพธิสัตว์แล้ว ก็ไม่เชื่อว่า ท่านเป็น “พระโพธิสัตว์” หรือเป็น “สัตตบุรุษ” แท้

ผู้หลงคิดว่า “ตนจะบรรลุลูกอรหัตต” โดยไม่ฟัง “พระโพธิสัตว์” จึงยัง “มิจฉาทิฏฐิ” ในตนเองอยู่ จะ “เวียนเกิด-เวียนตาย” โดยที่ตนเองก็ไม่รู้หรือกว่าตนจะ “เกิด” หรือจะ “ตาย” เวียนวนอยู่นั้นแล้ว อยู่ยาวนานแค่ไหน? ไม่รู้ที่ชาติต่ออีกชาติ เพราะเป็นพวกเดิรถีย์หนีเข้าป่า หลับตาปฏิบัติทั้งหลาย นั่นเองเป็น “เหตุใหญ่” หรือเพ้อหลงไปกับ “ความรู้มาก” ไปกับ “โลกจินตา” ไม่สิ้นสุด-ไม่พอ ไม่รู้จัก “ตัดรอบ” ให้แก่ตนเองจบไปเป็น “รอบ ๆ” ตามลำดับ

หรือคือ ผู้ยังไม่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ความเป็น “โพธิสัตว์” อย่าง “สัมมาทิฏฐิ” หรือไม่ยอมรับ “พระโพธิสัตว์” ของผู้เป็น “พระโพธิสัตว์แท้จริง” กันได้ด้วย “ปัญญา” จริง ๆ นั่นเอง

ซึ่งผู้ปฏิบัติแบบเดิยรถีย์นั้นมันบรรลู่“อรหัตต์”จริง ไม่ได้สักทีเลย ก็ได้แต่เป็น“เดิยรถีย์”วนเวียน“เกิด-ตาย” แล้วก็“ตาย-เกิด”อยู่ ไม่รู้จบหรือ เพราะเป็นเดิยรถีย์ไง!

(๔๓๒) “เดิยรถีย์แท้”คือ ผู้ไม่มี“นิพพาน”เลยสักครั้ง

เดิยรถีย์ทั้งหลายในโลกนั้นไม่มี“นิพพาน” เพราะไม่มี“สัมมาอาริยมรรค” จึงเป็น“เดิยรถีย์”อยู่มายาวนาน

แล้วเดิยรถีย์จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“อรหัตต์”ที่“สัมมาทิฎฐิ”จริงกัน สักครั้ง ได้ยังไง? ในเมื่อไม่เคยมี“นิพพาน”ไม่เคยเป็น“อรหัตต์”มาเลย และไม่เชื่อ“โพธิสัตว์”

เพราะไม่ได้เป็น“พระโพธิสัตว์”ไม่รู้จักการผ่าน“เกิด-ตาย”ของตนอีกมากมายหลายชาติ ไม่มีขั้นตอนในความ เป็น“อรหัตต์”มากขึ้นมากขึ้น ไม่เหมือน“พระโพธิสัตว์”ทั้งหลายผู้ที่ได้เป็นได้ผ่านเองมามากมายจริง ระลึกธรรม ได้นำมาสาธยายได้ และนำมาปฏิบัติพิสูจน์ได้ บรรลู่จริงได้

เพราะ“อรหัตต์”นั้นมีตั้งแต่อาริยธรรมขั้นที่ ๔ มีไปจนกระทั่ง ขั้นที่ ๕ ขั้นที่ ๖ ขั้นที่ ๗ ขั้นที่ ๘

“อรหัตต์”ขั้นที่ ๙ ก็คือ “อรหัตตสัมมาสัมพุทธเจ้า”

ผู้ได้เป็น“อรหัตต์”แค่ชาติเดียวหนึ่งเดียว ยังไม่นับว่าเป็น“อมตบุคคล” จึงแตกต่างกับ“พระโพธิสัตว์”ผู้ได้เป็น“อรหัตต์”มามากมายนับครั้งไม่ถ้วน ได้ผ่าน“อมตะ”มาหลายขั้นหลายชั้นหลายชาติ มันเหมือนกันไม่ได้แน่นอน

“พระโพธิสัตว์”ผ่าน“อรหันต์”ชั้นต่าง ๆ หลายชั้นสูง
ขึ้นหลายชั้น จึงนับได้ว่า เป็น“อมตะ”แท้ ๆ แน่ ๆ กว่า

ไม่ว่าจะเป็น“ฌาน”หรือเป็น“อมตะ”หรือเป็น“คุณ-
วิเศษ”ใด ๆ ผู้เป็น“พระโพธิสัตว์”ย่อมมี“ปัญญา”แตกต่าง
กันกับผู้เป็น“อรหันต์”แค่ชาติเดียวแน่นอนยิ่งกว่าแน่นอน

“ฌาน”นี่เองที่เป็น“พลังงานจิต”แท้จริง คนผู้“ทำ
ฌาน”จนกระทั่งมี“ผล”ทำให้ตน“ไม่รู้สึกทุกข์”ในจิตตนขึ้น
มาให้“เจ้าของจิต”ได้รับ“อาการไม่มีทุกข์”ให้เจ้าตัวคน
ผู้ปฏิบัติ“มีในตนจริง”ขณะนั้น ๆ ได้ มันก็เป็น“ฌาน”

แต่ก็มี“ฌาน” แตกต่างกันหลายแบบอยู่นะ!

เดิยรติย์แท้ ๆ ก็ยังทำ“ความไม่มีทุกข์”ให้แกจิตตน
ได้เลย แต่เขาก็ทำ“ความไม่มีทุกข์”ให้แกจิตตนได้ด้วยนะ!

โดยใช้แบบวิธีของเขา ซึ่งแตกต่างกัน มันไม่ได้เป็น
เช่นเดียวกันกับของ“พระพุทธเจ้า”แน่นอน

แต่เดิยรติย์เขาก็ทำให้จิตไม่มี“นิรวรณ ๕”ในความเป็น
“ฌาน”ที่หลงใน“ความคล้ายกัน”ในมุมน้อยชนิดหนึ่ง คือ
แค่“ในจิตไม่มีนิรวรณ ๕”

ซึ่งมันแค่ทำให้“จิตไม่มีนิรวรณ ๕”ได้แบบ“สัญญา
วิปลาส” หรือแค่ทำ“อัสัญญีสัตว์”กันเท่านั้น

ยังไม่ใช่การ“เผากิเลสสาละวะ”กันด้วย“ฌานพุทธ”

เช่น มหาบัว ญาณสัมปันโน และสายนั่งหลับตา
ปฏิบัติทั้งหลายทั้งหมด เป็นต้น ที่หลงตนว่า ตนเป็นอรหันต์

ตนตายแล้วไม่เกิดอีก ตนตายเป็นชาติสุดท้าย ดังที่ท่าน
มหาบัวพูดไว้ นั่นแหละ

มหาบัวยัง“ไม่สัมมาทิฏฐิ” แม้แต่“สังโยชน์ข้อที่ ๑” คือ
ยังไม่“พินสักกายทิฏฐิ” ซึ่งก็คือ ยังไม่เข้าใจถูกต้องในคำว่า
“กาย” นั่นคือ ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงรอบถ้วนในความเป็น
“กาย”

เพราะยังเต็มไปด้วย“ความมีกายต่างกัน”อีกมากกว่า
มาก ที่มหาบัวยังไม่รู้ มหาบัวมี“สัญญาอย่างเดียวกัน” ตาม
ที่พระพุทธตรัสไว้ใน“วิญญูญาณสูตร ๗”ข้อที่ ๒ แค่นี้เอง

ดังนั้น ต้องใช้ทั้ง“มรรค”ทั้ง“ผล”ที่“สัมมาทิฏฐิ”จริง
แท้ของพระพุทธเจ้า ตัดสินความเป็น“ฉาน”กันให้ชัด ๆ

ซึ่ง“ฉาน”นี้แหละที่สำคัญยิ่ง เพราะมันมี“มิฉา
ฉาน”กับ“สัมมาฉาน” ที่ต่างก็ยึดถือกันว่า “ฉาน”กันทั้งนั้น

มีนัยสำคัญที่แตกต่างกันมากมายหลากหลายเหลือ
เกินในความเป็น“มิฉาฉาน”

แต่“สัมมาฉาน”ของพระพุทธเจ้านั้นมี“ฉานเดียว”
เท่านั้น ที่ตรงกันทุกคนของพุทธแท้ ๆ

ซึ่งมันเป็น“อจินไตย”จริง ๆ ที่คนจะมี“ฉานวิสัย”ที่
ถูกต้อง่องแท้เข้าสู่“พุทธวิสัย” ซึ่งคนเข้าใจว่า “หลับตา”สะกด
จิตเข้าไปได้ก็คือ“ฉาน”

“ฉาน”แบบนั้นมันตื่น ๆ ง่าย ๆ “ฉาน”แบบนี้ไม่ได้
“อจินไตย”อะไรเลย ใคร ๆ ก็รู้ได้ เข้าใจได้ ทำได้

นั่งหลับตา ดับสัญญาเข้าไป ๆ ๆ ๆ พยายาม ๆ ๆ
ทำ มันได้แน่ ๆ ทุกคน พยายามให้พอเถอะ!

(๔๓๓) “อนุสาสนีปาฏิหาริย์” คือ “จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”

แต่“ฌาน”ของพุทธ ได้จากอนุสาสนีปาฏิหาริย์

“อนุสาสนีปาฏิหาริย์” นั่นคือ คำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ “จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”

ซึ่งเป็น“อจินไตย”จริง ๆ นี้ไม่ได้พูดเล่น พูดพล่อย

“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”นี้ เดิยรติย์จะชี้ตู่เอาว่าเป็น
ของตนไม่ได้เด็ดขาด เพราะเดิยรติย์ต่างก็มี“วิธี”ของเขาเอง
ก็ของตน ๆ แต่ละลัทธิ ในชาวพุทธแต่ละ“ทิฏฐิ”นี้แล

ดังนั้น ก็ต้องค้นหา“ฌาน”ที่เป็นแบบของพระพุทธร-
เจ้า จริง ๆ ให้ได้กันแท้ ๆ ถูกต้องถ่องแท้“โยนิโส”กันแน่ ๆ

“การตัดสินใจ”ก็ต้องใช้“พุทธคุณ”ของพระพุทธรเจ้า ใน
“พุทธคุณ ๘”ที่ชาวพุทธท่อง ๆ สวด ๆ กันอยู่นั้นแหละ คือ
“พุทธคุณ ๑ ใน ๘” ได้แก่ “วิชชาจรณ สัมปันโน”

ผู้มี“ปัญญา”ที่“สัมมาทิฏฐิ”ก็ปฏิบัติตาม“ปัญญา ๘”
มาตามลำดับ ซึ่งมี“ครบ”ตั้งแต่“ข้อ ๑ ถึงข้อ ๘”เกิด“ผล”

ผู้มี“ปัญญา ๘”ถูกต้องจริง จึงนับว่าเป็นผู้รู้จักรู้แจ้ง
รู้จริง“ฌาน”แบบพระพุทธรเจ้ากันจริงแท้แน่นอน

ทั้ง“พระโผติสัตว์”ทั้ง“พระพุทธรเจ้า” จึงตรงกัน
ครบครัน เพราะข้อ ๑ ก็มาจากพระพุทธรเจ้า ข้อ ๒ ก็มาจาก

พระพุทธเจ้า หรือไม่ก็จาก“ผู้สัมมาทิฏฐิ”จริงแท้

จึงมี“ปัญญา”ที่สามารถจัดการกับ“การเกิด”และจัดการกับ“การตาย”ของ“จิตวิญญาณ”ได้บริบูรณ์สมบูรณ์

ไม่ว่า“การเกิด-การตาย”ของ“กิเลสสาสวะ”ก็ดี หรือ“การเกิด-การตาย”ของแห่ง“ร่าง”แห่ง“กาย”ที่ประกอบด้วย“ดินน้ำไฟลม”ปรุงแต่งกันอยู่กับ“จิตวิญญาณ”ก็ตาม“พระโพธิสัตว์”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงมี“การเกิด-การตายเอง”ซึ่ง“เป็นเอง”มาทั้งนั้น จึงนับเป็น“อรหันต์”ผู้ผ่าน“อมตะ”แท้

“พระโพธิสัตว์”เป็นผู้เรียนรู้ความจริงที่เป็น“การเกิด-การตาย” และตนเองก็ต้องผ่าน“การเกิด”และ“การตาย”นั้น ๆ ของตัวเองจริง ๆ มิใช่ได้แค่“รู้” หรือแค่“คิด”แค่“อ่าน”จากตำรา แค่เรียนจาก“บัญญัติ”กันเท่านั้น

แต่เป็น“อรหันต์”ที่ทำ“ความเกิด-ความตาย”ที่ผ่านชีวิตแต่ละชาติ ๆ วนเวียนในวัฏฏะมากมายหลากหลายชาติ จึงเรียกว่า“พระโพธิสัตว์”ผู้รักษา“ความตรัสรู้”ไว้ได้

ซึ่งแตกต่างจากคนผู้ยัง“อุจเฉททิฏฐิ” ที่ผ่านการเป็น“อรหันต์ชาติเดียว” จึงยังหลงผิดกันอยู่ ก็จะงง สงสัย

ส่วน“พระโพธิสัตว์”เป็นผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“อมตะ”ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”ในตนเองกันจริง ๆ เกิดเอง-ตายเองมา และระลึกชาติที่“เป็นเอง-มีเอง”นั้น ๆ ได้ด้วย มากมายหลากหลายชาติยิ่งกว่า“อรหันต์”

“อรหันต์”นั้นนับเอาคนผู้สามารถ“รู้”และ“ทำ”ทุกข-

อารยธรรมาจารย์ให้“หมดสิ้น”ไปได้จริงแท้ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”
ถูกต้อง“สภาพของเหตุแห่งทุกข์”คือ “กิเลส”อยู่ในจิต

แต่เดิยรติย์ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ตัวตนกิเลส” และ
การกำจัดเผาผลาญกิเลสด้วย“ฌานวิสัย”ของพุทธสัมมาทิฏฐิ

ดังนั้น ผู้ที่ทำด้วยวิธี“กดข่มอารมณ์ไว้”เท่านั้น มัน
ก็ทำให้ตน“รู้สึก(ระงับอารมณ์)”ได้อยู่แล้ว ว่า ตนเอง“ไม่มีทุกข์”
เพราะกดข่มจิตไว้ได้ แต่ไม่ได้“ฆ่ากิเลส”ให้ตายจริง

“กิเลส”จะ“ตาย”จริงต้อง“เผา”ด้วยไฟคือ “ฌาน”

(๔๓๔) “ฌาน”ของศาสนาพุทธ“สัมมาทิฏฐิ”ที่ถูกแท้ ที่สุด

เพราะแค่นั้น..มันไม่ใช่“การกำจัดหรือฆ่ากิเลส”อัน
เป็น“ตัวเหตุแท้”ให้“ตายสนิท”ไปอย่างถาวรยั่งยืนแท้จริง
ด้วยการทำ“ฌาน” คือ “ทำธาตุไฟ”ที่เป็น“พลังงานจิต”ขึ้นใน
จิตให้เผา“กิเลสหรือเหตุแห่งทุกข์”ได้อย่างถูกต้องถ่องแท้
แบบคาย ให้งบไปถึงที่เกิด ขึ้น“โยนิโสมนสิการ”

ส่วนคนผู้มี“ฌาน”นั่นคือ คนผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่าตน
ได้พยายามทำ“อารมณ์”หรือ“ทำจิตตนขณะนั้น ให้ไม่มี
นิรวรณ ๕”ได้ ขณะนี้ชื่อว่า กำลังมี“ฌาน”ในปัจจุบันนั้น ๆ

แม้แต่เดิยรติย์นอกพุทธเขาก็คล้ายกัน เขานับเอา
จิตขณะที่ไม่มี“นิรวรณ ๕”นั่นแหละเป็น“ฌาน” ได้ด้วยนะ!

แต่มันมี“นัยสำคัญ”อีกหลายนัยะที่แตกต่างกัน

เดี๋ยวเธียเขาก็มีนัยสำคัญความเป็น“ฌาน”ด้วยวิธี
“หลับตา”เพื่อทำจิตให้“ไม่มีนิรวรณ ๕”ในขณะนั้น มีสติรับรู้แต่
เฉพาะ“ภายในจิตตน”อยู่ในปัจจุบันนั้นเท่านั้น

ไม่มี“ภายนอก”ที่มี“ทวาร ๕” ที่เป็น“กามคุณ ๕”

ซึ่งเมื่อ“หลับตา” มันก็ไม่ได้ปฏิบัติเพื่อกำจัด“กามคุณ
๕”และ“ปฏิฆะ”ที่ต้องปฏิบัติเป็นขั้นต้น“ภายนอก”กันมาก่อน
ซึ่งเป็น“เบื้องต้น”แห่งพรหมจรรย์กันเลย

ก็ลัดตัดทิ้ง“ทวาร ๕”ภายนอกไปเสีย หลบเข้าไป
“ปฏิบัติ”กับแต่“ภายในจิต”ที่เป็น“อุทัมภาคิยสังโยชน
(สังโยชนชั้นสูง แต่ยังไม่จัดการขั้นต้นให้ตนก่อน)”กันไปแค่นั้นเอง

พุทธนั้นไม่ปฏิบัติ“ฌาน”กันในขณะ“หลับตา”หรือ
ความเป็น“ฌาน”ของพุทธ คือ “จิตไม่มีนิรวรณ ๕”
ในขณะมีสติรับรู้ทั้ง“ภายนอกและภายในจิต”ครบ“๒” อยู่
ในขณะ“ปัจจุบัน”นั้น ๆ พร้อมกันนั้นแหละ มีในมีนอกพร้อม
เรียกว่า “สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”อยู่หัด ๆ สว่าง ๆ
“กาย”นั้นมี“ภายนอก”พร้อมกันกับ“ภายใน”อยู่“๒”
ใน“๑”นั้นเลย เป็น“ขณะเดียวกัน”เดี๋ยวนั้น “ปัจจุบัน(ทกุจรรณ)”
นั้น มี“มุกุฏตเจตสิก”อันแว่วไวคล่องแคล่วรู้ที่อยู่หัด ๆ

“ฌาน”ของพุทธจึงเปิดเผยสว่าง ๆ อยู่ภายนอก โดย
ไม่ต้อง“เข้าฌาน”ไปภายในจิตปิดตามืด ๆ แล้วก็ต้อง“ออก
ฌาน”มาสู่ภายนอกที่สว่าง ๆ กันใหม่อีก แล้ว ๆ เล่า ๆ แต่
อย่างไรเลย มี“ฌาน”อยู่“ภายนอก”เปิดเผย สว่าง ๆ แจ่ม ๆ

พร้อมแสงพระอาทิตย์ส่องให้เห็นกันได้ทั่วถึงกันนั้นอยู่แล

ผู้ที่ต้องทำ“ฉาน”แบบ“เข้าฉาน-ออกฉาน” มี“๒ ภาวะ”เข้า ๆ-ออก ๆ อยู่ ...นั่นมันยังไม่ใช่“สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”แต่ถ่ายเดียวแท้ ...มันยังมี“๒”คือ ผลุบเข้า-ผลุบออกอยู่ ให้ผิด“ฉานพุทธ”ไปไกลลิบ

“ฉานพุทธ”ที่สัมมาทิฏฐิเท่านั้นมี“สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”อยู่พร้อม เป็นขณะเดียว โดยไม่ต้อง“ผลุบเข้า-ผลุบออก”ให้มันเป็น“๒”เลย ยืนยันว่า มีทั้ง“ภายนอก”มีทั้ง “ภายใน”พร้อมกันอยู่เป็น“ภาวะ ๑”คือ“กาย”อยู่ตลอดฉาน

มัน“สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”ที่มีทั้ง“อชฌัตตัง(ภายใน)” มีทั้ง“พหิทธา(ภายนอก)”ที่พร้อมกันกับ“เห็น(ผัสสดี)”อยู่ครบถ้วน บริบูรณ์จริง ๆ เรียนรู้“วิโมกข์ ๘”กันให้ดี ๆ ให้แตกฉานกันเถิด

เพราะจิตขณะ“ลืมหามิสติรู้ตัวอยู่กับทั้งภายนอก ๕ และทั้งภายในจิต”นั้นเทียว มันไม่มี“นิรวรณ ๕ ตัวจริง” จึงเป็น“ความจริง”แท้ ๆ ใน“ปัจจุบัน” ที่เป็น“ฉาน”อยู่จริง ๆ

(๔๓๕) “ปัจจุบัน”ของศาสนาพุทธ“สัมมาทิฏฐิ”ที่ถูกแท้

ผ่านการ“ลืมหามิสติ”ไปมันมี“ฉาน”ไม่จริง มันเป็น “ฉาน”ที่เป็น“ของจริง”ไม่ได้ มันมีแต่“ฉานแก้”หรือ“ฉาน อดีต”หรือไม่ก็“ฉานอนาคต”เท่านั้น มันไม่ใช่“ปัจจุบันชาติ” ไม่ใช่“ทิฏฐุกาล”หรือ“ทิฏฐุธรรม” มันก็“ไม่มีจริง”

คนที่“หลับตา”เข้าไปอยู่ใน“ภวังค์”นั้น“จิต”นั้นไม่

เป็น“ปัจจุบัน” ในขณะที่คนไม่“ตื่นรู้”อยู่กับ“ภายนอกมี ทวาร ๕”รับรู้อยู่นั้น “จิต”ที่ไม่เป็น“ปัจจุบัน” จะเกิด“กิเลส แท้สดๆ”จริงไม่ได้เลย เพราะจะมีได้แต่“กิเลสในสัญญา”

จึงเป็นแค่“การกำหนดรู้ขึ้นเองหรือสำคัญมั่นหมาย ขึ้นมาในจิตตัวเอง” เป็น“กิเลสแห่งๆ-กิเลสลมๆแล้งๆ- กิเลสเก๋ๆ”ที่เกิดจากการอาศัย“ขันธ์เก่า”ที่ระลึกขึ้นมาแท้ๆ ใน“สัญญา”ของตน เป็น“อดีต ๑๘ และอนาคต ๔๔”เท่านั้น

ผู้หลงมัวเมาอยู่แต่กับ“สัญญา” ที่ไม่ใช่“ปัญญา”นี้ จึง“ผิดถนัด”ไปตั้งแต่“กำหนด”ความเป็น“สัญญา”ว่า เป็น “ปัญญา”กันเลยทีเดียว

ทั้งคนผู้“หลงผิด”ในความเป็น“ฉาน” ไปมัวเมา จมมงมายอยู่แต่กับ“ฉานเดิยรติย์” เช่น “หลับตา”ปฏิบัติ นั้นอยู่นานแสนนาน กว่าจะหลุดพ้นออกมาจากการเป็น “ศรัทธาวิมุตติ”ที่“มิจฉาทิปฏิฐาน”ได้ก็นานแสนนานนักกว่านัก

เพราะ“อวิชชา”อยู่นานมากยิ่งใน“ฉาน”แบบพุทธ ดังนั้น “ศรัทธาจริต”จึงทั้งยากแสนยากทั้งนานแสน นาน กว่าจะมีภูมิเป็น“ทิฐฐิปัตตะ”มี“ฉาน”แบบพุทธได้

นั่นคือ “ทิฐฐิ”จะต้องมี“สัมมาทิฐฐิ”ในความเป็น “กาย”กันก่อนอื่นใดๆ เป็นจุดแรก เป็นขั้นต้นกันทีเดียว

ไม่เช่นนั้น ก็จะเป็นผู้ปฏิบัติที่ปฏิบัติให้เคร่งครัดสาหัส หนักหนาขนาดไหน มันก็มีแต่“สูญเปล่า”บานปลายออกไป เป็นคนได้แต่“อวิชชา”มีติดบอดทับถมสะสมใส่ตน

“ทิฏฐิปัตตะ”คือ คนผู้จะ“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น “กาย”ได้ง่ายกว่าผู้“ศรัทธาจริต” จึง“สัมผัส”ความเป็น“กาย” ได้ทันทีที่เริ่มปฏิบัติ

ในชีวิตเป็นอยู่สามัญนั้นธรรมดามันก็ล้มตามปฏิบัติ สามารถทำความเป็น“ฉาน”แบบพุทธได้เป็นธรรมชาติของคนปกติทุกคน ไม่ต้องไป“หลับตา”ไม่ต้องเสียเวลาไม่ต้องหาสถานที่ ไม่ต้องลงทุนใดเลย ไม่ต้องเตะท่าตั้งกายตรง ดำรงสติคงมั่น เป็นลิเกละครหลงมีดจมอยู่ในวงค์เหมือน เดียรถีย์แต่อย่างใดเลย จึงไม่ยากเย็นเป็นเดียรถีย์

“ฉาน”ของพุทธนั้นคือ การรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น “กาย”ที่มี“ตาหูจมูกลิ้นโงฐฐัพพะใจ”พร้อมครบถ้วนเสมอ จึงจัดการใน“จิต”ไม่ให้มี“นิวรรณ ๕”เป็น“ฉาน”ในชีวิตทันที

“ฉาน”นั้นคือ เมื่อใดขณะใดที่“จิตใจ”ของตนไม่มี “นิวรรณ ๕” นั้นคือ เมื่อนั้น“จิตตน”ก็เป็น“ฉาน”อยู่แล้ว

“ฉาน”จึงเป็นเรื่องที่จะปฏิบัติได้ทันที เพราะคน“มี กาย-มีจิตใจ”พร้อมอยู่กับชีวิตปกติสามัญธรรมดานั้นแล้ว

(๔๓๖) จุดแรกที่ทุกคนจะต้อง“สัมมาทิฏฐิ”นั้นคือ “กาย”

จุดสำคัญที่แท้จึงต้องมี“กาย” นี้แหละที่เป็นบทเรียน ของพระพุทธรเจ้าจะต้องเรียนรู้ให้มี“สัมมาทิฏฐิ”ใน“กาย” กันก่อนใดอื่นหมด คนต้อง“พันสักกายทิฏฐิสังโยชน”จึงเป็น ข้อแรก ที่คนทุกคนจะต้องศึกษาเรียนรู้ปฏิบัติตนเองให้

“ทิฏฐิ”เป็น“สัมมา” อันเป็นข้อที่ ๑ ของ“สังโยชน์ ๑๐”

เพราะอะไร?

เพราะสัตว์โลกมี“อวิชชา”เป็น“เจ้าเรือน”มาแต่ไหนแต่ไร ตั้งแต่เริ่มเกิดเป็น“ชีวิต”ที่เจริญจากความเป็น“พืช”ชื่อว่า“พืชนิยาม” เมื่อ“พืช”พัฒนามาเป็น“จิตนิยาม”จึงเรียกว่า เป็น“สัตว์” ครองโลกมาเลย ที่ยังเป็น“เดรัจฉาน”อยู่ ก็ยังมี“อวิชชา”เป็น“เจ้าเรือน”มาตลอด

เจ้าเรือน ก็คือ ธรรมดาสัตว์ก็มี“กาย”อยู่แล้ว คือ “นิสัย-วิสัย-อนุสัย”ที่ติดในจิตใจสัตว์มาแต่เดิมอยู่แล้ว ต่างก็มี“โลกียธรรม”เท่านั้น“อาสัย”ในชีวิตกันมาตลอด

ต่อเมื่อในโลกได้มีพระพุทธเจ้าตรัสรู้แล้วนำธรรมของพระองค์มาประกาศให้มนุษย์ได้เรียนรู้ปฏิบัติบรรลุตามพระองค์จึงเกิด“พุทธธรรม”ชั้น“นิพพาน”ขึ้นมาในโลก อันเป็น“โลกุตระ” เป็น“ธรรมะ”อย่าง“ใหม่”แม้ทุกวันนี้ก็“ใหม่”อยู่เสมอ ทนสมัยตลอดกาล ไม่เคย“เก่า”เลย

“โลกุตระธรรม”นี้แหละ ที่แตกต่างจาก“ธรรม”อันมีอยู่เดิม ๆ ซึ่งมนุษย์ได้“อาสัย” จนกระทั่งสั่งสมเป็น“นิสัย-วิสัย-อนุสัย” ติดในจิตใจสัตว์มาแต่เดิมอยู่แล้ว ซึ่งมันก็ล้วนยังเป็นแค่“โลกียธรรม”อยู่เท่านั้น ที่มันยังไม่มี “ปัญญา”ที่จะรู้จัก รู้แจ้งรู้จริงเริ่มตั้งแต่คำว่า “กาย”กันไปเลย

ถ้าแค่คำว่า “กาย”คนผู้ใดก็ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”กันอยู่ “ผัสสกกายทิฏฐิ”ไม่ได้ คนผู้นั้นก็เริ่มปฏิบัติแบบไม่มีทางที่จะ

บรรลุลูกโลกตรธรรม”อันเป็น“พุทธธรรม”ได้เลย ตั้งแต่เบื้องต้น
ที่ย้ำมานักหนาแล้วว่า “จุดแรก”ของการปฏิบัติ

และต้องมี“สัมพัธเป็นปัจจัย” นี้ก็ขออย่าแล้วอย่าอีก

และ“กาย”ก็คือ“ภายนอก”ที่มี“จิต”ร่วมเป็น“ภาวะ
๒”อยู่เสมอ จึงจะนับว่า เป็น“กาย” ปฏิบัติ“ฌาน”ของพุทธ

มีแต่“ภายนอก”ไม่มี“จิต”ร่วมรับรู้ด้วยนั้น ไม่นับว่า
เป็น“กาย” ยังมีแต่“ภายใน”ไม่มี“ภายนอก”เลยก็ยิ่งแน่นอน
ว่า ไม่ใช่“กาย”ที่คนสามัญมีชีวิตอยู่ในโลกนี้

“ฌานของพุทธ”มี“กาย”ภายนอก ๕ สัมผัสปกติ

ดังนั้น คนผู้จะเรียนรู้อรรถนะ ถ้ายัง“มิจชาติภูมิจิ”ใน
ความเป็น“กาย”อยู่ ไม่“พันสักกายทิฐิสังโยชน์ข้อที่ ๑”ก็
ปิดประตูที่จะปฏิบัติธรรมให้บรรลุลูกโลกวิสัย”ได้เด็ดขาด

“ฌานวิสัย”ของพุทธแท้ ๆ จึงเป็น“อจินไตย”

คนต้องรู้จัก“กาย” รู้จัก“นิวรรณ์ ๕”คือ“กาม-ปฏิฆะ-
ถิ่นมิทธะ-อุทัจจกุกุจจะ-วิจิจจณา” อย่าง“สัมมาทิฐิ”

พระพุทธเจ้าทรงสอนคนมีชีวิตปกติ“ลืมตา”สามัญนี้
แหละ ก็ปฏิบัติตนให้“จิตตน”ไม่มี“นิวรรณ์ ๕”เกิดขึ้นใน“จิต”
กันอีกเลยได้ทันที ให้เป็นคนมี“ฌาน”อยู่ในตนประจำนี้เอง
ให้ได้ไปเลย เป็น“ฌาน”ยังยืนถาวรตลอดกาล

(๔๓๗) “ฌานของพุทธ”มี“กาย”ภายนอก ๕ สัมผัสปกติ

คนมี“ฌาน”คือ คนที่“จิตไม่มีนิวรรณ์ ๕”ในขณะใด

ขณะนั้นคือ “ความเป็นฌาน” ยังมีเป็นประจำในจิต“ปกติ”
เลยตลอดกาล นั่นแหละคือ ผู้มี“ฌานวิสัย”ของ“อรหัตต์”

“ปกติ”ก็คือ ธรรมดา, เป็นไปตามที่เคยเป็น

ไม่ต้องไปเตะท่าอื่นใดอีก ก็ปฏิบัติตนที่เป็นคนมี
“ฌาน”อยู่นี้ให้เป็นคนที่มีจิตไม่มี“นิวรณ์ ๕”นี้แหละให้ได้ถาวร
ยั่งยืนตลอดกาล ไม่แปรเป็นอื่นอีกแล้วไม่มีอะไรมาหักล้าง
ได้ ไม่กลับกำเริบ นิรันดร ก็“จบกิจ”

คน“จบกิจ”คือ อรหัตต์ผู้“จิตไม่มีนิวรณ์ ๕” คือ “จิต”
ที่เป็น“ฌาน”นี้เอง ที่เป็น“จิตตั้งมั่น” เรียกว่า “สมาธิ”

“สมาธิ”เกิดได้จากการปฏิบัติ“ฌาน”

“ฌาน”คือ “มรรค” ส่วน“สมาธิ”นั้นเป็น“ผล”

“สมาธิ”คือ จิตที่เป็น“ความตั้งมั่น”

“ฌาน”คือ “พลังงานจิต”เป็น“ความเคลื่อนไหว”

และ“สมาธิ”ของพุทธนั้นเรียกว่า “สมาหิโต”

ซึ่งคนมี“เจโตปริยญาณ ๑๖”สามารถมี“ปัญญา”
รู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า “จิตตั้งมั่น”ที่เรียกว่า“สมาหิโต” เพราะ
“กิเลสสวะ”ได้หมดสิ้น “ดับสนิท”เที่ยงแท้ไปจริงแล้ว

“สมาหิโต”คือ “จิตตั้งมั่น” อันเป็น“สมาธิ”แบบของ
พระพุทธเจ้าอย่าง“สัมมาทิฏฐิ” ซึ่งหมดอาสวะสิ้นเพราะของ
พระพุทธเจ้านั้นก็แบบหนึ่ง

ซึ่งไม่ใช่“สมาธิ”ที่เป็น“เจโตสมาธิ”สามัญของชาว
โลกีย์เดียรถีย์ทั่วไป เพราะแตกต่างกันไป มีนัยสำคัญยิ่ง

“สมาหิต” นั้น เป็น “สมาธิ” หมายถึง มี “จิตตั้งมั่น” ที่มี “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “เจโตปริยญาณ ๑๖” ครอบถ้วน กระบวนการของ “กิเลส” ทั้งหลาย ที่ผู้ปฏิบัติไปก็สามารถรู้จัก ทุกระดับของมรรคผลที่ตนปฏิบัติอยู่นั้น จิตของเราถูกกำจัด กิเลสได้จริงหรือไม่ ก้าวหน้าและเสร็จสิ้นเมื่อใด

เชิญผู้ต้องการทราบรายละเอียดของ “เจโตปริยญาณ ๑๖” ไปทบทวนดูในพระไตรปิฎก เล่ม ๙ ข้อ ๑๖๓

“สมาหิต” ก็ดี “สมาธิ” ก็ดี “เจโตสมาธิ” ก็ดี “ฉาน” ก็ดี มีอาการของ “จิตตั้งมั่น” ก็ดี “จิตไม่มีนิวรณ์ ๕” ก็ดี ที่เป็น “คุณวิเศษ (อุดตริมนุสสรธรรม)” ของพระพุทธเจ้า เมื่อผู้ใด ปฏิบัติบรรลุผลเข้าขั้น “ตั้งมั่น” แล้ว ล้วนเป็น “ปกติ” คือ อยู่กับตน เป็น “ธรรมดา, เป็นไปตามที่เคยเป็น” ไม่มีอาการอื่นเปลี่ยน “ความตั้งมั่น” นั้นไปได้เลยอยู่ตลอดเวลา แม้จะร่วมมี “กาย” ภายนอกก็ดี มี “จิต” ภายในก็ดี ร่วมทำงานปรุงแต่งทำอะไร ต่ออะไรต่างๆ ตามปกติธรรมดา ยังเป็นไปตามที่เคยเป็น

“จิต” ที่เป็น “ฉาน” คือ “ไม่มีนิวรณ์ ๕” จิตบริสุทธิ์ ปราศจาก “นิวรณ์ ๕” อยู่เสมอ ต่อเนื่องตลอดเวลา ที่ “ลืมตา” เป็น “ฉาน” ขณะตื่นอยู่ไม่ได้หลับตาเมื่อไม่ได้นอนหลับ ย่อม มี “ฉาน” ในชีวิตปกติธรรมดาที่มี “อุเบกขา ๕” เจริญ ออกงาม ไพบุลย์ยิ่ง ๆ วิเศษยิ่ง ๆ ขึ้นไปเรื่อย ๆ

“ฉาน” นี้เป็น “ฉาน” ที่ “อเนญชาภิสังขาร” บริบูรณ์ สัมบูรณ์แล้ว เป็น “ธรรมดา, เป็นไปตามที่เคยเป็น”

ไม่มัวเมาหลงผิดจมงมงายอยู่แต่ว่า “ฌาน” นั้น ต้องมีในขณะ“หลับตา”เท่านั้น จึงจะทำจิตให้เป็น“ฌาน” ไม่มีอาการของ“นิรวรณ ๕”อยู่ในจิตได้สำเร็จ หรือออกมาจาก“ฌานในภาวะหลับตา”แล้ว ก็ยืนยันไม่ได้ว่า “จิตตน” จะไม่มีนิรวรณ ๕ อีกได้อย่างเที่ยงแท้ ยิ่งยี่งถาวร ตลอดกาล ไม่แปรเปลี่ยน ไม่มีอะไรหักล้างได้อีก ไม่กลับกำเริบ

(๔๓๘) “สมาหิโต”คือความเป็น“สมาธิ”แบบพระพุทธเจ้า

ผู้ที่เชื่อว่า ทำ“ฌาน”จนกระทั่ง“จิตตั้งมั่น”แล้วเรียก “สมาธิ” อันเป็น“เจโตสมาธิ” ที่ได้ที่มีตามคนสาย“ศรัทธา” หรือตามชาว“เทวนิยม”เดียรถีย์ทั้งหลายเขาได้เขามี เขา “หลับตา”ทำ ๆ กันนั้น มันยังไม่ใช่“สมาหิโต”ที่เป็น“สัมมาสมาธิ”แบบพระพุทธเจ้าแน่นอน

“สมาหิโต”คือ ความเป็น“สมาธิ”แบบของพระพุทธเจ้า เพราะ“สมาหิโต”นั้น ได้จากการปฏิบัติด้วย“ศีลสมาธิ-ปัญญา” หรือ“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ที่มี“อริศีล-อริจิต-อริปัญญา” ลืมตาปฏิบัติตามปกติชีวิตสามัญ ที่มี “วิปัสสนาญาณ”ตามรู้จู้แจ้งรู้จริงมากับการปฏิบัติธรรมเสมอ เป็น “สัมมาสมาธิ”ที่รู้ตาม“เจโตปริยญาณ ๑๖”แท้

ไม่ใช่“สมาธิ”แบบ“หลับตา”ปฏิบัติที่ตัด“ศีล”ทิ้งไป แต่เป็น“สัมมาสมาธิ”ที่ชื่อว่า “สมาหิโต”อันเป็น

“สมาธิ”แบบพระพุทธรเจ้า เฉพาะของศาสนาพุทธเท่านั้น
“สมาธิโต”นี้เป็น“สมาธิ” คือ “จิตตั้งมั่น”ที่คนผู้มี
“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“เจโตปริยญาณ ๑๖”อย่างดีครบ
ถ้วน แล้วปฏิบัติกำจัด“ราคะ-โทสะ-โมหะ”ไปจนกระทั่ง
“อาสวะ”ของตนหมดสิ้นเกลี้ยงไปจากจิตตนได้แท้ๆ จริงๆ

คนผู้ปฏิบัติแบบพุทธนั้นเรียนรู้“นามธรรม ๕” ได้แก่
“เวทนา-สัญญา-เจตนา-ผัสสะ-มนสิการ”และเรียนรู้“รูป-
ฉวีรรม ๒๘(มหากุศ ๔ กับอุปาหารรูป ๒๔)” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๑๔)

โดยปฏิบัติตนที่สามารถ“ทำฌาน”ตามวิธีของพระ-
พุทธรเจ้าไปกับชีวิตที่ดำเนินอยู่ในสังคมปกติสบายๆ

ซึ่ง“ฌานเดียรถีย์”ที่หลงว่า “ฌาน”จะต้อง“หลับ
ตา” พุดกันว่า ต้อง“เข้าฌาน-ออกฌาน” จึงจะทำจิตให้มี
“ฌาน”กันได้ เขาเชื่อมั่นปึกมั่นผิดๆว่า“ฌาน”ต้องมีในคน
“หลับตา”เท่านั้น “ฌาน” ต้อง“เข้าฌาน-ออกฌาน”

คน“ลืมตา”ไม่ใช่คนทำจิตเป็น“ฌาน” หรือไม่ใช่
“สมาบัติ” ไม่ใช่“วิโมกข์” ที่“สัมผัสวิโมกข์ ๘” ด้วยกาย”
ได้เลย เดียรถีย์เชื่อผิดๆว่า “ฌาน”ไม่ใช่“คุณวิเศษ”ที่คนจะ
ปฏิบัติให้“จิตตนไม่มีนิรวรณ ๕”ในคนที่“ลืมตา”ได้

เดียรถีย์หลงผิดว่า “ฌาน”ต้อง“หลับตา”ปฏิบัติ หรือ
ต้อง“เพ่ง”เข้าไปในจิตจึงจะเกิด“ฌาน”ขึ้นมาได้

มันก็ต้องให้เขา“หลงผิด” มิจฉาทิฏฐิด้วย“ความไม่รู้
(อริชชา)”ของเขาไปเถิด มันยังเป็น“อวิชชา”มันยังเป็น“ความ

โง่”ของเขา ที่เขายังไม่รู้ ก็เป็นจริงของเขา

เราจะไปเอา“ความโง่”แบบนั้นมาทำไม?

อาตมาก็เคยหลงผิดไปแบบนั้นเหมือนกัน แต่
เดี๋ยวนี้“ไม่หลงผิดแล้ว” เข้าใจถูกต้องถ่องแท้แล้ว

“ฉาน”นั่นคือ “ไฟเผากิเลสในจิตถึงขั้นสิ้นอาสวะ” จิต
สะอาดแล้วตกผลึกลงเป็น“จิตตั้งมั่น(สมาธิ)”เรียกว่า “สมาหิโต”
นี่คือ“ฉาน”หรือ“สมาธิ”ของพุทธ

ลองทำความเข้าใจตามที่อาตมาสาธยายนี้ดี ๆ แล้ว
ปฏิบัติตามที่อาตมาพูดนี้ดูบ้าง จะได้“ฉาน”อีกแบบหนึ่ง
และ“สมาธิ”อีกแบบหนึ่ง เรียกชื่อว่า “สมาหิโต”

อย่ามัวหลงมงายอยู่กับ“ฉานเดียรถีย์”นั่นให้ตน
เสียเวลา เสียอะไรต่ออะไรมากมายอยู่นักเลย

“ฉาน”มันมีหลายแบบ “ฉาน”ของเดียรถีย์หรือของ
“เทวนิยม”ทั่วไปเขาก็มีของเขา แต่ของพระพุทธเจ้าก็อีก
แบบหนึ่ง และมี“แบบเดียว”เท่านั้น ไม่มีหลายแบบ

ซึ่งแบบทั่วไปนั้นก็ยังมีแตกต่างกันออกไปอีกตาม
“สัญญา-ทิวฐิ-จิต”ที่แตกต่างกัน ก็จะมี“วิปลาส ๓”และมี
“สัญญาวิปลาส ๔”คือ กำหนด“ความไม่เที่ยงว่าเที่ยง-
ความทุกข์ว่าสุข-ความไม่มีตัวตนว่ามีตัวตน-ความไม่น่า
ได้น่ามีว่าน่าได้น่ามี”

(๔๓๙) “ฉาน”แบบพระพุทธเจ้า มี“แบบเดียว”เท่านั้น

แต่“ฉาน”ของพุทธมีแบบเดียวเท่านั้น หาก“สัมมา-
ทิฏฐิ”ตรงกันแล้ว ไม่ว่าจะเป็น“สายปัญญา”หรือ“สาย
ศรัทธา” หรือ“สายอื่นใด”ทั้งนั้น ก็จะมีปฏิบัติตาม“จรณะ ๑๕
วิชา ๘”ตรงกันหมด

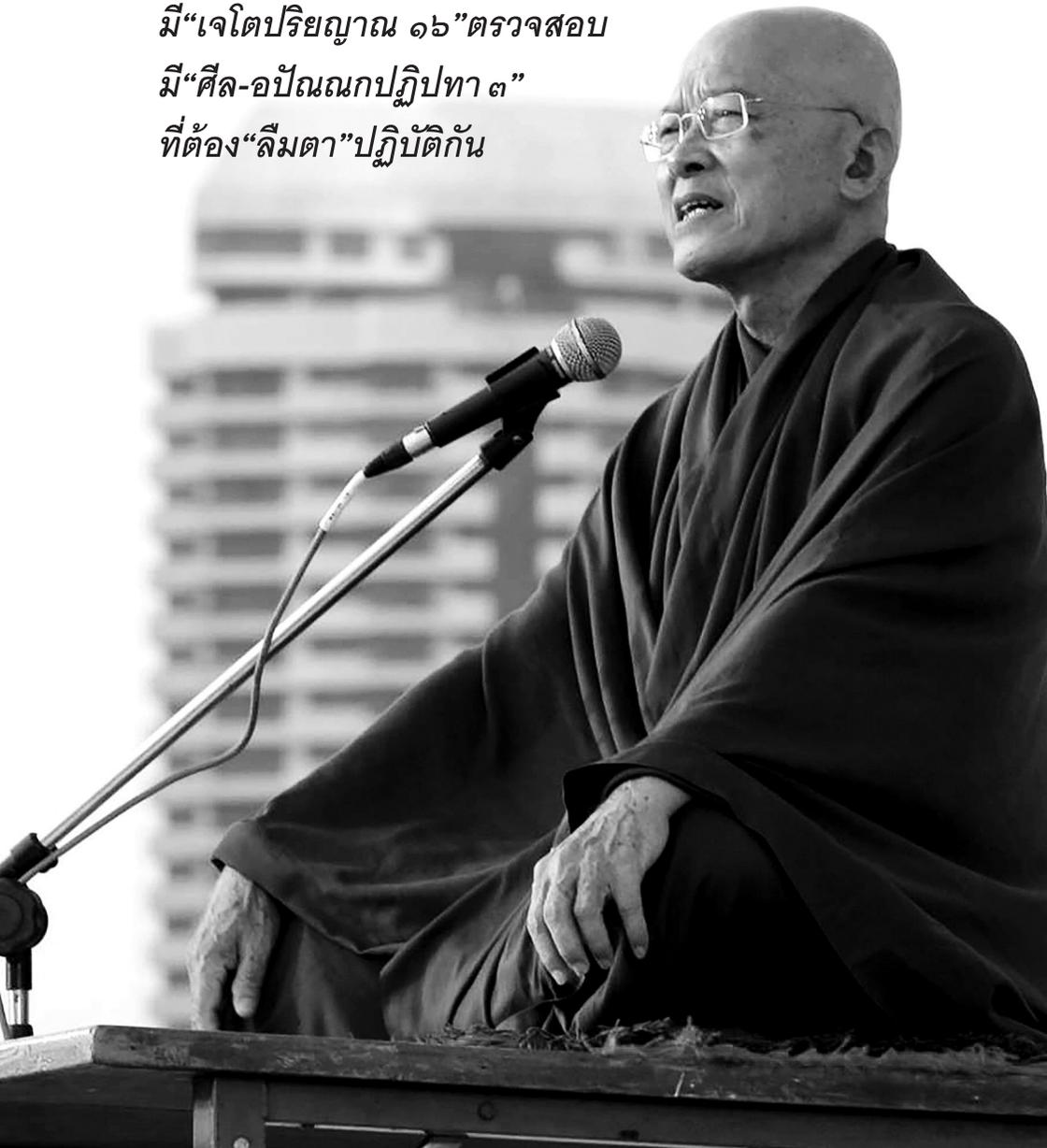
“ฉานแบบเดียวยุติ”คือ“ฉาน”ที่เกิดได้ในชีวิตขณะ
ที่เขาต้องจัดท่านี้ ทำเดิน ทำนอน อย่างนั้นอย่างนี้ จะ
ต้องหยุดงานทุกอย่าง จะต้องหาสถานที่สงบที่ไม่มีคน
รบกวน หนักเข้าก็หลงว่าต้องไปอยู่ในป่าไกลสังคมให้
แปลกไปจากชีวิตสามัญธรรมดาที่เราดำเนินอยู่ มันก็ฝึก
ฝึกการไปจากปกติให้“ไม่ปกติ”ผิดไปจากสามัญตามปกติคน
เสียก่อน แล้วก็“หลับตา”เต๊ะท่าตั้งกายตรงดำรงสติคงมั่น
จึงจะ“เข้าท่า”ของคนผู้ปฏิบัติทำฉาน

ต้อง“เข้าฉาน” ต้อง“ออกฉาน” เหมือนละคร
เปิดฉาก-ปิดฉาก แถมยุคนี้ประติษฐ์วิธีการอีกมากทำ
มากทาง มากเรื่องเข้าไปประยุกต์ น่าเหน็ดเหนื่อย

และปฏิบัติ“หลับตา”โดยไม่มี“กาย”ภายนอก ๕
สัมผัสอยู่เป็นสามัญปกตินี้แหละ ต้อง“เข้าไปในภวังค์” และ
ต้อง“ออกมาจากภวังค์” แล้วเรียกว่า“เข้าฉาน-ออกฉาน”
ให้ผิดไปจากการดำเนินชีวิตเป็นอยู่ตามธรรมดาสามัญคน
ทั้งหลายที่ทำอาชีพ ทำมาหากินปกติ

ทุกวันนี้คนส่วนใหญ่ของชาวพุทธแท้ๆ ต่างก็เข้าใจ
กันตามที่ว่ามานี้เกือบทั้งนั้น ซึ่งผิดไปถนัดถนี่ทีเดียว

“ฉานแบบพุทธ”ปฏิบัติตาม
“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
มี“สติปัฏฐาน ๔”
เรียนรู้ให้บริบูรณ์อยู่ครบ
มี“เจโตปริยญาณ ๑๖”ตรวจสอบ
มี“ศีล-อปถกปกปฏิบัติ ๓”
ที่ต้อง“ลืมนตา”ปฏิบัติกัน

“ฌาน”แบบพุทฺธ คือ คน“ลิมตา”ทำอาชีพ(สัมมาอาชีวะ) ทำงานทำการ(สัมมากัมมันตะ) พุดจา(สัมมาวาจา) และนึกคิด(สัมมาสังกัปปะ)อยู่ ตามหลัก“มรรคอันมีองค์ ๘”ซึ่งต้องเข้าใจให้เป็น “สัมมาทิฏฐิ ๑๐”(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๓)

“ฌาน”แบบพระพุทฺธเจ้าที่“สัมมาทิฏฐิ”ถูกต้อง ถ่องแท้ นั้น“ฌานแบบพุทฺธ”ปฏิบัติตาม“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘” มี“สติปัฏฐาน ๔”เรียนรู้ให้บริบูรณ์อยู่ครบ มี“เจโตปริยญาณ ๑๖”ตรวจสอบ มี“ศีล-อปถณกปฏิปทา ๓”ที่ต้อง“ลิมตา”ปฏิบัติกัน ก็โหนโท ก็ชด ๆ อยู่แล้ว ไม่ใช่“ฌาน”แบบเดียรธีย์ ที่ต้องจัดท่า“หลับตา”ปฏิบัติให้เป็น“เทวนิยม”กันแบบนั้น

“ฌานของพุทฺธ”ไม่ต้องเสียเวลา เสียแรง เสียท่า ไปมัวจัดท่าให้แก่การปฏิบัติเลย ไม่ต้อง“หลับตา”ที่ตาดี ๆ อยู่ ก็ไปหลับตาให้เท่ากับคนตาบอด ที่ทำงานอาชีพของคนตาดีอยู่ปกติที่เคยทำ(สัมมาอาชีพ)ก็ไม่ได้ ทำการงานใด ๆ อยู่(สัมมากัมมันตะ)ก็ไม่ได้ พุดอยู่(สัมมาวาจา)ก็ไม่ได้ ไปทำจิตให้หยุดคิด(สัมมาสังกัปปะ)เลย มันก็ผิดเป็น“มิจฉาทิฏฐิ”ไปหมดจากที่พระพุทฺธเจ้าทรงสอนเราว่า ให้ปฏิบัติกำจัด “กิเลส”ด้วย“สัมมาอาริยมรรคอันมีองค์ ๘” แตกต่างกันนะ!

“ฌานแบบพุทฺธ”มี“กาย”ภายนอก ๕ สัมผัสปกตินี้แหละ ก็ปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิด“นิรวรณ ๕”ในจิตได้เป็น“ความจริง”ยิ่งกว่า “ผล”ดีมันจึงยิ่งกว่า “ฌาน-สมาธิ”เดียรธีย์

“ฌานแบบพุทฺธ”นั้นปฏิบัติได้ในชีวิตตื่น ๆ เต็มที่

พยายามทำ“จิตให้ไม่มีนิรวรณ ๕” อ่านจิตในขณะที่มีชีวิต ปกติสามัญธรรมดานี้เอง ที่มันมีตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย,ใจ ทำงานครบอยู่ใน“ปัจจุบันนั้นๆ”

เมื่อ“ตากระทบ รูป”มันก็จะเกิดกิเลสนิรวรณ ๕ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง ก็พยายามมี“สติเต็ม” อ่านรู้“ของจริง”ที่เกิดอยู่ใน“ปัจจุบันขณะ”นั้นๆ แหะละ “กิเลสนิรวรณ ๕”นั้นจึงจะเป็น“ของจริง”

ที่เกิดอยู่ใน“ปัจจุบัน”หลุดๆ โทนโท ไม่เข้าไปงมัว ขยำซ้ำซากอยู่กับ“อดีต”ที่ไม่มีแล้ว หรือเพ้อไปกับ“อนาคต”ที่ยังมาไม่ถึงใน“สัญญา”ให้ผิดฝาผิดตัวจาก“ความจริง”ไป

“หลับตา”นั้นมันไม่มี“ความจริง” มันมีแต่“กิเลสในความจำ”ของ“อดีต ๑๘” และของ“อนาคต ๔๔”เท่านั้น มันไม่มี“ฐานะจริง”ที่เป็น“ปัจจุบันชาติ”นั้น ดังใน“พรหมชาลสูตร”(พระไตรปิฎก เล่ม ๙ สูตรแรกเลย)ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้

และ“ฐานะ”ที่ว่านั้น แท้ๆ ก็คือ “เวทนา”นั่นเอง

“ฉานแบบของพุทธ”จึงมีแบบเดียวเท่านั้น ที่เรียนรู้ได้จาก“เวทนา”ที่มี“อาการ”อยู่ใน“ปัจจุบัน”นั้นๆ แท้ๆ

(๔๔๐) “ปัจจุบัน”จริง สำคัญยิ่งกว่า“อดีต-อนาคต”ไหน?

จะไปงมกายอยู่กับ“การหลับตา”ที่มี“ความจำ”ต่างๆ แล้วก็หลงมัวงมจมอยู่กับส่วนที่เป็น“อดีต” หรือไม่ก็หลง“ความคิด”ขึ้นใหม่เป็น“อนาคต”ขณะอยู่ใน“ภวังค์”ให้

มันเปล่า ๆ ปล่อยให้เสียเวลา กาละก็อยู่ใน“ภวังค์”ไปทำไม?

เพราะนั่น..มันคือความเป็น“อดีต”หรือ“อนาคต”
มันไม่ใช่“ภาวะจริง” ไม่ใช่“ของจริง”ที่เป็น“ปัจจุบัน”เลย

ความเป็น“ของจริง”ตามนัยสำคัญนี้ ก็ทำผิดไปเสีย
แล้ว ทำไป ปฏิบัติไป มันก็ไร้“ผล”ของ“ความจริง” คิดดี ๆ

ความเป็น“ปัจจุบัน” กับ“อดีต-อนาคต”นั้น ที่เป็น
“ความจริง”มันกำหนดตรงไหน? จุดไหน? ก็กำหนดรู้ทำความเข้าใจ
เข้าใจให้แม่นยำ ตรง ๆ ชัด ๆ คม ๆ ลึก ๆ กันให้ได้ก่อนเถิด

อย่าไปหลงมงายอยู่กับ“อดีต-อนาคต”กันเลย

“ฉานแบบพุทธ”นั้นปฏิบัติได้ในขณะเป็นอยู่ปกติ
มีชีวิตสามัญธรรมดาธรรมชาตินี้แหละ คือ“ปัจจุบัน” เราก็
“ลืมนตา”เรียนรู้“จิต”ที่ไม่มี“นิर्वรณ ๕” หรือมันมี“นิर्वรณ ๕”
เกิดขึ้นกับเราเมื่อไหร่ อย่างไรบ้าง กามบ้าง ปฏิฆะบ้าง
ถีนมิทธะบ้าง ฟุ้งซ่านบ้าง วิจิกิจฉาบ้าง ก็เรียนรู้“จิตในจิต
ตน” อ่านจิตตนในขณะที่มีชีวิตสามัญปกติ“ลืมนตา”อยู่
เป็นชีวิตจริง ๆ นี้แหละ เรียนรู้ในตนไปเลย เพื่อปฏิบัติ
“จิตตน”ให้ไม่มี“นิर्वรณ ๕”อยู่ในจิตอย่างมั่นคงเที่ยงแท้ถาวร
ยั่งยืนตลอดกาลให้ได้สำเร็จเด็ดขาด

ผู้ทำสำเร็จเด็ดขาดได้จนมั่นคงเที่ยงแท้ถาวรยั่งยืน
ตลอดกาลจริง ๆ จึงเป็นคนมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“ความจริง”ว่า คือ“ปัจจุบัน”ของกาลเท่านั้นแหละ“จริง”
นอกนั้นไม่ว่าจะเป็น“อดีต” หรือ“อนาคต”ก็ตาม มันจึงไม่ใช่

“ของจริง” ไม่ใช่“ภาวะจริง”

จะไปหลงผิดเสียเวลากับ“ฉาน”ที่เดิยรติย์เขาโง่หลงผิดกัน คือเข้าใจสนิทว่า “ฉาน”มันต้องจัดทำ หาสถานที่และเชื่อว่า“ฉาน”มีในขณะ“หลับตา”ให้ผิดทำไม?

มันก็คือคนผู้“หลับตา”นี้ ไม่มี“ทวารนอก & รับรู้”

ก็เรียนให้รู้กันชัด ๆ ให้ถูกต้องบ้างสิว่า “จิตที่ไม่มีนิรอรณ ๕”ในจิตขณะใด ขณะนั้น“รับรู้อยู่” จึงจะเป็น“ฉาน”

“ฉานของพุทธ”มี“กาย”ภายนอก & สัมผัสปกติ

“ความแตกต่างกัน”ที่ผิดไปจาก“ภาวะจริง”เพียงเท่านี้มันก็คือ“ผิด”แล้ว จริง ๆ อย่าประมาทกันเลย

“ฉานของพุทธ”นั้น คือ ภาวะสามัญในจิตของคนผู้มีปกติชีวิตที่ดำเนินไปกับ“การสัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”ที่มี“ปัญญาอันยิ่ง”จึงเป็น“คนโลกุตระ” คือ คนผู้มี“ธาตุรู้”ในตัวเองที่มัน“เหนือโลก(อตฺตระ)”อันเป็น“โลกีย์”ได้

(๔๔๑) “ฉาน”ของผู้มี“ปัญญา”ยังมีรายละเอียดอีกมาก

ผู้“อวิชา”ยังไม่มี“ปัญญา”หรือไม่มี“วิชา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในภาวะความเป็น“กาย” แม้จะทำ“ฉาน” คือทำ“จิตไม่มีนิรอรณ ๕”ได้ก็เถอะ มันก็ไม่ใช่“ฉานวิสัย”ที่เป็น“ปัญญา”ของพุทธ เพราะเป็น“ฉาน”ในคนผู้ไม่มี“กาย” ก็ไม่มีรายละเอียดของความเป็น“กาย”ภายนอกที่ ต้องมีชีวิตจริง

อยู่กับอะไรต่ออะไรต่าง ๆ ที่เรา “สัมผัส-สัมพันธ์” อยู่ในชีวิต
มันก็ยังเป็น “ฉาน” ที่ไม่มีรายละเอียดของ “ความรู้-
ความฉลาด” ที่ชื่อว่า “ปัญญา” ครอบถ้วนแท้ มันเป็นได้แค่
“ฉาน” ที่มี “ความรู้-ความฉลาด” ที่ชื่อว่า “เชโก” เต็ม ๆ เท่านั้น
และก็เป็น “นิรณัน ๕” นี้แหละที่จะต้องรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง “จิต” ของตนว่า ยังมี “กิเลส” ตั้งแต่ “กามราคะ”
หรือ “ปฏิฆะ” เป็นขั้นหยาบเบื่องต้นให้ได้ก่อนอื่น

อย่าได้แต่หลงวนเวียนอยู่ในกรอบของ “ความรู้-
ความฉลาด” อันเป็น “โลกียะ” เท่านั้นกันอยู่เลย

หากไม่เริ่มปฏิบัติ “ฉาน” ให้มีลำดับที่ลาดลุ่มไป
อย่างน่าอัศจรรย์แล้ว มันก็ผิดลำดับไปแล้ว ไม่ถูกต้องตาม
ลำดับตั้งแต่เริ่มต้นกันเลย ผู้นั้นก็ไม่มี “ฉาน” ที่วิเศษน่า
อัศจรรย์เป็น “ฉานวิสัย” ตามแบบพุทธเด็ดขาด

ก็เป็นได้แค่ “ฉาน” ที่ผิว ๆ เฝิน ๆ ไม่ใช่ “ฉานวิสัย” ที่
วิเศษจริง น่าอัศจรรย์ยิ่ง

ย้ำอีกครั้ง “ฉานของพุทธ” นั้น เป็น “ฉาน” ที่สามารถ
ฆ่ากิเลสได้แท้จริง เป็นลำดับ ๆ ให้หมดสิ้นได้ง่าย และเร็ว
จึงจะหมดเกลี้ยงสนิทได้จริง ไม่เหลือแม้แต่เศษธุลีละออง

เมื่อเริ่มกำจัด “กามราคะ” กับ “ปฏิฆะ” ที่เป็น “กิเลส
ภายนอก” ได้แล้ว จึงจะถึงลำดับของ “กิเลส” ภายในลำดับต่อไป
ก็คือ “รูปราคะ” แล้วจึงจะเหลือ “อรูปราคะ” และจะต้อง
ตรวจความละเอียดลออต่อไปอีกว่า ยังเหลือเศษของ

“อุทฺธัจจะ” คือกิเลสส่วนเหลือที่เป็นส่วนเล็กน้อยน้อยฝอย
ฟุ้งอยู่ และกิเลสสาละวะที่เป็นส่วนเล็กน้อยที่แอบซุ่มซบ
ฝังเนียนอยู่ลึก ๆ ในจิตเป็นเศษของ“ถีนมิทระ”อยู่ ก็ต้อง
กำจัดที่เหลือนี้ให้เกลี้ยงสะอาดสิ้นเศษนี้ให้ได้อีก กระทั่งสิ้น
“วิจิกิจฉา” ว่า จิตเราหมดสิ้น“กิเลสนิรอรณ ๕” ทั้งหมดทั้งสิ้น
สะอาดเป็นจิต“อุเบกขา ๕” นั่นคือ ปริสุทฺธา ปริโยทาทา มุทุ
กัมมัฏฺฐา ปกัศรา

ซึ่งการกำจัด“กิเลส”ทั้งหลายทั้งมวลนั้นต้องกำจัด
ด้วย“ฌาน” ด้วย“บุญ” ก็คือ “ปัญญา”นั่นเอง

การสร้างจิตคือ “อภิสังขาร”ให้เป็น“บุญ”เรียกใน
บาลีว่า “บุญญาภิสังขาร”นั้น จึงเป็น“การจัดการปรุงสร้างที่
ยิ่งใหญ่” จึงจะทำได้เป็นผลสำเร็จ“สัมมาทิฏฐิ”แท้จริง

กว่าคนจะ“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“ฌาน”แบบ
พุทธก็ดี เป็น“บุญ”ก็ดี เป็น“สัมมาสมาธิ”ก็ดี แม้แต่ความเป็น
“กาย”ได้“สัมมาทิฏฐิ”เท่านั้นไม่ใช่เรื่องผิวดิน แต่เป็นเรื่อง
ลึกซึ้ง(คัมภีระ) เห็นตามได้ยาก(ทุทฺธสา) รู้ตามได้ยาก(ทฺรณฺโพธา)
เป็นความสงบที่วิเศษสุด(สันตา) ประณีตสุขุมยิ่ง(ยณฺตีตา) เดา
หรือแค่ขบคิดเอาไม่ได้(อตฺถกาวจฺรา) ละเอียดชั้นนิพพาน(นิปฺพานา)
รู้ได้เฉพาะบัณฑิตแท้จริง(ปณฺฑิตเวทณียา)

**(๔๔๒) ผู้มี“ปัญญา”แท้ๆ ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ฌาน”
ของพุทธ**

กว่าจะเป็น“บัณฑิต”แท้จริงได้สำเร็จจริงนั้น หาก
“ฉานวิสัย”ของคนผู้นั้น ยังไม่เป็น“ฉาน”ที่“สัมมาทิฐิ”
คือ ยังเป็นแค่“ฉาน”เดียรถีย์ทั่วไป เป็นแค่“ฉาน”เทว-
นิยมที่ยังไม่มี“โลกุตระธรรม”นั้น ก็ลั่นท่า ลั่นทางกันแท้ๆ
ที่จะสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง มี“ปัญญา”พ้น“อจินไตย”ได้

เพราะความเป็น“ฉาน” โดยเฉพาะ“ฉานที่เป็นวิสัย
ของพุทธ” และ“บุญ”ก็เป็น“บุญที่สัมมาทิฐิ”ตรงแท้แก่นคม
ชัดลึกถูกพุทธศาสตร์นั้น มันเป็น“อจินไตย”ที่รู้ยากยิ่ง

ถ้าแม้ไม่“สัมมาทิฐิ”ตั้งแต่ความเป็น“กาย” และ
“วิधिปฏิบัติ(ขัณฺณพิริ)”หรือ“ศีลพต”ยัง“มิจฉาทิฐิ”อยู่ ไม่มี
“ปัญญา”แท้ๆ จนกระทั่งถูกต้องถ่องแท้แบบกายชนิดที่
“พ้นวิจิกิจฉา”กันจริง ๆ จึงจะเป็นผู้“โยนิโสมนสิการ”ได้
บริบูรณ์ ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้มากมายหลายสูตรยิ่ง

ก็ทำ“ฉาน”ของพุทธ ให้พ้น“อจินไตย”แท้จริงไม่ได้

“อจินไตย”หมายความว่า ไม่พึงคิด เพราะแค่คิดเอา
ขบคิดให้หัวแตกอย่างไร แค่ไตร่ตรองเอาให้แบบคายสุดๆ
แค่พิจารณาให้ละเอียดลออยิ่งๆ ขนาดไหน แค่เรียนรู้
บัญญัติภาษาได้มากมายท่วมโลกปานใด ก็เกิด“ฉาน”
เกิด“ปัญญา”ขึ้นมาไม่ได้ มันจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“ปรมาตถ-
ธรรมที่เป็นโลกุตระ”นั้น เป็นไปไม่ได้เด็ดขาด

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๒๕ ข้อ ๓๕
ว่า “ฉานไม่มีแก่ผู้ไม่มีปัญญา ปัญญาไม่มีแก่ผู้ไม่มีฉาน

ฉานและปัญญามีอยู่ในผู้ใด ผู้นั้นแลอยู่ในที่ใกล้นิพพาน”

“ปัญญา” ความรู้-ความฉลาดแบบ“พระพุทธเจ้า” ที่จะปฏิบัติแล้วเกิด“สัมมาผล”เป็น“นิพพาน” หรือกว่าจะมี “ความรู้-ความฉลาด”เป็น“โลกุตระ”เรียกว่า“ปัญญา”แล้ว จึงจะปฏิบัติ“ฉาน”ที่พาเรา“ใกล้นิพพาน”ได้จริงนั้น มั่นต้องมี“สัมมาทิฏฐิ” และต้องลงมือปฏิบัติให้“สัมมาปฏิบัติ” จึงจะเป็น“สัมมาปฏิเวธ” แล้วผู้หนึ่งจึงจะมี“ความเป็นฉาน”แบบพุทธ คือ สามารถกำจัดกิเลสให้ลดละจางคลาย ลงไปได้จริง

ผู้หนึ่งจึงจะ“เห็น(ขสส)ด้วยนาม-รูปสัมผัสกัน” แล้วมี “วิปัสสนาญาณ”รู้แจ้ง“เห็นผลจริงในจิต” ว่า ผลที่“ฉาน” เผากิเลสลงไปจริง ๆ จนกระทั่งกิเลสถูกประหารสิ้นสุดสำเร็จ “บุญ” ซึ่งเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ชั้น“โลกุตระ”รู้จักรู้แจ้ง รู้จริง“ภาวะจริง”นี้ในตนได้ จึงจะเรียก“สภาวะธรรม”นี้ว่า มี “ปัญญา”ชั้น“ฉานวิสัย”ที่เป็นของพระพุทธเจ้า

ซึ่งคนที่เป็นสาย“ศรัทธาจริต” ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ มาแต่อ่อนแต่ออกนั้น จะเสียเวลานานมากยิ่ง ๆ กว่าที่จะ พ้นออกไปจากที่ตนหลงเสพติดความสงบแบบ“สมถจิต” ซึ่งเป็นสัญชาตญาณของคนผู้“ศรัทธาจริต ๑๐๐ %”ติดตัวมา

ดังนั้น คนผู้“ศรัทธาจริต”ที่หลงผิดจมอยู่ใน“ศรัทธา-วิมุตติ”ที่เป็น“สมถะ” กว่าที่จะพอมิ“ทิฏฐิ”ที่“สัมมาทิฏฐิ”ได้ เลื่อนฐานของตนขึ้นสู่ความเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”ได้นั้น จึง

ต้องเรียนรู้“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“ปัญญา”กว่าจะล้าง
ทั้ง“ความติดเชพ”ของตนได้สำเร็จ แล้วตนจึงจะบรรลุขึ้น
เป็นผู้เรียกได้ว่า“ทิฐฐิปัตตะ” ก็เสียเวลานานจริง ๆ

จึงต้องใช้เวลาเรียนรู้และปฏิบัติได้สำเร็จนานเท่า
นาน อย่างน้อยเป็น ๒ เท่าของ“พุทธิจิริต”สายปัญญา

(๔๔๓) “ศรัทธาจิริต”กับ“พุทธิจิริต”ต่างกันก็เป็น “ตถตา”

จากบุคคลสาย“ศรัทธาจิริต” เริ่มเป็นผู้แสวงหาคือ
“ศรัทธาธุสาลี”ก็จะใช้“ศรัทธินทริย”ของบุคคลนั้นปฏิบัติ
เพื่อทำให้แจ้ง“โสดาปัตติผล”มีประมาณยิ่ง ย่อมอบบรม
อาริยมรรค มีศรัทธาเป็นต้นนำ มีศรัทธาเป็นประธาน
นี้เรียกว่า บุคคลผู้ศรัทธาธุสาลี บุคคลผู้ปฏิบัติเพื่อทำให้
แจ้งโสดาปัตติผล ซึ่งว่า ศรัทธาธุสาลี บุคคลผู้ตั้งอยู่แล้วใน
ผล ซึ่งว่า“ศรัทธาวิมุติ”(พระไตรปิฎก เล่ม ๓๖ ข้อ ๑๕๑)

ผู้ตั้งอยู่ใน“ผลโสดาบัน”แล้วนะที่ได้ชื่อว่า“ทิฐฐิปัตตะ”
ถ้ายังไม่ได้บรรลุ“โสดาปัตติผล”ก็ยังไม่ใช่“ทิฐฐิปัตตะ”

ซึ่งคนผู้เป็น“ศรัทธาจิริต”แท้ ๆ มาแต่อ่อนแต่ออก
นั้น ตามธรรมดาปกติก็ใช้“ศรัทธินทริย”นำในการปฏิบัติ
และจะใช้เวลานานกว่าจะบรรลุธรรมได้ ก็จะมีช้านานกว่า
ผู้“พุทธิจิริต”ผู้ใช้“ปัญญาธิทริย”นำในการปฏิบัติเป็นสามัญ
มาแต่ไหนแต่ไร ไม่ใช่เรื่องผิดประหลาดใด ๆ เลยและไม่ได้

เสแสร้ง ไม่ได้มีใครแก่งไกร ไม่มีใครหาความได้ มันเป็นไปตามความจริงแห่ง“ตถตา” มันเป็นเช่นนั้นเอง

“ศรัทธาจริต(สลายศรัทธา)” กับ “พุทธิจริต(สลายปัญญา)” ย่อมแตกต่างกัน ก็เป็น“ตถตา” ไม่ใช่เรื่องผิดปกติเลย

ดังนั้น ชาว“ศรัทธาจริต”จึงต้องเสียเวลานานแสนนาน และยากสุดยากกว่าจะเกิด“ปัญญา” กว่าจะปฏิบัติตาม“จริต”ของตน ทำตนให้มี“ปัญญา”เป็น“สัมมาทิฏฐิ”ได้

เพราะส่วนมากของ“ศรัทธาจริต”นั้น จะหลงผิดยึดติด“ศรัทธาวิมูติ”ที่เป็น“มิจฉาผล”มาก่อนตาม“จริต”ฐานรากของตน ก็เป็นเรื่องปกติสามัญ จึงเสียเวลานานกว่าสาย“ปัญญา”เป็นเท่าตัว ตั้งแต่กว่าจะเริ่มมี“สัมมาทิฏฐิ”ก็ทั้งยากทั้งนาน เนื่องจากมัวหลงเสพ“ศรัทธาวิมูติ”อยู่นานด้วยความที่ยังมี“มิจฉาทิฏฐิ”ตาม“จริต”แท้ของ“ศรัทธาจริต”

นัยสำคัญนี้ ก็เป็น“ตถตา”คือ เป็นเช่นนั้นเองของตน ซึ่งสาย“ปัญญา”จะต้องเป็นผู้ช่วยสาย“ศรัทธา”ให้เกิดความเป็น“ปัญญา”ได้ ก็เป็น“ตถตา”ธรรมดาสามัญ

ดังนั้น กว่าผู้เป็น“ศรัทธาอนุสารี” จะพ้นจาก“ศรัทธาวิมูติ”ที่เป็น“มิจฉาผล” อันชาว“ศรัทธาจริต”ทั้งหลายเขามักจะเคยหลงผิดไปได้“มิจฉาผล”นี้ด้วยความที่ยังมี“อวิชชา”อยู่ ตาม“จริต”ของสาย“ศรัทธา”ก็ธรรมดา ที่ผู้“ศรัทธาจริต”เขา“มิจฉาทิฏฐิ”โดยไม่รู้ตัวอยู่ แม้จะมีผู้รู้ตักเตือนให้สติแก่เขาใน“มิจฉาทิฏฐิ”นั้นๆ ก็นานก็ยากที่จะ“รู้ตัว”

ซึ่งธรรมดาสาย“ศรัทธาจริต”นั้น จะมี“สัมมาทิฏฐิ”
ได้ยากกว่าสาย“พุทธิจริต”(จริตสายปัญญา)เป็นเท่าตัว ทั้งต้อง
ใช้เวลานาน ทั้งต้องใช้ความอดุสาหะที่ยากสุดยากยิ่ง กว่า
จะทำให้เขาเลิกหลงเสพติด“ศรัทธาวิมุตติ”ได้

ดังนั้น กว่าผู้เป็น“ศรัทธานุสสาริ”จะมี“ปัญญา”ฟัง
ธรรมะของพระพุทธเจ้ารู้ด้วยปัญญา และเห็นชัดด้วยปัญญา
ดำเนินไปด้วยดีแล้วด้วยปัญญา จึงจะเป็นผู้มี“ฉาน”กำจัด
กิเลสได้ จนอภัสระบางอย่างของผู้นั้นก็หมดสิ้นแล้วไปได้นั้น
ก็นานสุดนาน ยากสุดแสนยากยิ่ง

เพราะผู้“หลับตา”ปฏิบัติ จะไม่ได้กำจัดกิเลสหยาบ
ที่เป็น“ภายนอก”ก่อน มันก็จะไม่ได้เป็น“อรหัตต์” แต่จะ
“สุดโต่ง”เข้าไป“ในจิตภายใน” ก็จะยิ่งมงาย“สุดโต่ง” ไม่มี
สิทธิ์จะได้เป็น“อรหัตต์”แท้จริงเลย จะได้แค่“อัสัญญัตตวิ”
แล้วมีจฉาทิฏฐิว่า เป็น“นิโรธ” ก็หลงผิดเป็น“อรหัตต์เก้”
ที่ยึดเอา“การดับสัญญา” ซึ่งไม่ใช่“การดับกิเลส”ถูกตัวตน

ตัวอย่างมียืนยันกันให้เห็นได้ จริง ๆ ก็ชาวพุทธไทย
พ.ศ. ๒๕๐๐ ยุคนี้ ที่ได้พากันหลง“อรหัตต์เก้”ก็เห็นอยู่ดั่ง ๆ
เพราะคนได้เสื่อมไปจาก“โลกุตระ” ดังที่ได้อ้าง“อาณิสฺสูตร”
มาแล้วตรงตามคำพยากรณ์ของพระพุทธเจ้า

(๔๔๔) “อรหัตต์”เป็นผู้ทำ“สมดุล”ได้“จริงวิเศษยิ่ง”

เพราะผู้หลง“อรหัตต์”สุดโต่งนั้น จึง“เก้”เป็นของเก้

ของปลอม หลอกตัวเอง หลอกคนอื่น เพราะ“มิจฉาทิฏฐิ”
เพราะยัง“สุดโต่ง” จึงยังไม่สมดุลใน“ทิฏฐิ”ดีพอ ก็จะโต่งไป
โต่งมา ไม่“สมดุล”ลงตัวได้ง่ายๆ จึง“จบตนเอง” ได้แค่
“อรหันต์เก๊”ที่ค่อนไป“สุดโต่ง” เพราะหลง“ตัวเอง”จัดเกินไป
และจัด“สมดุล”ให้แก่จิต ไม่“สัมมาทิฏฐิ”กันได้ง่ายๆ

ซึ่งผู้สามารถจัดการกับ“จิตวิญญาน”ของตนเองให้เป็น
“สมดุล”ดียิ่ง คือ“เป็นกลาง(มัชฌิมา)”ด้วยประการทั้งปวง จึง
จะปฏิบัติได้ถึง“อุกโตภาควิมุตติ” จบกิจขั้นสูงเป็น“อรหันต์”
ผู้จัดการ“อาสวะหมดสิ้น”ครบสูงที่สุดแท้เพราะมี“ปัญญา
อันยิ่ง”เข้าไปสทบพบช่วย“ศรัทธา” จึงจบบริบูรณ์หมดสิ้น
“อาสวะ”ทั้งปวงได้

ส่วนสาย“ปัญญา”นั้นสามารถทำ“อาสวะ”ให้หมด
สิ้นได้จึงเป็น“อรหันต์”บุคคลชั้น ๖ เรียก“ปัญญาวิมุตติ” เป็น
ผู้จัดการ“อาสวะ”ของตนหมดสิ้นแล้วได้ด้วยปัญญา

หากยังเป็นผู้ไม่มี“ปัญญา”รู้“กาย”สัมมาทิฏฐิจริง
ก็จะมี“อาสวะ”บางอย่างสิ้นไปได้แค่นั้น ก็เป็นแค่“กาย-
สักขี”ได้อยู่แค่นั้น เพราะความเป็น“ศรัทธาจริต”ของตน
นั่นเอง จึงกว่าจะออกจาก“ศรัทธาวิมุตติ”ที่หลงเสพ“ศรัทธา
วิมุตติ”ที่มันยังเป็น“มิจฉาทิฏฐิ”จึงอยู่นาน เจ้าตัวก็ยังไม่รู้ตัว

แม้แค่เป็น“ทิฏฐิปัตตะ”ก็คือ ผู้บรรลุ“ทิฏฐิ”ในความ
เป็น“กาย”นี้เองได้ จึงจะรู้“อารยสัจ ๔”ได้ด้วย“ปัญญา”

ซึ่งผู้“ศรัทธาวิมุตติ”แม้จะเห็นชัดด้วยปัญญาแล้วก็ดี ก็

ยังมีข้อแม้ว่า “แต่มีใช่เหมือน” บุคคลผู้เป็น“ทิฏฐิปัตตะ” เพราะจะเป็นคนที่มีทั้ง“ความยาก”กว่า ทั้ง“ความซ้ำ”กว่า

ดังนั้น ผู้“ศรัทธาจริต”ยังไม่มี“ปัญญา”ในความเป็น “กาย”ได้“สัมมาทิฏฐิ” ก็จะมี“อริยสัจ ๔” ได้ยากและซ้ำกว่า

จนกว่าผู้หลงติดเสพ“ศรัทธาวิมุตติ”ผู้นั้น มี“สัมมา-ทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”ได้นั้นแหละ จึงจะสามารถรู้“อริย-สัจ ๔”ได้ด้วย“ปัญญา”แท้ ถูกต้องกันจริง ๆ จึงจะทำ“ความ สมดุล”บรรลุ“อรหัตต์”ผู้ทำ“ปรีนิพพานเป็นปริโยสาน”ให้แก่ ตนได้ เมื่อ“ตายกายแตก(กายัสสะเนหา)”ลงสำเร็จบริบูรณ์

“อรหัตต์”เป็นผู้ทำ“สมดุล”ได้“จริงวิเศษยิ่ง”

นั่นคือ ผู้อยู่ใน“ภาวะ ๒”ที่ย่อมมีความแตกต่างกัน แต่คนผู้นี้ก็ไม่มี“ความเอนเอียง”ไปหา“ภาวะ”ข้างใด

เช่น ผู้มี“ปัญญานำ”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“ภาวะ กาม”นั้นข้างหนึ่ง และ“ภาวะอัตตา”นั้นมันก็อีกข้างหนึ่ง ผู้มี“ปัญญาอันยิ่ง” ก็จะไม่มีความ“เอนเอียง”ไปข้างใด เลย ได้แต่มี“สัญญา” กำหนดรู้ความจริงตามความเป็นจริง ซึ่งเพียงแต่รู้ความจริงตามความเป็นจริงอยู่กับ“เหตุ” นั้น ๆ ว่า เราสัมผัสเหตุแห่งกาม หรือสัมผัสเหตุแห่งอัตตาอยู่ จิตใจถึงขั้นเป็นผู้มี“วสวัตติ”หรือมี“อนุปปคัมมะ” จึง สามารถมีอำนาจทางใจ ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างไหนได้จริง

ก็แตกต่างกันระหว่างผู้“ศรัทธาจริต”กับ“พุทธิจริต”

“เหตุ”ก็เพราะคนผู้“ศรัทธาวิมุตติ”ที่ไม่มี“ปัญญา”

จะรู้ความเป็น“กาย”ได้นั้น จะหลงไป“หลับตา”ปฏิบัติที่ตน
ไม่มี“กาย” ภายนอก“ทวาร ๕” อยู่ยาวนาน มันจึง“สูญเปล่า”
สะสมติดอยู่ในวิสัย จึงมีความหลง“อรหัตต์แก้”กันอยู่

(๔๔๕) “ศรัทธาวิมุตติ”นั้น จึงแย่งกาย ๆ มีอยู่ ๒ แบบ

คนผู้“ศรัทธาวิมุตติ”จึงมี ๒ แบบ หรือ“๒ ภาวะ” คือ
แบบหนึ่งนั้นเป็นผู้มากไปด้วย“ศรัทธา”หรือใช้“ศรัทธา”นำ
ก็จะไม่มี“ปัญญา”ได้ง่าย ๆ เลย จึงเป็น“ศรัทธาอนุสารี”ผู้เริ่ม
แสวงหาทางที่“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”นี้แหละให้
“พันสักกายทิฏฐิ”กันเป็นเบื้องต้นให้ได้ก่อนอื่น จึงจะปฏิบัติ
ตนให้บรรลุธรรมที่พอจะได้ชื่อว่า “อรหัตต์”บริบูรณ์ได้

ผู้ชื่อว่า “อรหัตต์”คือ ผู้“ดับอาสวะในตน”ได้หมดสิ้น
ฉะนั้นผู้ที่นับว่า “อรหัตต์”ยังไม่ได้ เช่น ผู้ทำ“อาสวะ
บางอย่าง”หมด แต่ไม่ได้หมดสิ้นอย่าง“สมดุล”บริบูรณ์
ก็เป็นได้แค่บุคคลผู้มี“กายสักขี” นั่นคือ คนผู้มี“กาย”สัมผัส
“ภายนอก”อยู่ เป็น“สักขีพยาน”ยืนยันหลัด ๆ ว่า ท่านมี
“กาย”ได้แล้ว ทว่าท่านก็ยังทำ“ความสมดุล”ใน“รอบที่
ละเอียด”ของ“กาย”ของ“จิต”ขั้นสูงต่อไปยังไม่ได้ นั่นเอง

แต่ท่านผู้นี้ “สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”แล้วนะ!
และหรือแค่คนผู้ใดเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”ได้แล้วก็คือ
ผู้มี“กาย”สัมมาทิฏฐิได้แล้ว ซึ่งถ้าเป็นผู้“ศรัทธาจริต”ที่ยัง
เป็นผู้ติดเสพ“ศรัทธาวิมุตติ”ที่ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ยาวนานเท่านั้น

ที่เดิยวนั้น ก็คือ ผู้ยังเสียเวลาเพราะ“ปัญญา”ยังไม่มีขึ้นมา
ในจิตบริบูรณ์เพียงพอ จึงไม่“สัมมาทิฏฐิ”ความเป็น“กาย”
ได้เร็วเท่าที่ควร

“ศรัทธาวิมุตติ”จึงมี ๒ ประเภท คือ ทั้งผู้ที่ยัง“มิจฉา-
ทิฏฐิ”อยู่นาน และมีทั้งผู้มี“สัมมาทิฏฐิ”ได้เร็ว จึงจะสูงขึ้นเป็น
“ทิฏฐิปัตตะ”สำเร็จได้ก่อน เป็นขั้นสูงขึ้นต่อไปทำ“สมดุค”
แต่ละรอบของ“ปัญญาวิมุตติ”ได้เร็วกว่า

ผู้เป็น“ธรรมานุสสริ”เป็นคนใช้“ปัญญา”นำก็จะรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“กาย”ได้ง่ายกว่าชาว“ศรัทธาอนุสสริ”ก็ตามจริง

ผู้เป็น“ศรัทธาอนุสสริ”นั้นไม่มี“ปัญญา”เร็วเท่าผู้เป็น
“ธรรมานุสสริ” จึงช้ากว่า หรืออภวนอยู่กับ“วิจิกิจฉา”ไม่
สามารถทำ“ความสมดุค”ได้ง่ายเท่า“ธรรมานุสสริ”

หากยังไม่“สมดุค”อย่างแท้จริงก็จะเอียงอยู่ ไม่มาก
ก็น้อย ไม่จบสิ้นด้วย“ความเป็นกลาง”ที่เป็น“ความยิ่งใหญ่”
ในศาสนาพุทธได้เร็วไวแ่นยิ่งกว่าแ่น ความรู้ใน“ความเป็น
กลาง”ของความเป็น“๒”คือ“เทว”จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“เทว”
ที่เป็น“วิญญาณ”หรือ“จิต”ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง” จนกระทั่ง
ทำตนเป็น“อรหันต์”สำเร็จ สลาย“จิต”หรือ“วิญญาณ”ของตน
ให้เป็น“ดินน้ำไฟลม”ไปได้จริงง่ายตาย

ความเป็น“เทว”นี้แหละที่ชาว“เทวนิยม” ยังไม่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“ตัวเอง” ก็ทำ“เทว”หรือ“จิตวิญญาณ”ของตนเอง
ให้สลายกลายเป็น“ดินน้ำไฟลม”ไปสิ้นความเป็น“จิต”เป็น

“วิญญูณ” สิ้นภาวะแห่ง“จิตนิยาม”ของตน ไม่ได้ง่าย

ความละเอียดลออของ“สภาวะจิต”นั้น กว่าจะเป็น คนผู้“อภิภู(ผู้เห็นเอง,ผู้เป็นเอง,นาย)” โภธิสัตว์ระดับ ๘ ที่สามารถ มี“ฐานะหรือภาวะแห่งความมีอำนาจเหนือ”คือมี“อภิ- ภายตนะ ๘”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความแตกต่างกัน” ของ“ภาวะ ๒ ภาวะ”อย่างวิเศษกว่าใครๆ

ซึ่ง“ศรัทธาวิมุตติ”กว่าจะเป็น“ทิฏฐิปัตตะ”จึงไม่ง่าย เลย แม้ผู้“ศรัทธาวิมุตติ”จะเริ่มมี“ปัญญา” ก็“มิใช่เหมือน” บุคคลผู้เป็น“ทิฏฐิปัตตะ” ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสนั่นเอง

(๔๘๖) ความเป็น“เทว”ของ“เทวนิยม”จึง“อวิชชา” อยู่ยาวนาน

แต่“พุทธ”สามารถพิสูจน์ได้แล้วว่า “วิญญูณ”หรือ “จิต”ของมนุษย์นั้น ไม่ได้เป็น“อัตตา”อยู่ตลอดกาลนิรันดร หรือมี“พระเจ้าที่นิรันดร”เป็น“ใหญ่”เป็น“เจ้าของวิญญูณ” ในเอกภพมหจักรวาล ที่“พระเจ้า”อ้างด้วยว่าเอกภพมหา- จักรวาล “พระเจ้า”เองเป็น“ผู้สร้าง”ด้วย และยืนยันอีกว่า “จิตวิญญูณ”หรือ“อัตตา”นั้น“นิรันดร”เท่ากับ“พระเจ้า”

เพราะชาว“พุทธศาสนา”พิสูจน์ได้แล้วแท้จริงเป็น วิทยาศาสตร์ว่า “จิตวิญญูณ”เป็น“ของตนๆ แต่ละคน” ตนเป็น“เจ้าของจิตวิญญูณตนเอง”ทั้งนั้น ซึ่งสามารถทำ “ตนเอง”ให้“หมดสิ้นดับสูญ”กลายเป็น“ดินน้ำลมไฟ”ไปจบ

สิ้นความเป็น“จิตนิยาม”ได้สำเร็จอย่างแท้จริง

ไม่เป็น“วิญญูณนิรันดร”ตาม“พระเจ้า” เต็ดขาด

จึงเป็นการยืนยันพิสูจน์“ความจริง”ของการเป็น
“จิตวิญญูณ”กันได้จริงๆ ว่า “วิญญูณ”หรือ“จิต”นั้น“เป็น
ของตนเอง” ไม่ใช่เป็นของใครอื่น หรือไม่ใช่ของ“พระเจ้า”
แต่อย่างใดเลย แน่ยิ่งกว่าแน่ เราจัดการเองได้หมดสิ้น

โดยพระพุทธเจ้าตรัสรู้ ทรงพิสูจน์ได้ด้วยพระองค์
เอง แล้วประกาศให้มนุษย์พิสูจน์ตามได้ด้วยตนเองอีกที่
มนุษย์ก็สามารถทำ“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”ให้แก่ตนเอง
ก็สำเร็จตาม ไม่เหลือความเป็น“วิญญูณ”อีก โดยสามารถ
แยก“ธาตุจิตวิญญูณ”ของตนเองให้แยกธาตุไปกลายเป็น
“ดินน้ำไฟลม”ได้จริงแท้แน่นอนที่สุด ในตอนที่คนผู้นั้น
ทำ“กายแตกตาย”ให้แก่ตนขั้นสุดท้ายของชีวิต จึงเป็น“การ
สลายจิตวิญญูณของตนเอง”สำเร็จจริงแท้สุดพิเศษเด็ดขาด

“พระเจ้า”ไม่มีสิทธิ์ใด ๆ กับ“อตตะ”หรือ“จิตวิญญูณ”
ของเราเด็ดขาด พิสูจน์ได้สำเร็จเป็นวิทยาศาสตร์ในชีวิต
เป็นๆ ก็มี“หลักฐาน”ปฏิบัติยืนยันให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง โดยมี
“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”ให้เรา“สัมผัส”สภาวะกันจริงๆ

ฉะนั้นเอง ความพัว“อวิชชา”หลงตนเองยิ่งยอคับคอด
มีดลึกลับอยู่ว่า “พระเจ้า” คือ “ผู้เป็นเจ้าของวิญญูณ
ทั้งหลาย”อยู่ในเอกภพมหจักรวาล เพราะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“เทว-อตตะ-จิต-วิญญูณ-พระเจ้า” ก็คือไม่รู้“เทว” เพราะ

ไม่มีความเป็น“อรหันต์” เพราะไม่รู้จักความเป็น“โพธิสัตว์”

ซึ่งคนผู้บรรลุความเป็น“พระโพธิสัตว์ระดับ ๔”
ที่เป็นไปกับ“ความเป็นอรหันต์”ด้วยนั้นแหละในคนผู้นั้น
ถึงจะพิสูจน์ความเป็น“ภาวะ ๒”คือ “เทว”นั่นเองได้จริงแท้

จึงจะสามารถสาธยาย“ธรรมะทั้งหลาย”สืบทอด
พระศาสนากันได้จริงต่อไป ให้ครบถ้วนบริบูรณ์สมบูรณ์

ดังนั้น ถ้าในโลกไม่มี“พระโพธิสัตว์” ศาสนาพุทธ
ก็จะกุดด้วน สิ้นจูลงไปอย่างน่าเสียดายยิ่งที่สุด

เพราะตนเองได้เรียนรู้อย่างถ่องแท้และปฏิบัติด้วย
ตนเอง จนกระทั่งมี“ปัญญา-ญาณ-วิชา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“ผล”ทั้งหลายที่ตนบรรลุจริงว่า ตน“สิ้นกิเลสอาสวะ”หมด
ครบเกลี้ยงถ้วนสมบูรณ์สุด ด้วย“วิมุตติญาณทัสสนะ”

จึงสามารถสาธยายความเกิดทาง“โอปปาติกสัตว์มี”
ได้จริงชัดเจนกระทั่งจะกระจ่างแจ้ง

ความรู้“เชิง”ของคน“โลกียะ” ไม่มี“ปัญญา” จึง
ไม่บังอาจรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โอปปาติกสัตว์”ได้เลย

เพราะเทวนิยมนั้น“อวิชา”อยู่นาน ไม่มีการศึกษา
“โลกุตระธรรม” แบบพุทธศาสนามีกัน

หรือชาวพุทธผู้หลงมัวแต่ความเป็น“อรหันต์”สุดโต่ง
ไปถ่ายเดียวก็เถอะ ไม่มีความรู้“ความเป็นโพธิสัตว์”ในตน
เลย ก็จะไม่รู้ยิ่ง ยังไม่แจ้งชัดจริงในความเป็น“ภาวะ ๒”
ของ“จิตนิยาม” หรือของ“สัตว์โอปปาติกะ” จึง“อวิชา”อยู่

นานได้เหมือนกันนั่นแล

(๔๔๗) แม้“ความเสื่อม”ของ“ชาวพุทธ”ที่เสื่อมไปก็จริงแท้

ในยุคใดที่คนเสื่อมจากโลกุตระ นั่นคือ “ความเสื่อม” ของคนที่เป็นพุทธ ซึ่งก็เป็น“ความจริง”ในยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ ก็เห็น ๆ กันชัดเจนยิ่งแล้วในวงการพุทธ ตรงตามที่พระพุทธรเจ้าได้ทรงพยากรณ์ไว้ใน“อาถิสสูตร”(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๖๗๒)

ดังนั้น จึงต้องมี“พระโพธิสัตว์”ทั้งเป็น“อรหันต์”ครบ“ภาวะ ๒”ในตนคือ “เทว”ได้จริง นี่เองที่ต้องเกิดมารักษา“โพธิ”คือ“ความตรัสรู้”ของพระพุทธรเจ้าไว้กันจริง ๆ ไม่เช่นนั้น ก็ไม่จริงนะสิ! ชาวพุทธในยุคที่คนเสื่อมไปจาก“โลกุตระธรรม”กันจริง ๆ นั้น จะฟื้นขึ้นมามี“ธรรม”ที่เป็น“โลกุตระ”กันอีกได้อย่างไร? ไฉนกันล่ะ?

ก็จะยัง“อวิชชา”กันต่อไปอีก จะฟื้น“มิจฉาทิฏฐิ”กันไม่ได้ง่าย ๆ ซึ่งก็จะเริ่มกันที่“สัมมาทิฏฐิ ๑๐”นี้แหละเป็น“ธรรมะหมวดต้น”ของ“มรรคอันมีองค์ ๘”ไม่เช่นนั้นก็เสื่อมหนักยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ ที่สุด“ศาสนาพุทธ”ของพระพุทธรเจ้าสมณโคดมก็สูญสิ้นซากไปเลย ก่อนจะครบ ๕,๐๐๐ ปี

พิสูจน์กันได้จาก“ปรากฏการณ์”ที่มีอยู่เป็นอยู่จริงของ“พุทธศาสนา”ในยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้

ดังที่“พระพุทธศาสนาในประเทศไทย”มี“ปรากฏ-

การณ์”จริงนี่ยืนยันให้เห็น ให้สัมผัสได้ กันอยู่ได้ง ๆ โทงโท
ในยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้เอง

ก็กว่า ๕๐ ปีมาแล้วที่อาตมาได้ทำงานหรือฟื้นฟูกอบกู้
“โลกุตระธรรม”ขึ้นใหม่ใน“ศาสนาพุทธ”ยุค ๒๕๐๐ นี้

ซึ่ง“โลก”และ“อิตตา”นั่นคือ“ภาวะ ๒”ที่มันมี“สภาพ
หมุนรอบเชิงซ้อน”กันละเอียดลออยิ่งกว่ายิ่งนัก

“โลก”ก็ดี“อิตตา”ก็ดี คนทั้งหลายก็มีความเห็น
แตกต่างกันไปได้หลากหลาย ที่พระพุทธเจ้าทรงรวบรวมแล้ว
ผู้ถือเอา“อดีต”มาเป็นความเห็นความเข้าใจก็มี ๑๘ หรือ
ถือเอา“อนาคต”มาเป็นความเห็นความเข้าใจมี ๔๔

อาตมาได้นำ“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ที่ลึกซึ้งเป็น
“คัมภีร์วาทาโล” และมี“ปฏินิสสัคคะ”หมุนรอบเชิงซ้อน
กลับไปกลับมา อันยากสุดยากยิ่งนักที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้

ก็จะมีผู้เรียนรู้ตาม“พระพุทธเจ้า” นำมาสอบทอด
“ความรู้-ความจริง”ที่เป็นคู่เอกของ“ภาวะ ๒”นี้กันได้สูงสุด

เฉพาะอย่างยิ่งกว่าจะมี“สยง อภิญญา”นี้แหละ
ที่เป็น“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗” ซึ่งเป็น“ผู้รู้ยิ่งในตนเอง” โดย
เฉพาะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โลกุตระ”ได้แล้ว “เกิดข้ามชาติ”ก็นำ
ความรู้ที่ตนเองได้รู้ได้เรียนมาแล้วจากพระพุทธเจ้าติดตัว
แต่ชาติก่อน ๆ มาสอบทอดเนื้อแท้พุทธศาสนากันต่อไป

ก่อนที่อาตมาจะมากเกิด และเปิดเผยตนเองขึ้นแก่
โลก“ศาสนาพุทธ”ยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ “ศาสนาพุทธ”ที่เป็น

กระแสหลักมีกันอยู่เป็นกันอยู่นั้น มีจริงเป็นจริงกันอยู่
อย่างไรล่ะ? ในวงการพุทธมี“โลกุตระธรรม”กันมั๊ย?

แม้ทุกวันนี้พุทธกระแสหลักหมู่ใหญ่ ก็ตรวจสอบกัน
ดู“ความเป็นจริง”ที่เป็นที่มีกันเถิด ว่า มี“โลกุตระ”แค่ไหน?
หรือยังจมมกมายกันอยู่กับ“ลาภ,ยศ,สรรเสริญ,สุข”อันเป็น
“โลกียะ”กันหนักกันหนา มากมายอยู่เท่าไร?

ก็เห็นจมมกกันอยู่กับ“โลก”ที่มี“โลกียธรรม” ได้แก่
ลาภก็ดี ยศก็ดี สรรเสริญก็ดี สุขก็ดี ก็เห็นเสพติดบำรุงบำเรอ
กันอยู่อย่างรุ่งเรือง งอกงาม ไพบูลย์ เป็น“พระมหาศาล” ซึ่ง
ไม่แตกต่างจาก“พราหมณ์มหาศาล”ในยุคเสื่อมของศาสนา
พราหมณ์เลย เพราะ“พุทธ”กับ“พราหมณ์”นั้น ก็คือ ความเป็น
“เทว”ที่สลับกันรุ่งเรืองช่วยมนุษย์โลกมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว

(๔๔๘) “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ของความเป็น“เทว”

ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนิน
คนผู้หลงใหลติดยึดใน“โลก” เสพติด“โลกียธรรม”กัน
และคนผู้หลงใหลติดยึดใน“อตฺตา” เสพติด“อตฺตา”กันทั้ง
๒ อย่าง

ซึ่งทั้งความเป็น“โลก” และทั้งความเป็น“อตฺตา”นั้น
มันมี“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ของ“ภาวะ ๒”คือ“เทว”อยู่

และความเป็น“เทว”นี้มันคือ “สภาวะ ๒”ที่ปรุงแต่ง
กันอยู่ของทั้ง“อตุณิยาม-พีชนิยาม-จิตินิยาม-กรรมนิยาม-

ธรรมนิยาม” กว่าจะ“สัมมาทิฏฐิ” หรือรู้จักรู้แจ้งรู้จริงกันนั้น ไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย มันเป็นเรื่องต้องศึกษาเรียนรู้กันจริงจัง “สัมผัส” ภาวะนั้น ๆ กันมาพิสูจน์จริง ๆ

และมันก็มี“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”กันอยู่ทั้งสิ้น

สำหรับ“อุตุนิยาม”และ“พีชนิยาม”นั้น ชาวโลก ได้ศึกษาด้วยการ“สัมผัสของจริง”นำมาพิสูจน์กันเป็น “วิทยาศาสตร์”ได้ดียิ่งแล้ว และเขาก็ได้อาศัย“อุตุนิยาม-พีชนิยาม”ยังชีพกันอยู่ ดำเนินไปอยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็น“ธรรมนิยาม” ที่เป็น“โลกียธรรม”กันเท่านั้น แม้แต่ชาวพุทธเอง ก็เถอะ ในยุคนี้ก็ยังเป็น“โลกียธรรม”กันอยู่ ยังไม่รู้จักรู้แจ้ง รู้จริง“โลกุตระธรรม”เพราะ“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่มากกว่ามาก

และ“จิตนิยาม-กรรมนิยาม”นั้น ชาวพุทธที่“สัมมาทิฏฐิ”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“โลกุตระธรรม”เท่านั้นที่ได้ศึกษากันถึง “จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน”ด้วยการ“สัมผัสของจริง”นำมาพิสูจน์กันซึ่งก็เป็น“วิทยาศาสตร์”ได้ดีนั้นน้อย ยังไม่ดีขึ้นยังมาก “อาศัย”ยังชีวิตได้ดีจริงบ้าง ไม่จริงบ้าง เพราะยังเจริญแบบ “เทวนิยม”กันอยู่มาก

ดังนั้น “ธรรมนิยาม”นั้น ชาวโลกที่เป็น“เทวนิยม” ๑๐๐ เปอร์เซนต์อยู่ทั้งหลาย ยังไม่สามารถ“สัมผัสของจริง”นำมาพิสูจน์กันเป็น“วิทยาศาสตร์”ได้เหมือนชาวพุทธหรือกตลกดนริน্দร กว่าจะมี“สัมมาทิฏฐิ”ได้ จึงยากมากยิ่งขึ้น “อจินไตย”ที่เดียว

ก็เพราะยังไม่สามารถมี“ปัญญา”ที่จะรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงใน“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ของ“โลก”ของ“อิตตา”
หรือของ“เทว”อย่าง“สัมมาทิฏฐิ”นั่นเอง

“พระโพธิสัตว์”ที่เป็น“สยง อภิญญา”ตัวจริง จึงเป็น
ผู้แสดงธรรมที่เป็น“สัมมาทิฏฐิ ๑๐”ได้อย่างถูกต้องถ่องแท้
ให้คนในโลกที่เสื่อมจาก“โลกุตระธรรม”กันไปแล้ว ชาวพุทธซึ่ง
ไม่มี“โลกุตระธรรม”กันไปแล้ว ได้รับรู้ และปฏิบัติตาม บรรลุตาม
จึงเกิด“ปรากฏการณ์”ของคน“อาริยะ”จริง ที่มี“โลกุตระธรรม”
ให้คนใน“โลก”ได้รู้ได้เห็นได้สัมผัสกันจริง ๆ มี“ความจริง”
ของ“หมู่ชนโลกุตระ”แท้ ๆ ยืนยันแก่โลกได้

หากไม่ใช่“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”ชั้น“สยง อภิญญา”
ขึ้นไป ซึ่งเป็นชั้น“นิยตโพธิสัตว์”ผู้“เทียง(นยะ)แท้”ต่อการจะ
ได้เป็น“พระพุทเจ้า”ในอนาคตแล้ว ก็จะไม่ยังมีใครสามารถ
นำ“โลกุตระธรรม”มาเปิดเผยสาธยายสู่มนุษย์

**(๔๔๙) ผู้รู้ว่า ตนเองเป็น“ไก่อตัวพี”เพราะมี“อาสวะ”
จริง**

และ“สยง อภิญญา”ผู้เป็น“ไก่อตัวพี”เกิดมาในยุคนั้น ๆ
ก็จะยืนยันตนเองแท้ได้ ชนิดที่ไม่มีผู้ใดในยุคเดียวกันนั้น
สามารถทำได้เท่าเทียม ยืนยันตนเองด้วยใจจริงบริสุทธิ์
ต่อโลก อย่างองอาจกล้ากล้าเด็ดเดี่ยว เป็น“อาสวะ”

“อาสวะ”คือ วิรบุรุษ, คนที่ยิ่งใหญ่, คนที่เข้มแข็ง

จะมี“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”

เกิดขึ้นมาในโลก

ยุคคนเสื่อมจาก“โลกุตระ”นั้น

ซึ่งเป็น“สังข์ อภิญา”

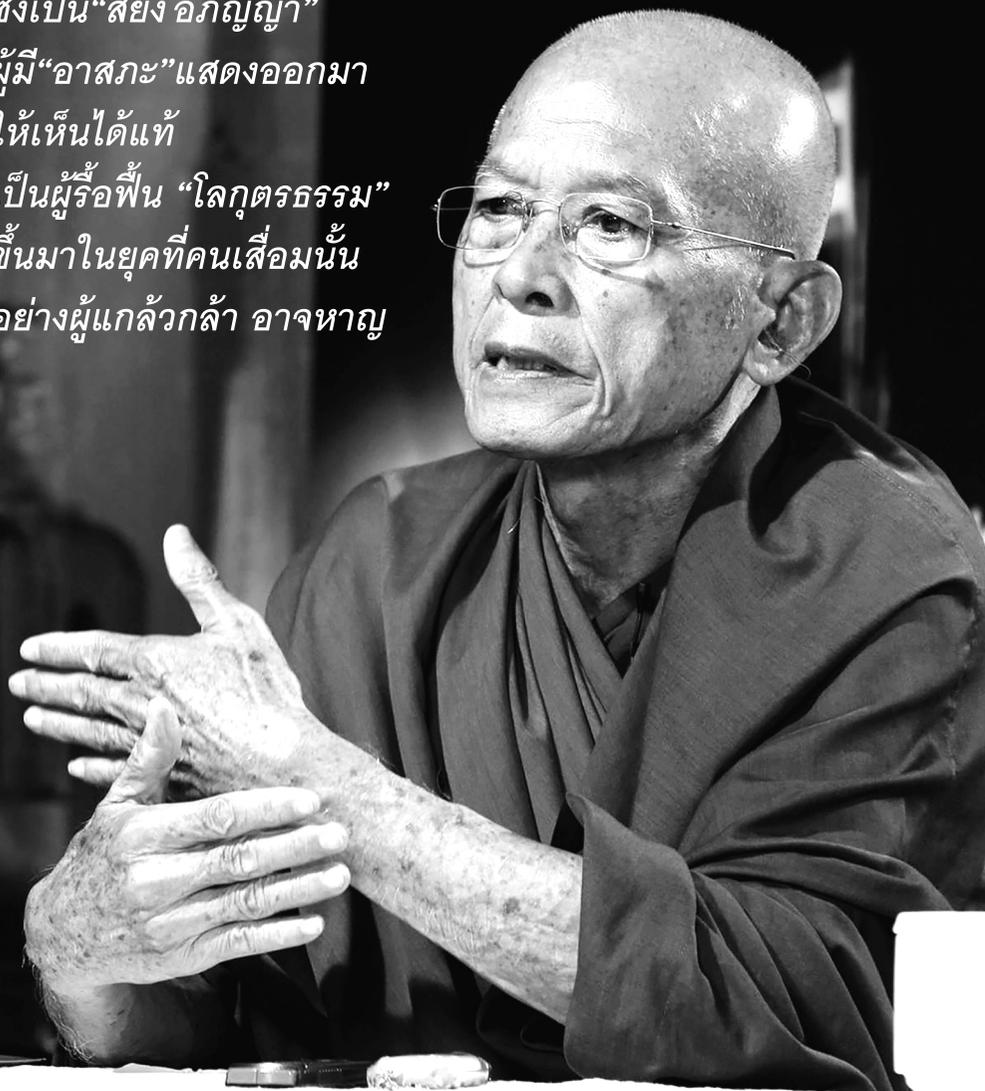
ผู้มี“อาสวะ”แสดงออกมา

ให้เห็นได้แท้

เป็นผู้รื้อฟื้น “โลกุตระธรรม”

ขึ้นมาในยุคที่คนเสื่อมนั้น

อย่างผู้แก่วัยแล้ว อาจหาญ

และมีคุณลักษณะเด่น, ประเสริฐ, อองอาจ, ผู้นำ, อันเป็นของ
มนุษย์ผู้ประเสริฐ, อันเป็นของโลกุตระ

ผู้ใดมีความเป็น“อาสภะ”ในตนจริง ก็แน่นอนว่า
ต้องมีบุคลิกที่เข้มแข็งและมีลักษณะเด่น มีลักษณะ
ประเสริฐยอดเยี่ยมเลิศล้ำ มีลักษณะในตนที่แสดงออก
ถึงความอองอาจ และแสดงออกในการเป็นผู้นำ ที่เห็นได้จริง

โดยเฉพาะ ผู้“อาสภะ”นี้ย่อมจะแสดงธรรมที่เป็น
“โลกุตระ”ได้ชัดเจนแจ่มแจ้งมีหลักฐานยืนยันอ้างอิงได้
จริง เป็นผลสำเร็จถึงขั้นนำพาผู้คนในยุคที่คนเสื่อมไป
จาก“โลกุตระธรรม”กันแล้วในยุคนั้น ตามที่พระพุทธเจ้า
ทรงพยากรณ์ไว้ว่า ศาสนาของพระองค์จะมีคนเสื่อมไป
จาก“โลกุตระ”ลงจริงในช่วงหนึ่งตามคำพยากรณ์(อาฬสูตร
พระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๖๗๒) ก็ใน พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้เองที่เสื่อมแท้

แล้วจึงจะมี“พระโพธิสัตว์ระดับ ๗”เกิดขึ้นมาใน
โลกยุคคนเสื่อมจาก“โลกุตระ”นั้น ซึ่งเป็น“สยง อภิญาญ”ผู้
มี“อาสภะ”แสดงออกมาให้เห็นได้แท้ เป็นผู้ทำการรื้อฟื้น
“โลกุตระธรรม”ขึ้นมาในยุคที่คนเสื่อมนั้น อย่างผู้แก้ตัวกล้า
อาจหาญ กระทั่งมี“ผู้คนบรรลุโลกุตระธรรม”กันขึ้นมาใหม่
ได้จริง มี“ความจริง”ปรากฏขึ้นมาให้คนในโลกยุคนั้นสัมผัส
ได้จริงว่า เกิดผู้คนเป็น“อาริยบุคคล”มี“โลกุตระ”ตรงตาม
ธรรมของพระพุทธเจ้า เป็น“เอหิภิกขุ”คือ ทำทนายให้มา
พิสูจน์ได้ ว่า มีความเป็น“โลกุตระ”จริง ๆ ตรวจสอบสวน“ความ

จริง”ได้จากพระไตรปิฎก และหลักฐานต่าง ๆ อื่น ๆ ที่มีอยู่
ความเป็น“โลกุตระธรรม”นี้แหละที่เป็นเครื่องยืนยัน
ว่าคนผู้นั้นจะประพฤติตรงตามพระธรรมคำสอนของ
พระพุทธเจ้าหรือไม่? จะมีลักษณะ จะมีสภาวะจริง จะ
มีการแสดงออกให้เห็นได้ ทั้ง“สภาวะธรรม”ของคนแท้ ๆ
ทั้งภาษา“พยัญชนะ”ต่าง ๆ ทั้งทาง“ใจ”ทั้งทาง“กาย” ทั้ง
“นามธรรม”ทั้ง“รูปธรรม” ทั้ง“อาสวะ”ทั้ง“ไถ่ตัวพี” หรือ “ภาวะ
๒”อันเป็น“เหตุธรรม”ในโลกจริง อ่างอิงยืนยันกันได้ง่าย
ให้พิสูจน์ได้

ว่า ตนเองเป็น“ไถ่ตัวพี”ที่มี“อาสวะ”ภาวะ“คู่เอก”นี้
เพราะได้พิสูจน์ตนเองว่า พาผู้คนในยุคที่ท่านเกิด
มานั้นปฏิบัติหลุดพ้น“โลกียธรรม”สู่ความเป็น“โลกุตระธรรม”
เป็น“อารยบุคคล”ครบ“สมณะ ๔ เหล่า”ไม่มีใครเสมอเหมือน
คือ สามารถช่วยคนให้เกิด“โสดาบัน-สกิทาคามี-อนาคามี-
อรหันต์”ยืนยันให้คนในโลกเห็นได้กันจริงแท้ พิสูจน์ได้ว่า
มี“คนจริง”บรรลุจริง ตรงตามพระไตรปิฎกแน่ชัด

โดยเฉพาะในยุคนี้ ๆ ก็ยืนยันตนเองได้ว่า ตนเป็น“ไถ่
ตัวพี” เพราะมี“อาสวะ”จริงแสดงออกให้เห็นได้หมด ๆ ได้ ๆ

ใครผู้ที่มีปฏิภาณไหวพริบชนิด“ปัญญาสัมมาทิฏฐิ”
แท้ ก็จะสามารถรู้จักผู้แจ้งรู้จริง“สัตบุรุษ”ผู้มี“อาสวะ” และ
เป็น“ไถ่ตัวพี”นี้ได้จริง ๆ

คนผู้มี“อาสวะ”จริงนั้นก็ย่อมแสดงลักษณะต่าง ๆ

ที่เป็น“อาสภะ” ตามที่แปลกันออกมาเป็นภาษาไทยดังที่ได้
คัดออกมาจากพจนานุกรม ยืนยันแล้ว ผ่านมานั้น

(๔๕๐) เรายังมี“พระไตรปิฎก”ยืนยัน“ความจริง”กันได้

ดังนั้น คนผู้ยังรู้ตนเองได้ว่า ตนเองเป็น“โกตวัพ”ที่มี
“โลกุตรธรรม”ในยุคนั้น ๆ จริง ก็ประกาศตนได้ด้วย “ความ
จริง”ที่ตนเป็นผู้“อาสภะ”นั่นเอง ยืนยันความจริง

ใคร“ได้สัมผัส”กับผู้มี“อาสภะ”จริงนี้ จะสามารถรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงความเป็น“อาสภะ”ของคนผู้มี“ความจริง”ในความ
เป็น“อาสภะ”แท้ เพราะมี“ปัญญา”จึงรู้ได้

ถ้าใครยังมี“ความรู้-ความฉลาด”แค่“เฉโก”ยังไม่เป็น
“ปัญญา”แท้เพียงพอ ก็จะไม่เชื่อ เพราะรู้เพราะเห็นด้วย
“ปัญญา”ยังไม่ได้ นี้ก็จะยืนยัน“ความจริง”ได้อีก

ที่สาธยายมาทั้งหลายนั้น ล้วนจาก“ความจริง”แท้
ทั้งของตนเอง ทั้งที่มีคนผู้บรรลุตาม ทั้งยืนยันได้กับพระ-
ไตรปิฎกที่มีอยู่ จึงสามารถตัดสินได้ด้วยหลักฐานต่าง ๆ

พระพุทธเจ้าตรัสความเป็น“ปัญญา ๘”ไว้ชัดเจนยิ่ง
ผู้ไม่ศึกษาความเป็น“ปัญญา” ก็แน่นอนย่อมไม่สามารถรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”นี้ได้เลย ก็จะมีแต่“เฉโก”อยู่

คนผู้ใด“ไม่เริ่มด้วยปัญญาข้อ ๑ ในปัญญา ๘”นี้ก็
จะไม่มี“ปัญญา”ที่เป็น“คุณวิเศษ(อุตตริมนุสสธรรม)”พิเศษยิ่ง
ยอดนี้ เพราะมันเป็น“คุณธรรม”ที่เหนือ(อุตตริ)จาก“ธาตุรู้”

ชนิดโลกียะเดิมของปุถุชนหรือคน“เทวนิยม”ไปคนละโลก

ผู้ใดก็ดี ที่ได้พบเห็น“สัตตบุรุษ”ผู้มี“ปัญญาสัมมา-
ทิฏฐิ”จริง ตาม“ปัญญาข้อ ๑”ใน“ปัญญา ๘” แต่ไม่รู้ ไม่เชื่อ
ความเป็น“ปัญญา”ของผู้เป็น“สัตตบุรุษ”นี้ เช่นในยุค พ.ศ.
๒๕๐๐ นี้ ที่เป็นยุคคนเสื่อมไปจาก“โลกุตระ”จริง

คนผู้ไม่เชื่อก็คจะไม่เรียนรู้ตาม“สัตตบุรุษ”จริง คนผู้นี้
ก็จะ“มิจฉาทิฏฐิ”ในธรรมที่ตนเองยึดถืออยู่ทั้ง“พญานะ”
ที่เป็นบัญญัติ ทั้ง“สภาวะ”ที่เป็น“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”

เพราะจะไม่ตรงตาม“สัตตบุรุษ”ที่พยายามสาธยาย
อธิบาย แนนอน แม้แต่คำว่า บุญกิติ บาปกิติ-สมมุติธรรม
กิติ ปรมัตถธรรมกิติ หรือ“ภาวะ ๒”ที่เป็น“เทว”ทั้งหลาย

แม้แต่ความเป็น“กาย”เป็น“จิต” ซึ่งก็คือความเป็น
“เทว”ที่เป็น“ภาวะ ๒”ของสรรพสิ่งนั้นก็เป็นเรื่องสุดสำคัญ
ยิ่งใหญ่ยิ่งยวด ที่ชาว“เทวนิยม”หรือเดิยรติย์โลกียะ ที่ยังมี
แต่“เชโก” ยังไม่สามารถจะเริ่มมี“ปัญญา”กันได้เลย

“พระโพธิสัตว์”จึงจะสามารถรู้จักู้แจ้งรู้จริงความเป็น
เป็น“ปัญญา” ที่แตกต่างจาก“เชโก”อย่างมีนัยสำคัญ และ
เป็น“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ที่ซับซ้อนซ้อนเชิง ซ้อนความรู้
ไว้ชนิดที่ผู้ตั้งใจศึกษา“โลก”ศึกษา“อัตตา” ทั้ง ๒ ส่วน ให้
ละเอียด“ถ่องแท้แบบคาย-ลงไปถึงที่เกิด(โยนิโส)”แท้ได้

จึงสามารถรู้จักู้แจ้งรู้จริง“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”
ที่บาลี ว่า “คัมภีราวภาโส”หรือ“ปฏินิสสังคะ”สุดสำคัญ

ยิ่งใหญ่นี้กันจริง ๆ

ชัดเจนนะว่า “ปัญญา” นี้ แตกต่างจาก “เงโก” ของปุถุชนหรือ “เทวนิยม” กันชนิดกลับ “ดำ” เป็น “ขาว” กันเลย

ปุถุชนคนทั่วไป หรือคน “เทวนิยม” โลกีย์จึงจะต้องเริ่มด้วย “ปัญญาข้อ ๑ ในปัญญา ๘” ที่เรากำลังนำมาแจกแจงสาธยายสู่กันฟังนี้ แล้วเจริญไปตาม “ข้อ ๒ กระทั่งถึงข้อ ๘”

“ปัญญา” นั้นเป็น “ความรู้ใหม่” ที่ไปคนละทิศทางคนละแบบอย่างกับ “ความรู้-ความฉลาด” ที่เป็น “เงโก” ของปุถุชนคนโลกีย์หรือชาว “เทวนิยม” ทั้งหลายเป็น “สัจจะ” แท้

ชนิดที่ใครจะบังอาจมี “ความรู้-ความฉลาด” ซึ่งเป็น “โลกุตระธรรม” ขึ้นด้วย “ตนเอง” ไม่ได้เลย เป็นอันขาด

(๔๕๑) “ความรู้โลกุตระ” ไม่ “ลึกลับ” มีมนุษย์เป็น “เจ้าของ”

“ความรู้โลกุตระ” ไม่ “ลึกลับ” มีมนุษย์เป็น “เจ้าของ” คือ “พระพุทธเจ้า” ทรงเป็น “เจ้าของ (สาม) ความรู้โลกุตระ” นี้

และ “โลกุตระ” ก็เป็น “ธรรมะ” ชนิดเดียวที่ปรากฏขึ้นในโลก มีให้มนุษย์ศึกษาจนบรรลุธรรมได้สูงสุดพิเศษสุด คือ ผู้ศึกษาสามารถเรียนรู้นั้นจะมี “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ความ เป็น “เทว-อิตตา-พระเจ้า ฯลฯ” ที่เป็นภาษาแยกออกไปเรียก “จิตนิยาม” ใน “อาการต่าง ๆ” ได้จนถึงขั้นมี “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงว่า “ตนเอง” เป็น “เจ้าของวิญญูญาณ” ตัวจริง

และสามารถทำให้“วิญญูณ”เจริญรุ่งเรืองงอกงามไพบุลย์
สูงสุดได้ และสามารถจัดการสลาย“วิญญูณตนเอง”ให้
หมดสิ้นไปชนิดที่“วิญญูณ”สูญสิ้น “จิตนิยาม”หมดสิ้น
กลายเป็น“ดินน้ำลมไฟ”ไปเลย ไม่กลับมารวมตัวเป็น
“วิญญูณ”ได้อีกเด็ดขาดนิรันดร

จึงยืนยันได้บริบูรณ์สัมบูรณ์ว่า “ตัวเราเอง”แท้เป็น
“เจ้าของ”วิญญูณ อันคือ “จิตนิยาม”ใน“ธรรมนิยาม ๕”

ไม่ใช่“พระเจ้า”เป็น“เจ้าของ” พระเจ้าเองยัง“ลืกลับ”
ยังไม่มีใครสามารถ“สัมผัสพระเจ้า”ได้เลย

“พระเจ้า”มีแต่อยู่ใน“จินตนาการ” หรืออยู่ในลม ๆ
แล้ง ๆ ลอยลมอยู่ ก็ยังเพ้อหา“พระเจ้า”กันอยู่

แต่“พระพุทธเจ้า”มี“ตัวจริงของคนจริง ๆ”สัมผัสได้
ด้วยตาหูจมูกลิ้นกายใจของคนทุกคน ด้วย“ความรู้-ความ
ฉลาด”ที่เป็น“โลกุตระ”ที่เป็น“ปัญญา”อันยิ่งของคน

“ความรู้-ความฉลาด”นี้จึง“ไม่ลืกลับ”สัมผัสได้จริง

“ความรู้-ความฉลาด”โลกุตระนี้เป็นของคนด้วยกัน
ที่มี“ร่างกาย”ของคนครบตาหูจมูกลิ้นกาย และมี“ใจ”สัมผัส
ได้อยู่ในโลก จึงสุดพิเศษ ที่มีคนหรือมนุษย์นี้เองสามารถ
“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”พ้นความลืกลับ ที่สามารถพิสูจน์ได้ใน
“ความจริงที่เป็นวิญญูณ” ถึงขั้น“พระเจ้า”จริงแท้ที่สุด

และที่สูงสุดแห่งที่สุดสามารถจัดการกับ“พระเจ้า” ซึ่ง
ก็คือ“จิตนิยาม”หรือ“วิญญูณ”แท้ ๆ นี้ ให้สลายกลายเป็น

“ดินน้ำไฟลม” สู่“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”สำเร็จได้

“วิญญูญาณ”คือ“ตนเอง”ของคนทุกคน “วิญญูญาณ” ไม่ใช่ของ“พระเจ้าที่ลึกลับ”อยู่ในจินตนาการนั้นเลย!!!!

“ความรู้-ความฉลาด”ชนิดนี้ใครจะรู้ตามได้ จะต้อง เรียน“รู้”จากพระพุทธเจ้าผู้เป็น“เจ้าของโลกุตระธรรม”เท่านั้น ไม่เช่นนั้นก็ต้อง“รู้”จากสัตว์บุรุษหรือผู้อยู่ในฐานะครู ผู้รับ ถ่ายทอดสืบทอดมาอย่าง“สัมมาทิฏฐิ” รู้จาก“อื่น”ไม่ได้

เพราะ“ความรู้-ความจริง”นี้เป็น“โลกุตระ”ที่ผู้เป็น มนุษย์ด้วยกันแท้ ๆ คือ “พระพุทธเจ้า”ตรัสรู้ด้วยพระองค์ เอง “พระพุทธเจ้า”นี้มนุษย์สามัญปกติสัมผัสได้ ยืนยัน กันในโลกได้ถ้วนรอบบริบูรณ์ ไม่“ลึกลับ” ซึ่งสามารถนำ “วิญญูญาณ”ที่สูงส่งชั้น“พระเจ้า”มาเรียนรู้และปฏิบัติบรรลุ “ความจริง”ว่ายิ่งใหญ่เป็น“เจ้าของวิญญูญาณ”กันจริง ๆ ได้ สำเร็จสัมบูรณ์ถึงที่สุดแยกความเป็น“วิญญูญาณ”ให้สูญแตก สลายหายไปเลย ไม่เป็นนิรันดรตามความเชื่อที่“เทวนิยม” เชื่อกัน จึงพิศุจน์ล้มล้าง“ความรู้-ความจริง”ของ“พระเจ้า”

และ“โลกุตระ”ก็ไม่ใช่แบบ“โลกียะ”ของปุถุชนคน “โลก”ที่ยังเป็น“เทวนิยม”อยู่ทั่วไปแน่จริงยิ่งกว่าแน่

(๔๕๒) “ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“โลกุตระ”คือ “ปัญญา”

เพราะ“ความรู้-ความฉลาด”ชนิดนี้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง

“เทว”คู่สำคัญยิ่งใหญ่ที่สุด นั่นคือ มี“ความรู้-ความฉลาด”
เป็น“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สุข-ทุกข์”ว่ามันคือ“มายา”

“โลกุตระธรรม”จึงเป็น“ความรู้-ความจริง” ซึ่งไม่ใช่
“ความรู้-ความฉลาด”ที่รู้แค่“ความดี-ความชั่ว”อันชาวโลกียะ
เทวนิยมทั้งหลายในทุกศาสนารู้กัน และติดอยู่เท่านั้น

“ความรู้-ความจริงโลกุตระ”นั้นแยกแตกต่างออกไป
ซึ่งตรงกันข้ามกับปุถุชนชาว“โลกียะ”หรือชาว“เทวนิยม”เดิม
ที่เสพติดยึดถือการ“สุข”ในจิต อาศัย“สุข”ให้แก่ชีวิตตนหนัก
อยู่ และไม่ต้องกรการ“ทุกข์”ให้เกิดในจิตตนทุกคนทั้งนั้น
ยัง“เลือกที่รัก-มักที่ชัง” นั่นคือ “รักสุข-เกลียดทุกข์” มนุษย-
โลกทุกคนแสวงหา“สุข”ด้วย“อวิชชา”อยู่ อันเป็น “ภาวะ ๒”
ที่คนยัง“ลึกลับ”อยู่กับ“ภาวะ ๒”หรือ“เทว”นี้

จึงไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“โลก”และ
ความเป็น“อัตตา” ที่เป็น“ภาวะ ๒”นี้ว่า คืออะไร? และมี
สภาพเป็นอย่างไรบ้าง “มี”และ“ไม่มี”มันเป็นไฉนจริง ๆ

นั่นคือ ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“เทว”ที่เป็น
“อนัตตา” ด้วย“ปัญญา”อันยิ่ง นี้เอง

ชาว“เทวนิยม”มากมายหลากหลายหมู่เหล่าในโลก
จึงยัง“ลึกลับ”อยู่มากมายหลากหลายเรื่องราวจริง ๆ ก็
เพราะยังไม่มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในสารพัดความมากมาย
หลากหลายต่าง ๆ นี้แหละ

นั่นก็คือ ธรรมดาสัมมัญของปุถุชนโลกีย์-คนเทวนิยม

ล้วนยังมี“ความรู้-ความฉลาด”เป็น“เงโก”แค่นั้นอยู่ทั้งสิ้น

“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“เงโก”ของปุถุชนชาว
“โลกีย์”หรือชาว“เทวนิยม”ทั้งหลายนั้น ยังเป็น“ความรู้-
ความฉลาด”ที่เป็น“ปัญญา”ไม่ได้ ล้วนยังหมუნวนอยู่ใน“เทว”
กันทั้งนั้น เป็นคนยังติดสุข-เกลียดชังทุกข์อยู่ตลอดกาลนาน
ไม่หมดสิ้น“ภาวะ ๒”นี้ไปจากจิตวิญญาณของตน จึงยัง
เป็น“อตตตา”อยู่ ยังหมดสิ้นความเป็น“อตตตา”ไปไม่ได้

ยังไม่ได้เรียนรู้“อตตตา” หรือเรียนแต่ไม่“สัมมาทิฏฐิ”
ครบถ้วน หลงติดวนอยู่ตามฐาน“บุคคล ๗” ฐานใดฐานหนึ่งอยู่
ยิ่งผู้มีแกน“ศรัทธาจริต”ก็ยิ่งจะช้านานกว่า“พุทธิจริต”คือ
“จริตสายปัญญา”หลายเท่า

ก็เป็นไปตามสัจจะที่ได้สั่งสมมาของแต่ละคน

“ศรัทธาจริต-พุทธิจริต” ๒ จริตนี้แหละที่เป็น“จริต
แกนหลัก”ของมนุษย์ ตามลักษณะ“เทว”ที่คนทุกคนทั้งโลก
เกิดมาต้อง“มี”ความเป็น“เทว”คือ“ภาวะ ๒”ไม่ว่าใครทั้งนั้น

แต่ยังมีอีกจริตหนึ่งคือ“วิตกกจริต”ที่ไม่มีใครอยาก
จะได้หรอก แต่มันเป็น“จริต”ที่ตนเองทำเอาเอง คือ คน
ผู้ที่คิดจับจด คิดฟุ้งซ่าน มีแต่ความกังวลอย่างนั้น-กังวล
อย่างนี้ กังขาจัด วิจิกิจฉามากอยากรู้ไปหมด ไม่ว่าจะอะไร
ต่ออะไร หรือเป็นคน“สุดโต่งหนักในการศึกษา”ก็ไม่สรุป
อะไรลงไปได้ง่าย ๆ เลยสะสมวิบากเองกลายเป็นคน
“วิตกกจริต”ที่กบฏ“แกนจริตของตนเอง”เอาเองแท้ ๆ คน

ผู้ที่ไม่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ใน “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน” นั้นเอง
ที่เป็น “ความวุ่น” เรียกว่า “โลก” และ “ตน” เรียกว่า “อัตตา”

เพราะไม่ได้ศึกษาสังขารธรรมที่เป็น “ปรมาตถธรรม” ที่
จะรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ในอาการของ “สุข” ของ “ทุกข์” นี้แหละ ยอด
ยากยิ่ง โดยเฉพาะ “สุข” ที่มันก็คือ “เวทนา” แท้ ๆ ว่ามี “อาการ”
อย่างไร เป็นอะไรกันแน่ กระทั่งรู้แจ้ง เห็นจริง ว่า “สุข” มันไม่
เที่ยง มันมี “ทุกข์” เป็น “คู่หู” ที่เกิดหลอกตนอยู่ในตัวเอง และ
ตนก็จัดการลดละเหตุที่มันยัง “ไม่รู้” คือ “อวิชชา” ไม่ได้

“ความไม่รู้” จึงพาเราติดสุข (ซึ่งมีทุกข์อยู่ด้วย) ตามที่ยังไม่
หมดสิ้น “อวิชชา” จากการติด “สุข” ที่แถมทุกข์” ได้บริบูรณ์

เพราะไม่มี “ปัญญา” จึงติดวนอยู่ใน “โลกียภูมิ” กันไป
นานแสนนาน ออกจาก “สุข-ทุกข์” ไม่สิ้นสุดได้ง่าย ๆ

(๔๕๓) ในยุคที่ไม่มี “พระพุทธเจ้า” ก็ต้องพึ่ง “สัตตบุรุษ”

ซึ่งใครในโลกจะใช้ “ความรู้-ความฉลาด” ที่เป็นแค่
“เชโก” กันเก่งสุด ๆ แค่นั้น ๆ ก็คือ “เชโก” โลกแห่งความวุ่น
หรือความติด ที่วนอยู่ใน “โลกีย์” ออกจาก “โลกีย์” ไม่ได้

จึงสร้าง “กรรม” สะสม “วิบาก” เป็น “สภาพหมุนรอบ
เชิงซ้อน” ทั่วมตนอย่าง “อวิชชา” แม้ตัวเองก็ “ไม่รู้จัก”

ก็เป็น “สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน” ของความเป็น “โลก”
หรือความเป็น “รสโลกีย์” ที่ตน “โง่” ไม่รู้จัก “สุข” นี้แล

เพราะไม่มี “ความรู้-ความฉลาด” ที่เป็น “ปัญญา”

หลงสะสม“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“เงโก”ให้มัน
ตกผลึกซับซ้อนที่“หมุนรอบเชิงซ้อน”กันหนาหนักแน่นนาน
มาแล้วด้วย“อวิชชา” จึงเสพ“อวิชชา”เป็น“อาหาร” ไม่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“อาหาร”ที่ตนติดยึดเป็น“สุข”

จึงยังหลงเสพติด“อาหาร”คือ“สุข”นี้แหละ

ก็ติดยึด“เสพสุข”อยู่ด้วย“อวิชชา”มาตลอดนิรันดร
เรื่องหลงเสพติด“สุข”นี้ พระพุทธเจ้าท่านนั้นตรัสรู้
“ความสุข-ทุกข์”นี้ว่า ที่แท้เป็นเรื่องของ“มายา”

และทรงประกาศเปิดเผย“อวิชชา”ของคนที่ยังหลงเสพ
ติด ว่า เป็น“กิเลส”ที่ทำให้“โง่”จึงยัง“อวิชชา”อยู่จริง

สายศรัทธาอนุสารีนั้น“ติด-ยึด”มากกว่าสายธรรมมา-
นุสารี ก็เป็นธรรมดาสัมมัญ ไม่ใช่เรื่องผิดปกติแต่อย่างใด

ซึ่งถ้าไม่มีพระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นมาในโลกยุคใด ก็
จะไม่มี“ปัญญา”เกิดในโลกยุคนั้นเลยเป็นอันขาด ในโลก
นั้นก็“รู้”ก็“ฉลาดเฉลียว”กันสูงสุดได้แค่“เงโก”อยู่เท่าเดิม

กรอบของความรู้-ความฉลาด“เงโก”จะ“รู้”วนอยู่ในวง
ของ“โลกียธรรม”ไม่ออกไปจาก“โลกียธรรม” หมุนวนต่ำสุด-
สูงสุดอยู่ใน“โลกียภูมิ”เท่านั้น ไม่มี“ความรู้”อื่นที่เป็น“อัญญ-
ชาติ” จึงเกินกว่า“เงโก”จะมี“ปัญญา”ไม่ได้เลย

ถ้าไม่เริ่มด้วย“ข้อ ๑ ของปัญญา ๘” นั่นคือต้อง“อาศัย
พระพุทธศาสนา หรืออาศัยสัตตบุรุษรูปใดรูปหนึ่งผู้อยู่ใน
ฐานะครู” ก็จะไม่สามารถมี“ปัญญา”ที่เป็น“โลกุตระธรรม”

ได้เลยอย่างเด็ดขาด

ในยุคที่ไม่มี“พระพุทธเจ้า” มีแต่“สัตตบุรุษ”หรือ “บุรุษ”ผู้มี“โพธิ”ก็ต้อง“โพธิสัตว์”ระดับ“ ๗” อันเป็น“สัตต(คือ๗)” แท้ จึงจะมี“โลกุตระธรรม”จริงมากพอ ที่จะเป็นผู้สืบทอด

คนจึงต้อง“พบสัตตบุรุษ”นี้ให้ได้ อย่าผิวเผล“พบ สัตตบุรุษ”แท้ ๆ แล้ว แต่ตนก็มี“มานะ-อวดตา”มากเกินไป ปฏิเสธ“สัตตบุรุษ”เท่านั้น แถมยังดูถูก หมิ่นหยาม“สัตต- บุรุษ”ผู้นั้นเสียอีก เพราะตนไม่มี“ปัญญา”นี้เอง ซึ่งก็สุด สงสารแท้ ที่กิเลสอวดตามานะเล่นงานเขาผู้ผิวเผลนี้

“สัตตบุรุษ”ก็คือ ผู้มี“ปัญญา”จริง ๆ ที่ข้ามเลยพ้น “โฉโก”มาแล้วจริง และผู้ไม่สามารถรู้จักก็มีแต่“โฉโก”

ผู้ที่ยังเป็น“โฉโก”อยู่จริงนี้ เมื่อโลกในยุคที่ไม่มีพระ- พุทธเจ้า ก็จะต้องได้“ปัญญา”จาก“สัตตบุรุษ”นี้แล

จึงจะเริ่มมี“ปัญญา”กันจริง ๆ ได้ ก็ต้องเริ่มด้วย “ปัญญาข้อที่ ๑” ตามที่ได้เอาคำตรัสของพระพุทธเจ้ามา ยืนยันกันแล้ว ศึกษาให้ชัด ๆ จากคำตรัสของพระพุทธเจ้า

เริ่มได้ข้อ ๑ แล้วก็ต้องปฏิบัติตาม“ปัญญาข้อ ๒” นั่นคือ เมื่อได้“อาศัยพระพุทธานุสสาหรือสัตตบุรุษรูปใด รูปหนึ่ง” ผู้ตั้งอยู่ในฐานะครู ซึ่งเป็นที่เข้าไปตั้งความละอาย ความเกรงกลัว ความรัก และความเคารพไว้อย่างแรงกล้า นั้นแล้ว เธอเข้าไปหาแล้วไต่ถาม สอบถามเป็นครั้งคราวว่า

“ข้าแต่ท่านผู้เจริญ ภาษิตนี้เป็นอย่างไร เนื้อความ

แห่งภาชิตนี้เป็นอย่างไร ท่านเหล่านั้นย่อมเปิดเผยข้อที่ยัง
ไม่ได้เปิดเผย ทำให้แจ้งข้อที่ยังไม่ได้ทำให้แจ้ง และบรรเทา
ความสงสัยในธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความสงสัยหลาย
ประการแก่เธอ

“ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๒ ย่อม
เป็นไปเพื่อได้ปัญญา ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์แห่งปัญญาที่
ได้แล้ว ฯ”

“ปัญญา”จะเจริญขึ้นไป ๆ ตามลำดับ โดยข้อ ๒ นี้
คือ แม้จะได้เริ่มรับรู้รับฟัง“โลกุตระธรรม”ขึ้นมาแล้ว ก็เชื่อว่า
แค่ที่ได้รู้นั้นจะสามารถ“รู้มากพอ”ที่จะเอาไปปฏิบัติให้
บรรลุ“โลกุตระธรรม”บริบูรณ์ง่าย ๆ จะต้องฟังแล้วฟังอีกมาก
เมื่อในโลกยุคนี้ ไม่มีพระพุทธรเจ้า ก็ต้อง“อาศัย”ฟัง
จาก“สัตตบุรุษ”นี้แหละ ฟังแล้วฟังอีก

“สัตตบุรุษ”จึงเป็น“อาหาร”ของผู้ที่ยังไม่มี“ปัญญา”

“อาหาร”คือ “เครื่องอาศัย” ผู้ยังไม่มี“ปัญญา”จะต้อง
“ฟัง”พา“อาศัย”สัตตบุรุษนี้แล นั่นคือ อาศัยได้ฟังอาศัย
สัมผัสจาก“สัตตบุรุษ”จึงจะได้“อาหาร”มาปฏิบัติ

**(๔๕๔) คนผู้“อวิชชา”ก็ต้องฟัง“อาหาร”จาก“สัตต-
บุรุษ”**

การได้ยิน-ได้ฟัง “สัมผัสด้วยหู” ก็เป็น“อาหาร”

การได้เห็น “สัมผัสด้วยตา” ก็เป็น“อาหาร”

หรือทวารอื่นๆ ที่ได้“สัมผัส”พร้อมภายนอก-ภายใน
ล้วนเป็น“อาหาร”ทั้งนั้น ถ้าไม่มี“สัมผัส”กันด้วย“รูป”
กับ“นาม”นั้นต่างหาก ที่ไม่มี“อาหาร”บริบูรณ์

ผู้“หลับตา”ปฏิบัติหลงผิดว่า “ปัญญา”จะเกิดในขณะที่
“หลับตา”ปฏิบัติไปถึงขั้นนั่นเอง ถือว่า“ปัญญาบริสุทธิ์”

ไม่เรียนรู้“อาหาร” คือ “ปัญญา”จากผู้เป็นสัตตบุรุษ
คนผู้“อวิชชา”ก็ต้องพึ่ง“อาหาร”จาก“สัตตบุรุษ”
ที่จะ“พูด”ให้เราฟังเป็น“อาหาร” แล้วนำไปปฏิบัติ“สัมผัส”จริง
“อวิชชา”นี้แหละมี“อาหาร” มิใช่ไม่มี“อาหาร”

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “เราย่อมนกล่าวว่า อวิชชามี
อาหาร มิได้กล่าวว่าไม่มีอาหาร ก็อะไรเป็นอาหารของอวิชชา
ควรจะกล่าวว่า นิเวรณ ๕ เป็นอาหารของอวิชชา”

พระพุทธเจ้าตรัสใน“อวิชชาสูตร”ทรงยืนยันว่า
“อวิชชามีอาหาร” ไม่ใช่“ไม่มีอาหาร” โดยมี“นิเวรณ ๕ เป็น
อาหารของอวิชชา” เป็นต้น แล้วท่านก็ตรัสถึง“อาหาร”ที่เป็น
“เหตุเป็นปัจจัยกันและกัน”ไว้ ว่า คืออะไรและจะทำอย่างไร
จึงจะได้“อาหาร”จนครบถ้วน“บริบูรณ์”

อาตมาเคยยกอ้างไว้มาแล้ว หลายครั้งหลายครา
ผู้ต้องการรายละเอียดต้องไปอ่านใน“อวิชชาสูตร”พระ-
ไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๖๑ และข้อ ๖๒ “ต้นหาสูตร”ใน
เล่ม ๒๔ นี้แหละ จะเข้าใจชัดเจนแจ่มแจ้ง

ว่า ต้องคบสัตตบุรุษนี้แหละให้“บริบูรณ์” ในยุคที่ไม่มี

พระพุทธเจ้า “สัตตบุรุษ” ก็เป็น “อาหาร” แท้ที่จะได้จากท่าน
ถ้าผู้ใดแม้จะได้พบ “พระศาสดาหรือได้พบเพื่อน
พรหมจรรย์รูปใดรูปหนึ่ง” ผู้เป็น “สัตตบุรุษ” ผู้ตั้งอยู่ในฐานะ
ครู” แล้ว แต่ไม่ทำตาม “ปัญญาข้อ ๒” ผู้นั้นก็ถือว่าได้แค่พบ
พระพุทธเจ้า หรือพบสัตตบุรุษแล้ว แต่ “ไม่ได้ฟังสังฆธรรม
ที่บริบูรณ์-ศรัทธาก็ไม่บริบูรณ์-โยนิโสมนสิการก็ไม่บริบูรณ์-
สติสัมปชัญญะก็ไม่บริบูรณ์-การสำรวจมโนทริยาก็ไม่บริบูรณ์-
สุจจริต ๓ ก็ไม่บริบูรณ์-สติปัญญา ๔ ก็ไม่บริบูรณ์-โพชฌงค์ ๗
ก็ไม่บริบูรณ์-วิชชาและวิมุตติ ก็ไม่บริบูรณ์ ฯลฯ” (ตรวจสอบให้
แตกฉานเกิดจากพระไตรปิฎก “อริยชาสูตร” เล่ม ๒๔ ข้อ ๖๑ และข้อ ๖๒ “ตัณหาสูตร”
เชิญให้อ่านดู)

เพราะถ้าคนผู้นั้นไม่ทำตาม “ปัญญาข้อ ๒” คนผู้นั้น
ก็จะไม่ได้ “ความสงบ ๒ อย่าง” ที่ “สัมมาทิฏฐิ” เต็ดขาด
นั่นเพราะไม่ฟังแล้วฟังอีก จากพระพุทธเจ้า หรือ สัตตบุรุษ
จึงไม่เจริญขึ้นมาตามลำดับ ได้แก่ “ความสงบกาย-ความสงบ
จิต” ที่ถึงพร้อมตาม “ปัญญาข้อ ๓” กันอย่าง “สัมมาทิฏฐิ” จริง ๆ
นี่แน่

“ปัญญาข้อ ๓” ก็ไม่ได้ความเจริญต่อไปอีกเด็ด ๆ
ยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้ ไม่มีพระพุทธเจ้าแล้ว ก็มีแต่
“สัตตบุรุษ” เท่านั้น ที่จะได้ฟังท่านพูด ท่านสาธยายให้ฟังอยู่
จึงจะสามารถมี “ความสงบกาย-ความสงบจิต” ได้
บริบูรณ์สัมบูรณ์ พระพุทธเจ้าก็ตรัสบอกให้เต็มเหตุที่

จะเจริญ“ปัญญา”เพิ่มขึ้นไปตามลำดับว่า “เธอเป็นผู้มีศีล
สำรวมระวังในพระปาติโมกข์ ถึงพร้อมด้วยอาจรรและโคจร
มีปกติเห็นภัยในโทษแม้มีประมาณน้อย สมาทานศึกษาอยู่ใน
สิกขาบททั้งหลาย คุกรรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อ
ที่ ๔ ย่อมเป็นไปเพื่อได้ปัญญา ฯลฯ เพื่อความบริบูรณ์
แห่งปัญญาที่ได้แล้ว ฯ” ปัญญาก็จะเจริญต่อไปเป็นลำดับ ฯ

นั่นคือ คนผู้“อวิชา”อยู่ จะ“พ้นอวิชา”ได้ก็ต้อง
พึ่ง“อาหาร”จาก“สัตตบุรุษ”เท่านั้น ตามกาละ-เทศะ-ฐานะ
จึงจะบริบูรณ์ได้ครบถ้วนจริง ตั้งแต่“ศีล”ไม่ขาดหกตกหล่น

เอาตมาเป็น“สัตตบุรุษ”เป็น“โพธิสัตว์ระดับ ๗” ก็
อธิบายขยายความว่า การปฏิบัติ“ศีล”นั้นมีรายละเอียด
อย่างไร จึงจะชื่อว่า“ปฏิบัติศีล”กันถูกต้อง จะเกิด“ผล”พา
ไปสู่นิพพานได้ให้“บริบูรณ์”จริง สู้ฟังไปเรื่อย ๆ

ผู้เห็นได้จริง ก็จะได้มรรคผล“บริบูรณ์”ขึ้นจริง ๆ

(๔๕๕) ปฏิบัติ“ศีล”จึงจะมี“ปัญญา”พาพ้น“อจินไตย” ได้

สังเกตดี ๆ เถอะ จะเห็นได้คำว่า“ความบริบูรณ์”
นั้นสำคัญยิ่งนัก ถ้ายังไม่บริบูรณ์ก็ต้องอธิบายกำกับด้วย
“ศีล”ให้เป็น“อริศีล-อริจิต-อริปัญญา” สู้ฟังยิ่ง ๆ ขึ้น

“ปัญญา”จึงจะเจริญ อกงาม ไพบูลย์ ยิ่ง ๆ ขึ้น รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“จรณะ ๑๕ วิชา ๘”ชัดเจน เห็นความละเอียด

เข้าใจในความสำคัญใน“ศีล”ยิ่ง ๆ ขึ้น

ก็ขออย่าซ้ำซากอีกว่า “การหลับตาปฏิบัติ” นั้นมันไม่มี“ศีล” ไม่ได้ปฏิบัติ“ศีล” มันจึงปิดประตูบรรลุลหรรณที่เป็น “โลกุตระ” ของพระพุทธเจ้าเลยเด็ดขาด ถ้าบรรลุมันกับบรรลุได้ “ผล”แบบเดียรฉัตร ที่เป็น“อย่างอื่น”ไปจากของพระพุทธเจ้า “หลับตา”มันบรรลุลหรรณ“พุทธ”ไม่ได้เลย

ปฏิบัติธรรมของพุทธต้องเป็น“ทิฏฐธรรม” คือใน ขณะ“ปัจจุบันชาติ”เท่านั้น จึงจะมีผลจะเป็น“ความจริง”

“หลับตา”ปฏิบัติจึงม गयाไปได้“อรหัตต”กัน ที่ “มิจฉาทิฏฐิ-มิจฉาปฏิบัติ-มิจฉาปฏิเวธ”แล้วยึดเป็น“อรหัตต” กันอยู่ ในยุค พ.ศ. ๒๕๐๐ นี้จึงมีให้เห็นอยู่ต้ง ๆ โทนโท

นี่คือ “ความเสื่อมของคน”ที่เสื่อมแท้จริง ชีบ่ง“ความจริง”ตามที่พระพุทธเจ้าทรงพยากรณ์ไว้ใน“อาถิสสูตร”

คนชาวพุทธยุคนี้เสื่อม ก็เพราะพากันเสื่อมไปจาก “ศีล”นี้แล ทั้งความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของ“ศีล” ทั้งการปฏิบัติของนักบวชก็ดี ชาววาสก็ตาม ก็ปฏิบัติกัน ไม่มี“อิทัปปัจจตา”ของ“ศีล”ของ“ธรรม”กันเลย ทั้ง“ผล” ก็ได้แค่“ศีลัพพตูปาทาน”หรือ“ศีลัพพตูปรามาส”แค่นั้น

คนยุคนี้ปฏิบัติ“ศีล”กันไม่เป็น“ฉาน” ไม่ถึง“วิมุตติ” ไม่เป็น“เหตุ”เป็น“ปัจจัย”แก่กันและกันเลย แยกศีลไปจากจิต มรรคผลจึงไม่เป็น“โลกุตระธรรม”เด็ดขาด เป็นได้แค่ “โลกียธรรม”กันเท่านั้น

เพราะ“ศีล”คือ “หลักต้น”แท้ ๆ ของศาสนาพุทธจริง ๆ “ศีล”เป็นหลักที่ตรัสไว้ว่า“จรณะ”ก่อนข้ออื่น ๆ “ศีล”จึงเป็นข้อต้นให้“จรณะข้อ ๒-๔ (สำรวมอินทรีย์ ๖-โภชนมัตตัญญูตา-ชาคริยานุโยคะ)” อันเป็น“การปฏิบัติที่ไม่ผิดไปจากศาสนาพุทธ”นั่นคือ “ผู้มี‘ศีล’เป็น‘หลักต้น’ของการปฏิบัติธรรม”ก่อนอื่น แล้วได้ปฏิบัติ“อปัณณกปฏิปทา ๓”นี้กันจริง ๆ ตามลำดับ จึงจะเกิดข้อ ๕-๑๑ อันเป็น“สัทธรรม ๗”จึงเจริญตามต่อ ๆ ไปได้ แล้ว“ฌาน ๔”ที่เป็น“ฌานวิสัย” อัน“อจินไตย”จึงจะเกิดกับผู้ปฏิบัติ“สัมมาทิฏฐิ”นั้น ๆ ให้มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “อจินไตย ๔”ได้แท้จริง

ผู้ไม่ปฏิบัติ“ศีล”จะมี“ปัญญา”พ้น“อจินไตย”ไม่ได้

ถ้า“ศีล”ก็ไม่ใช่“หลักต้น” และ“อปัณณกปฏิปทา ๓”ก็ไม่ได้ปฏิบัติตามมาอีกอย่าง“สัมมาทิฏฐิ”แล้วละก็ ผลมันจะเกิด“สัทธรรม ๗”ไม่ได้เด็ดขาด

ดังนั้น ยิ่งคนที่หลงผิดไป“หลับตา”ปฏิบัติ นั้น ก็ยิ่งไม่มี“อปัณณกปฏิปทา ๓”เลย “สัทธรรม ๗”ก็ไม่เกิด

“สัทธรรม”หมายความว่า ธรรมที่ดี, ธรรมที่แท้, ธรรมของสัตตบุรุษ, ธรรมที่บรรลุผลถึงนิพพานได้จริง มี ๗ ข้อ คือ ศรัทธา, หิริ, โอตตัปปะ, พาหุสัจจะ, วิริยารัมภะ, สติ, ปัญญา จะไม่เกิดเป็น“กระบวนการทั้ง ๗”ตามคำสอนพระพุทธเจ้าแน่

จึงไม่เกิด“ฌานที่เป็นโลกุตระ”ได้ โดยมี“วิชา ๘”

เป็นองค์ประกอบไปด้วยตลอด“ศีล-สมาธิ-ปัญญา-วิมุตติ”

จึงจะมี“วิมุตติญาณทัสสนะ”ที่เป็น“ปัญญา”พาพ้น
“อจินไตย” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “โลกจินตา-กรรมวิบาก-ฌานวิสัย”
และ“พุทธวิสัย”ไปตามลำดับของ“โพธิสัตว์”แต่ละ“ขั้นชั้น
(วาระ)”ของฐานะตนได้แท้ ผู้มี“ฐานะ”ถึง“ขั้นชั้น”ใดก็จะมี
“ภูมิปัญญา”ตาม“ขั้นชั้น”นั้น ๆ ของตนจริง จึงมี“ปัญญา”
แสดงออกได้จริง จาก“สภาวะธรรม”จริงทั้งภายนอกภายใน
ที่คนผู้นั้น ๆ มี“ปัญญา”และมี“สภาวะธรรม”ทั้ง ๒ ของตนแท้
“ธรรม”ของคนผู้มีทั้ง“ภายนอก” และทั้ง“ภายใน”ก็
จะครบ“กาย”ครบ“จิต” เป็น“เทวธรรม”บริบูรณ์สัมบูรณ์ได้
จึงสามารถมี“ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง และสาธยายให้ผู้คน
ทั้งรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงตาม และนำพาปฏิบัติบรรลุมรรคผลตาม
ได้จริง ๆ

มี“ผลเกิดเป็น‘ปรากฏการณ์’ทั้งรูปทั้งนาม”และ“ทั้ง
กายทั้งจิต” เป็น“เทว รัจฉา มหุยนะ เวทนายะ เอกสโมสธนา
ภวันติ” สัมผัสสำเร็จ เป็น“เอหิปัตติโก”กันออกมาได้ยืนยง
ภาวะ“โลกุตระธรรม”ของศาสนาพุทธว่า มีอยู่แน่แท้

(๔๕๖) “ศีล”เป็น“ข้อ ๆ”พาเกิดผลตามลำดับอย่าง อัศจรรย์

ศาสนาพุทธเริ่ม“จรรณะ ๑๕ ข้อ ๑” ก็คือ มี“ศีล”นี้
ปฏิบัติเป็น“หลักการ”หรือ“หลักธรรม”สำคัญยิ่งใหญ่มาก ที่

พาผู้ปฏิบัติธรรมบรรลุ“โลกุตระธรรม”อันเป็น“แก่นแท้-เนื้อแท้”ของศาสนาพุทธได้สำเร็จจริงตามลำดับ บรรลุ“โลกุตระ”แบบพุทธ อย่างน่าอัศจรรย์

หากไม่มี“ศีล”เป็น“หลัก”นำในการปฏิบัติแล้ว การปฏิบัติจิตใจผู้ปฏิบัติก็จะไม่เดินทางเป็นลำดับพาดังนิพพานได้แน่นอน ผู้“มิจฉาทิฎฐิ”ที่ไม่ใช้“ศีล”นำปฏิบัติจึงพาคน“อวิชชา”ไม่เป็นเส้นทาง ก็เกิดผลเลอะเทอะ และทะเละปะละปะ สลับสับสนไม่เป็นชั้นเป็นอันเกินกว่าเจ้าตัวจะรู้ได้

จึงได้พากันแตกแยกกันออกเป็น“นิกาย”ไปมากมาย เพราะ“อวิชชา”คือ“ไม่รู้ธรรมวินัย” จึง“ไม่รู้ตัว”ว่า ตนมีชีวิตเป็นอยู่อย่างเป็น“นิกาย” แตกแยกกันเป็นก๊กเป็นเหล่า

ไม่เป็น“นานาสังวาส”ตามธรรมชาติที่เกี่ยวข้องเป็นภาวะ ๒ ที่อยู่กันอย่างสัมพันธ์อันดีของสรรพสิ่งในโลก อย่างมีระบบระเบียบแบบแผน รู้เท่ารู้ทัน“ภาวะ ๒”และใช้ศึกษาสร้างประโยชน์จาก“ภาวะ ๒”นั้นๆไป ทีละคู่ๆ

จึงพากันเป็นอยู่อย่าง“อวิชชา” ต่างแตกแยกกันเป็น“นิกาย” หน้าตาเฉย ตั้งแต่“นิกายใหญ่-นิกายกลาง-นิกายย่อย” ก็ไม่รู้ตัว ไม่รู้ฐานะกันและกัน ไม่อยู่กันอย่างเป็น“นานาสังวาส”ที่ต่างรู้ตัวเอง และรู้ผู้อื่น รู้กันและกัน ว่าใครเป็น“นานาสังวาส” ใครเป็น“นิกาย” ก็ไม่รู้ความจริง ทำแต่การแตกแยกกัน และทะเลาะให้แกโลก จึงได้อันนตรियกรรม

ผู้“รู้ตัว”นั้นไม่กล้าทำ“ความแตกแยก”เป็น“นิกาย”
กับคณะใด ก็ทำตนเป็นแค่“นานาสังวาส”อยู่เท่านั้น แต่
“ผู้อาวุโศภาก็คง“ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ว่า ผู้ที่ท่านยืนยันว่าท่าน
ทำแค่“นานาสังวาส”นั่นแหละ คือ ผู้มี“วิชา”ที่แท้

“ศีล”จึงไม่เสมอสมานกัน เพราะไม่มี“ศีลสามัญตา”
เพราะ“ทิฏฐิ”ไม่เสมอสมานกัน ไม่มี“ทิฏฐิสามัญตา”
จึงถึงกับยึดว่า ท่านผู้ทำ“นานาสังวาส”นั่นคือ ผู้เป็น
“นิกาย”ไปเลย และถือว่า ตนเองมี“ธรรมวินัยของพุทธ”

ผู้ที่ยึดตนเองเป็น“นิกาย”นั้นก็เห็นว่าผู้“นานา-
สังวาส”คือ ผู้“ไม่มีธรรมวินัยของพุทธ”

จึงหลงผิดไปถือ“วินัย”เป็น“ศีล” ไม่สนใจใน“จุลศีล-
มัชฌิมศีล-มหาศีล”กันแล้ว แม้ปฏิบัติ“ธรรมวินัย”ก็ปฏิบัติ
อย่าง“ศีลพัทูปาทาน” อย่างดีก็“ศีลพัทูปราสาท”

“ศีลพัทูปาทาน”คือ การยึดมั่นศีลและวัตรด้วย
อำนาจกิเลส, การถือมั่นศีลพรต ตามธรรมเนียมนิยมที่
ประพศิกันมาเป็นจารีตประเพณีกันไป ถือกันว่าได้“บุญ”
ซึ่งก็เข้าใจกันว่า“บุญ”เป็น“ความดีงาม” ผู้ยึดถือได้ถือว่ามี
“ศีล”ตามความหมายของศีลนั้น ๆ ก็นับเป็น“คนดี”ตามนั้น

แต่ไม่เข้าใจว่า ปฏิบัติตามศีลจะขัดเกลาคตนตั้งแต่
ภายนอกทางกายทางวาจาทางใจที่กิเลสเกิดจากภายนอก
ทางกายก็หมดไป กิเลสภายนอกทางวาจาก็หมดไป กิเลสที่
เหลือแต่ทางใจก็จะหมดไปจนจบสิ้น เจริญครบ“กาย-วาจา-

ใจ”ตามศีลแต่ละข้อไปตามลำดับๆ มี“ต้น-กลาง-ปลาย”
กิเลสหมดสิ้นไปตามลำดับ บรรลุอรหัตต์ เพราะการปฏิบัติ
จะสามารถปฏิบัติให้กิเลสอันเกิดจากทางกายภายนอกได้
ทางวาจาได้ ทางใจได้เชื่อมต่อกันอยู่ครบถ้วนบริบูรณ์

“ศีล”เป็น“ข้อๆ”พาเกิดผลตามลำดับอย่างน่าอัศจรรย์

“ศีล”ที่ปฏิบัติแล้ว ไม่พาให้กิเลสลดละจางคลายไปตาม
ลำดับ ต้น-กลาง-ปลาย จึงชื่อว่า ปฏิบัติ“ศีล”ไม่มีผลละล้าง
ฆ่ากิเลสเป็นขั้นๆ จนถึงขั้น“บุญ” ก็เป็นคนปฏิบัติธรรมแต่
ปฏิบัติ“ไม่พ้นศีลพทุปาทาน”กันอยู่ คือไม่“สัมมาทิฏฐิ”

(๔๕๗) ผู้“สัมมาทิฏฐิ”ใน“ศีล”แล้วแต่ไม่พาเกิดผล เป็นไหน

ผู้“ไม่พ้นศีลพทุปาทาน”ก็คือ ผู้ปฏิบัติ“ศีล”กันได้
แค่ถือศีลเป็น“จาริตประเพณี”กันไปเฉยๆ

“ศีล”ที่ไม่ประเสริฐวิเศษน่าอัศจรรย์อะไรเลย สูญเปล่า

“ศีล”ไม่ได้เป็น“อาหาร”ที่จะมีประโยชน์โพดผลแก่
ผู้ปฏิบัติเป็นตัวกำหนด“สารธรรม”ไปตาม“ศีล”แต่ละข้อ

“ศีล”ทุกวันนี้ทั้งฆราวาส ทั้งภิกษุจึงเป็นได้แค่ทำกัน
ไปเป็น“จาริต” เป็น“ประเพณี”กันไป สักแต่ว่า “ถือศีล”เท่านั้น

แต่ยังไม่มี“สัมมาทิฏฐิ”ที่จะปฏิบัติ“ศีล”ให้ถูกวิธีเลย

“ศีล”ก็ไม่ได้ขัดเกลากิเลสพาให้บริสุทธิ์จากกิเลสตาม
ข้อ“ศีล”แต่ละข้อกำหนดไว้นั้นๆ แต่อย่างใดแน่นอน

“กิเลส”จะลดละได้ก็ตาม“ศีล”นั้น ๆ แต่ละข้อ จึงไม่มี
นี่คือ ผู้ไม่พ้น“ศีลพหุตุปาทาน”อยู่แท้ ๆ เต็ม ๆ
ส่วน“ศีลพหุตุปรามาส”ก็คือ คนผู้นั้นมีสัมมาทิฏฐิว่า
“ศีล”จะปฏิบัติอย่างไรได้แล้ว เข้าใจความเป็น“กายของตน”
ได้และ“ความเป็นจิตของตน”ได้ด้วย แต่ไม่ลงมือปฏิบัติจริงจัง
ที่ควรเร่งปฏิบัติให้บรรลุผล ให้หลุดพ้นได้ด้วยศีลแต่ละข้อ ๆ
การประพฤตินั้น ๆ ก็ไม่บริสุทธิ์หลุดพ้นกิเลสไปตาม“ศีล”แต่
ละข้อ ก็มงายด้วยอวิชชาอยู่นั่นเอง ไม่เจริญ

ทั้ง“ศีลพหุตุปาทาน”ทั้ง“ศีลพหุตุปรามาส”แม้จะ
“พ้นมิจฉาทิฏฐิ”กันแล้ว แต่ไม่มี“สัมมาปฏิบัติ”ยังไม่ปฏิบัติ
ให้ถึงขั้น“สัมมาปฏิเวธ”กันให้ได้เสียที จึงยังไม่นับว่า“มีศีล”
จึงเป็นแค่“คนยังถือศีล”อยู่นั่นเอง แต่ศีลไม่เกิดผล

หากใคร“ไม่มีศีล”เป็น“หลักนำ”แต่ละเรื่องตาม“ศีล”
แล้ว ผู้ปฏิบัตินั้นจะไม่มี“เหตุ”ไม่มี“ปัจจัย”เป็นลำดับ เข้า
แนวของ“จรณะ ๑๕ วิชา ๘” ที่จะบรรลุ“อารยธรรม”พาไป
สู่นิพพานได้เป็นขั้น ๆ “ต้น-กลาง-ปลาย”เลยเด็ดขาด และ
ยิ่ง“อปัณณกปฏิปทา ๓”ก็ไม่ได้นำมาปฏิบัติอีก “สัทธรรม ๗”ก็
ย่อมไม่เกิดแน่นอน “ฉาน ๔”ที่ได้ก็เป็น“ฉาน”ของเดียรถีย์
ที่นอกแบบพุทธไปกันคนละแบบ คนละอย่าง แตกต่างกัน

โดยเฉพาะ“วิชา ๘”ไม่เกิด ไม่เป็น ไม่มี ไม่ใกล้เลย
ถ้า“ข้อ ๑”ของ“จรณะ ๑๕”คือ“ศีล” ก็ไม่มี และ
“ข้อ ๒-๔”คือ“อปัณณกปฏิปทา ๓”ก็ไม่มีตามมาอย่างสำคัญ

“ฉานโลกุตระ” นั้น
มีในขณะที่มตาชีวิตปกติ
เกิดจาก “จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
อันเป็น “พุทธคุณ”
ของพระพุทธเจ้า

อีก มันก็ไม่ใช่การปฏิบัติธรรมของ“ศาสนาพุทธ”เด็ดขาด
ตรงนี้สำคัญมากที่สุด มันไม่มี“พุทธคุณ”ที่เป็นพุทธนั่นเอง

ถ้ายังเป็น“การหลับตา”ปฏิบัติ ผู้ใด“หลับตาปฏิบัติ”
ก็เป็น“เดิยรติย์ ๑๐๐ %” เต็มสภาพ จุดสำคัญมากที่อาตมา
พูดมาแล้วซ้ำอีก จนปากเปื่อยปากแฉะนี่ก็คือ “ฌาน”ของ
ผู้“หลับตา”ปฏิบัติ นั้น ก็จะได้“มิจฉาฌาน”เป็น“ผล” มันไม่ใช่
“ฌาน”ของพุทธเลยเป็นอันขาด มันเป็น“ฌานโลกียะ”

ซึ่งเดิยรติย์เขาก็มี“ฌาน ๑- ๔”ตามแบบ“ฌานโลกียะ”
เกิดจาก“การหลับตา”ปฏิบัติกัน “ฌาน”มีในขณะที่หลับตา

แต่ถ้าเป็น“ฌานโลกุตระ”นั้นมีในขณะที่ลืมตาชีวิต
ปกติเกิดจาก“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”แท้ๆ อันเป็น“พุทธคุณ”
ของพระพุทเจ้า ซึ่งแตกต่างจาก“ฌาน”อันเป็นของเดิยรติย์
ที่“หลับตา”ปฏิบัติ มันไปคนละโลก คนละทิศทางกันเลย

มันไม่ใช่“ฌานวิสัย”ของพระพุทเจ้า มันแค่“ฌาน”
ที่“หลับตา”ปฏิบัติเท่านั้น ...ไปหลงจมมงายกันอยู่ทำไม?

“ฌาน”ที่ไม่ใช่ของพระพุทเจ้า เขาก็เป็น“ฌาน”แบบ
ของเขา แต่มันไม่ใช่“ฌาน”ที่มี“ศีลกำกับ”เป็นข้อกำหนด
ความเป็น“สมาธิ-ปัญญา-วิมุตติ”อันเป็นแบบพุทธเฉพาะนะ!

ทุกวันนี้ “ศีล”เขาก็“มิจฉาทิฎฐิ” นี้กว่าปฏิบัติต่างหาก
ซึ่งแยกกันไปจาก“ฌาน”จาก“สมาธิ”ไปเลย จึงเรียก“ศีล”
ที่ปฏิบัติแบบนี้ว่า “ศีลพทุปาทาน”เพราะมันเห็นผิดเป็น
“มิจฉาทิฎฐิ” ว่า ปฏิบัติ“ศีล”มันไม่มี“จิต”เข้าไปเกี่ยวข้อง

“ศีล”มันเกี่ยวกับ“กาย”กับ“วาจา”เท่านั้น

ตรงนี้แหละ“ผิดแบบพุทธ”ไปอย่างมหามหันต์ทีเดียว
เพราะ“จิต”เป็นประธานสิ่งทั้งปวงแท้ ๆ นะ! ไตร่ตรองดี ๆ

(๔๕๕) คนหรือมนุษย์เป็นผู้มี“จิตสูง” คือผู้มี“ศีล”ปกติ

ตั้งแต่“สัตถชาตญาณ”ของสัตว์ของมนุษย์แท้ ๆ มัน
ก็มี“จิต”คือ “สัตถญา”เกี่ยวข้อมาแต่อ่อนแต่ออกแล้ว

คนเคลื่อนไหว“กาย-วาจา”ทีใด มันก็เกี่ยวกับ“จิต”
ทั้งนั้น ตั้งแต่“สัตถชาตญาณ” กาย-วาจามันจะเคลื่อนไหว
เองโดยไม่มี“จิต”เป็น“ประธาน”ไม่ได้

จิตที่ยัง“อวิชชา”ก็เป็นจิตที่“กิเลส”จัดการให้เป็นไป
ดังนั้น คนจะเคลื่อนไหว“กาย-วาจา”โดยเป็นคน
ผู้ไม่มี“ศีล”กำกับเลย มันก็เท่ากับสัตว์ คนจึงต้อง“มีศีล”จึง
จะเป็นผู้มี“จิตสูงกว่าสัตว์”จริง

คนที่ เป็น“คนสมบุรณ์” จึงคือ“คนมีศีล”เป็นปกติ
สามัญ

ผู้ยังไม่มี“ศีล ๕”จึงยังไม่มีพื้นฐานของ“มนุษย์” เป็น
“ปกติคน” อันยังมีเชื่อความเป็นสัตว์ที่มี“จิตยังไม่สูง”

พระพุทธเจ้าทรงสอนให้“มีศีล” โดยปฏิบัติไปตาม
ลำดับเริ่มจาก“ศีล ๕”นับเป็นพื้นฐานของความเป็น“คน”
หรือ“มนุษย์” จึงจะชื่อว่า ผู้มี“จิตสูง”เป็นปกติอย่างตั้งมั่น
ยังยืนถาวรตลอดกาล จึงจะนับว่า ผู้“ไม่ใช่สัตว์”ได้จริง

แต่ชาวพุทธที่มีจรรยาปฏิบัติไม่ได้ใช้“ศีล”เป็น“หลัก”ให้เกิดการศึกษาเจริญ“อธิศีล-อธิจิต-อธิปัญญา”เพื่อ“สงบ”เพื่อ“หยุด” การกระทำที่มีพฤติกรรมอันยังเป็น“สัตว์”

การปฏิบัติของศาสนาพุทธที่เป็นของพระพุทธเจ้าสัมมาทิฐิแท้ ก็ปฏิบัติตาม“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”หรือ“ศีล-สมาธิ-ปัญญา” เป็น“สิกขา ๓” ที่สามารถทำให้“ลดกิเลส”หรือ“หยุดกิเลส”หรือ“ดับกิเลส”ให้สงบ ซึ่งไม่ใช่การสะกดจิตให้“สงบ”แบบเดียรถีย์

แต่ผู้มีจรรยาปฏิบัติก็จะเอา“จิต”ไปสะกดอาการ“กาย-วาจา” ไว้ให้หยุด ให้สงบ นั่นมันก็อีกแบบหนึ่งที่“เดียรถีย์เขาทำกัน” มันก็ทำ“สงบ”ได้ แต่มันไม่ดับ“เหตุ”ที่จะ“สงบ”ยังยืนถาวรตลอดกาล กระทั่งไม่กลับฟื้นขึ้นมาอีกจริง

และจะได้พ้นความเป็น“สัตว์”กันเป็นปกติจริง ๆ ด้วยการ“ดับกิเลส”ให้จิตที่เป็นสัตว์ตายไป สงบไปแท้ ๆ

ซึ่งเดียรถีย์ก็ใช้“จิต”บงการ“กาย-วาจา”ให้ดับ แต่ก็แค่ให้“การเคลื่อนไหว”ของ“กาย-วาจา”นิ่งลง แล้วหลงผิดว่า“เป็นความสงบ”สำเร็จแล้ว อย่างนี้ก็ผิดพุทธไปแล้ว อย่างมีนัยสำคัญยิ่ง เพราะมันยังไม่ใช่ความสงบที่เป็น“โลกุตระ”

มันยังไม่มี“ปัญญา”หยั่งลึกเข้าไป“รู้จัก-รู้แจ้ง”ในรายละเอียดของ“กาย-จิต”ต่าง ๆ ก็“รู้จักจริง”ตรงพุทธแท้ไม่ได้ “ศีล”มีเป็นข้อ ๆ แต่ละข้อ ก็พาบรรลุผลคนละเรื่อง พระพุทธเจ้าทรงกำหนด“ศีล”ขึ้นมาให้คนปฏิบัติด้วย

พระสัพพัญญุตญาณ ผลจึงจะทำสัตว์ให้เป็นมนุษย์

“ผล”ที่เกิดจาก“ศีล”นั้น จะทำสัตว์ให้เป็นคนจริง ๆ

คนก็คือมนุษย์ ผู้มี“จิตสูง”กว่าสัตว์แท้จริง

เพราะคนผู้ยัง“ไม่มีศีล”นั้นมันยังไกลความเป็น“คน”
อยู่อีกมากกว่านี้ ผู้ไม่มีศีลยังไม่มี“ความปกติ”ที่ผู้ชื่อว่า
“มนุษย์”คือ “ผู้มีจิตสูง”ตามพื้นฐานของความเป็นคน

“ผล”ของพุทธ คือ“คน”ที่ต้องมี“การปฏิบัติศีล”

เพราะมันไม่ใช่“ผล”ที่ได้จาก“การปฏิบัติที่ไม่มีศีล”

และก็ต้อง“มีทิฏฐิ”หรือเข้าใจ“ศีลที่ยังมีจกาทิฏฐิ”ให้
ชัดแจ้งชัดเจนเป็น“สัมมาทิฏฐิ”กันจริง ๆ สำคัญอย่างยิ่ง

(๔๕๙) “ทิฏฐิ”เป็น“เหตุ”เริ่มต้นสำคัญยิ่ง ต้องให้ถูกตรง

เพราะ“ทิฏฐิ”นั้นเป็น“กระดุมเม็ดแรก”ที่เดี๋ยวจะ!
ถ้าเริ่มกระดุมเม็ดแรก“ผิด”เสียแล้ว มันก็“ผิด”ไปหมดสิ้น
ความเป็น“ทิฏฐิ”ที่ต้องนับเป็น“เหตุ” ไม่มีเหตุ ก็ไม่มีผล

“ทุกอย่างเกิดมาแต่เหตุ...”พระพุทธเจ้าตรัสไว้ชัด

แต่ผู้“มีจกาทิฏฐิ”นั้นจะนำพาทั้ง“ศีล”ทั้ง“สมาธิ”
ทั้ง“ปัญญา”ทั้ง“วิมุตติ”ผิดไปทั้งหมดทั้งสิ้นเลย

นั่นคือ “หลับตา”ปฏิบัติกัน ไม่มี“ศีล”นำพาปฏิบัติ

“ศีล”ซึ่งเป็น“เหตุ”ที่จะมี“ผล”ทางกายวาจาใจตามมา
ดังนั้นจะต้องปฏิบัติ“ศีล”ให้เป็นเหตุเกิดสมาธิ-ปัญญา

“วิมุตติ”นั้น จะเกิดเป็น“ผล”มาจาก“ศีล”แต่ละข้อ

การปฏิบัติที่ถูกลำดับต้น-กลาง-ปลาย จึงจะเกิด
เป็น“ผล”แล้ว เสร็จจากเป็น“ผลนั้น”มันก็กลายมาเป็น
“เหตุ”ที่สูงขึ้นไปตามลำดับ ถ้าอย่างนี้ก็เป็นจริงตามหลัก
“อิทัปปัจจยตา”ถูกต้อง จึงจะไม่ผิดคำสอนพระพุทธเจ้า

“เหตุ”นั้นต้องเป็นขั้น“ต้น”มาก่อน แล้วจะมี“คู่” เป็น
“ปัจจัย”แท้ ๆ ร่วมกันก่อ“ผล”ขึ้น แล้วจึงจะกลายเป็น“เหตุ”
ใหม่ปรุงแต่งกันต่อ ๆ กันไปอีก ก็ต้องมี“สัมมาทิฏฐิ”ว่า
มันอย่างไร? คืออะไรกันแท้ ๆ?

...นี่คือ จุดสำคัญยิ่ง ที่เรากำลังชี้บอก

ว่า ทุกสรรพสิ่งล้วนเป็น“สังขารธรรม”ที่มี“อิทัป-
ปัจจยตา” พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ“ปฏิจจนมุขปาท”ที่คนมี
“อวิชชา”นั่นเอง จึงทำให้ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สังขารธรรม”หรือ
ไม่มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”ที่แท้ทั้งหมดทั้งมวลได้

พระพุทธเจ้าได้ทรงค้นพบหลักวิชาสุตพิเศษ ได้แก่
“ไตรสิกขา”หรือ“จรณะ ๑๕ วิชา ๘”ซึ่งเริ่มต้นด้วย“ศีล”เป็น
หลักปฏิบัติไปตามลำดับ แล้วจะบรรลุนิพพาน“โลกุตระ”ซึ่งเป็น
“ธรรมะ”พาหลุดพ้นได้ทุกสรรพสิ่งทั้งความเป็น“โลก”เป็น
“วิญญูสงสาร”และความเป็น“อัตตา” เป็น“พระเจ้า” เป็น
“วิญญาณ” ซึ่งเป็น“เทว”คู่สำคัญยิ่งยอด

คนจึงจะต้องใช้“ศีล”เป็นหลักปฏิบัติจึงจะทำให้“หลุด
พ้น”อย่างสำคัญคือ “พ้นสุข-พ้นทุกข์”อันเป็น“มายา”ยิ่งใหญ่
และต้องศึกษาปฏิบัติ“ศีล”ให้“สัมมาทิฏฐิ”กันให้

ถูกตรง

ถ้ายังไม่ถูกตรงยัง“มิจฉาทิฏฐิ” ก็คือยังมีแค่“ศีลพหตุ-
ปาทาน” และถ้าพ้นมิจฉาทิฏฐิในวิธีปฏิบัติศีลแล้ว แต่ยังไม่
ลงมือปฏิบัติกันอย่างจริงจัง ๆ จัง ๆ ยังเหลว ๆ แหละ ๆ
เล่น ๆ หัว ๆ ลูบ ๆ คำ ๆ “ศีล” เล่นกันอยู่ มันก็ไม่เกิดมรรค
เกิดผลแน่

ถ้าคนผู้ใดผู้นั้นยังมัวเมาหรือจมอยู่กับ“ศีลพหตุ-
ปาทาน” หรือไม่ก็มีได้แค่“ศีลพหตปรามาส”อยู่ ตรงนี้เอง
ที่ยังไม่มี“ศีล” ก็ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ทั้ง ๒ ประเด็นกัน

“เหตุ”นั้นก็คือ เพราะคนผู้นั้น“ไม่รู้”ว่า ตนเองยังมี
“มิจฉาทิฏฐิ”ไปหลงมุ่นอยู่แต่กับ“การหลับตา”ปฏิบัติเป็นต้น
หรือยังไม่เรียนศีล ยังไม่มีสัมมาทิฏฐิในศีล และยังไม่ปฏิบัติ
ศีลให้ขัดเกลากิเลสตนจากกายนั้นแหละออกไปตามลำดับ

หากไม่มี“กาย”ปฏิบัติ และไม่มี“ศีล”ซึ่งเป็น“เหตุ”คู่
สำคัญ“ภายนอก”ที่เป็น“เหตุ”คู่ยิ่งใหญ่ยิ่งยวด ก็“ผิด”แน่ ๆ

ก็เป็นคน“ปิดโอกาสตนเอง” ไม่ให้ตนเองพ้นความ
เป็น“สัตว์”ไปได้อยู่ คนผู้นี้ก็ต้องคงเป็น“ผู้มีจิตต่ำ”

นั่นคือ ยังเป็น“สัตว์” ก็เป็น“สัตตาวาส ๘”นี่เอง
เป็นคนไม่มี“ศีล”ในชีวิตอยู่“ปกติ”ไปตลอดกาล
เพราะยัง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่นั้นแหละ เป็น“เหตุ”

ทำตนเป็น“ผู้มีจิตสูง”ไม่ได้ คือ ไม่มี“ศีล”ในตนเป็น
ปกตินี้แหละ พิจารณา“ความรู้-ความจริง”นี้ให้แจ่มแจ้ง

(๔๖๐) “สังโยชน์ข้อที่ ๑” คือ “พันธักกายทิฏฐิ” นั้นลึกซึ้ง

แท้ ๆ ซัด ๆ ก็คือ ไม่ได้ปฏิบัติมาตั้งแต่ “เทว” อันมี “๒”
ที่เริ่มจาก “กาย” ซึ่งก็เริ่มจากความรู้จักกิเลส “กาม” ที่มีกาย
ไม่เริ่ม “หลักแรก-หลักใหญ่” ก็เป็นผู้ “มิจฉาทิฏฐิ” แล้ว
เหมือนดังเช่น มหาบัว ญาณสัมปันโน กับคณะของ
ท่านนั่นเอง ที่ไม่รู้จัก “กาม” เลย เสพ “กาม” ที่เกิดจากการ
กินหมากพลูในชีวิตประจำ “กาย” ตนสัมผัสอยู่ไม่ขาดปาก
หน้าตาเฉย เหมือนไม่มีอะไรติดมีติดอยู่ก็ไม่วู้ตัวเองเลย

จุดสำคัญก็คือ ไม่มีความรู้เลยใน “ความเป็นกาม”
อันเกิดอยู่ใน “กาย” ตนเอง จึงไม่มีการปฏิบัติเพื่อออกจาก
“กาม” ใน “กาย” ของตน นี้ให้เป็น “เนกขัมมะ” ท่านไม่มี “เนก-
ขัมมะ” กันเลย จึงออกมาบวชสูญเสียเปล่า ไม่ได้ทำ “เนกขัมมะ”
คือ ออกจากกาม แม้แค่จากสิ่งเสพติดหยาบ ๆ แค่มาก
พลู อันเป็นเบื้องต้นแห่งพรหมจรรย์แท้ ๆ ก็ไม่ประสีประสา
จึงเหมือนเด็ก ช่างไรเดียงสา อยู่ตลอดกาลจริง ๆ

“เนกขัมมะ” คือ การออกจากกาม เป็นข้อแรกเป็นเบื้องต้น
แห่งการออกมาบวช มหาบัว ญาณสัมปันโน ไม่รู้จักเลย
ไม่ต้องไปพูดถึงรู้แจ้งรู้จริง เริ่มจากรู้จัก “กาย” และรู้จัก
“กาม” มหาบัวก็ไม่ประสีประสาเลย จึงเป็นเด็ก ๆ ที่ไม่เดียงสา
ไม่รู้ประสีประสานั้นจริงที่สุด

บวชตั้งแต่หนุ่มอยู่จนแก่ อายุกว่า ๙๐ ปีเกือบถึง ๑๐๐
ก็ยังเป็นเด็กอยู่ ไม่ประสีประสา จากการได้บวชเลย

ไม่รู้จัก“สังโยชน์” แม้แต่ข้อที่ ๑ คือ “กาย” ที่นักบวช
ต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริงให้ได้เป็นข้อต้นของพระอนุสาสนี

“สังโยชน์ข้อที่ ๑” คือ ต้อง“พ้นสักกายทิฏฐิ”ก็พ้นไป
ไม่ได้ เพราะไม่รู้จักแม้แต่“กาม”แค่ติดอยู่กับ“กาย”ตน

“สังโยชน์”คือ การยังเกี่ยวเกาะอยู่ ยังไม่หลุดพ้น

ดังนั้น“สังโยชน์ ๑๐”เริ่มตั้งแต่ข้อที่ ๑ที่เป็น“มูลกรรม-
ฐาน ๕” ก็ต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กาย” เป็นเบื้องต้นสำคัญยิ่ง
ก่อนอื่นแล้วละลด“กาม”จาก“กาย”เราไปให้ได้จริง

อย่าไปหลบหลับตาให้เป็นคน“ไม่มีกาย”ปฏิบัติธรรม
มันสูญเปล่าในการปฏิบัติตั้งแต่เบื้องต้นไปเลย

คนผู้“หลับตา”ปฏิบัติเป็น“หลักใหญ่”ไม่เอา“ศีล” ไม่
มี“กาย”ภายนอกพร้อมด้วยนั้นตัดทิ้งได้เลย จึง“ผิด”แน่ๆ

แม้แต่ผู้“ลืมนตา”เรียนรู้“ปริยัติ”กันแท้ จากคำพูด
ภาษา บัญญัติ ที่ได้แค่“อรรถวาทุปาทาน” คือได้แค่คำพูด
“วาทะ”เท่านั้นยึดเป็น“อิตตา”ของตนอยู่ แต่ไม่มี“อปณณก-
ปฏิบัติ ๓” ก็ไม่บริบูรณ์ด้วย“สติสัมโพชฌงค์-ธรรมวิจย
สัมโพชฌงค์-วิริยสัมโพชฌงค์-ปีติสัมโพชฌงค์-ปัสสทธิ-
สัมโพชฌงค์-สมาธิสัมโพชฌงค์-อุเบกขาสัมโพชฌงค์”เลย
ดังนั้นจึงไม่เกิด“ปีติสัมโพชฌงค์-ปัสสทธิสัมโพชฌงค์-
สมาธิสัมโพชฌงค์-อุเบกขาสัมโพชฌงค์”ก็เกิดไม่ได้ จึงปิด
ประตูบรรลุดธรรมของพุทธ

เพราะไม่ได้“สังวรตนสำรวมอินทริย์ ๖”คือ ไม่มี

“กาย” อันเป็น“ข้อต้น”ของ“สติปัฏฐาน ๔” นั่นคือ ไม่มี “ศีล”ที่จะพิจารณาไปกับ“กาย-เวทนา-จิต-ธรรม”ไปแต่ละข้อเป็นลำดับ“ศีล”ข้อ ๑-๒-๓-๔ ฯลฯ ครอบคลุมการ “โพธิปักขิยธรรม ๓๗” โดยมี“ศีล”เป็นหัวข้อหลักกำหนด “การปฏิบัติโพธิปักขิยธรรม ๓๗”หมุนรอบเชิงซ้อนกันไป เสมอ ไม่ขาดหัวข้อ“ศีล”ไปจาก“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”

ผู้มีแต่“ภาษา” หรือมีแต่“การกำหนดในใจว่า“ศีล”ก็ ปฏิบัติตามที่ชาวบ้านเขาพากันทำกันไปเท่านั้น” จึงปฏิบัติ “ศีล”ก็ผิด ๆ อยู่ เป็นได้แค่“ศีลัพท์ตูปาทาน”บ้าง “ศีลัพท์ต-ปรามาส”บ้าง จึง“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่แค่นั้นเอง

(๔๖๑) “ศีล”ที่บริสุทธ์แล้วจากกิเลสสาธวะ “จิต”ก็บริสุทธ์

ผู้ไม่มี“ศีล”เป็นหลักต้นของ“ธรรม”นี้แหละคือ “ผิด” แล้ว แถมก็หลงผิดมีดมัวเมามายเอาแต่จะ“หลับตา”ปฏิบัติ กัน ไม่ลืมหูลืมตาไม่ศึกษา“หลักปฏิบัติของศาสนาพุทธ” ให้ถูกต้องแท้เป็นลำดับกันเลยตั้งแต่คำว่า“กาย”อันนี้เป็น “ข้อแรก” คำสำคัญแรกที่จะต้อง“พันสังโยชน์ข้อที่ ๑” หรือจะ ต้องเข้าใจ“กาย”กับ“จิต”แยก“กาย”แยก“จิต”ยังไม่ได้ ก็ “มิจฉาทิฏฐิ”ใน“มูลกรรมฐาน ๕”อยู่ยัง“สัมมาทิฏฐิ”กัน ไม่ได้เลย

ก็หมดสิทธิ์ที่จะรู้แจ้งว่า เมื่อใด“ธรรม”ของเราเป็น “อุตุนิยาม” เมื่อใดเป็น“พีชนิยาม” เมื่อใดเป็น“จิตนิยาม”

ซึ่งจะสำเร็จด้วย“กรรมนิยาม”และ“ธรรมนิยาม” ก็ยังไม่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงให้เป็น“สัมมาทิฏฐิ”กันก่อน

ซึ่งแท้จริง เพราะเข้าใจ(ทฎฐิ)“กาย”ยังมีจณาทิฏฐิ คือ
ผิดอย่างสนิทแท้ มั่นกับบรรลุ“ความเป็นจริง(สัจจะ)”ไม่ได้เลย

“ศีลัพพตฺตฺปาทาน”หมายถึง การปฏิบัติศีลกันไปตาม
จารีตประเพณีที่ได้พากันเสื้อมผิดไปจาก“สัมมาทิฏฐิ”กัน
แล้ว ต่างก็ถือ“ศีล”กัน และเคร่งครัดใน“ศีล”กันยิ่ง ๆ ก็มีกัน
มากอยู่ แต่“ศีล”ที่ปฏิบัติกันก็ควบคุมได้แค่การเคลื่อนไหว
“กายกับวาจา”ภายนอกเท่านั้น ก็“ผิด”ไปแต่ต้น หรือเข้าใจ
“ศีล”ผิด“มิจณาทิฏฐิ”อีกได้หลากหลายต่าง ๆ นานา

เพราะ“ศีล”ไม่ได้เป็น“หลัก”ที่กำหนดความเป็น“อริ-
จิต”เพื่อให้เกิด“สมาธิ”เกิด“ปัญญา”เกิด“วิมุตติ”กันแต่อย่างใด

“ศีล”มีผลแค่ควบคุม“การเคลื่อนไหว”ของ“กาย”
กับ“วาจา”เท่านั้นเป็นต้นตามที่ตนเชื่อว่า ถูกต้องเป้าหมาย
แล้ว ทว่า“ศีล”ไม่ได้กำหนด“จิต”เลย แล้วมันจะเกิด“อริจิต”
จนเป็น“อริปัญญา-อริมุตติ” จนเกิด“สมาธิ”ได้ยังไง?

เพราะ“มิจณาทิฏฐิ”กันสนิทขณะนี้ โดยแยก“ศีล”ไปแล้ว
เข้าใจว่า ปฏิบัติ“ศีล”แล้วจะได้ผล เป็น“มิจณาผล”ไปหมด

จึง“ผิดถนัดถนี้”จริง ๆ “ศีล”ก็บริสุทธ์ไม่ได้

“การเคลื่อนไหว”ใด ๆ แม้จะเป็น“กายปาคุณญฺตฺตา-
ความคล่องแคล่วของกาย” ล้วนมาจาก“จิต”ทั้งสิ้น ถ้าปฏิบัติ
ถูกต้องก็เกิด“สัมมาสมาธิ” แน่นอน จิตยิ่งเป็น“ฌาน”

ยังเป็น“สมาธิ” จึงยังมี“กายคล่องแคล่วว่องไว” จะไม่ใช่
“กายยั้งยั้งแข็งทื่อ” เป็นอันขาด จิตที่เป็น“ฉาน”จะมี
“ปัญญา”จัดการกิเลสได้อย่างเร็วไวคล่องแคล่ว จึงจะพา
บรรลु“วิมุตติ”แบบพุทฺธได้

“สมาธิ”กับ“วิมุตติ”นั้นเป็นเรื่องของ“จิต”แท้ๆ

“ศิลปะวิสุทธิ”ก็คือ“จิต”นั่นเอง“แก่นแท้บริสุทธิ์”

“ศีล”ที่บริสุทธิ์แล้วจากกิเลสอาสวะ “จิต”ก็บริสุทธิ์

แต่ไปสอนกันว่า “ศีล”ควบคุม“กาย”กับ“วาจา”แค่นั้น
มันตัดเอา“แค่ภายนอก”เท่านั้น ซึ่งหน้าที่ของ“ศีล”มีถึง“จิต”
กลับไปหลงผิดเรียนรู้อันอยู่แค่ “ศีล”มีหน้าที่แค่“กาย”กับ
“วาจา”เท่านั้น มันก็ไม่เชื่อมต่อกันไปถึง“จิต”

คนผู้“ตัด”ความเป็น“กาย”ขาดไปจาก“จิต”ก็เสีย
ประโยชน์เอง ด้วยการกระทำของตนเองที่“โง่”ยิ่งเอง และ
มันก็เป็นไปไม่ได้ด้วย มันเป็นได้แค่“ตรรกะ” ลมๆ แล้งๆ
ไปเท่านั้น แค่คิดเอง เพื่อเอง ความจริงมันไม่มีผลใดเลย
ที่คิดว่า ตนได้ศึกษาเรียนรู้ แค่เบื้องต้นนี้ก็ยังไม่รู้จัก
เมื่อแค่“รู้จัก”ก็ยังไม่รู้เป็นเบื้องต้นแล้ว ที่จะ“รู้แจ้ง-รู้จริง”
ก็ไม่มีความจริงใจไปได้ถึงเด็ดขาด

**(๘๖๒) “กาย”นี้แหละที่ต้อง“สัมมาทิฏฐิ”ให้สำคัญ
กันจริงๆ**

โดยสัจจะนั้น “กาย”กับ“จิต”แยกกันไม่ได้เลย

“ความดับ”ต้องดับทั้ง“กาย”ดับทั้ง“จิต” ดับ“ภาวะ๒”
คือ“ดับเหตุ” จึงจะ“ดับรูปกับนาม” หรือ“ดับจิตนิยาม”สัมบูรณ์
“ศีล”เป็นข้อกำหนดควบคุมภายนอกมาก่อนและ
ควบคุมถึงภายใน จึงบริสุทธิ์ทั้ง“ภายนอก-ภายใน”บริบูรณ์
ถ้วนสิ้น

เมื่อ“มิจฉาทิฏฐิ”เห็นว่าปฏิบัติ“กาย”นั้นไม่เกี่ยวกับ
“จิต”เลย นี่แหละคือ “ผู้เข้าใจผิดไปจากความเป็นจริง”แท้ ๆ

ซึ่งคนผู้“มิจฉาทิฏฐิ”ดังว่านี่ก็“โง่”อยู่ คือ ยังอวิชชา
ก็ไม่มีผลในการศึกษา และไม่มีผลในการปฏิบัติใด ๆ เลย

เสียหมดทุกมิติ เสียเวลา เสียแรงงาน เสียทุนรอน

เพราะชีวิตสามัญที่เคลื่อนไหวอยู่ทั้งหลาย หากมี
อาการ“กาย-วาจา” โดยไม่มี“จิต”มันจัดการกับ“กาย-วาจา”
นั้น มันเป็นคน“ไม่มีสติ”เข้าไป“รู้กาย”เท่านั้นเอง

จริง ๆ แล้ว ในขณะที่คนมี“กายกรรม-วจีกรรม”นั้น ตน
ก็มี“จิตที่มีกิเลส”ร่วมบงการอยู่ มันเป็นเหตุ เป็นปัจจัยให้
“จิตตาม‘กิเลส’ที่ตนมี ทำงานอยู่ในจิต-ในกาย”ตลอดเวลา

แต่เพราะไป“หลงผิด”แท้ ๆ ว่า “กาย”ไม่มี“จิต”

ผู้ใดเข้าใจว่า“กาย”มีแค่“ภายนอกถ่ายเดียว(เอ็งสะ)”
ผู้นั้น“โง่”สนิท หรือไม่มีทางที่จะเรียนต่อไปได้เลย

มันก็“จบ”ด้วย“ความโง่สนิท” หมดสิทธิ์“รู้”อะไรอีกสิ้น

“กาย”ตัวนี้ ตาม“ความเป็นจริง”นั้น ผู้สามารถทำ
“เจตสิก”ใน“จิต”ส่วนเวทนาให้“ไม่มีกาย” ตาม“สัมมาทิฏฐิ”

ไม่หลง“ติดยึด”ไปตามชาว“โลก”ที่เขายึดถือกัน ได้จริง

หรือ“ทำจิต(มนสิการ)”ให้เป็นแค่“พีช”ก็ได้ หรือเป็นถึง
ชั้น“อุตุ”ก็ได้ ผู้นี้ก็“แม่”ผู้ทำความเกิดให้แก่“จิตนิยาม”
ของตนได้ถึงชั้น“สิริมหามายา”จริง เป็น“ปัญญา”แท้

นั่นคือ ทำ“จิตในจิต”ให้เกิด“ความไม่มีกาย”ในเจตสิก
ของตนได้จริง ทั้ง ๆ ที่ขณะนั้นตนก็มี“จิตนิยาม”เต็มสภาพอยู่
ก็จบ ..เป็นผู้ทำให้“จิต”ของตนสำเร็จ“สิทธิ์ตะ”จริง
“สิทธิ์ตะ”คือ “จิตที่มีความต้องการสำเร็จแล้ว”

“ความต้องการ”จะทำ“จิตในจิต”ให้“สิ้นความต้องการ”
ในส่วนหนึ่ง ก็สามารถทำได้สำเร็จตรง“ส่วนนั้น”ได้เป็นส่วน ๆ
ซึ่งเป็นเรื่องของ“ธรรมในธรรม” พันความเป็น“ตัวตน
บุคคลเราเขา” อันมีเนื้อหนังมังสานี้ไปแล้วอย่างสนิท

ทุกคนมี“จิต”อยู่ ดังนั้นเมื่อ“จิตของตน”มี“ความ
ต้องการ”อะไร? “ตน”ก็สามารถทำให้เกิด(เป็นแม่)“ผลสำเร็จนั้น ๆ
ได้สำเร็จแล้ว” คือ ผู้นั้นเป็น“สิทธิ์ตะ(ลูก)”แล้วในธรรมนี้

ผู้ทำ“จิตตนเอง”ให้เกิดเองได้ ก็เป็นตนเองทั้ง“แม่”ที่
เป็น“สิริมหามายา” และทั้ง“ลูก”ผู้เป็น“สิทธิ์ตะ” ก็ครบเทว
“ลูก”กับ“แม่”ก็ต้องอาศัยกันเกิด ขาดกันไม่ได้ นี้
ก็เป็น“ความเกิด”ที่เป็น“ความจริง” ที่คนผู้ใดรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงใน“ความเป็นจริง”ที่ทำได้นี้ คนผู้นั้นตรวจตนแล้ว
ก็รู้ว่าตนเป็น“สิทธิ์ตะ” คนผู้นั้นก็สำเร็จ“จบกิจ”เด็ดขาด
แน่นอน

นี่คือ “ปรมาตถธรรม” ในตัวตนของมนุษย์ที่ทำได้จริง
ตั้งนั้น แม้จะเป็น “ความเกิด” ของ “จิตวิญญาณ”
ก็ตาม มันก็ต้องมี “แม่” ที่ทำให้เกิด ขาดแม่ได้ไง? หาก
ยังจะ “เกิด” กันอยู่ ถ้าขาด “แม่” ก็มีการเกิดไม่ได้ มันก็ผิด
“ความเป็นจริง” ไป “ภาวะ ๒” จึงสำคัญ นี่คือ “กาย” ที่คู่ “จิต”
กล่าวคือ ต้องมี “ผู้ทำให้เกิด(แม่)” และ “ผู้เกิดขึ้น(ลูก)”
ทว่าคนผู้ “มีจิตวิญญู” ในคำว่า “กาย” เข้าใจผิดไป
ตามความเชื่อผิด ก็ “โง่” อยู่อย่างผิดๆ ในคำว่า “กาย” นี้แล
มันมี “ต้น” และ “จบ” ด้วย “ภาวะ ๒” ไม่ได้

(๘๖๓) ผู้หลงผิดในความเป็น “กาย” นั้นมีหลายนัยยะ มากมาย

ผู้หลงผิดไปยึด “กาย” ว่าเป็น “๑” หรือเข้าใจว่า “กาย”
เป็นแค่ “สรีระร่างกายนอก” ส่วนเดียวเท่านั้น จึง “มีจิต-
วิญญู” อยู่

นอกจาก “กาย” จะไม่ใช่ภาวะ “๑ เดียว” ไม่ใช่แค่ “สรีระ
ร่างกายนอก” เท่านั้น “กาย” ยังมีความหมายนัยยะอื่นอีกที่จะ
ต้องเข้าใจในความเป็น “กาย” อันจะต้องเรียนรู้และปฏิบัติให้
“มีกาย” ในตน หรือให้ “ไม่มีกาย” ในตนไปตามกาละ เทศะ
ฐานะให้เหมาะสมให้ได้อีกด้วยอย่างสำคัญอย่างยิ่ง

เมื่อยัง “มีจิตวิญญู” ใน “กาย” อยู่ จึงอยู่กับ “ความไม่รู้”
ที่จะต้องหลง “สุข-ทุกข์” อยู่กับ “วิญญาณ” ตนไปนิรันดร

“กาย”กับ“จิต” เป็น“ภาวะ ๒ (เทว)”ที่แยกกันไม่ได้เลย
เพราะหลงผิดว่า“สมาธิ”นั้นต้องไป“หลับตา” มันก็ไม่
“รับรู้ได้”ว่า“กาย”ภายนอก“มี” จึงมีแต่“จิต”เท่านั้นที่แยกไป
“รู้”คนละส่วน คนละที่ คนละเวลา กับชีวิตสามัญปกติ
คนผู้นี้ก็ไม่ได้ปฏิบัติธรรมในชีวิตสามัญปกติ เพื่อ
จัดการ“ไตรสิกขา” คือ “อธิศีล-อธิจิต-อธิปัญญา”ให้เกิดวิมุตติ
เพราะไปโง่อยู่กับ“๑” ที่สุดของ“๑”มันก็คือ“โง่”
ตลอดกาล ไม่มีการเคลื่อนไหว มันแน่นิ่งคงอยู่กับ“ความมี ๑”
คือ“โง่” คือ“ความไม่รู้” คือ“อวิชชา”ตามสัจจะคือ“เทว”หนึ่ง
“ไม่มีรู้ไปกว่าเทว” หรือไปกว่า“ความหยุด-ความนิ่ง”แน่
แค่ ๑ นี้

ไม่มี“ความเคลื่อนไหว”แล้ว แม้แต่“กาล”
ใครขึ้นบังอาจไป“หยุดกาล”ไม่ให้เคลื่อนไหว ก็คนบ้าแน่
ซึ่งในความเป็น“กาล”ที่ไม่เคลื่อนไหวเลยนั้น ไม่มีใน
“เอกภพ” หรือใน“มหจักรวาล” หรือใน“ความมี”ทั้งหลาย
ที่“มนุษย์”สามารถ“รู้” แล้วทำ“ความไม่มี”ให้“อึดตา”
ได้สำเร็จ อย่างสัมบูรณ์ ทำ“จิตนิยาม”ของตนที่สุดให้สลาย
ไปเป็น“อตุณิยาม”คือ “ดินน้ำไฟลม”ได้จริง ไม่เหลือ“จิต”เลย
เมื่อไม่ออกจาก“จิต” มันก็“ดับกาย”ไม่ได้
มันก็ไม่ออกจาก“๑” ไป“๐”อีกเลยนิรันดร
มันจึง“จบ”ที่“๑” คือ “มี”อยู่ นิรันดร เป็น“๑”ไม่เคลื่อนไหว
และใน“กาล”นั้น ไม่มี“๑”ที่ไม่เคลื่อนไหว จากที่เดิม

“๑”ใดใน“เอกภาพ”หรือใน“มหจักรวาล”หรือใน “กาล” นั้น หรือใน“อวกาศ”นั้น ในอะไรก็แล้วแต่ที่ชื่อว่า“มี” ต้องเคลื่อนที่ “กาล”หยุดนิ่งเด็ดขาดไม่เคลื่อนที่เลยนั้น “ไม่มี”

ผู้มีแต่หลงผิดตัดจริต ไป“หลับตา”ปฏิบัติจิตกัน ก็แค่นั้น แล้วมันก็สูญเปล่าด้วย เพราะมันไม่มี“กาย” มันไม่ครบความเป็น“คน”ที่เป็น“จิตนิยาม”ที่ต้องบริบูรณ์ด้วย “กาย” ด้วย“จิต” มันจึงเป็นคนพิการ ปฏิบัติพิการๆ กันไป ก็เป็นคนไม่รู้จัก“กาล” ไม่รู้จัก“กาย” ไม่รู้จัก“กาม” มีแต่“ใจ”

คือ มีแต่“อวิชชา”นิรันดร ดังที่“เทวนิยาม”จมอยู่กับ “ความมี”อันเป็น“พระเจ้า”ก็ดี เป็น“อตตะ”ก็ดี เป็น“เทว”ก็ดี เป็นอะไรก็ตาม ที่ชื่อว่า“มี” และต้องเป็น“๒”ให้ศึกษา คือ“รู้” กับ “ไม่รู้” อย่าไปจบที่“๑”นิ่งจมมงายไม่รู้“๐” คนผู้“อวิชชา”อยู่กับ“กาล”นิรันดร ก็ไปกับ“เทว”ที่ หลง“๒”ว่า จะ“หยุด”อยู่กับ“๑”แน่เนิง จบสนิท ไม่มีการเคลื่อน นิยาม“เทว” ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กรรม”ไปกับ“กาล” อนันตัง

นั่นคือ ไม่รู้จักไม่รู้แจ้งไม่รู้จริงไม่รู้จบใน“กาย-กาม- กาล-กรรม” ก็ไม่มี“โพธิ”ไม่มี“พุทธ” มีแต่“อวิชชา”ไปนิรันดร ก็เป็นเช่นเดียรถีย์ทั่วไป ที่เขาปฏิบัติไม่มีมรรคผลใด เลยอยู่ตลอดกาล จึงมีแต่“กิเลส”หลงผิด เกิด“มิจฉาทิฏฐิ” ขึ้นในจิตต่าง ๆ นานาสารพัด สูงสุดก็วนอยู่ใน“มิจฉาทิฏฐิ

๖๒”

เดี๋ยวยุทธินั้นนับเอาการทำ“ฌาน”ทำ“สมาธิ”ก็ตอน อยู่ในขณะ“หลับตา” เมื่อออกมาจาก“หลับตา”ก็คือ ออกจาก “ฌาน”ออกจาก“สมาธิ” แล้วก็เข้า ๆ-ออก ๆ “ฌาน”หรือ “สมาธิ”กันอยู่นั่นแหละ ซึ่งตามความรู้ของพุทธนั้น เท่า กับไม่ได้ปฏิบัติ“กาย-จิต” อันมีครบทั้ง“กาย-เวทนา-จิต-ธรรม”แต่อย่างใดเลย ก็ไม่มีทางเกิด“ฌาน”เกิด“สมาธิ”ที่เป็น “สัมมาทิฏฐิ”ตามพระพุทธเจ้าเลย

เพราะ“กาย”นี้แหละที่ไม่สัมมาทิฏฐิ” คือ ยังเข้าใจ “กาย”เป็น“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่แค่ประเด็น“กาย”คือ ต้องมีภายนอกด้วยนี่ก็ผิดไปแล้ว เพราะ“หลับตา” ก็ไม่มี“กาย”

และยังจะมีนัยะอื่น ๆ ของ“กาย”อีก เช่น “กาย”นั้น ต้องเป็น“จิต” หรือ“กาย”ต้องมี“จิต”ร่วมอยู่ด้วยเสมอ ขาดกันไม่ได้ นี่ก็“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่

คนผู้นี้ที่“หลับตา”ปฏิบัตินี้จึงพิกลพิการไปหมดทั้ง “ศีล-สมาธิ-ปัญญา” จึงไม่มี“ฌาน-วิมุตติ”ที่เป็นแบบพุทธ แน่นอนที่สุดกลายเป็น“แสงวบุญนอกขอบเขตพุทธ”

ก็ไม่เกิด“บุญ”ที่เป็นพลังงานเพชรฆาตที่ฆ่า“กิเลส”แท้

(๔๖๔) “ฌาน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี ไม่มี“พ่อ-แม่”พา เกิดกันแล้ว

ซึ่ง“ฌาน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี มันก็ไม่มีเป็น“สัมมาฌาน-

สัมมาสมาธิของพระอาริยะ(อริโยสัมมาสมาธิ) อันเกิดจาก“พ่อ-แม่” คือ เกิดจาก“ปัญญา”เป็น“พ่อ(ชตา)” แล้วมี“มรรค ๗ องค์”เป็น“แม่(มาตา)” ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ใน“สัมมาทิฏฐิ ๑๐” ตรงตาม“มหาจัตตาริสกสูตร”(พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๓) เลย

หรือไม่ใช่“ฉมาน” ไม่ใช่“สมาธิ”ที่เกิดจาก“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”แต่อย่างใดแน่ยิ่งกว่าแน่ ก็เป็น“ฉมาน”พิการ และ“วิมุติ”พิกลไปจากพุทธ

ก็เป็น“ฉมาน”เป็น“สมาธิ”อยู่แหละ แต่เป็น“ฉมาน โลกิยะ-สมาธิโลกิยะ”ทั่วไปที่มีกันอยู่ประจำโลกสามัญบุดูชน ซึ่งก็คือ“ฉมานหลับตา”และหรือ“สมาธิมีดบอด”ตามที่ได้ยรถีย์หรือเทวนิยมปฏิบัติกันทั่วไปเป็นสามัญที่มีกันธรรมดานั่นเอง

“สัมมาฉมาน-สัมมาสมาธิ”ของพระพุทธเจ้าจึงแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญากมากยิ่ง แต่“ฉมานหรือสมาธิ”สามัญทั่วไปของชาวโลกที่มีกันอยู่ทั่วไปเป็นธรรมดานั้น รุ่ง่าย

“ฉมานวิสัย”ของพระพุทธเจ้า รู้กันไม่ได้ง่าย ๆ เลย เป็น“อจินไตย”จริง ๆ คือเกินกว่าจะคะเนเอาได้ ขบคิดเอาได้

เพราะ“ฉมาน”ที่ไม่เกี่ยวกับ“ศีล” “สมาธิ”ที่ไม่เกี่ยวกับ“ศีล” พวกกัน“หลับตา”ทั้ง“กาย”กันไปหมดนั้น แม้จะถือว่าตน“มีศีล” ก็มีไปคนละเรื่อง แยกกันไปคนละทางต่างแยกปฏิบัติกันไป หรือสอนก็แตกต่างกันอีก มันจึงคนละเรื่อง

เช่น สอนกันว่า“ศีล”มีผลแค่ช่วย“กาย”กับ“วาจา”ให้
ดี ๆ กันเท่านั้น หรือ“ศีล”ก็คือจารีตประเพณีที่คนยึดถือกัน
ไป ก็ทำกันไปตามประสาที่มีแต่“เดรัจฉานวิชา”บ้าง มีแต่
“ไสยศาสตร์”บ้าง ก็ม गयाทำตามตามยถากรรมที่มี“อวิชชา”

“ศีล”ไม่เป็น“แม่” ไม่ไปตามกระบวนการของ“จรณะ
๑๕ วิชา ๘”เลย ถือว่า “ศีล”ไม่เกี่ยวกับ“ฌาน”กับ“สมาธิ”

“ศีล-สมาธิ-ปัญญา-วิมุติ”ไม่เป็นเหตุไม่เป็นปัจจัยแก่
กันและกันลึกไปถึงใจ พวกกันเกิดกันเป็นแต่อย่างใดเลย

ใครปฏิบัติ“ศีล”ก็แค่พากายพาวาจาดีขึ้น ก็ทำไป
ส่วน“ฌาน”และ“สมาธิ”ก็พากันไป“หลับตา”ปฏิบัติ
เอาอีกต่างหากจาก“ศีล” จึงจะได้“ฌาน”ได้“สมาธิ” ที่ไม่
เกี่ยวกับ“ศีล”เลยอยู่เท่านั้น “ฌาน”หรือ“สมาธิ”ที่มุ่มมัน
“หลับตา”ปฏิบัตินี้ มันก็ได้กันแต่“มิจฉาฌาน-มิจฉาสมาธิ”
เพราะเป็น“ฌาน”เป็น“สมาธิ”ที่ไม่มี“ศีล”กำกับเลยแต่ละข้อ

จึงไม่มี“สัมมาทิฐิ”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า “ปัญญา”
เป็น“พ่อ”ดูแลควบคุม ไม่ให้ผิดทั้ง“ทิฐิ”ทั้ง“ปฏิบัติ”ทั้ง
“การเกิดผล”ไปตาม“ศีล”แต่ละข้อหรือไม่?

จิตที่จะเป็น“ฌาน”เป็น“สมาธิ”ไปตาม“ศีล”แต่ละ
ข้อกำหนดอยู่นั้นหรือไม่? ถูกต้อง-ตรง-แม่น-ชัด-คม มั้ย?

ให้ทำ“ความเกิดลูก”เป็น“ธรรม”ทั้งหลายตาม“ข้อ
กำหนด”นั้น ๆ ต้อง“คู่กัน”ช่วยให้“ความเกิด”มี“ลูก”ที่ครบถ้วน
“สภาวะธรรม ๒”ไม่พิการ มี“พ่อ”ทำหน้าที่“ปัญญา”คอยควบคุม

ดูแลอย่าให้“แม่”มีอะไร“ผิด”ไปจาก“พุทธธรรม”เด็ดขาด
ตั้งแต่เริ่มต้นก็ดี ต่อไปเป็นกลาง จนกระทั่งถึงปลาย ก็
ล้วนได้รับการช่วยกันดูแลพุ่มพิกของ“พ่อกับแม่”มาครบถ้วน
“พ่อ”เป็นชาติเชื้อของ“ปัญญา”แห่ง“โลกุตระธรรม” นำ
ก่อกำให้“แม่”เป็น“ศีล”มีหน้าที่พุ่มพิก“ลูก”ให้โตบริบูรณ์อยู่ใน
สภาพของ“โลกุตระธรรม”ไม่แปรปรวนพิกลพิการไป
แต่ทุกวันนี้“ลูก”ที่มีอยู่คือ“ฉานและสมาธิ”นั้น “แม่”
ก็พิการ “พ่อ”ก็พิกล ไม่รู้ว่าพ่อเป็นใคร เพราะแม่ไม่ใช่“ศีล”
แล้ว และ“พ่อ”ก็หาไม่พบ ไม่ใช่“ปัญญา” เมื่อเกิด“ลูก”ออก
มาจึงเป็น“ลูกพิกลพิการ”กันเต็มไปหมด
เพราะไม่มี“ปัญญา”เป็น“พ่อ”ร่วมก่อกำให้เกิด“ลูก”
แถม“แม่”ก็ไม่มี กลายเป็น“ลูก”ที่ถูกคลออดทิ้งหาพ่อแม่ไม่ได้
เป็นความวิปริตผิดธรรมดาธรรมชาติ กันปานนี้แล้ว

(๘๕) “ศีล”ไม่ได้เป็น“แม่”พาเกิด เพราะ“จิต”ไม่มี “สัมผัส”

คนผู้“มิจฉาทิฏฐิ”ขาด“ศีล”เป็น“แม่”ที่มี“ข้อกำหนด”
ให้ปฏิบัติตาม จนทำ“ความเกิด”เป็น“ฉาน-สมาธิ-ปัญญา-
วิมุตติ” กันจริงแท้ได้สำเร็จ มันก็ผิดเพี้ยนไปหมด มันไม่ใช่แล้ว
เพราะ“หลักตา”ปฏิบัติไม่มีกายไม่มีวาจา ร่วมไป
กับ“ศีล” จึงไม่มี“ศีล”ที่จะพาให้เกิด“จิต”ครบถ้วนบริบูรณ์
เช่น “ศีลข้อ๑” ก็ต้องปฏิบัติการไม่ฆ่าสัตว์ไม่ทำร้าย

สัตว์ ขณะสัมผัสสัตว์เมื่อใดก็ได้ปฏิบัติเมื่อนั้น แต่ไม่มี
มี “สัมผัส”เลย เมื่อการสัมผัสก็ไม่มี การสัมผัสก็ไม่มี
เพราะไม่มี“กายภายนอก” แล้วจะชื่อว่า ตนได้เมตตาสัตว์
ทางภายนอกแล้วจริง มันก็ไม่มี“กายภายนอก”แสดงให้เห็น
จึงเป็นการโกหกแท้ ๆ ได้แค่“คิดเอาเอง-พูดเอาเอง”เท่านั้น
ว่า “ตนมีศีล-ตนมีเมตตา”ที่ได้ทำหน้าที่เต็มสภาพแล้ว

“กายภายนอก”จริง ๆ แสดง“ความเมตตา”เป็นกิริยา
เคลื่อนไหวให้เห็นกันแท้ และคนทั้งหลายก็เห็นได้ ตามที่
มีของจริงยืนยัน“สัมผัส”ได้อยู่จริง โทณโท จึงจะแจ้งประจักษ์
จริงสัมบูรณ์แบบทั้ง“รูป”และ“นาม” ครบ“ภาวะ ๒”

มันก็ไม่มี“ภาวะ”ใด ๆ ยืนยันอยู่ อ้างอิงได้ จริงแท้เลย
มันพิสูจน์ได้ว่า“เมตตากายกรรม-เมตตาวจกรรม”อัน
มาจาก“มโน”ที่มี“เมตตา”แท้จริงเป็นประธานนั้น “มันไม่มี”

“ปัญญา”ที่เป็น“พอ”ไม่มี นั่นก็เพราะไป“หลับตา”
ปฏิบัติเสียนี้...“ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์-สัมมาทิฐิ” องค์แห่ง
มรรคทั้ง ๘”ก็ไม่มี องค์ประกอบที่เป็น“องค์ ๖”ครบ“ปัญญา-
ปัญญินทรีย์-ปัญญาพละ-ธรรมวิจยสัมโพชฌงค์-สัมมา-
ทิฐิ-องค์แห่งมรรคทั้ง ๘” จึงไม่มีบริบูรณ์ครบครันได้จริงตาม
ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในมหาจัตตาริสกสูตร(พตปฎ. เล่ม ๑๔ ข้อ ๒๕๘)

“ศีลข้อ ๑”ตนไม่มี“ภายนอก”สัมผัสสัตว์ แล้วจึงจะ
ได้กำหนดรู้“ภายในจิต”ในขณะที่ตนสัมผัสสัตว์นั้น ๆ อยู่
หลุด ๆ ไต้ง ๆ ก็ไม่มีทั้งนั้น ไม่ได้มีปฏิกิริยาที่สัมผัส“สัตว์”

จริง ให้“ตา”เห็นได้โทนโท แล้วจะว่าตนมี“เมตตา”สัตว์นั้น
ขึ้นใน“จิตตน”นั้น มันก็ฝันแท้ๆ เพื่อเอาเองไปเท่านั้นเอง

“เหตุ”แท้มัน“ไม่เกิด” ก็คือ ไม่มี“สัมผัสภายนอก”ไง!

“สัตว์”ก็ไม่มี หลับตาปิดไปอีก สัมผัสก็ไม่เกิด

แล้วจะมายืนยันว่า มี“เหตุ” จึงมี“ผล”กันแบบไหน?

“ฉาน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี “วิมุติ”ก็ดี จึงไม่มี“แม่”พาเกิด

เพราะไม่มี“พ่อ”ควบคุมจริงแท้ได้เลย เหตุไม่มี ผลจะเกิด
มาจากอะไรกันเล่า? ...ชัดเจนกันนะ!

โดย“ศีล”จะถือมากเท่าไร จะถือมากถือน้อยแบบ
ไหนอย่างไรก็เถอะ ถ้า“ศีล”ไม่มีการสัมผัสทาง“กาย”กับ“จิต”
เลย มันก็ไม่มี“อาการจริงที่เกิดในจิต”แต่อย่างใด แล้ว“ศีล”จะ
มีส่วนทำให้“จิต”สะอาดบริสุทธิ์จากกิเลส กันอย่างไรเล่า?

เพราะผู้ไม่มี“ศีล”มันก็“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่แท้ ปฏิบัติไม่มี
“กาย”กับ“จิต”ของตนปฏิบัติตามข้อกำหนดของ“ศีล”แต่
ละข้อกำหนด มันก็ไม่มีเป้าหมายว่าปฏิบัติเรื่องอะไร? มีอะไร
กับอะไร“สังขาร”กันขึ้น ที่เมื่อกระทบสัมผัสกันแล้ว เกิด
“วิญญาณ”และเกิด“เวทนา”กันอย่างไร?

“ในเวทนา”เป็น“สุข-ทุกข์-ไม่สุขไม่ทุกข์”อยู่ไหน?

ต้องมี“ของจริง-อาการจริง”ให้เรา“สัมผัส”รู้จักจริง

แม้แค่“รู้จัก”ก็ยังไม่เริ่มต้นเลย แล้วมันจะรู้แจ้งรู้จริง

ขึ้นมาได้นั้นมัน“เป็นไปไม่ได้”เด็ดๆ มีไหวพริบกันบ้าง

(๔๖๖) “ศีล” นั้น มีผลทำให้เกิดความเป็น “อรหันต์ โดยลำดับ”

ถ้าไม่มี “ศีล” กำหนดแต่ละเรื่องแต่ละชนิด แต่ละข้อ เรื่องทั้งหลายมันก็จะปนเปเละทะกั้นไปมากมายหลากหลาย ก็จับไม่มั่นคั้นไม่ได้ว่า เรื่องอะไร? มันก็ต้องมี “เหตุ” มี “ปัจจัย” กันและกัน อยู่เป็น “ภาวะ ๒” ขึ้นไปทั้งนั้น

ถ้ามันไม่มี “ภาวะ ๒” ให้เทียบ “คู่” ว่า คู่ใด? ตัวไหน? แยกจับตัวแท้ ออกมา ยืนยันได้ทั้งนั้น มันก็ไม่ชัด ไม่เจน

มันก็ไม่แมน ไม่คม ไม่ตรงตัวตน ไม่ตรงตัวแท้ ก็กำจัดผิด กำหนดไม่ถูก “ผล” ก็ผิดพลาดแน่นอน เพราะไม่มี “ศีล” เป็นตัวกำหนดตัวตนสภาวะนั้น ๆ มันก็ไม่มี “ปัญญา” ที่เจริญงอกงาม ไพบูลย์ บริบูรณ์ ได้เลย จึงไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง แยกคายถ่องแท้ ครบถ้วนแน่ ๆ

ทั้ง ๆ ที่ตนเป็น “คน” ผู้มี “ธาตุรู้” แล้ว แต่เมื่อไม่มีแม้ สัตว์เป็น “เหตุ” เริ่มสัมผัสกันอยู่จริง ให้เกิด “ความมีกิเลส” อัน เป็น “ตัวเลวในจิต” ขณะนั้นว่า กิเลสมัน “ทำร้ายทำเลว” รังแก สัตว์อยู่แท้ “ไม่มีผู้ถูกรังแกถูกทำร้าย” จริงว่า “มันน่าสงสาร” น่าเมตตา น่าช่วยเหลือ น่าทำให้ “กิเลส” ที่เป็น “ตัวเลว” ของ ตน เลิกทำร้ายสัตว์ จึงไม่มีอาการ “เมตตา” ขึ้นในจิตจริงแน่

เพราะผู้ปฏิบัติ นั้น “มีจณาภิภูจฺจึ” อยู่ ไม่มี “ศีล” ไม่มี “กาย” ภายนอก ไม่มี “การสัมผัส” อะไรที่อยู่ “ภายนอก” เลย มันก็ “ไม่มีอะไรเลย” ที่เป็น “เหตุ” เป็น “ผล” อยู่จริง

“ศีล”ไม่ได้เป็น“แม่”พาเกิดแม่แต่จิตที่“เมตตา”

แม้“สติสัมปชัญญะ”ก็ไม่มี“สัมมาทิฐิ”ที่จะรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงว่า ตนมี“กาย”หรือไม่มี? “หลับตา”นั้นมันไม่มี“กาย”นะ!
ก็เพราะ“เข้าใจ”ความเป็น“กาย”มิฉฉาทิฐิแต่ต้นนี้
แล

เช่น “ศีลข้อ ๑”ที่เราถือ ถ้าถือ“ศีล”สัมมาทิฐิจริงแท้
“ศีลข้อ ๑”นี้ก็จะกำกับการปฏิบัติของเรา ด้วยการสัมผัส
“กาย”ภายนอก แล้วเราก็จะมี“กาย”จริงได้ปฏิบัติจัดการกับ
“กายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ของ
ตนมีปฏิสัมพันธ์สัมพันธ์เนื่องกันไป แล้วทำให้“จิต”เรา
เจริญเพราะ“เหตุ”เกี่ยวกับความเป็น“สัตว์”ทั้งหลาย ที่เรา
สัมผัสนั้น ๆ เฉพาะอย่างยิ่งเป็นการสัมผัสกับมนุษย์(ซึ่งก็คือ
สัตว์ที่ใจสูงกว่าสัตว์เดรัจฉาน) ตาม“คุณภาพของอริศีล”ที่เรา
ปฏิบัติจนมี“ผล”ดีได้ถึงขั้นจิตก็จะ“ละการฆ่าสัตว์ เว้นจาก
การฆ่าสัตว์ วางทณฺฑะ วางศาสตรา มีความละอาย มี
ความเอ็นดู มีความกรุณา หวังประโยชน์แก่สัตว์ทั้งปวงอยู่”
โดยเฉพาะแก่มนุษย์นี้เอง อย่างเป็นจริงทั้ง“กาย-วาจา-ใจ”
กันทีเดียว สังคมมนุษย์ก็ไม่มี การฆ่า-การทำร้ายกัน

“ศีล”จึงไม่ใช่ทำได้แค่“กาย”กับ“วาจา”ที่ไม่มี“จิต”
แน่ ๆ

ตรวจดูจาก“กัมมัตถิสสูตร”พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔
ข้อ ๑ กับข้อ ๒๐๘ เกิด มีถึง ๒ สูตรในเล่ม ๒๔ นี้พระพุทธเจ้า

ตรัสไว้ชัดว่า “ศีล” นั้นมีผลทำให้เกิดความเป็น “อรหัตต์ โดยลำดับ” ตั้งแต่ทำให้ “จิต” เจริญเป็น “อวิปปฏิสาร (ความไม่เดือดเนื้อร้อนใจ) .. เกิด “สมาธิ-วิมุตติ” จนกระทั่งถึง “ยถาภูตญาณ-ทัสสนะ (ความรู้ความเห็นยังตามที่เป็นจริง)” ที่เดียว

“ศีล” ทำให้ “จิต” ของเราเป็น “จิตที่ตั้งมั่นแข็งแรง (สมาธิ) - ไม่เปลี่ยนแปลงไปจากที่จิตของเราได้สะอาดจากกิเลส” นั้นแล้ว ก็จะไม่เวียนวนกลับไป “ฆ่าสัตว์” อีกเด็ดขาด ไม่ว่าเราจะถูกสัตว์นั้นทำร้าย หรือถึงขั้นสัตว์ (คน) นั้นฆ่าเรา ก็จะไม่มีการท้อถอยยอมแพ้เลย ปานฉะนั้น นี่คือ “สมาธิ” ของพุทธ

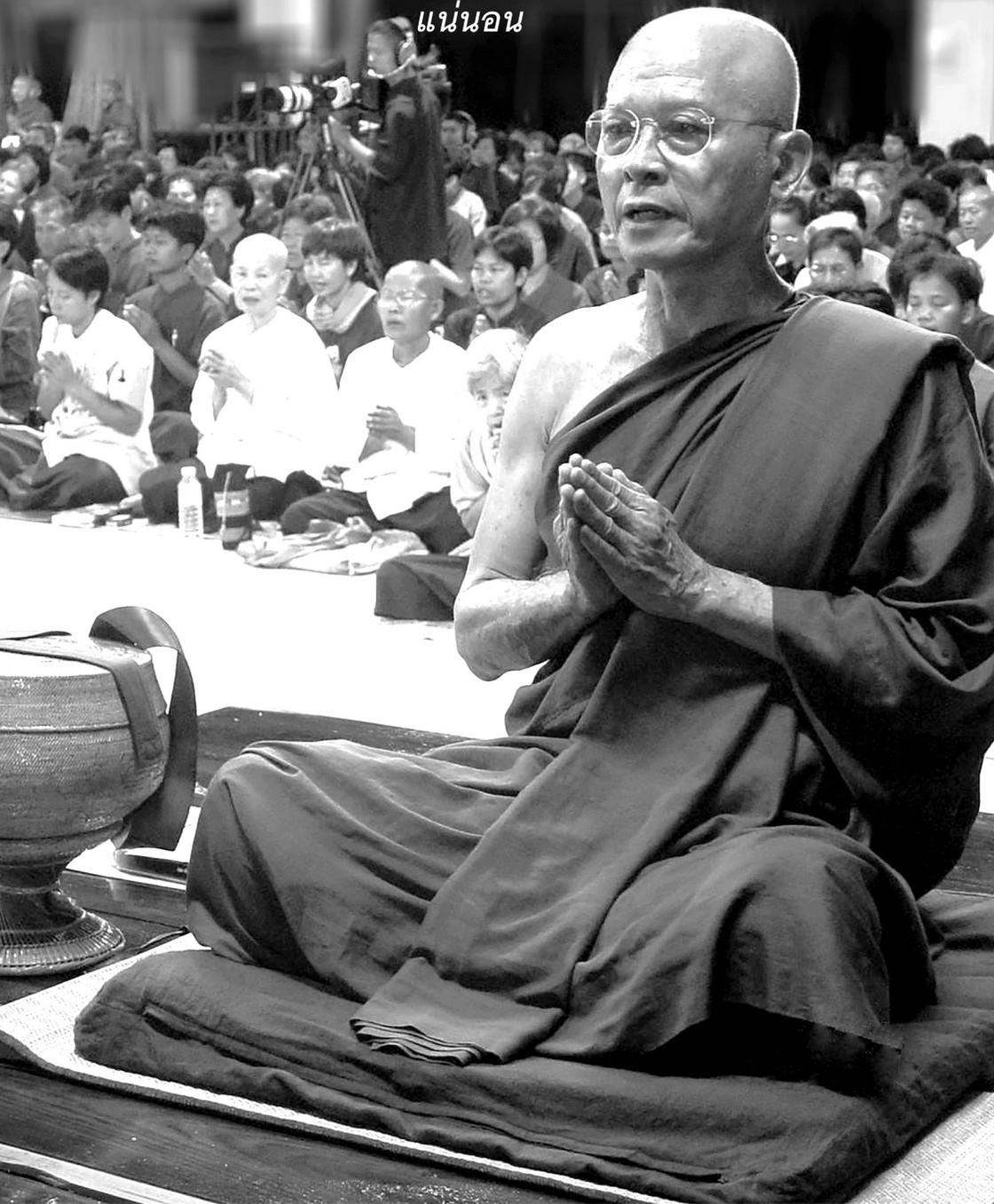
เพราะมี “ปัญญา” นี้แหละ เป็น “ความรู้พิเศษ” ที่พิเศษ “เหนือยิ่ง (อุดตริ) ความวิเศษใด ๆ ทั้งนั้น ทั้งสิ้น ที่เข้าใจแจ่มแจ้ง ใน “กรรมเป็นอันทำ” และมี “วิบาก” เป็นของตน ๆ แน่

โดยเฉพาะ “ความรู้-ความฉลาด” ที่ชื่อว่า “ปัญญา” ซึ่งรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ใน “กรรมวิบาก” อันเป็น “อจินไตย” แท้ ๆ นี้ได้

(๘๖๗) “เมตตาสัตว์” จึงไม่ใช่แค่ “คิดอยู่ในจิต” เท่านั้น

ดังนั้น แม้แต่การกินเนื้อสัตว์ ก็จะมี “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง เข้าใจชัดเจนลึกซึ้ง ไปถึงแรงพยายามของความ เป็นสัตว์ที่มันยังอวิชชาอยู่ทั้งนั้น มันยอมพยายามทำใน การ ยึด “ตัวกูของกู” ไครมาละเมิด “กาย” ก็ดี หรือ ละเมิด “ใจ” ของ มันก็ดี ถึงขั้นทำให้ “มันไม่พอใจ” หรือขั้น “โกรธ” หรือยิ่งถึงขั้นใคร “ฆ่า” มัน กินเนื้อมันที่มันยังอุปาทานว่า เป็นของมันอยู่

ผู้มี“สมาธิ”ที่ถึงพร้อมด้วย“ปัญญา”
จึงไม่กินเนื้อสัตว์
แน่นอน

ก็แน่นอนมันย่อมอาฆาตพยาบาทเป็นแน่แท้ เพราะสัตว์
มันยังมี“อวิชชา”อยู่เป็นธรรมดาในความยังเป็นสัตว์ ก็มัน
ยังเป็นสัตว์เดรัจฉานอยู่นั่นเอง ผู้มี“สมาธิ”ที่ถึงพร้อม
ด้วย“ปัญญา”จึงไม่กินเนื้อสัตว์แน่นอน แม้คนผู้นั้นจะมี
“กามฉันทะ”ติดในเนื้อสัตว์อยู่ก็จะกดข่มสังวรระวังประกอบ
การปฏิบัติตน“ไม่กินเนื้อสัตว์” ล้างกิเลสที่ติดเนื้อสัตว์ให้ได้

“สมาธิ”แบบพุทธรูปในความเจริญ“ศีลข้อ ๑”จึงเป็น“จิต
ที่ตั้งมั่น”ในเรื่องเกี่ยวกับ“สัตว์” แม้“การไม่กินเนื้อสัตว์”จิตก็
หมดกิเลส จึงไม่ต้องฝืนใจ ไม่ต้องกดข่ม และจะไม่มีเวียนกลับ
ไปกินเนื้อสัตว์อีกเด็ดขาด เพราะมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
จริง ๆ ไม่แค่มี“เมตตา”เท่านั้น มี“เมตตา”นั้นมีแน่นอน

ยิ่งกว่า“เมตตา”ก็คือ มี“ปัญญา” ที่เป็น“โลกุตรจิต”

ซึ่งมี“ปัญญา”รู้ละเอียดลึกซึ้งเข้าไปถึงความ เป็น
จริงยิ่งกว่านั้น นั่นคือ รู้ว่า“สัตว์มันยังยึดตัวตนของมัน”
มันยังมีพยาบาทจองเวรกับคนผู้ทำร้ายมันและแม่แต่
“เนื้อของมัน” สัตว์มันก็ไม่มี“ปัญญา”หมดความยึดมั่นถือมั่น
ว่าเนื้อไม่ใช่เรา-หนังไม่ใช่ของเราแน่นอนเด็ดขาด คนฆ่า
มันมันก็พยาบาทแล้ว กินเนื้อมันอีกมันก็ยิ่งพยาบาทแถม
เข้าไปอีกเพราะมันไม่มี“ปัญญา”ที่จะหมด“ความยึดมั่นถือมั่น”
ว่าชีวิตไม่ใช่เรา เนื้อไม่ใช่เรา หนังไม่ใช่เราเด็ดขาดแน่นอน

คนผู้ไม่มี“ความเมตตาสัตว์”ที่ครบด้วย“ภาวะ ๒”
ดังที่สาธยายมาคร่าว ๆ นี้ จึงยังกินเนื้อสัตว์อยู่ด้วย“อวิช-

ชา” เพราะยังไม่มี“ปัญญา”ถึงขั้นจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้แท้
“วิบาก”จึงยังมีสะสมอยู่จริง และเพิ่มขึ้น ๆ แท้แน่
เพราะไม่ได้ปฏิบัติจริงด้วย“กรรม”ที่ครบ“อธิศีล-
อธิจิต-อธิปัญญา”เกิด“อธิมุติ”ไปจนถึงขั้นมี“วิมุติ”เป็นที่สุด
จบด้วย“การเกิดภาวะจริงของความจริง”ที่เป็น“ปัญญา”
จริงในการ“ปล่อยวางของตน”ด้วยตนเอง ไปได้แต่ละชาติที่มี
“วิบาก”กันอยู่ แล้วเกิดการ“ปล่อยวางจริง”จนสุดสิ้นครบ
“วิบาก”ที่มีติดยึดกันอยู่ได้หมดเกลี้ยง ที่ไม่ใช่“ตรรกะ”เลย
ซึ่งสมาธิ“หลับตา”จะเกิด“ปัญญา”ดังว่านี้ ไม่ได้แน่ ๆ
เพราะสมาธิ“หลับตา”ไม่มี“พุทธคุณ”สำคัญ อันได้แก่
“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”จึงเป็นได้แค่“เจโตสมาธิ”แบบ“โลกียะ”
เท่านั้น จะเป็นสมาธิที่เรียกว่า “สมาธิโต”หรือ“สมาहित”ไม่ได้
“เจโตสมาธิ”ไม่ได้ปฏิบัติครบ“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”
จึงไม่บรรลุ“โลกุตตรธรรม ๔๖”อย่างแท้จริงแท้-ยังยืน-
ตลอดกาล-ไม่แปรเป็นอื่น-ไม่มีอะไรหักล้างได้-ไม่กลับกำเริบ
นิรันดร

เพราะไม่รู้ยังเห็นจริงในความสำเร็จสูงสุดสำคัญ
ของ“ศีล” จึงปล่อยปละละเลย“ศีล”ว่าเป็นขั้นพื้นฐานของ
คนชั้นต่ำ ชั้นต้นเท่านั้น เราสูงแล้ว เรารู้ยิ่งผ่านขั้น“ศีล”ไป
แล้วว่า “ศีล”ก็ควบคุม“กาย-วาจา” ไม่ให้ละเมิดการฆ่า เรา
ก็ไม่ได้“ฆ่า”นี่นา! มันก็“พ้นขั้นศีล”แล้วนี่!! บริสุทธิ์แล้วนี่!!!
มันจะเกี่ยวกับ“การกินเนื้อมัน”กันตรงไหนเล่า?

จึงไม่ปฏิบัติตาม“จรรยา ๑๕ วิชชา ๘” ละเลย“ศีล”

(๘๖๘) “ศีล”นั้นสำคัญ“ยิ่งใหญ่”ที่ละเลยไม่ได้เด็ดขาด

นี่ก็เพราะไม่เห็น“ความยิ่งใหญ่”ของ“ศีล” ที่เป็น“หัวข้อหลัก”ของแต่ละ“วิบาก”ที่มี“สัมภารวิบาก”ที่ต้องปฏิบัติ ทั้ง“ปลดปล่อย”ส่วนอกุศล และทั้ง“สะสม”ส่วนกุศล

โดยเฉพาะต้องมี“ความรู้”แบบโลกุตระที่รู้การทำ“บุญ”ให้จบหมดไปจากกิจของ“กรรม”ให้ได้ด้วยการจัดการ“บุญ”กำจัด“กิเลส”ที่เป็น“ตัวโง่”ได้สำเร็จแท้ จิตตนจึง“ฉลาดชนิดที่เป็นโลกุตระ” ชื่อว่า “ปัญญา”กันจริง ๆ

คนใดไม่เชื่อมั่นใน“พุทธคุณ”ของพระพุทธเจ้าที่ใหญ่ยิ่งสุดยอดคือ“จรรยา ๑๕ วิชชา ๘” จึงไม่มี“วิชา-จรรยาสัมปันโน” คือ ไม่บรรลุนิพพานด้วย“จรรยา ๑๕ วิชชา ๘”

“กรรม”ที่ปฏิบัติ“จรรยา ๑๕ วิชชา ๘”ที่เริ่มต้นด้วย“ศีล”ที่มี“ประจำชีวิตปกติไป”ตลอดกาล มันก็มีไม่ได้

“วิบาก”ที่จะเป็น“ผล”จึงไม่มีตาม“กรรม”ที่เป็น“ศีล” ตั้งแต่ข้อที่ ๑ อันเป็น“ความจริง”ที่จะพาให้รู้จัก“รู้แจ้งรู้จริง”ได้ชัดเจนชัดแจ้งที่สุดกว่าภาวะที่ไม่ใช่“สัตว์” เพราะภาวะอื่น ๆ นั้นมันไม่มี“ภาวะที่เป็น ๒”ทำปฏิกริยากันอยู่

ภาวะ“ธาตุรู้”นั้นเริ่มเรียนรู้ได้แท้ ก็จาก“จิตนิยาม”

แม้ขนาดเป็น“จิตนิยาม”แล้ว แต่คนผู้ไม่มี“ปัญญา”ยัง“อวิชา”อยู่ ก็ไม่สามารถจะรู้จัก“กรรม-วิบาก” ก็จริงอีก

มันจึงไม่รู้ยิ่งเห็นจริงใน“กรรม”ใน“วิบาก”อย่างครบถ้วน ลึกล้ำเพียงพอ “กรรมวิบาก”นี้เป็น“อจินไตย”จริง ๆ คนจึงไม่รู้ความละเอียดลออของ“กรรม”ของ“วิบาก”ไม่เชื่อ“วิบาก”เพราะจะไม่รู้ละเอียดในความเป็น“วิบากของกรรม”ว่า “วิบาก”มันเกิดจาก“กรรม” ซึ่งละเอียดลออเกี่ยวเนื่องกัน ผูกพัน“มีรัก-มีแค้น”ต่อกันมายืดยาวขนาดไหน

เริ่มจาก“สัตว์เดรัจฉาน”มันยึดติดตัวตนมันเองมัน จึง“อวิชชา”ยิ่งกว่าคน มันก็ยึดหนักหนาสาหัสยิ่งกว่าคน

ซึ่งมันก็ต้อง“ซัดใช้กรรม”กันด้วย“การเกิด”มา มีชีวิต“ผูกรัก-แค้นแค้น”กันยืดยาว จนกว่าจะมี“ปัญญา”ได้ ด้วยการปฏิบัติ“อธิศีล-อธิจิต”เกิด“อธิปัญญา”มาตามลำดับ รู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้แท้ แล้วปลดปล่อยด้วย“ปัญญา”สำเร็จ “มีภาวะจริง”ได้นั้น มันต้องมี“กรรม”จริง เกิด“ผลวิบาก”กันจริง ๆ จะไม่ใช่แค่รู้และแค่คิดเอาโดยส่วนเดียวเท่านั้น

โดยเฉพาะ“ศีล”ที่เป็น“หัวข้อหลัก”จะมีติดตัวเป็น “ปกติ”ในบุคคลผู้บรรลุ“ศีล”ขั้นนั้น ๆ ได้แล้ว จึงชื่อว่าเป็นผู้ “มีศีล” ความเป็นปกติของผู้“มีศีล”ก็จะเป็น“หัวข้อหลัก” อยู่ยืนยันกำกับเรื่องราวแต่ละเรื่องอยู่นั้นแหละ แต่คนผู้ บรรลุธรรมใน“ศีล”ขั้นนั้น ๆ แล้ว คนผู้นั้นก็“มีศีล”ขั้นนั้น ประจำชีวิตอยู่ปกติธรรมดาสามัญไปกับ“ชีวิต”กับ“ศีล”นั้น

ผู้มี“ศีล”เป็นหลักช่วยให้ขัดเกลากิเลสไปตามลำดับ กิเลสในจิตลดลง “จิต”ก็จะเกิดจิตมี“เมตตา”ต่อสัตว์ต่อคน

๑. “เมตตาสัตว์”หรือ“เมตตาคน”มันก็ต้องมี“สัตว์”หรือ“คน”ที่“มีกายมีจิตแสดงรูปร่าง”อยู่จริงของ“ภาวะคู่”ที่เกิดจริงเป็นจริง ให้เรา“สัมผัส”แล้วเราเกิด“จิตเมตตา”มีความต้องการช่วยเหลือ แล้วจะ“กรุณา”เกิดขึ้นจริงต่อไป

๒. ต่อมาก็“กรุณา”คือ ลงมือช่วยเหลือกันจริงจัง

๓. ช่วยเหลือสำเร็จก็“มุทิตา”คือ เห็นในผลที่ได้ช่วยนั้นว่าได้ดีแล้ว เรียบร้อยแล้ว ก็ยินดีด้วยที่เขาพ้นทุกข์ พ้นร้อนพ้นลำบากนั้นได้เสร็จแล้ว

๔. จนกระทั่งที่สุด“อุเบกขา”ก็ปล่อยวางคือ“เลิก”ด้วย“ปัญญา”แท้ ครบ“ปัญญา ๘” เฉพาะอย่างยิ่ง“รู้จัก รู้แจ้งรู้จริง”และ“รู้จบ”ครบ“ปัญญาข้อ ๘”นั้นต้องมีกรรม-มีวิบาก”จริงตามลำดับของ“ศีล”อันมี“ต้น-กลาง-ปลาย”บริบูรณ์แท้ จึงจะได้ชื่อว่า มี“ความรู้”ด้วยการ“รู้จัก”ที่มี“การสัมผัสภาวะ”นั้น ๆ จริง ไม่ใช่แค่“ตรรกะ”เท่านั้นเลย

ผู้นั้นต้องปฏิบัติ“ไตรสิกขา”คือ “อริศีล-อริจิต-อริปัญญา”ให้บรรลุผล“วิมุตติ” จนกระทั่งมี“ศีล”นั้น ๆ อยู่ใน“ชีวิต”เป็นปกติของคน“มีศีล”พร้อมกับจิตมี“วิมุตติ”แล้ว

(๘๖๙) “ศีล”ที่ไม่ประกอบด้วย“ปัญญา”ก็เป็น“ศีลเฉโก”

“ศีล”ของพระพุทธเจ้ามี“จุลศีล-มัชฌิมศีล-มหาศีล”ซึ่งเป็น“ศีลหลัก”ที่มีลำดับนำอัสจรรย์ ผู้“อวิชชา-มิจฉาทิฏฐิ”จึงไม่เห็นสำคัญใน“ศีล”ลึกละเอียดได้ง่าย ๆ แน่นนอน

กล่าวได้ว่า ภิกษุทุกวันนี้ ไม่มี“ศีล”กันแล้ว
มีแต่“วินัย ๒๒๗”เท่านั้น ที่หลงผิดว่าเป็น “ศีล”
ซึ่ง“ศีล”นั้นเป็น“อิสระ” แต่“วินัย”นั้นมี“ข้อบังคับ”
“ศีล”จึงสำคัญ“ยิ่งใหญ่”ที่ละเอียดไม่ได้เด็ดขาด
ผู้ไม่มี“ปัญญา”ก็จะไม่เห็นความสำคัญยิ่งใหญ่
จึงละเอียด“ศีล” จนเป็นคนปกติที่“ไม่มีศีล”ไปตลอดชาติ

“ศีล”ที่ไม่ประกอบด้วย“ปัญญา” ก็มี“ศีล”ที่ยัง“เฉโก”
อยู่ เป็น“ศีลเฉโก” จึงไม่มีผล“สัมมาวิมุติ”ตรงตาม“มูลสูตร
๑๐”ได้ง่าย เร็ว สวยงาม เรียบร้อย แข็งแรงที่สุดแน่นอน

“ศีล”ที่ประกอบด้วย“ปัญญา” จึงจะมีโอกาสบรรลุ
ธรรมที่เป็น“โลกุตระ”ของพระพุทธเจ้าได้แท้ ๆ จริง ๆ

ผู้มี“ความรู้”ในความเป็น“ศีล”แค่ความรู้แบบ“เฉโก”
ที่ยังไม่ใช่“ปัญญา” ก็จะรู้ความเป็น“ศีล”แค่ความรู้“เฉโก”

นั่นคือ “ศีล”ที่ไม่ครบถ้วนด้วย“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”
โดยเฉพาะจะไม่มีโอกาสเกิด“ปัญญา”ได้เลย ก็มีแต่“เฉโก”

เพราะหากไม่มี“ศีล”เป็นข้อต้นในการปฏิบัติ และ
ปฏิบัติครบ“อปัณณกปฏิบัติ ๓” ก็จะไม่เกิด“สังกรรม ๗”
ตามมาเด็ดขาด ดังนั้น“ฉาน ๔”ของผู้ปฏิบัติที่ไม่มี“ศีล”เป็น
“หลัก” กำหนดไว้ ก็ไม่เป็น“ฉาน”แบบพุทธที่เป็น“โลกุตระ”
เด็ดขาด

ที่อาตมาสาธยาย และเน้นเรื่อง“ศีล” เรื่อง“ปัญญา”
อยู่อย่างย่ำซ้ำซากจำจี้จำไชอยู่แล้ว ๆ เล่า ๆ นี้ ก็เพราะอาตมา

เป็น“มิตรดี”หวังดีต่อผู้อื่นที่อาตมาปรารถนาดีด้วยใจจริง

ซึ่งอาตมาจะรู้จักช้ำแซะกับคนผู้มี“ศรัทธาจริง”มากกว่าคนผู้มี“พุทธิจริง”(คือสาย“ปัญญา”) ก็เพราะจำเป็นต้องทำเนื่องจากศรัทธาจริงนั้นมี“ความรู้-ความฉลาด”ช้ำกว่า เพราะ“ศรัทธาจริง”นั้น“ปัญญา”ยังน้อยกว่า ไม่รู้จัก“อดีต-มานะ”ของตนอยู่จริง ก็เกรงใจท่านจะเพิ่ม“การถือดี(มานะ)”เพิ่ม“ตัวตน(อัตตา)”ของท่านยิ่งๆ ขึ้นไปอีก จึงต้องเสียเวลาไปกับเรื่องนี้ ด้วยความเห็นใจสงสารจริง ๆ

แต่ในความลึกซึ้งจริง ๆ ที่ทำให้“สายปัญญา”นี้แหละมี“ตัวร้าย”ในตนบรรลุธรรมช้ำกว่า“สายศรัทธา” ก็เพราะมี“อุปกิเลส”ตัวนี้แล ดังกล่าวมา ที่มันเล่นงาน“สายปัญญา”ผู้เจตนาดี ก็ด้วยความมีใจที่เป็นจริงเช่นนี้เองแท้

ดังเช่น พระสารีบุตรสายปัญญา ฟังธรรมพร้อมกันแท้ ๆ กับพระมหาโมคคัลลานะสายศรัทธา แต่บรรลุธรรมช้ำกว่าพระมหาโมคคัลลานะ ก็“อุปกิเลส”ตัวนี้แหละเล่นงานเอา ถ้าพระสารีบุตร“ไหวทันรู้ตัว”ได้ ไม่ให้อุปกิเลสตัวนี้มันเล่นงาน ก็จะบรรลุเร็วกว่าพระมหาโมคคัลลานะแน่นอน

“การบรรลุธรรม”ของศาสนาพุทธนั้น บรรลุสูงสุดได้ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”ที่สว่างกระจ่างแจ้งมีแสงอาทิตย์ต้น ๆ ลืมตา เต็มไปด้วย“สติสัมปชัญญะ”อยู่ทั้งภายนอก-ภายใน

ไม่ใช่บรรลุได้ด้วย“ศรัทธา” ที่หลงผิดว่า“บรรลุ”ได้

ด้วย“การหลับตา”เข้าไปหา“ความมืด”

ศาสนาพุทธนั้น ต้องบรรลุด้วย“ปัญญา” ขอสำหรับ
สังขารมนี้ไว้ จะไม่ใช่บรรลุด้วย“ศรัทธา”เลยแน่นอน
จึงสำคัญความข้อนี้ไว้ดี ๆ ศึกษาให้แตกฉานเถิด

(๔๗๐) ผู้จะมี“ฉันทะ”ใน“ศีล”นั้นต้องได้“ปัญญา” จากมิตรดี

พระพุทธเจ้าตรัสถึง“บุคคล ๗”ได้แก่ ๑. ศรัทธาอนุสาวรี
๒. ธรรมานุสาวรี ๓. ศรัทธาวิมุติ ๔. ทิฏฐิปปิตตะ ๕. กายสักขี
๖. ปัญญาวิมุติ ๗. อุกาโตภาควิมุติ ศึกษาดี ๆ

สาย“ศรัทธา”ย่อมไม่ใช่สาย“ปัญญา” ก็ต้องเป็นจริง
ที่ทั้ง ๒ สายนี้ย่อมมีความแตกต่างกันอยู่จริงตามสังขจะ

ผู้มี“ปัญญา”จะเห็นความสำคัญใน“ศีล” มี“ฉันทะ”
ใน“ศีล”เพราะมี“ปัญญา ๘” (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๓ ข้อ ๙๒) นั่นคือ มี
“ปัญญาข้อ ๑-๒”คือได้รับฟังธรรมสำหรับเข้าไปอีกจาก“มิตรดี”
(คือพระพุทธเจ้าหรือสัตตบุรุษ) จึงยังมี“สัมมาทิฏฐิ”ทั้งในความเจริญ
อกงาม ไพบูลย์ ยิ่งขึ้นไปตามลำดับ ทั้งรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน
“ความสงบ ๒ อย่าง” คือ “ความสงบกายและความสงบจิต”
ที่เป็น“ความสงบแบบโลกุตระ”ได้ง่าย หรือได้ทันที

“ปัญญาข้อ ๓”นี้แหละที่จะชี้ความเป็น“โลกุตระ”
หรือให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงกันได้ว่า จะ“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ หรือจะ
“สัมมาทิฏฐิ”ใน“ความสงบ ๒ อย่าง”นั้น เป็นไฉน?

แบบ“โลกียะ”ก็อย่างหนึ่ง แตกต่างกันอย่างสำคัญ
ลึกซึ้งกันที่เอา“ความรู้”ที่สามารถ“รู้จักกิเลส” และ“การกำจัด
กิเลสได้จริง” เป็นเครื่องตัดสิน

และจะกำจัดกิเลสได้ก็ด้วยการปฏิบัติ“ศีล”ไปตาม
ลำดับ ไม่ใช่ไปหลับตากดข่มจิตเป็นอันขาด

คนผู้มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“ฉาน-
วิสัย”ของพุทธที่เป็น“อจินไตย”ได้นี้แหละคือ ผู้มี“ปัญญา”
จริง ที่เป็น“ความรู้โลกุตระ”แท้ สามารถทั้ง“รู้”ทั้ง“ทำฉาน-
วิสัย”ของพุทธสำเร็จเป็นจริง มีประสิทธิภาพ“เผา(เผาต)”
ทำ“ให้ไหม้(เผาต)”สลายละลายกันไปเลยเป็นผุยผง
“เผาไหม้,หมดสิ้นไป(ฉาม)” และ“เผา”กิเลสนี้แหละคือเป้า-
หมายหลักที่ยิ่งใหญ่ อย่างแน่นอนแท้ เป็นจริงได้

เมื่อ“เหตุ”ที่ทำ“ความไม่สงบ”ตัวจริง ตายสนิทถูก
ฆ่าด้วยการเผาตายสนิทเป็นผุยผง ก็เกิด“ความสงบ”ที่แท้
ที่ไม่ต้องทำแล้วทำอีก ไม่รู้แล้ว เพราะ“กิเลส”ตายจริง
มันก็ไม่เกิดอีกแล้ว มันถูกเผาเป็นผุยผงไปแล้ว

นั่นคือ “ความสงบ”แบบ“โลกุตระ”นั่น “กิเลส”ถูกฆ่า
ด้วย“ไฟ”คือ“ฉาน ๑-๒-๓-๔” ซึ่งเป็น“พลังงานทางใจ”
แท้ ๆ ที่ผู้มี“ปัญญา”เท่านั้นที่จะสามารถ“ทำไฟในใจ”ชนิดนี้
ขึ้นมา“เผากิเลส”ได้อย่างเป็นจริง

“ฉานวิสัย”ของ“โลกียะ”กับ“โลกุตระ”ย่อมแตกต่างกัน
แน่ ทั้งวิธีปฏิบัติและผลที่ได้ “โลกียะ”นั้นก็แค่เกิดผลกดข่ม

ซึ่งเป็นพลังเย็นด้วยซ้ำ ไม่ใช่ไฟที่เผาไหม้กิเลสได้

“กิเลส”ก็เดาเองง่ายๆ ว่า คือ“ความไม่หยุดนิ่งของจิต”บ้าง หรืออะไรก็ตามที่ต่างคนต่างสมมุติขึ้นเองในจิตของตนเอง เป็น“กาย ๓”คือ “นิรมาณกาย-สัมโภาคกาย-อภิสสมานกาย” อันมีแต่ลมๆ แล้งๆ ที่ปั่นขึ้นเอง หลงว่าเป็นจริงอย่างนั้น-เป็นจริงอย่างนี้ ขึ้นมาเอาเอง

“กาย”ก็ยังมี“มิจฉาทิฏฐิ”ไม่รู้จักรู้แจ้งว่า คืออะไรแท้ มี“ทิฏฐิ”ไปตาม“ชั้นธอติด-ชั้นธอนาคต”แตกต่างกันไปได้ถึง“๖๒ ทิฏฐิ”ตามที่พระพุทธเจ้าทรงรวบรวมไว้ใน“พรหมชาลสูตร”(พระไตรปิฎก เล่ม ๙ สูตรแรกทีเดียว)เป็น“มิจฉาทิฏฐิ ๖๒”นั่นแล

ผู้ไม่มีภายนอกเป็น“กาย”ด้วย ก็จะไม่ปฏิบัติ“ศีล”ที่เกี่ยวกับ“กาย”อันมี“กามคุณ ๕”ใน“ทวาร ๕”ภายนอกแน่นอน เหมือนนักปฏิบัติสายหลับตาทั้งหลาย หรือเหมือนดั่งที่มหาบัว ญาณสัมปันโน หลงไหลกันอยู่นั้นแหละ

เพราะยังไม่มี“ฉันทะ”ใน“ศีล”ขึ้นมาในจิต นั่นก็คือไม่เกิด“ปัญญา”ที่เป็น“สัมมาทิฏฐิ”ขึ้นมา“ในจิต” นั่นเอง

เมื่อไม่มี“ศีล” มันก็ไม่มีการปฏิบัติกันทาง“กาย”ภายนอกที่เป็น“กามคุณ ๕”อันเป็น“กิเลสหยาบเบื้องต้น”แล้ว การเกิด“ปัญญา”ที่จะเป็น“วิชา ๘”มันก็เกิดไม่ได้เลยก็ไม่บรรลู่“วิชาจรณสัมปันโน”อันเป็น“พุทธคุณ”ของพระพุทธเจ้าเด็ดขาด

“เหตุ”ก็เพราะ...ไม่ได้“ปัญญา”จาก“มิตริตี”

(๔๗๑) “ปัญญา”จาก“มิตริดี”ของพุทธนั้น เป็น “โลกุตระ”

เมื่อไม่เกิด“ความรู้-ความฉลาด” อันเป็น“ปัญญา”ที่เป็น“โลกุตระ”ของพระพุทธเจ้าขึ้นในจิต “ในจิต”ของคนผู้นั้น ก็ยังไม่มี“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“ใหม่”เกิดขึ้น

“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“ใหม่” ซึ่งเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“อื่น(อัญญ)”ออกไปจากที่เคยมีเคยเป็นมาตลอดเท่าที่ตนเริ่มมี“อตตตา”ขึ้นใน“กาล”มาตลอดกาล

ซึ่งมันเป็น“จิตนิยาม”ใหม่เกินกว่า“ธาตุรู้”แค่ชั้น“จิตนิยาม”เก่าขึ้นมาจริง มันออกจาก“ความวนเป็นโลกียะ”ได้

“ความรู้-ความฉลาด”แบบใหม่ ชนิดใหม่ก็คือ “รู้”ว่า “วงวนโลกียะ”คือ“สุข-ทุกข์” นี่เป็น“มายา” ที่หลอกคนทั้งโลก การออกจาก“โลก”ที่เป็น“โลกียะ”ได้ก็เข้าสู่“โลกุตระ”

“ความรู้-ความฉลาด”แบบเดิมแบบเก่าคือจิตยังมีแต่ “ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“โลกียะ”คงเดิมอยู่เท่านั้น จะอยู่กับ“สุข”ไปนิรันดร จึงทำให้“เทว”ยังเป็นนิรันดร จะไม่ระวางว่า มันมี“ทุกข์” ไม่ศึกษา“ทุกข์” ซึ่งมันเป็น“คู่หู”ที่แยกไม่ได้ แท้ที่สุดก็คือ “สุข-ทุกข์”นี้มันก็มีอยู่นิรันดร

“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็นโลกียะคงเดิม คือ “ความรู้-ความฉลาด”ที่ไม่รู้ว่า“สุข-ทุกข์”มันคือ“ภาวะ ๒” ที่เป็นอันเดียวกัน แยกกันไม่ได้ แต่มันหลอกคนให้“นิยมสุข-ติดสุข” จึง“หลงสุข”ว่ามีจริง “เที่ยงแท้”นิรันดรเป็น“สุขนิยาม”

อยู่แท้

จะเอาแต่“สุข”ไม่รู้“ทุกข์”นี้แหละคือ“อวิชชา”สำคัญ
ที่ไม่รู้“เทว”ว่าเป็น“คู้หู” ที่เป็น“มายา” เป็นชาตานหรือ
ผีหลอก ถ้าจะ“ดับ” ก็ต้อง“ดับเทว”ไปทั้งหมดทั้งคู่ ให้เป็น
“สูญ”ไปเลย

คนผู้นี้ก็คงมีแต่“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“โลกียะ”
จะไม่ใช่“ปัญญา”ที่เป็น“โลกุตระ”ตาม“มิตริดี”แน่
“ความรู้-ความฉลาด”โลกียะจึงเห็นได้แค่“ผลของ
ฌาน”ก็ดี “ผลของสมาธิ”ก็ดี นั้น เป็นแค่“จิตสงบนิ่งอยู่ในจิต”
เป็น“สุข” เพราะ“การสะกดจิตไว้-ข่มจิตไว้ได้”ไม่ให้มันวุ่น
มันกววจิตใจเท่านั้น และหลงจับยึดมันอยู่เท่านั้น ตรงนี้

แล้วก็พยายามทำ“คุณลักษณะ”แบบนี้ แค่นี้แหละ
ให้เป็นที่ต่อเนืองยาวนาน จนเชื่อกันว่า ทำได้เร็ว และนาน
สำเร็จผลแล้ว

ดังนั้น “ฌาน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี ที่ตน“ทำฌาน-ทำสมาธิ”
เมื่อไหร่ ก็หลับตาเข้าไปทำได้ทุกที สำเร็จตามต้องการทุกที
แล้วให้อยู่ใน“ฌานหลับตา”นั้นนานก็ชั่วโมงก็ได้ เป็นวันก็ได้
หลายวันก็ได้ เป็นต้น

ถ้าทำได้ติดต่อกันนานมากแ่งมาก หรือทำได้ชำนาญ
ในตนจนกระทั่งเป็นผู้“ไม่มีทุกข์” มีแต่“สุข”ได้นานก็เป็น
ผู้ครอง“สุข” เป็น“พระเจ้า”ผู้เป็นเจ้าของ“สุข”กันเลย

ฉะนี้แล คือ “เทวนิยม”ผู้ไม่รู้จัก“เทว” และยังจมอยู่

กับความเป็น“เทว”อยู่ กระทั่งเป็น“เทวนิยม”อยู่ไม่รู้ตัว
ข้า้จะหลงผิดว่า นี่คือ “นิโรธ” คือ “การดับกิเลส” ก็
หลงผิดกันอยู่แค่นี้ เท่ากับอาหารตาบส หรืออุทกตาบส
ทั้ง ๆ ที่เป็นชาวพุทธแท้ ๆ ก็เป็น“เทวนิยม”กันอยู่
เพราะไม่สามารถที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“รูป-เวทนา-
สัญญา-สังขาร-วิญญาณ”ที่แยกแยะได้ละเอียดลออทั้งจาก
“ชั้น”แต่ละชั้น และทั้งแยกได้ว่า ใน“ชั้น”ทั้ง ๕ นั้นมี
“กิเลส”ปรุงแต่งอยู่ในแต่ละชั้นอีกมากมาย

และสามารถทำ“อภิสังขารจิตของตน”ให้ถึงขั้น“ปัญญา-
ภิสังขาร” นั่นคือ ทำ“จิตในจิต”ของตนให้มี“ปัญญา”ทั้งรู้จัก
กิเลส และกำจัดกิเลสได้ตาม“เจโตปริยญาณ ๑๖” จึงเป็น
“ฉาน”ที่เป็น“พลังงานจิต”สามารถเผากิเลสลงได้จริง ๆ จน
กระทั่งเหลือแต่จิตสะอาดบริสุทธิ์เป็น“๑”จริง

(๔๗๒) “มิตรดี”สามารถจะทำให้“บุญ”เป็น“ไฟเผา กิเลส”

ไม่ไปหลงมุ่นมัวเมาอยู่แต่กับการกดขี่ แต่ตื่นรู้ให้
เต็ม ๑๐๐ แล้วแยกแยะ ให้ละเอียดลออ ไม่ใช่ไปทำให้มัน
จับตัวกันแน่นเข้ายิ่งขึ้น ๆ เป็น“๑” แบบแน่นเป็นก้อน
หนึ่งก้อนเดียว หรือ“๑ เดียว” แบบอวิชชาแบบเดียวยึด

การแยกแยะออกไปให้ละเอียดลออมากมาย กับการ
สะกดจิตเข้าไปให้เป็น“๑ เดียว” หยุคนิ่งอยู่นั้น มันตรงข้าม

กันเลยนะ! เรียนรู้กันดี ๆ

การแยกแยะ ไม่ใช่การสะกดจิต แต่เป็นผู้รู้จักรู้แจ้ง รู้จริง“อุปธิ ๓” อันได้แก่ กิเลส ชันธ์ อภิสังขาร (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๙ ข้อ ๓๓) และสามารถแยกกิเลสที่มีในชันธ์ แล้วทำ“อภิสังขาร”ถึง ชัน“ฉาน”ชั้น“บุญ” เป็นพลังงานจิตที่เรียกว่าไฟเผากิเลสได้

“ฉาน”หรือ“บุญ”คือไฟ คือพลังงานที่เผาผลาญกิเลส ลงไปได้จริง จนกระทั่ง“อาสวะ”หมดสิ้นเกลี้ยง “บุญญาภิสังขาร” ก็จบสิ้นเป็น“อบุญญาภิสังขาร” คือ“ไม่มีบุญ”กันอีก

ศัพท์เต็ม ๆ คือ“บุญญาปาปปริกชีโน” ที่แปลว่า “สิ้นบุญสิ้นบาป” สภาวะก็หมายถึง ความเป็น“บาป” ไม่มีให้กำจัดอีกแล้ว คนผู้นั้นก็ไม่ต้องมี“บุญ”อีกเลย ก็“สิ้นบุญสิ้นบาป” จบ

ซึ่ง“อบุญญาภิสังขาร”นั้น ไม่ใช่“บุญ”วนกลับไปเป็น “บาป”กันอีก แต่เมื่อ“บุญ”เสร็จกิจ “บุญ”ก็หายไป ไม่มี“บุญ” เหลืออยู่ในส่วนใด ๆ เลย ทั้งในภพ ในวิภวสงสาร ในกาล

ผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงภาวะต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ คือผู้สามารถ แยกแยะความละเอียดลออของ“จิต เจตสิก รูป นิพพาน”

อันเป็นความสามารถ“แยกแยะ”ด้วย“ธรรมวิชัยสัมโพชฌงค์”ที่ปฏิบัติในคนผู้มีความเป็น“คนตื่นอยู่”มีความ รักรู้ในทวารทั้ง ๕ ทั้ง ๖ เป็นปรกติสามัญธรรมดา

ถ้าไป“หลับตา”เสีย ความรับรู้ที่จะสามารถรับรู้ได้ ถ้วนรอบครบครันทั้งภายนอก-ภายในของชันธ์ ๕ ก็มีไม่ได้

เพราะจะไม่มี“โพชฌงค์ ๗”ที่มี“ธรรมวิชัยสัมโพชฌงค์”
กันเลย มีแต่จะทำให้จิต“ผนึกลงแน่นจับตัวกันนิ่งเข้าไป ๆ ๆ”
มันไม่ได้แยกแยะอะไร

มันเป็นลัทธิของเดิยรติย์เขารู้กันทำกันอยู่เท่านั้น
แต่พุทธมี“ความรู้ใหม่-ความรู้อื่น”ที่โลกียะเขาไม่มี
และฉลาดยิ่ง ก็คือ สุขนั้นคือ“ความสงบ” ที่ไม่ปรุง-
แต่งไปกับ“รูป-เสียง-กลิ่น-รส-โผฏฐัพพะ”หรือไม่ปรุงแต่ง
ไปกับ“โลกธรรม” ได้แก่ ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข เพราะ“เปิด
ทวารภายนอก”รับรู้สิ่งเหล่านั้น และมี“ปัญญา”รู้เท่าทันสิ่ง
เหล่านั้น

เดิยรติย์จึงพยายามสะกดหรือข่ม“อาการที่มันปรุง-
แต่ง”ให้ได้ โดย“ไม่รู้(อวิชา)”ว่า ที่จริงมันมี“เหตุ”คือ “กิเลส”
จึงไม่พยายามเรียนรู้“ตัวตนกิเลส” และวิธีกำจัดกิเลส
ด้วยการเกิด“ปัญญา”ที่เป็น“ฉาน”แบบพุทธวิสัย

และชาวพุทธส่วนหนึ่งก็พอมีไหวพริบรู้ว่า มี“ฉาน-
วิสัย”ที่เป็นแบบพระพุทธเจ้าอยู่นะ!

แต่ก็ไม่รู้ว่า จะทำให้เกิด“ฉานวิสัย”ที่เป็นแบบของ
พระพุทธเจ้านี้ได้อย่าง“สัมมาทิฏฐิ” เพราะ“ฉานวิสัย”นี้เป็น
“อจินไตย”

(๔๗๓) “ฉานวิสัย”แบบพุทธนั้น“เทวนิยม”ยัง“อจิน-
ไตย”อยู่

“ฉนวนวิสัย”แบบเดียวยกยี่เขาก็มี แต่มันไม่ใช่“ฉนวนวิสัย” ที่เป็นพุทธเลย เพราะมันไม่มี“โลก”ภายนอก มันมีแต่อยู่ใน “อึดตา”ภายในภพของตนเท่านั้น

โดยเฉพาะ ไม่ได้มี“สติสัมปชัญญะ”ที่“ตื่นรู้”มีครบ “ภาวะ๒”ทั้ง“ภายนอก”มี“สัมผัส”กันอยู่มี“ภายใน”เชื่อมต่อกันเป็นการมี“อายตนะ”รับรู้ได้ และปฏิบัติกันตามกระบวนการ “มรรคอันมีองค์ ๘” เป็น“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”

เพราะไม่ได้ฟังการอธิบายจาก“มิตรดี”ก็ไม่ได้รับ “ปัญญา”ที่เป็น“โลกุตระ”แน่นอน ดังนั้น ชาว“โลกียะ”จะ เรียนรู้แล้วปฏิบัติกันอย่างไรๆ แคไหน ก็ยัง“วนอยู่ใน วงวนของความเป็นโลกียะ”อย่างเดิม คงเดิม ออกจาก“วงวน ของโลกียะ”นั้นไม่ได้ เพราะวิสัย “กาย”กับ“จิต”ไม่เป็น

เนื่องจากไม่มี“โพชฌงค์ ๗”ที่สัมมาทิฏฐิ

“ฉนวน”ก็ดี “สมาธิ”ก็ดี หรือความเจริญทางจิตอื่นใด ก็จะมีแต่“วนอยู่ในโลกียภูมิ คงเดิม-มันคง”อยู่อย่างเก่า

“ฉนวนวิสัย”หรือ“ฉนวน”ที่มี“วิสัย”ถึงขั้นเป็น พลังงาน “ไฟ”ที่“เผากิเลส”กันให้ไหม้สลายเป็นผุยผงกันไปเลยได้ จริงๆ ที่เป็น“ฉนวน”ของพุทธนั้น มันจึงเกิด“ผล”แตกต่างกัน อย่างมี“ความจริง”ที่มีนัยสำคัญ อันเป็น“อจินไตย”แท้

ถ้า“ความสงบ”ใดไม่มี“ฉนวน”ที่เป็นพลังงานทางจิต เรียกด้วยภาษาว่า“ไฟเผากิเลส”ได้สำเร็จจนกิเลสไม่เกิดอีก แล้วนิรันดรได้จริง มันก็ยังไม่“ผล”สำเร็จที่แท้จริงเด็ดขาด

ซึ่งเป็น“ความสงบ”ที่เพียงแค่ว่าตามแบบวิธีต่างๆ ที่ไม่เกิด“ฉนวนวิสัย”แบบพุทธไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงตัว“กิเลส”กันจริง ๆ ผลสำเร็จของชาว“เทวนิยม”จึงได้แค่“ความไม่เคลื่อนไหวของกายภายนอก” กับ“ความไม่เคลื่อนไหวของจิตภายใน”เท่านั้นเป็นเครื่องตัดสินว่า เป็น“ความสงบ”

“ความสงบกายและความสงบจิต”ที่เป็น“ความสงบแบบโลกิยะ”นั้น มันยังไม่“สัมมาทิฐิ”แบบ“โลกุตระ”

“โลกิยะ”จะหลงคิดว่า “ความสงบ”คือ “ความไม่เคลื่อนไหว”เท่านั้น จะพาชื่อว่า “ความสงบ”คือ “ความหยุดอาการเคลื่อนไหว”ของ“การกระทำ”ภายนอก หรือ“ภายใน”ไปดื้อ ๆ ตรง ๆ ซึ่งมันเน้นกันเฉพาะ“การเคลื่อนไหว”แค่นั้น จึงยังไม่ใช่“ฉนวนวิสัย”แบบพุทธเลย

“ฉนวนวิสัย”แบบพุทธนั้น ชาว“เทวนิยม” ยัง“อจินไตย”อยู่ อจินไตยหมายความว่า มันแค่ใช้ความคิด คิดเอานั้น ต่อให้คิดเอาให้หัวแตก ก็รู้ไม่ได้ จะรู้ได้ก็ต้องมี“สภาวะจิต”ที่ตนปฏิบัติเองและเกิดความจริงนั้น ๆ ขึ้นมาให้ตนได้สัมผัสรับรู้ของจริง เป็น“ปัญญา”จึงจะ“รู้จริงตามความเป็นจริง”นั้น ๆ จึงจะพ้นความเป็น“อจินไตย”

(๔๗๔) “ปัญญา”นั้น“เจริญ ออกงาม ไพบูลย์”ขึ้นตามลำดับ

ซึ่งต้องได้ยินได้ฟังคำสาธยายอธิบายจาก“มิตริตี”

ตาม“ปัญญาข้อ ๑”แล้วก็ต้องปฏิบัติตาม“ปัญญาข้อ ๒”ให้
มาก จึงจะมี“ความรู้-ความฉลาด”ถึงขั้น“บริบูรณ์”ใน“ปัญญา
ข้อ ๓”ได้ ก็จะต้องรู้จัก“จริง” “ความจริง” “ความสงบ ๒ อย่าง” ชนิดที่
เป็น“โลกุตระ”ได้ถูกต้องต้องแท้แบบคายจริง(โยนิโธ)

“ความสงบ”อย่างที่ ๒ นั้นเป็น“โลกุตระ”นะ!

ไม่ใช่“ความสงบ”ที่เป็น“โลกียะ”อยู่เท่านั้น

ผู้ยังแยก“ความสงบ” ๒ อย่างว่าเป็น“โลกียะ”นั้น
อย่างไร? เป็น“โลกุตระ”นั้นอย่างไร? ไม่ได้

หรือได้ก็ยังไม่ “มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ ก็ต้องศึกษากันดี ๆ

จากนั้นต่อไปเป็น“ปัญญาข้อ ๔” คือ ปฏิบัติ“ศีล”
เราก็จะปฏิบัติไปตามลำดับด้วย“ฉันทะ”สุดสบายไม่สงสัย
ไม่ติดขัดไม่ลังเล มี“ฉันทะ”ที่จะปฏิบัติ“ศีล” เพราะมี
“ปัญญา”เจริญ ออกงาม ไพบูลย์ขึ้นไปตามลำดับจริง ๆ

แต่สาย“ศรัทธา”กว่าจะมี“ฉันทะ”ใน“ศีล”ได้ ก็ต้อง
ได้ยินได้ฟังคำสาธยายอธิบายของ“มิตริตี” ให้เข้าใจถึงความ
สำคัญยิ่งใหญ่ของ“ศีล” จึงจะปฏิบัติ“ศีล”อย่าง“ยินดี”ที่ได้
ปฏิบัติ“ศีล”แล้วเกิด“ผลดี”อย่างยิ่งแก่ตนเองแก่ผู้อื่นแท้ ๆ

เป็นประโยชน์ครบถ้วนทั้ง ๒ อย่าง ไม่เกี่ยงทุกข์สุข
ไม่เอียงไปหาสุขหาทุกข์ ไม่มีกามไม่มีอิตตา

ก็จะต้องเกิด“ปัญญา”หรือมี“ธาตุรู้”ที่เป็นโลกุตระ
ซึ่งเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่เกินกว่า“เชโก”จะรู้ได้
และ“ปัญญา”ที่จะได้ ก็ต้องได้จาก“มิตริตี”นี้เอง

“มิตรดี”คือ พระพุทธเจ้า ที่เป็นเจ้าของ“ปัญญา”แท้ แต่ยุคนี้ไม่มีพระพุทธเจ้า ก็ต้องฟังจาก“สัตตบุรุษ” ความเป็น“มิตรดี”นั้น ผู้จะเป็น“มิตรดี”ได้แท้ ก็คือ คนที่มี“ภูมิธรรม”ขั้นพระอรหันต์ หรือโพธิสัตว์ระดับ ๔ ขึ้นไป จึงจะนับว่า เป็น“สัตตบุรุษ” ที่เป็นตัวตน“คนจริง ๆ”

ดูได้จากพฤติกรรมของ“ตน”ที่มีจริง ทำร่วมไปกับ คนอื่น ๆ ได้ด้วยกันจริง เพราะบอกกล่าวแนะนำชี้แจงให้รู้จัก “อารยธรรม”กันได้จริง จึงปฏิบัติ“อารยธรรม”มีมรรคผลแท้ เกิดขึ้นเป็นหมู่ กระจายคุณธรรมที่เป็น“อารยะ”ออกไปกว้าง

ดังนั้น “คนจริง”ที่มี“ธรรมจริง”ที่เป็น“อรหันต์”จริง เป็น“โพธิสัตว์”จริงเท่านั้น จึงจะเป็น“มิตรดี”จริงกันแท้ ๆ ซึ่ง ผู้เป็นผู้หมดสิ้น“อาสวะ”แล้วจริงนั้น ก็จะถูกสาธุชนพากันเพียร ถวายทอด“สังฆธรรม”ที่เป็น“โลกุตระ” อย่างมี“น้ำใจ”ให้เรา

เพราะผู้เป็น“อรหันต์”แล้วจริง ก็ย่อมเป็นคนผู้ไม่มี “กิเลสอาสวะ”แล้วจริง ก็จะได้แต่“สงสาร”ท่านผู้ติดข้องหรือ ผู้สอนยาก เพราะท่านรู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“สงสาร”ดีแท้แล้ว

โดยเฉพาะผู้ที่เป็น“อรหันต์ขั้นที่ ๗”หรือคือ “พระ-โพธิสัตว์ระดับ ๗” ที่ท่านเป็น“ตัวจริงคนจริง”ที่มี “ภูมิธรรม ขั้น ๗” ที่บาลีว่า“สัตต” ก็คือ “๗”จริง

กระนั้นก็ดี สาย“ศรัทธา”ก็จะยังยากที่จะรู้จักรู้แจ้ง รู้จริง“โพธิสัตว์ระดับ ๗” ต่อให้ได้ยินจาก“พระโพธิสัตว์”ท่าน บอกตนเองว่า ท่านนี้แหละคือ “สัตตบุรุษ” ก็จะไม่เข้าใจ

ไม่ใช่ง่าย ๆ เลย หรือแม้จะเป็นสาย“ปัญญา”แต่ถ้าเป็นผู้มีกิเลสจัดก็จะยังยากที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สัตตบุรุษ”อยู่นั่นเองก็น่าสงสัยว่า ทั้ง ๆ ที่สาย“ปัญญา”น่าจะมีไหวพริบรู้ได้เร็วไว

สาย“ศรัทธา”นั้นจะไม่เร็ว ไม่ตัดตรงไปได้ทันทีเหมือนสาย“ปัญญา”หลายประการ แม้จะรู้จักความเป็น“กาย”ก็ดีความเป็น“ศีล”ก็ดีว่า สำคัญยิ่งก็ตาม ก็จะมี“ความแตกต่าง”กัน ที่ละเอียดลึกซึ้งอยู่หลายชั้นมาก

“อารยบุคคล ๗” ที่กล่าวถึงผ่านมานั้น แบ่งกันออกชัด ๆ จะแยกเป็นฝ่าย“ศรัทธา”กับฝ่าย“ปัญญา”หมู่ละ ๓ ชั้น แต่ละฝ่ายก็จะมี ๓ ชั้นตอน

(๔๗๕) ชั้นตอนของ“อารยบุคคล”นั้นยาก เป็น“อจินไตย”

“ศรัทธานุสารี”กับ“ธรรมานุสารี”คือ ผู้แสวงหาโลกุตระที่เป็น“อารยธรรม”ข้อต้นของพุทธคือ “โสดาปัตติผล” ชั้นที่ ๑

หากผู้ใดยังไม่รู้จักรู้แจ้งความเป็น“อารยตัจ ๔” คือ ยังไม่มีความรู้ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสคือ “ย่อมรู้ชัดตามความเป็นจริงว่า นี้ทุกข์ นี้สมุทัย นี้นิโรธ นี้มรรคอันมีองค์ ๘” ก็ยังไม่ชื่อว่า เป็น“อารยบุคคล” ยังเป็นได้แค่ผู้แสวงหาอยู่เท่านั้น

จนกว่าจะเป็นผู้มี“ความรู้-ความฉลาด”ที่มี“อินทรีย์” (สายศรัทธาก็มีพลังงาน“ศรัทธา”นำ สายปัญญาก็มีพลังงาน“ปัญญา”นำ) ถึงขั้นปัญญาอินทรีย์ของสายปัญญาที่ดี “ศรัทธินทรีย์”ของสายศรัทธา

กิติ ของผู้ใดผู้ปฏิบัติ เพื่อให้แจ้งโสดาปัตติผล มีประมาณยิ่ง
ย่อมอบรมอริยมรรค มี“ปัญญาหรือศรัทธา”ตามจริตของ
ตนเป็น“ตัวนำ” “บุคคลผู้นั้นปฏิบัติเพื่อให้แจ้งโสดาปัตติ-
ผล”ได้ ก็ชื่อว่า บุคคลผู้ตั้งอยู่แล้วในผล จึงจะชื่อว่า เป็นผู้
“วิมุตติ” สาย“ปัญญา”ก็ชื่อว่า “ทิฏฐิปัตตะ” ส่วนสาย“ศรัทธา”
ก็ชื่อว่า “ศรัทธาวิมุตติ”

“ทิฏฐิปัตตะ”นั่นคือ ผู้ที่มี“สัมมาทิฏฐิ” ได้แก่ คนผู้
ที่ทั้งเข้าใจมี“ทิฏฐิ”และทั้งบรรลุมี“ปัตตะ”ความเป็น“กาย”
นี่เอง

การปฏิบัติธรรมของพุทธรุ่นนั้นจะต้องปฏิบัติ“สัมมา”
พร้อมกับการมี“กาย” คือ มี“ภายนอก”อยู่พร้อมเสมอ
ผู้ล้มตราบปฏิบัติทั้งหลาย ตื่นขึ้นมี“ปัญญา”กันบ้างเกิด
สาย“ธรรมานุสาริ”นั่นมี“ปัญญา”เป็นตัวนำอยู่แล้ว มี
“ปัญญา”เป็นประธานมาแต่ไหนแต่ไร จึงปฏิบัติ“วิโมกข์ ๘”ที่
มี“กาย”สำเร็จอริยาบถอยู่(หรือ)อยู่ในตัวอยู่แล้ว

ดังนั้น “ธรรมานุสาริ”กิติ “ทิฏฐิปัตตะ”กิติ “ปัญญา-
วิมุตติ”กิติ คือผู้“สัมมา”ปฏิบัติมาตลอด มันก็มี“กาย”ที่เป็น
ภายนอกอยู่เป็นปกติสามัญธรรมตาอยู่แล้ว จึงไม่ต้องไป
กังวลใดๆ ในเรื่องต้อง“สัมพัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”กันเลย
พอถึงขั้น“ปัญญาวิมุตติ”ขั้นที่ ๖ ก็สามารถทำ“อาสวะ”ให้สิ้น
เกลี้ยงได้ ก็เป็น“อรหนต์”ได้เลย เพราะ“อาสวะ”หมดสิ้น ก็
ไม่ต้องยึดยาวเสียเวลาไปถึง“อุกโตภาควิมุตติ”ขั้นที่ ๗

แต่สาย“ศรัทธา”นั้นยังไม่มี“ปัญญา”จะยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ไม่รู้จัก“กาย” แม้จะปฏิบัติ ก็ไม่มี“กาย” เช่น ไปหลงผิด“หลับตา”ปฏิบัติ เป็นต้น หรือไปหลงทางปฏิบัติแบบอื่นๆ ที่ไม่“สัมมาทิฏฐิ” มันจึงต้องเสียเวลายาวนาน ยืดต่อออกไปอีก นานกว่าสายธรรมานุสาารี ก็เป็นธรรมดา

หรือสาย“ศรัทธา”แม้จะ“ลืมตา”ปฏิบัติ แต่ยังไม่มี“สัมมาทิฏฐิ”ใน“สังโยชน์ข้อที่ ๑”คือ ยังไม่“พินสัถกายทิฏฐิ”ได้จริง จึงต้องเรียนรู้ความเป็น“กาย”กันให้“สัมมาทิฏฐิ”กันก่อนอื่น นั่นคือ ต้องศึกษากันให้ดี ๆ ให้มี“สัมมาทิฏฐิ”จึงต้องมาศึกษา“สัถกายทิฏฐิ”ให้หลุดพ้นบริบูรณ์ให้ได้

เมื่อมีความรู้ในความเป็น“กาย”ที่มีในตนอยู่กับ“สัถ”ได้“สัมมาทิฏฐิ”แล้ว จึงจะเริ่มต้นศึกษาปฏิบัติให้ตน“พินสัถกายทิฏฐิ”กันต่อไปได้ เป็น“ขั้นต้น”ของ“ผล”

ดังนั้น เมื่อผู้“ศรัทธานุสาารี”ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“กาย”เหมือนอย่างผู้“ธรรมานุสาารี” สาย“ศรัทธา”จึงต้องช้ากว่าจะปฏิบัติ“วิโมกข์ ๘ ด้วยกาย” ถึงจะสามารถทำ“กิเลสสวะ”ให้หมดสิ้นได้เกลี้ยง ก็จะต้องยาวไกลไปถึงขั้นที่ ๗ “อุภาโตภาควิมุตติ”โน่น จึงจะได้เป็น“อรหันต์”

ฉะนั้นเป็น“สัจจะ” คือ เป็น“ความจริงของธรรม”

หรือความเป็น“ธรรม”ก็ต้องเป็นไปตาม“จริง(สัจจะ)”

(๔๗๖) “ราก”แรกเริ่มของ“ความรู้-ความจริง”คือ

“มิตรดี”

สาย“ศรัทธาอนุสารี”กว่าจะพาตนเอง“พ้นสังฆาวิมูติ”ที่ตนเองหลงปฏิบัติด้วย“มิจฉาทิฏฐิ”อยู่ เพราะจมอยู่กับ“ความศรัทธาเดิม”นาน จึงไม่ได้รู้ชัดตามความเป็นจริงว่านี่ทุกข์ ฯลฯ นี้ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ อนึ่งธรรมทั้งหลายที่พระตถาคตประกาศได้นั้น ผู้นั้นก็จะต้อง“เห็นด้วยปัญญา ดำเนินไปด้วยดีแล้วด้วยปัญญา” กันเสียก่อน จึงซ้ำกว่าจะสามารถ“ทำกิเลสสาธุระหมดสิ้นแล้ว” เพราะเห็นด้วย“ปัญญา” ก็เป็นไปตามมูลแห่งจริตนิสสัยวิสัยแท้

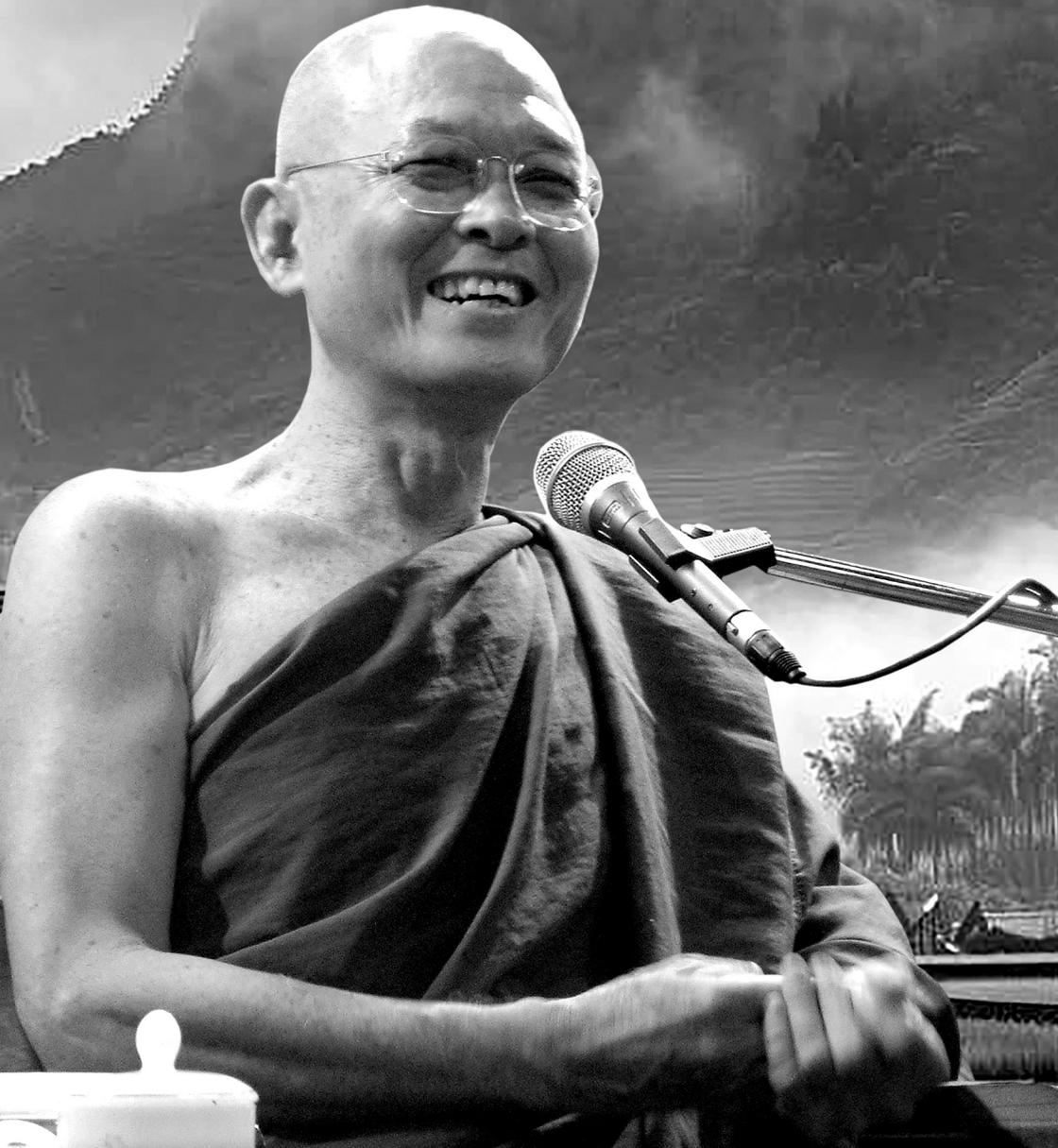
ตามที่พระพุทธเจ้าตรัสว่า ก็ยังมีไม่ใช่เหมือนบุคคลผู้เป็น“ทิฏฐิปัตตะ”นั่นแหละ เพราะก็ยังมีไม่ใช่ผู้มี“ปัญญานำ”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง ในรายละเอียดที่ลึกล้ำทั้งมรรคที่พาปฏิบัติ ทั้งผลที่ปฏิบัติบรรลุ

ส่วนสาย“ปัญญา”นั่น“สัมมาทิฏฐิ”มาแต่ต้น คือปฏิบัติ“ลืมหัด”มาตลอดแล้ว และมี“กาย”อยู่แล้ว รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กาย”แล้ว ก็เรียนรู้ใน“ตน”หรือใน“สัก”คือ“ตัวตนของเรา”ให้ได้ จึงจะมีการปฏิบัติสัมผัสถูก“สภาวะธรรม”

จึงจะบรรลุผลมี“ผล” เป็นขั้นตอน ๔ ขั้น ครอบบริบูรณ์ถึงขั้น“อรหนต์”ได้สำเร็จกันจริง ๆ

ซึ่งผู้ไม่ได้ยินความนี้จาก“พระพุทธเจ้า”ก็ต้องได้ยินจาก“มิตรดี”คือ สัตตบุรุษ หรือผู้อยู่ในฐานะครูสัมมาทิฏฐิ “มิตรดี”ในที่นี้ คือ“บัณฑิต”แท้จริง ที่เป็น“ทั้งหมดทั้ง

“มิตรดี”จึงไม่ใช่หมายถึง
มิตรเพื่อนที่ดีแบบโลกียะ
ง่าย ๆ เด็ดขาด
“มิตรดี”ในที่นี้คือ “บัณฑิต” แท้ ๆ
ผู้บรรลุนิพพานแท้มาแล้ว

สิ้นของพรหมจรรย์”ตามที่พระพุทธเจ้าทรงปรามพระอานนท์
นั้นแหละ เมื่อพระอานนท์กล่าวว่า “มิตรดี”นี่เป็นครึ่งหนึ่งของ
พรหมจรรย์ แต่พระพุทธเจ้าตรัสแก้ว่า เป็น“ทั้งหมดทั้งสิ้น
ของพรหมจรรย์” มียืนยันอยู่ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๙ ข้อ ๕

“มิตรดี”จึงไม่ใช่หมายถึงมิตรเพื่อนที่ดีแบบโลกียะ
ง่าย ๆ เด็ดขาด “มิตรดี”ในที่นี้คือ“บัณฑิต”แท้ ๆ ผู้บรรลุธรรม
แท้มาแล้วขั้นสูง เริ่มตั้งแต่หมายถึง“พระพุทธเจ้า”โน่นแหละ
เป็นยอดของ“มิตรดี” และรองลงมาก็“สัตตบุรุษ” อย่างน้อย
ที่สุดก็ต้อง“ผู้อยู่ในฐานะครูที่สัมมาทิฏฐิ”จริง

นอกนั้นยังไม่นับว่า “มิตรดี”แท้ที่เป็นผู้มี“สัมมา-
ทิฏฐิ” จะถ่ายทอด“โลกุตระธรรม”ได้ถูกต้องตาม“สัมมาทิฏฐิ”
ของพระพุทธเจ้า แม้จะเป็นคนที่ชาวโลกยกให้เป็น“ผู้รู้ยิ่ง”
เยี่ยมยอดปานใด ๆ ถึงขั้นเป็น“พระศาสดา”ของชาว“โลกียะ”
ก็ตาม ก็ยังเป็น“บุคคลโลกียะหรือปุถุชน”ผู้ยังไม่มี“ปัญญา”
เข้าข่าย “โลกุตระ”ถึงขั้น“สัตตบุรุษ”ขึ้นไปอย่างเป็นจริงอยู่ดี

ผู้ที่เป็น“สัตตบุรุษ”ของ“พุทธ”จึงเป็น“ผู้มีโลกุตระธรรม”
อันเป็น“ธรรม”ที่พิเศษไปจากชาว“โลกียะ”ที่ยังไม่มี“ธรรม”นี้

แค่ผู้รู้หรือ“ศาสดา”ที่ชาวโลกียะยกให้ยิ่งใหญ่ขนาด
ไหนปานใดก็ตาม ท่านอาจจะรู้ยิ่งในเชิงอื่นใดมากยิ่งกว้าง
ขวางยิ่ง แต่ถ้าไม่รู้ยิ่งใน“โลกุตระธรรม”ของพระพุทธเจ้ามี
“ลำดับอย่างนำอัครจรรย์”ตามลำดับของ“พุทธธรรม”ของ
พระพุทธเจ้า ก็ยังไม่ถือว่า เป็น“โลกุตระธรรมพระพุทธเจ้า”แท้

เพราะไม่มี“ฉันทะ”เป็น“มูลถึง”หรือเป็น“เหตุ” จึงทำ “มนสิการ”ที่เป็น“สัมมาทิฏฐิ”เป็น“โยนิโสมนสิการ”ไม่ได้

“ฉันทะเป็นมูล”นี้เป็น“รากเหง้า”ข้อที่ ๑ ก่อนราก เหง้าข้ออื่น ๆ เขียวนะ! ที่พระพุทธรเจ้าตรัสไว้ใน“มูลสูตร ๑๐” ที่มี“รากเหง้า”สำคัญยิ่งถึง“๑๐ ข้อ”เรียงตามลำดับ

ดังนั้น ผู้ใดมี“ฉันทะ”ใน“ศีล”ก็มีไม่มากพอ ซึ่ง“ศีล”นี้เป็นข้อ ๒ ใน“สุริยเปยยาลสูตร”ที่เขียวนะ! ผู้ไม่เห็นความสำคัญ ก็มี“ฉันทะ”ไม่มากพอ ก็ไม่สามารถมี“โยนิโสมนสิการ”ครบถ้วนได้ เพราะมีความรู้แจ้งเห็นจริงไม่ครบ“สุริย-เปยยาล”ครบ“บริบูรณ์ ๗ ข้อ”

ความถึงพร้อมด้วย“ศีล”อันเป็น“สุริยเปยยาล”หรือ เป็น“แสงอรุณข้อที่ ๒”จึงยังไม่มี ก็ไม่ครบพร้อมบริบูรณ์

“ศีล”นี้มาก่อน“ฉันทะ”ใน“สุริยเปยยาลสูตร”ที่เป็น ลำดับ ตาม“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน”ที่สำคัญของ“ธรรม” ที่เป็น“พุทธ”อันเป็น“โลกุตระ”เขียวนะ สังเกตกันดี ๆ

(๔๗๗) “ฉันทะ”นี้สำคัญยิ่งที่จะนำพา“อิทธิบาท ๔” เต็มพลัง

ผู้ที่“มิจฉาทิฏฐิ”แม้จะมี“ฉันทะ”เป็น“มูล”เป็น“เหตุ” ก็คือยังไม่“สัมมาทิฏฐิ”เพียงพอ เพราะไม่มี“ปัญญา”ที่รู้จัก รู้แจ้งรู้จริงมาตั้งแต่“สุริยเปยยาลสูตร” ก็ไม่บรรลุลูก“สัมมาผล”แน่นอน เพราะไม่มี“อิทธิบาท ๔”มากพอ ที่เป็น“กระบวน-

การ”เต็มของ“ความยินดี” ก็คือ“ฉันทะ”ไม่เต็ม จึงไม่สามารถปฏิบัติตาม“มรรคอันมีองค์ ๘”ได้เต็มที่เต็มกำลังแน่นอน

เพราะยังไม่เริ่มมาตาม“สุริยเปยยาลสูตร”มาก่อน ยังไม่ได้ปฏิบัติ“ศีล”มาก่อน ไม่เห็นความสำคัญยิ่งยวดของ“ศีล”ว่า มีประโยชน์ใหญ่ยิ่งแค่ไหน จนเกิด“ฉันทะ”ตามมาเป็นลำดับ ๆ มาเลย ความรู้อย่างสำคัญนี้ไม่เกิด

“ฉันทะ”จึงเป็น“มูล”ซึ่งต้องเป็น“ต้นราก”ที่สำคัญยิ่ง “อันดับที่ ๑”ของ“มูลสูตร ๑๐” ก่อน“ต้นรากเหง้า”ใดๆ หมดใน“อิทธิบาท ๔” จึงมี“ฉันทะ”เป็นข้อที่ ๑ นำขบวน

“ต้นราก”ของ“มูลสูตร ๑๐”จึงเป็น“ต้นราก”ที่สำคัญยิ่งยวดสุดต้นสุดยอดทั้ง“๑๐ ต้นราก” ผู้จะบรรลุ“อรหัตต์”แท้บริบูรณ์จะต้อง“มีมูลสูตรข้อที่ ๑”นี้เป็น“ต้นราก”ข้อแรก ที่ชื่อว่า “ความยินดี(ฉันทะ)”เป็นสำคัญ แล้ว“ต้นราก”ข้ออื่น ๆ ของ“มูลสูตร ๑๐”อันเป็นลำดับอย่างนำอัศจรรย์ จึงจะมี “ปรีนิพพานเป็นปริโยสาน”ที่จะ“ทำตนตายสูญ”ได้แท้

ซึ่งผู้ปฏิบัตินั้นต้องมี“ต้นรากอีก ๙”ครบบริบูรณ์ “ทั้ง ๑๐”จึงจะเป็นผู้บรรลุ“อรหัตต์”แท้จริง

ไม่เช่นนั้นก็เป็นผู้“จบกิจ”จริง ไม่ได้ นั่นคือ คนผู้นี้ ก็ยัง“ทำปรีนิพพานเป็นปริโยสาน”ให้ตนเอง ไม่ได้ ไม่ครบ จะเป็น“อมตบุคคล”ที่แท้จริง“สัมมาทิฐิ”ไม่ได้แน่ เพราะยังไม่มี“วิมุตติ”ที่แท้จริง“สัมมาทิฐิ”บริบูรณ์ เพราะไม่มี“ปัญญา”ที่แท้จริง“สัมมาทิฐิ”บริบูรณ์

นั่นคือ คนผู้นี้ไม่มี“ปัญญา”ที่แท้จริงทั้ง“๘ ข้อ”
ซึ่งก็เพราะ“สัมมาทิฐิ”ยังไม่บริบูรณ์นั่นเอง

“สัมมาทิฐิ”จึงเป็น“ประธาน”ในการปฏิบัติที่สำคัญ
ตามพระพุทธเจ้าตรัสไว้ทุกประการ ชัดเจนในปัจจุบันการนี้

และ“สัมมาทิฐิ”ที่บริบูรณ์นั้น“มี” กันตั้งแต่“ทิฐิ ๑”
เป็นต้นว่า “สักจะมี ๑ เดียว มิได้มี ๒” ก็ต้องมี“ทิฐิ(ความรู้,
ความเข้าใจ,ความเห็น)”เป็น“สัมมา”ที่ครบ“สัมมาทิฐิ ๑๐”จริง ๆ

หรือไม่ว่า “ทิฐิ ๒” คือ (๑)ต้องมี“ปรโตโฆสะ” กับ
(๒)ต้องมี“โยนิโสมนสิการ” ก็สำคัญมาก

หรือ“ทิฐิ ๓” เช่น ต้อง“พ้นสังโยชน์ ๓” ก็ต้องมี“ทิฐิ”
อันได้แก่ “ความรู้,ความเข้าใจ,ความเห็น”ที่“สัมมาทิฐิ”
แท้จริงใน“สักกายทิฐิ”นี้ (๑)

และ(๒)คือ “วิจิกิจฉา” (๓)คือ “สีลัพพตปรามาส”

หรือ“ทิฐิ ๔-๕-๖...”ไปจนกระทั่ง“สัมมาทิฐิ ๑๐”
ก็ต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“เวทนา ๑๐๘”ให้ได้ทั้งนั้น

จึงจะสามารถปฏิบัติให้เกิด“ปัญญา ๘”ได้สมบูรณ์

“ต้นราก”ที่จะทำให้สมบูรณ์ด้วย“มูลสูตร ๑๐”จึง
ไม่เป็นอื่น จึงได้แก่“ความยินดี”ที่บาลีว่า“ฉันทะ”นี้เอง

“ฉันทะ” คือ “ความยินดี”นี้ใน“อิทธิบาท ๔”หรือใน
“สุริยเปยยาล ๗”จึงเป็น“หลักเกณฑ์สำคัญ”ที่ต้องมีสำหรับ
นักปฏิบัติทั้งหลายเพื่อการบรรลุ“ผล”ใด ๆ ก็ตาม ทั้งนั้น

แม้จะบรรลุ“ความชั่ว” ฉันทะก็ยังเป็นตัวการสำคัญ

ด้วยตัวหนึ่งทีเดียว หากคนชั่วผู้ใดมี“ฉันทะ”จริง ก็จะช่วย
พยายามช่วยตัวเองให้พ้น“ความชั่ว”ได้จริง ๆ

แล้วจากนั้น เมื่อ“ตนเอง”พ้นชั่วหรือ“ยิ่งขั้นโลกุตระ”
คือ “พ้นทุกข์(อารยสัจ)”ได้จริงแท้แล้ว จึงจะช่วยผู้อื่นได้จริง

“ฉันทะ”จึงเป็น“ลำดับที่ ๑”ของ“มุลสูตร ๑๐”ที่แท้
ที่จริง ที่บ่งชี้ถึง“ความสำคัญ”ยิ่งใหญ่ ด้วยประการฉะนี้
จุดสำคัญที่สุดก็คือ ต้อง“สัมมาทิฐิ”ที่เป็นจริง

(๔๗๘) “มนสิการ”จึงสำคัญเป็น“รากเหง้า”ข้อที่ ๒ ตามมา

๒.มี“มนสิการ”เป็น“มูล”หรือเป็น“ต้นรากเหง้า”ข้อ ๒
จึงจะเป็น“แดนเกิด(สัมมา)”ของ“โยนิโสมนสิการ”ที่สัมมาทิฐิ
คือ มี“การทำใจในใจ(มนสิการ)”ที่เกิดสัมมามรรค-สัมมาผล
บรรลุนิพพานได้สำเร็จ ซึ่งก็ต้องเป็นรองต่อจาก“ฉันทะ”

เพราะ“มนสิการ”คือ “การทำใจในใจ”นี้แหละ ที่จะพา
ไปสู่“สัมมาผล(ถูกตรงของพุทธ)”หรือไปสู่“มิชฌาผล(ผิดไปจากพุทธ)”

คนผู้“มิชฌาทิฐิ”เขาก็มี“การทำใจในใจ”ของเขา
ตาม“ทิฐิ”ของเขาอยู่นะ! เพียงแต่ว่า มันก็ได้“มิชฌาผล”
ไปตามทิฐิที่ผิดของเขาเท่านั้น มิใช่“สัมมาผล” เช่น
พวก“หลับตาทำใจในใจ” เป็นต้น เขาก็มี“วิธีปฏิบัติของเขา”
คือ“มิชฌามรรค”นั่นเอง “ผล”ที่เขาได้ มันก็เป็น“มิชฌาผล”
แน่นอน

ถ้า“ฉันทะ”มีมิจฉาภิภูฐิเป็น“มุล”หรือเป็น“เหตุ”มัน ยิ่งพาเสื่อมหนักไปใหญ่ เพราะเขามี“ฉันทะความยินดีที่เป็น รากเหง้า” หากแถมเขายังมี“อิทธิบาท ๔”คือ มี“ฉันทะเป็น หัวหน้าอิทธิบาท”ที่“มิจฉาภิภูฐิ”อีกด้วย มันก็ยิ่งจะ“อโยนิโส- มนสิการ”คือมี“การทำใจในใจ”ที่มีฉนอมรรค-มิจฉาผลผิต เพี้ยนบานปลายเป็นปากกรวยออกไปสู่“นรก-มหานรก”

คนผู้นั้นก็ได้แต่บาปทับบาปซ้อนเป็น“สภาพหมุนรอบ เริงซ้อน”มีบาปทับถมหนาหนัก ศาสนาก็ถูกนำพาให้เสื่อม หนักยิ่งขึ้น ๆ ด้วย ยิ่งมี“ฉันทะ”มาก ก็ยิ่งได้“บาป”มากทับทวี ร้ายหนัก“ยกกำลัง”สูงขึ้น ๆ ยิ่ง ๆ ๆ

โดยเฉพาะ พวกที่“หลับตา”ปฏิบัติตามเดียรถีย้นั้น ไม่มี“ผัสสะ”ภายนอก ก็ไม่มี“กาย”ภายนอก นี่แหละคือ “มิจฉาภิภูฐิ”แท้จริง ที่ยัง“อวิชชา”ในคำว่า “กาย”เป็นข้อต้น นั้นคือ “สังโยชน์ข้อที่ ๑”ของ“สังโยชน์ ๑๐”เขาก็ยังไม่พ้น ยังทำ“สัมมาภิภูฐิ”ไม่ผ่าน

และยิ่งถ้าแม้เขาผู้นี้ยังไม่เข้าใจ“ธรรมนิยาม ๕” อันเป็น“มุลกรรมฐาน ๕”ของศาสนาพุทธที่ต้องแยก“กาย” แยก“จิต”ได้ว่าเป็น“อตุณิยาม-พิชนิยาม-จิตนิยาม-กรรมนิยาม-ธรรมนิยาม”นั้นอย่างไรกันแท้ คนผู้นี้ก็ยิ่งจะผิตหนักไปใหญ่

“มนสิการ”คือ“การทำใจในใจ” เขาก็ยิ่งจะมี“กาย ๓” ที่ผิต เป็น“นิรมานกาย-สัมโภาคกาย-อทิสสมานกาย” ดังที่ชาว “เทวนิยม”มีกัน มันก็หนักหนาผิตหยาบผิตใหญ่ผิตหนายิ่ง ๆ

เพราะความเป็น“เทว”ของชาว“เทวนิยม”ไม่มี“กาย”หรือ“มิจฉาทิฏฐิ”ในคำว่า “กาย”นี้แหละที่เป็น“รากเหง้า”เริ่มตั้งแต่“มิจฉาทิฏฐิ”ในคำว่า “กาย”นี้เอง

พวก“หลับตา”ไม่มี“กาย”ก็ดี พวก“เทวนิยม”ที่ยัง“ลึกลับ”ไม่มีความรู้ ไม่ได้ศึกษาความเป็น“กาย”ก็ดี ย่อมไม่สามารถจะปฏิบัติธรรม“โลกุตระ”บรรลุได้เลยแน่นอน

ดังนั้น ความเป็น“พระเจ้า, God”ของชาว“เทวนิยม”ที่ไม่มี“กาย”ให้“สัมผัส”ได้เลยทั้งทาง“ตา, หู, จมูก, ลิ้น, โผฏฐัพพะ” มิแค่รู้ร่วมกันได้เป็น“อุปาทานหมู่”ที่เป็น“กาย ๓” อันเป็นกายมิจฉาทิฏฐิ”กันอยู่เท่านั้น จึงไม่สามารถพิสูจน์ด้วย“ภาวะ ๒”เป็นวิทยาศาสตร์ด้วย“รูป”ด้วย“นาม”หรือด้วย“สสาร”ด้วย“พลังงาน”ได้จริง

เพราะ“กาย”ต้องมีทั้ง“ภายนอก”และ“ภายใน”เสมอขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ ความเป็น“กาย”ต้องมี“๒ ภาวะ”คู่กันเสมอจึงจะชื่อว่า“กาย” ที่มีความเป็น“เทว”หรือเป็น“วิญญูญาณ(ต้องมีนามกับรูป เป็นภาวะ ๒)”อันบุคคลผู้นั้นยังอาศัย“สมมุติธรรม”ในความเป็น“อัตตา”อยู่เท่านั้น เพื่อใช้ชีวิตดำเนิน“กรรม”เพื่อผู้อื่นอยู่ในวัฏสงสาร สำหรับผู้ยังไม่ทำ“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”ที่สุดแห่งที่สุดของตนแค่นั้นเอง

เห็นชัดเจนนะว่า “กาย”นั้นต้องเริ่ม“สัมมาทิฏฐิ”กันตั้งแต่พ้น“สังโยชน์ ๑๐”ข้อที่ ๑ ที่ว่า “สักกายทิฏฐิ”กันเลย

เมื่อมี“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”ได้แล้ว ก็จะต้อง

“สัมมาทิฏฐิชนิตที่ไม่มีวิจิกิจฉา”และแถมต้องมี“สัมมาทิฏฐิ”
ใน“ศีลัพพตปราคมาส”ด้วยนะ จึงเป็นผู้เริ่ม“เข้ากระแสโลกุตระ-
ธรรม” และเริ่มเรียกได้ว่า เป็น“พระโสดาบัน”

แล้วจึงจะเจริญสูงขึ้นเป็น“ลำดับๆ” มีระดับขั้น-ชั้น
ตั้งแต่“ขั้นชั้น”ของ“รากเหง้า(มูลกา)”ที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ให้
เป็นหลักในการปฏิบัติ คือ “มูลสูตร ๑๐”(พระไตรปิฎก เล่ม ๒๔ ข้อ ๕๘)

หากใครคนใดยัง“ไม่สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”
ชนิดที่“พันสังโยชน์ ๓”กันได้จริง คนผู้นั้นก็ยังไม่เข้าข่าย
ที่จะเรียกคนผู้นี้ได้ว่า เป็น“อาริยบุคคล” ผู้เป็น“โสดาบัน”
ที่พร้อมจะปฏิบัติสร้าง“จิต”ตนเอง เพื่อบรรลุเนื้อหาของ
“โลกุตระธรรม”ไปตามลำดับ กระทั่งเป็น“อรหันต์”ได้สำเร็จ

และต้องมี“รากเหง้า(มูลกา)”ที่เป็นจุดหลักแห่งธรรม
ถ้าไม่มี“รากเหง้า” ไม่มี“ลำดับ” ธรรมะก็ไม่บริบูรณ์

**(๘๗๙) “มูลสูตร ๑๐”จึงสำคัญยิ่ง เป็น“รากของเหง้า”
จริง ๆ**

ซึ่งในความเป็น“อาริยบุคคล”นั้นมี“ลำดับ”ของ“ขั้น
ชั้น”ถึง ๔ ระดับ (โสดาบัน-สกิทาคามี-อนาคามี-อรหันต์) แต่ละชั้น
“ตนเอง”ก็ต้องมี“อาริยคุณ”นั้นๆ ตามลำดับ และตนก็ต้อง
“รู้จักคุณธรรม”นั้นๆ ที่เป็นลำดับในตนเองอย่าง เรียบราบ
ลาด ลุ่ม เหมือนฝั่งทะเล ไม่ขรุขระ ไม่กวน ไม่สับสน
ไม่ลัดชั้นตอน อย่างน่าอัศจรรย์ ผู้นี้ก็จะบรรลุธรรมได้ง่าย

งาม ตรึง เร็ว (พระไตรปิฎก เล่ม ๒๓ “ปหาราทสูตร” ข้อ ๑๐๙)

และ“มุลสูตร ๑๐”นี้สำคัญทั้งหมดทุกข้อ ตั้งต้นแต่ “ความยินดี(ฉันทะ)”ที่เป็นข้อ ๑ ซึ่งเป็นรากข้อ“ต้นแห่งต้น” แล้ว ไม่ว่าจะเป็น“มนสิการ” ทั้ง“ผัสสะ” จะต้องเป็น“ต้นราก (มูล)”มาด้วยกันทั้งนั้น รวมทั้ง“เวทนา”ก็เป็น“ต้นราก” ๑ ใน ๑๐ ของ“มุลสูตร ๑๐”จึงจะปฏิบัติให้เกิด“สมาธิ”แบบพุทธเป็น “สัมมาสมาธิ”ได้พร้อมทั้ง“สติ-ปัญญา-วิมุตติ-อมตะ-ปรีนิพพานเป็นปริโยสาน” จะต้องมีการเจริญบริบูรณ์ครบ

“มุลสูตร ๑๐”จึงสำคัญยิ่ง เป็น“รากของเหง้า”จริง ๆ

แม้แต่“ปรีนิพพานเป็นปริโยสาน”ที่สุดแห่งที่สุดก็ยัง เป็น“ที่สุดแห่งต้น-ที่สุดแห่งราก”ของ“กาย”ของ“จิต”สุด ๆ จึงเป็น“ราก”ของ“เหง้า”ตามลำดับสุดสำคัญยิ่งจริง ๆ

เช่น ถ้าผู้ปฏิบัติธรรมชาติ“รากเหง้า”ข้อ“เวทนา”เพราะ ไป“หลับตา”เสีย ไม่มี“ผัสสะ”ภายนอก มันก็เกิด“เวทนา” ไม่ได้ เพราะ“หลับตา”มันมีแต่“สัญญา”ที่เป็น“อดีต”กับ “อนาคต”กันเท่านั้น มันไม่มี“ปัจจุบัน” ก็ไม่มี“ความจริง”ที่ แท้จริงถูกต้องให้ผู้ปฏิบัติได้ทำการปฏิบัติกัน

แค่“อดีต-อนาคต-ปัจจุบัน”คือ“กาล ๓”นี้ ผู้ปฏิบัติ ธรรมชาติยังไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงเป็น“ปัญญา”อย่าง ถ่องแท้ว่า ภาวะใดเป็น“ความจริง”กว่ากัน ได้แล้ว มันก็ ล้มเหลวสิ้นท่าตั้งแต่เบื้องต้น ตั้งแต่“รากเหง้า”กันเลย

ประเด็นนี้แหละ ที่ผู้“หลับตา”ปฏิบัติเริ่มต้น“รากเหง้า”

นั้นคิด ไปหลงมี“ความยินดี”ใน“การหลับตา” หลงว่า เป็น “การปฏิบัติที่อยู่กับความจริง” มันก็เป็นแค่อยู่กับ“ความจำ” คือ“สัญญา”ที่มีแต่“อดีต ๑๘ กับอนาคต ๔๔”เท่านั้น ตามที่ พระพุทธเจ้าตรัสใน“พรหมชาลสูตร”

แม้จะนั่ง“หลับตา”อยู่นั้นแล้วตีขลุมว่า“ปัจจุบัน” มัน ก็เป็น“ปัจจุบัน”ที่มีแต่“สัญญา”คือ มีแต่ปัจจุบันของ “ความ จำ”มันไม่มี“ปัจจุบัน”ของ“ความจริง”สด ๆ ใหม่ ๆ เลย

มันไม่ใช่“ความจริง”ที่เป็น“ปัจจุบันชาติ(ทกุธรรม)” คือ ไม่มี“การเกิดของปัจจุบันในขณะนั้น”โทนโท่ หลัด ๆ ไต้ง ๆ เลย มันมีแต่“ความจริง”ที่อยู่ใน“จิตหลับตา”เข้าไป “อยู่ในภายใน” มันไม่มี“ภายนอก(ไม้มกาย)” มันก็มีแต่“อนาคต ชาติและอดีตชาติ”ซึ่งเป็น“ภวังคชาติ”อยู่ไต้ง ๆ หลัด ๆ โทนโท่ ต่างหาก

ผู้ที่“หลับตา”เข้าไป“มีรู้แต่ในภายใน-ไม่มีรู้ภายนอก (คือกาย)”อยู่ในขณะนั้น มันก็ไม่“มีกายที่เป็นภายนอก” อยู่โทนโท่ หลัด ๆ ไต้ง ๆ มันไม่มี“รูป,เสียง,กลิ่น,รส,โผฏ- ฐัพพะ”ที่เป็นภาวะ“ถูกรู้ภายนอก”เลยอยู่ มันมีแต่“ความ รู้ที่รู้ที่อยู่ในภายใน”เท่านั้น แล้วจะยืนยันว่า คนผู้นี้ขณะนี้ คือผู้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”สามัญปกติบริบูรณ์ของความ เป็นคนที่มี“ตาหูจมูกลิ้นกายใจ”มี“ทวาร ๕”ภายนอก และ “๖”คือ“ใจ”ภายใน ครบครันบริบูรณ์อยู่ไม่ขาดตกบกพร่อง เป็นผู้มีความจริงของคนที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริง”ต่าง ๆ

ที่มี“ภายนอกพร้อมภายในในครบถ้วน”กันได้ยังไง?

(๔๘๐) ชื่อว่า“ความจริง”นั้นต้องมี“รากของเหง้า” ยืนยัน

ชื่อว่า“ความจริง”ในความเป็น“คน”นั้นต้องมี“รากของเหง้า”คือ “ราก”กับ“เหง้า”เป็น“ภาวะคู่”ร่วมกันก่อเกิดชื่อ
ว่า“สิริมหามายา” จึงจะให้“ความเกิดของลัทธิตถะ”มาเป็น
“พระเจ้า”ของ“พุทธ”กันได้ ซึ่งไม่ใช่“พระเจ้า”ของเทวนิยม

“พระเจ้า”ของพุทธ คือ “พระเจ้า”แบบพุทธ ซึ่ง“ไม่
ลึกลับ” เพราะมี“ที่เกิด” ไม่ใช่ไม่มีที่เกิด ไม่มีที่มา-ไม่มีที่ไป

อยู่ๆ ก็พูดเอา ตู้อเอาว่า “พระเจ้า”มีอยู่ลอยๆ เป็น
อย่างไร? อยู่ที่ไหน? มาจากไหน? สัมผัสได้ไหม? ไม่รู้ทั้งนั้น

มันก็ลมๆ แล้งๆ ว่างๆ เปล่าๆ ไม่มีหลักฐานอะไรเลย
แล้วจะนับว่า“ลมๆ แล้งๆ ว่างๆ เปล่าๆ” พวกนี้
เป็น“ความจริง” มี“ของจริง” กันตรงไหน? อย่างไรกันเล่า?

“ความมี”มันก็ต้อง“มี”ที่เกิดที่มาเสมอ จึงจะ“มี”
อะไรต่ออะไรได้ จึงจะมี“อวัยวะ”ภายนอกและภายใน
ครบถ้วน ที่สามารถรู้จักู้แจ้งรู้จริง“รูป, เสียง, กลิ่น, รส,
โผฏฐัพพะ” คือมี“ตา, หู, จมูก, ลิ้น, กาย”ของคน“ภายนอก ๕”
คู่กับ“ใจ”ของคน“ภายใน ๑”ด้วยครบ “ภาวะที่ถูกรู้”อยู่”ของ
“คน”ทั้งหลายในโลกเป็นปกติธรรมดา!

มันจึงจะเป็น“คน” เป็น“ความจริง”ในความเป็น“คน”

ตามที่คนทุกคนเป็นกันอยู่ในขณะตื่น ๆ มีสติ มีสัมปชัญญะ มีปัญญา ไม่ใช่ขณะ“หลับตา” หรือขณะ“นอนหลับ”หรือ ขณะ“ไม่มีอะไรเลย” มีแต่“ว่าง ๆ เปล่า ๆ เพ้อ ๆ ลม ๆ แล้ง ๆ” ซึ่งมันยัง“ลึกลับ” ลอย ๆ ว่าง ๆ เปล่า ๆ แท้ ๆ เลย

“หลับตา”หรือ“นอนหลับ” มันก็มีแต่เรา “๑ เดียว” ยืนยันอะไรกับใครขึ้นในโลกไม่ได้ ยืนยันกับภาวะที่มี“ธาตุรู้”ที่จะรับรู้“มี”ด้วยกัน“อีกสิ่งหนึ่ง”ยืนยันกันขึ้นมาไม่ได้

มันไม่มี“หลักฐาน” มันก็“มีอยู่”แต่เฉพาะ“เรามี-เรารู้-เราเป็น-เราเพ้ออยู่”คนเดียว เดี่ยว ๆ โดด ๆ

แต่เมื่อมีเฉพาะ“เราคนเดียว” คนอื่นเริ่มตั้งแต่เพิ่มอีก“๑”ร่วมรับมายืนยันกันในโลก“ไม่มี” ไม่สามารถ“สัมผัส” ด้วยตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย,ใจ ของ“คนอื่น”ร่วมยืนยันด้วยได้

มันจะเรียกว่า “ความจริง”ตามที่คนด้วยกันยืนยันกันได้ในโลกนั้น ๆ ครอบคลุมใน“ขณะเดียวกัน”ของ“กาล”และมี“สภาวะ”ของ“กรรม”ที่ปรากฏทาง“รูปรภายนอก”คือ“กาย”ที่มี“ตา,หู,จมูก,ลิ้น,โณภูริัพพะ”กับ“นามภายใน”คือ“ใจ”ของตน“เปิดเผย”ยืนยัน“ความจริง”ด้วยกันกับคนอื่นได้แม้แต่ใน“ปัจจุบันที่พบอยู่(ทิฐฏกาล)”ร่วมกัน ก็ยืนยัน“ธรรมอันตนเห็นอยู่ในปัจจุบันชาติ(ทิฐฏธรรม)”นั้น ๆ กัน เรียกว่า มี“อายตนะ”ให้เรารู้ได้ของแต่ละคน ณ บัดเดี๋ยวนั้นทันที เป็น“ปัจจุบัน”รู้พร้อมกันมี“ปฏิจจสมุบาท”พิสูจน์อ้างอิงกับผู้อื่นได้จริง ๆ

แต่นี้...มัน“ไม่มี” หรือ“มี”ก็อยู่ในเราคนเดียว

แล้วจะยืนยันแค่ไหนว่า เป็น“ความจริง”ในโลกกันได้อย่างไร?

“ความจริง”นี้ก็แค่“ในจินตนาการ”หรือแค่ใน“ห้วงแห่งความคิดภายในจิตของแต่ละคน”เท่านั้น ซึ่งยัง“ลึกลับ”อยู่ เช่น “พระเจ้า”หรือ“วิญญูณ”หรือ“ปรมาต-มัน” แม้แต่“อตตา”ที่ลัทธิ“เทวนิยม”ทั้งหลายยัง“ลึกลับ”ยังแจกแจงไม่ได้นั่นแหละ

หากจะเป็น“ความจริง”ที่แท้ มันต้องสามารถแจกแจงได้ “สัมผัส”ได้ด้วยตาหูจมูกลิ้นกายภายนอกกับใจภายในของคนทั้งปวง มี“ภาวะ ๒”ครบภาวะบริบูรณ์พร้อมที่มี“รากเหง้า”ของ“ภาวะ ๑๐”ตามคำตรัสพระพุทธเจ้าใน“มูลสูตร ๑๐”

ซึ่งทั้ง ๑๐ นั้นจะสามารถ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ได้ด้วยการกระทบกันก็คือ“ผัสสะ”ของ“ภาวะ ๒” หรือมี“รูปกับนาม”เป็น“คู่”ที่มีภาษาเรียกว่า “เทว”ตั้งแต่เล็กสุด ๆ ที่สัมผัสได้ กระทั่งเรียกว่า“ใหญ่สุด ๆ”ถึงขั้น“พระเจ้า”ก็สัมผัสได้ทั้งนั้น ๆ เสมอ ซึ่งต้องมี“สัมผัส”ด้วย“ตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย”กับ“ใจ”

ชื่อว่า “ความจริง”มันต้องมี“รากของเหง้า”ยืนยัน ซึ่งสามารถ“สัมผัส”กันเป็น“นาม”กับ“รูป” ภาวะ ๒ (เทว)ได้จึงจะเป็น“วิญญูณ”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ด้วย“อายตนะ”

และ“อายตนะ”นั้นจะเกิดก็ต่อเมื่อมี“นาม”กับ“รูป” ๒ ภาวะสัมผัสกันอยู่พอดี ๆ เท่านั้น อยู่เฉย ๆ เดี่ยว ๆ ไม่มีการ“ผัสสะ” จะไม่มี“อายตนะ”ปรากฏขึ้นเป็นอันขาด

หมดจบ“การสัมผัสกันอยู่”ลงไป บัดใด “อายตนะ”ก็

หายไปในอดีตนั้น ไม่มีอยู่ ไม่สะสมไว้ที่ตรงไหนเลย

(๔๘๘) “อายตนะ” นั่นคือ “เหตุ” ที่ยืนยัน “ความจริง” ได้แท้

“อายตนะ” เป็น “ภาวะ” ที่ทำให้เรารู้ “ความจริง” ด้วย “๒ ภาวะสัมพันธ์กันอยู่” ในขณะนั้น-บัดเดี๋ยวนั้นพร้อมกันอยู่ใน “จิต” ขึ้นไป อันมีมิติ-มีนัยะ-มี “ประเด็น-มีมุม-มีเหลี่ยม” ซึ่งจะสามารถ “แตกต่างกันได้” หลากหลาย “คู่” มากมายลักษณะที่เกิดอยู่ใน “จิต” ของคนผู้มีภูมิธรรมชั้นสูง เช่น ผู้ “อภิญญา” สามารถมี “อภิญญาตนะ ๘” เป็นต้น (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๑ ข้อ ๓๔๙)

“อายตนะ” นั่นคือ “เหตุ” ที่ยืนยัน “ความจริง” ได้แท้ ตามหลัก “ปฏิจสุมุปาบท ๑๑” ถ้าภาวะใดในโลก ไม่มี “ผัสสะ (สัมผัส)” เป็นปัจจัย ก็ไม่มี “อายตนะ” เป็นต้น ดังนี้

จงกำหนดรู้ความเป็น “ขณะ” ของ “กาละ” และ “กรรม” ที่มี “อายตนะ” ใน “กรรม” ใน “กาละ” ซึ่งอยู่ใน “ขณะ” นั้น ๆ กันให้แม่น ๆ ตรง ๆ ละเอียด ๆ ลึก ๆ คม ๆ ชัด ๆ แล้วเรียนรู้ ศึกษาไปตามลำดับ ให้เกิด “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง เกิด

จึงจะมี “ความจริง” เป็น “ปัจจุบันชาติ (ทิวฐธรรม)” และ ยืนยัน “ความจริง” ด้วยกันกับคนอื่นได้ใน “เวลาที่พบอยู่ (ทิวฐกาล)” เป็น “ความจริง” ที่ “ไม่ลึกลับ” ที่ “เปิดเผย” ได้กระจะแจ้ง

ดังนั้น หาก “รากเหง้า” ทั้ง “๑๐” (มูลสูตร ๑๐) นี้มัน “ไม่มี ความเป็นจริง” ตาม “ลำดับ” ในคนผู้เรียนรู้อะและปฏิบัติธรรม

ผู้นั้นก็ยังไม่บรรลุ“ความจริง”ของความเป็น“อรหัตต์”ตาม “ความเป็นจริง” นั่นคือ “อาสวะของผู้นั้นยังไม่หมดสิ้น” จึงยังไม่นับว่า เป็น“อรหัตต์” บรรลุอรหัตต์ต้องหมดสิ้นอาสวะ

มันก็ต้องรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“จิตในจิต”ของตนว่า ภಾವะ “อาสวะมี”เป็นอย่างไร? แล้วตนเองทำ“อาสวะ”ให้หมดไปจาก “จิตในจิต”ของตนแล้ว เป็นอย่างไร? ในขณะที่มี“กาย”มี“จิต” ทั้ง“ภายนอก-ภายใน” อันเป็น“ภಾವะ ๒”ของเรามีจริงเป็นจริงในตนจริง ๆ

การบรรลุธรรมนั้น จึงจะถูกต้องถ่องแท้สัมบูรณ์เป็น “ปัญญาวิมุตติ”ที่ได้ชื่อว่า “อรหัตต์”สิ้นอาสวะจริงแท้

หากยังไม่มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ภಾವะ ๒” คือ “เทว”ตั้งแต่ภಾವะ“เล็กสุด”คู่กับอีกภಾವะใดภಾವะหนึ่ง จับคู่ ไปเป็นคู่ ๆ มี“๒ ภಾವะ”ให้เทียบเคียงศึกษา ตั้งแต่คู่เล็ก กระทั่งถึงภಾವะคู่ที่ใหญ่สุด

เช่น “พระเจ้า”เป็นต้น เป็น“๑”ที่“ลึกลับ” ไม่มีใคร เห็น“พระวิญญูญาณ”ที่เป็น“พระเจ้า”ผู้ยิ่งใหญ่ ไม่มีใคร “สัมผัส”ความเป็น“พระเจ้า”ที่เป็น“เทว”ผู้ยิ่งใหญ่ได้ด้วย “นาม-รูป” ด้วยตาหูจมูกลิ้นกาย จึงไม่มี“อายตนะ”

“อายตนะ”ไม่มีปรากฏยืนยันกับใครต่อใครเลย

“พระเจ้า”ผู้“ยิ่งใหญ่”ที่สุด ก็คือ “เทว”ผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด แต่ไม่สามารถ“สัมผัสพระเจ้า”ได้ด้วย“อายตนะ ๕”ที่คน“สัมผัส”รู้ได้ด้วย“ตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย”ภายนอก และ“ใจ”ภายใน

คนทั้งหลาย“สัมผัส”เปิดเผยยืนยันกันได้ชัดเจนครบที่สุด

เมื่อ“พระเจ้า”นั้น คนไม่สามารถ“สัมผัส”ได้ด้วย
“ตา,หู,จมูก,ลิ้น,กาย”ภายนอก กับ“ใจ”ภายในที่เชื่อมต่อกัน
ด้วย“ภาวะ ๒”ที่มี“สัมผัส”โดยเฉพาะมี“กายภายนอก ๕” มี
“รูป,เสียง,กลิ่น,รส,โณภูมิลัพพะ” มันก็นับว่าเป็น“ความจริง”
กันไม่ได้ชัดแท้ครบ“ภาวะ ๒” หรือความเป็น“เทว”

“เทว”ต้องยืนยันได้ด้วย“อายตนะ”ที่มี“จิต”กับ“กาย”
ที่เป็น“นาม-รูป”คู่หูกันนิรันดร จึงจะยืนยัน“ความจริง”ได้แท้
ซึ่งอาตมาได้ตั้งผู้“หลับตา”ปฏิบัติ ที่มันสูญญเปล่า
จากมรรคผลกันอย่างแท้จริง เพราะไม่มี“กาย”คือ“ภาวะ ๒”

ไม่มี“ตา,หู,จมูก,ลิ้น,กายภายนอก”และไม่ปรากฏ
“รูป,เสียง,กลิ่น,รส,โณภูมิลัพพะ”เป็น“ภาวะ ๒” ทั้ง ๕ คู่

จึงไม่เป็น“เทว” เพราะไม่มี“ภาวะ ๒”ที่“สัมผัส”กันเกิด
“อายตนะ”ขึ้นมา จึงยืนยันไม่ได้ว่า “เทว”เป็น“ความจริง”
เพราะยังมีส่วนที่“ไม่รู้” ยังมีความ“ลึกลับ”อยู่

“กาย”ก็ต้องมี“๒ ภาวะ”คือ ต้องมีทั้ง“กาย”และ“ใจ”
คู่กันเสมอ เป็น“เทว”แท้ๆ ต้องมี“๒ ภาวะ” ขาดกันไม่ได้

“พระเจ้า”นั้นทั้งๆ ที่มีภาษาคือ “เทว”ยืนยันอยู่ได้ตั้งๆ
ว่าต้องมี“ภาวะ ๒”เรียกอยู่ไหนไหน แต่สภาวะ“พระเจ้าของเทว-
นิยม”ที่นับถือยกย่องยิ่งใหญ่ปานใดขนาดไหน ก็ยัง“ลึกลับ”
มีกันเป็น“๑”ไม่ให้นัก“สัมผัสเป็นภาวะ ๒”ได้เลย “พระเจ้า”จึง
เป็น“ความจริง”ไม่ได้ พระเจ้าไม่มีให้“สัมผัสได้” ยังลึกลับอยู่

คำว่า “เหตุ” คือภาวะยิ่งใหญ่สุดยิ่งใหญ่จริง ๆ แต่ต้องมี “ครอบภาวะ ๒” แท้ จึงจะเป็น “ความจริง” ไม่ลึกลับยืดยาวกันได้นั้นคือ ต้อง “สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”

(๔๘๒) สำคัญมากนั่นคือ “กาย” ที่จะทำให้เกิด “ปัญญา” ได้

“กาย” คือ “ภาวะ ๒” ที่มี “ภายนอก-ภายใน” เป็นต้น และ “ภาวะ ๒” ก็ต้องมีการสัมผัสกันของทั้ง “๒ ภาวะ” นี้ต่อกัน เข้าด้วยกัน แล้วเรียกรวม “ภาวะ ๒” นี้ว่า “อายตนะ”

แล้ว “อายตนะ” นี้เองจะแสดงความชัดเจนขึ้นเป็นลำดับ ๆ ตั้งแต่ “ภายนอก” กับ “ภายใน” คือ “รูป” กับ “นาม” เมื่อมี “ผัสสะ” เชื่อมต่อกันขึ้นให้เรารู้ “ภาวะ ๑” ที่ชื่อ “อายตนะ” ด้วย “การสัมผัส (ผัสสะ)” กันของ “ภาวะภายนอก” กับ “ภาวะภายใน” และของ “รูป” กับ “นาม” ที่ชื่อ ว่า “กาย” ก็เป็นฉนี้แล

“ภาวะภายนอกคือรูป” กับ “ภาวะภายในคือนาม” ก็ “๒ ภาวะ” ที่รวมลงเป็น “๑” เกิด “ภาวะของเวทนา” ที่มี “จิต” เป็นปัจจัยให้รู้ “จิตในจิต” คือ “เจโตปริยญาณ ๑๖”

รวมเป็น “อายตนะ” ให้เจ้าตัว “จับต้อง” ในตนเองได้

ผู้มี “ปัญญา” มี “ธรรมวิชัยสัมโพชฌงค์” มี “การทำใจในใจ (มนสิการ)” ของตนได้ จึงสามารถอ่านจาก “อายตนะ” นี้แล้ว แยกแยะ “จิตในจิต” คือ “เจโตปริยญาณ ๑๖” ได้ครบครัน

จึงสามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “ภาวะ” ที่เกิดที่เป็นจริงนั้น

ได้จาก“อาการ”ที่เป็น“เวทนา”คือ มี“ความรู้สึก”ในตนเอง

“เวทนา”นี้แหละที่เป็น“ภาวะ๒”เรียกว่า“ทเว” คือ “เวทนาแท้”กับ“เวทนาเก้” ที่ผู้มี“ปัญญา”แยกเป็น“๒”ได้ว่ามี“กิเลส”เป็น“เหตุ”ร่วมปรຸงกันอยู่ และสามารถทำให้ “เวทนา”นี้ปราศจาก“กิเลส”บริสุทธิ์ลงไปเป็น“๑”(เอกโสมสธนา) ด้วยการกำจัด“เหตุ”ที่เป็น“เวทนาเก้”สำเร็จได้ ก็เป็นผลแท้

นั่นคือ จาก“อายตนะ”นี้เองที่แสดงตัวให้“ปัญญา”สามารถ“เห็นภาวะ๒” คือ ทั้ง“ของจริง”และทั้ง“ของเก้หรือของเท็จ” แล้ว“ปัญญา”ก็เลือกกำจัด“เหตุคือกิเลส”อันเป็น“ของเท็จ”ชนิดที่“เผาไหม้(เผา)”ลงไปหมดสิ้นเกลี้ยงได้

“ความสำเร็จ”ที่ทำให้เกิด“ความจริง”คือ “จิตแท้ ๆ” หรือ“จิตที่สะอาด”ก็ปรากฏขึ้นมาให้ตนเอง“เห็น”ได้จริง ๆ

“อายตนะ”นั่นคือ “ทเว”ที่ยืนยัน“ความจริง”ได้แท้ ที่สำคัญมาก ต้องมี“สัมมาทิฐิ”ความเป็น“กาย”ไม่เช่นนั้นก็ไม่สามรถ“สัมผัส”ของจริงให้รู้เป็น“ปัญญา”ได้

“ปัญญา”จึงจะเป็น“ธาตุรู้”ที่สามารถรู้จู้รู้แจ้งรู้จริง “อาสวะ”อย่างหยาบ-กลาง-ละเอียดล่อหมดสิ้นได้

แม้จะมี“เจโต”หรือมี“ความเชื่อ”ที่เรียกว่า“ศรัทธา”ในตน ว่าตน“หมดสิ้นกิเลสอาสวะ”แล้วแน่ ๆ เด็ดขาดปานใด ๆ ก็ต้องมี“ปัญญา”ที่“สัมผัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”จึงจะ “จบกิจ”เป็น“อรหันต์”สัมบูรณ์ ผู้นั้นก็ได้กำจัด“กิเลส”ของตนให้หมดสิ้น“อาสวะ”แล้ว ต้องเป็นคนผู้มี“ปัญญา”ที่

พัน“สักกายทิฏฐิ”มาก่อนแล้ว จึงจะเป็นผู้“สัมพัสมิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”อยู่เป็นธรรมดาปกติของคนตลอดเวลา

ส่วนสาย“ศรัทธา”ผู้ที่แม้“กาย”ก็ไม่พัน“สักกายทิฏฐิ” จึง“สัมพัสมิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”ไม่ได้ เพราะยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ใน “กาย”มาแต่ต้น ก็ต้องเสียเวลา-เสียแรงงาน-เสียทุนรอน อีกมาก จึงจะบรรลุ“บุคคลขั้นที่ ๗”คือ“อุภโตภาควิมุตติ” คนผู้ “ศรัทธา”นำจึงจะ“หมดสิ้นอาสวะ”ได้ ก็ต้องอาศัย“ปัญญา”

คนผู้“อุภโตภาควิมุตติ”จึงต้องมี“ปัญญา”ขึ้นมาแก้ตน ให้จงได้ “กิเลส”ชั้น“อาสวะ”จึงจะหมดสิ้นได้สำเร็จแท้

“ผู้บรรลุธรรม”ของพุทธทั้งหลายทั้งหมด ต้องบรรลุ ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”ทั้งนั้น ไม่ว่าจะคน“จริต”ไหน “สาย”ไหน “ตระกูล”ไหนก็ตาม ทุกจริตทุกสายทุกตระกูล ต้องกำจัด “กิเลสอาสวะ”หมดได้เกลี้ยงสิ้น ด้วย“ปัญญา”ทั้งนั้น

สาย“ธรรมานุสาวรี”นั้นเขาเป็นสาย“พุทธิจริต”คือ สาย “ปัญญา”อยู่แล้ว ไม่ใช่สาย“ศรัทธาจริต”จึงมี“ปัญญา” ทำงานทันที ไม่ช้า ไม่เสียเวลาเนิ่นนาน ง่าย ก็เป็น“จริง”

“ปัญญา”จึงจำเป็นยิ่ง เป็น“รากเหง้า ๑ ใน ๑๐”ของ “มุลลสูตร ๑๐”ที่สำคัญยิ่งเป็น“รากของเหง้า”ครบแท้จริง ๆ

ใน“มุลลสูตร ๑๐”ไม่มี“ศรัทธา”เป็น ๑ ใน ๑๐ เห็นมั้ย แม้แต่“บารมี ๑๐”ของพระโพธิสัตว์ทั้งหมดที่ต้อง บำเพ็ญให้บรรลุครบ“๑๐ บารมี”จึงจะได้เป็นพระพุทธเจ้าก็มี “ปัญญา”ยืนยันทนเป็น“รากของเหง้า” ไม่ใช่“ศรัทธา”

“ศรัทธา”จึงต้องมี“สัมมาทิฏฐิ” เพราะหากได้เรียนรู้“อารยสัจ ๔”แล้วปฏิบัติให้“อัญญาตฺ”เพิ่มขึ้นๆ มาเป็น“อัญญา(ความรู้-ความฉลาดที่จะเจริญเป็นปัญญา)”เกิด“สัทธรรม ๗”และเกิด“ฌาน ๔”แบบพุทธขึ้นเป็น“ปัญญา”ใน“จิต”ของผู้นั้นจริงได้เอง ตามภาวะที่จะต้อง“เป็นจริง”ของ“วิชา ๘”

ขอให้เรียนรู้และปฏิบัติถูกต้องกับ“เหตุ”เถอะ

“ผล”ก็จะเกิดตาม“เหตุ”ให้“ปัญญา”เห็นจริงได้เอง แล้วคนผู้นั้นก็จะ“เชื่อความจริง”นั่นที่มีที่ได้แท้ของตนเอง

ก็เป็น“ศรัทธาตัวแท้ในตนเอง” ครบ“๒ ภาวะ”

ที่เกิดจาก“ปัญญา”ของตนเองที่ตนทำเองเชื่อเอง ที่พิสูจน์จนแน่ใจยิ่งมั่นใจยิ่งเอง จนถึง“รากของเหง้า”สุด ๆ ของจิตวิญญาณตนเอง เป็น“พระเจ้า”ของตนเองแท้ ๆ

จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ตนเอง”ด้วย“ปัญญา”บริบูรณ์

(๔๘๓) “มุลสูตร ๑๐”นี้เป็น“บัญญัติ”มีไว้ให้“การปฏิบัติ”

ดังนั้น สาย“ปัญญา”ที่ทำอาสวะหมดสิ้นได้ตั้งแต่เป็น“บุคคลที่ ๖”ก็เป็นอรหันต์ไม่ต้องยืดยาวไปถึงขั้นเป็น “บุคคลที่ ๗”คือ“อุกโตภาควิมุตติ” ก็เพราะมี“ปัญญา”นี้เองนำ

เรามาชี้แจงตั้งแต่“อุกโตภาควิมุตติ”ลงมาตามชื่อของ “บุคคล ๗” แล้วเราจะเข้าใจได้ว่า “อุกโตภาควิมุตติ” ที่สาย “ศรัทธา”ต้องเป็น“บุคคลลำดับที่ ๗”นั้นก็เพราะต้องอาศัย “ปัญญา” จึงจะสามารถบรรลุธรรมได้ครบสำเร็จ

บุคคลผู้เป็น“อุภโตภาควิมุตินั้น” ก็คือ ผู้ได้บรรลุ
ความเป็น“อรหันต์” ซึ่งเป็นคนผู้“กิเลส”ขึ้น“อาสวะ”หมดสิ้น
ไปจาก“จิตใจ”แล้ว เพราะ“เห็นด้วยปัญญา” ซึ่งถ้าผู้ใดได้มี
“การปฏิบัติ”แล้ว จนได้บรรลุผล“อาสวะ”ของผู้นั้นหมดสิ้น
แล้ว ตั้งอยู่ในผลแล้ว ผู้นั้นก็ชื่อว่า เป็นผู้มี“การปฏิบัติ” และ
ผ่าน“การปฏิบัติ”จนกระทั่งเกิดบรรลุผลขึ้นใน“จิต”สำเร็จแล้ว

ส่วน“บัญญัติ”นั้นก็แค่“ภาษา”ที่เขียน หรือพูด หรือ
ได้ยิน ได้รู้เท่านั้น ยังไม่ได้มี“การปฏิบัติ” แล้วเกิดผลในตน
“ภาษา”ที่อาตมาเขียนมาให้อ่านนี้คือ“บัญญัติ” แม้
อาตมาจะอ่านหรือพูดภาษาพวกนี้ให้ฟังก็คือ“บัญญัติ” ที่
อาตมานำเสนอ ยังไม่ใช่“การปฏิบัติ”เป็นแค่“บัญญัติ”

ผู้ใดนำไปลงมือปฏิบัติกันจริง ๆ จึงจะชื่อว่ามีการ
ปฏิบัติ” หากยังไม่ปฏิบัติตนก็มีแต่“บัญญัติ”อยู่แค่นั้น

ผู้มี“การปฏิบัติ”จึงเป็น“ลำดับ”ที่คนหวังประโยชน์
ให้บริบูรณ์จะต้องลงมือกระทำ“การปฏิบัติ” จนกระทั่งได้ผล
ถึงขั้นสำเร็จแต่ละขั้นแต่ละรอบ ๆ ของ“อารยธรรม”เป็นผล
ได้จริงขึ้นมาในตนกันจริง ๆ จึงจะชื่อว่าเป็น“ความจริง”ได้

สำหรับผู้สำเร็จเป็น“อรหันต์”ก็มีกรอบมีขั้นที่กำหนด
ไว้ชัดเจนว่าเป็น ผู้ได้มี“การปฏิบัติ”จนทำให้“อาสวะ”ของตน
หมดสิ้นไปจากจิตใจตนแล้ว ผู้นี้คือ ผู้เป็น“อรหันต์”

ชัดเจนนะว่า ผู้เป็น“อรหันต์”นั้นทำอะไร? แคไหน?
เพราะท่านมีทั้ง“บัญญัติ”มีทั้ง“การปฏิบัติ” ที่บุคคล

ผู้ปฏิบัติเพื่อให้แจ้ง และบรรลุผลขั้น“อรหัตต์”เมื่อตั้งอยู่ในผลที่จบอรหัตต์ ก็เป็นผู้บุคคล“ผู้ตั้งอยู่แล้วในผล”บริบูรณ์

ผู้ทำ“อาสวะ”ของตนหมดสิ้นได้ด้วย“ปัญญา”คือถ้าแม้ผู้ใด มี“ปัญญา”ได้ปฏิบัติตนเองนั้นเข้าใจ“กาย”เป็น“สัมมาทิฏฐิ”มาแต่ต้น-กลาง-ปลาย และปฏิบัติต่อเนื่องเป็นลำดับมาเลย จึงไม่ต้องเสียเวลายาวยืดขาดไปถึงต้องเป็น“บุคคลที่ ๗” แต่เป็นบุคคลผู้“ปัญญาวิมุตติ”บุคคลที่ ๖ ก็เป็น“อรหัตต์”ได้แล้ว คือ ทำ“กิเลส”ขั้น“อาสวะ”หมดสิ้นได้แล้ว จึงมีนัยสำคัญแตกต่างจากผู้“อุภโตภาควิมุตติ”อยู่

นั่นคือ ผู้ปฏิบัติแล้ว บริบูรณ์แล้วในผลของอรหัตต์

ก็เพราะผู้มี“ปัญญาอันยิ่งจริงแท้”นั้นมี“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”มาแล้วทั้ง“บัญญัติ”ทั้ง“การปฏิบัติ”นั่นเอง ครอบคลุมเป็น“เทว”ทั้งเล็กทั้งใหญ่ที่สุดแห่งที่สุด

หากผู้ใดยังไม่มี“สัมมาทิฏฐิ”นำมาก่อน เช่น ไม่ได้รู้“บัญญัติ”ของ“มูลสูตร ๑๐”ก็ดี “จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ก็ดี เป็นต้น ก็ไม่สามารถรู้“ลำดับแห่งธรรมทั้งหลายนั้นครบ”เมื่อไม่ปฏิบัติไปตาม“ลำดับ” มันก็บรรลุธรรม“ครบบริบูรณ์”ไม่ได้

“การปฏิบัติ”ที่ไม่มี“บัญญัติ”นำทางก่อน เช่น มีแต่“ศรัทธา”นำนั้นก็จะต้องเสียทั้งเวลาทั้งแรงงานทั้งทุนรอนยาวยืดขาดไปถึง“บุคคลที่ ๗”คือ ผู้“อุภโตภาควิมุตติ”โน่นแน่ะ จึงจะเป็น“อรหัตต์” ซึ่งต้องมี“ปัญญา”เข้ามาช่วยให้บรรลุ

เป็นลำดับ“ปริยัติ-ปฏิบัติ-ปฏิเวธ” ...“บัญญัติ”สำคัญฉะนี้
“ปริยัติ”ก็คือ “บัญญัติ”นั่นเอง ที่ต้องมีนำทาง
จึงจะมี“ปัญญา”ขึ้นมาทำหน้าที่“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ได้
เร็ว และครบถ้วนบริบูรณ์ ที่พระพุทธเจ้าตรัสว่าต้อง“รู้ด้วย
ปัญญาอันยิ่ง” จึงจะเป็น“การบรรลุ”สัมบูรณ์แบบ
“มุลสูตร ๑๐”นี่ก็เป็นแค่“บัญญัติ” นำมาก่อนผู้ศึกษา
เรียนรู้แล้ว ก็นำมาปฏิบัติจึงจะมี“การปฏิบัติ”ที่เกิด“ผล”
ตาม“มรรค” ตรวจสอบมรรคผลตาม ว่า เป็นไปตามลำดับ
ดีไหม? ถูกต้องไหม? ว่า แม่น คม ชัด ตรงมั๊ย?
จึงจะครบถ้วนสิ้นบริบูรณ์ ด้วย“ปัญญา”อันยิ่ง

**(๔๔๔) “ปัญญา”นี้เป็นเรื่องสุด“สำคัญ”ที่จะต้องเกิด
ต้องมี**

“ปัญญา”คือ “วิชา”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อายตนะ”อัน
เป็น“ภาวะ ๒”ของ“เหตุ”กับ“ปัจจัย”ตาม“ปฏิจสมุปบาท”

“อายตนะ”นี่คือ “ความมีภาวะจริงของเหตุ(เหตุคือ ๒)”

“ภาวะจริง”คือ “สัจจะ” และความมี“สัจจะ”ก็ต้อง
รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความเป็น“เหตุ”นี้เอง ให้บริบูรณ์

“เหตุ”ที่บริบูรณ์ก็ต้องอาศัย“ปัญญา”ของคนผู้เป็น
“อาริยะ” จึงจะเป็น“ปัญญา”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริงที่
แท้จริง”ได้ ไม่เช่นนั้นก็มีแค่“เงโก”ของชาว“เทวนิยม”

“ความจริงที่แท้จริง”นั้น พระพุทธเจ้าตรัสรู้“ความ

จริงแท้จริง ๔ ประการ”คือ “ทุกข์-สมุทัย-นิโรธ-มรรค”
ที่เรียกด้วยศัพท์ว่า “อริยสัจ ๔” ซึ่งอาตมามาใช้ภาษาเรียกว่า
“อริยสัจ ๔” โดยเหตุผลว่า คำว่า“อริยะ-อารยะ”มันผิด
เพี้ยนไปจาก“สภาวะธรรม”ที่ถูกต้ององแท้จริงไปหมดแล้ว
อาตมาจึงขอเอาคำว่า “อริยะ”มาใช้แทน“อริยะ-อารยะ”

หากไม่มี“ปัญญา”ที่เป็น“อันยิ่ง”มารู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“อริยสัจ ๔”ครบถ้วนทั้ง“๔”ของ“อริยสัจ ๔”ก็ไม่“จบกิจ”

มันเรื่องอะไร? ทำไมรี?...ถึงต้องมี“ปัญญา”

ถ้าไม่มี“ปัญญา” จะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อริยสัจ ๔”

ผู้ไม่มี“ปัญญา” ก็จะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อริยสัจ ๔”
จึงไม่“จบกิจ”กันแท้จริงได้เลย

ก็เพราะว่า “อริยสัจ ๔”ได้แก่ “ทุกข์-สมุทัย-นิโรธ-
มรรค”นี้ นี่แหละที่เป็น“สัจจะ”ไขความเป็น“สุข”กับ“ทุกข์”
อันเป็น“เหตุ”คู่สำคัญยิ่งใหญ่ที่คนผู้ยังไม่มี“ปัญญา”หลง
เสพติด“สุข” โดยไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า“สุข”นั้นเป็น“มายา”

“ทุกข์”ต่างหากเป็น“อริยสัจ” อันคนผู้เป็น“อริยะ”
จึงจะสามารถมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“สัจ”คือ“ความจริง”

ผู้ยังเป็น“อริยะ”ไม่ได้ จึงเสพ“สุข”ด้วยอวิชาอยู่จริง

“สุข”มันมีคู่หูคือ“ทุกข์” อันเป็น“ภาวะ ๒”แท้จริง ที่
แยกกันไม่ได้ แต่คนผู้มีแต่“ความไม่รู้(อวิชา)”ยังไม่มี“ปัญญา”
ก็จะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“สุข”กับ“ทุกข์”ด้วย
“ปัญญา”

“ปัญญา”จึงเป็น“รากเหง้า”อันเป็นนัยสำคัญที่คน
ต้องมี“ปัญญา”ให้ได้ โดยเฉพาะคนสาย“ศรัทธา”ที่ยังมีแต่
“เชโก” ยังไม่มี“ปัญญา”กันจริงๆ ที่ถูกต้องต้องแก้

หากคนสาย“ศรัทธา”มี“ปัญญา”ไม่ได้ ก็จะเป็นคน
“ไม่มีรากเหง้า”ก็พัฒนาตนให้เจริญขึ้นไปไม่ได้อยู่นั่นเอง
จิตวิญญาณก็“วนเวียน”อยู่แต่ใน“วงวน”ของคนที่มีแต่
“เชโก” เพราะยังไม่มี“อัญญาต” ที่จะเจริญขึ้นเป็น“ปัญญา”
จึงจมอยู่ใน“โลกียะ”ตามจริง คงเดิมไปตลอดกาลนาน

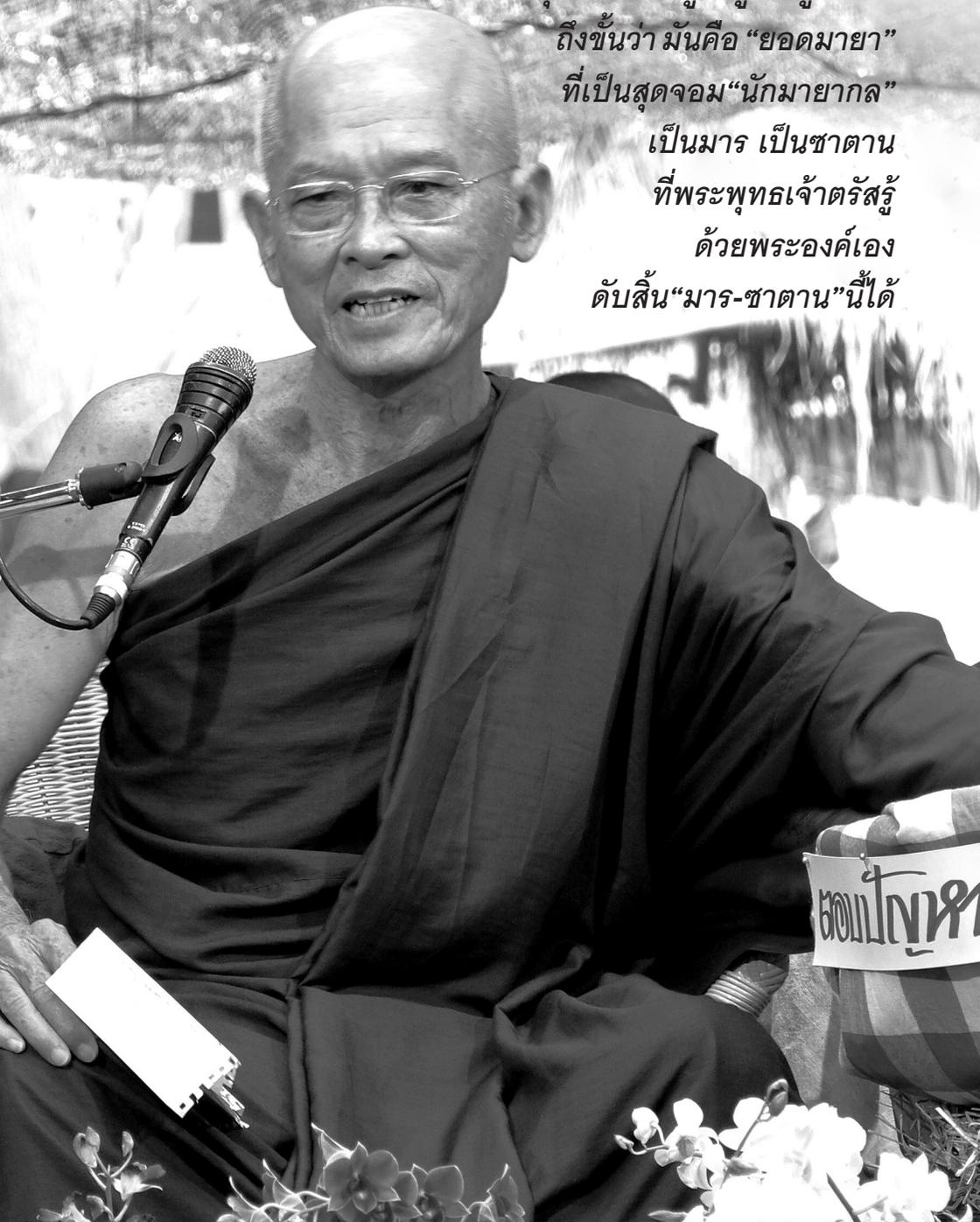
จะไม่สามารถเกิด“ปัญญา”ขึ้นใน“จิตวิญญาณ”ได้
นานจนเรียกกันว่า“นิรันดร” ซึ่งคนในโลกก็จะมี“คน”ชนิดที่
ไม่มี“ปัญญา” คือมีแต่“เชโก”นี่เองเป็นจำนวนมากกว่าคนมี
“ปัญญา” แม้ยุคกาลนี้ก็ตรวจสอบนับสถิติตามความมีจริง
เป็นจริงของคนในโลกได้ว่า มีคน“เชโก”มากกว่าแน่

“คน”มี“ปัญญา”นั้น “มีจำนวนน้อย”ในโลกนิรันดร
ทุกยุคทุกสมัย เหมือนยอดพีระมิดย่อม“มีส่วนน้อย
ส่วนเล็กกว่า” ส่วนล่างหรือส่วนฐานของพีระมิดเป็นธรรมดา
อยู่ตลอดกาลนาน ฉะนั้นก็นั้น

นั่นคือ สาย“ปัญญา”มีน้อยกว่า ซึ่งสามารถบรรลุ
ธรรมได้ไวได้เร็วก่อนสาย“ศรัทธา”เป็นธรรมดาแน่นอน

เช่น คนผู้“ศรัทธาธุสารี”ไม่มี“ปัญญานำ” จึงยังหลง
งมงายหลงติดเสพ“ศรัทธาวิมุติ”ที่เป็น“มิจฉาผล”แบบ
“โลกีย์เตียรติย์” ที่มีเป็นพื้นของมวลมนุษยชาติสามัญ

“สุข-ทุกข์”นี้แหละ
ที่พระพุทธเจ้าทรงรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ยิ่ง
ถึงขั้นว่ามันคือ “ยอดมายุ”
ที่เป็นสุดจอม “นักมายากล”
เป็นมาร เป็นซาตาน
ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้
ด้วยพระองค์เอง
ดับสิ้น “มาร-ซาตาน” นี้ได้

ทั้งหลายในโลกของผู้มี“อวิชชากัน”มาก่อน“วิชา” มันก็เรื่องปกติธรรมดา ที่กว่าคนจะมี“ปัญญา”หรือ“วิชา”ขึ้นมาได้

(๔๘๕) เพราะ“ปัญญา”นี้เป็น“ความรู้-ความฉลาด”พิเศษ

เพราะ“ปัญญา”หรือ“วิชา”นี้เป็น“ความพิเศษ”ของมนุษย์ผู้ชื่อว่า“พระสัมมาสัมพุทธโธ”ที่ตรัสรู้เองโดยชอบด้วยพระองค์เอง แล้วนำมาประกาศขึ้นในโลกให้ได้ว่าตามซึ่งมี“ความพิเศษ”คือ มันมี“ความรู้-ความฉลาด”ที่แตกต่างไปจาก“ความรู้-ความฉลาด”ชาวโลกก็ยกเทวนิยมปลุกชนคนทั่วไปซึ่งวนเวียนอยู่กับ“ความรู้-ความฉลาด”ที่เป็น“เทว”คือ“ภาวะ๒”อันเป็น“ความรู้-ความฉลาด”แต่ให้ทำ“ดี”อย่าทำ“ชั่ว”วนอยู่ในกรอบของโลกียะเพียงเท่านั้น ยังไม่มี“ความรู้-ความฉลาด”ในความเป็น“สุข-ทุกข์”ที่เป็น “เทว”คู่สำคัญยิ่งใหญ่อันไม่รู้จบอยู่นิรันดร เป็น“นิพพาน”

เรื่อง“สุข-ทุกข์”นี้แหละที่พระพุทธรเจ้าทรงรู้จักรู้แจ้งรู้จริงยิ่ง ถึงขั้นว่า มันคือ“ยอดมายา”ที่เป็นสุดจอม“นักมายากล” เป็นมาร เป็นผีหลอก เป็นชาตาน ที่พระพุทธรเจ้าทุกพระองค์ตรัสรู้ด้วยพระองค์เอง ดับสิ้น“มาร-ชาตาน”นี้ได้

ไม่ใช่พระองค์ไปเอา“ความรู้-ความฉลาด”ที่ชื่อว่า“ปัญญา”มาจากใครที่ไหน ไม่ใช่“ความลึกลับ” แต่เปิดเผยสาย“ปัญญา”นั่นคือ ผู้มี“ปัญญา”เป็นแกนของตนมา

ทวนดูก็ได้ “มุลสูตร ๑๐” ๑.ความยินดี ๒.มนสิการ
๓.ผัสสะ ๔.เวทนา ๕.สมาธิ ๖.สติ ๗.ปัญญา ๘.วิมุตติ
๙.อมตะ ๑๐.ปรินิพพานเป็นปริโยสาน

“มุลสูตร ๑๐”นี้เป็นของพระพุทธเจ้าตรัสเอง จึง
บัญญัติไว้เอง ทรงเป็นเจ้าของความรู้เองไม่ได้เอามาจาก
ใครที่ไหน

โดยเฉพาะจาก“ความลึกลับ”ของใคร ที่เปิดเผยไม่ได้

“ปัญญา”จึงเป็น“ความรู้-ความฉลาด”พิเศษที่ไม่เหมือน
ของ“ศาสดาเทวนิยม”ใด ๆ เลย เรียกว่า “ปัญญา”

“ปัญญา”นี้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงรู้จบ ในความเป็น“เทว”

“มุลสูตร ๑๐”มี“ปัญญา”เป็น“แกน”ใน“รากเหง้า”ของ
คนสาย“ปัญญา”นี้มาพร้อมสรรพแล้วสัมบูรณ์

ส่วนสาย“ศรัทธา”นั้น“ปัญญา”ไม่ได้เป็น“แกน”
หรือเป็น“รากเหง้า”มาก่อน จึง“ซ้า”และ“ยาก”ก็เป็น“สัจจะ”
แท้

จนกว่าคนผู้นั้นจะพบ“พระพุทธเจ้า”หรือ“สัตตบุรุษ”
หรือผู้อยู่ในฐานะครูที่มี“สัมมาทิฏฐิ” จึงจะได้ยินได้ฟังได้
เรียนรู้“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”กันกระทั่งเกิด“ศรัทธา(ความรู้ที่
เป็นความเชื่อ)”ขึ้นมา จึงจะเริ่มมี“ปัญญา”ขึ้นแทน“เชโก”กันได้
พร้อมกับ“ความละเอียดอย่างแรงกล้า ความเกรงกลัวอย่าง
แรงกล้า ความรักและความเคารพไว้อย่างแรงกล้า”(ปัญญา-
สูตร”ข้อ ๑-๒ พระไตรปิฎก เล่ม ๒๓ ข้อ ๙๒) โนนแหลละ

และจุดแรก ที่คนผู้จะมี“ความยินดี(อันตะ)” แล้วหันมาสนใจจริงจัง ศึกษาเรียนรู้ปฏิบัติ ให้เกิด“สัมมาทิฐิ”ใน“สัฏกาย”ของตน ก็คือ ในความเป็น“กาย”นี้เองเริ่มต้น

สาย“ปัญญา”จะเริ่มมี“สัมมาทิฐิ”ในความเป็น“กาย”มาตั้งแต่“ทิฐิปัตตะ” เพราะบรรลุปัญญารู้จักรู้แจ้ง รู้จริงว่า “นี้ทุกข์-นี้สมุทัย-นี้นิโรธ-นี้มรรคองค์ ๘”

ส่วนสาย“ศรัทธา”จึงต้อง“สัมพัสวิโมกข์ ๘ ด้วยกาย”ให้ได้ จึงจะสามารถเป็นผู้“พ้นศรัทธาวิมุตติ”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง “ความเป็นสุข-ความเป็นทุกข์”ได้ หรือบรรลุปัญญาใน“อารยสัจ ๔”ว่า “นี้ทุกข์-นี้สมุทัย-นี้นิโรธ-นี้มรรคองค์ ๘”

ถ้าหากผู้ใดยังเป็น“ศรัทธาชน” ผู้ยังไม่สามารถมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงว่า “นี้ทุกข์-นี้สมุทัย-นี้นิโรธ-นี้มรรคองค์ ๘” ผู้นั้นก็จะไม่สามารถทำให้“อาสวะ”บางอย่างของตนหมดสิ้นไปได้เด็ดขาดแน่นอน

ผู้“สัมมาทิฐิ”ที่มี“ความยินดี”เป็น“รากเหง้า”ข้อต้น จึงจะปฏิบัติตามหลัก“มรรคอันมีองค์ ๘ ด้วยความยินดี” หรือแท้ ๆ ชัด ๆ ก็คือ ปฏิบัติตาม“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ไม่ไปงมงายหลงยินดีอยู่กับ“การหลับตาปฏิบัติ”ได้จริง

(๔๘๖) “ความยินดี”นี้เป็น“ข้อต้น”แห่ง“รากเหง้า ทั้ง ๑๐”

ข้อ ๑ “ความยินดี”มันก็ต้องเป็น“ลำดับที่ ๑”แท้ ๆ มัน

จึงจะมี“รากตั้งต้น”ที่มีพลังเพียงพอจะปฏิบัติกันจบสุดได้

ถ้าใครที่ไม่มี“รากเหง้าทั้ง ๑๐”นี้บริบูรณ์ ก็คือ ผู้ยัง
“จบกิจ”เป็น“อรหันต์”ที่แท้จริงบริบูรณ์ไม่ได้เด็ดขาด

ลองมาสาธยายกันดูดี ๆ ไตร่ตรองตามดี ๆ เกิด

ต่อจากข้อ ๑ คือ “ความยินดี(ฉันทะ)”ที่เราได้สาธยาย
มาจนถึงบรรทัดนี้ ก็คงจะมีความแม่นยำขึ้นได้อีกมากแล้ว

“ข้อที่ ๒”ของ“มูลสูตร ๑๐”นั่นคือ “การทำใจในใจ
(มนสิการ)” เราก็ได้สาธยายมาแล้วมากมายหลากหลาย ว่า
ถ้าไป“มนสิการ”ที่“มิจฉาทิฏฐิ” ผิดทั้งลำดับ ผิดทั้งไม่มี
ข้อใดข้อหนึ่งทั้ง ๑๐ นี้ครบ มันก็“ผิด”บานปลายออกไป
เป็น“ปากกรวย”ออกไปยิ่ง ๆ ขึ้นหาที่สุดมิได้ หรือเมื่อการ
กัณฑ์ระดมเม็ดแรกผิด มันก็ผิดยาวยืดออกไปไม่มีที่ตรง
ได้เลยนานกาลตลอดกาล ก็ปิดประตูบรรลุ“อรหันต์”

เช่นไป“หลับตา”ปฏิบัติ ที่อาตมาได้พูดตำหนิหนัก
ย้ำแล้วย้ำอีกนั้นแหละ มัน“มนสิการ”ที่ไม่มี“ผัสสะ”ที่ครบด้วย
“กาย-เวทนา-จิต-ธรรม” มันก็มี“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน”
ครบ“ปรมาัตถธรรม”หรือ“อภิธรรม”ไม่ได้แน่นอน

“มูลสูตร”จึงสำคัญยิ่งเป็น“รากของเหง้า”กันจริง ๆ

ถ้า“มูลสูตรข้อที่ ๑-๒”นั้นมีรายละเอียด“สัมมาทิฏฐิ”
ดี ๆ ชัด ๆ แล้ว อาตมาก็ขอสาธยาย“มูลสูตรข้อที่ ๓”ต่อไป

ข้อที่ ๓ ต้องปฏิบัติมี“ผัสสะ”เป็น“เหตุ”ใน“มูลสูตร
๑๐”นี้ ความเป็น“เหตุ”คำนี้คือ“สัมผัส” มันไม่ใช่“สภาวะ

เดียวกันกับ‘เหตุ’แห่งทุกข์”ใน“อารยสัจ ๔”นั้นดอกนะ!
นั่น...มัน“ตถุหา”ต่างหาก ที่เป็น“เหตุแห่งทุกข์”
แต่“ผัสสะ”นี่มันคือ “เหตุ”ใน“การปฏิบัติ”ที่มาก่อน
ตาม“มูลสูตร ๑๐”ที่หมายถึง “ต้นราก ๑๐”นี้ “เหตุ”
คือ“ผัสสะ” เริ่มใน“การปฏิบัติ”ก่อนจึงจะสามารถเกิด“รู้ทุกข์”
“ต้นราก(มูล) ๑๐ ข้อ”ยังเป็นแค่“บัญญัติ” ยังไม่มี
“การปฏิบัติ” จึงเป็นลำดับที่มี“นัยสำคัญ”ซึ่งจะต้องกำหนด
ให้แม่นยำให้ตรงให้ชัด ให้คม กันจริง ๆ “บัญญัติ”มีก่อน
“บัญญัติ”กับ“การปฏิบัติ”มันคนละชั้นตอนนะ! ยิ่ง
“บัญญัติ”หรือ“พหุญชนะ(สมมุติธรรม)”กับ“สภาวะ(ปรมาัตถธรรม)”
ที่มี“เหตุ ธรรม”นั้น มันเป็น“ภาวะ ๒”หรือ“เหตุ”ที่“สังขาร”
กันมี“สภาพหมุนรอบเชิงซ้อน” ซึ่งสุดสำคัญยิ่งใหญ่ ถ้า
คนผู้ใดยังไม่มี“ผัสสะภายนอก”“สัญญา”กำหนดรู้ ก็ยัง
“วิปลาส” คนผู้นั้นก็ไม่“รู้จักรู้แจ้งรู้จริงสภาวะจริง”ได้
ซึ่งใน“มูลสูตร ๑๐”นี่มันเป็นแค่“บัญญัติแห่งต้นราก”
เท่านั้นต่างหาก มันยังไม่ถึงขั้น“การปฏิบัติ” ยังไม่ใช่“การ
กระทำ” เป็นเพียง“หลักการ”ที่คนต้องเรียนรู้“บัญญัติ”นี้
กระทั่งเข้าใจ“ถูกต้องต้องแท้”กันก่อนที่จะปฏิบัติ
คนผู้“หลับตา”ปฏิบัติ หรือชาว“เทวนิยม”หากไม่รู้
“บัญญัติ”อันยังเป็นแค่“คำตรัส”ที่สำคัญของพระพุทธเจ้า
ซึ่งได้ทรง“บัญญัติ‘มูลสูตร ๑๐’นี้ไว้”ให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงถึง
“ต้นราก”เพื่อใช้ปฏิบัติ ก็ไม่มี“ปลายราก”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง

“การถอนรากถอนโคน”กันเป็น“ที่สุดแห่งที่สุด” กระทั่ง
หมดสิ้นเกลี้ยง“ทั้งต้นและปลายและราก” ชนิดที่ถอน
“มูลรากเหง้า”กันไม่เหลือ“เชื้อแห่งมูลรากเหง้า”ใดๆ อีกเลย
สำเร็จจริงได้แน่นอน

“ความยินดี”นี้เป็น“ข้อต้น”แห่ง“รากเหง้าทั้ง ๑๐”

(๔๘๗) “บัญญัติ”เหตุใน“มุลสูตร ๑๐”กับเหตุ“อาริย- สังจ ๔”

ฉะนี้เอง “เหตุ”ใน“อาริยสังจ ๔”จึงได้แก่ “ตัณหา”ที่
ระบุงเอา“จิต”ภายใน ส่วน“เหตุ”ใน“มุลสูตร ๑๐”จึงได้แก่
“ผัสสะ”ที่ระบุงเอา“กาย”ภายนอก อันคือ“ภาวะ ๒”คู่สำคัญ
แห่ง“ความจริง”ชั้น“สิริมหามายา”ของ“กาย”กับ“จิต” ชัดนะ!

สำคัญมั่นหมาย“ภาวะ ๒”ในเรื่องนี้ กันให้ดี ๆ ชัด ๆ

“ผัสสะ”นี้เป็น“ต้นราก”ข้อที่ ๓ ของ“มุลสูตร ๑๐” จึง
จะเป็น“เหตุ”ให้เกิด“เวทนา” ถ้าไม่มี“ผัสสะ”ก็ไม่มี“เวทนา”
ขึ้นมาเป็นสภาวะแห่ง“ความจริงของความรู้สึก”แท้ ๆ จริง ๆ
ให้ผู้ปฏิบัติทำจริงเกิดจริงพัฒนาจริงใน“การปฏิบัติ”

ส่วน“ฉันทะ”นั้น เป็น“ต้นราก”ข้อที่ ๑ ของ“มุลสูตร
๑๐” จึงจะเป็น“เหตุ”ให้เกิด“มนสิการ”อย่างเป็น“โยนิโส”ได้

“มนสิการ”ก็คือ ได้ทำใจในใจ ได้ปฏิบัติกับใจกันจริง ๆ

และ“ฉันทะ(ความยินดี)”นี้ต้อง“สัมมาทิฏฐิ”ด้วยนะ!

ผู้มีจฉาทิฏฐิเขาก็มี“ฉันทะ”เป็น“มูล”หรือเป็น“เหตุ”

ได้เหมือนกัน แต่แม้จะมี“อิทธิบาท ๔”เมื่อไม่สัมมาทิฏฐิ
จึงยิ่ง“อโยนิโสมนสิการ”กันใหญ่ เพราะไม่มี“ผัสสะ”เป็น“เหตุ”
มัวเมาไป“หลับตา”ปฏิบัติเป็นต้น จึงมี“การทำใจในใจ”ที่
เกิดมิจฉามรรค-มิจฉาผล ตนกั้แสงบุญออกนอกอกศาสนา
พุทธได้บาป ผู้มีจฉาทิฏฐิก็ตกนรกยิ่งขึ้น ๆ เพราะตนเป็น
เหตุเป็นผู้นำพาศาสนาให้เสื่อมยิ่งขึ้น ๆ ไปด้วยตามที่ตน
“มิจฉาทิฏฐิ”นั่นเอง “นรก”จึงเกิดแก่ตนเองตามจริง

“มุลสูตร ๑๐”จึงเป็น“หลักการ”ที่สำคัญยิ่งใหญ่ยิ่ง
ที่ยืนยัน“ต้นราก”แห่งการ“เกิด” และยืนยัน“ปลายราก”แห่ง
การ“ตาย”ปลายสุด ซึ่งเป็น“ที่สุดแห่งที่สุด”ของ“ราก(มูล)”ด้วย

ดังนั้น การปฏิบัติเริ่มจากชั้นหะ แล้วมนสิการมาถึง
“ข้อ ๓” รากชั้นต่อมาต้องมีผัสสะมาจริง ต่อไปก็ข้อ ๔

๔. จึงจะมี“เวทนา”เป็นที่“ประชุมลง(สโมสรรณา)”สะสม
“อุเบกขา ๕ (ปริสุทธา-ปริโยทาทา-มฤ-กัมมัณฺญา-ภักฺสฺสรา)”ให้เกิด “ปริ-
นิพพาน”ที่มีสภาวะของ“อุเบกขา ๕”ทับทิวไปตามลำดับ

ส่วนผู้มีจฉาทิฏฐิ แม้จะมี“อิทธิบาท ๔”เมื่อไม่สัมมา-
ทิฏฐิ”ใน“เหตุ”ไม่มี“ชั้นหะเป็นมูล” จึง“อโยนิโสมนสิการ”
ผิดยิ่ง ๆ ขึ้น เพราะไม่มี“ผัสสะ” ไปมัวเมา“หลับตา”อยู่เสียนี้!

หรือมัวเมา“ลึกลับ”ปฏิบัติกันไปตาม“เทวนิยม”ที่
“ลึกลับ” ซึ่งไม่สามารถ“ผัสสะพระเจ้า”ได้ด้วย“ตา,หู,จมูก,
ลิ้น,กาย”ได้เลย มีแต่ยึด“จิตหรือวิญญาณหนึ่งเดียว”ใน
“จินตนาการ”ลึกลับอยู่ ไม่มี“จิตหรือวิญญาณเป็นภาวะ ๒”

ของ“จิตวิญญาณ”ที่ถูกต้องตรง“เทว”จริง“มี ๒ ภาวะ”ให้
ศึกษาเพื่อ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ในทุกสรรพสิ่งได้หมดสิ้นบริบูรณ์

เพราะมีได้แต่“จินตนาการ”ที่เป็น“อุปาทาน”กันอยู่
กับ“กาย ๓” ซึ่งงมอยู่กับ“อดีต”หรือ“อาตมัน”หรือ“ปรมาต-
มัน” ที่“อวิชชา”กันไปเท่านั้น ตามประสา“เทวนิยม”หรือชาว
พุทธที่“หลับตา”ปฏิบัติ ก็มีแต่“สัมผัส”ล่องลอยไปในภวังค์
ยังไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริงด้วย“ผัสสะ”ที่มี“กาย”
อัน “สัมผัสปฏิฐาน”(ยังไม่“พ้นสักกายปฏิฐาน” อันเป็น“สังโยชนข้อที่ ๑”แท้ๆ ได้)

เมื่อไม่มี“ผัสสะ”ด้วย“กายภายนอก”กับ“จิตภายใน”
อันเป็น“เทว” “ภาวะ ๒ คู่ยิ่งใหญ่”ที่“เทวนิยม”จะใช้เรียนก็
ไม่มี ดังนั้น“เวทนา”ที่จะใช้ปฏิบัติให้บรรลุ“เนกขัมมสิต-
เวทนา” จนถึงที่สุดบรรลุ“เนกขัมมสิตอุเบกขาเวทนา” ครบ
จบกระบวนการ“เวทนา ๑๐๘”ก็ไม่เกิดผลสำเร็จได้แน่นอน
มันยังไม่มี“การปฏิบัติ”จริงเกิดขึ้นได้ ...ชัดเจนนะ!

ดังนั้น ไม่ว่าจะป็นชาวพุทธหรือชาวเทวนิยม ถ้า
ยัง“ไม่มีผัสสะ”ในความเป็น“กาย” หรือยังไม่มี“ภายนอก
กับภายใน”ที่จะเกิด“เวทนา”ให้เรียนรู้อุเบกขาปฏิบัติ ก็ไม่มีจริงนั้น

แม้จะมี“การทำใจในใจ”ก็เป็นแต่“เคหสิตเวทนา”ที่
มี“มิจฉามรรค”ก็ได้“มิจฉาผล” ตนก็แสวงบุญออกนอกศาสนา
พุทธ ก็ได้แต่บาป ผู้มิจฉาปฏิฐานก็ตกนรกยิ่งขึ้นๆ เพราะทำ
ศาสนาให้เสื่อมยิ่งขึ้นๆ บาปก็หนักหนาสาหัสยิ่งขึ้นๆ

พระพุทธเจ้าตรัสไว้ในพระไตรปิฎก เล่ม ๑๐ ข้อ ๖๐

ว่า “เทว ธัมมา ทูเยนะ เวทนายะ เอกสโมสธรรมา ภวันติ”
ที่ในพระไตรปิฎก ฉบับหลวง ท่านแปลไว้ว่า “คณาจารย์ที่
ธรรมทั้งสองเหล่านี้ รวมเป็นอันเดียวกันกับเวทนา โดย
ส่วนสอง ด้วยประการฉะนี้แล ฯ”

คำความที่ว่า “ธรรมทั้งสองเหล่านี้” ก็ดี

“รวมเป็นอันเดียวกันกับเวทนา” ก็ดี

“โดยส่วนสอง” ก็ดี

ต้องทำความเข้าใจให้แจ่มกระจ่าง จนกระทั่งทะลุ
รอบถ้วนกันจริงๆ มันเกิด“ความเป็น ๑”ก็จาก“๒”นี้ทั้งนั้น

**(๔๔๘) “การปฏิบัติ” นั้นต้องมี “เหตุ” กับ “ปัจจัย” ที่
เป็น “๒”**

นั่นคือ

(ก) “ธรรมทั้งสองเหล่านี้” ก็คือ “เวทนา ๒”

(ข) “รวมเป็นอันเดียวกันกับเวทนา” ก็คือ “เวทนา ๒”

นั่นได้ถูกจัดการโดยเราสามารถทำให้เป็น “เวทนา ๑” ได้สำเร็จ
มี “เวทนาเกิด” กับ “เวทนาแท้” เราก็ทำให้ “เวทนาเกิด” หดไป
จาก “จิตเรา” ได้สำเร็จจริง มันก็เหลือ “เวทนา ๑ แท้” เท่านั้น

(ค) “โดยส่วนสอง” ก็ดี ก็คือ อากาของ “เวทนา” มัน
ก็ “เวทนา” ทั้ง “คู่” นั่นเอง ไม่ใช่อื่น แต่เราทำ “๒” เป็น “๑” ได้

เมื่อ “ธรรมทั้งสองเหล่านี้ เวทนา ๒” นี้คือ (ก) รวมเป็น
อันเดียวกันกับเวทนา” อันนี้ก็คือข้อ (ข) รวมสำเร็จ “เป็น

หนึ่งเดียว”ได้ แล้วมันยังคงมี(ค) “โดยส่วนสอง”อยู่กับชีวิต อยู่ ทว่าส่วน“๒”นั้น มันมีคุณภาพที่แตกต่างกัน

สรุปแล้ว ก็มี“เวทนา”ด้วยกัน ๓ สภาพ ก. ข. ค.

ผู้สามารถทำ“เวทนาในเวทนา”ทั้ง ๓ สภาพนี้สำเร็จ ก็คือ (ก) ธรรมที่“เป็น ๒ (เทว)”ทั้งหลายเหล่าใด ก็หมายถึง ไม่ว่าจะ“ธรรมทีละคู่”ใด ๆ หรือ“ธรรมทีละ ๒”ใด ๆ ก็ตาม

เมื่อ (ข) รวมสำเร็จเป็น“๑ เดียว”ก็คือ ความสำเร็จ ของ“เวทนา”เป็น“๑”ได้ในความเป็นมนุษย์(ไม่มีสุข-ไม่มีทุกข์)

และมันก็คือ (ค) “ธรรม ๒”เหล่านั้นแหละที่รวม กันลงเป็น ๑ โดยมันก็จากส่วน ๒ นั้นเอง ตราบที่คนยังมี “กาย”กับ“จิต” หรือยังมีความเป็น“วิญญูญาณ”มันก็ยัง“มี”รูป กับนาม” มีความเป็น“เทว”อยู่นั้นแล เท่าที่คนผู้นั้นจะยังไม่ “ปรินิพพานเป็นปริโยสาน” ยังอาศัย“อตตตา”

แต่เราสามารถทำให้เป็น“๑”ได้อย่างเป็น“โลกุตระ” นั้นคือ เราทำ“๑”ให้เป็น“๐”ได้ คือ ทำ“กิเลส”ให้เป็น“๐”

แต่เราก้ยังมี“เวทนา”ที่“๐ กิเลส”นั้นเป็น“ชีวิต”อยู่

“เวทนา”เป็นที่“ประชุมลง(สโมสรรมา)”ใน“มูลสูตร ๑๐” ข้อที่ ๔ คือ จงทำให้“ประชุมลงเป็น ๑ เดียว”ได้แล้ว นี่คืคือ “เวทนาเราที่เป็น ๐ จากกิเลส” ก็เป็นอันจบสำหรับขั้นตอน หนึ่งในการทำให้“จบอาริยสัง”ได้ของคน

เรียกว่า “อาทิพรหมจรรย์” คือ “จุดเริ่มต้น”ของ การปฏิบัติธรรมของพุทธ ซึ่งจะต้อง“พ้นสุขพ้นทุกข์” คำว่า

“อหุขมสุข”จึงเป็น“อาการ”ของ“เวทนา ๒”ที่มีผล“เวทนา ๑”

แต่“อหุขมสุข”ยังไม่ใช่“อุเบกขา”เพราะ“อุเบกขา”นั้น
เป็นผลสูงขึ้นไปกว่า“ไม่สุข-ไม่ทุกข์”เพราะ“พันกิเลสสวะ”

“ไม่ทุกข์ไม่สุข(อหุขมสุข)”กับ“อุเบกขา”จึงแตกต่างกัน
กันอย่างมีนัยสำคัญ กำหนดหมายกันให้แม่นยำ คมๆ ดีๆ

“เหตุ”กับ“ปัจจัย”จะเป็น“ภาวะ ๒”ให้เราศึกษาเสมอ

“อหุขมสุข”มันก็ไม่มีอาการ“ทุกข์-สุข”ใน“เวทนา
(ความรู้สึก)”แล้วใน“ความรู้สึก”หมด“ภาวะ ๒”ของ“อาการในจิต”

โลกียะหรือเทวนิยมเขาก็ทำ“ความไม่มีทุกข์-
ไม่มีสุข”ได้

แต่ยังไม่ชี้ชัดลงไปว่า“ไม่ทุกข์-ไม่สุข”เพราะ“เหตุ”
คือ“กิเลส”ดับลงสนิท แค่เพียง“ทำให้ไม่มีทุกข์-ไม่มีสุข”
เท่านั้น

แตกต่าง“อุเบกขา”คือ อัตตา(ตัวตน)ของ“กิเลส”
ไม่มีใน“จิต(ธาตุรู้หรือวิญญาณชั้นธ)”แล้ว คือ“จิต”หรือ“วิญญาณ”
สะอาดบริสุทธิ์จาก“กิเลส” เพราะเราสามารถทำ“ฌาน”
เป็นพลังงานทางจิตให้มีประสิทธิภาพ“เผากิเลส”ได้จริง

ซึ่ง“กิเลส”ถูกกำจัดด้วยพลังงานไฟ(ฌาน) เผากันได้
จริง ๆ ไม่ใช่แค่“หลับตา”สะกดจิต หรือแค่“สมถวิธิ”เท่านั้น

ผู้ปฏิบัติสามารถทำ“พลังงานจิตตน”ให้เป็น“ฌาน”
ที่เกิดจากกระบวนการ“จรณะ ๑๕ วิชชา ๘”ได้ถูกต้องแท้
จึงเป็นพลังงาน“ไฟ(ฌาน คือ ไฟ อุณหธาตุ)”คือ “ปัญญาอันยิ่ง”

เผาตัวตนของกิเลสกันได้สำเร็จ จิตก็สะอาดบริสุทธิ์จาก “กิเลส” ปานฉะนี้จึงได้ชื่อว่า “อุเบกขา” ที่มีนัยสำคัญแตกต่างจาก “ไม่ทุกข์ไม่สุข” ที่พิเศษ กระจ่างแจ้งในความเป็น “คุณ-วิเศษ(อุดตริมนุสสรธรรม)” ตามแบบศาสนาพุทธที่ “สัมมาทิฏฐิ”

จิตหมดกิเลสถึงขั้นทำให้ “เวทนา” เป็น “๐” มี “ปริสุทธา-ปริโยทาทา-มฺหุ-กัมมัฏฐา-ปภัสรา” (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๔ ข้อ ๖๙๐)

การ “ทำให้เวทนาประจุมลงเป็น ๑ เดียว” ได้ คือ “ความพ้นทุกข์-พ้นสุข” ในปัจจุบันชาตินั้น ๆ นี่คือจุดหมายของ “อารยสัจ ๔” (ก็คือ “อริยสัจ ๔ นั้นแหละ” แต่มีนัยสำคัญชั้นโลกุตระ)

ซึ่งศาสนาพุทธนั้น ไม่ใช่แค่ทำ “ความพ้นทุกข์” อย่างเดียว เท่านั้นดอกนะ!

แต่คือ พ้นทั้งความไม่ทุกข์-พ้นทั้งความไม่สุข ที่บาลีว่า “อทุกขมสุข” นั้นแท้ ๆ ด้วย ซึ่งเป็นเรื่องของ “เวทนา” ที่เราต้อง “มี” และต้องทำให้เป็นผลคือ “อุเบกขา” ได้ด้วย

จึงมีทั้ง “เหตุ” ทั้ง “ปัจจัย” ที่เป็น “๒” ใน “การปฏิบัติ”

(๔๘๙) “ปัญญา” สามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “อุเบกขา” ที่พิเศษ

คือยังมีขั้นตอนที่บาลีว่า “อุเบกขา” ซึ่ง “ปัญญา” จะสามารถ “รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง รู้จบ” ว่า “เวทนา” ก็ดี “วิญญาณ” ก็ดี “อตตาท” ก็ดี “เทว” ก็ดี “พระเจ้า (God)-ปรมาตมัน” ก็ดี ซึ่งที่จริงนั้น เป็นอะไรกันแท้? และจะหมดสิ้นความเป็น “เวทนา” ก็ดี

“วิญญูณ”ก็ดี “อัตตา-อาตมัน”ก็ดี “เทว”ก็ดี “พระเจ้า(God)-
ปรมาตมัน”ก็ดี ได้มั๊ย? ได้อย่างไร? และหมดสิ้นจริงๆ ไฉน?
เมื่อไม่มี แต่ยังมีชีวิตอยู่นั้นอยู่อย่างไร?

ศาสนาพุทธรู้จักรู้แจ้งรู้จริง ด้วย“ปัญญา”อันเป็น
“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“โลกุตระ”นี้เอง จึงสามารถจบ
สิ้นสลายความเป็น“วิญญูณ” สลายความเป็น“อัตตา-
อาตมัน” สลายความเป็น“เทว” สลายความเป็น God สลาย
ความเป็น“พระเจ้า-ปรมาตมัน” สิ้นสุดไม่เหลือ“วิญญูณ-
อัตตา-อาตมัน-เทว-God-พระเจ้า-ปรมาตมัน” เพราะ
“วิญญูณก็ดี-อัตตาก็ดี-อาตมันก็ดี-เทวก็ดี-Godก็ดี-
พระเจ้ายกดี-ปรมาตมันก็ดี” สามารถศึกษาทำให้“สูญไปใน
เวทนา”ได้ตั้งแต่เรายังไม่“กายแตก(กายัสสเสท)ตายไป”

และสามารถทำให้สลายหาย“สูญ”ไปจาก“กาล”ของ
เอกภพมหจักรวาล ทั้ง“กาย”ทั้ง“จิต”แตกตายกลายเป็น
“ดินน้ำไฟลม”สำเร็จจริงๆ (ปริณิพพานเป็นปริโยสาน)

“ปัญญา”จึงสามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อุเบกขา”ที่
วิเศษถึงขั้น“ปัญญาข้อที่ ๘”ทีเดียว

“ปัญญาข้อที่ ๘”นั่นคือ..

“อนึ่ง เธอพิจารณาเห็นความเกิดขึ้นและความเสื่อม
ในอุปาทานขันธ ๕ ว่า

รูปเป็นดังนี้ ความเกิดแห่งรูปเป็นดังนี้ ความดับ
แห่งรูปเป็นดังนี้

เวทนาเป็นดังนี้ ความเกิดแห่งเวทนาเป็นดังนี้
ความดับแห่งเวทนาเป็นดังนี้

สัญญาเป็นดังนี้ ความเกิดแห่งสัญญาเป็นดังนี้
ความดับแห่งสัญญาเป็นดังนี้

สังขารเป็นดังนี้ ความเกิดแห่งสังขารเป็นดังนี้
ความดับแห่งสังขารเป็นดังนี้

วิญญาณเป็นดังนี้ ความเกิดแห่งวิญญาณเป็นดังนี้
ความดับแห่งวิญญาณเป็นดังนี้

ดูกรภิกษุทั้งหลาย นี่เป็นเหตุเป็นปัจจัยข้อที่ ๘
ย่อมเป็นไปเพื่อได้ปัญญา อันเป็นเบื้องต้นแห่งพรหม-
จรรยที่ขังไม่ได้ เพื่อความงอกงาม ไพบูลย์ เจริญ บริบูรณ์
แห่งปัญญาที่ได้แล้ว ฯ”

“ปัญญาข้อที่ ๘”นี้สรุปรวมได้ด้วย“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้ง
รู้จริง“ชั้น ๕”ว่า “ความเกิด”แห่งรูป-เวทนา-สัญญา-สังขาร-
วิญญาณ และ“ความดับ”แห่งรูป-เวทนา-สัญญา-สังขาร-
วิญญาณ

ผู้สามารถรู้และทำ“เบื้องต้นแห่งพรหมจรรย” นั่นคือ
“ความเกิด-ความดับ”นี้เองได้แล้ว ก็สามารถที่จะมีความเจริญ
งอกงามต่อไปได้ และจะไพบูลย์คือ เต็มบริบูรณ์แห่ง“ปัญญา”
ได้เป็นที่สุด ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงถึงขั้นรู้จบ“ธรรมนิยาม ๕”

“ผู้เต็มบริบูรณ์แห่งปัญญา”ได้เป็นที่สุด มันก็คือ“ผู้รู้”
ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงทุกสรรพสิ่ง คือ โดยเฉพาะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง

“จิตวิญญาณ”ของตน ซึ่งสามารถทำตนให้หมดไปจากทุกสรรพสิ่งในประดา“ความมี”ที่เราพึง“มี”ได้อยู่ใน“กาล”

นั่นคือ “ฐู”ที่เป็น“ปัญญา” ซึ่งเริ่มตั้งแต่“ฐู”คือ“ทิวฐู”ที่เป็น“ปริยัติ” แล้ว“ทำ”คือ“ปฏิบัติ”ความเป็น“ธรรมนิยาม ๕”ได้“บริบูรณ์”คือ“ปฏิเวธ”ที่เดียว

ความเป็น“อุเบกขา”นั่นคือ “ความบริสุทธิ์”และ“ความมอกขาม ไพบูลย์ เจริญบริบูรณ์แห่งปัญญาได้แล้ว”

“ธรรมนิยาม ๕”ได้แก่ “อุตุนิยาม-พินนิยาม-จิตนิยาม-กรรมนิยาม-ธรรมนิยาม” ที่“ทำได้แล้ว”และ“จบ”ด้วย“อุเบกขา”ที่มี“องค์ธรรม ๕” ได้แก่ “ปริสุทธา-ปริโยทาทา-มุกุ-กัมมัฏฐา-ปภัสรา” ซึ่งเป็น“อุเบกขา”ที่วิเศษ

(๔๙๐) “ปัญญา”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“พระเจ้า”อันพิสูจน์ได้

ชาวเทวนิยม ๑๐๐ % นั้นมีความเชื่อว่า “พระเจ้า God”เป็นผู้สร้าง“กาล” สร้าง“เอกภพมหจักรวาล”และสร้าง“วิญญาณ”ของมนุษย์ สร้าง“มนุษย์”สร้างทุกสรรพสิ่ง ประดามี ที่อยู่ในความ“มี”ทั้งหลาย ซึ่งแต่ละศาสนาต่างก็นับถือ“พระเจ้า”ของแต่ละศาสดาให้ใหญ่ยิ่งใหญ่มากกว่าใดหมด เป็นยอดยิ่งยอดกว่าใดหมด เป็นใหญ่ยิ่งใหญ่ เป็นเลิศยิ่งกว่าเลิศใดๆ ไม่มีใดเทียมเทียบได้เลย

และยึดถือกันสนิทว่า “พระเจ้า”เป็น“อัตตา”นิรันดร

พระองค์เดียว เป็นเลิศเดี่ยวเก่งเดี่ยวกว่าใด

ที่แท้“พระเจ้า God” ซึ่งก็คือ ตัวเอง“ศาสดาของเทวนิยามเอง”นั้นแหละ แต่พระศาสดาของเทวนิยามทั้งหลายนั้น ไม่“รู้จักตัวเอง” ไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความเป็นอัตตา”

ไม่ว่า ความรู้ หรือความฉลาด หรือความจริงเท่าที่ศาสดาแต่ละท่านมีได้ ก็ล้วนเป็นของตนเองนั้นเองทั้งสิ้น ที่แต่ละท่านได้สะสมมาเป็นของตนเองแท้ ๆ

มันไม่ใช่ของ“พระเจ้า-พระแจ้ง”ที่สมมุติกันใน“ห้วงความฝัน”ไหน ๆ หรือก มันของตนเองที่เกิดมาจาก“กรรม”ของตนเองทั้งสิ้น แต่ท่าน“ไม่รู้(อริชา)”ว่า “กรรมวิบาก”เป็นของตน

“เทวนิยาม”ไม่สามารถทำ“กรรม”ให้“ตน”เป็น“๐”ได้

เพราะเทวนิยามหรือเดิยรติย์ทั้งหลายไม่มี“ปัญญา” ไม่มีความรู้ที่เป็น“โลกุตระ” ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงทุกสรรพสิ่งที่มีตั้งแต่“อวิชชา-สังขาร-วิญญาณ-นามรูป-อายตนะ-ผัสสะ-เวทนา-ตัณหา-อุปาทาน-ภพ-ชาติ-อากาศ-ดิน-น้ำ-ไฟ-ลม-วัตถุ-มหาจักรวาล(ความมีทั้งหลายในเอกภพ)-เอกภพ(ความเป็น ๑)-ชีวะ-พืช-จิต-กรรม-ธรรม-โลก-อัตตา-พระเจ้า-เทว”

สรุปลงมาได้เป็น“อตุ-พืช-จิต-กรรม-ธรรม”

ซึ่ง“ความรู้”ที่จะสามารถ“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”สรรพสิ่งที่กล่าวมาคร่าว ๆ นั้น ก็คือ “ธาตุรู้”ที่เป็น“โลกุตรจิต”นั่นเอง

“ธาตุรู้”ก็คือ“วิญญาณ” ซึ่งเป็น ความเป็น“จิตนิยาม” ที่เป็น“๑” ใน“ธรรมนิยาม ๕” และ“ธาตุรู้”นี้วิเศษพิเศษยิ่งที่

สามารถหยั่งรู้รายละเอียดทั้งหมดได้จึงเป็น“ธาตุรู้”อันเป็น
“โลกุตระ” เรียกด้วยภาษาว่า “ปัญญา”

“ปัญญา”คือ“ธาตุรู้”ขั้นพิเศษนี้แหละที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“พระเจ้า”อันพิสดารนี้ได้ ชนิดสัมผัส“ของแท้”กันจริง ๆ

แต่พระศาสดาของ“เทวนิยม”ทั้งหลาย ไม่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“วิญญาณ-อัตตา-อาตมัน-เทว-God-พระเจ้า-
ปรมาตมัน”ถ่องแท้ครบถ้วนเพียงพอ จึงไม่รู้จักจริง ๆ ว่า
“พระเจ้า”ที่ท่านยกกว่าเป็น“พระบิดา”นั่นก็คือ “ตัวเองของ
พระศาสดาเองแต่ละองค์เอง”แท้ ๆ นั้น ๆ เอง

“พระเจ้า-God”อื่นใด ก็คือ“พระศาสดาเอง”ของ
แต่ละศาสนานั้น ๆ นั่นแหละ ไม่ใช่“อื่นใด”ในที่ไหนเลย

“พระเจ้า”ที่ท่านหลงว่า“มี”นอกจากใน“ตัวพระศาสดา
เอง” หรือคือ “พระบิดา”นั้น ลม ๆ แล้ง ๆ แท้ ๆ เพื่อไปเอง
หลงไปเองว่า มี“พระเจ้า”ต่างหากอยู่ใน“กาล”

ในเอกภพ ในมหาจักรวาล ทั้งหลายนั้น คือ“กาล”
กับ“ความมี” ถ้าไม่มี“ความมี”เลย ก็ไม่มีอะไรให้ใช้ศึกษา

“ความมี”ที่ชาวเทวนิยมยืนยันว่า มี“นิรันดร”นั้นจะ
ต้องเรียนรู้พิสดาร“พระเจ้า”ให้“รู้จักรู้แจ้งรู้จริง”ด้วยปัญญา

(๔๙๑) “กาย”กับ“จิต”อันเป็น“ภาวะ ๒”ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ“ความจริง”ด้วย“ปัญญา”ใน
“ความมี”คือ “พระเจ้า”นิรันดรนี้เองให้เป็นเครื่องพิสดาร

หรือถ้าไม่มี“วิญญาน-อตตะ-อาตมัน-เทว-God-
พระเจ้า-ปรมาตมัน ฯลฯ” ก็ไม่มี“ความรู้-ธาตุรู้”ใดๆ เกิด

แต่ถ้ายังมี“เอกภพ”หรือ“มหาจักรวาล” ก็จะมี
“กาล”หรือ“ความหมุน”ของ“ธาตุ”ทั้งหลาย และมี“จิตนิยาม”
ที่เป็น“ธาตุรู้”ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงทุกสิ่งทุกอย่าง
ที่“ความรู้”หรือ“ธาตุรู้”จะพึง“มี”ได้

กระทั่งทำ“ความมี”ให้ถึงที่สุด“ความไม่มี”สำเร็จ

“ความมี”ก็“ไม่มี” ก็คือ “อตตะ”หรือ“ตัวคุณเอง”
นั้นแหละ“ไม่มี”ไปแล้ว “ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”ไปแล้ว

สำหรับความเป็น“คน”ในโลก ในมหาจักรวาล ก็คือ
“ความเป็น ๒”หรือ “เทว = ภาวะ ๒”คือ “กาย”กับ“จิต”

ความเป็น“กาย”นั้น จะมี“จิต”ร่วมด้วยเสมอ

“กาย”มีแค่“วัตถุ”ไม่ได้เด็ดขาด อย่าง“มิชฌาติปฏิฐิ”

ผู้“หลับตา”ทั้ง“กาย”ภายนอกจึงบรรลุอรหัตต์ไม่ได้

พระพุทธเจ้าตรัสว่า “กาย”นั้นตถาคตตรัสว่า จิต มโน
วิญญาน ด้วยซ้ำ (พระไตรปิฎก เล่ม ๑๖ ข้อ ๒๓๐)

“กาย”กับ“จิต”นี่เองเป็น“ภาวะ ๒”ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

“ธาตุรู้”หรือ“จิต”นี้แหละเป็นตัวสำคัญที่ทำให้รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงรู้จบ ซึ่ง“พระพุทธเจ้า”จึงจะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงรู้จบ

ถ้าไม่มี“คน”และไม่มี“จิต”แล้วไซ้ไรโลกก็มีแค่“สังขาร-
โลก ๒”ก็มีแต่“ธรรมชาติ”ของ“วัตถุธาตุ”กับ“กาล”ซึ่งพัฒนา
ขึ้นจาก“อวกาศ”กับ“กาล”ตามที่ดร.ไอน์สไตน์ค้นพบมา

ระดับหนึ่งแล้ว ว่า Space and Time นั้นแหละที่เกี่ยวข้อง
ปรุ่งแต่งกันอยู่ เป็นชีวะที่มี“สันตติ”ในปัจจุบันนั้น ๆ เรียกว่า
Continuum ซึ่งเป็นลำดับอนุกรม

ไอน์สไตน์สรุปเป็นสูตรว่า Space and Time of Con-
tinuum หรือ อวกาศ กับ กาล แห่ง สัมพัทธภาพ

ซึ่งมีแต่วัตถุ ยังไม่มี“ธาตุรู้”เข้าร่วมด้วย
เมื่อพัฒนาขึ้นเป็น“ธาตุรู้” ก็มี“ธาตุรู้” ๒ ชั้น
คือ ชั้น“พีช” กับชั้น“จิต”หรือ“วิญญาน”
“จิต”หรือ“วิญญาน”ก็เป็น“ธาตุรู้” ๒ แบบ
คือ แบบ“พระเจ้า” ที่ยังเป็น“โลกียะ”

กับ แบบ“พระพุทเจ้า” ที่เป็น“โลกุตระ”

แบบ“พระเจ้า”ที่แต่ละ“ศาสนา”ของแต่ละศาสนา
“เทวนิยม”นับถือเชื่อถือ“ความรู้-ความฉลาด”ที่สูงสุดคือ
“ความจริง”ของ“พระเจ้า” ที่มี“พระศาสดา”ถือว่าเป็น“พระ
บุตร”ของ“พระเจ้า” เกิดขึ้นมาในโลกมนุษย์เป็นผู้ประกาศ
“ความรู้-ความจริง”ของ“พระเจ้า”หรือ“พระบิดา”

ซึ่งที่จริงเท่านั้น “ความรู้-ความจริง”นั่นก็คือ“ธาตุรู้”
ที่เป็น“ความรู้-ความจริง”ของตัวท่านศาสดาเองนั่นเอง

“พระเจ้า”ที่“พระศาสดา”ยกว่าเป็น“พระบิดา”นั้น
แท้ ๆ จริง ๆ “พระเจ้า”ก็คือ “ตัวพระศาสดาเอง”นั่นเอง

แต่“พระศาสดา”ท่าน“ไม่รู้ตนเอง”ตามที่เป็นจริง

ที่“พระศาสดา”แต่ละองค์ท่านได้เป็น“พระศาสดา”

“ศาสดาเทวนิยม”
ยังไม่รู้จักผู้แท้จริงจริง
“กรรมและกาล”
ยังไม่รู้จัก“การกระทำคือกรรม
ของตัวเองและสรรพสิ่งในกาล”

ของศาสนาแต่ละศาสนานั้น นั่นก็คือ ท่านได้สะสม“กรรม-
วิบาก”ของท่านเอง แต่ละพระองค์ ท่านได้ทำมาสั่งสมมาเอง
ก็มี“ผล” เป็น“วิบาก”ของท่านเอง ที่มากเพียงพอทำให้ท่าน
ได้เป็น“ศาสดา”ของศาสนา แต่ละศาสนาในโลก ซึ่งมี
มากมายหลากหลายศาสนาของชาว“เทวนิยม”ในแต่ละยุค

“ศาสดาเทวนิยม”ยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“กรรมและ
กาล” ยังไม่รู้จัก“การกระทำคือกรรมของตัวเองและสรรพสิ่ง
ในกาล” ยังไม่รู้จักความเป็น“เทว”ในทุกสรรพสิ่ง

จึงยังไม่รู้จัก“ตัวเอง” ไม่รู้จัก“พระเจ้า”ด้วย“ปัญญา”

“ความรู้”หรือ“ปัญญา”ในศาสนาพุทธสามารถรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“พระเจ้าและจิตวิญญาณ”อันพิสดารนี้ได้ ว่าเป็น
“อัตตา”และเป็น“อนัตตา”แท้ๆ ที่มี“ภาวะ๒”คือ“เทว”ตนเอง
สร้างตนเอง สลายตนเองให้“สูญสิ้น”ไปได้เองวิเศษที่สุด

ผู้มี“ปัญญา”ก็จะแยก“กาย”แยก“จิต”ได้สุดจะยิ่งใหญ่

**(๔๙๒) “ศาสนาเทวนิยม”ยังไม่มี“ปัญญา”ที่จะพิสูจน์
ได้**

และผู้มี“ปัญญา”จะ“จบ”ด้วย“การรู้ยิ่งเห็นจริง”ใน
“ภาวะ๒”หรือความเป็น“เทว”ได้อย่างบริบูรณ์สัมบูรณ์สุด
ที่ชื่อว่า“ศาสนาพุทธ” มีพระพุทธรูปเป็น“ผู้ตรัสรู้”ผู้เดียว

ยุคเดียวกันแท้ๆ ในโลกนั้นมี“ศาสนาเทวนิยม”ของ
แต่ละศาสดาได้มากมายหลากหลายศาสนา เป็นธรรมดา

ทุกเวลากาลทุกยุคในโลกจะมี“ศาสดาเทวนิยม”
หลายพระองค์ มากกว่า ๒ ขึ้นไป จะเป็นอยู่ครองโลกประจำ
ทุกยุคทุกสมัย

ซึ่ง“เทวนิยม”ทั้งหลายไม่สามารถทำ“ความจบ”ชนิด
เบ็ดเสร็จสัมบูรณ์ได้เลย ไม่ว่าจะศาสนา“เทวนิยม”ชนิดใด

และ“เทวนิยม”ทั้งหลายต่างก็ยังไม่สามารถตัดสิน
“ความจริง”อันเป็น“๑”เดียวได้ด้วยการเป็น“ผู้รู้ยิ่งเห็นจริง”
แล้วตนก็“ยุติ”คือ“หยุดเถียง-หยุดแย้ง”ได้เด็ดขาด

แม้จะต้องยอมตนเป็น“ผู้แพ้” ก็ทำได้โดยไม่ทุกข์

เพราะรู้จักรู้แจ้งรู้จริงภาวะที่ยังเป็น“ปัญหา”ว่า
มันคือ“ความยึดตัวตน” ผู้ยึดจึงไม่สามารถทำ“ความจบ”
หรือทำ“ความยุติปัญหา” ให้“ยุติ”ได้ด้วยวิธีทั้ง“๒”
อันได้แก่ (๑)ยุติตามกฎเกณฑ์ (๒)ยุติด้วย“ปัญญา”ที่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“ภาวะ ๒”คือ“ตัวตนกับมานะ” โดยสามารถ
จัดการดับ“ตัวตน”กับ“มานะ”ของตนได้เด็ดขาดถึงที่สุด
เป็น“ความจบหรือยุติ” ถึงที่สุดคือ ตนยอมเป็น“ผู้แพ้”
จึงเป็นผู้“หมดตัวตนและหมดมานะ” มันก็“จริงแท้”อยู่ชัดๆ

ซึ่ง“ผู้ทำหยุด”หรือ“ผู้ยุติลง”ได้นั้นไม่ว่าจะเป็นผู้
“ถูก”หรือ“ผิด”ก็ตาม ก็ได้ชื่อว่า เป็นคนผู้“ทำให้หยุดหรือ
ยุติลงได้จริง” ก็เกิด“ความสงบ”ขึ้นได้ในโลก

คนผู้นี้จึงเป็น“เจ้าแห่งสันติภาพ”ของโลก

คนผู้สามารถทำให้เกิด“ความสงบ”ได้ด้วยตนขณะนี้

จึงเป็นผู้มี“ปัญญา”ที่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงใน“ความจริง” ทั้ง “ความสงบ”ทั้ง“ความเป็นตัวตน”แล้วทำได้ด้วยตนเอง ซึ่งทำ“ภาวะ ๒”ที่ขัดแย้งกัน ให้“หยุด”เป็น“๑”คือ “สงบ”

นี่คือ “ความยิ่งใหญ่”ในความเป็น“คน”ที่ทำ“ภาวะ ๒”ให้เป็น“๑”หรือเป็น“๐”ได้ ทั้ง“รู้”และทั้งสามารถ“ทำได้มีประสิทธิภาพสำเร็จ”จริง

แม้ว่า คนผู้นี้จะเป็น“ผู้ถูก”แท้ ๆ แต่“ยอมแพ้”ได้ทั้งที่“ตนไม่ผิด” จึงพิสูจน์“ความจริงในความเป็นผู้ไม่ยึดความเป็นตัวตนของตน”กันได้สำเร็จจริง ๆ

กล่าวคือ ถ้า“ผู้หยุด”นั้นเป็น“คนผิด”ก็เป็น“ความจริง”เป็น“ความถูกต้อง”แล้ว เพราะ“ผู้แพ้นั้นผิดจริง ๆ”ก็ต้อง“หยุด” ก็ถูกแล้ว เป็น“ความยุติธรรม” หรือ“ยุติโดยธรรม”จบลงได้ด้วย“สัจจะ”

แต่ถ้า“ผู้หยุด”นั้นเป็น“คนถูก”โดยยอมเป็น“ผู้แพ้” “คนถูก”ที่ยอม“หยุด”หรือให้“ยุติ”นี้จึงเป็น“การเสียสละ”

“คนถูก”ผู้นี้ไม่ยึดมั่นถือมั่นใน“การแพ้-การชนะ”

นี่คือ “ความจบสงบสุข”ลงได้เพราะมี“ผู้เสียสละ”

“ผู้เสียสละ”ที่เป็นคน“ผู้ไม่มีตัวตน-หมดตัวตน-ไม่ยึดมั่นถือมั่นความเป็นตัวตน”จะทำได้จริงโดยไม่ทุกข์

และไม่หลงเป็น“สุข”อีกด้วย เป็น“คนผู้ดับทุกข์”

“ความไม่มีทุกข์เลยในจิตจริง”นี่คือ “สัจจะ”ของ

“โลกุตระ”ที่ยืนยัน“ความไม่มีตัวตน”แท้ ๆ ที่จริงที่สุดที่เป็น

คนผู้มี“ปัญญา”อันเป็น“ความรู้ยิ่งยอด”จบสุดสูงสุด
ซึ่งเป็น“ปัญญา”ที่ชาว“เทวนิยม”ยังไม่ได้พิสูจน์กัน
ให้เป็นจริง จึงไม่เกิดความรู้“โลกุตระ”นี้ได้ในตนจริง

(๔๙๓) ผู้สร้าง“สันติภาพ”กันจริงๆ นั้น ที่แท้คือใคร?

ผู้ทำได้ด้วยจิตใจที่มี“ปัญญา”อันเป็นความบริบูรณ์
สัมบูรณ์ด้วย“ปัญญา ๘”จึง“หยุด”หรือ“ยุติ”ด้วย“ความรู้”
อันเป็น“โลกุตระ”ที่ชาว“เทวนิยม”ยังไม่มีกัน

ซึ่ง“ความรู้”ชนิดนี้แหละคือ “ความหมดสิ้นตัวตน”
หรือ“ความไม่มีตัวตน”อันเป็น“ความจริง”ที่ยิ่งใหญ่

ผู้ทำได้จริงจึงเป็นคนผู้สร้าง“สันติภาพ”ให้เกิดแก่
สังคม และเกิดแก่โลกที่แท้จริง พิสูจน์“ความจริง”นี้ได้

ชาว“เทวนิยม”หรือผู้มีศาสนาที่เป็น“พระเจ้า”อยู่ซึ่ง
เห็นได้ทั่วไปในคนที่เกิดที่เป็นกันอยู่แม้ทุกวันนี้ ว่า ยังไม่มี
“ปัญญา”ที่จะรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“ความจริงยิ่งใหญ่นี้”

มีศาสนาพุทธที่มีพระพุทธเจ้ามนุษย์ผู้หนึ่งเช่นเดียว
กับมนุษย์ทั้งหลายในโลก ที่ทรงค้นพบ“ความจริง”ที่เป็น
“๑”นี้สำเร็จ และจัดการได้ทั้ง“ความเกิดขึ้น-ความดับไป”
ของ“ต้นธาตุ-ต้นธรรม”อันเถียงกันไม่จบในความเป็น
“ภาวะ ๑”หรือ“ภาวะ ๒” ต่างก็ยึดก็ติดอยู่แย้งกันเถียงกันไป
ไม่มีใครตัดสินใจ“ความจริง”นี้เป็น“ความจบ”ได้

กระทั่งมี“พระพุทธเจ้า”เกิดขึ้นในโลกและเป็นผู้ตัดสิน

“ความจริง”นี้สำเร็จ และจัดการได้สำเร็จ“จบ”จริง

“ดับความเป็น-ความมี”ของ“จิตนิยาม”หรือ“อัตตา-
วิญญาน-ปรมาตมัน-พระเจ้า-เทว-ธาตุรู้”สิ้นสนิทสำเร็จ

มี“ศาสนาพุทธ”ที่“พระพุทธเจ้า”ทรงรู้จักรู้แจ้งรู้จริง
“ความจริง-ความจบ”นี้ได้เด็ดขาด เป็น“ศาสนาโลกุตระ”

แต่“ศาสนาพุทธ”ที่เป็น“โลกุตระ”ในยุคเดียวกัน
นั้นมี“ศาสนาพุทธเดียว”ในยุคหนึ่งๆ ในยุคเดียวกันจะไม่มี
“พระพุทธเจ้า ๒ พระองค์”เกิดในยุคเดียวกันเป็นอันขาด
ในกาละ“กัปป์หนึ่งๆ”เป็น“พุทธกัปป์”ของ“ศาสนาพุทธ” จะ
ยืนยาวเท่าใดก็ตามแต่บารมีพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์
นั้นๆ “พุทธกัปป์”หนึ่งก็มีกันเพียง“พระพุทธเจ้าพระองค์
เดียว”ไม่มีเป็น“๒” จนกว่า“ศาสนาพุทธของแต่ละพระองค์”
จะเสื่อมไปหมดในแต่ละกัปป์ “ประเด็นนี้แหละ”ที่แตกต่าง
จาก“เทวนิยม”ชัดเจนที่สุด

จะไม่มี“ศาสนาพุทธ” ๒ พุทธศาสนาเกิดขึ้นมาแข่ง
กัน แดกกันเป็น“๒ ศาสนา”เลย “พุทธ”จะแค่แยกกันไปเป็น
เพียง“นิกาย”เท่านั้นซึ่งก็เกิดจากคนผู้ยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ใน
ความเป็น“กาย”นั่นเอง ผู้ยังมี“นิกาย(ไม่มีกาย,ผู้หลับตาปฏิบัติ
เป็นต้น)”จึงจะยังหลงตนยึด“ตัวเอง”กันอยู่ เพราะยังไม่รู้จัก
รู้แจ้งรู้จริง“ตัวเอง” และยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“คนผู้มีสัมมา-
ทิฏฐิกว่าตนเอง” จึงยังหลง“ตนเอง”ว่า“ดีกว่า-ใหญ่กว่า”
คนผู้ที่“สัมมาทิฏฐิ”แท้จริงกว่าตน ก็จะทำตนเองแตกแยก

ตนไปเป็น“นิกาย” ก็เป็น“วิบาก”คือ “ผลกรรมของตนเอง”
เพราะ“ตนเองทำเอง” ผลก็“เป็นของตนเอง”

คนผู้ยังมีทิฏฐิเป็น“นิกาย(มิจฉาทิฏฐิในกาย)”จึงยังเป็น
ผู้ทำ“นิกาย” อันแตกต่างจาก“นานาสังวาส”อย่างมีนัยสำคัญ

ผู้ทำ“นิกาย”ก็เพราะยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น
“กาย”

ส่วนผู้“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”แล้ว จะไม่ทำตน
เป็น“นิกาย”เพราะท่านชัดเจนแจ่มแจ้งในความเป็น“กาย”
และทั้งที่เป็น“นิกาย” ทั้งที่เป็น“นานาสังวาส” ก็จะมีแต่ความ
เป็นแค่“นานาสังวาส”ในศาสนาพุทธด้วยกัน และปฏิบัติ
ไปตามธรรมวินัยที่พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้ให้ ในเรื่องของ
“นานาสังวาส”แม้กับคนที่ยังถือตนเป็น“นิกาย”

ผู้ยังเป็น“นิกาย”ยัง“อวิชชา” จึงพูดไปก็รู้เรื่องยาก

(๔๙๔)ผู้ยังไม่มี“ปัญญา” ยังคงความเป็น“นิกาย” อยู่แน่

ไม่ว่าจะพูดเรื่อง“นานาสังวาส”หรือเรื่อง“นิกาย”ก็ยังคง
คงสับสนปนเป ยังจับไม่มั่นคั่นไม่ตายอยู่ ยังไม่แม่น ไม่ชัด
ไม่คม ไม่ลึกลงไปถึงสัจจะเป็นหนึ่งเดียวกันได้แน่

เพราะ“ความเป็นหนึ่ง”ยังไม่เป็น“สัจจะ”นั่นเอง
ยัง“สัมมาทิฏฐิ”ไม่ได้บริบูรณ์ “ความเป็น๑”ยังยากจะรู้

แม้แต่“หัวหน้า”ของกลุ่มของหมู่ก็仍将แย้งกัน

สำหรับ“นานาสังวาส”ก็จะมี“หัวหน้าทีละองค์”
จะไม่แยกกันเป็น“๒ หัวหน้า”หรือมากกว่านั้นในยุคเดียวกัน
จะไม่มี“หัวหน้าิกาย”หลายหัวหน้าในยุคเดียวกัน

เพราะมี“ทิฏฐิสามัญญตา-ศีลสามัญญตา”กันจริง ๆ

“ทิฏฐิสามัญญตา-ศีลสามัญญตา”นั่นคือ ในคนหมู่นั้นมีปัญญามีปฏิภาณใน“ทิฏฐิ”ใน“ศีล”ตรงกันไปด้วยกัน
ไม่ขัดแย้งกัน จึงไม่แย่งกัน เพราะมีลำดับที่น่าอัศจรรย์

ส่วน“นิกาย”นั้น แต่ละ“นิกาย”ก็จะมี“หัวหน้านิกาย”
ที่ยกตนขึ้นมาของแต่ละนิกาย แยกไปหลากหลายนิกาย

“นิกาย”จึงมีหลาย“นิกาย”และหลาย“หัวหน้า”

ดังนั้น พุทธที่“มีฉนาทิฏฐิ”ก็จะถือว่ามี“นิกาย”

ส่วนผู้“สัมมาทิฏฐิ”จะไม่ยอมมี“นิกาย” จะมี“สังวาส-
อสังวาส-สมานสังวาส-นานาสังวาส” จะไม่ยึดถือความมี
“นิกาย” แตกต่างกันสุด ๆ ก็แยกกันเป็น“นานาสังวาส”แค่นั้น

“สังวาส”คือ ผู้ที่ยังยอมรับว่า เป็นพุทธร่วมกันอยู่

“อสังวาส”คือ ผู้ที่ขาดกันออกไปจากพุทธร่วมกัน
แล้วเด็ดขาดว่า ไม่ได้เป็น“พุทธร่วมกัน”แล้ว ผู้นั้นชื่อว่า
ออกไปจากกลุ่มพุทธแล้ว เป็นคนผู้อยู่กันคนละฟากฝั่ง(พร)
กันแล้ว

“สมานสังวาส”คือ คนผู้อยู่ร่วมกันสมานกันอยู่ ยัง
ไม่ได้ปริแยก หรือไม่แปลกแยกแตกออกไปจาก“๑ เดียว”กัน
เด็ดขาด ยังจะสามารถร่วมเป็น“๑”กันได้อยู่ ถ้าเมื่อใดเข้าใจ

ตรงกันเชื่อตรงกันได้ ก็มี“ความยุติ”ใน“จุดเดียวกัน”ได้อยู่
แม้ผู้นั้นจะยึดตนเองในความเป็น“นิกาย”ก็เป็นส่วน
ของผู้ยัง“มีจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”ที่แตกต่างกันอยู่
ส่วนผู้มี“สัมมาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”จริงแล้ว จะ
ไม่ยอมเป็น“นิกาย”กับ“สังวาส”เดียวกัน เพราะยังเห็นอยู่ว่า
เป็น“พุทธร่วมกัน” แต่แค่จำนวนที่เขายังเข้าใจความเป็น
“กาย”ยังไม่ได้เท่านั้นเอง จุดสำคัญคือ ถ้าเขา“สัมมาทิฏฐิ”
ในความเป็น“กาย”แล้ว มันก็“ปลดปัญหา”ไปที่เดียว

“ปัญหา”ใน“ความเป็นกาย”ไม่มีแล้วทั้ง ๒ ฝ่าย
จึงยังเป็นแค่“นานาสังวาส”แต่เป็น“พุทธร่วมกัน”อยู่
เฉพาะอย่างยิ่ง แม้ผู้มีจฉาทิฏฐิจะทำตนเป็น“นิกาย”
ไปเอง แต่ผู้สัมมาทิฏฐิก็จะยังคงความเป็น“นานาสังวาส”อยู่
ไม่ยึดถือตาม ตราบที่ยังเป็น“สังวาส”เดียวกัน คือ ยังเป็น
“พุทธร่วมกัน” นับถือพระพุทเจ้าด้วยกัน ยึดคำสอนตาม
พระไตรปิฎกเดียวกัน เพียงแต่“ตีความแตกต่างกัน”ไปเป็น
“ทิฏฐิ”มีความเห็นมีความเข้าใจ“ไม่ตรงกัน”แค่นั้นเอง

ถึงกระนั้น แต่ละ“นิกาย”จะไม่มีคนผู้ใดบังอาจอ้าง
ตนเองเป็น“พระพุทเจ้า” โดยยกตนเองเป็น“พระพุทเจ้า”
ในยุคเดียวกันเกิดเป็นศาสดาพุทธ ๒ องค์ซ้อนขึ้นมาแก่ง-
แย่งกัน แข่งดีแข่งเด่นกัน เป็น“พระศาสดา”ของศาสนาพุทธ
เกิดในยุคเดียวกัน ๒ พระองค์ซ้อนกันนั้นไม่มีเด็ดขาด จะ
เป็นไปไม่ได้ ไม่มีใครทำตนเป็น“พระพุทเจ้า”ขึ้นมาซ้อน

ใน“ยุคเดียวกัน” ถึง ๒ พระองค์ได้สำเร็จเลยในโลกนี้จะ

(๔๙๕) แต่ก็ยังมีคนวิปลาสหลงตนว่า “ตนใหญ่” อยู่บ้าง

แต่ก็“มีคนวิปลาส”ที่หลงเลอะว่าตนเป็น“พระพุทธ-ศาสดา”อยู่บ้าง ก็เป็นธรรมดา สำหรับคนไม่ปกติ ย่อมมีได้

เพราะ“กิเลสมานะอวดตา”ที่ยังยึดว่าตนเป็น“ผู้ที่ยิ่งใหญ่กว่ามากกว่าสูงกว่า”แข่งดีแข่งเด่นกันอยู่ ก็เป็น“กิเลส”แท้ในศาสนาพุทธจะมีการแข่งกันอยู่จริง ในผู้มี“อวดตามานะ”จริง

จึงยังมี“ตน”ที่ยังหวังเป็น“สังฆราชา”อยู่ ก็แค่นั้นเอง

ถ้ายังมีจฉนาทวิภูลิเช่นนี้ ก็ยังมีตำแหน่ง“สังฆราชา”ให้คนที่ยัง“ยึด”กันอยู่ ก็เป็นธรรมดา บางยุคมีสังฆราชาถึง ๒ องค์ ต่างก็เป็น“ราชา”ใน“กลุ่มสงฆ์ของตนๆ”

แต่“ผู้มีภูมิธรรมที่สูงยิ่งกว่าใครๆในแต่ละยุค”ก็จะไม่แย่งเป็น“สังฆราชา”กับใคร หรือไม่แย่งสูงแข่งใหญ่แล้ว

เพราะชัดเจนในความเป็น“ขั้นชั้น(วาระ)แห่งความจริง”ที่มีแตกต่างกันจริงๆ ได้จริงแท้ จึงรู้จักรู้แจ้งรู้จริงขั้นชั้นที่ใครสูงวกว่ากันแท้

“ความไม่เท่ากัน”มันย่อมอยู่ใน“ความมี”เป็นธรรมดา

“โพธิสัตว์”นั้นท่านรู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“ขั้นชั้น”ที่มี“ทูปพะพนณะ-สุพพะพนณะ”(พุทธระณะ-สุพุทธระณะ)

ซึ่งความเป็น“๒”ในที่ไหนๆ ก็ตาม ย่อมเทียบวัดกัน

ได้ด้วย“องค์ประกอบ”ตั้งแต่“๒ หน่วย”ขึ้นไป

ถ้าอยู่แต่ผู้เดียวโดด ๆ อยู่ห่างกันไกล ก็ย่อมเทียบวัดกันไม่ได้ชัดเจนเลย หรือเล็กละเอียดถ้าเป็น“วัดถูบ”ก็ยิ่งยากอยู่ แม้เป็น“อรุบ”ก็ดี ก็นับว่ายากแล้วที่จะเทียบวัดกันให้รู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้ ว่า“ไม่เท่ากัน”ไหน? อย่างไร?

ยิ่งเป็น“นามธรรม”ก็ยิ่งยากสุดแสนยากที่จะเทียบวัดกันได้ ผู้มี“ภูมิธรรม”ที่มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความแตกต่างของ“ขั้นชั้น”แห่ง“นามธรรม”จริงที่ต้องรู้ยิ่งได้ของตนแล้วเพียงพอ จึงจะสามารถพอหยั่งรู้ของผู้อื่นได้บ้าง

ดังนั้น อะไร? จะใหญ่กว่ากันจริง โดยเฉพาะเรื่อง“ขั้นชั้น”ของ“ภูมิธรรม”ที่เป็น“อาริยธรรม”ก็ยิ่งยากยิ่ง ๆ แน่นนอน

ศาสนาพุทธนั้น รู้ยิ่งเห็นจริงในความเป็น“ขั้นชั้น”กันอย่างดี สำหรับผู้“สัมมาทิฐิ” ตั้งแต่คุณธรรมของ“สมณะ ๔ เหล่า” เป็นต้น

ผู้ไม่รู้จักไม่รู้แจ้งไม่รู้จริง หรือปฏิเสธ“ความไม่เท่ากัน” หรือยืงดีทิ้งลบหลู่ความเป็น“ขั้นชั้น”ของผู้อื่น ก็คือ คนผู้มี“อัตตามานะ”มากใหญ่หยิ่งผยองอย่างยิ่ง ช่มผู้อื่นเต็มที่

ความเป็น“ขั้นชั้น(วาระ)”ในศาสนาพุทธ จึงเป็น“ความรู้ยิ่งเห็นจริง”ของผู้“สัมมาทิฐิ” ก็จะไม่แก่งแย่งแข่งขัน

“พุทธกัปป์”หนึ่ง ๆ ก็จะมีพระพุทธเจ้าองค์เดียว นอกนั้นก็จะมี“พระโพธิสัตว์”ขึ้นมาทำงานสืบทอดพระศาสนา

หรือ“รักษาพุทธศาสนา”ให้ยืนยาวไปจนครบ“พุทธกัปปี”
ของพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ ตามหน้าที่จริงของ“พระ-
โพิธัสตร์”จริงแต่ละองค์ ไม่หลงตนพระพุทธเจ้าแน่นอน
และผู้เป็น“โพิธัสตร์”ระดับสูงก็จะไม่แข่งดีแข่งเด่นกับใครแน่

พระโพิธัสตร์ก็จะบอกความจริง พุดแต่ความจริง
เท่านั้น ท่านจะ“ไม่พุดเท็จ”เป็นอันขาด ท่านมีศีลข้อ ๔
ปกติอยู่กับตัวแล้ว การไม่พุดเท็จเป็นปกติวิสัยของท่าน
แล้ว ท่านไม่ต้องตัดจริตที่จะต้องให้พ้นจากทุจริตหรก
เพราะจริตท่านเป็นสุจริตมั่นคงลงตัวเป็นปกติของชีวิตไป
แล้ว ไม่ต้องฝืน ไม่ต้องระวัง มันเป็นเอง อยู่ในตัวเอง

“ความไม่เท็จ”มันเป็นอัตโนมัติของท่าน“ผู้ไม่เท็จ
แล้ว” จะตัดจริตทำเป็น“เท็จ”ก็ตัดไปไม่ได้ แม้จะตัดก็ไม่คือ

ผู้ยังไม่มี“คุณสมบัติ”ที่เป็นคุณธรรมชั้น“คุณวิเศษ”
ขั้นนี้ ก็ยังนึกไม่ได้ คิดไม่ออกดอกว่า จะเป็นจริงอย่างไร?

แต่จากคุณสมบัติแค่“พุดความจริงไม่เป็น”เท่านั้น
ก็เป็นเครื่องชี้ถึงคุณธรรมอันวิเศษที่จะบ่งบอกแก่คนผู้มี
“ปัญญา”ให้รู้ได้แล้วว่า นี่ไม่ใช่คนสามัญปุถุชนธรรมดาแน่

“ความจริง”ขั้น“วิเศษ” มันมีจริงได้จริงกันปานนี้

ผู้ยังมี“จิต”เป็น“นิกาย”ยังจะเข้าใจไม่ได้ก็เป็นจริงอีก
ยิ่งใครที่มี“วิปลาส”มาก ก็คือ ผู้หลงตนว่าใหญ่มาก

(๔๙๖) ผู้ไม่มี“ปัญญา” ย่อมไม่รู้จัก“โพิธัสตร์”นั้น

แน่นอน

ผู้ไม่มีปัญญาก็ไม่รู้จัก“ความเป็นจริง”นี้ จึงรู้จักพระ-
โพธิสัตว์ไม่ได้แน่นอน ผู้ไม่มีปัญญาก็อธิบาย“โพธิสัตว์”ไป
ตาม“ความรู้”อัน“มิจฉาทิฎฐิ”ของตนผิด ๆ สะเปะสะปะแน่
เช่น อธิบายว่า “โพธิสัตว์”คือ ผู้พากเพียรมุ่งมั่นตั้ง
จิตที่จะเป็นพระพุทธเจ้า แต่ก็เป็นแค่“ปุถุชน”ไปตลอดกาล
นาน ที่บำเพ็ญตบไป ไม่มีลำดับ ไม่มีขั้นตอนอะไร

หาว่าไม่รู้ลำดับ“อารยธรรม” เป็น“อารยบุคคล”ไม่ได้
ทั้ง ๆ ที่ความเป็น“บารมี-อุปัชฌายะ-ปรมัตถบารมี”
เขาก็เคยรู้มา ดีไม่ดีเรียนมาด้วยซ้ำ

ก็“๑๐ ปางสุดท้ายพระโพธิสัตว์”ที่เขารู้เคยเรียนนั้น
เป็น“ขั้นขั้น”ของพระพุทธเจ้า แต่ละภาค แต่ละส่วน แต่ละมิติ
แต่ละณะ ที่พระโพธิสัตว์ท่านบำเพ็ญหรือเปล่า?

อยู่ ๆ ผู้บำเพ็ญโพธิสัตว์ก็จะ“โผล่”พรวดขึ้นไปเป็น
พระพุทธเจ้าได้เลย ไม่มีปีไม่มีขลุ่ย “ไม่มีเหตุ”เป็นที่มาที่ไป
ซึ่ง“ความรู้-ความเห็น”เช่นนี้แหละ ที่“ผิด”ถนัดถนี่
แสดงถึงความไม่มี“อารยภูมิ” หรือ“โลกุตระธรรม”ไม่มีเลย

เพราะยังไม่มี“ปัญญา”โลกุตระ มีแต่“เฉโก”โลกียะ
เท่านั้นจริง ๆ ก็เป็นธรรมดาที่จะไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อารยภูมิ”
แค่นี้

ผู้จะรู้“อารยภูมิ”ที่เป็น“โพธิสัตว์”ได้แท้ เฉพาะอย่าง
ยิ่ง“ความจริง”ของ“อารยะ-อรหันต์” จึงต้องมี“ปัญญา”จริง

แต่ผู้ยังมี“อวิชชา”ทั้งหลาย ที่ยังจมอยู่กับ“นิกาย”
นั้นก็เพราะยัง“มิจฉาทิฏฐิ”ในความเป็น“กาย”นี้เอง
จึงไม่รังเกียจ“นิกาย” แต่จะรังเกียจ“นานาสังวาส”
ไม่รู้ข้อไหนอันไหนในความเป็น“กาย” จนกระทั่งตนเอง
เป็น“นิกาย”อยู่แท้ ๆ ก็ไม่รู้ว่า ตน“ยังไม่พ้นสักกายทิฏฐิ”
จึงยังยินดีในความเป็น“นิกาย”หน้าตาเฉย ไม่รู้สิรู้สา
ตนจึงไม่เหนียมไม่อายเลยที่ตนยังเป็น“นิกาย”
ซึ่ง“นิกาย”นั้น มีคำว่า “นิ”กับ“กาย” ซึ่งรู้กันยากมาก
“นิ”คือ “ไม่” ส่วน“กาย”คือ สภาวธรรมที่วิจิตรยิ่ง
ผู้ยังยอมเป็น“นิกาย” หรือทำให้เกิด“นิกาย”นั้น
พระพุทธเจ้าตรัสว่า ผู้ทำ“นิกาย”มีอนัตตริยกรรมเชียวนะ!
เมื่อตนเป็น“นิกาย”แล้วยังทำหน้าตาเฉย ไม่เกรง
ไม่กลัวในความเป็น“นิกาย”นั้น มันก็บ่งชี้ว่าไม่เดียงสาแท้
เหตุหลักก็คือ ยัง“ไม่พ้นสักกายทิฏฐิสังโยชน์”(แค่ข้อ ๑)
ผู้มี“ปัญญา”จึงจะแยกแยะความเป็น“พระโพธิสัตว์”
ออกเป็นลำดับได้ตาม“ภูมิธรรม” ที่มี“บารมี”แต่ละขั้นอีกด้วย
ส่วนผู้“สุดโต่ง”ทิฏฐิเอียงไปข้าง“อรหัตต์”ก็จะไม่รู้เรื่อง
ของ“โพธิสัตว์”ดีพอ หรือแม้จะรู้บ้างก็จะไม่ชัดเจนละเอียด
ลอบในความเป็น“โพธิสัตว์” เพราะความรู้ใน“โพธิสัตว์”นั้น
มันเป็น“โลกุตระธรรม”กันแล้ว คนผู้รู้แค่“เฉโก”จึงยังรู้ไม่ได้
ยังเข้าใจ“ความเป็น๒”ทั้งหลาย ที่“สมดุส”ไม่ได้
“ศาสนาพุทธ”นั้นมี“โลกุตระธรรม” เป็นศาสนาที่มี

“นิพพาน”ชัดเจน มีความรู้“ความเป็น๒”และความเป็น“๑”
ถึงที่สุด“๐”ที่เดียว

พุทธมีการพิสูจน์ความเป็น“พระเจ้า”หรือเป็น“เทวนิยาม”ได้แท้ ๆ จริง ๆ จับมันคั่นตายความเป็น“วิญญูญาณ”
และแยกแยะชี้ชัดความเป็น“วิญญูญาณ-พระเจ้า-God-
อิตตา” มายืนยันยิ่งกันได้ว่า ที่แท้คือ จิตวิญญูญาณของคน
แต่ละคน ของผู้ใดก็ของผู้นั้น ๆ เอง ที่ตนจะมีส่วนหลงยึด
ถือความเป็น“อิตตา”ของ“ตนเอง”มากหรือน้อยก็จริง
ตามนั้น

นั่นคือ ในชาวพุทธเองก็ตาม ก็มี“การยึดตัวตน”อยู่
แบบ“เทวนิยาม” ซึ่งยังมีมากมาย จะมากจะน้อยก็ตามภูมิ-
ธรรมของแต่ละคนจริง ยึดไปตามฐานที่ยังอวิชชาของตน ๆ

พระโพธิสัตว์ผู้พากเพียรศึกษา“ภพ-ภูมิ”ที่คนอวิชชา
ยังยึดถือกัน ก็จะมี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงความแตกต่าง
มากขึ้นมากขึ้นในภพในภูมิ ตามที่แต่ละคนมีการยึดจริง
กัน ก็ย่อมเป็นจริง ตาม“ความแตกต่าง”อันมีอยู่“จริง”

พระโพธิสัตว์ผู้มีภูมิขั้น“อภิญญา”จะแยก“อภิญญาตนะ ๘”
ที่เป็น“ความแตกต่างกัน”ได้ละเอียดลออชัดแจ้งแท้จริง

แต่“เทวนิยาม”ไม่สามารถพิสูจน์“ความจริง”นี้เลย

เพราะผู้ไม่มี“ปัญญา” ย่อมไม่รู้จัก“โพธิสัตว์”แน่นอน

“โพธิ”คือ “ความรู้” ที่รู้-ที่ฉลาด มีโลกุตระ พระพุทธเจ้า

เป็น“เจ้าของความรู้-ความฉลาด”นี้อันเป็นของพระองค์เอง

(๔๙๗) ซึ่ง“ปัญญา”จะเกิดได้ต้องเริ่มจาก“ปัญญาข้อ ๑”

ส่วน“เชิง”นั้นก็เป็น“ความรู้” ที่รู้-ที่ฉลาด อยู่ใน“วงวน”หรือใน“กรอบ”ของโลกียะเท่านั้น อันใครๆ ก็มีกันทั่วไปได้กันทั้งนั้น และเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่ยัง“ออกจากรวนหรือกรอบ”ของ“โลกียะแบบเทวนิยม”ยังไม่ได้

ยังไม่สามารถมี“ความรู้อื่น(อัญญ)” ที่เป็น“ความรู้ใหม่”ของ“พระพุทธเจ้าเองเฉพาะ” ที่ท่านตรัสรู้ตามพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ ซึ่ง“พระพุทธเจ้าทุกพระองค์”ล้วนเป็น“คน”เป็น“มนุษย์”มีเนื้อมิตัวมีร่างมี“กาย”จริงที่คนด้วยกันสัมผัสได้ ไม่ใช่ของ“ความลึกลับ”ที่“สัมผัส”ไม่ได้ด้วยตาหูจมูกลิ้นกาย โผฏฐัพพะภายนอกที่คนด้วยกันยืนยัน“ความมี”จริงกันชัดเจน

และเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่ตรงกันเป็น“๑ เดียว” ไม่มี“กาย”อื่นที่แตกต่างกัน จะยัง“แตกต่าง(นานา)กันอยู่” ก็คือผู้ที่ยังไม่มี“สัมมาทิฐิ”ในความเป็น“กาย”เท่านั้นเอง

ซึ่งยังเป็น“ความรู้-ความฉลาด”ที่ยังไม่รู้จัก“กาย”ได้บริบูรณ์ จึงจะยังเหลือความเป็น“เชิง”อยู่ ไม่มากก็น้อย

ถ้ายังมี“เชิง”มาก ก็คือ “ผู้ยังมี‘ปัญญา’น้อยอยู่”

“เทวนิยม”จะมีแต่“เชิง”เท่านั้นที่เป็น“ความรู้-ความจริง”ขึ้นมาประกาศแต่ละศาสดาของตนๆ จึงมี“ศาสนา”แตกแยกไปเป็นหลายศาสนาในยุคเดียวกัน ต่างก็แยกกัน

เป็น“ศาสดา”ของแต่ละศาสนาเทวนิยมอยู่ทั่วโลก

จึงต่างก็แตกแยกกันไปมากมาย หลายหลาก แข่งกัน
ซึ่งศาสนา“เทวนิยม”ยังไม่มี“ปัญญา”จะรู้ทันข้อด้อย

นี้

เหตุยิ่งใหญ่ก็คือ “เทวนิยม”ไม่มี“ปัญญา”แยกได้

นี้เอง

แต่“ปัญญา”ที่พระพุทธเจ้าได้“นิยาม”จำกัดความไว้
ชัดแล้ว ใน“ปัญญา ๘ ข้อ” ดังที่เรากำลังสาธยายกันอยู่นี้

อันแยกแยะได้ชัดเจนถึงขั้น“รูปชั้นร์-เวทนาชั้นร์-
สัญญาชั้นร์-สังขารชั้นร์-วิญญาณชั้นร์”ที่ชี้บ่งความแตกต่าง
กัน เป็นรายละเอียดของ“อาการ ลิงค์ นิमित อุเทศ”ชัดเจน

ซึ่งเป็น“ความรู้-ความจริง”ที่มี“ความไม่เที่ยง”
จะแปรไปตาม“กาละ-เทศะ-ฐานะ”ที่เคลื่อนไป ๆ ไม่มีหยุด
ของโลก

ชาว“เทวนิยม”ไม่มี“ปัญญา” มีได้แค่“เชโก”เท่านั้น

นัยสำคัญของ“ปัญญา”กับ“เชโก”เป็นอย่างไรกันแท้?

ชัดเจนขึ้นใน“ความแตกต่างกัน”ของ“ปัญญา” กับ
“เชโก” หรือยัง?

“ปัญญา”นั้นเป็น“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“โลกุตระ”

แต่“เชโก”นั้นเป็น“ความรู้-ความฉลาด”แบบ“โลกียะ”อยู่

“ปัญญา”นั้นจะเกิดได้ต้องเริ่มจาก“ปัญญาข้อ ๑”

เป็นข้อต้น จาก“มนุษย์”แท้ ๆ ที่มีร่างมีกาย มีเนื้อหนังเกิดมา

ในโลกนี้ด้วยกันเท่านั้นจริง ๆ ที่ไม่ใช่เกิดมาจากสิ่ง“ลึกลับ”
นอกจาก“พระพุทธเจ้า”แล้วไม่มีใครสามารถจะมี
“ปัญญา”ขึ้นมาประกาศได้ด้วย“พระองค์เอง”เป็นอันขาด
มันต้องชัดเจนยิ่งว่า “ปัญญา”กับ“เงโก”นั้นมี“๒”
“พระเจ้า”ของ“เทวนิยม”มีแค่“เงโก”ยึดความเป็น“๑”
เพียงแท้ โดยเฉพาะยึดความเป็น“ตนเอง”ตลอดมา ชั่ว
กาลนาน เพราะ“พระเจ้า”คือ ผู้ยังไม่มี“ปัญญา”รู้ตัวเอง
กว่า“พระพุทธเจ้า”แต่ละพระองค์จะได้ชื่อว่า เป็น
“เจ้าของปัญญา” คือ “ความตรัสรู้เป็นของพระองค์เอง”นั้น
ก็ไม่ใช่“พระองค์ได้มาจากพระเจ้า” หรือได้มาอย่าง“ลึกลับ”
ซึ่งได้จาก“คำตรัส”ที่พูดออก“พระโอษฐ์”ของคนแท้ ๆ
คนเป็น ๆ คือ“พระพุทธเจ้า” เพียงแต่พระองค์ได้มาจาก
“พระพุทธเจ้า”องค์ก่อน ๆ ที่ล้วนเป็นคนเป็นมนุษย์แท้ ๆ
ไม่ลึกลับ สัมผัสด้วยทวาร ๖ ได้ในโลกในกาลในเอกภพ
มหจักรวาล ที่คนในโลกพึงมีกันอยู่เป็นภาวะปกติสามัญ
จึงไม่ใช่เรื่อง“ลึกลับ” แต่เป็นเรื่องของ“คน”ใน
โลกจริงที่สามารถ“สัมผัส”กันได้ด้วย“รูป, เสียง, กลิ่น, รส,
โผฏฐัพพะ, จิตใจจริง ๆ” ถ้ายทอดกันถึงขั้น“ปัญญา” พระ-
พุทธเจ้าตรัสด้วยพระโอษฐ์ให้คนได้รับเสียงเป็นคำพูดโดย
ตรง คนพูดกันจากปาก ได้ยินเสียงด้วยหู ได้เห็นกันด้วยตา
ระหว่าง“คนต่อคน”กันตรง ๆ นี้เลยไม่มี“ความลึกลับ”คั่น
อยู่เลย

ซึ่งเป็นเรื่องของคนกับคนด้วยกันแท้ ๆ เปิดแจ้งเผย
จริง

(๔๙๘) “คน”ที่สัมผัสกับ“คน”มีทวาร ๕ เริ่ม“ปัญญา ข้อ ๑”

พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ ก็คือคน คือมนุษย์สามัญ
เช่นเดียวกันกับมนุษย์ทุกคน ที่เกิดมาเป็น“จิตนิยาม”

เมื่อคนผู้ใดเริ่มได้รับรู้“ความรู้”ที่เป็น“อัญญาธาตุ”จาก
๑ หน่วยเพิ่มขึ้นทีละเล็กทีละน้อย จึงแจ้งชัดว่าในโลกมีศาสนา
ที่ไม่ใช่แค่“เทวนิยม”เท่านั้น แต่เป็นศาสนาที่แตกต่างไปจาก
ศาสนานับถือ“พระเจ้า”เป็น“อัตตา”นิรันดรอีกแบบหนึ่ง
ในโลกเป็นพิเศษ ซึ่งมีได้ในโลกนี้ด้วย

และสามารถจัดการกับ“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน”
ได้จริง

ชื่อว่า“พุทธศาสนา” เป็น“โลกุตระ” ไม่ใช่“โลกียะ”
จึงจะเริ่มสนใจ ตามศึกษาขึ้นมาทีละน้อยหรือทีละมากก็แล้ว
แต่ความเป็นจริงของแต่ละบุคคล จะมีจะเป็นกันเอง

แล้วจึงติดตามศึกษา เห็นว่า“แปลก” กระทั่งเข้าใจ
“ความแปลก-ความประหลาด”น่าสนใจอย่างยิ่งนี้ จึงตาม
ศึกษามาเป็นลำดับ บรรลุ“ความจริง”ได้ไปตามลำดับๆ

เมื่อพอใจถึงขั้น“ความยินดี(สันตะ)”ขึ้นมาอย่างที่เรียก
ได้ว่าเป็น“มุล”หรือเป็น“ต้นราก”ในเจตสิกของตนผู้ใด ผู้นั้น

จึงจะตั้งอกตั้งใจติดตามเรียนรู้อุบัติตามชนิดที่สามารถเกิด
“การทำใจในใจ(มนสิการ)”เป็น“ต้นราก(มูลก)”แท้

เมื่อเรียนรู้อุบัติอย่างมากพอ เกิด“ความยินดี(สันตะ)”
ขึ้นมาเป็น“ต้นราก(มูลก)”จริง และได้เอาตนเข้ามาปฏิบัติ

หากเรียนรู้อุบัติก็“สัมมาทิฏฐิ”และปฏิบัติก็
“สัมมาปฏิบัติ” คนผู้นี้ย่อมเกิด“ปัญญา”แน่นอนโดยเฉพาะ
มี“โยนิโสมนสิการ” อันเป็น“สัมมาทิฏฐิ”ข้อสำคัญที่พระ-
พุทธเจ้าตรัสไว้ชัดใน“ปัญญาวุฒิ ๔”(พตปฎ. เล่ม ๒๑ ข้อ ๒๔๘)
กระทั่งเป็น“ปฏิเวธ”

ยิ่งถ้ามี“สุริยเปยยาล ๗”บริบูรณ์ และปฏิบัติตาม
“มรรคอันมีองค์ ๘” ก็บริบูรณ์“โพธิปักขิยธรรม ๓๗”ก็บริบูรณ์
ผู้เรียนรู้อุบัติในกาย-เวทนาในเวทนา”คือ เรียนรู้อุบัติ
“ความเป็น ๒”แล้วทำให้สำเร็จ“ความเป็น ๑”ลงไปให้ได้
ถึงขั้น“จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ครบถ้วน

ก็เป็น“การพ้นทุกข์-การพ้นสุข” เป็นขั้นต้น
ผู้มี“ความรู้”พ้น“ความไม่รู้ทั้ง ๘”ได้แก่ไม่รู้“อาริยสัจ ๔”
กับไม่รู้“ส่วนอดีต-ส่วนอนาคต-ทั้งในส่วนอดีตและอนาคต-
ปฏิจจสมุปบาท”ว่า สิ่งทั้งหลายอาศัยกันและกันเกิดขึ้น”
(อิทัปปัจจยตาปฏิจจสมุปป็นเนสุ อัมเมสุ อัญญาณัง ; พระไตรปิฎก เล่ม ๓๔ ข้อ ๓๑๒)

ซึ่งล้วนเป็น“การทำใจในใจ”ที่ตีเยี่ยมถูกต้องถ่องแท้
และลงไปถึงที่เกิดคือ “โยนิโสมนสิการ”ทั้งนั้น เป็นการรู้จัก
รู้แจ้งรู้จริงด้วย ทั้งทำใจในใจของตนได้จริงด้วย ทั้ง“๒ ภาวะ”

จึงเกิดความเป็น“ฉาน”แบบพุทธ จะต้องเรียนรู้
ทั้งหมดให้ครบ“กายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-
ธรรมในธรรม” ซึ่งเป็น“การทำใจในใจ(มนสิการ)”อันเป็นเรื่อง
รู้จักรู้แจ้งรู้จริงได้เกินกว่าตัว“ความพ้นทุกข์-ความพ้นสุข”
เพราะเป็นการทำ“พลังงานจิต”ให้มี“อุณหธาตุ”ที่สามารถ
เผากิเลส ให้ละลายหายไปได้ จึง“ฆ่ากิเลส” กำจัดกิเลสกัน
จริง ๆ จัง ๆ ให้หมดสิ้น“กิเลสสาละ”กันชนิดที่หมดเกลี้ยงนิรันดร
จริง ๆ เป็นการจบ“สูญ”สนิทเด็ดขาดไปเลย ไม่มีการ“วนไป-
วนมา”หลงวิงวุ่นเสพ“สุข”ให้ตนเกิด“ทุกข์”เป็น“วัฏฏสงสาร”
ที่ไม่รู้จบ มันจึงจะเป็น“ความจบ”ได้หมดสิ้นสำเร็จจริง

(๔๔๙) ซึ่งเป็น“จิตนิยาม”ที่สามารถพิสูจน์ได้ตั้งแต่ มีชีวิต

เพราะ“จิตนิยาม”ของอรหันต์ผู้นี้เมื่อก่อน“ปรินิพพาน
เป็นปริโยสาน”ท่านก็แยก“จิตธาตุ”ของตนให้เป็น“อุตุธาตุ”
คือ สลายกลายเป็น“ดินน้ำไฟลม”ไปเลย ไม่เหลือเชื้อ
ชีวิตของ“จิตนิยาม”กันอีกแล้ว ที่จะเกิดมาใน“กาล”อีก

หรือแม้ท่านจะยังไม่“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”ก็
ทำจิตตนให้ไม่เกิดอาการ“เทว”คือ“ภาวะ ๒”ไม่เกิด“สุขกับ
ทุกข์”ได้แล้วสำเร็จเด็ดขาด เป็น“จิตไม่ทุกข์-ไม่สุข(อทุกขมสุข)”
โดยทำจิตตนให้ปราศจาก“เหตุ”คือ “กิเลสสาละ”หมดสิ้นจริง
“กิเลส”ที่จะให้เกิดทุกข์-สุขที่เป็นเหตุ“ดับ”แล้วจริง

นี่แหละเป็นสุดยอดแห่ง“ความรู้-ความจริง”ที่ตรัสรู้
โดยพระพุทธเจ้าในความเป็น“จิตนิยาม” หรือความเป็น
“อตฺตา-อาตมฺน”กัถิ “วิญญฺญาณ”กัถิ “เทว”กัถิ “ปรมาตมฺน”
กัถิ หรือ“พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญฺญาณ”กัถิ ว่า
ล้วนเป็น“อนัตตา”แท้จริง

นั่นคือ ภาวะ“อตฺตา-อาตมฺน”กัถิ “วิญญฺญาณ”กัถิ
“เทว”กัถิ “ปรมาตมฺน”กัถิ หรือ“พระเจ้า-God-พระจิต-
พระวิญญฺญาณ”กัถิ ทั้งหลายเหล่านั้น “ไม่มีตัวไม่มีตน”อะไรแท้
มันเป็นแค่“สังขาร”คือ “การปรุงแต่งของธาตุ”ตั้งแต่“๒ ธาตุ”
ขึ้นไปนั่นเอง ที่คนไปยึดว่า เป็น“ตน” เป็น“ของตน”

มันก็เลยเกิด“การไม่รู้ความจริงของธาตุรู้”ของตนที่
เป็น“เหตุ”อยู่เท่านั้น จึงยัง“มีสุข-มีทุกข์”ไม่หยุด ไม่จบ

ซึ่งใคร คนใดจะเกิดรู้จู้แจ้งรู้จริงได้ต้องเริ่มจาก
“ปัญญาข้อ ๑” ได้ยินได้ฟัง“สัมผัส”กันจริงจากคนมีร่างกาย
ชีวิตเป็น ๆ มีจิตวิญญาณอยู่ในโลกร่วมกันนี้จริง ๆ และ
ได้พิสูจน์จาก“อาการสุข-อาการทุกข์”นั่นแหละ ว่า มันคือ
“มายา”แท้ มันเป็นเพียง“สังขาร”จริง ๆ ที่หลอกคนอยู่

แต่ชาว“เทวนิยม” ๑๐๐ % พวกนี้เชื่อและยึดมั่นถือมั่น
กันสนิทใจยิ่งว่า “อตฺตา-อาตมฺน”กัถิ “วิญญฺญาณ”กัถิ “เทว”กัถิ
“ปรมาตมฺน”กัถิ “พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญฺญาณ”กัถิ
ล้วนเป็นตัวตนเที่ยงแท้ มีแน่นอนนิรันดร

“สุข”ก็คือ “ความนิรันดร”ที่มี“พระเจ้า”เป็นเจ้าของ

ซึ่งล้วนเป็น“ความเชื่อ”ที่อยู่ใน“จินตนาการ”และมีความรู้กันแค่“บัญญัติ”หรือ“ตรรกะ”หรือ“ภาษา-คำพูด”

จึงเป็นแค่“สมมุติธรรม”ที่ยังไม่มี“ปัญญา”หรือ“วิชา”ที่สามารถ“สัมผัส”สภาวะธรรมของ“จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน”ได้เป็น“ปรมาตถธรรม”ทั้งสภาวะภายนอกถึงสภาวะภายในที่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง กันอย่างเปิดเผย ยืนยันต่อกันและกัน กับคนด้วยกันทั้งหลาย รู้แจ้ง เห็นจริงกันได้

เพราะยังเป็น“ความลึกลับ”ในโลกอยู่เท่านั้น ยังไม่ใช่“ความเปิดเผย”ในโลกที่รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง ทั้งดิน-น้ำ-ลม-ไฟ อันเป็น“มหาภูตรูป ๔”และทั้ง“เวทนา-สัญญา-เจตนา-สัมผัส-มนสิการ”อันเป็น“อุปาทายรูป ๒๔” จึงชื่อว่า เป็น“ความจริง”ครบถ้วนทั้ง“เหตุ”และ“ปัจจัย”บริบูรณ์ด้วย“เหตุ”

(๕๐๐) “ความลึกลับ”ในโลก กับ“ความเปิดเผย”ในโลก

พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ“ความจริง”ยิ่งใหญ่นี้และทำ“ความจริง”นี้ได้สำเร็จจริงว่า แท้ ๆ แล้ว“อตฺตา-อาตมฺน” กิติ “วิญญูณ” กิติ “เหตุ” กิติ “ปรมาตมฺน” กิติ หรือ“พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญูณ” กิติ “ความรู้”ที่เป็น“วิชา”หรือ“ปัญญา”สามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงว่า มันคือ“สังขาร”เท่านั้น คือ“วิญญูณ” ที่เป็นเพียง“รูป”กับ“นาม” รวมกัน ประกอบกันขึ้นมา มี“อายตนะ-ผัสสะ-เวทนา-ตัณหา-อุปาทาน-ภพ-ชาติ”

พระพุทธเจ้าทรงรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง เพราะพิสูจน์ “จิต-เจตสิก-รูป-นิพพาน” ได้สำเร็จจริง ๆ ตั้งแต่ขั้นต้นที่สามารถทำ “สุภาทิเสสนิพพาน” หรือ “อรหัตตผล” ได้ไปตามลำดับ

เพราะสามารถรู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงความเป็น “ชาติ ๕” ได้แก่ “ชาติ-สัญญาชาติ-โอภกัณติ-นิพพัตติ-อภินิพพัตติ” และ “ดับชาติ” ไปจนหมดสิ้นความเป็น “ชาติ” ของ “จิตนิยาม” ได้

ซึ่งเป็น “อรหัตตผล” ขั้นต้นจริง ๆ ก็เริ่มจาก “โสดาปัตติผล” ไปทีละขั้น ๆ จนถึงที่สุด “อรหันต์” ผู้สามารถแยก “จิตนิยาม” ให้เป็น “พีชนิยาม” และที่สุดเป็น “อุตุนิยาม” ได้จริง และทำได้สำเร็จตั้งแต่ยังเป็นคนที่ยังมี “ชีวิต” อยู่ในขณะยังไม่ “ตาย” นี้กันแท้ ๆ

จนกระทั่งสามารถบรรลุ “ธรรมนิยาม ๕” บริบูรณ์แท้ จึงเป็นการยืนยันว่า คนผู้นี้มี “ปัญญา” รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริง “อตฺตา-อาตมฺน-วิญญฺณ-เทว-ปรมาตมฺน-พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญฺณ” พิสูจน์ “ความจริง” ถึงที่สุด “จบ” ตามคำตรัสของพระพุทธเจ้าใน “ปัญญาข้อที่ ๘” นี้เอง

นั่นคือ รู้จัก รู้แจ้ง รู้จริงความเป็น “อตฺตา” และความเป็น “อนตฺตา” อันเป็น “ภาวะ ๒” หรือ “เทว” ชนิด “จบกิจ” เป็นที่สุด สัมบูรณ์

เพราะสรุปจบครบสิ้นแล้ว ใน “ความเกิดขึ้น” และ “ความดับไป” ของ “อุปาทานขันธ ๕” ถอนรากถอนโคนของ “อุปาทานขันธ ๕” ครบถ้วน “มูลสูตร ๑๐” บริบูรณ์ สัมบูรณ์

ผู้บรรลวจริงตาม“มฺลสูตร ๑๐”จึงคือ“อมตบุคคล”ที่ทำ “ความเกิด-ความดับ”ให้แก่ “อตฺตา”ตนเองสลายไปเป็น “อุตฺตนิยาม”คือ แยก“จิต”เป็น“ดินน้ำไฟลม”ได้จริง

ผู้มี“ปัญญาอันยิ่ง”รู้จักรู้แจ้งรู้จริงถึงที่สุดความจบ กิจใน“อตฺตา”ตนเอง โดยการ“รู้เกิด-รู้ดับ”บริบูรณ์สามารถ ทำความสลายไปเป็น“อุตฺตนิยาม”ได้แล้ว มันก็เท่ากับสรุปทำ “ความรู้จบ”ในความเป็น“อตฺตา-อาตมฺน”ก็ดี “วิญญาณ”ก็ดี “เทว”ก็ดี “ปรมาตมฺน”ก็ดี “พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญาณ” ก็ดี ได้ไปทั้งหมด

ไม่เป็น“ความลึกลับ”แล้ว สามารถ“เปิดเผย”ได้อย่าง แจ่มแจ้งเป็น“ความเปิดเผย”ให้แก่โลกที่ยิ่งใหญ่จริง ๆ

แต่“ความลึกลับ”ในโลกนั้น สำหรับผู้ยัง“อวิชชา”ก็คือ “ไตรลักษณ์”นี้เอง ที่เป็น“อตฺตา-อาตมฺน”ก็ดี “วิญญาณ” ก็ดี “ปรมาตมฺน”ก็ดี “เทว”ก็ดี “พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญาณ”ก็ดี ยังเป็น“ความลึกลับ(รห)”สุด ๆ ของชาว “เทวนิยม” ๑๐๐ % อยู่

(๕๐๑) “ความลึกลับ”ในโลกนั้นก็คือ “ไตรลักษณ์” นี้เอง

เพราะเขาไม่รู้ว่า ก็แค่“ความเกิดขึ้น-ตั้งอยู่-ดับไป” ของเหตุ-ปัจจัยเท่านั้นใน“สังขาร”ทั้งหลาย แต่ผู้ยัง“เณโก” นั้นยังไม่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงในความเป็น“ไตรลักษณ์”ได้

จึงยังเป็น“ความลึกลับ”ของเขาอยู่ ตาม“พระเจ้า”
ส่วนผู้มี“ปัญญาอันยิ่ง”จบ“อรหัตต์”ของ“อเทวนิยม”
นั้นเป็นผู้บรรลุ“อรหัตต” จนที่สุดเป็น“อรห + อันต”ได้จริง
“อรหัตต”คือ “อ + รห + อัตต” อันมีสภาวะจริงให้รู้
กระทั่งรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อรหัตต”คือ “อ + รห + อันต”
อ คือ ไม่ ; รห คือ ลึกลับ ; อัตต คือ ตนเอง ; อันต
คือ เป็นที่สุด

อรหัตต คือ ความไม่ลึกลับในความเป็นอัตตา

อัตต คือ ตนเอง อรห + อัตต = อรหัตต

อรหัตต ก็คือ ความไม่ลึกลับในตนเอง

อรหัตต คือ ความไม่ลึกลับในอัตตาอย่างเป็นที่สุด

อรหัตต คือ ความไม่ลึกลับในอัตตานั้นหมดสิ้นสุด

รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“อัตตา”บริบูรณ์เป็นที่สุดในความเป็น อันต

ซึ่งธาตุที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริง นั้นคือ“ปัญญาธาตุ”รู้ยิ่งใน
สภาวะ“ขันธ์ ๕”ของมนุษย์ที่แยกออกได้เป็น“รูปขันธ์-
เวทนาขันธ์-สัญญาขันธ์-สังขารขันธ์-วิญญาณขันธ์”

และ“ความจริง”นั้น ก็มีทั้ง“ความเกิดขึ้น-ความ
ตั้งอยู่-ความเสื่อมไป(ชรตา)” หรือ“ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)-
ความตั้งอยู่(สูติหรือฐานะ)-ดับสูญไป(นิโรธ)”

แค่“ความเสื่อมไป”ที่บาลีว่า“ชรตา”กับ“ความดับสูญ
ไป”ที่บาลีว่า“นิโรธ”นั้นก็ต้องชัดเจนใน“๒ ภาวะ”นี้จริง

ต้องชัดแจ้งชัดเจชัดจริงในความแตกต่างกันของ

“ความเสื่อมไป(ชรา)”กิติ กับ“ความดับไป(นิโรธ)”กิติ

“ความเสื่อม”นั้นจะยังเป็น“อนิจจตา” ส่วน“ความดับไป”นั้น เป็น“ดับไปอนิจจตา”ก็ได้ “ดับไปในวัฏฏะ”ก็ได้

คือ “ความเกิด”และ“ความเสื่อม-ความดับ”เป็นดังนี้

จึงเห็นแจ้งใน“ความเกิดและความเสื่อมในอุปาทานชั้น ๕” ว่า “รูป”เป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่ง“รูป”เป็นดังนี้

“เวทนา”เป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่ง“เวทนา”เป็นดังนี้ ความดับแห่ง“เวทนา”เป็นดังนี้

“สัญญา”เป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่ง“สัญญา”เป็นดังนี้ ความดับแห่ง“สัญญา”เป็นดังนี้

“สังขาร”เป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่ง“สังขาร”เป็นดังนี้ ความดับแห่ง“สังขาร”เป็นดังนี้

“วิญญาน”เป็นดังนี้ ความเกิดขึ้นแห่ง“วิญญาน”เป็นดังนี้ ความดับแห่ง“วิญญาน”เป็นดังนี้

ผู้มี“ปัญญา”ที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงบริบูรณ์ในความเกิดขึ้น และความเสื่อมไปในอุปาทานชั้น ๕ นี้คือ “ภาวะ ๒”

คู่หนึ่ง ได้แก่ “ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)”กับ“ความเสื่อม(ชรา)”

อีกคู่ก็คือ “ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)” กับ“ความดับ(นิโรธ)”

จะมี“ภาวะ ๒” สองคู่ละ กำหนดดี ๆ แม่น ๆ คม ๆ

๒ คู่นี้รวมกันแล้วก็มี“๓”คือ ความเกิดขึ้น-ความเสื่อม-ความดับ ก็คือ“๓ ลักษณะ” ภาษาว่า “ไตรลักษณ์”

(๕๐๒) “ไตรลักษณ์” ยังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

“ภาวะ ๒” คู่แรก ได้แก่ “ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)” กับ “ความดับ(นิโรธ)” นั้น “ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)” กับ “ความเสื่อม(ชราตา)” คู่นี้ เป็นธรรมชาติแห่ง “ไตรลักษณ์” สำหรับชาว “เทวนิยม” ผู้ยังทำ “นิโรธ” ที่มีจฉาภิภูฏฐิ ก็ไม่มี “ปัญญา” จึงยัง “วนเวียน” อยู่ใน “ความเกิด-ความเสื่อม” ชนิดที่ไม่สามารถ “ทำความดับ” นิรันดรอย่าง “สัมมานิโรธ” ได้แท้

หรือแม้จะมีผู้พยายามเรียนรู้แต่ยังไม่ “สัมมาภิภูฏฐิ” ก็อาจจะทำ “ความดับ” ได้บ้าง แต่เป็นคนละแบบยังไม่ใช่ของพุทธ เพราะยังเป็น “ความดับ” ที่ยัง “มิจฉานิโรธ”

เช่น อาหารดาบส-อุทกดาบส ที่หลับตาปฏิบัติจนได้ “ฌาน ๗” กับ “ฌาน ๘” แบบ “มิจฉานิโรธ” ก็หลงว่าคือดับ

คนที่เก่ง ๆ ในการทำ “นิโรธหลับตา” แบบนี้ จะตายกายแตกไปแล้ว จะจมอยู่ใน “นิโรธดับสัญญาของตน” นั้นนาน จนไม่มีโอกาสได้พบพระพุทธเจ้าได้ง่าย ๆ เลย

“ความดับ” ที่ “มิจฉาภิภูฏฐิ” อยู่นี้ จึงยัง “วนเวียน” อยู่ใน “ความเกิด-ความเสื่อม” เท่านั้น เหตุแท้เพราะยังไม่สามารถ “ทำความดับ” อย่าง “สัมมานิโรธ” ได้นั่นเอง

ยิ่ง “ดับได้นาน-ได้เก่งยิ่งยอด” เท่าใด ๆ สำหรับผู้ยัง “มิจฉานิโรธ” ก็ยิ่งไกลที่จะได้พบพระพุทธเจ้าเท่านั้น ๆ

แต่ “ภาวะ ๒” อีก คือคู่หลังนั้น ได้แก่ “ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)” กับ “ความดับ(นิโรธ)” อีกแบบหนึ่งเป็นของพุทธ นั่นคือ

“ความเกิดขึ้น(อุปจยะ)”กับ“ความเสื่อม(ชรรตา)”ที่เราทำให้ดับ“นิโรธ”
คู่นี้แลที่มี“ความเหนือ(อุตตระ)ธรรมชาติไตรลักษณ์”
สำหรับชาว“อเทวนิยม”ผู้ทำ“นิโรธ”เป็นสัมมาทิฏฐิ
ด้วย“ปัญญา”ได้แล้ว ก็หยุด“วนเวียน”อยู่ใน“ความเกิด-
ความดับ”แบบที่สามารถ“ทำความดับ”อย่าง“สัมมานิโรธ”
ได้บริบูรณ์สำเร็จ เป็น“ความดับนิรันดร”ของ“จิตนิยาม”

นั่นคือ ดับชนิดที่“ตายกายแตกแยกจิตนิยามไปเป็น
ดินน้ำไฟลม”ได้เด็ดขาด ไม่มี“ธาตุจิต”เหลืออีกเลย

จุดสำคัญของ“จิต”ที่จะใช้ปฏิบัติกัน ก็คือ“เวทนา”
แต่คนที่“หลับตา”ปฏิบัตินั้น ไม่มี“เวทนา”ให้ปฏิบัติ
จึงปฏิบัติผิดไปอย่างไร้ประโยชน์ เป็นการปฏิบัติที่สูญเปล่า
โดยสิ้นเชิงแท้ ไม่มีผลทำ“สัมมานิโรธ”ได้เลย มีแต่“มิจฉา-
นิโรธ”

เลิก“หลับตา”ปฏิบัติกันเสียที่เกิด ...ชาวพุทธเอ๋ย!!!!

ขึ้นต้นท่วงปฏิบัติกันอยู่ มันก็เท่ากับแสดงความ“โง่”
(อริชชา)ที่เที่ยงแท้ ถาวร ยั่งยืนไปตลอดกาล ไม่เคยหุบงุบหัว

ผู้ปฏิบัติธรรมของพุทธนั้นต้องทำ“สติปัฏฐาน ๔” คือ
“กายในกาย-เวทนาในเวทนา-จิตในจิต-ธรรมในธรรม”ให้เกิด
ผลคือทำ“เวทนา”จาก“๒”ให้เป็น“๑” และเป็น“๐”ให้สำเร็จ

ผู้สามารถ“ทำให้เวทนาประชุมลงเป็น ๑ เดียว”
ได้นี้แหละคือ“ความสำเร็จ”ใน“กิจ”ของ“ความเป็นมนุษย์”ครบ
จบ“กาละ ๓”บริบูรณ์ทั้งในปัจจุบัน ทั้งในอดีต ทั้งในอนาคต

นี่คือจุดหมายของ“ความสำเร็จในกาละ” นั่นคือทำ
เวทนา“จบกิจของตน” ตรงที่ทำ“๒”เป็น“๑” และทำ“๑”
เป็น“๐”ได้สำเร็จ

ซึ่งเป็น“ไตรลักษณ์”ขั้น“โลกุตระ”ของศาสนาพุทธ
แบบที่ ๑ และยังมี“ไตรลักษณ์”แบบที่ ๒ อีกด้วย

(๕๐๓) “ไตรลักษณ์”ทั้ง ๒ แบบมีนัยสำคัญยิ่ง ดังนี้

ซึ่งผู้“จบกิจ” แบบที่ ๑ สำเร็จนี้ก็คือ ผู้มี“ปัญญา”
สัมบูรณ์ในความเป็นคนแล้ว ดังนั้น คนผู้นี้จะมีชีวิตดำเนิน
ต่อไปในโลก และเกิดจะ“เกิด-ตายหรือตาย-เกิด”เวียนวน
ไปอีกนานเท่านาน ก็มีหลักประกันได้แล้วว่า คนผู้นี้จะเวียน
ตายเวียนเกิดอีกต่อไปนานเท่าใดก็จะมี“ทำชั่ว”อีกเลย
“กรรม”ของคนผู้นี้เกิดอีกก็ชาติต่อก็ชาติก็จะมีแต่“ทำแต่ดี-
ไม่ทำชั่ว”เลยเด็ดขาด จึงเท่ากับตนเอง“สร้างตนเอง”ให้
เป็น“คนดีถาวรนิรันดร” หากจะยังอยู่ใน“กาล”ตลอดกาล

และการ“จบกิจ” แบบที่ ๒ ก็คือ คนผู้นี้รู้จักรู้แจ้งรู้จริง
ด้วย“ปัญญาอันยิ่ง”แล้วว่า “อตฺตา-อาตมฺน”ก็ดี “วิญญูณ”
ก็ดี “ปรมาตมฺน”ก็ดี “เทว”ก็ดี “พระเจ้า-God-พระจิต-
พระวิญญูณ”ก็ดี ฯลฯ ที่ยังหมายถึง“จิตนิยาม”นั้น
คนผู้นี้“อยู่เหนือ(อุตฺตระ)” ความเป็น“อตฺตา-อาตมฺน”ก็ดี
“วิญญูณ”ก็ดี “ปรมาตมฺน”ก็ดี “เทว”ก็ดี “พระเจ้า-God-
พระจิต-พระวิญญูณ”ก็ดี ฯลฯ ที่ยังหมายถึง“จิตนิยาม”นั้น

ได้อย่างสมบูรณ์แล้ว ว่าเป็นแค่“สังขาร”

สามารถจะให้“มี”อยู่ต่อไปในเอกภพมหจักรวาล หรือใน“กาล”อีกต่อไปเท่าใดก็ได้ จะเลิก“จบกิจ”สมบูรณ์ ที่สุดโดยแยกธาตุ“จิตนิยาม”ของตนให้เป็น“อุตุนิยาม”คือ “ดินน้ำไฟลม”ไปเลย ไม่เหลือความเป็น“จิตนิยาม”ของตน อีกเลยนิรันดรด้วยอภิสังขาร ก็ได้สมบูรณ์แบบแน่นอน

ทั้ง ๒ แบบนี้พิสูจน์“ไตรลักษณ์”สุดพิเศษได้สมบูรณ์ แบบ ว่า ผู้เป็น“คน”ทุกคนนั้น “ตนเอง”เป็น“เจ้าของจิต- วิญญาณ”ของตนเอง ๑๐๐ % ไม่ใช่ของ“พระเจ้า”หรือ“ของ ใครใครเลย”เด็ดขาด “ความจริง”นี้เป็นอื่นไปไม่ได้เลย

ดังนั้น ความเป็น“อัตตา-อาตมัน”ก็ดี “วิญญาณ” ก็ดี “ปรมาตมัน”ก็ดี “เทว”ก็ดี “พระเจ้า-God-พระจิต- พระวิญญาณ”ก็ดี ฯลฯ ที่ยังหมายถึง“จิตนิยาม”นั้น “ตนเอง”เป็น“เจ้าของ” ตนมีสิทธิ์ในตนเองเด็ดขาด ที่จะให้ “ตนเอง”ยัง“มี”อยู่ใน“กาล” หรือจะทำลาย“ตนเอง”ให้หมด ลึ้นจาก“กาล”ไปเลย ก็เป็นสิทธิ์ของ“ตนเอง”ทั้งสิ้น

นั่นคือ ตนเองเป็น“เจ้าของไตรลักษณ์”ในความเป็น “ตนเอง” ซึ่งจะจัดการอย่างไรก็ได้ตาม“ใจตนเอง”แท้ ๆ

พิสูจน์ได้ในขณะที่ยังมีชีวิตเป็น ๆ นี้แหละ ได้ด้วยการ ทำความเป็น“๒”ให้เป็น“๑” หรือ“๐”ได้สำเร็จจริงแท้

ผู้ทำ“๒” ทำ“๑” ทำ“๐”ได้นี้ ก็คือ ทำ“ลักษณะ ๓” ที่ภาษาว่า “ไตรลักษณ์”สำเร็จอย่างเป็น“โลกุตระ”ทีเดียว

นั่นคือ ตนเองจะทำ“ความเกิดขึ้นของตนเอง”ให้
ตนเองเองก็ได้ ตนเองจะทำ“ตนเองตั้งอยู่”ให้นานเท่าใดหรือ
เร็วเท่าใดก็ได้ ตนเองจะทำ“ตนเองดับไป”ให้นานเท่าใด
หรือเร็วเท่าใดก็ได้ทั้งนั้น

ผู้สามารถทำ“ไตรลักษณ์”อย่างเป็นทางการโลกุตระสำเร็จ
นี้คือ ผู้“จบกิจ” หรือผู้บรรลุ“อรหัตต์” เป็นคนทำ“นิพพาน”
ได้สำเร็จผลแล้ว ซึ่งเป็น“ความสูงสุด”แห่ง“ความรู้-
ความจริง”เท่าที่“ธาตุรู้”ในความเป็น“คน”ในโลก หรือใน
“เอกภพมหจักรวาล” หรือใน“กาล”จะสามารถ“มี”ได้สูงสุด
แห่งที่สุด..สุด ๆ ชนิดที่ไม่มี“ธาตุรู้”ใดที่จะ“รู้”จะ“จริง”ได้เกิน
“ความรู้-ความจริง”นี้กันอีกแล้ว

และต้องทำหรือปฏิบัติในกาละที่เป็น“ปัจจุบัน”อันมี
องค์ประกอบของ“รูป”กับ“นาม”จึงจะชื่อว่า “ความจริง”

“ไตรลักษณ์”ทั้ง ๒ แบบมีนัยสำคัญยิ่ง ดังนี้

**(๕๐๔) “ความจริง”ที่มีนัยสำคัญยิ่ง “ความจริง”นั้น
คืออะไร?**

“รูป”กับ“นาม”ก็คือ“กาย” แน่นนอนว่าเป็น“ภาวะ๒”
พูดซ้ำซ้ำมามากแล้วนะว่า “กาย”คือ“ภาวะ๒” ซึ่ง
“กาย”ต้องนับเอาขณะ“ปัจจุบันชาติ(ตถุสธรรม)”ทุกปัจจุบัน
ด้วย จึงจะชื่อว่า “ความจริง”

ภาวะ“อดีต”และ“อนาคต”นั้นไม่ใช่“ความจริง”เท่า

“ปัจจุบัน” ผู้ทำภาวะหรืออาการ“เวทนา”ใน“ปัจจุบัน”ให้
“เที่ยงต่อเนืองกันไปได้ทุกปัจจุบัน”ชื่อว่า “ความจริง”

“ความจริง”จึงได้แก่ ภาวะที่มีใน“ปัจจุบัน”นั่นเอง ที่
จะจัดการ“อดีต”หรือ“อนาคต”ให้“เที่ยง”ได้สำเร็จกว่า

แต่“อดีต”กับ“อนาคต”ก็ปฏิเสธเด็ดขาดไม่ได้ว่า มัน
เป็น“ความจริง”ที่เชื่อมโยงอยู่ใน“กาล” ไม่ขาดกันเด็ดขาด

แค่กาลจะเป็น“อนาคต”หรือเป็น“อดีต”นั้นยังไม่ชื่อว่า
“ความจริง”ได้เท่าในขณะ“ปัจจุบัน” นี่เป็น“นัยสำคัญ” ยิ่ง
ที่ต้องทำ“ความสำคัญมั่นหมาย”ในภาวะนี้ให้ดี ๆ

“ปัจจุบัน”ก็ยังคงคือ “ภาวะ ๒”ใน“จิตนิยาม”อยู่นั่นเอง
ตั้งแต่ความเป็น“กาย” ที่เป็น“ภาวะ ๒” คู่กับ“จิต” ของความ
เป็น“อตฺตา-อาตมฺน” กิติ “วิญญฺญาณ” กิติ “ปรมาตมฺน” กิติ
“เทว” กิติ “พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญฺญาณ” กิติ ฯลฯ ที่
ยังหมายถึง“จิตนิยาม”อยู่ ยังต้องนับว่า เป็น“ความจริง”

ถ้ามาอยู่ต่อหน้าของ“ปัจจุบัน”สัมผัสได้ ไม่ลึกลับ

“ภาวะ ๒ ของกาย”ก็แยกกันให้เป็น“๑”เด็ดขาดไม่ได้
มันต้องมี“๒ หน้า”ใครก็ไม่สามารถทำ“แผ่นกระดาษ”ให้เหลือ
“หน้าเดียว”ได้เด็ดขาด นอกจากทำให้ไม่เป็น“แผ่นกระดาษ”
หรือทำให้เป็นก้อน ไม่งั้นก็ฉีกให้แหลกไปเลย

“กาย”เปรียบเหมือน“กระดาษ ๑ แผ่น” จะมี“๒ หน้า”
เสมอ เราไม่สามารถจะแยก“กระดาษ”ให้ออกไปจากกันให้
เหลือ“หน้าเดียว” ไม่มีอีกหน้าหนึ่ง หรือทำให้แผ่นกระดาษ

ที่เป็นแผ่นไม่มี“๒ หน้า”นั้น มันทำไม่ได้เด็ดขาด

“เทว”คือ“๒” และ“๑”กับ“๐”นี่ก็คือ เลข“๒”ตัว

ผู้สามารถทำ“๒”เป็น“๑”หรือ“๐”ได้ใน“ปัจจุบัน”ใด สำเร็จเด็ดขาด ผู้นั้นก็เป็นอันทำ“เทว”เสร็จ“ทั้ง ๓ กาละ” สำเร็จตั้งแต่“กาล”บัดนี้ไป ตลอดนิรันดรแห่ง“ความจริง”

ก็คือ ทำ“ภาวะ๒”หรือ“เทว”เป็น“๑”หรือ“๐”สำเร็จ ผลสำเร็จที่เป็น“อารยสัจ”นี่ก็คือ ทำที่“เวทนา”นี้เอง ที่ยืนยัน“ความสำเร็จ”ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

“เวทนา”ของคนผู้นี้เป็น“๐”ได้ นั่นคือ “๐ จากสุข-๐ จากทุกข์” และที่สุด“๐”จาก“ตัวตน” หรือ“๐”จากความเป็น“อัตตา-อาตมัน”ก็ดี “วิญญูณ”ก็ดี “ปรมาตมัน”ก็ดี “เทว”ก็ดี “พระเจ้า-God-พระจิต-พระวิญญูณ”ก็ดี ฯลฯ ที่ยังหมายถึง“จิตนิยาม”อยู่นั้นๆไป คือ ทำ“ปรินิพพานเป็นปริโยสาน”ให้“จิตนิยาม”เป็น“ดินน้ำไฟลม”สิ้นไปสุดท้าย

นี่คือ“๐”จาก“เทว” หรือ“ดับเทว”ได้สำเร็จ เป็น“๓” ก็คือ เป็น“ไตรลักษณ์”ด้วยตนเอง คือ “ลักษณะ ๓ สุตพิเศษ”

ตั้งแต่เป็นผู้“๐” “จากสุข-จากทุกข์”นี่คือผู้เหลือ“เวทนา ๑”บาลีใช้คำว่า“อทุกขมสุข” ยังเป็น“ภาวะ๒”

“อทุกขมสุข”นี้แตกต่างจาก“อุเบกขา”ที่มีนัยสำคัญ ลึกละเอียด ที่เป็นประเด็น ซึ่งผู้มี“ปัญญา”จะชี้ได้ชัดที่สุด

“อทุกขมสุข”นี่คือ“๐”จากสุข-จากทุกข์ แต่ยังมี“ชีวะ”เหลืออยู่ชนิดที่มี“ความเป็นเอกอย่างแ่งเลิศ” บาลีว่า

“เอกัคคตา” ประเด็นนี้แหละที่“ตัดสิน”เด็ดขาดได้

“เอกัคคตา”นี่จึงเป็น“ความจริง”ที่ยิ่งใหญ่มากที่สุด ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ของพระองค์เองใน“ความเป็น ๑” ที่มีคุณวิเศษเข้าเขต“โลกุตระ” ที่เริ่มในจิตตั้งแต่“อัญญาธาตุ” และ“เอกัคคตา”ของเดิยรติย์เขาก็มีของเขาด้วยนะ!

(๕๐๕) “นัยสำคัญ”ของ“เอกัคคตา”ที่แตกต่างกันยิ่ง ๆ

“เอกัคคตา”นี่คือ ความเป็น“๑”ที่ยิ่งใหญ่เลิศยอดของ“ภาวะคู่”ที่เป็น“๒” ซึ่งได้แก่“รูป”กับ“นาม” หรือ“กาย”กับ“จิต” หรือ“คน”กับ“พระเจ้า” หรือ“คน”กับ“วิญญูญาณ”บ้าง กับ“อตตตา”บ้าง ที่เป็น“เทว” อันแปลว่า“๒”นี้แท้ ๆ

เดิยรติย์หรือเทวนิยม หลงยึด“๒”ว่า เป็น“๑”ผิด ๆ อยู่ และไม่รู้เรื่องของ“จิต เจตสิก รูป นิพพาน” จึงทำ“จิตในจิต” อันมี“เจโตปริยญาณ ๑๖”ไม่ได้เลย

เดิยรติย์หรือเทวนิยม หรือแม้แต่ชาวพุทธเองผู้ยัง “มิจฉาทิฏฐิ”อยู่แท้ก็ไม่สามารถรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“เจโตปริยญาณ ๑๖”นี้อย่างดี แล้วทำ“จิตในจิต”ให้“จบกิจ”ได้สำเร็จแน่นอน

ก็เพราะว่า ยังไม่มี“ปัญญา”รู้จักรู้แจ้งรู้จริง“เทว”หรือ“ภาวะ ๒”แล้วทำ“๒”ให้เป็น“๑” และทำ“๑”ให้เป็น“๐”ไม่ได้ ซึ่ง“เทว”นี้บอกแจ้งหรือกำหนดหมายตาม“สังขยาเลข”ว่า “๒” แต่ผู้ไม่รู้“เทว”นั่นเองที่ยึดตนเองว่าเป็น“๑”

แม้ผู้นั้นจะเป็น“๑”แท้ ๆ แต่มันก็“หลงตัวหลงตน”ในความเป็น“สังขาร”ว่า“เที่ยง”เพราะ“สังขารทั้งหลายไม่เที่ยง”การดับ“เหตุ”คือ “กิเลส”ใน“ขันธ ๕”ให้“เที่ยง”ถึงขั้นทำให้“จิต”เป็น“อุตุ”คือ เป็น“มหาภูตธาตุ”ให้นั้นต่างหากที่“จิต”จะ“๐”สิ้นไปอย่าง“เที่ยงแท้”ยั่งยืนนิรันดรกาล

“สังขยา” หมายถึง การนับ การคำนวณ ด้วย“เลข”

นั่นก็คือ นับเป็น“๑”ที่บาลีว่า “เอก”นี้แหละ ซึ่งความเป็น“๑”นี้ ของเดียรถีย์เขาก็ทำได้เป็น“๑”แบบของเขาที่เขาทำได้ คือ มีความเป็น“๑”ไปตลอดกาลนิรันดร

(๕๐๖) เดียรถีย์ทำ“เอกัคคตา”เป็น“๐”ทั้ง ๓ กาลไม่ได้

เดียรถีย์ คือ พวกที่ยังไม่ช้พุทฺธ ยังยึดมั่นถือมั่นใน“เวทนิยม” นั่นคือ ทั้ง ๒ ลัทธินั้นยังมีภูมิแค่“โลกีย์”อยู่

ชาวโลกีย์เขาทำ“๑”ให้เป็น“๐”ทั้ง“๓ กาล” ไม่ได้

ทำ“๑”ให้เป็น“๐” นั่นคือ ทำ“เวทนา ๑”ที่ยังมี“สุข”ให้หมดสิ้นไปเป็น“๐”หรือเป็น“กลาง ๆ”ไม่สุข-ไม่ทุกข์

ส่วนทั้ง“๓ กาล”นั้น ก็คือ คนผู้นั้นสามารถทำทั้ง“อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต”ให้ความเป็น“๐”ก็ได้ ในขณะที่มันยังมีภาวะ“๒”คือ “นาม-รูป”หรือ“กาย-จิต”อยู่นั้นแหละ ก็สามารถทำ“ความเกิด-ความดับ”ให้แกจิตตนได้สำเร็จเด็ดขาดชนิดที่ทำสำเร็จทุกมิติทุกนัยะ ที่สุด“๐”ไปจากกาล

“กาล”นี้แหละคือ “นิรันดร”อันแท้จริงที่สุด

และ“กาล”ที่เป็น“ปัจจุบัน”เท่านั้นที่“จริงที่สุด”อีก
ผู้ทำ“ปัจจุบัน ๓๖”ให้เป็น“๐”ได้สำเร็จจริงนั่นเองคือ
ผู้ที่สำเร็จ“ความจริง”แบบเด็ดขาด สัมบูรณ์สูญสลายไป

“๓ กาล”ได้แก่“อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต” ซึ่งความสำเร็จ
ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้และให้เรียนรู้พาทำพิสูจน์“ความจริง”นี้
ด้วย“อดีต ๓๖-ปัจจุบัน ๓๖-อนาคต ๓๖” อันบริบูรณ์ยิ่ง
ถ้วนรอบเด็ดขาดจึงนิรันดรสุดแห่งที่สุดจริงแท้

กล่าวคือ ผู้สามารถทำ“ความดับกิเลสสภาวะ”ได้ครบ
“๓๖” อันมี“มโนพิจารณา ๑๘”ที่เป็น“โลกียะ”กับ“มโนพิจารณา
๑๘”ที่เป็นอีก“โลกุตระ” ก็สำเร็จ“กิจ”ทั้ง“๓”

“โลกียะ”นั้น ไม่มี“ปัญญา” ก็ไม่สามารถรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริง“ความจริง”ที่คนผู้มี“ธาตุจิต”อันมี“เหตุ”มี“ปัจจัย”
“ปรุงแต่ง(สังขาร)”กันอยู่ แต่“อวิชชา”จึงไม่รู้จัก“สังขาร” และ
ไม่สามารถมี“อภิสังขาร”ที่ทำได้ถึงขั้น“บุญ”คือ“ปัญญา-
ภิสังขาร”ให้เผาผลาญกำจัด“ธาตุจิต”ให้ละลายสลายแยก
“ธาตุ”กันไปเป็น“ดินน้ำไฟลม”นิรันดรเด็ดขาด ไม่ได้

พระพุทธเจ้านั้น ทรงค้นพบ“ความดับ”ที่“ดับ”
อย่างมี“สภาวะ”นั้น ๆ กันอยู่จริงหลุด ๆ ไต้ง ๆ ใน“ปัจจุบัน”
ขณะนั้น ๆ ทุกขณะกันทีเดียว ที่พร้อมทั้ง“ทวาร ๖”ของความ
เป็น“คน” และมี“การสัมผัส”ครบ“ภายนอก-ภายใน”อยู่เป็น
“กาย”เป็น“นาม-รูป” เป็น“เทว”รอบทุกมิติทุกนัยะ

ผู้มี“สติ-สัมปชัญญะ-ปัญญา-ปฎิภาณ” ก็จะรู้จัก

รู้แจ้งรู้จริงชนิดที่“ยืนยันกันและกันกับคนด้วยกัน”รู้เรื่องได้
บริบูรณ์สัมบูรณ์แบบครบถ้วนรอบจนหมดสงสัยไปเลย

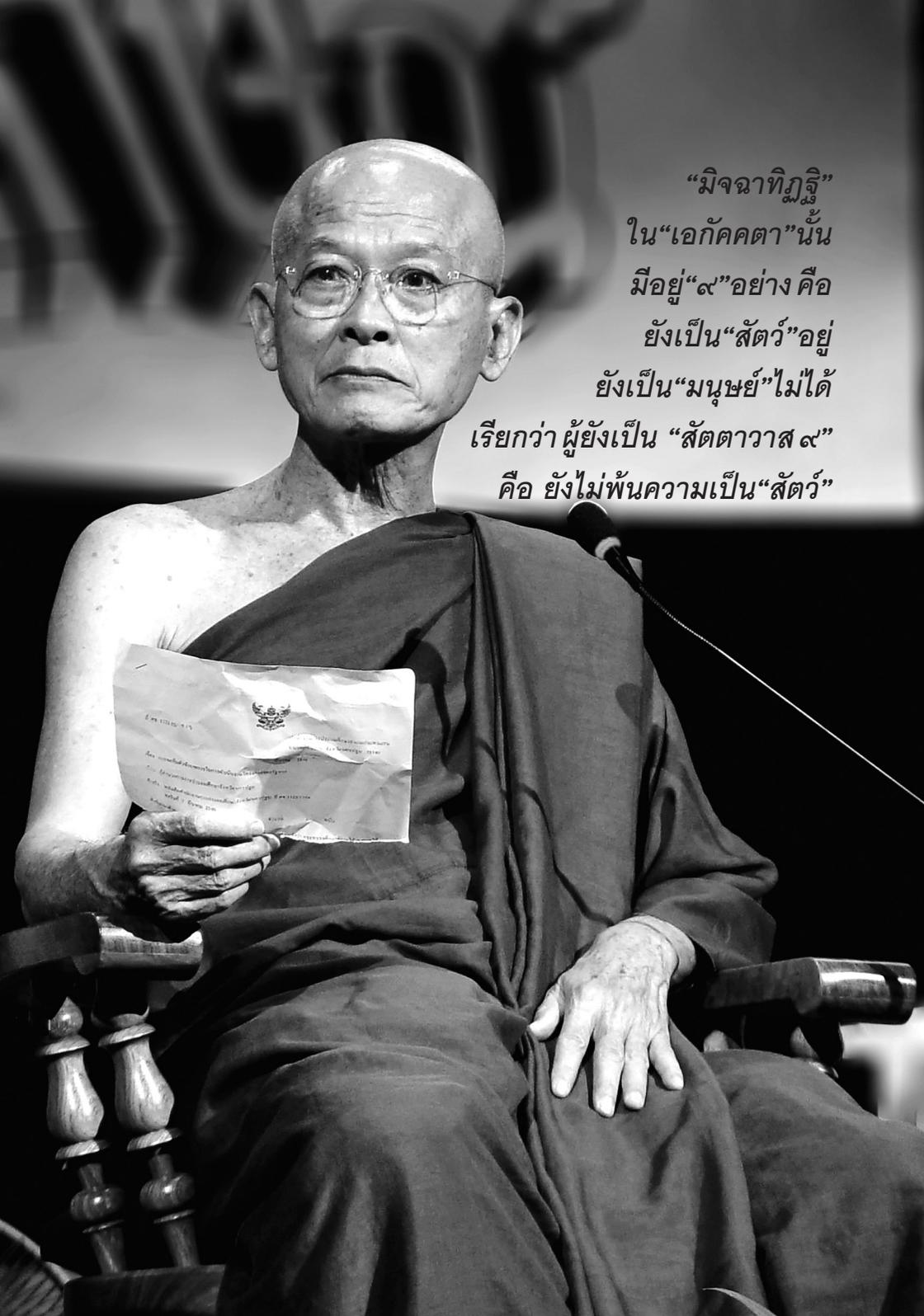
ด้วยการทำทุก“อึดตา”เป็น“อนัตตา”หรือเป็น“อ”
ได้แบบ“เอกัคคตา”อย่างมี“สภาวะจริง”ยืนยันสัมผัสได้
ไม่ลืกลับเลย เพราะต่างก็มี“กาย”ที่มี“จิต”ทั้งภายนอก
ทั้งภายใน ทั้งรูปทั้งนาม ทั้ง“สัญญา”ทั้ง“เวทนา”รู้ยิ่งเห็นจริง
โทนโท ที่เป็น“เทว”คู่สำคัญยิ่งใหญ่หรือยิ่งเล็กละเอียดครบ
หมด ไม่มีอะไรเหลือเป็น“เศษ”แห่ง“ความไม่มีรู้”เลย

ด้วย“ธาตุรู้”คือ“จิต”ที่เป็น“เจตสิก”อันแยกย่อย
ให้ละเอียดไปทั่วทุกมิติทุกนัยยะต่าง ๆ จนกระทั่งรู้จักรู้แจ้ง
รู้จริงกันครบถ้วนทุกมวลภาวะ ชนิดที่“รู้”-“แจ้ง”-“สว่าง”
เปิดดวงตากัน-สัมผัสด้วยกันอยู่-ยืนยันแก่กันได้จริง ๆ

ไม่ใช่ต่างคนต่าง“รู้”กันอยู่แบบลึกลับใน“ห้วงแห่ง
จินตนาการ”เท่านั้น แต่กลางแกลงไม่พ้นสงสัย ไม่หาย
คลุมเครือ กันไปอย่างเด็ดขาดเสียที

(๕๐๗) เดียรถีย์ทำ“เอกัคคตา”เป็น“อ”ที่ไม่“จบกิจ”

ซึ่งเป็น“การจบกิจ”ด้วย“การรู้”แจ้งจบครบ“ภาวะ ๒”
ไม่ใช่มีแต่“การดับ”อย่างเดียวเท่านั้น ทว่ามีทั้ง“การดับ-
การเกิด”มี“ความรู้”อยู่ครบ“เทว”ในขณะที่ตื่นมีสติเต็มทั้ง
ภายนอก ก็ ๑๐๐ % ทั้งภายในก็ ๑๐๐ % ไม่ขาดตกบกพร่อง
เดียรถีย์เขาทำได้แค่“ดับสัญญา”หรือ“ดับเวทนา”

“มิจฉาทิฏฐิ”
ใน“เอกัคคตา”นั้น
มืออยู่“๙”อย่าง คือ
ยังเป็น“สัตว์”อยู่
ยังเป็น“มนุษย์”ไม่ได้
เรียกว่าผู้ยังเป็น “สัตตาวาส ๙”
คือ ยังไม่พ้นความเป็น“สัตว์”

ให้ไม่ทำงาน“รับรู้”ใดๆ มันก็ดูเหมือน“๐” หรือดูเหมือน“๑”
นั่นคือ ผู้ทำให้เป็น“อสังขณีสัตว์”สำเร็จได้เท่านั้น
“อสังขณีสัตว์”คือ “สัตว์ที่ไม่มีความกำหนดรู้อะไร
เลย” นั่นคือ จิตหรือ“สังขญาเจตสิก”ขณะนั้นเป็น“สัตว์”
ที่“ดับความรู้”ใดๆ ของตนอยู่”ได้เด็ดขาดในขณะนั้นๆ

“มิจฉาทิฏฐิ”ใน“เอกัคคตา”นั้นมีอยู่“๙”อย่าง คือ
ยังเป็น“สัตว์”อยู่ ยังเป็น“มนุษย์”ไม่ได้ เรียกว่า ผู้ยังเป็น
“สัตตาวาส ๙” คือ ยังไม่พ้นความเป็น“สัตว์”

เดิยรติย์เขาก็ทำ“ดับ”ทำ“ไม่รับรู้”โดยการทำ“ดับ”กัน
ที่“สังขญา”ความกำหนดหมายรู้นั้นเองลงไป ไม่รับรู้

เช่น เดิยรติย์เขาทำจิตให้เป็น“เอกัคคตา”ของตนได้
เป็น“ฌาน ๑” ก็คือ “สัตตาวาสที่ ๑” ก็คือทำจิตของตนได้ มี
“วิตกวิจารณ์”แล้วก็ดีใจเป็น“ปีติ”นับเป็น“ฌาน ๒” “ฌาน ๒”
นี้จิตก็ยังไม่“สงบ”เท่าไรหรือ จังยังไม่เรียกว่า“สงบสุข”
หรือ“สุขเพราะจิตสงบ” จนกว่าจะระงับ“ปีติ”ลงไปได้จึงจะ
สงบเป็น“ฌาน ๓” แล้วก็ทำ“ความสงบของจิตด้วยการดับ
สังขญาของตน”นั้นแหละให้สนิท เมื่อดับได้ถึงขีดหนึ่งตน
ก็นับว่า“ฌาน ๔” ซึ่งก็ได้แต่“ดับสังขญา”นั่นเอง เมื่อ“ดับ
สังขญาของตนลง”ได้สงบสนิทก็คือเป็น“อสังขณีสัตว์”
นั่นเอง แต่ตนยัง“อวิชชา”ยังไม่รู้จักความเป็น“เอกัคคตา”
แบบ“โลกุตระ”บริบูรณ์ ก็“เข้าใจ(สทฺฐิ)”ไปตามแบบเดิยรติย์
ของตน เดิยรติย์จึงทำ“เอกัคคตา”ที่เป็น“๐”เป็น“๑”ไม่“จบกิจ”

ซึ่งยังแตกต่างกันอย่างลึกล้ำยิ่งกับ“เอกัคคตา”ของ
“โลกุตระ” เพราะมี“นัยสำคัญ”สุดยอดแห่งยอดทีเดียว

เพราะของพุทธนั้น“ดับกิเลส”ตั้งแต่หยาบ-กลาง-
ละเอียดกันไปตามลำดับครบหมดถ้วนรอบ ไม่ใช่ไป“ดับ
สัญญา” แต่“สัญญา”กลับทำ“ความกำหนดรู้”คือ“สัญญา” นี้
ให้“ตื่นรู้”ได้อย่างเก่งกาจสามารถรู้ยิ่งที่มีการสัมผัสกันอย่าง
เห็นแจ้งรู้จริง สว่างใจกันเลยทีเดียว

แล้วกำจัด“กิเลส”หยาบ-กลาง-ละเอียดไปได้จนสิ้น
หมดเกลี้ยงแล้ว เป็น“จิต”สะอาดบริสุทธิ์ แข็งแรง แกล้วกล้า
สดใสอยู่ ครบ“กระบวนการ ๕ ของอุเบกขา” อันได้แก่
“ปริสุทธา ปริยทาตา มุทุ กัมมัฏฐา ปกัสนา”

“เอกัคคตา”ของ“โลกุตระ”ชนิดที่จิตเป็น“อุเบกขา”
สูงๆนั้นมี“ปัญญา”จัดการความยิ่งยอด“องค์ธรรม ๕”นี้จริง

“อุเบกขา”ของพุทธนี้เป็น“เอกัคคตา” ที่มีในขณะ
“สมาธิ”รับรู้อยู่ ๑๐๐ % เต็มสภาพ แม้แต่หรีหรือหลงก็ไม่มี

ส่วน“อัสัญญา”ที่หลงกันว่า เป็น“เอกัคคตา”นั้น คือ
เดิรวิทย์ที่ทำ“สัญญา”ของตนให้“มันไม่รับรู้อะไรเลย”ลงไป
ตามลำดับจาก“ฉาน ๑”แล้วก็ยิ่งเพี้ยนไปใน“ฉาน ๒”
ยิ่งหลงทางไปมโง่อยู่กับอุปกิเลสตัว“ปีติ” แทนที่จะทำ
จิตให้ไม่ต้องต่อภพติดภูมิไปอีก เป็นการตัดภพจบชาติ
แต่ก็ยังมิ“ปีติ” มี“สุขกับความสงบนิ่งหยุด”นั้นอยู่ เป็น
“โลกียสุข”หนักไปใหญ่ ที่สุดเป็น“อุเบกขา”ก็หลงผิดใน“อุเบก-

ขา”ว่า เป็น“อทุกข์มสุข”เท่านั้น มันไม่ใช่“กำจัดกิเลสออกไปจากจิต” จน“จิตสะอาดบริสุทธิ์”ครบถ้วนกระบวนการ ๕ เป็น“อุเบกขา ๕”กันแจ่ม ๆ ที่มีปัญญารู้อยู่

“รู้แจ้งจบ”นะ! ไม่ใช่“ไม่รู้จบ”ชนิดที่ไม่มีสติปัญญา มีติดบอด ดับ“ดำ(กิเลส)”ไปตามที่เดิรติย์เขาเข้าใจเชื่อมกันอยู่

“จิตดับสนิทหนึ่งแฉับไม่ทำงานใดอยู่-ดับไม่รู้อะไรเลยอยู่”นั้นแหละ คือ ภาวะของ“เอกัคคตา”ของเดิรติย์

ซึ่งดูเหมือน เป็น“๐”หรือเป็น“๑”กันปานนั้น

แม้จะทำจิตให้เป็น“ฌาน ๔”เดิรติย์ก็ทำได้แบบของเขา คือ สามารถทำได้แค่“ไม่ทุกข์-ไม่สุข” ที่บาลีว่า “อทุกข์มสุข”กันอยู่ที่ไม่ได้แยกแยะ“เวทนาในเวทนา”ออกไป เป็น“เวทนา ๑๐๘”กันเลย ก็ดูเหมือน“๐”เหมือน“๑”

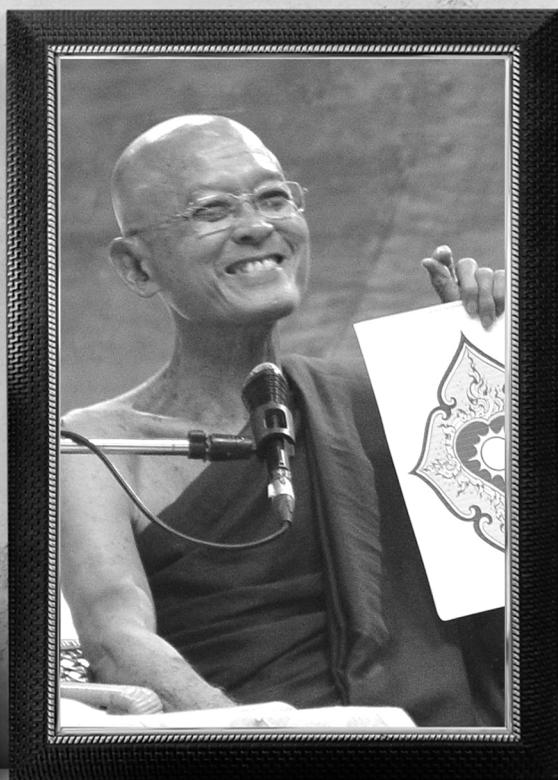
ไม่ปรุงไม่แต่งแล้ว จึงดูเป็น“๐” เป็น“๑”ไปได้

“เอกัคคตา”ของเดิรติย์ ยังไม่ได้ดับ“ความสุข-ความทุกข์”ด้วย“ปัญญา”อันยิ่งที่รู้จักรู้แจ้งรู้จริงใน“ภาวะ ๒” เขายังเสพ“สุข”อยู่นะ! ถึงขั้นยังเป็น“สุขนิยม”กันทีเดียว

เขายังหลง“เทว”อยู่ ไม่มี“ปัญญา”รู้จัก“ภาวะ ๒”

(อ่านต่อเล่ม ๔ เล่มสุดท้าย)

กาลยุคนี้ ชาวพุทธเสื่อมจาก“โลกุตระ”ไปสิ้น
เหลือแต่“โลกียธรรม” จนกระทั่ง...อาตมา
และโพธิสัตว์ผู้นองๆ ของอาตมาผู้เป็น“ไก่อ้วพี่”ในยุคนี้
ต้องช่วยกันเกิดขึ้นมา นำ“โลกุตระธรรม”มาเปิดเผย
กระทั่งมีคนไทยรู้จักรู้แจ้งรู้จริง“โลกุตระธรรม”ได้อีก
มาศึกษาปฏิบัติเกิดมรรคผลและบรรลु“อาริยธรรม”ได้แท้ๆ
มี“บุคคล” มี“ชุมชนสังคมโลกุตระ” เกิดในโลกกันขึ้นใหม่

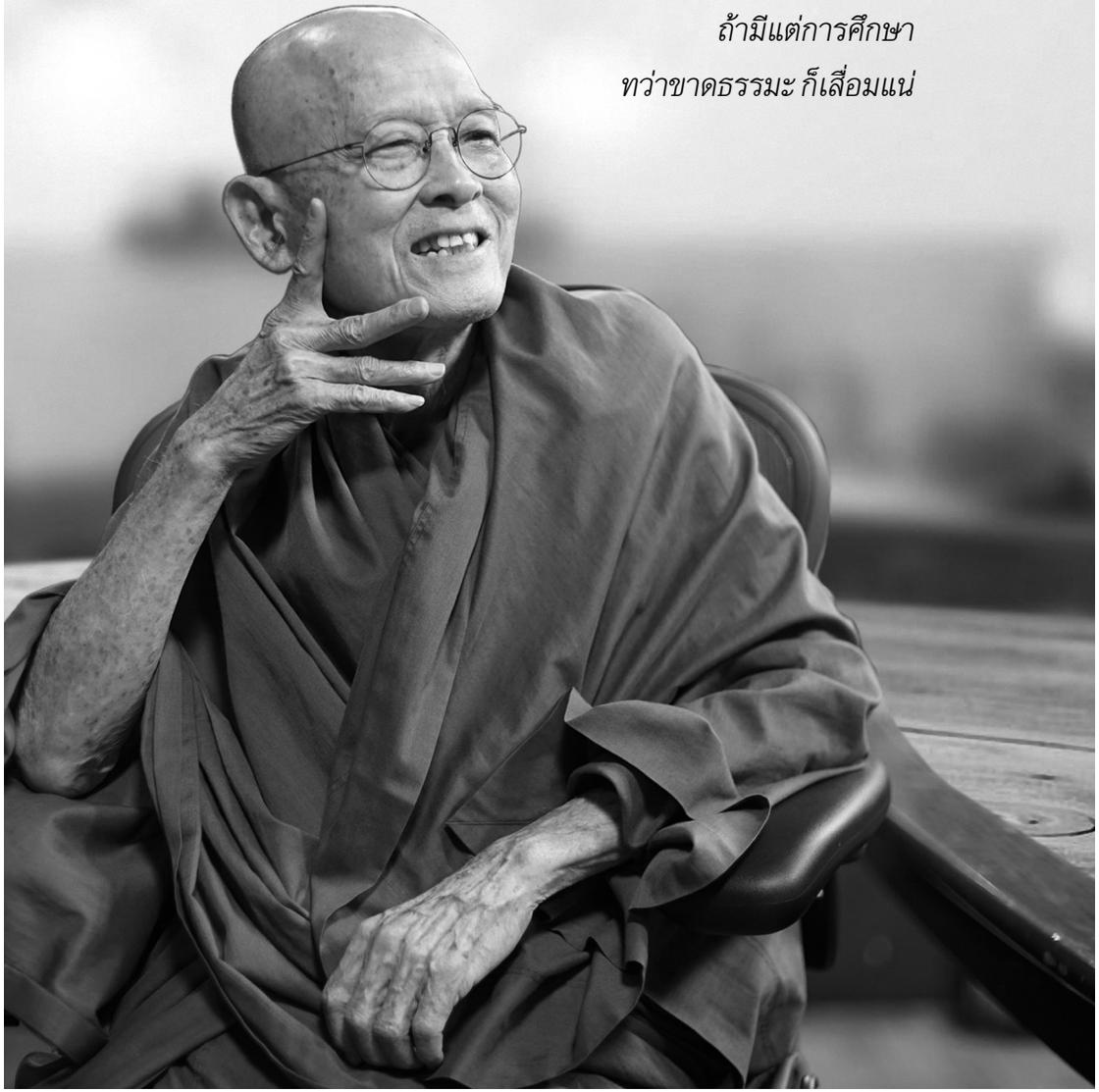
สังคมต้องสร้างคน
ด้วยการศึกษาให้มี“จิต”มี“ใจ”

พัฒนาเกิด“บุญ”
หรือมีประสิทธิภาพของ“บุญ”คือ
“ได้ชำระกิเลสในสันดาน”

เจริญขึ้นเป็นอาริยะ

ถ้ามีแต่การศึกษา

ทว่าขาดธรรมะ ก็เสื่อมแน่

๐๐—๐๐๐—๐๐๐—๐๐

“พุทธกระแสหลัก”ยุคนี้ เสื่อมกันจริงๆ
คือ คนเสื่อมไปจากโลกุตระธรรม
อาตมามาทำหน้าที่
สถาปนา“โลกุตระธรรม”ลงไปใหม่
กระทั่งสามารถพาคนไทย
ที่มี“ดวงตาเห็นธรรม”มาปฏิบัติ
และบรรลุ“โลกุตระธรรม”ตาม

❖ สมณะโพธิรักษ์ ❖

๐๐—๐๐๐—๐๐๐—๐๐

